

Diyarbakır Salnâmeleri

ikinci cilt

1286-1323
(1869-1905)

OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞUNUN
700. YILI ANISINA

DİYARBAKIR
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

SALNÂME-İ
DİYARBEKİR

Institut kurde de Paris

2. CİLT

DİYARBAKIR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
Yayın No: 14

Yayın Yönetmeni
Ömer TELLİOĞLU

Yayın Kurulu
Ömer TELLİOĞLU
Dr. Ahmet Zeki İZGÖER
Sıbğatullah KAYA

Hazırlayan
Dr. Ahmet Zeki İZGÖER

Redaksiyon
Sıbğatullah KAYA

Tashih
Ali KAYA

Ofset Hazırlık - Film Çıkış
Sina Ltd. Şti.

Baskı
Acar Matbaası

İstanbul 1999

LIV. TUR. 4947

03/10/2017

1000 TEL DIY (2)

SALNÂME-İ DİYARBEKİR

DİYARBAKIR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

Sunuş	7
Önsöz	8

Defa 6

Takvim	15
Erkân ve Memurîn-i Vilayet	31
Livâ-i Mamuretülaziz	36
Livâ-i Malatya	39
Livâ-i Siird	42
Livâ-i Mardin	44
Ümerâ ve Zabitan-ı Asâkir-i Nizamiye	47
Asâkir-i Zabtiye Alayı	59
Rusûmât Memurları	61
Memleha Memurları	62
Telgraf Memurları	63
Arazi Memurları	64
Rüşdiye Mektepleri	66
Nüfus Mukayyidleri	67
Ecnebi Konsolosları	68
Islahane Memurları	68
Vilayet Mühendisleri	68
Gayr-i Müslim Ruhani Reisler	68
Sandık Eminleri	69
Telgraf Ücret Tarifesi	70
Vilayetin Yıllık Muvâzenesi	70
Diyarbakir'de Bulunan Emlâk	74
Diyarbakir Vilayeti Mahsulât Cetveli	83
Posta Tarifnâmesi	99
Madenler	102
Memlehalar	105
Nehir ve Köprüler	106
Âsâr-ı Atıka	109
İmar Faaliyetleri	121

Defa 7

Takvim	130
Erkân ve Memurîn-i Vilayet	143
Livâ-i Mamuretülaziz	147
Livâ-i Malatya	151
Livâ-i Siird	153
Livâ-i Mardin	156
Ümerâ ve Zabitan-ı Asâkir-i Nizamiye	159
Asâkir-i Zabtiye Alayı	171
Tahrir Memurları	174
Rüsûmât Memurları	175
Telgraf ve Posta Memurları	176
Arazi Memurları	177
Rüşdiye Mektepleri	179
Nüfus Mukayyidleri	180
Gayr-i Müslim Ruhani Reisler	181
Sandık Eminleri	182
Telgraf Ücretleri	183
Diyarbakir'de Bulunan Emlâk	184
Mahsulata Dair İstatistik Cetveli	198
Vilayetin Yıllık Muvâzenesi	215
Posta Tarifnamesi	219
Madenler	225
Memlehalar	227
Nehir ve Köprüler	229
Âsâr-ı Atıka	232
Mesafe Cetveli	238
İmar Faaliyetleri	244

Defa 8

Takvim	252
İslâm'dan Önceki Devletler	264
İslâm Devletleri	266
Osmanlı Sultanları	274
Dünya Nüfusu	279
Dünya Devletlerinin Askerî ve İktisadî Durumu	280
Osmanlı Vezirleri	283
Erkân ve Memurîn-i Vilayet	289
Livâ-i Mamuretülaziz	301
Livâ-i Mardin	309
Livâ-i Siird	315
Malatya Sancağı	321
Asâkir ve Zabîân-ı Şahane	324
Rüşdiye Mektepleri	330
Ecnebi Konsoloslar	331
Gayr-i Müslim Ruhanî Reisler	331
Vilayetin Yıllık Muvâzenesi	332
Nüfus Cetveli	335
Mutasarrıf ve Kaymakam Maaşları	338
Nahiye Müdürlerinin Maaşları	339
Telgraf Ücretleri	340
Gazete İsimleri ve Ücretleri	341
Mahsulâta Dair İstatistik Cetveli	342
Posta Tarifnâmesi	355
Madenler	358
Memlehalâr	361
Nehir ve Köprüler	362
Eski Eserler	365
Mesafe Cetveli	372
İmar Faaliyetleri	378
Ekler (Orijinal Metinden Örnekler)	380

Institut kurde de Paris

Sunuş

İnsanoğlunun birtakım sebepler sonucunda yerleşik hayata geçmesi, tarımı öğrenmesi ve zaman içinde yapıp ettiklerini kayıt altına alır hale gelmesi, onun medeniyet tarihinde vukubulmuş en önemli sıçrama noktalarından biridir. Bu açıdan bakıldığında yerleşik mekanlar üzerinde kurulan medeniyetlerin "yazı" ile irtibatlandırılması boşuna değildir. İktisadi hayatın temel faaliyeti olan üretim, sosyal hayatın tanzimi, idari yapıda meydana gelen değişiklikler ve geleceğe ilişkin atılan bütün adımlar sosyal ve iktisadi hayatın iyi tanzim edilmiş dökümü sayesinde mümkün olabilmektedir. Genel kültürel hayat şifahi (sözlü) bir karakter arzetsen bile, bütün büyük medeniyetlerde ve imparatorluklarda devlet ve toplum işleri yazılı belgelerle kayıt altına alınmıştır.

Biz bu bölgede yaşayan insanlar da, tarihte büyük medeniyetler, asırlar boyu ayakta duran devletler kurduk. Üç kıta üzerinde; Kuzey Afrika'dan Balkanlar'a kadar hala geçmiş medeniyetimizin muşahhas izleri var. Bir imparatorluğu diğer küçük devletçiklerden veya kabile hayatından ayıran en önemli özelliği onun çok yönlü karmaşık yapısıdır. İdareden iktisada, sosyal hayattan hukuka, edebiyattan diğer güzel sanatlara kadar bütün büyük devletler, görünür karmaşıklığın gerisinde belli bir uyum, düzen ve ahenk kurarlar. Aksi halde hiçbir devlet sadece kılıç kuvveti veya zorbalıkla uzun asırlar ayakta duramaz.

Çoğu zaman geçmiş medeniyetimizin hiçbir bilgi temelini dayanmadığı, herşeyin şifahi olarak yürütüldüğü yönünde yaygın bir kanaat var. Hatta bazılarına göre bütçe kavramı dahi yoktu. Bunun hiçbir tarihi gerçekliğe dayanmadığı açıktır. Nitekim geçmişle ilgili araştırmalar derinleşip yaygınlaştıkça Osmanlı'nın üç kıta üzerinde yayılan siyasi, iktisadi ve idari organizasyonunun belli bir perspektif ve hatta tam merkezi olmayan bir planlama temelini dayandığı görülür. Savaşlar, merkezi kararlar, hukuki davalar, arazi ölçümleri, planlar sürekli kayıt altına alınmakta ve arşivlenmektedir.

Salnâmeler işte bu bağlamda hazırlanmış önemli tarihi yazılı belgelerdir. Salnâme, farsça bir terkip olup "yıllık/senelik" tutanak demektir ve Ruznameler'den çok daha geniş kapsamlıdır. Bir yıl içinde bir coğrafi veya idari bölgenin, şehir veya başka özelliklere sahip bir yerleşme biriminin genel dökümü Salnâme adı verilen defterlere kaydedilir; yetkili organlar ve şahıslar tarafından tetkik edilir ve eldeki maddi ve sosyal veriler ışığında bir sonraki sene için gerekli tedbirler alınır.

Geçmişle ilgili sağlıklı bir bilgiye ve doğru bir fikre sahip olabilmek için bu kayıtların gün yüzüne çıkarılması, araştırmacıların ve bilim adamlarının istifadesine sunulması gerekir. Çünkü tarihte olduğu gibi devlet idaresinde de bir süreklilik vardır.

Bizim, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi olarak basımına karar verdiğimiz Diyarbakır Salnâmesi (Salnâme-i Diyarbekir) de kendi alanında son derece önemli, zengin ve açıklayıcı bilgilere sahip bir tarihi hazine hükmündedir. Sadece Diyarbakır iliyle sınırlı olmayıp çevre il ve ilçelerin de topografik, demografik, iktisadi, ticari, sosyal, siyasi, hukuki ve kültürel tarihi hakkında önemli ve sağlıklı bilgiler ihtiva etmektedir. Bir yerel yönetim birimi olarak Belediye'nin böyle bir teşebbüse önyak olmasının amacı, bugüne ve geleceğe ışık tutmak ve bundan sonraki adımların daha sağlam atılmasına yardımcı olmaktır. Diğer kültürel faaliyetlerimiz yanında bu Salnâme'yi yayınlamakla önemli ve faydalı bir hizmet yaptığımıza inanıyoruz.

Doç. Dr. Ahmet BİLGİN

Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı

Önsöz

Salnâme, bir sene zarfında meydana gelen olayları, gelişmeleri tesbit etmek için hazırlanan eserlere verilen addır. Salnâme kelimesi, Farsça "yıl" anlamındaki "sâl" kelimesi ile "mektup, kitap" anlamına gelen "nâme" kelimelerinden terkip edilmiş olup Türkçe karşılığı "yıllık"tır. Salnâmeler, devlet tarafından resmî olarak yayınlandığı gibi, özel kuruluşlarca da neşredilmiştir:

Osmanlı Devleti'nde ilk resmî salnâme, 1847 yılında Sadrazam Reşid Paşa tarafından hazırlanmıştır. Söz konusu salnâme, Hayrullah Efendi, Ahmet Vefik Paşa ve Ahmed Cevdet Paşa'nın müşterek çalışmaları ile neşredildi. Birkaç yıl sonra bu iş için Meclis-i Maarif Başkâtibi Behçet Efendi ile Meclis azalarından Rüştü Bey görevlendirildi. Daha sonra bu görev bir irade-i seniyye ile Maarif Nezâreti Mektubî Kalemî Heyeti'ne, 1888 yılından itibaren de Memurî-i Mülkiye Komisyonu'na bağlı Sicill-i Ahvâl İdaresi'ne havale edildi ve resmî salnâmeler, Osmanlı Devleti'nin yıkılışına kadar bu idare tarafından hazırlandı. Vilayetler için hazırlanan salnâmelerin ilki, 1283 (1866) tarihinde Trabzon'da neşredildi. Ancak Şemseddin Sami'nin *Kamusu'l-A'lâm* 'da verdiği bilgiye göre, daha önce Halep Vilayeti Mektupçusu İbrahim Halet Bey, *Fibrîst-i Vilayeti-i Haleb* adı ile ilk salnâmeyi tertip etmiş ve içindeki istatistikî ve iktisadî bilgilerden dolayı Bâbiâli'nin dikkatini çekmesi üzerine bütün vilayetlere bu salnâmeden birer nüsha gönderilerek, aynı tarzda salnâmeler tertip edilmesi emredilmiştir.

Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda idarî, askerî ve iktisadî açıdan büyük bir çöküntünün içerisinde bulunmaktaydı. Çöküşün önüne geçmenin yollarını arayan devlet ricali, devleti dış tehditlere karşı savunmak için yoğun önlemler alırken, ülkeyi imar etmek ve sefalet içerisinde bulunan halkın ekonomik refah seviyesini yükseltmek için projeler hazırlayarak, bunları gerçekleştirmek konusunda da yoğun çalışmalar başlattılar.

Bu çerçevede, Osmanlı Devleti'nin sahip olduğu topraklarda bulunan zenginlik ve imkânları tesbit etmek için bütün vilayetlerde çalışmalar başlatıldı. Vilayet dahilinde bulunan tabii kaynaklar, ziraat, hayvancılık, üretim, nüfus, hizmet birimlerinin durumu, okullar, hastaneler, yollar, ormanlar vb. hiçbir konu ihmal edilmeden tesbit edilen bilgiler yayınlanan vilayet salnâmelerinde bir araya getirildi.

Vilayet salnâmeleri her yıl yeniden yayınlanarak, ait olduğu vilayette bir sene zarfında meydana gelen gelişme ve değişikliklerin izlenmesi mümkün hale geldi. Bu şekilde Yemen'den Kafkaslar'a, Kafkaslar'dan Balkanlar'a kadar ülkenin içinde bulunduğu durum bütün ayrıntılarıyla tesbit edildi.

Diyarbakır vilayeti için hazırlanan ve 1286-1323 (1869-1905) yıllarını içine alan 20 adet salnâmede, vilayetin coğrafi durumu, siyasî olaylar, ekonomi, sağlık, kültür, folklor gibi sosyal hayatın bütün yönlerini ilgilendiren konularda teferruatlı bilgiler verilmektedir.

Salnâmelerde verilen bilgilerin ışığında, ziraattan hayvancılığa, imar faaliyetlerinden eğitime bölgenin ekonomik ve sosyal haritasını çıkarmak mümkündür. Vilayet dahilinde mevcut yol ve köprülerin durumu hakkında bilgiler verilirken, yapılan iyileştirme ve yeni yatırımlar da ayrıntılarıyla işlenmektedir. Her yılda, zirai ve sınaî mahsullerin çeşitleri ve miktarlarının cetveller halinde dökümleri yapılmaktadır. Ayrıca, eğitim kurumları ile öğrenci sayıları ayrıntılı bir şekilde gözler önüne serilmektedir.

Diyarbakır Salnâmelerinin muhtevalarını şu başlıklar altında özetlemek mümkündür:

Takvim, kronoloji (Hz. Adem'den yayınlandığı tarihe kadar); Osmanlı padişahlarının kısa biyografileri; devlet görevlilerinin elkabı; valiler, il meclisi üyeleri, devlet daireleri ve bu dairelerin yöneticileri, belediye başkanları ve belediye meclisi üyeleri; vilayete bağlı kaza

ve nahiyeler ile bu kaza ve nahiyelerde bulunan askerî ve mülkî erkân; vilayette bulunan ordu birliklerinin durumu; arkeolojik kalıntılar ve tarihî eserler, türbeler ve bunların durumları hakkında genel bilgiler; resmî daire, okul, mescid, evliya kabirleri, tekke, kilise, köprü, kahve vb. yerlerin sayıları (cetveller halinde); vilayetin tarihî ve coğrafi konumu; akarsular, göller, madenler, maden suları, ormanlar, genel gelirler ve giderler, ticaret, dokumacılık, hayvancılık, ziraî durum bağ ve bahçeler; devlet dairelerinin bütçeleri, gelir ve giderleri (cetveller halinde); genel nüfus: müslüman, gayr-i müslim (vilayet merkezi ve bütün kazalar)...

Diyarbakır Salnâmeleri'nden okuyucunun rahat bir şekilde istifade edebilmesi için, hazırlanış safhasında takip edilen usul ve hareket noktası şu esaslardan meydana gelmiştir:

a) Geçmişte ve günümüzde sıkça kullanılan "Türkçe kelimeler", günümüz aksânıyla yazılmıştır. Sözelimi; edüp: edip, olduğı: olduğı, kangı: hangi, için: için gibi...

b) Geçmişte ve günümüzde sıkça kullanılan "Arapça ve Farsça kelimeler"de yoğun bir transkripsiyon yapılmayarak, günümüzde kullanıldığı şekliyle yazılıp zorunlu uzatmalar belirtilmiştir. Örneğin, hey'et: heyet, ma'den: maden, pençşenbih: perşembe, yigirmi: yirmi vb.

c) Geçmişte kullanılan, günümüzde ise kullanımdan düşen kelimelerde tam transkribe uygulanmıştır. Mesela, ta'rib, ma'âdin, Teşrin-i Sâni, Nâfi'a vb.

d) Salnâmelerde mükerrer olan kronoloji, padişah isimleri, evliya kabirleri, geçmiş dönemlerle ilgili tarih ve coğrafya bilgileri gibi sene içinde değişiklik göstermeyen konulara yer verilmemiştir. Mümkün olduğu ölçülerde tekrardan kaçınılmıştır.

Diyarbakır Sâlnâmeleri'nin yayınlanmasının kültürümüz için büyük yararlar getireceği şüphesizdir. Burada, eserin basım-yayınının gerçekleşmesi konusundaki kararından dolayı Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Doç. Dr. Ahmet Bilgin Bey'e; transkripsiyon konusunda gösterdiği ilmi ve titiz çalışmasından ötürü Osmanlı Arşivi Personeli Dr. Ahmet Zeki İzgöer'e, Redaksiyon konusundaki başarılı hizmetlerinden dolayı araştırmacı-yazar Sıbğatullah Kaya'ya; bölgedeki yer isimlerinin doğru okunuşu konusundaki değerli katkıları sebebiyle M. Zeki Bilgin Hocaefendi'ye ve yayımı üstlenen Sina Ajans'a takdir ve teşekkürlerimizi sunar, eserin faydalı olmasını dileriz.

Ömer TELİOĞLU

Institut kurde de Paris

۱۳۹۱

MILLET GENEL KÜTÜPHANEJİ

KİTAP

A.E. Sâlname

ESKI

332

YENI KAYIT No.

TARİHİ No.

Institut kurde de Paris

Defa

6

SALNÂME-İ DİYARBEKİR

Sene

1291 [1874-1875]

Institut kurde de Paris

Mukaddime

Saye-i maârif-vâye-i hazret-i mülûkânede işbu doksan bir senesi salnâmesi tertib ve tanzim ve bazı malumat-ı müfide dahi derc ve ilave kılınmıştır.

Takvim

Yortu Günlerinin Rumuzu

E	Ermeni
L	Latin
R	Rum
Y	Yahudi
K	Katolik

Institut kurde de Paris

Şuhûr			Tulû'		Zuhr		İmsak		Muharremü'l-haram sene 1291		
Arabîyye	Rumîyye	Frengîyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	6	18	Çarşamba	12	53	6	29	11	13		L
2	7	19	Perşembe		50		28		11	Cemre-i ûlâ	
3	8	20	Cuma		48		27		8		
4	9	21	Cumartesi		45		25		6		
5	10	22	Pazar		42		24		3		
6	11	23	Pazartesi		40		23	11	1		
7	12	24	Salı		37		21	10	8		
8	13	25	Çarşamba		35		20		56	Perhiz-i Kebîr	
9	14	26	Perşembe		32		19		53		
10	15	27	Cuma		29		17		50		
11	16	28	Cumartesi		26		16		48	Cemre-i sâniye	
12	17	1	Pazar		24		15		45	Yevm-i Aşura Vaka-i Kerbela	
13	18	2	Pazartesi		21		13		42	Âmeden-i İyilek 61	
14	19	3	Salı		18		12		40	Mart-ı Frengî 31	
15	20	4	Çarşamba		16		10		37	Yahudi'nin Şükür Bayramı	Y
16	21	5	Perşembe		13		9		34		
17	22	6	Cuma		10		8		31		
18	23	7	Cumartesi		8		6		29	Cemre-i sâlise	
19	24	8	Pazar		5		5		26		
20	25	9	Pazartesi	12	2		4		23		
21	26	10	Salı	11	59		2		20		
22	27	11	Çarşamba		57	6	1		17		
23	28	12	Perşembe		54	5	59		15	Evvel-i berd-i acûz	
24	1	13	Cuma		51		58		12		
25	2	14	Cumartesi		48		57		9	Mart-ı Rumî 31	
26	3	15	Pazar		46		55		6		
27	4	16	Pazartesi		43		54		3		
28	5	17	Salı		40		53	10	1		
29	6	18	Çarşamba	11	37	5	51	9	58	Âhir-i berd-i acûz	

Şuhûr			Tulû'		Zuhr		İmsak		Saferü'l-hayr		
Arabîyye	Rumîyye	Frengîyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	7	19	Perşembe	11	35	5	50	9	55		L
2	8	20	Cuma		32		48		52		
3	9	21	Cumartesi		29		47		49	Tahvîl-i Şems be-Haml,	
4	10	22	Pazar		26		46		46	Nevruz-ı Sultan Evvel-i mevsim-i bahar	
5	11	23	Pazartesi		24		44		43		
6	12	24	Salı		21		43		40		
7	13	25	Çarşamba		18		42		37		
8	14	26	Perşembe		15		40		34	Âmeden-i çaylak	
9	15	27	Cuma		13		39		31		
10	16	28	Cumartesi		10		38		28		
11	17	29	Pazar		7		36		25		
12	18	30	Pazartesi		4		35		23		
13	19	31	Salı	11	2		33		20		
14	20	1	Çarşamba	10	59		32		17	Nisan-ı Frengî 30	Y
15	21	2	Perşembe		56		31		14	Hamursuz 8	Y
16	22	3	Cuma		54		29		11		
17	23	4	Cumartesi		51		28		8	Feryad-ı andelib	K, L, Y
18	24	5	Pazar		48		27		5	Paskalya-yı Latin	R, K, L, Y
19	25	6	Pazartesi		46		25	9	2		Y
20	26	7	Salı		43		24	8	59		E, Y
21	27	8	Çarşamba		40		23		56		
22	28	9	Perşembe		38		21		53		
23	29	10	Cuma		35		20		50		
24	30	11	Cumartesi		32		19		47		
25	31	12	Pazar		30		17		44	Paskalya	R, E, K
26	1	13	Pazartesi		27		16		41	Nisan-ı Rumî 30	
27	2	14	Salı		24		15		38		R, K, A
28	3	15	Çarşamba		22		14		35		
29	4	16	Perşembe		19		12		32		
30	5	17	Cuma	10	17	5	11	8	29		R

Şuhûr			Tulû'		Zuhr		İmsak		Şehr-i Rebiülevvel		
Arabiyye	Rumiyye	Frenğiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	6	18	Cumartesi	10	14	5	10	8	26		
2	7	19	Pazar		11		8		23		
3	8	20	Pazartesi		9		7		20	Tahvîl-i Şems	
4	9	21	Salı		6		6		17	be-Sevr Evvel-i sene-i Sevr	
5	10	22	Çarşamba		4		5		14		
6	11	23	Perşembe	10	1		3		11		
7	12	24	Cuma	9	59		2		8		
8	13	25	Cumartesi		56	5	1		5		
9	14	26	Pazar		54	5	2	8	2	Âhir-i Sene-i	
10	15	27	Pazartesi		52	4	59	7	59	Sevr	
11	16	28	Salı		49		57		56		
12	17	29	Çarşamba		47		56		53	Leyle-i Mevlidü'nNebi Aleyhisselam	
13	18	30	Perşembe		44		55		50		
14	19	1	Cuma		42		54		47	Mayıs-ı Frenğî 31	
15	20	2	Cumartesi		40		53		44		
16	21	3	Pazar		37		51		41		
17	22	4	Pazartesi		35		50		39		
18	23	5	Salı		33		49		36	Rûz-ı Hızır	
19	24	6	Çarşamba		31		48		33	Nihayet-i kuvvet-i bahar	R
20	25	7	Perşembe		29		47		30		
21	26	8	Cuma		26		46		27		
22	27	9	Cumartesi		24		45		25		
23	28	10	Pazar		22		44		22		
24	29	11	Pazartesi		20		43		19		
25	30	12	Salı		18		42		16		
26	1	13	Çarşamba		16		41		14	Mayıs-ı Rumî 31	L, R
27	2	14	Perşembe		14		40		11		
28	3	15	Cuma		12		39		9		
29	4	16	Cumartesi	9	10	4	38	7	6		

Şubûr			Tulu'		Zuhr		İmsak		Şehr-i Rebiülâhîr		
Arabiyye	Rumîyye	Frengiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	5	17	Pazar	9	8	4	37	7	3		
2	6	18	Pazartesi		6		36		1		
3	7	19	Salı		4		35		158		
4	8	20	Çarşamba		3		34		56		
5	9	21	Perşembe		1		33		54	Tahvil-i Şems be-Cevzâ	R, K, Y
6	10	22	Cuma	8	59		33		51	Urûc-ı İsa Aleyhisselâm	
7	11	23	Cumartesi		57		32		49	Yahud'un Gül Bayramı	
8	12	24	Pazar		56		31		47		Y
9	13	25	Pazartesi		54		30		45		
10	14	26	Salı		53		29		43	Koyun kırkımı	
11	15	27	Çarşamba		51		29		41		
12	16	28	Perşembe		50		28		39	Diyarbakır'de Alıpınarı Panayırı 15	
13	17	29	Cuma		49		27		37		
14	18	30	Cumartesi		47		27		35	Evvel-i riyâh-ı bevârih	
15	19	31	Pazar		46		26		33		
16	20	1	Pazartesi		45		25		31	Haziran-ı Frengî 30	R, K, E
17	21	2	Salı		44		25		29		
18	22	3	Çarşamba		42		24		28		
19	23	4	Perşembe		41		24		26	Latin Gül Bayramı	L
20	24	5	Cuma		40		23		25		
21	25	6	Cumartesi		39		23		23		
22	26	7	Pazar		39		22		22		
23	27	8	Pazartesi		38		22		21		
24	28	9	Salı		37		22		20		
25	29	10	Çarşamba		36		21		19		
26	30	11	Perşembe		36		21		18		
27	31	12	Cuma		35		21		17		
28	1	13	Cumartesi		34		20		16	Haziran-ı Rumî 30	
29	2	14	Pazar	8	34	4	20	6	15		

Şuhûr			Tulû'		Zuhr		İmsak		Cemaziyelevvel		Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
Arabiyye	Rumiyye	Frengiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika			
1	3	15	Pazartesi	8	34	4	20	6	15			
2	4	16	Salı		33		20		14			
3	5	17	Çarşamba		33		20		14			
4	6	18	Perşembe		33		20		13			L
5	7	19	Cuma		32		19		13			
6	8	20	Cumartesi		32		19		13	Yaz faslı Tahvil-i Şems be-Seretân		
7	9	21	Pazar		32		19		13			
8	10	22	Pazartesi		32		19		13			
9	11	23	Salı		32		19		13			
10	12	24	Çarşamba		33		19		13			L
11	13	25	Perşembe		33		20		13	Cülûs-ı hümâyûn		
12	14	26	Cuma		33		20		14			
13	15	27	Cumartesi		33		20		14			K, L
14	16	28	Pazar		34		20		15			
15	17	29	Pazartesi		34		20		16			L
16	18	30	Salı		35		21		16			
17	19	1	Çarşamba		35		21		17	Temmuz-ı Frengî 31		
18	20	2	Perşembe		36		21		18	Evvel-i bâd-ı sümûm		
19	21	3	Cuma		37		21		19			
20	22	4	Cumartesi		37		22		20			
21	23	5	Pazar		38		22		21			
22	24	6	Pazartesi		39		23		23	Milad-ı Yahya Aleyhisselâm		R, Y
23	25	7	Salı		40		23		24			
24	26	8	Çarşamba		41		24		26	Âhir-i riyâh-ı bevârih		
25	27	9	Perşembe		42		24		27			
26	28	10	Cuma		43		25		29			
27	29	11	Cumartesi		44		25		30			
28	30	12	Pazar		45		26		32			R
29	1	13	Pazartesi		46		26		34	Temmuz-ı Rumî 31		
30	2	14	Salı	8	48	4	27	6	36			

Şuhûr			Tulû'		Zuhr		İmsak		Cemaziyelahir		
Arabîyye	Rumîyye	Frenğîyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	3	15	Çarşamba	8	49	4	28	6	38		
2	4	16	Perşembe		51		28		40		
3	5	17	Cuma		52		29		42		
4	6	18	Cumartesi		54		30		44		E, K
5	7	19	Pazar		55		31		46	Şiddet-i hararet	
6	8	20	Pazartesi		57		31		48		
7	9	21	Salı		58		32		50		
8	10	22	Çarşamba	9	00		33		52		
9	11	23	Perşembe	9	2		34		55	Yahud'un Kara Bayramı Tahvil-i Şems be-Esed	Y
10	12	24	Cuma		3		35		57		
11	13	25	Cumartesi		5		36		59		
12	14	26	Pazar		7		36	7	2		
13	15	27	Pazartesi		9		37		4	Yaprak aşısı nihayeti	
14	16	28	Salı		11		38		7		
15	17	29	Çarşamba		13		39		10		
16	18	30	Perşembe		15		40		12		
17	19	31	Cuma		17		41		15	Evvel-i eyyâm-ı bâhûr	
18	20	1	Cumartesi		19		42		17	Ağustos-ı Frenğî 31	K
19	21	2	Pazar		21		43		20		
20	22	3	Pazartesi		23		44		23		
21	23	4	Salı		25		45		25		
22	24	5	Çarşamba		27		46		28		
23	25	6	Perşembe		29		47		31		R
24	26	7	Cuma		31		48		34	Âhir-i eyyâm-ı bâhûr	
25	27	8	Cumartesi		34		50		37		
26	28	9	Pazar		36		51		39	Nihayet-i kuvvet-i germâ	
27	29	10	Pazartesi		38		52		42		
28	30	11	Salı		40		53		45		
29	31	12	Çarşamba	9	43	4	54	7	48		

Şuhûr			Tulû'		Zuhr		İmsak		Recebül-ferd		
Arabîyye	Rumîyye	Frengîyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	1	13	Perşembe	9	45	4	55	8	51	Ağustos-ı Rumî 31 Leyle-i Regâib	
2	2	14	Cuma		47		56		54	Evvel-i Savm-ı Meryem L	
3	3	15	Cumartesi		50		58		57		
4	4	16	Pazar		52		59	8	00		
5	5	17	Pazartesi		55	5	00	8	3		
6	6	18	Salı		57	5	1		5		
7	7	19	Çarşamba		59		2		8		
8	8	20	Perşembe	10	2		4		11		
9	9	21	Cuma		4		5		14		
10	10	22	Cumartesi		7		6		17		
11	11	23	Pazar		9		7		21	Tahvil-i Şems be-Sünbüle, Âhir-i bâd-ı sümûm	
12	12	24	Pazartesi		12		9		23		
13	13	25	Salı		14		10		26		
14	14	26	Çarşamba		17		11		29		
15	15	27	Perşembe		20		12		32	Vefat-ı Meryem	L
16	16	28	Cuma		22		14		35	Reften-i İeylek	
17	17	29	Cumartesi		25		15		38		
18	18	30	Pazar		27		16		41	Evvel-i fütûr-ı germâ	K, E
19	19	31	Pazartesi		30		18		44		
20	20	1	Salı		32		19		47	Eylül-i Frengî 30	K, E
21	21	2	Çarşamba		35		20		50		
22	22	3	Perşembe		38		21		53		
23	23	4	Cuma		40		23		56		
24	24	5	Cumartesi		43		24	8	59		
25	25	6	Pazar		46		25	9	2		
26	26	7	Pazartesi		47		27		5	Koç erme zamanı	L
27	27	8	Salı		51		28		8	Leyle-i Miracî'n-Nebi	
28	28	9	Çarşamba		54		29		11		
29	29	10	Perşembe		56		31		14	Şehadet-i Yahya Aleyhisselâm	Y, R
30	30	11	Cuma	10	59	5	32		17		

Şuhûr			Tulû'		Zuhr		İmsak		Şabanü'l-muazzam		
Arabiyye	Rumiyye	Frengiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	31	12	Cumartesi	11	3	5	33	9	19	Re's-i sene-i Yahud	Y
2	1	13	Pazar		4		35		22	5635	Y
3	2	14	Pazartesi		7		36		25	Eyiül-i Rumî 30	
4	3	15	Salı		10		37		28		
5	4	16	Çarşamba		12		39		31		
6	5	17	Perşembe		15		40		34		
7	6	18	Cuma		18		41		37		
8	7	19	Cumartesi		20		43		40	Vilâdet-i Meryem	Y, K
9	8	20	Pazartesi		23		44		43	Cevârâb Bayramı	
10	9	21	Pazartesi		26		46		46		
11	10	22	Salı		29		47		48		
12	11	23	Çarşamba		31		48		51	Tahvîl-i Şems be-mi zan. Evvel-i fasl-ı harif	
13	12	24	Perşembe		34		50		54		
14	13	25	Cuma		37		51		57	İbudâ-yı sene-i şemsiye-i hicriye 1253	
15	14	26	Cumartesi		39		52	10	00	Leyle-i Berat, Vilâdet-i hümâyûn 1245.	K, E, Y
16	15	27	Pazar		42		54	10	3	İd-i Safib, Kamış Bayramı	Y
17	16	28	Pazartesi		45		55		6		Y
18	17	29	Salı		48		56		8		Y
19	18	30	Çarşamba		50		58		11		Y
20	19	1	Perşembe		53		59		14	Teşrin-i Evvel-i Frengî	Y
31											
21	20	2	Cuma		56	6	00		17		
22	21	3	Cumartesi		59	6	2		20		
23	22	4	Pazar	12	1		3		22		
24	23	5	Pazartesi		4		5		25		
25	24	6	Salı		7		6		28		
26	25	7	Çarşamba		9		7		30		
27	26	8	Perşembe		12		9		33	Bed'-i sükut-ı evrak	
28	27	9	Cuma		15		10		36		
29	28	10	Cumartesi		17		11		39		
30	29	11	Pazar	12	20	6	13	10	41		

Şuhûr			Tulû'		Zuhr		İmsak		Ramazanü'l-mübarek			
Arabiyye	Rumiyye	Frenghiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa	
1	30	12	Pazartesi	12	23	6	14	10	44			
2	1	13	Salı		25		15		46	Teşrîn-i Evvel Rumî 31 Re's-i sene-i Süryanî		
3	2	14	Çarşamba		28		17		49			
4	3	15	Perşembe		31		18		52			
5	4	16	Cuma		34		19		54			
6	5	17	Cumartesi		36		21		57			
7	6	18	Pazar		39		22	10	59			
8	7	19	Pazartesi		41		23	11	2	Evvel-i gars		
9	8	20	Salı		44		25		5			
10	9	21	Çarşamba		46		26		7	Bağbozumu		
11	10	22	Perşembe		49		27		10			
12	11	23	Cuma		52		28		12	Tahvîl-i Şems be-Akreb		
13	12	24	Cumartesi		54		30		15			
14	13	25	Pazar		57		31		17			
15	14	26	Pazartesi	12	59		32		19			
16	15	27	Salı	1	2		34		22			
17	16	28	Çarşamba		4		35		24			
18	17	29	Perşembe		7		36		27	Vakt-i kat'-ı eşcâr		
19	18	30	Cuma		9		37		29	Reften-i peresto		
20	19	31	Cumartesi		12		39		31	Teşrîn-i Sâni-i Frenğî 30	E	
21	20	1	Pazar		14		40		34			
22	21	2	Pazartesi		16		41		36			
23	22	3	Salı		19		42		38			
24	23	4	Çarşamba		21		43		40			
25	24	5	Perşembe		24		45		42			
26	25	6	Cuma		26		46		45			
27	26	7	Cumartesi		28		47		47	Leyle-i Kadir Rûz-ı Kasım	R	
28	27	8	Pazar		30		48		49			
29	28	9	Pazartesi		33		49		51	Nüzûl-i Şebnem		
30	29	10	Salı	1	35	6	50	11	53			

Şuhûr			Tulû'		Zuhr		İmsak		Şevvalü'l-mükerrerem			
Arabiyye	Rumiyye	Frengiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa	
1	30	11	Çarşamba	1	37	6	51	11	55	Salât-ı İd-i Fıtır		
2	31	12	Perşembe		39		53		57	saat 2 dakika 24		
3	1	13	Cuma		41		54		59	Teşrin-i Sâni-i Rumî 30		
4	2	14	Cumartesi		47		55	12	1			
5	3	15	Pazar		45		56		3			
6	4	16	Pazartesi		46		57		5			
7	5	17	Salı		50		58		7	İhtifâ-i haşerât		
8	6	18	Çarşamba		51		59		8			
9	7	19	Perşembe		53	7	00		10			
10	8	20	Cuma		55	7	1		12		R	
11	9	21	Cumartesi		57		2		14			
12	10	22	Pazar	1	59		2		15			
13	11	23	Pazartesi	2	1		3		17	Tahvil-i Şems be-Kavs		
14	12	24	Salı		2		4		18			
15	13	25	Çarşamba		4		5		20		R	
16	14	26	Perşembe		6		6		21			
17	15	27	Cuma		7		7		23	Evvel-i Savm-ı Milâd		
18	16	28	Cumartesi		9		7		24			
19	17	29	Pazar		10		8		25			
20	18	30	Pazartesi		11		9		26	Evvel-i berd		
21	19	1	Salı		13		9		28	Kânûn-ı Evvel-i Frengî 31		
22	20	2	Çarşamba		14		10		29			
23	21	3	Perşembe		15		11		30	Dühûl-i Meryem bemihrâb	R, K, E	
24	22	4	Cuma		17		11		31			
25	23	5	Cumartesi		18		12		32			
26	24	6	Pazar		19		12		33			
27	25	7	Pazartesi		20		13		34	Âhir-i sükût-ı evrak	L	
28	26	8	Salı		21		13		35			
29	27	9	Çarşamba		22		14		35			
30	28	10	Perşembe		22		14		36			

Şuhûr			Tulû'		Zuhr		İmsak		Zilkade		Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
A rabıyye	Rumıyye	Frengıyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika			
1	29	11	Cuma	2	23	7	15	12	37			
2	30	12	Cumartesi		24		15		37	İd-i Beşâret-i Meryem		
3	1	13	Pazar		24		15		38	Kânûn-ı Evvel-i Rumî 31		
4	2	14	Pazartesi		25		16		38			
5	3	15	Salı		25		16		39			
6	4	16	Çarşamba		26		16		39			
7	5	17	Perşembe		26		16		40			
8	6	18	Cuma		26		16		40	Evvel-i şeb-i yeldâ		
9	7	19	Cumartesi		27		17		40			
10	8	20	Pazar		27		17		40		K, E	
11	9	21	Pazartesi		27		17		40	Evvel-i Erba'în-i fasl-ı şitâ, Tahvîl-i Şems be-cedy		
12	10	22	Salı		27		17		40	Âhir-i şeb-i yeldâ	R	
13	11	23	Çarşamba		27		17		40		L	
14	12	24	Perşembe		27		17		40		L	
15	13	25	Cuma		26		16		40			
16	14	26	Cumartesi		26		16		40			
17	15	27	Pazar		26		16		39			
18	16	28	Pazartesi		25		16		39			
19	17	29	Salı		25		16		39			
20	18	30	Çarşamba		24		15		38			
21	19	31	Perşembe		24		15		38	Kânûn-ı Sâni-i Frengî 31		
22	20	1	Cuma		23		15		37	Re's-i Sene-i Milad 1875		
23	21	2	Cumartesi		23		14		36			
24	22	3	Pazar		22		14		35			
25	23	4	Pazartesi		21		13		35			
26	24	5	Salı		20		13		34			
27	25	6	Çarşamba		19		13		33	Şeb-i Milad-ı İsa Aleyhisselâm	R, K, E	
28	26	7	Perşembe		18		12		32		R	
29	27	8	Cuma	2	17		7	11	31		R	

Şuhûr				Tulû'		Zuhr		İmsak		Zilhicce-i Şerif		
Arabiyye	Rumiyye	Frengiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa	
1	28	9	Cumartesi	2	15	7	11	12	30	İştîdâd-ı berd		
2	29	10	Pazar		14		10		29			
3	30	11	Pazartesi		13		10		28			
4	31	12	Salı		17		9		27	Kânûn-ı Sâni-i Rumî 31	R K	
5	1	13	Çarşamba		10		8		25			
6	2	14	Perşembe		9		7		24			
7	3	15	Cuma		7		7		23			
8	4	16	Cumartesi		6		6		21	Yevm-i Arefe, Salîb fî'l-mâ'		
9	5	17	Pazar		4		5		20			
10	6	18	Pazartesi		2		4		18	İd-i edhâ saat 3.04, dakika 4	R, K, E	
11	7	19	Salı	2	1		3		17			
12	8	20	Çarşamba	1	59		2		15	Vaz'-ı ism-i İsa Aleyhisselâm, Tahvil-i Şems be-Delv	R, K, E	
13	9	21	Perşembe		57		2		14			
14	10	22	Cuma		55		1		12			
15	11	23	Cumartesi		53	7	00		10		E	
16	12	24	Pazar		51	6	59		8			
17	13	25	Pazartesi		49		58		7			
18	14	26	Salı		47		57		5	Şiddet-i sermâ		
19	15	27	Çarşamba		45		56		3			
20	16	28	Perşembe		43		55	12	1			
21	17	29	Cuma		41		54	11	59			
22	18	30	Cumartesi		39		52		57	Âhir-i Erba'în	R	
23	19	31	Pazar		37		51		55	Evvel-i hamsîn	R	
24	20	1	Pazartesi		36		50		53	Şubat-ı Frengî 28		
25	21	2	Salı		33		49		51			
26	22	3	Çarşamba		30		48		49			
27	23	4	Perşembe		29		47		47			
28	24	5	Cuma		26		46		44	Gayet-i kuvvet-i sermâ		
29	25	6	Cumartesi		23		44		42			
30	26	7	Pazar	1	21	6	43	11	40			

Institut kurde de Paris

[ERKÂN VE ME'MURÎNÎ VİLAYET]

Institut Kulte de Paris

ERKÂN VE ME'MURÎNİ VİLAYET

Vali-i Vilayet

İsmail Hakkı Paşa Müşir Birinci Nişan-ı Mecidi Üçüncü Nişan-ı Osmanî

Memurîn-i Merkez-i Vilayet

Defterdar-ı Vilayet Mehmed İzzet Efendi Ülä Sınıf-ı Sânisî

Nâib-i Vilayet Abdüllatif Efendi Devriye Mevâlisi

Müfti-i Diyarbakir el-Hac Abdülgani Efendi İzmir Pâyesi

Mektubî-i Vilayet Feyzullah Efendi Sâniye Nişan-ı Mecidi Üçüncü

Alaybeyi Bahri Bey

Meclis-i İdare-i Vilayet

Reis Vali-i Vilayet

Azâ-i Tabiiyye

Defterdar-ı Vilayet

Nâib-i Vilayet

Müftü Efendi

Mektubî-i Vilayet

Hacı Nuh Ağa Dergâh-ı âli

Azâ-i Müntehabe

Hacı Mesud Efendi Müderrisi

Mihail Efendi Beşinci

Yusuf Efendi

Azâ-i Rûesâ-yı Ruhâniye

Rum Metropolit Vekili Dimitri Efendi

Proteston Piskoposu Tomas Efendi Üçüncü

Keldani Metropolidi Abuş Efendi

Ermeni Murahhas Vekili İstapan Efendi

Ermeni Katoliği Murahhas Vekili Mesrub Efendi

Süryani Katoliği Murahhas Vekili Batros Efendi

BursaSüryani Rahibi Cebrail Efendi

Meclis-i İdare-i Vilayet Ketebesi

Başkâtib Emin Efendi Sâlise

Refiki Ragıb Efendi

Diğeri Feyzi Efendi

Diğeri Abdülkadir Efendi

Diğeri Rıza Efendi

Divan-ı Temyiz-i Vilayet

Reis tayin olunmadığı

Mümeyyizân

Halil Atik Efendi Müderris-i Devriye

Derviş Efendi

Kikâ Salih Efendi

Mümeyyizân

Osib Efendi

Mardros Efendi

Said Efendi

Başkâtib Nazif Efendi Sâlise

Refiki Abdülkadir Efendi

Diğeri Hüseyin Efendi

Diğeri Hafız Mustafa Efendi

Mahkeme-i Şer'iyye Memurları

Başkâtib Salih Feyzi Efendi Müderrisinden

Refiki Ömer Fevzi Efendi

Diğeri Ali Rıza Efendi

Diğeri Hüseyin Fehmi Efendi

Diğeri Hacı Bekir Efendi

Muhasebe-i Vilayet Kalemî

Vâridât Başkâtibi Ataullah Efendi	Masârifât Başkâtibi Seyfullah Efendi Sâlise
Refiki Mustafa Galib Efendi	Refiki Tayfur Efendi
Diğeri Şakir Efendi	Diğeri Eyüb Sabri Efendi
Diğeri Muhyiddin Bey	Diğeri Mehmed Asım Efendi
Diğeri Hafız Zülfikar Efendi	Diğeri Ömer Fevzi Efendi
Diğeri Mustafa Efendi	Diğeri Receb Naci Efendi
Diğeri Maruf Efendi	Diğeri Mehmed Said Efendi
Diğeri Mustafa Efendi	
Evrak-ı Sahîha Müdürü Abdurrahman Efendi	Evrak Mukayyidi Ali Azmi Efendi
Refiki Osman Efendi	Refiki Necib Efendi

Mektubî Dairesi

Mümeyyiz Osman Zeki Bey

Müsevvid Ali Necib Efendi	Müsevvid Abdülkadir Efendi
Müsevvid Mehmed Arif Efendi Hâcegân	Müsevvid Hacı Bekir Efendi
Müsevvid Hafız Mehmed Efendi	Müsevvid Osman Sakıb Efendi
Sermübeyyiz Abdülgani Efendi	Mübeyyiz Hafız Necib Efendi
Mübeyyiz Abdullah Salim Efendi	Mübeyyiz Ali Rıza Efendi
Mübeyyiz Zülfikar Vasfi Efendi	Mübeyyiz Mehmed Bey
Mübeyyiz Mehmed Cemil Efendi	Mübeyyiz Abdülhamid Efendi
Mübeyyiz Mehmed Vahid Efendi	Mübeyyiz Hüseyin Efendi

Evrak Odası

Evrak Müdürü Mehmed Tevfik Efendi	Mukayyid Mustafa Akif Efendi
Mukayyid Hasan Hasbi Efendi	Mukayyid Hamdi Efendi
Mukayyid Hacı Şeyh Mehmed Efendi	Te'kid Memuru Mehmed Efendi
Mukayyid Mahmud Efendi	Refiki Sabri Efendi
Mukayyid Zülfikar Efendi	Arzuhal Mukayyidi Mehmed Efendi
Mukayyid Şükrü Efendi	Refiki Mazlum Efendi

Meclis-i Temyiz-i Hukuk

Reis Nâib Abdüllatif Efendi	Ketebesî
Arif Efendi	Başkâtib Mustafa Efendi
Mehmed Bey	Refiki Nazım Efendi
Karabet Efendi	Mukayyid Hacı Remzi Efendi
Nazım Efendi	

Dahil-i Vilayette Bulunan Tahrir Memurları

Tahrir Mümeyyizi Osman Halim Efendi

Tahrir Kalemî	Kaza Vukuat Kâtibleri
Başkâtib Mehmed Raif Efendi	Siverek Kâtibi Ömer Lütfi Efendi
İlamât Kâtibi Mehmed Mahir Efendi	Ergani Madeni Kâtibi Mustafa Zeki Efendi
Vukuat Kâtibi Beşşar Fehmi Efendi	Lice Kâtibi Osman Efendi
Yevmiye Tahsilât Kâtibi Osman Nuri Efendi	Silvan Kâtibi Ahmed Zeki Efendi
Mizan-ı Umumî Kâtibi Abdülcabbar Efendi	Lice Vukuat Kâtibi Refiki Agop Efendi
Defterci Mehmed Reşid Efendi	

Seyyar Bulunan Memurîn-i Tahririye Fırkaları

Birinci Fırka Memurları
Birinci Muharrir Hasan Tahsin Efendi
Refiki Bekir Şerif Efendi
Mukayyid Ahmed Faik Efendi
Mukayyid Ali Rıza Efendi
Messâh İbrahim Besim Efendi
Messâh Mehmed Hâmid Efendi

İkinci Fırka Memurları
Birinci Muharrir Hasan Hilmi Efendi
Refiki Aleksan Fehmi Efendi
Mukayyid Abdülfettah Efendi
Mukayyid İbrahim Edhem Efendi
Messâh Mehmed Rauf Efendi
Messâh Salih Safi Efendi

Üçüncü Fırka Memurları

Birinci Muharrir Mehmed Arif Efendi
Refiki Osman Efendi
Mukayyid Hüseyin Sabri Efendi
Mukayyid Osman Nafiz Efendi
Messâh Mehmed Şükrü Efendi
Messâh İsmail Hakkı Efendi

Dördüncü Fırka Memurları

Birinci Muharrir Mehmed Lütfi Efendi
Refiki İbrahim Hakkı Efendi
Mukayyid Mehmed Mihri Efendi
Mukayyid Daniş Efendi
Messâh Mustafa Efendi
Messâh Şerif Efendi

Mukim Bulunan Memurîn

Mamuretülaziz Sancağı

Komasyon Başkâtibi Hacı Hüseyin Efendi
Vukuat Kâtibi Mehmed Ali Efendi
İlamât Kâtibi İdris Efendi
Defterci Ahmed Efendi

Malatya Sancağı

Komasyon Başkâtibi Abdullah Şükrü Efendi
Vukuat Kâtibi Ahmed Azmi Efendi
Tahsilat Kâtibi Mustafa Efendi
Defterci Ahmed Hamdi Efendi

Mardin Sancağı

Komasyon Başkâtibi Mehmed Nazmi Efendi
Vukuat Kâtibi Kasım Edib Efendi
Defterci Süleyman Efendi
İlamât Kâtibi Abdülkadir Kâni Efendi
Yevmiye Tahsilat Kâtibi Cercis Efendi

Mahkeme-i Ticaret

Reis Mustafa Ağa
Aza-i Daimi
Abdülhamid Efendi
Bedon Efendi
Zülfikar Efendi
El-Hac Derviş Efendi
Aza-i Muvakkate
Fethullah Efendi
Arakil Ağa
Kâtib Bogos Efendi

Daire-i Belediye

Reis Hacı Mehmed Ağa
Aza
Muavini Hacı Abiş Ağa
Mıgırđıç Efendi
Kirkor Efendi
Kâtib Mustafa Efendi
Sandık Emni Karabet

Matbaa-i Vilayet Memurları

Nâzır-ı Matbaa Mektubî-i Vilayet

Hurûf Matbaası

Gazete Muharriri Ali Necib Efendi
Matbaa Umûr-ı Hesabiye Kâtibi Hasan Efendi
Sermürettib Halil Natık Efendi
Refiki Mansur Efendi
Diğeri Hanna Necmi Efendi

Litoğrafya Matbaası

Sermemuru Mehmed Said Efendi
Muavini Hacı İbrahim Efendi
Diğeri Osib Şükrü Efendi
Diğeri İbrahim Efendi
Diğeri Mehmed Muhlis Efendi

Diğeri Sehak Efendi
Destgâhçı Serkis Efendi
Refiki Ohan Efendi
Merdaneci Ömer Efendi

Gazete Müvezzi'i Mehmed Efendi

Merkez-i Vilayet Dairesinde Bulunan Nevâhî

Kikâ Tırkân ilhakıyla Şark Müdürü Said Efendi
Ömerkan ve Garb Nahiyesi Müdürü Abdullah Bey
Ma'a-Abkûr Behramki Müdürü Laçin Bey
Derik Nahiyesi Müdürü Nizameddin Efendi
Garb Nahiyesinden Mefrezcuvan ve Mahal ve Metinan Nahiyeleri Zabıta Memuru İzzet Efendi

Kâtibi Ahmed Sukuti Efendi
Kâtibi Bekir Efendi
Kâtibi Hulusi Efendi
Kâtibi Mustafa Efendi

Kaza-i Siverek

Kaymakamı Emin Efendi
Nâibi Mehmed Behçet Efendi
Müftüsü Eyüb Sabri Efendi
Mal Müdürü Ahmed Efendi
Tahrirat Kâtibi Abdurrahman Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Aza-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirat Kâtibi
Aza-i Müntehabe
Hacı Numan Efendi
Eyüb Sabri Efendi
Ermeni Murahhası Serabyon Efendi
Karabet Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
Mustafa Ağa
Eyüb Efendi
Murad Efendi
De'âvî Kâtibi
Seydi Efendi

Daire-i Belediye

Aza-i Müntehabe
Reis Süleyman Ağa
Halil Ağa
Mehmed Ağa
Diğeri Mehmed Ağa
Aza-i Müntehabe
Mustafa Ağa
Serkis Ağa
Kesyar Ağa
Artin Efendi
Kâtib ve Sandık Emni Eyüp Efendi
Karakeçi Nahiyesi Müdürü Eyüb Bey
Bucak Nahiyesi Müdürü Celal Efendi
Kâtibi Hüseyin Efendi
Kâtibi Mehmed Efendi

Kaza-i Ergani Madeni

Kaymakamı Yakub Paşa Mür-i Ümerâ
Nâibi Mehmed Asım Efendi
Müftüsü Osman Efendi
Mal Müdürü Abdülhamid Efendi
Tahrirat Kâtibi Hasan Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Aza-i Tabiiyye

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân

Mal Müdürü
Tahrirat Kâtibi
Aza-i Müntehabe
Abdullah Efendi
Mustafa Efendi
Aleksan Efendi

İbrahim Efendi
Hafız Mehmed Efendi
Yorgi Efendi
De'âvî Kâtibi
Zülfikar Fethi Efendi

Daire-i Belediye

Reis Osman Ağa
Aza Lamyani Efendi
Ergani Nahiyesi Müdürü Salih Bey
Çermik Nahiyesi Müdürü Hüseyin Efendi
Çüngüş Nahiyesi Müdürü Eşref Efendi
Eğil Nahiyesi Müdürü Âbid Bey

Kâtib Sadeddin Efendi
Sandık Emîni Serkis Efendi
Kâtibi Mehmed Said Efendi
Kâtibi Abdülgani Sami Efendi
Kâtibi Yusuf Efendi
Kâtibi Kasım Efendi

Kaza-i Lice

Kaymakamı Mustafa Rıza Efendi
Nâibi Hacı Ali Rıza Efendi
Müftüsü Hacı Ahmed Efendi
Mal Müdürü Ali Efendi
Tahrirat Kâtibi Hafız Şevki Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Aza-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirat Kâtibi
Aza-i Müntehabe
Hacı Sadullah Bey
Ahmed Ağa
Melkon Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
Hacı Abdi Bey
Hacı Hasan Efendi
Hüsni Ağa
Mehmed Efendi

Daire-i Belediye

Reis Hasan Bey
Aza
Hasan Ağa
Ömer Ağa
Hani Nahiyesi Müdürü İbrahim Efendi
Piçar Nahiyesi Müdürü Tahir Bey
Zıktı Nahiyesi Müdürü Mehmed Bey

Agop Ağa
Serkis Ağa
Kâtibi Osman Efendi
Kâtibi Şiblî Efendi
Kâtibi Abdülkadir Efendi
Kâtibi Eyüb Efendi

Kaza-i Silvan

Kaymakamı Ahmed Bey
Nâibi İsmail Hakkı Efendi
Müftüsü [...]
Mal Müdürü Ali Rıza Efendi
Tahrirat Kâtibi Abdülkadir Fevzi Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Aza-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirat Kâtibi
Aza-i Müntehabe
Ömer Fevzi Ağa
Osman Ağa
Mülki Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
Sadun Ağa
Hano Ağa
De'âvî Kâtibi
Abdülkadir Efendi

Hazrê Nahiyesi Müdürü İsmail Bey
Kulb Nahiyesi Müdürü Ömer Efendi

Kâtibi Hüseyin Efendi
Kâtibi Ömer Efendi

Liva-i Mamuretülaziz

Mutasarrıf Mehmed Said Paşa Mir-i Mirimirân
Nâibi Mehmed Şevki Efendi Kibâr-ı Müderris
Müftüsü Hacı Ali Efendi
Muhasebeci Mustafa Nuri Efendi
Tahrirat Müdürü Şerif Efendi

Meclis-i İdare-i Liva

Reis Mutasarrıf
Aza-i Tabiiyye
Nâib
Müftü
Muhasebeci
Tahrirat Müdürü
Başkâtib Ahmed Cemil Efendi

Aza-i Müntehabe
Mahmud Efendi
İshak Bey
Ermeni Murahhası Bedros Efendi
Artin Efendi
Numan Ağa
Refiki Ömer Efendi

Temyiz-i Hukuk-ı Liva

Reis Nâib
Mümeyyizân
Hafız Mahmud Efendi Müderris
Muharrem Ağa Kapıcıbaşı
Keyork Ağa Kapıcıbaşı

Mardros Ağa
Başkâtib Hadi Efendi
Mustantık Tevfik Efendi
Mukayyid Zülfü Efendi

Muhasebe-i Liva Ketebesi

Vâridât Kâtibi Hacı Zülfü Efendi
Refiki Ahmed Bey
Diğeri Ömer Efendi
Diğeri Hüseyin Efendi
Diğeri Sadık Bey
Diğeri Mustafa Efendi
Diğeri Abdullah Efendi

Masârufât Kâtibi Bekir Efendi
Refiki Ahmed Efendi
Diğeri Hafız Ömer Efendi
Diğeri Ahmed Efendi
Diğeri Hüsnü Efendi
Diğeri Nuri Efendi

Tahrirat Ketebesi

Müsevvid İshak Efendi
Müsevvid Mehmed Rıza Efendi

Mübeyyizân

Mehmed Efendi	Ahmed Efendi
Hacı İbrahim Selami Efendi	Derviş Efendi
Süleyman Faik Efendi	Evrak Mukayyidi Zülfü Efendi
Ömer Azmi Efendi	Refiki Mustafa Efendi
Mustafa Sabri Efendi	Diğeri Hamdi Bey

Mahkeme-i Ticaret

Reis Mehmed Reşid Efendi

Aza-i Daimî	Aza-i Muvakkate
Asaf Ağa	Mustafa Efendi
Setrak Ağa	Makdisi Sehak
Şerif Ağa	Markar Ağa

Kâtib Mehmed Said Efendi

Daire-i Belediye

Reis Bekir Ağa

Aza	İlikya Ağa
Mustafa Efendi	Kâtib Hacı Mustafa Efendi
Hacı Ahmed Efendi	Sandık Emiri Mihail Efendi
Osman Efendi	
Kesyar Ağa	

Kaza-i Palu

Kaymakamı Hacı Ömer Ağa Kapıcıbaşı
Nâibi Mehmed Reşid Efendi
Müftüsü Mustafa Efendi
Mal Müdürü Nişan Efendi
Tahrirat Kâtibi Mehmed Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Aza-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirat Kâtibi
Aza-i Müntehabe
Mehmed Tevfik Efendi
Donabet Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
İbrahim Bey
Vartan Ağa
De'âvî Kâtibi
Hasan Efendi

Çabakçür Nahiyesi Müdürü Hacı Hüseyin Efendi	Kâtibi Reşid Efendi
Karabegan Nahiyesi Müdürü Hüseyin Ağa	Kâtibi Mehmed Efendi

Kaza-i Maden-i Keban

Kaymakamı Nazım Paşa Mîr-i Ümerâ
Nâibi Mehmed Halid Efendi
Müftüsü Yakub Efendi
Mal Müdürü Halil Efendi
Tahrirat Kâtibi Mehmed Şevket Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Aza-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirat Kâtibi
Aza-i Müntehabe
Osman Nuri Efendi
Şevki Efendi
İstepan Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
İsmail Efendi
Mustafa Efendi
Gabril Efendi
De'âvî Kâtibi
Süleyman Efendi

Çemişgezek Nahiyesi Müdürü Hacı İbrahim Ağa Kâtibi Mustafa Efendi

Kaza-i Arapgir

Kaymakamı Emin Bey
Nâibi Mahmud Arif Efendi
Müftüsü Mehmed Efendi
Mal Müdürü Ahmed Saib Efendi
Tahrirat Kâtibi Süleyman Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Aza-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirat Kâtibi
Aza-i Müntehabe
Hacı Mustafa Efendi
Ali Halid Efendi
Ohannes Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
Hasan Bey
Minas Efendi
Bedros Efendi
De'âvî Kâtibi
Mehmed Efendi

Erguvan Nahiyesi Müdürü Tosun Ağa

Kâtibi Cafer Efendi

Kaza-i Eğin

Kaymakamı Abdurrahim Efendi
Nâibi Ali Rıza Efendi
Müftüsü Feyzi Efendi
Mal Müdürü Hafız Mehmed Efendi
Tahrirat Kâtibi Hacı Bekir Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Aza-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirat Kâtibi
Aza-i Müntehabe
Ahmed Efendi
İsmail Efendi
Artin Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
Hasan Rıza Efendi
Lamik Efendi
Hokas Efendi
De'âvî Kâtibi
Ahmed Kalender Efendi

Ağın Nahiyesi Müdürü Mehmed Efendi Kâtibi Mehmed Ferid Efendi

Kaza-i Çarsansak

Kaymakamı Eşref Bey Sâlise
Nâibi [...] Efendi

Müftüsü [...] Efendi
Mal Müdürü Süleyman Efendi
Tahrirat Kâtibi
Abdurrahman Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Aza-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirat Kâtibi
Aza-i Muntehabe
Hüseyn Ağa
Fettah Ağa
Manuk Ağa

Meclis-i De'âvî

Nâib Reis
Mümeyyizân
Yusuf Efendi
Kirkor Efendi
Serkis Efendi
De'âvî Kâtibi
Tahir Efendi

Pertek Nahiyesi Müdürü Abuş Efendi Kâtibi Hasan Efendi

Liva-i Malatya

Mutasarrıfı Mehmed Üveys Paşa Mir-i Mirân
Nâibi Abdülhamid Hamdi Efendi
Müftüsü Mustafa Feyzi Efendi
Muhasebeci Ahmed Tevfik Efendi
Tahrirat Müdürü Osman Efendi Sâlise

Meclis-i İdare-i Liva

Reis Mutasarrıf
Aza-i Tabiiyye
Nâib
Müftü
Muhasebeci
Tahrirat Müdürü
Aza-i Muntehabe
Ahmed Bey
Mehmed Efendi
Serapyon Efendi
Keyork Efendi
Karabet Efendi
Kâtib Ahmed Efendi
Refiki Hasan Efendi

Meclis-i Temyiz-i Hukuk-ı Liva

Mümeyyizân
Reis Nâib
Ali Avni Efendi
Hacı Hüseyin Efendi
Serkis Efendi
Mümeyyizân
Diğer Serkis Efendi
Kâtib [...] Efendi
Refiki Ziver Efendi

Muhasebe-i Liva Ketebesi

Vâridât Kâtibi Mahmud Efendi Masârîfât Kâtibi Hasan Efendi
Refiki Mehmed Efendi Refiki Emin Efendi
Diğeri Hüseyin Efendi Diğeri Halid Efendi

Tahrirat Ketebesi

Müsevvid Abdullah Efendi Müsevvid Beşir Efendi

Mübeyyizân

Abdülkadir Efendi
Evrak Mukayyidi Mahmud Efendi
Arzuhal Mukayyidi Abdülmuin Efendi
Hacı Bekir Efendi
Refiki Niyazi Efendi

Mahkeme-i Ticaret

Reis Mehmed Efendi
Aza-i Daimî
Hacı İbrahim Ağa
Hacı Hüseyin Ağa
Hafız Mehmed Ağa
Aza-i Muvakkate
Diğer Hacı İbrahim Ağa
Kirkor Efendi
Agop Efendi
Kâtib Hacı Mehmed Efendi

Daire-i Belediye

Reis Ömer Efendi
Aza
Sıddık Bey
Halil Ağa
Kasım Ağa
İbrahim Ağa
Serkis Efendi
Kirkor Efendi
Katip Ali Efendi
Sandık Emni Müin Efendi

Kaza-i Akçadağ

Kaymakamı Ahmed Efendi
Nâibi Tahir Efendi
Mal Müdürü Mevlud Efendi
Tahrirat Kâtibi Hacı Mehmed Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Aza-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirat Kâtibi
Aza-i Müntehabe
Ömer Ağa
Osman Ağa
Mehmed Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
Battal Ağa
Hacı İbrahim Ağa
Halil Ağa
De'âvi Kâtibi
Mustafa Kamil Efendi

Hekimhan Nahiyesi Müdürü Mehmed Ağa
Kürme Nahiyesi Müdürü Ali Ağa
Kürecik Zabıta Memuru Şakir Ağa
Kâtibi Mahmud Efendi
Kâtibi Ali Efendi
Kürdabdal Zabıta Memuru Halil Ağa

Kaza-i Hısn-ı Mansur

Kaymakamı Hüseyin Bey
Nâibi Sadreddin Efendi
Müftüsü Hacı Hasan Efendi
Mal Müdürü Osman Efendi
Tahrirat Kâtibi Osman Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Aza-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirat Kâtibi
Aza-i Müntehabe
Ebuzer Ağa
Hacı Hüseyin Ağa
Kesper Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib	Mümeyyizân
Mümeyyizân	Kirkor Ağa
Hafız Mahmud Efendi	De'âvî Kâtibi
Şeyh Mehmed Efendi	Hüseyin Efendi
Samsad Nahiyesi Müdürü Mustafa Ağa	Kâtibi Ali Efendi

Kaza-i Kâhta

Kaymakamı Mustafa Efendi
Nâibi Sıdkı Efendi
Mal Müdürü Mustafa Efendi
Tahrirat Kâtibi Mehmed Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam	Aza-i Müntehabe
Aza-i Tabiiyye	Ebuzer Ağa
Mal Müdürü	Ahmed Efendi
Tahrirat Kâtibi	İbrahim Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib	Mümeyyizân
Mümeyyizân	Nersis Efendi
Halid Bey	De'âvî Kâtibi
Yasin Efendi	Osman Efendi
Gerger Nahiyesi Müdürü Osman Bey	Kâtibi Abdurrahman Efendi
Şiro Nahiyesi Müdürü Abdullah Ağa	Kâtibi Timur Efendi
Zıravkan Nahiyesi Müdürü Hüseyin Bey	Kâtibi Halil Efendi
Mardisi Zabıta Memuru Safer Ağa	

Kaza-i Besni

Kaymakamı Mustafa Efendi
Nâibi Mehmed İbrahim Efendi
Müftüsü Ali Efendi
Mal Müdürü Mahmud Efendi
Tahrirat Kâtibi Hacı Hasan Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam	Aza-i Müntehabe
Aza-i Tabiiyye	Abidin Bey
Mal Müdürü	Mehmed Ağa
Tahrirat Kâtibi	Agop Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib	Mümeyyizân
Mümeyyizân	Bogos Ağa
Mustafa Bey	De'âvî Kâtibi
Koca Ağa	Mehmed Salih Efendi
Bolam Nahiyesi Müdürü Genç Ağa	Kâtibi Hasan Efendi
Hevidan Nahiyesi Müdürü Mehmed Efendi	Kâtibi Süleyman Efendi

Liva-i Siird

Mutasarrıfı Cafer Tayyar Bey Mütemâyiz
Nâibi Yusuf Sıdkı Efendi Devriye Müderrisi
Müftüsü Hüseyin Efendi Dördüncü Mecidi
Muhasebeci Hasan Rıza Efendi
Tahrirat Müdürü Agah Efendi Hâcegân

Meclis-i İdare-i Liva

Reis Mutasarrıf	Azâ-i Müntehabe
Aza-i Tabiiyye	Hacı Berho Ağa
Nâib	Ermeni Murahhası Bedros Efendi
Müftü	Keldani Murahhas Vekili Mansur Efendi
Muhasebeci	Yakubî Reisi Gorgis Efendi
Tahrirat Müdürü	Protestan Reisi İlyas Efendi
	Başkâtib Hacı Ahmed Efendi
	Refiki Behçet Efendi

Meclis-i Temyiz-i Hukuk-ı Livâ

Reis Nâib	Mümeyyiz
Mümeyyizân	Yusuf Efendi
Abdülaziz Efendi	Başkâtib Süleyman Nazif Efendi
Abdülmecid Efendi	Refiki Tahir Efendi
Abraham Efendi	

Muhasebe-i Liva Ketebesi

Vâridât Kâtibi Ali Rıza Efendi	Masârifât Kâtibi Mustafa Efendi
Refiki Hacı Mahmud Efendi	Refiki Osman Şevket Efendi

Tahrirat Ketebesi

Müsevvid Ahmed Luzumî Efendi	Müsevvid Hüseyin Sabri Efendi
------------------------------	-------------------------------

Mübeyyizân

Şakir Efendi	İbrahim Efendi
İsa Ruhi Efendi	Musa Efendi

Daire-i Belediye

Reis Hacı Musa Ağa	Aza
Aza	Hanna Efendi
Hüseyin Efendi	Mirze Ağa
Hacı Mustafa Efendi	Yakub Ağa
Hacı Halil Efendi	Kâtib Abdülbaki Efendi

Kaza-i Rızvan

Kaymakamı Ahmed Bey
Nâibi Niyazi Efendi
Mal Müdürü Zübeyir Efendi
Tahrirat Kâtibi Ahmed Nedim Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Aza-i Tabiiyye

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân

Mal Müdürü Hacı Reşid Ağa
Tahrirat Kâtibi Ömer Ağa
Aza-i Muntehabe Abdülahad Ağa
Mirze Ağa De'âvi Kâtibi
Mehmed Ağa İsmail Efendi
Mıgırdıç Ağa

Beşiri Nahiyesi Müdürü Ahmed Bey Kâtibi Ahmed Efendi

Kaza-i Şirvan

Kaymakamı Derviş Efendi
Nâibi Ahmed Tevfik Efendi
Mal Müdürü Yusuf Raif Efendi
Tahrirat Kâtibi Derviş Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Aza-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirat Kâtibi
Aza-i Muntehabe
Münir Mehmed
Hacı Ağa
Bünyan Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
Rıdvan Efendi
Haydar Ağa
Seyrun Ağa
De'âvi Kâtibi
Ahmed Efendi

Hizan Nahiyesi Müdürü Hâmid Ağa
Zırki Nahiyesi Müdürü Salih Zeki Efendi

Kâtibi Şemseddin Efendi Kapıcıbaşı
Kâtibi Mehmed Efendi

Kaza-i Eruh

Kaymakamı Emin Efendi
Nâibi Mustafa Şükrü Efendi
Mal Müdürü Necib Efendi
Tahrirat Kâtibi İbrahim Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Aza-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirat Kâtibi
Abdi Ağa Kapıcıbaşı
Fakı Hacı Ağa
Yusuf Cevher Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
Halef Ağa
İbrahim Ağa
Hanna Ağa
De'âvi Kâtibi
Musa Efendi
Kâtibi Efendi

Dirköl Nahiyesi Müdürü Mehmed Bey
Bervari Nahiyesi Müdürü Süleyman Efendi

Kâtibi Hüseyin Efendi

Kaza-i Sason

Kaymakamı İzzet Ağa
Nâibi Ali Rıza Efendi
Mal Müdürü Şaban Efendi
Tahrirat Kâtibi Abdurrahman Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Aza-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirat Kâtibi
Aza-i Muntehabe
Seveş Ağa
Reşid Ağa
Oso Ağa

Garzan Nahiyesi Müdürü Bedirhan Bey
Hıyan Nahiyesi Müdürü Hüseyin Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
Abdurrahman Ağa
Çeto Ağa
Simo Ağa
De'âvî Kâtibi
Şerif Efendi

Yusuf Efendi
Kâtibi Efendi

Liva-i Mardin

Mutasarrıfı Süleyman Bey Sâniye
Nâibi Hüseyin Hilmi Efendi Müderris
Müftüsü Nasrullah Efendi Sâlise
Muhasebeci Abdurrahman Tevfik Efendi
Tahrirat Müdürü İbrahim Hakkı Efendi

Meclis-i İdare-i Liva

Reis Mutasarrıf
Aza-i Tabiiyye
Nâib
Müftü
Muhasebeci
Tahrirat Müdürü

Aza-i Muntehabe
Hacı Süleyman Paşa
Mehmed Derviş Efendi
Evkâf Vekili Ahmed Efendi
Keldani Murahhası Timobaris Efendi
Süryani Patrik Vekili Efrayim Efendi
Hanna Efendi
İlyas Efendi
Refiki Derviş Efendi

Başkâtib Hafız Mehmed Efendi Hâcegân

Meclis-i Temyiz-i Hukuk

Reis Nâib
Mümeyyizân
Şeyhmus Efendi
Mehmed Sadık Efendi
Başkâtib Fuad Efendi

Mümeyyizân
Bonan Efendi
Cercis Efendi
Mukayyid Şeyhmus Efendi

Muhasebe Ketebesi

Vâridât Kâtibi Mahmud Efendi
Refiki Melkon Efendi
Mukayyid Nasri Efendi

Masârîfât Kâtibi Davud Efendi
Refiki Necib Efendi

Tahrirat Ketebesi

Müsevvid Derviş Efendi
Müsevvid Mustafa Efendi

Mübeyyizân

Hüseyin Bey
Derviş Kamil Efendi
Derviş Efendi

Hakkı Efendi
Emin Efendi

Mahkeme-i Ticaret

Reis Yahya Çelebi
 Aza-i Daimî
 Hacı Hızır Ağa
 Hacı Yunus Çelebi
 Aza-i Muvakkate
 Hacı Derviş Ağa
 Yusuf Efendi
 Hanna Efendi
 Bedros Efendi
 Kâtib Said Efendi

Daire-i Belediye

Reis Abdullah Sırrı Efendi
 Aza
 Süleyman Efendi
 Hacı Mehmed Ağa
 Süleyman Ağa
 Hanna Karabet Ağa
 Mihail Efendi
 İlyas Efendi
 Kâtib Şeyhmus Efendi
 Sandık Emîni Abdurrahman Efendi

Kaza-i Midyat

Kaymakamı Mustafa Hamdi Efendi
 Nâibi Süleyman Efendi
 Müftüsü İbrahim Fehmi Efendi
 Mal Müdürü Ahmed Efendi
 Tahrirat Kâtibi Hasan Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
 Aza-i Tabiiyye
 Mal Müdürü
 Tahrirat Kâtibi
 Aza-i Müntehabe
 Mehmed Bey
 Hüseyin Bey
 Safer Bey

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
 Mümeyyizân
 Abdi Ağa
 Süleyman Ağa
 Kevo Ağa
 De'âvî Kâtibi
 Ali Efendi

Daire-i Belediye

Reis Hasan Efendi
 Aza
 İbrahim Ağa
 Ömer Ağa
 Aza
 Heço Ağa
 Koro Ağa
 Kâtib Abdülkadir Efendi
 Sandık Emîni Mustafa Efendi
 Kâtibi Süleyman Efendi
 Hasankeyf Nahiyesi Müdürü Süleyman Ağa

Kaza-i Cizre

Kaymakamı Mehmed Said Efendi
 Nâibi Mehmed Said Efendi
 Müftüsü Abdülhamid Efendi
 Mal Müdürü Mehmed Efendi
 Tahrirat Kâtibi Emin Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
 Aza-i Tabiiyye
 Mal Müdürü
 Tahrirat Kâtibi
 Aza-i Müntehabe
 Abdülfettah Efendi
 Hasan Efendi
 Lahdo Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
 Abdurrahman Efendi
 Seyyid Mehmed Efendi
 Anton Efendi
 De'âvî Kâtibi Abbas Efendi

Daire-i Belediye

Reis Abdi Ağa
Aza
Ahmed Şakir Ağa
Hematori Ağa

Aza
Şemas İsa
Şemas Patris
Kâtib Şemas Afrayim Efendi

Hacıbehram Nahiyesi Müdürü Abdullah Efendi

Kâtibi Mustafa Efendi

Kaza-i Avine

Kaymakamı Mehmed Emin Efendi
Nâibi Mehmed Rifat Efendi
Mal Müdürü Mehmed Yesari Efendi
Tahrirat Kâtibi Hafız Mehmed Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Aza-i Tabiiye
Mal Müdürü
Tahrirat Kâtibi
Aza-i Müntehabe
Molla Münci Efendi
Hacı Halil Ağa
Cevher Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
Ali Bey
Ahmed Hamdi Efendi
Yakub Efendi
De'âvî Kâtibi
Mehmed Reşid Efendi

Ömerkan Zabıta Memuru İbrahim Ağa

Dahil-i Vilayette Bulunan Ümerâ ve Zabitan-ı Asâkir-i Nizamiye

Diyarbakir Mevkii Kumandanı
Mirliva Ali Paşa

Mamuretülaziz Mevkii Kumandanı
Miralay Mehmed Ali Bey

Esâmî ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidi	Mahall-i İkâmetleri
Binbaşı Osman Nuri Efendi	4	5	1	-	-	Diyarbakir'de
Sağ Kolağası Akif Efendi	4	5	1	-	-	Diyarbakir'de
Sol Kolağası Mehmed Efendi	4	5	1	-	-	Sivas'da
Tabur Kâtibi Hafız Ömer Efendi	4	5	1	-	-	Diyarbakir'de
Tabur İmamı Abdullah Efendi	4	5	1	-	-	Kezâ
Kâtib Muavini Mehmed Ali Efendi	4	5	1	-	-	Hısın-ı Mansur'da
Sertabib Veli Efendi	4	5	1	-	-	Diyarbakir'de
Eczacı Panayot Efendi	4	5	1	-	-	Kezâ
Cerrah Ahmed Efendi	4	5	1	-	-	Hısın-ı Mansur'da
Yüzbaşı Mehmed Ağa	4	5	1	1	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Zeynel Ağa	4	5	1	1	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Ahmed Efendi	4	5	1	1	-	Kezâ
Yüzbaşı Mehmed Efendi	4	5	1	2	-	Ankara'da
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	5	1	2	-	Diyarbakir'de
Mülâzım-ı Sâni Numan Efendi	4	5	1	2	-	Kezâ
Yüzbaşı Mehmed Efendi	4	5	1	3	-	Hısın-ı Mansur'da
Mülâzım-ı Evvel Hasan Efendi	4	5	1	3	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Abdülvahhab Efendi	4	5	1	3	-	Kezâ
Yüzbaşı Ahmed Efendi	4	5	1	4	-	Diyarbakir'de
Mülâzım-ı Evvel Şerif Efendi	4	5	1	4	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Efendi	4	5	1	4	-	Kezâ
Yüzbaşı Yusuf Ağa	4	5	1	5	-	Kâhta'da
Mülâzım-ı Evvel Salih Efendi	4	5	1	5	-	Diyarbakir'de
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Efendi	4	5	1	5	-	Kâhta'da
Yüzbaşı İbrahim Ağa	4	5	1	6	-	Diyarbakir'de
Mülâzım-ı Evvel Mustafa Bey	4	5	1	6	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Efendi	4	5	1	6	-	Diyarbakir'de
Yüzbaşı Mehmed Ağa	4	5	1	7	-	Hısın-ı Mansur'da
Mülâzım-ı Evvel Emin Ağa	4	5	1	7	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Abdurrahman Efendi	4	5	1	7	-	Kezâ
Yüzbaşı Kadri Efendi	4	5	1	8	-	Dersaadet'de
Mülâzım-ı Evvel Ömer Ağa	4	5	1	8	-	Diyarbakir'de
Mülâzım-ı Sâni	4	5	1	8	-	Münhal
Topcu Mülâzımı Süleyman Ağa	4	5	1	8	-	Diyarbakir'de

Piyade Beşinci Alayın Üçüncü Taburu

Miralay Mehmed Ali Bey	4	5	3	-	Beşinci	Mamuretülaziz'de
Binbaşı İsmail Ağa	4	5	3	-	Beşinci	Keza
Sağ Kolağası Salih Ağa	4	5	3	-	-	Kezâ

Esâmî ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidi	Mahall-i İkâmetleri
Sol Kolağası	4	5	3	-	-	Münhal
Tabur Kâtibi Mehmed Efendi	4	5	3	-	Beşinci	Mamuretülaziz'de
Sancakdar Hacı Mehmed Ağa	4	5	3	-	Beşinci	Kezâ
İmam Mehmed İzzet Efendi	4	5	3	-	-	Kezâ
Kâtib Muavini Halim Efendi	4	5	3	-	-	Kezâ
Tabib Zoran Hayo Efendi	4	5	3	-	-	Kezâ
Cerrah Hacı Ömer Efendi	4	5	3	-	-	Kezâ
Cerrah Mahmud Efendi	4	5	3	-	-	Kezâ
Eczacı Pavlavi Efendi	4	5	3	-	-	Kezâ
Kundakçı Hacı Hasan Usta	4	5	3	-	-	Kezâ
Yüzbaşı Mustafa Efendi	4	5	3	1	Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Efendi	4	5	3	1	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Ağa	4	5	3	1	-	Mamuretülaziz'de
Yüzbaşı Ahmed Ağa	4	5	3	2	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	5	3	2	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mustafa Ağa	4	5	3	2	-	Kezâ
Yüzbaşı İbrahim Ağa	4	5	3	3	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ali Ağa	4	5	3	3	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	5	3	3	-	Münhal
Yüzbaşı İbrahim Ağa	4	5	3	4	-	Mamuretülaziz'de
Mülâzım-ı Evvel	4	5	3	4	-	Münhal
Mülâzım-ı Sâni Şeyhmus Ağa	4	5	3	4	-	Şeyhezo'da
Yüzbaşı Ahmed Ağa	4	5	3	5	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Bekir Ağa	4	5	3	5	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Derviş Ağa	4	5	3	5	-	Kezâ
Yüzbaşı Hacı Ömer Ağa	4	5	3	6	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	5	3	6	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Hüseyin Ağa	4	5	3	6	-	Kezâ
Yüzbaşı Ahmed Ağa	4	5	3	7	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Harkil Ağa	4	5	3	7	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Dursun Ağa	4	5	3	7	-	Kezâ
Yüzbaşı Mustafa Ağa	4	5	3	8	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ahmed Ağa	4	5	3	8	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni İbrahim Ağa	4	5	3	8	-	Kezâ
Muzika Yüzbaşısı Haşim Ağa	4	5	3	-	-	Mamuretülaziz'de
Mülâzım-ı Evvel Abdurrahman Ağa	4	5	3	-	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sani Mustafa Ağa	4	5	3	-	-	Kezâ

Piyade Birinci Alayın Birinci Taburu

Binbaşı Mustafa Efendi	4	1	1	-	-	Mazgirt'de
Sağ Kolağası Ahmed Bey	4	1	1	-	-	Kezâ
Sol Kolağası Ali Efendi	4	1	1	-	-	Kezâ
Tabur Kâtibi Hasan Efendi	4	1	1	-	-	Kezâ
Kâtib Muavini Mehmed Efendi	4	1	1	-	-	Kezâ
Tabib	4	1	1	-	-	Münhal
Eczacı	4	1	1	-	-	Kezâ
Yüzbaşı İsmail Ağa	4	1	1	1	-	Mazgirt'de

Esâmî ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidi	Mahall-i İkametleri
Mülâzım-ı Evvel	4	1	1	1	-	Münhal
Mülâzım-ı Sâni Eyüb Ağa	4	1	1	1	-	Mazgirt'de
Yüzbaşı Mehmed Ağa	4	1	1	2	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	1	1	2	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	1	1	2	-	Münhal
Yüzbaşı İsmail Ağa	4	1	1	3	-	Mazgirt'de
Mülâzım-ı Evvel Hasan Ağa	4	1	1	3	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mustafa Efendi	4	1	1	3	-	Kezâ
Yüzbaşı Ali Efendi	4	1	1	4	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	1	1	4	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Ömer Efendi	4	1	1	4	-	Keza
Yüzbaşı İsmail Ağa	4	1	1	5	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mercan Ağa	4	1	1	5	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Osman Ağa	4	1	1	5	-	Kezâ
Yüzbaşı Hacı Hüseyin Ağa	4	1	1	6	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel	4	1	1	6	-	Münhal
Mülâzım-ı Sâni İsmail Ağa	4	1	1	6	-	Mazgirt'de
Yüzbaşı İsnail Ağa	4	1	1	7	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Abdullah Ağa	4	1	1	7	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mahmud Ağa	4	1	1	7	-	Kezâ
Yüzbaşı Ahmed Ağa	4	1	1	8	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Abbas Ağa	4	1	1	8	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mustafa Ağa	4	1	1	8	-	Kezâ

Piyade İkinci Alayın Birinci Taburu

Binbaşı	4	2	-	-	-	
Alay İmamı Hacı Mustafa Efendi	4	2	1	-	-	Mazgirt'de
Sağ Kolağası Hüseyin Efendi	4	2	1	-	-	Kezâ
Sol Kolağası Hasan Efendi	4	2	1	-	-	Kezâ
Tabur Kâtibi Ahmed Efendi	4	2	1	-	-	Kezâ
Kâtib Muavini Hilmi Efendi	4	2	1	-	-	Kezâ
Tabib	4	2	1	-	-	
Eczacı Cozula	4	2	1	-	-	Mazgirt'de
Cerrah Mustafa Efendi	4	2	1	-	-	Kezâ
Tüfenkçi Raşid Usta	4	2	1	-	-	Kezâ
Yüzbaşı Bekir Efendi	4	2	1	1	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel	4	2	1	1	-	Münhal
Mülâzım-ı Sâni Osman Ağa	4	2	1	1	-	Mazgirt'de
Yüzbaşı Osman Ağa	4	2	1	2	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mustafa Ağa	4	2	1	2	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	2	1	2	-	Münhal
Yüzbaşı Said Ağa	4	2	1	3	-	Mazgirt'de
Mülâzım-ı Evvel Kamil Efendi	4	2	1	3	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Ağa	4	2	1	3	-	Kezâ
Yüzbaşı Tahir Ağa	4	2	1	4	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel	4	2	1	4	-	Münhal
Mülâzım-ı Sâni Tatar Ağa	4	2	1	4	-	Mazgirt'de

Esâmî ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkâmetleri
Yüzbaşı Kadir Ağa	4	2	1	5	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel	4	2	1	5	-	Münhal
Mülâzım-ı Sâni	4	2	1	5	-	Kezâ
Yüzbaşı İsmail Efendi	4	2	1	6	-	Mazgirt'de
Mülâzım-ı Evvel İbrahim Ağa	4	2	1	6	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	2	1	6	-	Münhal
Yüzbaşı Fahri Efendi	4	2	1	7	-	Mazgirt'de
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Efendi	4	2	1	7	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Halil Ağa	4	2	1	7	-	Kezâ
Yüzbaşı İsmail Efendi	4	2	1	8	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	2	1	8	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	2	1	8	-	Münhal

Piyade Altıncı Alayın Birinci Taburu

Binbaşı İsmail Hakkı Efendi	4	6	1	-	-	Erga'da
Sağ Kolağası	4	6	1	-	-	Münhal
Sol Kolağası Mehmed Nuri Efendi	4	6	1	-	-	Mamuretülaziz'de
İmam-ı Evvel Osman Sıdkı Efendi	4	6	1	-	-	Kezâ
Tabur Kâtibi İsmail Hakkı Efendi	4	6	1	-	-	Erga'da
Tabib Abren Karnet	4	6	1	-	-	Kezâ
Eczacı Natali Efendi	4	6	1	-	-	Kezâ
Sercerrah Mehmed Hilmi Efendi	4	6	1	-	-	Kezâ
Cerrah-ı Sâni Abdullah Efendi	4	6	1	-	-	Kezâ
Tüfenkçi Mehmed Usta	4	6	1	-	-	Kezâ
Yüzbaşı Hacı Süleyman Ağa	4	6	1	1	-	Mamuretülaziz'de
Mülâzım-ı Evvel Süleyman Ağa	4	6	1	1	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Hüseyin Ağa	4	6	1	1	-	Kezâ
Yüzbaşı Mehmed Tayyar Efendi	4	6	1	2	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel İsmail Efendi	4	6	1	2	-	Erzincan'da
Mülâzım-ı Sâni İsmail Hakkı Efendi	4	6	1	2	-	Mamuretülaziz'de
Yüzbaşı Hüseyin Ağa	4	6	1	3	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ali Efendi	4	6	1	3	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni İbrahim Efendi	4	6	1	3	-	Kezâ
Yüzbaşı Ali Ağa	4	6	1	4	-	Erga'da
Mülâzım-ı Evvel Hüseyin Ağa	4	6	1	4	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Ağa	4	6	1	4	-	Kezâ
Yüzbaşı Selim Bey	4	6	1	5	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ali Rıza Efendi	4	6	1	5	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sani Ali Efendi	4	6	1	5	-	Kezâ
Yüzbaşı Hüseyin Ağa	4	6	1	6	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mustafa Ağa	4	6	1	6	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Ali Ağa	4	6	1	6	-	Kezâ
Yüzbaşı Osman Ağa	4	6	1	7	-	Malatya'da
Mülâzım-ı Evvel Osman Ağa	4	6	1	7	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Efendi	4	6	1	7	-	Malatya'da
Yüzbaşı Hacı Süleyman Ağa	4	6	1	8	-	Erga'da
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	6	1	8	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Reyhan Ağa	4	6	1	8	-	Kezâ

Esâmî ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkâmetleri
Birinci Talf'a Taburu						
Binbaşı Ali Şefik Bey	4	1	-		Beşinci	Hozat'da
Sağ Kolağası Tahsin Efendi	4	1	-	-		Kezâ
Sol Kolağası Hayreddin Efendi	4	1	-	-		Kezâ
Tabur Kâtibi Mahmud Efendi	4	1	-		Beşinci	Kezâ
Tabur İmamı Mehmed Efendi	4	1	-	-		Kezâ
Kâtib Muavini Ömer Efendi	4	1	-	-		Kezâ
Tabib Kaçar Efendi	4	1	-	-		Kezâ
Eczacı Nikola Covani	4	1	-	-		Kezâ
Cerrah İbrahim Efendi	4	1	-	-		Kezâ
Tüfekçi Veliyyüddin Efendi	4	1	-	-		Kezâ
Yüzbaşı Hamid Ağa	4	1	1	-		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ömer Ağa	4	1	1	-		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Hasan Ağa	4	1	1	-		Kezâ
Yüzbaşı Sadık Efendi	4	1	2		Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Hacı Ahmed Efendi	4	1	2	-		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Hüsnü Efendi	4	1	2	-		Kezâ
Yüzbaşı Tahir Efendi	4	1	3	-		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ahmed Efendi	4	1	3	-		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni İbrahim Ağa	4	1	3	-		Kezâ
Yüzbaşı Ali Remzi Efendi	4	1	4		Beşinci	Hozat'da
Mülâzım-ı Evvel	4	1	4	-		Münhal
Mülâzım-ı Sâni	4	1	4	-		Hozat'da
Yüzbaşı Ahmed Ağa	4	1	5		Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	1	5	-		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Ali Ağa	4	1	5	-		Kezâ
Yüzbaşı Mahmud Efendi	4	1	6	-		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Kamil Efendi	4	1	6	-		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Dursun Efendi	4	1	6	-		Kezâ
Yüzbaşı Hüseyin Ağa	4	1	7		Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel	4	1	7	-		Münhal
Mülâzım-ı Sâni Emin Ağa	4	1	7	-		Hozat'da
Yüzbaşı Ali Efendi	4	1	8	-		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel	4	1	8	-		Münhal
Mülâzım-ı Sâni İbrahim Ağa	4	1	8	-		Hozat'da
İkinci Talf'a Taburu						
Binbaşı Azmi Efendi	4	2	-		Dördüncü	Siird'de
Sağ Kolağası Abdurrahman Efendi	4	2	-	-		Kezâ
Sol Kolağası Memiş Efendi	4	2	-	-		Kezâ
Tabur Kâtibi Muhlis Efendi	4	2	-	-		Kezâ
İmam Hüseyin Efendi	4	2	-	-		Kezâ
Kâtib Muavini Ali Efendi	4	2	-	-		Kezâ
Tabib Lakahna Efendi	4	2	-	-		Kezâ
Cerrah Ali Rıza Efendi	4	2	-	-		Kezâ
Eczacı Abdülkadir Efendi	4	2	-	-		Siird'de

Esâmî ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkâmetleri
Tüfenkçi Hüseyin Hilmi Efendi	4	2	-	-		Kezâ
Yüzbaşı Veli Ağa	4	2	1	-		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ali Ağa	4	2	1	-		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Hayrullah Ağa	4	2	1	-		Kezâ
Yüzbaşı Mustafa Ağa	4	2	2	-		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel	4	2	2	-		Münhal
Mülâzım-ı Sâni Hüseyin Ağa	4	2	2	-		Siird'de
Yüzbaşı Hüseyin Ağa	4	2	3	-		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Said Ağa	4	2	3	-		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mustafa Ağa	4	2	3	-		Kezâ
Yüzbaşı Ata Bey	4	2	4		Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ali Ağa	4	2	4	-		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Hasan Ağa	4	2	4	-		Kezâ
Yüzbaşı Abdurrahman Ağa	4	2	5	-		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel İsmail Ağa	4	2	5	-		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni İbrahim Ağa	4	2	5	-		Kezâ
Yüzbaşı Hasan Ağa	4	2	6	-		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel	4	2	6	-		Münhal
Mülâzım-ı Sâni	4	2	6	-		Kezâ
Yüzbaşı Abdullah Ağa	4	2	7		Beşinci	Siird'de
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	2	7	-		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mustafa Ağa	4	2	7	-		Kezâ
Yüzbaşı Mehmed Efendi	4	2	8		Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Rifat Efendi	4	2	8	-		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Ağa	4	2	8	-		Kezâ
Beşinci Talî'a Taburu						
Binbaşı İsmail Efendi	4	5	-		Beşinci	Diyarbakir'de
Sağ Kolağası Ali Haydar Efendi	4	5	-	-		Kezâ
Sol Kolağası	4	5	-	-		Münhal
Tabur Kâtibi Mahmud Efendi	4	5	-	-		Diyarbakir'de
Muavini Semun Efendi	4	5	-	-		Kezâ
Tabib Ankil Efendi	4	5	-	-		Kezâ
Eczacı	4	5	-	-		Kezâ
Cerrah Abidin Efendi	4	5	-	-		Diyarbakir'de
Tabur İmamı Şerif Efendi	4	5	-	-		Kezâ
Tüfenkçi Mehmed Ali Usta	4	5	-	-		Kezâ
Yüzbaşı Mehmed Ağa	4	5	1	-		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Eyüb Ağa	4	5	1		Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Reşid Efendi	4	5	1	-		Kezâ
Yüzbaşı Hüseyin Ağa	4	5	2	-		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Kamil Efendi	4	5	2	-		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	5	2	-		Münhal
Yüzbaşı Ali Ağa	4	5	3		Beşinci	Diyarbakir'de
Mülâzım-ı Evvel Hasan Ağa	4	5	3	-		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Ağa	4	5	3	-		Kezâ
Yüzbaşı Eşref Efendi	4	5	4	-		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Yusuf Efendi	4	5	4	-		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	5	4	-		münhal

Esâmî ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkâmetleri
Yüzbaşı Sabit Efendi	4	5	5			Erzurum'da
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	5	5			Diyarbakir'de
Mülâzım-ı Sâni Abdullah Ağa	4	5	5			Kezâ
Yüzbaşı Ali Efendi	4	5	6		Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	5	6			Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Kadri Efendi	4	5	6			Kezâ
Yüzbaşı İsmail Ağa	4	5	7			Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ömer Ağa	4	5	7			Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Abdullah Ağa	4	5	7			Kezâ
Yüzbaşı Osman Ağa	4	5	8			Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Hacı Ağa	4	5	8			Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Yusuf Ağa	4	5	8			Kezâ
Süvari Üçüncü Alayı						
Miralay Ömer Bey	4	3	-		Beşinci	Diyarbakir'de
Kaymakam Ahmed Bey	4	3	-		Dördüncü	Kezâ
Binbaşı-yı Evvel İsmail Efendi	4	3	-		Beşinci	Kezâ
Binbaşı-yı Sâni Hacı Aziz Efendi	4	3	-		Dördüncü	Kezâ
Emin-i Alay İbrahim Efendi	4	3	-	-		Erzurum'da
Sağ Kolağası Reşid Ağa	4	3	-	-		Diyarbakir'de
Baytar Sağ Kolağası Mehmed Efendi	4	3	-	-	Beşinci	Mamuretülaziz'de
Alay Kâtibi Rauf Efendi	4	3	-	-	Beşinci	Diyarbakir'de
Sol Kolağası Tefvik Efendi	4	3	-	-		Erzurum'da
Baytar Sol Kolağası Tahir Efendi	4	3	-	-		Sıla'da
Kâtib-i Sâni Mehmed Ziya Efendi	4	3	-	-		Diyarbakir'de
İmam-ı Evvel Said Efendi	4	3	-	-		Kezâ
İmam-ı Sâni Mehmed Efendi	4	3	-	-		Diyarbakir'de
Sancakdar Hacı Selim Ağa	4	3	-	-		Mazgirt'de
Kâtib Muavini Yusuf Efendi	4	3	-	-		Kezâ
Tabib Van Berkçi Efendi	4	3	-	-		Diyarbakir'de
Cerrah-ı Evvel Mehmed Efendi	4	3	-	-		Kezâ
Cerrah-ı Sâni İbrahim Ağa	4	3	-	-		Mazgirt'de
Eczacı Agop Efendi	4	3	-	-		Diyarbakir'de
Timarcı Hüseyin Efendi	4	3	-	-		Kezâ
Tüfenkçi Mustafa Usta	4	3	-	-		Kezâ
Serracbaşı Emin Usta	4	3	-	-		Kezâ
Kaltakçı İbrahim Usta	4	3	-	-		Kezâ
Yüzbaşı Nureddin Efendi	4	3	1		Beşinci	Kezâ
Vekili Ahmed Ağa	4	3	1	-		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel İbrahim Efendi	4	3	1	-		Kezâ
Vekili Hasan Efendi	4	3	1	-		Malatya'da
Mülâzım-ı Sâni Ahmed Ağa	4	3	1	-		Diyarbakir'de
Vekili Ahmed Ağa	4	3	1	-		Kezâ
Yüzbaşı Tefvik Bey	4	3	2	-		Kezâ
Vekili Mehmed Ağa	4	3	2	-		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Behram Ağa	4	3	2	-		Kezâ
Vekili Hacı Halil Ağa	4	3	2	-		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Salih Ağa	4	3	2	-		Kezâ

Esâmî ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkâmetleri
Vekili Hasan Efendi	4	3	2	-		Malatya'da
Yüzbaşı Salih Ağa	4	3	3	-		Diyarbakir'de
Vekili Said Ağa	4	3	3	-		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel İbrahim Efendi	4	3	3	-		Tebdil-i havada
Vekili Mustafa Ağa	4	3	3	-		Diyarbakir'de
Mülâzım-ı Sâni Yusuf Ağa	4	3	3	-		Kezâ
Vekili Ali Ağa	4	3	3	-		Kezâ
Yüzbaşı Hacı Bilal Ağa	4	3	4		Beşinci	Mazgirt'de
Vekili Hacı Abdullah Ağa	4	3	4	-		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mustafa Ağa	4	3	4	-		Kezâ
Vekili İbrahim Efendi	4	3	4	-		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Ağa	4	3	4	-		Kezâ
Vekili Ahmed Ağa	4	3	4	-		Kezâ
Yüzbaşı Ali Ağa	4	3	5	-		Diyarbakir'de
Vekili Ali Efendi	4	3	5	-		Dersaadet'de
Mülâzım-ı Evvel Ahmed Bey	4	3	5	-		Memuriyette
Vekili Ahmed Ağa	4	3	5	-		Diyarbakir'de
Mülâzım-ı Sâni Hasan Efendi	4	3	5	-		Kezâ
Vekili Mustafa Ağa	4	3	5	-		Kezâ
Yüzbaşı Mehmed Ağa	4	3	6	-		Malatya'da
Vekili Hüseyin Ağa	4	3	6	-		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mustafa Ağa	4	3	6	-		Kezâ
Vekili Halil Ağa	4	3	6	-		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Abdülkadir Efendi	4	3	6	-		Diyarbakir'de
Vekili Nadir Ağa	4	3	6	-		Malatya'da

Dahil-i Vilayette Bulunan Ümerâ ve Zabitan-ı Asâkir-i Redife

Redif Birinci Alayın Birinci Taburu

Miralay Hamdi Bey	4	1	-	-	-	Dersaadet'de
Binbaşı Mustafa Ağa	4	1	-	-	Beşinci	Mamuretülaziz'de
Sağ Kolağası Hacı Mehmed Ağa	4	1	-	-	Beşinci	Kezâ
Alay Kâtibi İshak Efendi	4	1	-	-	-	Erzurum'da
Sol Kolağası Süleyman Ağa	4	1	-	-	-	Mamuretülaziz'de
Tabur Kâtibi Emin Bey	4	1	-	-	-	Kezâ
Sancakdar Ali Ağa	4	1	-	-	-	Kezâ
Yüzbaşı Mustafa Efendi	4	1	1	1	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Hasan Ağa	4	1	1	1	-	-
Yüzbaşı Ali Efendi	4	1	1	2	-	Hogi'de
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	1	1	2	-	Kezâ
Yüzbaşı Abdullah Ağa	4	1	1	3	-	İçme'de
Mülâzım-ı Evvel	4	1	1	3	-	Münhal
Yüzbaşı Mehmed Ağa	4	1	1	4	Beşinci	Nekrek'de
Mülâzım-ı Evvel Ali Efendi	4	1	1	4	-	Kezâ
Yüzbaşı Ali Ağa	4	1	1	5	-	Nazar uşağında
Mülâzım-ı Evvel İbrahim Ağa	4	1	1	5	-	Kezâ
Yüzbaşı Hacı Mehmed Ağa	4	1	1	6	Beşinci	Pertek'de
Mülâzım-ı Evvel Halil Ağa	4	1	1	6	-	Kezâ

Esâmî ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkametleri
Yüzbaşı Mehmed Hilmi Efendi	4	1	1	7	-	Mazgirt'de
Mülâzım-ı Evvel	4	1	1	7	-	Münhal
Yüzbaşı Mehmed Ağa	4	1	1	8	-	Hozat'da
Mülâzım-ı Evvel Halid Ağa	4	1	1	8	-	Kezâ

Tabur-ı Mezkûrun Sınıf-ı Tâli Zabitanı

Binbaşı Mehmed Ağa	4	1	1	-	-	Mamuretülaziz'de
Yüzbaşı	4	1	1	-	-	Münhal
Yüzbaşı Abdülkerim Efendi	4	1	1	-	-	Mamuretülaziz'de
Yüzbaşı Sadullah Ağa	4	1	1	-	-	Kezâ
Yüzbaşı Arslan Bey	4	1	1	-	-	Kezâ
Yüzbaşı Süleyman Ağa	4	1	1	-	-	Kezâ
Yüzbaşı Hacı Osman Ağa	4	1	1	-	-	Kezâ
Yüzbaşı Mevlud Ağa	4	1	1	-	-	Kezâ
Yüzbaşı	4	1	1	-	-	Münhal

Alay-ı Mezkûrun İkinci Taburu

Binbaşı Mehmed Ağa	4	1	2	-	-	Malatya'da
Sağ Kolağası Hasan Ağa	4	1	2	-	-	Kezâ
Sol Kolağası Mehmed Efendi	4	1	2	-	-	Kezâ
Tabur Kâtibi Halil Efendi	4	1	2	-	-	Kezâ
Yüzbaşı Mehmed Sabri Efendi	4	1	2	1	Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Emin Efendi	4	1	2	1	-	Kezâ
Yüzbaşı	4	1	2	2	-	Münhal
Mülâzım-ı Evvel Salih Efendi	4	1	2	2	-	Malatya'da
Yüzbaşı Hacı Hüseyin Efendi	4	1	2	3	-	Akçadağ'da
Mülâzım-ı Evvel Süleyman Ağa	4	1	2	3	-	Kezâ
Yüzbaşı	4	1	2	4	-	Münhal
Mülâzım-ı Evvel Abdi Ağa	4	1	2	4	-	Darendede
Yüzbaşı Resul Ağa	4	1	2	5	-	Gürün'de
Mülâzım-ı Evvel Hasan Ağa	4	1	2	5	-	Kezâ
Yüzbaşı Recep Ağa	4	1	2	6	-	Hekimhan'da
Mülâzım-ı Evvel Ali Efendi	4	1	2	6	-	Kezâ
Yüzbaşı Osman Ağa	4	1	2	7	-	Erguvan'da
Mülâzım-ı Evvel Şükrü Ağa	4	1	2	7	-	Kezâ
Yüzbaşı Hacı Mehmed Ağa	4	1	2	8	-	Kebanmadeni'nde
Mülâzım-ı Evvel Hüseyin Ağa	4	1	2	8	-	Kezâ

Alay-ı Mezkûrun Üçüncü Taburu

Binbaşı Ali Azmi Efendi	4	1	3	-	Beşinci	Hısn-ı Mansur'da
Sağ Kolağası İsmail Efendi	4	1	3	-	Beşinci	Kezâ
Sol Kolağası Mustafa Ağa	4	1	3	-	-	Kezâ
Tabur Kâtibi Halil Efendi	4	1	3	-	-	Kezâ
Yüzbaşı Mustafa Ağa	4	1	3	1	-	Besni'de
Mülâzım-ı Evvel Ahmed Ağa	4	1	3	1	-	Kezâ

Esâmî ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkâmetleri
Yüzbaşı Sadık Ağa	4	1	3	2	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Dursun Ağa	4	1	3	2	-	Kezâ
Yüzbaşı Hüseyin Ağa	4	1	3	3	-	Hısn-ı Mansur'da
Mülâzım-ı Evvel	4	1	3	3	-	Münhal
Yüzbaşı Hasan Ağa	4	1	3	4	-	Hısn-ı Mansur'da
Mülâzım-ı Evvel Osman Efendi	4	1	3	4	-	Kezâ
Yüzbaşı Halil Efendi	4	1	3	5	-	Kâhta'da
Mülâzım-ı Evvel Sadullah Efendi	4	1	3	5	-	-
Yüzbaşı Ömer Efendi	4	1	3	6	-	Şiro'da
Mülâzım-ı Evvel	4	1	3	6	-	Münhal
Yüzbaşı	4	1	3	7	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Süleyman Ağa	4	1	3	7	-	Şiro'da
Yüzbaşı Ömer Ağa	4	1	3	8	-	Gerger'de
Mülâzım-ı Evvel Süleyman Ağa	4	1	3	8	-	Kezâ
Alay-ı Mezkûrun Dördüncü Taburu						
Binbaşı Seyfullah Efendi	4	1	4	-	-	Ergani Madeni'nde
Sağ Kolağası Mehmed Ağa	4	1	4	-	-	Kezâ
Sol Kolağası Hakkı Efendi	4	1	4	-	-	Kezâ
Tabur Kâtibi Dilaver Efendi	4	1	4	-	-	Kezâ
Yüzbaşı Mehmed Ağa	4	1	4	1	Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel	4	1	4	1	-	Münhal
Yüzbaşı Hasan Efendi	4	1	4	2	-	Ergani'de
Mülâzım-ı Evvel İbrahim Ağa	4	1	4	2	-	Kezâ
Yüzbaşı İsmail Ağa	4	1	4	3	Beşinci	Çermik'de
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ali Ağa	4	1	4	3	-	Kezâ
Yüzbaşı Mahmud Ağa	4	1	4	4	-	Çüngüş'de
Mülâzım-ı Evvel Ali Ağa	4	1	4	4	-	Kezâ
Yüzbaşı Mahmud Ağa	4	1	4	5	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Sadullah Ağa	4	1	4	5	-	Kezâ
Yüzbaşı Hacı Hüseyin Ağa	4	1	4	6	-	Palu'da
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ali Ağa	4	1	4	6	-	Kezâ
Yüzbaşı Emin Efendi	4	1	4	7	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Emin Efendi	4	1	4	7	-	Kezâ
Yüzbaşı Ali Efendi	4	1	4	8	Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ahmed Ağa	4	1	4	8	-	Kezâ
Beşinci Redif Alayının Üçüncü Taburu						
Binbaşı Ahmed Şevki Efendi	4	5	3	-	-	Siird'de
Sağ Kolağası Mehmed Ağa	4	5	3	-	-	Kezâ
Sol Kolağası Hacı Mustafa Efendi	4	5	3	-	-	Kezâ
Tabur Kâtibi Ahmed Efendi	4	5	3	Beşinci	Kezâ	
Yüzbaşı Şerif Efendi	4	5	3	1	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	5	3	1	-	Kezâ
Yüzbaşı İbrahim Ağa	4	5	3	2	-	Şirvan'da
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	5	3	2	-	Kezâ

Esâmî ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Böyük	Nişan-ı Mecidi	Mahall-i İkâmetleri
Yüzbaşı Hasan Ağa	4	5	3	3	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Halil Efendi	4	5	3	3	-	Kezâ
Yüzbaşı Sadık Efendi	4	5	3	4	-	Bervari'de
Mülâzım-ı Evvel Mustafa Efendi	4	5	3	4	-	Kezâ
Yüzbaşı Receb Ağa	4	5	3	5	-	Eruh'da
Mülâzım-ı Evvel Şakir Ağa	4	5	3	5	-	Kezâ
Yüzbaşı Ahmed Efendi	4	5	3	6	-	Ziylan'da
Mülâzım-ı Evvel Ali Efendi	4	5	3	6	-	Kezâ
Yüzbaşı Zülfikar Efendi	4	5	3	7	-	Dirköl'da
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Efendi	4	5	3	7	-	Kezâ
Yüzbaşı Ahmed Ağa	4	5	3	8	-	Hacıbehram'da
Mülâzım-ı Evvel Mustafa Efendi	4	5	3	8	-	Kezâ

Altıncı Redif Alayının Birinci Taburu

Miralay İsa Bey	4	6	-	-	Dördüncü	Diyarbakir'de
Binbaşı Mukaddem İbrahim Efendi	4	6	1	-	-	Kezâ
Binbaşı Tali Şükrü Efendi	4	6	1	-	-	Kezâ
Sağ Kolağası İsmail Ağa	4	6	1	-	-	Kezâ
Alay Kâtibi Abdülkadir Efendi	4	6	1	-	-	Kezâ
Sol Kolağası Hasan Ağa	4	6	1	-	-	Kezâ
Tabur Kâtibi Mustafa Efendi	4	6	1	-	-	Kezâ
Sancakdar Latif Ağa	4	6	1	-	-	Kezâ
Yüzbaşı Halil Ağa	4	6	1	1	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Hacı Salih Ağa	4	6	1	1	-	Kezâ
Yüzbaşı Mehmed Ağa	4	6	1	2	-	Şark Nahiyesi'nde
Mülâzım-ı Evvel Abdurrahman Ağa	4	6	1	2	-	Kezâ
Yüzbaşı Nuri Efendi	4	6	1	3	-	Garb Nahiyesi'nde
Mülâzım-ı Evvel Kamil Efendi	4	6	1	3	-	Kezâ
Yüzbaşı Ahmed Ağa	4	6	1	4	-	Kıkâ'de
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	6	1	4	-	Kezâ
Yüzbaşı Mehmed Efendi	4	6	1	5	-	Beşiri'de
Mülâzım-ı Evvel Derviş Bey	4	6	1	5	-	Kezâ
Yüzbaşı İsmail Ağa	4	6	1	6	-	Hani'de
Mülâzım-ı Evvel Hüseyin Ağa	4	6	1	6	-	Kezâ
Yüzbaşı Mustafa Ağa	4	6	1	7	-	Eğil'de
Mülâzım-ı Evvel Said Efendi	4	6	1	7	-	Kezâ
Yüzbaşı Mehmed Ağa	4	6	1	8	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	6	1	8	-	Kezâ

Alay-ı Mezkûrun İkinci Taburu

Binbaşı Hayri Efendi	4	6	2	-	-	Lice'de
Sağ Kolağası Kadri Efendi	4	6	2	-	-	Kezâ
Sol Kolağası Ahmed Ağa	4	6	2	-	Beşinci	Kezâ
Tabur Kâtibi Ahmed Efendi	4	6	2	-	-	Kezâ
Yüzbaşı Mustafa Ağa	4	6	2	1	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ömer Ağa	4	6	2	1	-	Kezâ

Esâmî ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkametleri
Yüzbaşı Mehmed Ağa	4	6	2	2	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Halil Ağa	4	6	2	2	-	Kezâ
Yüzbaşı Hasan Ağa	4	6	2	3	-	Çabakçur'da
Mülâzım-ı Evvel Hasan Efendi	4	6	2	3	-	Kezâ
Yüzbaşı Mehmed Ağa	4	6	2	4	-	Kulp'da
Mülâzım-ı Evvel Ahmed Ağa	4	6	2	4	-	Kezâ
Yüzbaşı Osman Ağa	4	6	2	5	-	Pıçar'da
Mülâzım-ı Evvel İbrahim Ağa	4	6	2	5	-	Kezâ
Yüzbaşı Halil Ağa	4	6	2	6	-	Zıktı'de
Mülâzım-ı Evvel Bekir Ağa	4	6	2	6	-	Kezâ
Yüzbaşı Emin Ağa	4	6	2	7	-	Silvan'da
Mülâzım-ı Evvel Abdullah Ağa	4	6	2	7	-	Kezâ
Yüzbaşı Süleyman Ağa	4	6	2	8	-	Hazro'da
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	6	2	8	-	Kezâ

Alay-ı Mezkûrun Üçüncü Taburu

Binbaşı Ahmed Efendi	4	6	3	-	Beşinci	Cizre'de
Sağ Kolağası	4	6	3	-	-	Münhal
Sol Kolağası Rasim Efendi	4	6	3	-	-	Cizre'de
Tabur Kâtibi Sırrı Efendi	4	6	3	-	-	Kezâ
Yüzbaşı Resul Ağa	4	6	3	1	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Hasan Ağa	4	6	3	1	-	Kezâ
Yüzbaşı Mustafa Ağa	4	6	3	2	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Osman Ağa	4	6	3	2	-	Kezâ
Yüzbaşı Halil Ağa	4	6	3	3	-	İlyan'da
Mülâzım-ı Evvel Ali Ağa	4	6	3	3	-	Kezâ
Yüzbaşı Bekir Efendi	4	6	3	4	-	Dermekân'da
Mülâzım-ı Evvel İlyas Ağa	4	6	3	4	-	Kezâ
Yüzbaşı Dursun Efendi	4	6	3	5	-	Midyat'da
Mülâzım-ı Evvel Hurşid Efendi	4	6	3	5	-	Kezâ
Yüzbaşı İsmail Efendi	4	6	3	6	-	Çelik'de
Mülâzım-ı Evvel Receb Ağa	4	6	3	6	-	Kezâ
Yüzbaşı Arif Ağa	4	6	3	7	-	Kercevs'de
Mülâzım-ı Evvel Halil Ağa	4	6	3	7	-	Kezâ
Yüzbaşı Mehmed Ağa	4	6	3	8	-	Hasankeyf'de
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	6	3	8	-	Kezâ

Alay-ı Mezkûrun Dördüncü Taburu

Binbaşı Osman Nuri Efendi	4	6	4	-	-	Mardin'de
Sağ Kolağası	4	6	4	-	-	Münhal
Sol Kolağası İbrahim Ağa	4	6	4	-	-	Mardin'de
Tabur Kâtibi Mehmed Eşref Efendi	4	6	4	-	-	Kezâ
Yüzbaşı Hasan Ağa	4	6	4	1	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	6	4	1	-	Kezâ
Yüzbaşı Mehmed Ağa	4	6	4	2	-	Sürgücü'de
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	4	6	4	2	-	Kezâ

Esâmî ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidi	Mahall-i İkametleri
Yüzbaşı Mehmed Ağa	4	6	4	3	-	Hams'da
Mülâzım-ı Evvel Abdülkadir Efendi	4	6	4	3	-	Kezâ
Yüzbaşı Ali Ağa	4	6	4	4	-	Derik'de
Mülâzım-ı Evvel Osman Ağa	4	6	4	4	-	Kezâ
Yüzbaşı İbrahim Efendi	4	6	4	5	-	Malatya'da
Mülâzım-ı Evvel Hüseyin Ağa	4	6	4	5	-	Rızvan'da
Yüzbaşı Mehmed Efendi	4	6	4	6	-	Siverek'de
Mülâzım-ı Evvel Nuri Efendi	4	6	4	6	-	Kezâ
Yüzbaşı Hüseyin Ağa	4	6	4	7	-	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mevlud Efendi	4	6	4	7	-	Kezâ
Yüzbaşı Ali Efendi	4	6	4	8	-	Nusaybin'de
Mülâzım-ı Evvel Şevki Efendi	4	6	4	8	-	Kezâ

Vilayette Bulunan Asâkir-ı Zabtiye Alayı

Alay Meclisi

Reis Alaybeyi Bahri Bey

Tabur Ağası Ali Bey

İdare Emni Abdullah Ragıb Efendi

Tabur Kâtibi Hasan Efendi

Bölük Ağası İbrahim Ağa

Bölük Ağası Hasan Efendi

Mülâzım-ı Evvel Ahmed Hamdi Efendi

Mülâzım-ı Sâni Hamdi Efendi

Alay-ı Mezkûrun Birinci Taburu

Esâmî-i Zabitân	Tabur	Bölük Süvari	Bölük Piyade	Nişan-ı Mecidi	Mahall-i İkametleri
Tabur Ağası Ali Bey	1	-	-	-	Diyarbakir'de
Tabur Kâtibi Hasan Efendi	1	-	-	-	Kezâ
Bölük Ağası İbrahim Ağa	1	-	-	-	Kezâ
Muavini Ahmed Efendi	1	-	-	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Ali Efendi	1	-	-	-	Kezâ
Bölük Ağası Azimet Ağa	1	-	-	-	Seyyar
Muavini Bekir Ağa	1	-	-	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Abdurrahman Efendi	1	2	-	-	Seyyar
Bölük Ağası Hamid Ağa	1	3	-	-	Kezâ
Muavini Mehmed Ali Efendi	1	3	-	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Cümdi Ağa	1	3	-	-	Kezâ
Bölük Ağası Mustafa Ağa	1	-	1	-	Diyarbakir'de
Muavini Şaban Ağa	1	-	1	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Hamdi Efendi	1	-	1	-	Kezâ
Bölük Ağası Mehmed Ağa	1	-	2	-	Kezâ
Muavini Hasan Ağa	1	-	2	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Salih Ağa	1	-	2	-	Kezâ

Esâmî-i Zabîtan	Tabur	Bölük Süvari	Bölük Piyade	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkâmetleri
Bölük Ağası Hasan Efendi	1	-	3	-	Kezâ
Muavini Hacı Salih Ağa	1	-	3	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mustafa Ağa	1	-	3	-	Kezâ
Bölük Ağası Derak Bey	1	-	4	-	Maden'de
Muavini Süleyman Ağa	1	-	4	-	Siverek'de
Mülâzım-ı Sâni İsmail Ağa	1	-	4	-	Diyarbakir'de
Alay-ı Mezkûrun İkinci Taburu					
Tabur Ağası Süleyman Ağa	1	-	-	-	Mamuretülaziz'de
Tabur Kâtibi Ahmed Efendi	1	-	-	-	Kezâ
Bölük Ağası Mustafa Ağa	1	1	-	-	Kezâ
Muavini İbrahim Ağa	1	1	-	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Ağa	1	1	-	-	Kezâ
Bölük Ağası Cafer Ağa	1	2	-	Beşinci	Kezâ
Muavini Mikdad Ağa	2	-	1	-	Mamuretülaziz'de
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Tahir Efendi	2	-	1	-	Kezâ
Bölük Ağası İsmail Ağa	2	-	2	-	Kezâ
Muavini Abdullah Efendi	2	-	2	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Ömer Efendi	2	-	2	-	Kezâ
Alay-ı Mezkûrun Üçüncü Taburu					
Tabur Ağası Halil Ağa	3	-	-	-	Mardin'de
Tabur Kâtibi Mehmed Tahir Efendi	3	-	-	-	Kezâ
Bölük Ağası İbrahim Ağa	3	1	-	-	Kezâ
Muavini Mehmed Ali Ağa	3	1	-	-	Cizre'de
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Bey	3	1	-	-	Mardin'de
Bölük Ağası İsmail Ağa	3	-	1	-	Kezâ
Muavini Mustafa Ağa	3	-	1	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Salih Efendi	3	-	1	-	Kezâ
Bölük Ağası Hacı Abdullah Ağa	3	-	2	-	Cizre'de
Muavini Ferhad Ağa	3	-	2	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Namık Efendi	3	-	2	-	Kezâ
Alay-ı Mezkûrun Dördüncü Taburu					
Tabur Ağası Ali Rıza Efendi	4	-	-	-	Süird'de
Tabur Kâtibi Zülfikar Efendi	4	-	-	-	Kezâ
Bölük Ağası Yusuf Ağa	4	1	-	-	Süird'de
Muavini Halil Ağa	4	1	-	-	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Yunus Efendi	4	1	-	-	Kezâ
Bölük Ağası Hasan Paşa	4	-	1	-	Rızan'da
Muavini Süleyman Ağa	4	-	1	-	Süird'de
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Ağa	4	-	1	-	Batman'da
Bölük Ağası Hasan Ağa	4	-	2	-	Süird'de
Muavini Halil Ağa	4	-	2	-	Şirvan'da
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Ağa	4	-	2	-	Süird'de

Esâmî-i Zabîân	Tabur	Bölük Süvârî	Bölük Piyade	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkâmetleri
----------------	-------	-----------------	-----------------	-------------------	---------------------

Alay-ı Mezkûrun Beşinci Taburu

Tabur Ağası Mahmud Ağa	5	-	-	-	Malatya'da
Tabur Kâtibi Sadık Efendi	5	-	-	-	Kezâ
Bölük Ağası Mehmed Ağa	5	1	-	-	Hısn-ı Mansur'da
Muavini Ali Ağa	5	1	-	-	Malatya'da
Mülâzım-ı Sâni Mahmud Ağa	5	1	-	-	Kezâ
Bölük Ağası Ali Ağa	5	-	1	-	Kezâ
Muavini Rüstem Ağa	5	-	1	-	Kâhta'da
Mülâzım-ı Sâni Behram Ağa	5	-	1	-	Malatya'da
Bölük Ağası Ahmed Efendi	5	-	2	-	Besni'de
Muavini Mustafa Ağa	5	-	2	-	Akçadağ'da
Mülâzım-ı Sâni Hasan Efendi	5	-	2	-	Kezâ

Dahil-i Vilayette Bulunan Rüsûmât Memurları

Memurîn-i Daire-i Nezâret

Vilayet Rüsûmât Nâzırı Ali Rıza Efendi Sâlise

Muhasebe Başkâtibi Hacı Mazhar Efendi

Tahrirat Başkâtibi Hacı Bekir Efendi

Muhasebe Refiki Abdurrahman Efendi

Diğer Refiki Mehmed Faik Efendi

Tahrirat Refiki Mehmed Şerif Efendi

Mukayyid Mehmed Hadi Efendi

Sandık Emîni Anastas Efendi

İcmal Kâtibi Mustafa Necib Efendi

Duhân Kâtibi Abdülmecid Efendi

Tezkire Kâtibi Osman Efendi

Diğeri Fethi Efendi

Diyarbakir Meyve Gümrüğü

Memuru İsmail Efendi

Kâtibi İbrahim Efendi

Mardin Memuriyeti

Memur Talha Efendi

Başkâtib Lütfü Efendi

Kâtib-i Sâni İlyas Efendi

Mubassır Kâtibi Selim Efendi

Sandık Emîni Kirkor Efendi

Siverek Müdüriyeti

Müdür Halil Efendi

Başkâtib Reşid Efendi

Samsad Memuriyeti

Memuru Abdullah Efendi

Kâtibi Ali Efendi

Hısn-ı Mansur Memuriyeti

Memuru Rifat Efendi

Kâtibi Said Efendi

Besni Memuriyeti

Memuru Ahmed Efendi

Kâtibi Halil Bey

Gerger Memuriyeti

Memuru [...] Efendi

Kâtibi Eyüb Efendi

Mamuretülaziz Memuriyeti

Müdür Osman Efendi
Kâtib-i Sâni Mehmed Efendi

Başkâtib Fehmi Efendi
Kâtib-i Sâlis Hafız Ömer Efendi

Ağvan Mezraası Memuriyeti

Memuru Ali Efendi

Kâtibi Ahmed Efendi

Eğir Memuriyeti

Memuru İsmail Efendi

Kâtibi [...] Efendi

Arapkir Memuriyeti

Memuru Tevfik Efendi

Kâtibi [...] Efendi

Palu Memuriyeti

Memuru Sadık Efendi

Kâtibi Mehmed Efendi

Çarsacak Memuriyeti

Memuru Mehmed Efendi

Kâtibi [...] Efendi

Malatya Memuriyeti

Memuru Mehmed Efendi

Kâtibi Ahmed Efendi

Ergani Madeni Memuriyeti

Memuru Behram Efendi

Kâtibi Ali Efendi

Ergani Memuriyeti

Memuru Mehmed Ali Efendi

Kâtibi [...] Efendi

Çermik Memuriyeti

Memuru Hacı Yakub Efendi

Kâtibi [...] Efendi

Çüngüş Memuriyeti

Memuru Mustafa Efendi

Kâtibi Ömer Efendi

Sırd Müdüriyeti

Müdür Süleyman Saib Efendi
Kâtib-i Sâni Hafız Ahmed Efendi

Başkâtib Mehmed Fehim Efendi
Sandık Emimi Hasan Efendi

Memlehalar Memurları

Melefan Memlehası Memuru Mustafa Efendi
Sason Memlehası Memuru Ali Efendi
Zirki Memlehası Memuru Mustafa Efendi
Kufre Memlehası Memuru Ahmed Efendi
Sadeh Memlehası Memuru Necib Efendi
Serhel Memlehası Memuru Ahmed Fethi Efendi
Kilis Memlehası Memuru Süleyman Efendi
Lice Memlehası Memuru Abdurrahman Efendi
Bulanık Memlehası Memuru Ali Efendi
Sulha Memlehası Memuru Efendi

Kâtibi Ahmed Efendi
Kâtibi Hüseyin Rifat Efendi
Kâtibi Hasan Hüsnü Efendi
Kâtibi Derviş Efendi
Kâtibi Ahmed Hamdi Efendi
Kâtibi Ahmed Refik Efendi
Kâtibi Ömer Efendi
Kâtibi Receb Efendi
Kâtibi [...] Efendi
Kâtibi Abdülhamid Efendi

Dahil-i Vilayetde Bulunan Telgraf Memurları

Diyarbakir Ciheti Telgraf Müfettişi Mösyö Antonyadis

Telgraf ve Posta Müdürü Avni Efendi

Sermemur Şükrü Efendi

Sermemur Nüzhet Efendi

Posta Memuru Ahmed Efendi

Memur-ı Sâni Osman Efendi

Memur-ı Sâni Ahmed Faik Efendi

Memur-ı Sani Agop Efendi

Memur-ı Sâlis Mihri Efendi

Memur-ı Sâlis Fethi Efendi

Memur-ı Sâlis Mehmed Faik Efendi

Memur-ı Sâlis Cemal Efendi

Posta Mukayyidi Hafız Nusret Efendi

Fransızca Muhabere Memurları

Şefdistasyon Mösyö Joni

Memur-ı Sâni Mösyö Anton

Memur-ı Sâni Mösyö Pol Attar

Memur-ı Sâni Mösyö Amasyan

Memur-ı Sâni Harrosyan

Memur-ı Sâlis Mösyö Petrosyan

Memur-ı Râbi' Mösyö Hanna

Makineci Agop Ağa

Mamuretülaziz

Telgraf ve Posta Müdürü Nail Efendi

Sermemur Rüşdü Efendi

Memur-ı Sani Akif Efendi

Mardin

Telgraf ve Posta Müdürü Hafız Efendi

Sermemur Zülfü Efendi

Memur-ı Sâlis Hasan Efendi

Malatya

Telgraf ve Posta Müdürü Şevki Efendi

Memur-ı Sâlis Muhlis Efendi

Siird

Telgraf ve Posta Müdürü Raşid Efendi

Memur-ı Sâni Hazım Efendi

Cizre

Telgraf ve Posta Müdürü Hasan Nusret Efendi

Refiki Mustafa Efendi

Siverek

Telgraf ve Posta Müdürü Rifat Efendi

Memur-ı Sâlis Mehmed Efendi

Şeyh Çoban Kadranashanesi Memuru Hakkı Efendi

Batman Kadranashanesi Memuru Rifat Efendi

Hekimhan Kadranashanesi Memuru Eflatun Efendi

Diyarbakir Merkezine Mülhak Posta Şube Memurları

Eğin Memuru Mehmed Tevfik Efendi

Arapkir Memuru Hasan Efendi

Keban Madeni Memuru Halim Efendi

Çemişgezek Memuru Denabet Efendi

Dahil-i Vilayette Bulunan Arazi Memurları

Diyarbakir Defter-i Hakanî Memuru Zülfikar Bey
Refik-i Ülä Ahmed Bey Refik-i Sânisî Ömer Ali Bey
Eğil Nahiyesi arazisinin tefrikine memur İbrahim Efendi

Diyarbakir Kazası

Diyarbakir Tapu Kâtibi Mehmed Şekib Efendi
Şark Nahiyesi Yoklama Kâtibi İsmail Efendi
Garb Nahiyesi Yoklama Kâtibi Abdülvahhab Efendi
Behramki Nahiyesi Tapu Kâtibi Cemaleddin Efendi
Behramki Nahiyesi Yoklama Kâtibi Mehmed Sezai Efendi
Şark ve Garb ve Behramki Nahiyeleri Yoklama Tahsildarı
Abdurrahim Efendi

Siverek Kazası

Tapu Kâtibi İbrahim Efendi Yoklama Kâtibi Efendi
Yoklama Tahsildarı Ülä Ali Efendi Tahsildar-ı Sâni Mustafa Efendi
Tahsildar-ı Sâlis Ahmed Efendi

Silvan Kazası

Tapu Kâtibi Ömer Lütfü Efendi
Yoklama Kâtibi Şamas Vartan Efendi
Yoklama Tahsildarı Eyüb Ağa

Lice Kazası

Tapu Kâtibi Mehmed Efendi
Yoklama Kâtibi Mehmed Bey
Yoklama Tahsildarı Mehmed Bey

Maden Kazası

Maden Tapu Kâtibi Mehmed Mesud Efendi Ergani Nahiyesi Yoklama Kâtibi Arif Efendi
Çüngüş Nahiyesi Tapu Kâtibi Mehmed Said Efendi Çüngüş Yoklama Kâtibi Hacı Hasan Efendi
Çüngüş Yoklama Tahsildarı Ahmed Efendi Çermik Nahiyesi Tapu Kâtibi Mehmed Mihri Efendi
Çermik Nahiyesi Yoklama Kâtibi Mehmed Ali Efendi Çermik Nahiyesi Yoklama Tahsildarı Hacı Efendi

Mamuretülaziz Sancağı

Mamuretülaziz Defter-i Hakanî Memuru Abdüllatif Efendi
Refik-i Ülä Ali Efendi Refik-i Sâni Mustafa Efendi

Mamuretülaziz Kazası

Tapu Kâtibi Hacı Mehmed Efendi
Yoklama Kâtibi İshak Efendi
Yoklama Tahsildarı [...] Efendi

Keban Madeni Kazası

Tapu Kâtibi Bekir Efendi
Yoklama Kâtibi Aziz Efendi
Yoklama Tahsildarı [...] Efendi

Eğil Kazası

Tapu Kâtibi Şerif Efendi
Yoklama Kâtibi İbrahim Efendi
Yoklama Tahsildarı [...] Efendi

Arapkir Kazası

Tapu Kâtibi Mehmed Efendi
Yoklama Kâtibi Ali Rıza Efendi
Yoklama Tahsildarı [...] Efendi

Palu Kazası

Tapu Kâtibi Mustafa Efendi
Yoklama Kâtibi Abdullah Efendi
Diğeri Ahmed Efendi

Çarsacak Kazası

Tapu Kâtibi Mehmed Zeki Efendi
Yoklama Kâtibi [...] Efendi
Yoklama Tahsildarı [...] Efendi

Malatya Sancağı

Malatya Sancağı Defter-i Hakanî Memuru İsmail Hakkı Efendi
Refik-i Ülä Hacı Emin Efendi Refiki Sâni Emin Efendi

Malatya Kazası

Tapu Kâtibi Mehmed Efendi
Yoklama Kâtibi Refiki Mahmud Efendi

Yoklama Kâtibi Hacı Hasan Efendi
Yoklama Tahsildarı Ahmed Efendi

Kâhta Kazası

Tapu Kâtibi Süleyman Efendi
Yoklama Kâtibi Abdullah Efendi
Diğeri Halil Efendi

Diğeri Nazif Efendi
Yoklama Tahsildarı [...] Efendi

Besni Kazası

Tapu Kâtibi Mehmed Efendi
Diğeri Ali Akif Efendi
Diğeri Hacı Ali Efendi

Yoklama Kâtibi Mehmed Nuri Efendi
Diğeri Mustafa Efendi
Yoklama Tahsildarı [...] Efendi

Hısn-ı Mansur Kazası

Tapu Kâtibi İbrahim Efendi
Yoklama Kâtibi Mahmud Efendi
Diğeri Hüseyin Efendi

Diğeri Mustafa Efendi
Yoklama Tahsildarı Hüseyin Efendi

Akçadağ Kazası

Tapu Kâtibi Tayfur Efendi
Yoklama Kâtibi [...] Efendi

Yoklama Tahsildarı Ali Efendi

Mardin Sancağı

Mardin Sancağı Defter-i Hakanî Memuru Veysi Bey
Refik-i Ülä Mehmed Nuri Efendi

Refik-i Sâni Mevlud Efendi

Mardin Kazası

Tapu Kâtibi Necib Efendi
Yoklama Kâtibi Cemal Bey

Yoklama Tahsildarı Hacı Cuma Ağa

Midyat Kazası

Tapu Kâtibi Abdülcebbar Efendi
Yoklama Kâtibi Sâti Efendi
Refiki İbrahim Efendi
Diğeri Ahmed Efendi
Yoklama Tahsildarı Mahmud Bey

Avine Kazası

Tapu Kâtibi Şeymus Efendi
Yoklama Kâtibi Ali Efendi
Diğeri Abdülkadir Efendi
Diğeri Hacı Ali Efendi
Yoklama Tahsildarı Ali Ağa

Cizre Kazası

Tapu Kâtibi Abdülhad Efendi
Diğeri Fetho Efendi

Yoklama Kâtibi Abdurrahman Efendi
Yoklama Tahsildarı Murad Efendi

Siird Sancağı

Siird Sancağı Defter-i Hakanî Memuru Abdurrahman Efendi
Refik-i Ülä Nuri Efendi

Refik-i Sâni Hacı Salih Efendi

Siird Kazası

Tapu Kâtibi Musa Efendi
Yoklama Kâtibi [...] Efendi
Yoklama Tahsildarı [...] Efendi

Rızvan Kazası

Tapu Kâtibi
Yoklama Kâtibi
Yoklama Tahsildarı
Henüz tayin olunmamıştır.

Şirvan Kazası
Tapu Kâtibi
Yoklama Kâtibi
Yoklama Tahsildarı
kezâlik

Sason Kazası
Tapu Kâtibi
Yoklama Kâtibi
Yoklama Tahsildarı
Bu dahi

Eruh Kazası
Tapu Kâtibi [...] Efendi
Yoklama Kâtibi [...] Efendi
Yoklama Tahsildarı [...] Efendi
Bu dahi

Ergani Maden-i Hümâyûnu İdaresinde Müstahdem Memurîn

Müdürü Mehmed Bey *Binbaşı*
Muhasebeci Mustafa Sabri Efendi
Nühas Kâtibi Mehmed Şevki Efendi
Sandık Emîni İshak Efendi

Kalhane Memurları
Kalhane Memuru Ali Efendi
Kal Ağası Hacı Hüseyin Ağa
Nühas Yazıcısı Mustafa Efendi
Kalhane Kâtibi Mehmed Efendi

Dahil-i Vilayette Bulunan Evkaf Memurları

Diyarbakir ve Siird ve Mardin Evkaf Muhasebecisi Mehmed Şerif Efendi
Kâtibi Ahmed Bey
Mamuretülaziz Evkaf Muhasebecisi Mehmed Ali Efendi Kâtibi İdris Efendi
Malatya Evkaf Muhasebeciliği Mamuretülaziz Evkaf Muhasebeciliğine mülhak

Dahil-i Vilayette Bulunan Mekâtib-i Rüşdiyye

Diyarbakir Rüşdiyye Mektebi
Muallim-i Evvel Mahmud Hamdi
ve Sânisî Hüseyin Efendiler
ve Sâlîsî Ali İlmî

Siird Rüşdiyye Mektebi
Muallim-i Sâni Fethullah Efendi

Malatya Rüşdiyye Mektebi
Muallim-i Evvel Bekir
ve Sâni Hüseyin Efendiler

Mardin Rüşdiyye Mektebi
Muallim-i Sâni Davud Efendi

Mamuretülaziz Rüşdiyye Mektebi
Muallim-i Sâni Kamil Efendi

Mamuretülaziz Kasabası Rüşdiyye Mektebi
Muallim-i Sâni İbrahim Lebib Efendi

Arapkir Rüşdiyye Mektebi
Muallim-i Sâni Mustafa Fevzi Efendi

Eğir Rüşdiyye Mektebi
Muallim-i Sâni Mehmed Efendi

Keban Madeni Rüşdiyye Mektebi
Muallim-i Sâni
Hafız Ömer Efendi

Palu Rüşdiyye Mektebi
Muallim-i Sâni
Hüseyin Efendi

Çarsacak Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni
Mustafa Efendi

Pertek Rüşdiye Mektebi

Muallim henüz tayin
olunmamıştır.

Ergani Madeni Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni
Tevfik Efendi

Eğil Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni
Ali Efendi

Çermik Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni
Mustafa Efendi

Çüngüş Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni
Hasan Efendi

Lice Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni
Şeyh Mehmed Efendi

Hani Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni
Mustafa Efendi

Besni Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni
Ahmed Hamdi Efendi

Siverek Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni
Zühdü Efendi

Diyarbakir Protestan Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Evvel Dağlıyan Tomas
Muallim-i Sâni Serkis Efendiler

Türkçe Muallimi
Mıgırdic Efendi

Dahil-i Vilayette Bulunan Nüfus Mukayyidleri

Merkez-i Vilayet Mukayyidi Mehmed Efendi

Diyarbakir Kazası Mukayyidi Abdurrahman Efendi

Şark Mukayyidi Sadullah Efendi

Garb Mukayyidi Halil Efendi

Behramki Mukayyidi Mehmed Efendi

Derik Mukayyidi Ahmed Efendi

Mahal Mukayyidi Süleyman Efendi

Siverek Mukayyidi Alişir Efendi

Silvan Mukayyidi Mehmed Şerif Efendi

Hazro Mukayyidi Ali Efendi

Lice Mukayyidi Mehmed Efendi

Hani Mukayyidi Abdülkadir Efendi

Zıktı Mukayyidi Abdullah Efendi

Kulp Mukayyidi Mustafa Efendi

Maden Mukayyidi Mustafa Efendi

Eğil Mukayyidi Ragıb Efendi

Ergani Mukayyidi Ahmed Efendi

Çermik Mukayyidi Abdullah Efendi

Çüngüş ve Ebu Tahir Mukayyidi Mustafa Efendi

Mamuretülaziz

Mamuretülaziz Mukayyidi Ömer Bey

Palu Mukayyidi Reşid Efendi

Keban Madeni Mukayyidi Halim Efendi

Arapkir Mukayyidi İbrahim Efendi

Eğil ve Ağın Nahiyeleri Mukayyidi

Çemişgezek Mukayyidi Halil Efendi

Mehmed Efendi

Çabakçur Mukayyidi Raşid Efendi

Erguvan Mukayyidi Yusuf Efendi

Malatya

Malatya Mukayyidi Osman Efendi

Akçadağ Mukayyidi Ahmed Efendi

Hısn-ı Mansur Mukayyidi Ahmed Efendi

Besni Mukayyidi Mustafa Efendi

Kâhta Mukayyidi Osman Efendi

Hekimhan Mukayyidi Şerif Efendi

Hasan Çelebi Mukayyidi Mustafa Efendi

Samsad Mukayyidi Hafız Efendi

Şiro Mukayyidi Mehmed Ali Efendi

Gerger Mukayyidi Abdurrahman Efendi

Mardin

Mardin Mukayyidi Adem Efendi
Kercevs Mukayyidi Emin Efendi
Cizre Mukayyidi Abdülvahhab Efendi
Sürgücü ve Ömerkan Mukayyidi Mehmed Efendi
Midyat Mukayyidi Mehmed Naim Efendi
Hasankeyf Mukayyidi Kazım Efendi
Hacıbehram Mukayyidi Abdülkadir Efendi
Savur Mukayyidi Mustafa Efendi
Kaza-i Hams Mukayyidi Takiyüddin Efendi

Siird

Siird Mukayyidi Zülfikar Efendi
Rızvan Mukayyidi Abdülgani Efendi
Eruh Mukayyidi İsa Efendi
Hizan Mukayyidi Şemseddin Efendi
Bervari Mukayyidi Hüseyin Efendi
Şirvan Mukayyidi Mehmed Efendi
Beşiri Mukayyidi Abdülkadir Efendi
Zırki Mukayyidi Ali Efendi
Dirköl Mukayyidi Ahmed Efendi

Diyarbakır'e Bulunan Düvel-i Ecnebiye Konsolosları

İngiltere Devlet-i Fahîmesi Konsolosu Mösyö Niller
Fransa Devlet-i Fahîmesi Viskonsolosu Enori Bey

Islahhane Memurları

Islahat ve İmalat Müdürü Halil Ağa
Başkâtib Eyüb Efendi
Kâtib-i Sâni Ahmed Efendi

Vilayet Mühendisleri

Başmühendis Murad Efendi
Kondüktör Jozef Efendi
Diğeri Boğos Efendi

Dahil-i Vilayette Bulunan Memleket Tabibleri

Diyarbakır Memleket Tabibi Melkon Efendi
Mamuretülaziz Memleket Tabibi İbrahim Efendi
Malatya Memleket Tabibi Efendi
Mardin Memleket Tabibi Hidayet Efendi
Siird Memleket Tabibi Efendi

Dahil-i Vilayette Bulunan Millel-i Hristiyanıye Rüesâ-yı Ruhaniyesi

Ermeni

Diyarbakır'de Piskopos [...] Efendi
Kürdistan'da Rahib Arakil Efendi
Mamuretülaziz'de Rahib Petros Efendi
Eğir'de Rahib [...] Efendi
Arapgir'de Rahib [...] Efendi
Palu'da Rahib Serkis Efendi
Çemişgezek'de Rahib [...] Efendi
Besni'de Rahib Serabyon Efendi
Siird'de Rahib Ohannes Efendi
Çüngüş'de Rahib Minas Efendi

Rum

Diyarbakır'de Akpos Efendi

Ermeni Katoliği

Diyarbakir'de [...] Efendi
Mardin'de Murahhas Melkon Efendi
Mamuretülaziz'de İstapan İsrailyan Efendi

Süryani

Diyarbakir'de Patrik Efendi
Mardin'de Süryani Katoliği Patriği Filibos Efendi
Cizre'de Serpiskopos Pavlo Efendi

Keldani

Diyarbakir'de Serpiskopos [...] Efendi
Siird'de Serpiskopos Patris [...] Efendi
Cizre'de Serpiskopos Efendi

Dahil-i Vilayet'te Bulunan Sandık Ümenâsı

Diyarbakir Sandık Emini Agop Efendi
Siverek Sandık Emini Mustafa Nuri Efendi
Lice Sandık Emini Hannuş Efendi
Silvan Sandık Emini Mansur Efendi
Ergani Madeni Sandık Emini Avram Efendi

Mamuretülaziz

Mamuretülaziz Sandık Emini Nugogos Efendi
Palu Sandık Emini Bogos Efendi
Keban Madeni Sandık Emini Markos Efendi
Eğir Sandık Emini Bogos Efendi
Arapkir Sandık Emini Mustafa Efendi

Malatya

Malatya Sandık Emini Karabet Efendi
Hısn-ı Mansur Sandık Emini Hacı Hüseyin Efendi
Besni Sandık Emini Asdor Efendi
Akçadağ Sandık Emini Mehmed Efendi
Kâhta Sandık Emini Ali Efendi

Siird

Siird Sandık Emini Ömer Efendi
Rızvan Sandık Emini Ohannes Efendi
Şirvan Sandık Emini Kiryakis Efendi
Eruh Sandık Emini Melkon Efendi

Mardin

Mardin Sandık Emini Said Efendi
Midyat Sandık Emini Hanna Efendi
Uveyne Sandık Emini Ahmed Fehmi Efendi
Cizre Sandık Emini Mesud Efendi

Diyarbakir Vilayeti Telgraf Ücürâtı Tarifesidir

Ücürât	Kelimât	Diyarbakir
10	20	Dahilde bulunan merkezlere ale'l-umûm
40	20	Aydın Vilayetiyle mülhakatına
15	20	Haleb Vilayetiyle mülhakatına
40	20	Edirne Vilayetiyle mülhakatına
15	20	Ankara Vilayetiyle mülhakatına
70	20	Cezayir-i Bahr-ı Sefid Vilayetiyle mülhakatına
15	20	Bağdad Vilayetiyle mülhakatına
70	20	Bosna Vilayetiyle mülhakatına
30	20	Kastamonu Vilayetiyle mülhakatına
45	20	İstanbul ve mülhakatına
60	20	Tuna Vilayetiyle mülhakatına
15	20	Erzurum Vilayetiyle mülhakatına
45	20	Hüdavendigâr Vilayetiyle mülhakatına
70	20	Yanya Vilayetiyle mülhakatına
30	20	Konya Vilayetiyle mülhakatına
60	20	Selanik Vilayetiyle mülhakatına
70	20	İşkodra Vilayetiyle mülhakatına
15	20	Sivas Vilayetiyle mülhakatına
30	20	Suriye Vilayetiyle mülhakatına
30	20	Trabzon Vilayetiyle mülhakatına

Bâlâda beyan olunan ücürât yalnız yirmi kelime için olup yirmi kelimeyi bir kelimedenden on kelimeye kadar tecavüz etmekte ücret-i asliyesinin nisfî zam olunur ve ilâ-nihaye minvâl-i muharrer üzere ahz olunur.

Vilayetin Seksen Dokuz Muvâzenesidir

Maî	Birinci Kısım
2585461	Vergi-yi kadimi
569711	Tahriri icra olunan mahallerin vergi-yi cedîdi
431481	Bedelât-ı Askeriyesi
3586657	Yekûn
	İkinci Kısım
3141213	Hububat Öşrü
126700	Harır Öşrü
50450	Duhan Öşrü
15000	Zeytin Öşrü
2336980	Rüsûmât-ı müteferrika
3670343	Yekûn
	Üçüncü Kısım
1528800	Hububat Öşrü
5005	Duhan Öşrü
1175	Çiriş Öşrü
285500	Mazı Öşrü

2120600	Ağnâm rüsûmu
50000	Evrak-ı sahiha
10000	Tezâkir-i mütenevvi'a
2325	Harc-ı mazâbit
66000	Harc-ı vesâik
4880	Resm-i Tahsiliye
350000	Resm-i tapu ve yoklama hasılatı
45000	Tapu varaka baha

4478285 Yekün

Dördüncü Kısım

1000	Beytûmal hasılatı
1500	Dava hasılatı
2000	Ceza-yı nakdî
5000	Mürür eden eyyâm-ı güzêştesi
4500	Öşr-i maaş
1200	Müteferrikadan

1520025200 Yekün

11750485 Cümle-i Yekün

Mamuretülaziz Sancağı

Mal	Birinci Kısım
2835788	Vergisi
891125	Bedelât-ı Askeriyesi

3726833 Yekün

İkinci Kısım

4720562	Hububat Öşrü
27800	Duhan Öşrü
12320	Harır Öşrü
7950	Cehri Öşrü
8600	Mazı Öşrü
6600	Afyon Öşrü
136800	Rüsûmât-ı müteferrika

4920632 Yekün

Üçüncü Kısım

406079	Hububat Öşrü
38942	Harır Öşrü
4377	Duhan Öşrü
1395	Afyon Öşrü
39200	Evrak-ı sahiha
18000	Tezâkir-i mütenevvi'a
9500	Kontrato
8300	Harc-ı mazâbit
61639	Harc-ı vesâik
9200	Resm-i Tahsiliye
1064000	Ağnâm rüsûmu

808039	Resm-i tapu ve yoklama hasılatı
10038079	Tapu varaka baha
2501216	Yekün

Dördüncü Kısım

2150	Beytülmal hasılatı
31000	Mürûr eden eyyâm-ı güzêştesi
1911	Öşr-i maaş
4300	Ceza-yı nakdî
100	Tatbik mührü harcı
8200	Arazi hisse-i hasılatı
21023	Tahrir masarufı karşılığı
4793	Müteferrikadan
74987	Yekün
11223669	

Malatya Sancağı

Mal	Birinci Kısım
2121247	Vergisi
127751	Bedelât-ı Askeriyesi
2248998	Yekün

İkinci Kısım

3290298	Hububat Öşrü
43792	Duhan Öşrü
276400	Afyon Öşrü
26000	Harîr Öşrü
20750	Mazî Öşrü
171760	Rûsûmât-ı müteferrikadan
3829000	Yekün

Üçüncü Kısım

43615	Hububat Öşrü
1800	Harîr Öşrü
1820	Afyon Öşrü
1242209	Ağnâm rûsûmu
29500	Evrak-ı sahiha
2700	Tezâkir-i mütenevvi'a
6200	Harc-ı mazâbıt
24300	Harc-ı vesâik
5000	Resm-i Tahsiliye
383023	Ma'a-varaka baha Resm-i tapu ve yoklama hasılatı
1740177	Yekün

Dördüncü Kısım

1085	Ceza-yı nakdî
1085	Cümle-i Yekün
7819333	

Mardin Sancağı

Mal	Birinci Kısım
1370991	Vergisi
260719	Bedelât-ı Askeriye
1631710	Yekün
İkinci Kısım	
1529456	Hububat Öşrü
47794	Duhan Öşrü
9986	Zeytin Öşrü
62356	Rüsûmât-ı müteferrika
1649582	Yekün

Üçüncü Kısım

556620	Hububat Öşrü
1639294	Ağnam rüsûmu
30200	Evrak-ı sahiha
2500	Harc-ı mazâbit
29300	Harc-ı Vesâik
7060	Resm-i Tahsiliye
272500	Ma'a-varaka baha Resm-i tapu ve yoklama hasılatı
2537474	Yekün

Dördüncü Kısım

1322	Öşr-i maaş
5065	Ceza-yı nakdî
334	Müteferrikadan
67216721	Yekün
5825487	Cümle-i Yekün

Silrd Sancağı

Mal	Birinci Kısım
1485951	Vergisi
386400	Bedelât-ı Askeriye
1872356	Yekün
İkinci Kısım	
1180684	Hububat Öşrü
12100	Duhan Öşrü
46613	Rüsûmat-ı müteferrika
1939397	Yekün

Üçüncü Kısım

50525	Hububat Öşürü
948506	Ağnâm rüsûmu
29500	Evrak-ı sahiha
10000	Tezâkir-i mütenevvi'a
2000	Harc-ı mazâbit
20000	Harc-ı vesâik
1500	Resm-i tahsiliye
1860	Kontrato
50000	Ma'a-varaka baha Resm-i tapu ve yoklama tahsilatı
1113891	Yekün

Dördüncü Kısım

676	Öşr-i maaş
4000	Ceza-i nakdî
48764876	Yekün
4930520	Cümle-i Yekün

Vilayetin Kâffe-i Vâridâtı

11750485	Diyarbakir Sancağı
11223669	Mamuretülaziz Sancağı
7819233	Malatya Sancağı
5825487	Mardin Sancağı
4930520	Siird Sancağı
41549394	

Dahil-i Vilayette Kâin Emlak-ı Mütenevvia'yı Mübeyyin Cedveldir

Vilayet Konağı	Harem Dairesi	Eski Hükümet Konağı	Kışla-yı hümayun	Mapushane	Karakolhane
1	1	1	1	1	7
Islahhane	Hane	Han	Dükkan	Anbar	Fırın
1	4164	14	1868	124	25
Kahve	Hamam	Deynek	Oda	Debbağhane	Samanlık
23	13	27	4	22	
Bahçe	Tarla	Salhane	Kirışhane	İplikhane	Boyahane
371	203	1	1	6	7
Çömlekhane	Tımarhane	Meyhane	Kelekhane	Bezirhane	Tahmishane
8	1	4	5	1	1

Arsa	Sah	Ahır	Değirmen	Böceklik	Mezgan	
327	124	156	28	9	5	
Cami-i Şerif	Mescid-i Şerif	Medrese	Mekteb	Mekteb-i Rüşdiye	Murahhashane	
21	32	4	4	1	2	
Zaptiye Merkezi	Depo	Köşk	Tekke	Türbe-i Şerife	Mahzen	
1	1	11	5		12	
Bostanlık	Havuz	Su terazisi	Su kuyusu	Çeşme	Kilise	
22	8	100	5	130	11	
Hatab İskelesi	Hatab Anbarı	İslâm Kabristanı	Hristiyan Mezarlığı	Buzgölü	Buz Kuyusu	KaleKapısı
1	1	7	4	83	16	7

Aded-i Mahallât
58

İcmâl-i Musakkafât
8076

Siverek Kasabası

Hükûmât Konağı	Kışla-yı Hümayun	Telgrafhane	Hane	Han	Hamam
1	1	1	1711	7	3
Dükkan	Fırın	Kahve	Talimhane	Menzilhane	Debbağhane
362	8	20	1	1	1
Kilhane	Boyahane	Kovanhane	Tahmishane	Bezirhane	Çamaşırhane
1	1	1	1	3	3
Pirinç Deyneği	Buğday Deyneği	Develik	Cami-i Şerif	Hücre	Mektep
7	7	2	5	15	5
Medrese	Tekke	Mekteb-i Rüşdiye	Kütübhane	Havuz	Anbar
1	5	1	1	3	3
Mağaza	Oda	Ahır	Kilise	Mekteb	Kabristan
2	5	25	3	3	3
Kar Kuyusu	Su Kuyusu	Köprü	Arsa	Hristiyan Mezarlığı	Bahçe
20	60	10	47	10	5
Mera	Tarla	Bağ	Çeşme	Değirmen	Kale
270	400	3077	25	1	1

Aded-i Mahallât
3

İcmâl-i Musakkafât
6184

Diyarbakır'e Tabi Lice Kasabası

Hane	Dükkan	Hamam	Değirmen	Mağaza	Fırın
940	111	1	13	1	2

Deynek 1	Ahır 31	Arsa 9	Depo 1	Çeşme 75	Cami-i Şerif 2
Türbe-i Şerif 3	Gasilhane 4	Mekteb 1	Kilise 1	Kabristan 20	Köprü 3
Su kuyusu 17	Çamaşırhane 3	Bademlik 3	Bahçe 67	Bağ 1129	Tarla 1066
Dutluk 6	Kavaklık 3	Yoncalık 5	Meşelik 115	Sebzelik 77	İncirlik 2
Harman 1	Mera 29	Han 1	Samanlık 6 3745	İcmal-i Musakkafât 12	Aded-i Mahallât

Diyarbakır'e Tabi Silvan Kasabası

Hükümet Konağı 1	Hane 130	Dükkan 2	Minare 1	Fırın 1	Cami-i Şerif 2
Çömlekhane 2	Kavathane 2	Ahır 5	Samanlık 5	Anbar 5	Kilise 2
Çeşme 19	Arsa 40	Tarla 295	Bağ 82	Sebzelik 29	Bahçe 15
ÇayrılıkKavaklık 5	Harmanlık 15	Mera 5	Söğütlük 60	Değirmen 7	Kabristan 11 10

Aded-i Mahallât
751

İcmâl-i Musakkafât
2

Diyarbakır'e Tabi Ergani Madeni Kasabası

Hükümet Konağı 1	Hapishane 1	Hane 900	Mekteb-i Rüşdiye 1	Cami-i Şerif 4	Sıbyan Mektebi 2
Kilise 2	Hamam 4	Dükkan 215	Kahve 16	Deynek 4	Han 6
Meyhane 11	Fırın 6	Mumhane 1	Debbağhane 3	Mağaza 26	Depo 1
Arsa 12	Ahır 85	Anbar 2	Samanlık 4	Demirhane 2	Boyahane 1
Oda 8	Kalhane 1	Değirmen 3	Çeşme 2	Köprü 4	Filika 15
Cevher Mağarası 4	Bahçe 125	Bağ 740		Sebzelik 6	Kavaklık 40

Söğütlük 6	Çayrık 1	Tarla 18	Mera 2	Kabristan-ı Müslim 2	Hristiyan Mezarlığı 3
Aded-i Mahallât 3			İcmâl-i Musakkafât 328		
Maden'e Tabi Çermik Kasabası					
Hane 913	Han 3	Dükkan 300	Hamam 1	Kudret Hamamı 2	Cami-i Şerif 6
Mescid-i Şerif 3	Mekteb 5	Mekteb-i Rüşdiye 1	Medrese 1	Deynek 4	Deynek Arsası 2
Boyahane 2	Debbağhane 3	Çömlekhane 4	Fırın 6	Kahve 9	Değirmen 8
Tekke 1	Türbe-i Şerif 1	Anbar 1	Ermeni Kilisesi 1	Protestan Kilisesi 1	Yahudi Kilisesi 1
Ahr 12	Samanlık 3	Oda 2	Arsa 15	Çeşme 83	Gasilhane 1
Su kuyusu 2	Köprü 3	Bahçe 22	Sebzelik 2	Bostanlık 30	Bağ 915
Tarla 1075	Kavaklık 27	Yoncalık 1	Söğütlük 1	Meşelik 17	Mera 3
Kabristan-ı Müslim 2	Ermeni Mezarlığı 1	Yahudi Mezarlığı 1	Aded-i Mahallât 4	İcmâl-i Musakkafât 3478	
Maden'e Tabi Ergani Nahiyesi					
Hane 711	Han 3	Hamam 1	Dükkan 115	Fırın 4	Kahve 6
Deynek 3	Boyahane 1	Baruthane 1	Gasilhane 1	Debbağhane 1	Meyhane 1
Değirmen 2	Anbar 5	Samanlık 17	Ahr 188	Arsa 5	Bahçe 78
Tarla 167	Bağ 1477	Cevizlik 28	Meşelik 16	Mera 15	Cami-i Şerif 5
Mekteb 5	Türbe-i Şerife 2	Kilise 5	Çeşme 18	Kabristan 4	
Aded-i Mahallât 4			İcmâl-i Musakkafât 2885		

Lice'ye Tabi Hani Nahiyesi

Hane 671	Han 2	Dükkan 101	Mağaza 3	Fırın 7	Boyahane 1
Debbağhane 1	Çamaşırhane 1	Cami-i Şerif 2	Mekteb 2	Medrese 1	Makam-ı Mübarek 2
Değirmen 8	Deynek 2	Ahır 5	Samanlık 8	Kilise 1	Çeşme 4
Havuz 1	Arsa 4	Oda 1	Tarla 260	Bahçe 106	Bağ 682
Kavaklık 522	Yoncalık 6	Dutluk 1	Miri tarlası 1	Miri bahçesi 1	Miri Yoncalığı 2
Miri kavaklığı 1	Miri bağı 3	Miri arsası 2	Müslim Kabristanı 2	Hristiyan Mezarlığı 1	Araz-i 8
Aded-i Mahallât 6			İcmâl-i Musakkafât 2130		

Diyarbakir'e Tabi Derik Nahiyesi

Hane 472	Dükkan 60	Han 1	Kahve 1	Cami-i Şerif 1	Kilise 3
Deynek 1	Böceklik 1	Zeyt Kârhanesi 12	Sabun Kârhanesi 4	Mağaza 1	Fırın 1
Boyahane 1	Ahır 5	Oda 2	Değirmen 11	Hane Arsası 42	Çeşme 12
İncirlik 4	Bahçe 282	Bağ 243	Tarla 543	Zeytinlik 433	Nar bahçesi 2
Türbe-i Şerif 1	Harman yeri 1	Hamam Arsası 1	Gasilhane 2	Müslim Kabristanı 2	Hristiyan Mezarlığı 1
Aded-i Mahallât 3			İcmâl-i Musakkafât 2251		

Nefs-i Harput Kasabası

Hane 2360	Dükkan 842	Han 9	Ahır 27	Mağaza 124	Kahve 15
Mekteb-i Rüşdiye 1	Deynek 9	Fırın 13	Oda 118	Hamam 9	Musluk 1

Karlık 2	Cami-i Şerif 10	Hücre 1	Muvakkithane 1	Boyahane 1	İhtisabhane 1
Nalbandhane 1	Debbağhane 26	Kirişhane 3	Salhane 1	Gasilhane 1	Bezrhane 1
Mekteb-i Müslim 3	Tekke 2	Mescid-i Şerif 20	Medrese 10	Türbe-i Şerif 8	Kale 1
Zindan-ı Atik 1	Ermeni Mektebi 6	Protestan Mektebi 1	Süryani Mektebi 1	Ermeni Kilisesi 6	Protestan Kilisesi 6
Süryani Kilisesi 1	Samanlık 2	Külübe 1	Değirmen 3	Yel Değirmeni 1	Bağ 257
Bahçe 977	Tarla 659	Meşelik 153	Sebzelik 5	Dutluk 2	Kavaklık 16
Sakızlık 3	Hıyarlık 3	Buzluk 1	Mağaza 1	Ardıcılık 2	Söğütlük 3
Mera 169	Çeşme 405	Arsa 27	İslâm Kabristanı 7	Hristiyan Mezarlığı 5	Sengistan 1
Aded-i Mahallât 21			İcmâl-i Musakkafât 6343		
Mamuretülaziz Sancağı Kasabası					
Hükümet Konağı 1	Kışla-yı Hümayun 1	Telgrafhane 1	Mahpushane 1	Islahhane 1	Müvekkithane 1
Hane 395	Dükkan 201	Han 1	Ahır 19	Mağaza 19	Kahve 20
Boyahane 1	Debbağhane 1	Salhane 1	Nalbandhane 3	Meyhane 6	Menzilhane 1
Mekteb-i Rüşdiye 1	Fabrika 1	Deynek 3	Fırın 9	Oda 14	Hamam 4
Tahmishane 1	Karlık 1	Su kuyusu 1	Cami-i Şerif 4	Hücre 3	Ermeni Mektebi 1
Samanlık 1	Ermeni Kilisesi 1	Katolik Kilisesi 1	Latin Kilisesi 1	Tarla 446	Bahçe 44
Bağ 192	Sebzelik 7	Dutluk 1	Söğütlük 1	Mera 5	Çeşme 14
Arsa 19	İslâm Kabristanı 1	Hristiyan Mezarlığı 1	Aded-i Mahallât 5	İcmâl-i Musakkafât 1353	

Mamuretülaziz'e Tabi Keban Madeni Kasabası

Hükümet Konağı 1	Kalhane 1	Hane 401	Meyhane 4	Hamam 1	Harabe Hamam 1
Menzilhane 1	Değirmen 2	Harabe Değirmen 2	Dükkan 102	Mağaza 17	Kahve 7
Fırın 3	Kasır 2	Samanlık 11	Ahur 47	Oda 23	Cami-i Şerif 2
Mekteb-i Rüşdiye 1	Mekteb-i Müslim 3	Ermeni Mektebi 1	Ermeni Kilisesi 2	Protestan Mektebi 1	Arsa 91
Bağ 2	Bahçe 89	Tarla 58	Dutluk 7	Kavaklık 2	Cehrelik 3
Sögütlük 2	Çeşme 14	Türbe-i Şerife 2	Namazgâh 1	Müslim Kabristanı 3	Ermeni Mezarlığı 1
	Rum Mezarlığı 1	Su Kuyusu 1	Aded-i Mahallât 3	İcmâl-i Musakkafât 916	

Maden'e Tabi Çemişgezek Nahiyesi

Hane 753	Dükkan 167	Hamam 2	Fırın 3	Kahve 6	Değirmen 10
Mağaza 1	Deynek 1	Boyahane 1	Cami-i Şerif 5	Mescid-i Şerif 2	Mekteb-i Müslim 3
Kilise 4	Ermeni Mektebi 2	Oda 1	Ahur 15	Tekke 1	Samanlık 25
Bağ 13	Bahçe 922	Tarla 1387	Bademlik 8	Kavaklık 59	Sögütlük 10
Meşelik 13	Çayırılık 8	Mera 16	Arsa 63	Çeşme 21	Köprü 3
Harman yeri 28	Müslim Kabristanı 8		Ermeni Mezarlığı 1	Aded-i Ma- hallât 3	İcmâl-i Musakkafât 2170

Mamuretülaziz'e Tabi Eğin Kasabası

Hane 2087	Dükkan 481	Han 1	Hamam 2	Değirmen 19	Fırın 19
Kahve 12	Mağaza 99	Boyahane 2	Debbağhane 6	Baruthane 2	Deynek 2

Tennur Damı 95	Cami-i Şerif 6	Mescid-i Şerif 14	Mekteb-i Rüşdiye 1	Mekteb-i Müslim 13	Medrese 7
Ahır 178	Samanlık 6	Çeşme 110	Şadırvan 1	Arsa 28	Kilise 2
Ermeni Mektebi 1	Bahçe 2000	İskele 9	Müslim Kabristanı 7	Gayr-i müslim Kabristanı 3	Köprü 2
Aded-i Mahallât 10			İcmâl-i Musakkafât 5207		

Malatya Sancağı Kasabası

Hükümet Konağı 1	Telgrafhane 1	Zabtiye Merkezi 1	Mağpushane 1	Cephane 1	Hane 4670
Dükkan 1028	Han 8	Debbağhane 13	Boyahane 1	Değirmen 33	Selhane 1
Meyhane 4	Hamam 8	Bostan 1	Mağaza 26	Cami-i Şerif 34	Mescid-i Şerif 44
Mekteb-i Rüşdiye 1	Medrese 5	Tekke 3	Mekteb-i İslâm 4	Türbe-i Şerif 18	Depo 1
Anbar 4	Kale hendeği 23	Samanlık 27	Ahır 20	Arsa 528	Müslim Kabristanı 27
Gayr-i müslim Kabristanı 5	Mekteb-i Ermeni 3	Mekteb-i Katolik 1	Mekteb-i Protestan 1	Ermeni Kilisesi 5	Protestan Kilisesi 1
Katolik Kilisesi 2	Bahçe 3400	Bağ 628	Kayıslık 93	Kavaklık 7	Çayrılık 2
Boyalık 16	Söğürlük 5	Tarla 1817	Mera 19	Çeşme 43	Nehr-i cari 3
Su kuyusu 30	Köprü 20	Namazgâh 4	Aded-i Mahallât 13	İcmâl-i Musakkafât 12419	

Mardin Sancağı Kasabası

Hükümet Konağı 1	Telgrafhane 1	Cephane 1	Hane 2291	Dükkan 1199	Han 1
Hamam 4	Cami-i Şerif 12	Mescid-i Şerif 11	Mekteb-i Rüşdiye 1	Mekteb 2	Tekke 4
Kahve 21	Fırın 12	Deynek 25	Mağaza 16	Depo 2	Zindan 1

Su Kuyusu 2	Şerikhane 1	Salhane 1	Menzilhane 1	Boyahane 5	Kirişhane 1
Çömlekhane 1	Türbe 2	Ahır 50	Arsa 42	Kilise 7	Çeşme 25
Mahzen 2	Cami Arsası 4	Medrese 4	Kulübe 1	Anbar 1	Oda 6
Misafirhane 2	Bahçe 403	Köşk 20	Bağ 418	Tarla 229	İncirlik 3
Mirî arsası 2	Müslim Kabristanı 12	Hristiyan Mezarlığı 6	Aded-i Mahallât 13	İcmâl-i Musakkafât 4836	

Diyarbakir Kasabası

Zükûr Müslim 5258	Zükûr Gayr-i müslim 6793
----------------------	-----------------------------

Siverek Kasabası

Zükûr Müslim 3378	Zükûr Gayr-i müslim 1021
----------------------	-----------------------------

Lice Kasabası

Zükûr Müslim 1634	Zükûr Gayr-i müslim 642
----------------------	----------------------------

Silvan Kasabası

Zükûr Müslim 77	Zükûr Gayr-i müslim 298
--------------------	----------------------------

Ergani Madeni Kasabası

Zükûr Müslim 928	Zükûr Gayr-i müslim 1000
---------------------	-----------------------------

Çermik Kasabası

Zükûr Müslim 1473	Zükûr Gayr-i müslim 740
----------------------	----------------------------

Maden'e Tabi Ergani Kasabası

Zükûr Müslim 859	Zükûr Gayr-i müslim 780
---------------------	----------------------------

Diyarbakir'e Tabi Derik Kasabası

Zükûr Müslim 788	Zükûr Gayr-i müslim 320
---------------------	----------------------------

Lice'ye Tabi Hani Kasabası

Zükûr Müslim 818	Zükûr Gayr-i müslim 908
---------------------	----------------------------

Nefs-i Harput Kasabası

Zükûr Müslim 4155	Zükûr Gayr-i müslim 2624
----------------------	-----------------------------

Mamuretülaziz Kasabası

Zükûr Müslim 261	Zükûr Gayr-i müslim 944
---------------------	----------------------------

Mamuretülaziz'e Tabi Keban Madeni Kasabası

Zükûr Müslim 334	Zükûr Gayr-i müslim 336
---------------------	----------------------------

Keban Madeni'ne Tabi Çemişgezek Kasabası

Zükûr Müslim 1040	Zükûr Gayr-i müslim 820
----------------------	----------------------------

Mamuretülaziz'e Tabi Eğin Kasabası

Zükûr Müslim 2326	Zükûr Gayr-i müslim 2712
----------------------	-----------------------------

Malatya Sancağı Kasabası

Zükûr Müslim 8664	Zükûr Gayr-i müslim 3612
----------------------	-----------------------------

Mardin Sancağı Kasabası

Zükûr Müslim 4219	Zükûr Gayr-i müslim 3720
----------------------	-----------------------------

Siiird Sancağı Kasabası

Zükûr Müslim 4446	Zükûr Gayr-i müslim 1590
----------------------	-----------------------------

Diyarbakir Vilayetinin İstatistik Usulüyle Tanzim ve İmlâ Olunan Cedvelidir

Mahsulatın Nevî	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Kıymet Yekünü
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
Diyarbakir Sancağının Mahsulat-ı Arzıyesi								
	Kile-i İstanbulî		Guruş					
Hımta	3050000	-	3050000	9	-	27450000	-	27450000
Şa'ir	3250000	-	3250000	4,5	-	14625000	-	14625000
Ma'a-Susam								
Hububat	2000000	1000000	2200000	6	8	3000000	1600000	13600000
Kesilen	Aded							
Koyun ve Keçi	280000	-	280000	30	-	84	-	840000
Balmumu	Kıyye							
	1500	1500	3000	23	25	24500	37500	72000
Tiftik	6750	-	6750	15	-	101250	-	101250
Yapağı	30000	15000	45000	7	10	210000	150000	360000
Kıl	35000	10000	45000	3	4	105000	40000	145000
Kök boya	5000	-	5000	5	-	25000	-	25000
Mazı teferruatı	140000	100000	240000	4	6	560000	600000	1160000
Nar kabuğu	100000	50000	150000	1	1	75000	50000	125000
Yekün						63585750	2477500	66063250
Sumak Yaprağı	100000	-	100000	2,5	-	75000	-	75000
Sumak	50000	-	50000	3	-	150000	-	150000
Fing	500	-	500	15	-	7500	-	7500
Kitre	10000	20000	30000	1	2	10000	40000	50000
Penbe ham	Kıyye							
	300000	200000	500000	7	8	2100000	1600000	3700000
Erz-i Safi	230000	80000	300000	2	3	360000	210000	270000
Cild-i Sansar	5000	1000	6000	60	70	30000	70000	100000

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Kıymet Yekünü
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
Cild-i Tilki	2200	3000	5200	9	12	19800	36000	55800
Cild-i Tavşan	1000	7000	9000	1	2	1000	16000	17000
Harîr Kozası	50000	-	50000	50	-	2500000	-	250000
Badem	2000	1000	3000	13	16	26000	16000	250000
Yekün						68965050	4465500	73430550
Sancağ-ı Mezkûrun Mahsulat-ı Sinaiyesi								
	Aded			Guruş				
Çatan	200	14000	16000	50	65	100000	910000	110000
Kutni	-	3000	3000	-	32	-	111000	111000
Gazaliye	6500	17500	24000	25	30	122500	525000	647500
Manusa	10000	20000	30000	15	18	150000	360000	510000
Çarşaf	1000	3000	4000	170	150	170000	450000	630000
Mülevven	Aded							
Meşin	15000	15000	30000	6	8	90000	120000	210000
Mülevven Sahtüyan	30000	40000	70000	16	20	480000	800000	1280000
Mamul								
Cild-i Bakar	18000	8270	26270	50	65	900000	53555	1477550
Ayakkabı	130000	30000	160000	20	24	2600000	720000	3320000
İplik-i kırmızı bez Yekün	15000	20000	35000	25	28 (...)	375000	560000	935000
Tiftik	Aded			Guruş				
Abası	1000	1000	2000	70	80	70000	80000	150000
Şal Abası	300	700	1000	25	30	7500	21000	28500
Yerli Basması	10000	10000	20000	12	14	120000	140000	260000
Harîr Poşi	15000	25000	40000	3	4	45000	100000	145000
Canfes	5000	25000	30000	8	9	40000	225000	265000
Ma'reke	1000	1000	2000	150	200	150000	200000	350000

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Kıymet Yekünü
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
Eğer Takımı	1500	1500	3000	80	100	120000	150000	270000
Mamulat-ı İhtisabiye	20000	10000	30000	10	13	200000	130000	330000
Çorap	20000	10000	30000	5	7	100000	70000	170000
Külâh	70000	30000	100000	3	4	210000	120000	330000
Yekün						1062500	1236000	2298500
Maytabiye	30000	35000	65000	Kıyye 7	Guruş 9	210000	315000	525000
Mamul-i Cild-i Camus	15000	-	15000	13	-	195000	-	195000
Nühas Evânî	20000	40000	60000	26	30	520000	120000	1720000
Mamul Gümüş	1200	750	1950	1600	1700	1920000	1275000	3195000
Mamul Kazzaziye	2000	2500	4500	250	300	500000	750000	1250000
Mamul Tunç	3000	4000	7000	20	25	60000	100000	160000
Mamul Demir ve teferruatı	100000	20000	120000	8	10	800000	200000	1000000
Mamul Çift Âlâtı	200000	-	200000	10	-	2000000	-	2000000
Sucuk Pesdil	40000	-	40000	3	-	120000	-	120000
Lüle Sebil	500000	500000	1000000	Para 5	Para 7	62500	87500	150000
Yekün						7450000	5163500	12613500
Sancağ-ı Mezkûrun Mahsulat-ı Mâyi'ası								
Peynir	Kıyye 300000	-	Guruş 300000	2	-	600000	-	600000
Revgan-ı sade	150000	50000	200000	9	11	1350000	55000	1900000
İç yağı	300000	-	300000	5	-	1500000	-	1500000
Zeytinyağı	3000	7000	10000	8	10	24000	70000	94000
Susam yağı	360000	40000	400000	8	9	2880000	360000	3240000

Mahsulatın Nevl	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Kıymet Yekünü
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
Yağ sabunu	10000	15000	25000	8	9	80000	135000	215000
Pekmez ve Akide	170000	-	170000	1.5	-	255000	-	255000
Meşrubat-ı Mütenevvi'a	10000	15000	25000	7	8	70000	120000	190000
Meyve-i huşk	550000	-	550000	1.5	-	825000	-	825000
Kuru üzüm	1000000	-	1000000	1.5	-	1500000	-	1500000
Asel	20000	-	20000	7	-	140000	-	140000
Yekün						9224000	1235000	10459000
Süird Sancağı Mahsulat-ı Arzıyesi								
	Kile-i İstanbuli							
Hınta	1350000	-	1350000	9	-	12150000	-	12150000
Şa'ır	810000	-	810000	4	-	3240000	-	3240000
Hububat	900000	-	900000	3	-	2700000	-	2700000
	Kıyye							
Erz	120000	-	120000	2	-	240000	-	240000
Kökboya	2500	30000	32500	5	6	12500	170000	152500
				Para				
Soğan	80000	-	80000	10	-	20000	-	20000
Kuru Üzüm	100000	150000	250000	1	1.5	100000	225000	325000
Penbe-i ham	40000	50000	90000	1	8	240000	400000	640000
Bitüm	22000	13000	35000	1.5	2.5	33000	32500	65500
Fındık	16000	18000	34000	1.5	2.5	24000	45000	69000
Yekün						18729500	882500	19642000
				Guruş				
	Kıyye			Para				
Ceviz	200000	-	200000	2	-	100000	-	100000
Badem	2000	2000	4000	8	10	16000	20000	36000
Kestane	1500	2500	4000	1.5	2.5	2250	6250	7500
Elma Armud teferruatı	200000	-	200000	1/2	-	100000	-	100000

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Kıymet Yekünü
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
İncir	25000	35000	60000	1/2	1	12500	35000	47500
Kırmızı Kitre	1000	2000	3500	2	2.5	2000	7500	9500
Şakaloz	6000	-	6000	2	-	12000	-	12000
Mazı	10000	150000	160000	3	4	30000	600000	630000
Antuf (?)	6000	14000	20000	2	3	12000	42000	54000
Nar Kabuğu	30000	-	30000	1	-	30000	-	30000
Yekün						316750	710750	1027500
Duhan	Kıyye 25000	-	25000	4	-	100000	-	100000
Keşmirî Üzüm	4000	2400	6400	2	3	8000	7200	15200
Balmumu	200	1000	1200	20	25	4000	25000	29000
Tiftik	25000	75000	100000	13	15	325000	1125000	1450000
Yapağı	25000	12000	37000	5	6	125000	72000	197000
Kıl	10000	10000	20000	3	4	30000	40000	70000
Cild-i Sansar	Aded	1000	1000	60			6000	6000
Cild-i Tilki	500	2000	2500	8	12	4000	24000	28000
Cild-i Vaşak	-	50	50	-	150	-	7500	7500
Cild-i Kunduz	-	100	100	-	60	-	6000	6000
Kesilen Koyun ve Keçi	60000	-	60000	30	-	-	180000	180000
Yekün				21472250		2959950	24432200	
Sancağ-ı Mezkûrun Mahsulat-ı Sınavyesi								
Yünlü Kuşak	Aded	3000	6000	Guruş	10	12	30000	36000
İplikli Kuşak	4000	5000	9000	6	8	24000	40000	64000

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Kıymet Yekünü
	Dahili	Harici		Dahili	Harici	Dahili	Harici	
Yünlü Aba	4000	4000	8000	30	35	120000	140000	260000
Tiftikli Aba	7000	2000	9000	20	25	140000	50000	150000
Beyaz Hambez	15000	15000	30000	10	12	150000	180000	330000
Siird Basması	3000	2000	5000	10	13	30000	26000	56000
Kırmızı Bez	20000	20000	40000	15	17	300000	340000	640000
Beyaz Meşin	5000	15000	20000	5	7	25000	105000	130000
Kırmızı Meşin	2000	1000	3000	8	10	16000	10000	26000
Ayak Yemenisi	40000	10000	50000	12	14	480000	140000	620000
Yekün						1315000	1567000	23820000
	Aded			Guruş				
Çarık	20000		20000	11		220000		220000
Mülevven Sahtiyarı	4500	10700	15200	12	15	54000	160500	214500
Mamul Cild-i Camus	200	-	200	800	-	160000	-	160000
Mamul Cild-i Bakar	5000	-	5000	20	-	100000	-	100000
	Kıyye							
Kırmızı İplik	500	1000	1500	40	50	20000	50000	70000
Beyaz İplik	10000	-	10000	12	-	120000	-	120000
Yağ Sabunu	12000	-	12000	3	-	36000	-	36000
Bıtım Sabunu	1000	5000	6000	7	8	7000	40000	47000
	Aded							
Tiftik Çakmağı	500	500	1000	10	15	5000	7500	12500
Abanos Sigara Ağacı	2000	18000	20000	1	2	2000	36000	38000
Yekün						2039000	1361000	3400000

Mahsulatın Nevl	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Kıymet Yekünü
	Dahili	Harici		Dahili	Harici	Dahili	Harici	
Sancağ-ı Mezkûrun Mahsulat-ı Mâyi'ası								
	Kıyye			Guruş				
Peynir	50000	-	50000	1	-	50000	-	50000
Revgan-ı Sade	50000	10000	60000	7	8	350000	80000	430000
İçyağı	30000	15000	45000	4	5	120000	75000	195000
Bitüm Yağı	1200	5800	7000	5	6	6000	34800	40800
Pekmez	80000	-	80000	1	-	80000	-	80000
Akid	30000	-	30000	1.5	-	45000	-	45000
Asele	10000	25000	35000	4	6	40000	150000	190000
Meyve-i Huşk ve Ter	100000	-	100000	1	-	100000	-	100000
Nar Pekmezi	2000	-	2000	3	-	6000	-	6000
Meşrubat	50000	-	50000	5	-	250000	-	250000
Yekün						1047000	339800	1386800
Mardin Sancağı Mahsulat-ı Arzıyesi								
	Kile-i İstanbuli			Guruş				
Hinta	1260000	-	1260000	9	-	11340000	-	11340000
Şa'ir	567000	-	567000	4	-	2268000	-	2268000
Dan	540000	-	540000	2	-	1620000	-	1620000
Hububat	540000	-	540000	4	-	2160000	-	2160000
	Kıyye							
Duhan	60000	20000	80000	5	7	300000	140000	440000
Penbe-i Ham	80000	26000	108000	7	8	560000	208000	768000
Erz	60000	-	60000	2.5	-	150000	-	150000
Tane-i Zeytin	40000	100000	140000	1	1.5	40000	150000	190000
Mahleb	60000	260000	320000	1.5	2.5	90000	650000	740000
Bitüm	100000	150000	250000	1.5	2.5	150000	375000	525000
Yapağı	35000	50000	85000	6	8	210000	400000	610000
Yekün						28888000	1923000	30811000

Mahsulatin Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Kıymet Yekünü
	Dahili	Harici		Dahili	Harici	Dahili	Harici	
İcasi	Kıyye 150000	150000	300000	2	3	300000	450000	750000
Susam	200000	400000	600000	1	12	200000	600000	800000
Badem	6000	10000	16000	10	12	600000	120000	180000
Mazı	20000	100000	120000	3	4	60000	400000	460000
Antuf (?)	15000	-	15000	2	-	30000	-	30000
Şakaloz	15000	-	15000	2	-	30000	-	30000
Sumak	60000	40000	100000	1.5	2	90000	80000	170000
Nar Kabuğu	20000	-	20000	1	-	20000	-	20000
Sucuk	40000	40000	80000	3	4	120000	160000	280000
Pestil	40000	60000	100000	2	3	80000	180000	260000
Tiftik	40000	170000	210000	13	15	520000	2450000	2970000
Yekün						30398000	6363000	36761000
Sancağ-ı Mezkûrun Mahsulat-ı Sınaiyesi								
Nühas Mamulatu	Kıyye 2000	3000	5000	25	30	50000	90000	140000
Demir Mamulatu	20000	30000	50000	6	7	120000	210000	230000
Mamul Cild-i Camus	15000	5000	20000	10	12	150000	60000	210000
Kırmızı İplik	4000	1500	5500	30	35	120000	52500	172500
Beyaz İplik	5000	2000	7000	12	14	60000	28000	88000
Mamul Tunç	200	200	400	15	18	3000	3600	6600
Bitim Sabunu	1500	500	2000	6	7	9000	3500	12500
Şal Aba	Kıyye 1500	8500	10000	30	35	45000	297500	342500
Mülevven Meşin	5000	8000	13500	6	7	30000	56000	86000
Mülevven Sahtiyân	20000	10000	30000	14	16	280000	160000	440000
Gümüş Mamulatu	Kıyye 100	50	150	1600	1800	160000	90000	250000
Yekün						1027000	1051100	2078100

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Kıymet Yekünü
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
	Aded			Guruş				
Ayakkabı	60000	20000	80000	20	25	120000	50000	170000
Beyaz Bez	12500	4000	16500	20	22	27500	88000	378000
Kırmızı Bez	6000	2000	8000	30	35	180000	7000	250000
Maytabiye	2000	1000	3000	14	16	280000	16000	44000
Keçe	5000	-	5000	5	-	25000	-	25000
Külâh	5000	-	5000	5	-	25000	-	25000
Yün Aba	2500	2500	5000	60	70	150000	175000	325000
Gazaliye	10000	10000	20000	25	28	25000	280000	530000
Mendil	10000	-	10000	4	-	40000	-	40000
Kesilen ağnâm ve keçi	80000	-	80000	40	-	320000	-	320000
Lüle Sebil	30000	200000	320000	10	15	5000	75000	80000
Yekün						6400000	2255100	8655100
Liva-i Mezkûrun Mahsulat-ı Mâyi'ası								
	Kıyye			Guruş				
İçyağı	40000	-	40000	4	-	160000	-	160000
Peynir	80000	-	80000	1.5	-	120000	-	120000
Revgan-ı Sade	60000	-	60000	9	-	450000	-	450000
Bitüm yağı	3000	1500	45000	5	6	15000	9000	24000
Asel	20000	12000	32000	6	7	130000	84000	204000
Pekmez	200000	100000	300000	1	1.5	200000	150000	350000
Akide	40000	-	40000	2	-	80000	-	80000
Meyve-i Huşk ve Ter	500000	-	500000	1	-	50000	-	500000
Üzüm	100000	100000	200000	1	1.5	100000	150000	250000
Meşrubat	2000	-	2000	5	-	10000	-	10000
Yekün						1845000	393000	2238000

Mahsulatın Nevl	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat*		Kıymeti		Kıymet Yekünü
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
Mamuretülaziz Sancağı Mahsulat-ı Arziyesi								
	Kile-i İstanbulî		Guruş					
Hınta	3000000	-	3000000	10	-	30000000	-	30000000
Şa'ir	1500000	-	1500000	7	-	10500000	-	10500000
Dan	300000	-	300000	7	-	2100000	-	2100000
Gılgıl	300000	-	300000	7	-	2100000	-	2100000
Kokoroz	60000	-	60000	7	-	420000	-	420000
Bakla	60000	-	60000	10	-	600000	-	600000
Mercimek	30000	-	30000	10	-	300000	-	300000
Nohud	60000	-	60000	10	-	600000	-	600000
Culbend	90000	-	90000	7	-	630000	-	630000
Küşne	150000	-	150000	5	-	750000	-	750000
Yekün						48000000		48000000
	Kile-i İstanbulî		Guruş					
Zekrek	150000	-	150000	10	-	1500000	-	1500000
Nesyam	300000	-	300000	10	-	3000000	-	3000000
Ceviz	15000	-	15000	13	-	195000	-	195000
Erz	Kıyye 100000	-	100000	Guruş 3	-	300000	-	300000
Pembe-i ham	400000	600000	1000000	6	7	2400000	4200000	6600000
Hafr Kozası	10000	20000	30000	60	70	600000	1400000	3000000
Üzüm	300000	-	300000	1	-	300000	-	300000
Badem	15000	25000	40000	10	12	150000	300000	450000
Soğan	500000	-	500000	Para 10	-	125000	-	125000
Cehri	15000	45000	60000	20	25	200000	1125000	1425000
Yekün						8870000	7025000	15795000

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Kıymet Yekünü
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
Balmumu	Kıyye 5000	6000	11000	Guruş 20	25	100000	150000	250000
Yapağı	20000	30000	50000	6	7	120000	210000	330000
Tiftik	3000	7000	10000	10	12	30000	91000	121000
Kıl	40000	10000	50000	4	5	160000	50000	210000
Cıld-i Sansar	Aded 200	3800	4000	60	70	12000	266000	278000
Cıld-i Tilki	17000	10000	27000	13	15	204000	150000	354000
Kökboya	Kıyye 2000	3000	5000	5	6	10000	18000	28000
Çiriş	20000	80000	100000	1.5	2.5	30000	200000	230000
Mazı	20000	30000	50000	4	4.5	80000	135000	215000
Antuf	2000	3000	5000	3	3.5	6000	10500	16500
Yekün						752000	1280500	2032500
Sefakur	Kıyye 2000	3000	5000	Guruş 3	3.5	6000	10500	16500
Duhan	80000	100000	180000	5	6	400000	600000	1000000
Kesilen ağnâm ve keçi	Aded 180000	-	180000	40	-	7200000	-	7200000
Nepatsi	50000	100000	150000	Para 20	1	25000	100000	125000
Kitre	5000	25000	30000	1	2	5000	50000	55000
Sumak	5000	-	5000	Para 1.5	-	7500	-	7500
Sumak yaprağı	10000	-	10000	4	-	5000	-	5000
Nar kabuğu	10000	-	10000	4	-	5000	-	5000
Yekün					9066000	65275500	73441500	
Liva-ı Mezkûrun Mahsulat-ı Sınaiyesi								
Mülevven Sahtiyân	Aded 50000	30000	80000	Guruş 15	18	750000	540000	1290000
Mülevven Meşin	60000	40000	100000	6	8	360000	320000	680000

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymetl		Kıymet Yekünü
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
Kösele	20000	-	20000	40	-	800000	-	800000
Maytabiye	60000	-	60000	9	-	540000	-	540000
Keçe ve Külâh	40000	-	40000	6	-	240000	-	240000
Tunç mangal ve şamdan	1000	-	1000	150/15	82500		82500	
Dökme üzengi	200	-	200	7	-	1400	-	1400
Mamulat-ı Ahşabiye	30000	20000	50000	15	20	450000	400000	850000
Çift Âlatı Takımı	50000	-	50000	40	-	2000000	-	2000000
Eğer Takımı	500	-	500	100	-	50000	-	50000
Ma'reke Takımı	500	-	500	150	-	75000	-	75000
Yekün						5348900	1260000	6608900
İplikli Cetari	Aded 2000	2000	4000	Guruş 100	120	200000	240000	440000
Azliye	3000	2000	5000	50	60	150000	120000	270000
Manuse	20000	30000	50000	15	20	300000	600000	900000
Beyaz ve Kırmızı bez	60000	-	60000	10	-	600000	-	600000
Ayakkabı	200000	-	200000	12	-	2400000	-	2400000
Havlu	10000	10000	20000	5	6	50000	60000	110000
Yazma Yemeni	20000	5000	25000	7	8	140000	40000	180000
Mamulat-ı Gümüş	Kıyye 500	-	500	1600	-	800000	-	800000
Beyaz ve Kırmızı İplik	40000	-	40000	13	-	520000	-	520000
Nühas mamulâtı	20000	-	20000	27	-	540000	-	540000
Demir mamulâtı	300000	-	300000	8	-	2400000	-	2400000
Yekün						13448900	2320000	15768900

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Kıymet Yekünü
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
Liva Mezkûrun Mahsulat-ı Mâyi'ası								
	Kıyye			Guruş				
Peynir	300000	-	300000	2	-	600000	-	600000
Revgan-ı Sade	200000	-	200000	8	-	1600000	-	1600000
Pekmez	100000	-	100000	2	-	200000	-	200000
İçyağı	120000	-	120000	5	-	600000	-	600000
Bezir yağı	30000	-	30000	5	-	150000	-	150000
Hind yağı	8000	-	8000	4	-	32000	-	32000
Susam yağı	10000	-	10000	6	-	60000	-	60000
Meyve-i Ter ve Huşk	500000	-	500000	1	-	500000	-	500000
Meşrubat-ı Mütenevvi'a	30000	-	30000	7	-	210000	-	210000
Yekün						3952000		3952000
Malatya Sancağı Mahsulat-ı Arziyesi								
	Kile-i İstanbulî			Guruş				
Hınta	1500000	-	1500000	10	-	15000000	-	15000000
Şa'ir	750000	-	750000	7	-	5250000	-	5250000
Mercimek	60000	-	60000	10	-	600000	-	600000
Nohud	90000	-	90000	10	-	900000	-	900000
Küşne	90000	-	90000	7	-	630000	-	630000
Bakla	90000	-	90000	7	-	630000	-	630000
Culbend	90000	-	90000	6	-	540000	-	540000
Gılgıl	60000	-	60000	6	-	360000	-	360000
Dan	90000	-	90000	6	-	540000	-	540000
Zekrek	60000	-	60000	10	-	600000	-	600000
Yekün						35320000		25320000

Mahsulatın Nevî	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Kıymet Yekünü
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
Penbe-i ham	Kıyye 50000	60000	110000	Guruş 7	8	350000	480000	830000
Harîr Kozası	30000	-	30000	60	-	1800000	-	1800000
Afyon	10000	-	10000	200	-	2000000	-	1800000
Erz	100000 Aded	100000	200000	2.5	3	250000	300000	550000
Kereste Ağacı	50000	60000	120000	10	15	500000		
Kuru Dut	2000	2000	4000	1	1.5	2000	3000	5000
Duhan	90000	170000	260000	3	4	270000	680000	950000
Kökboya	7000	27000	34000	4	5	28000	135000	163000
Çiriş	20000	10000	30000	2	2.5	40000	25000	65000
Mazı	5000	10000	15000	3	4	15000	40000	55000
Yekün						5255000	2713000	7968000
Kitre	Kıyye 3500	1000	45000	Guruş 1	1.5	3500	1500	5000
Antuf	4000	-	4000	3	-	12000	-	12000
Şakaloz	3000	-	3000	3	-	9000	-	9000
Pestil	40000	70000	110000	2	2.5	80000	175000	255000
Sucuk	20000	30000	50000	3	4	60000	120000	180000
Eşbabiye	50000	60000	110000	1.5	2	75000	120000	195000
Kuru Üzüm	40000	-	40000	1.5	-	60000		60000
Cild-i Sansar	800	200	1000	60	70	48000	14000	62000
Cild-i Tilki	600	2000	2600	10	12	6000	24000	30000
Meyve-i Ter	812000	-	812000	Para 10	-	203000	-	203000
Yekün						556500	454500	1011000

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Kıymet Yekünü
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
	Kıyye			Guruş				
Badem	4000	6000	10000	10	12	40000	72000	112000
Balmunu	1000	6000	7000	20	23	20000	128000	158000
Yapağı	20000	20000	40000	6	7	120000	140000	260000
Tiftik	5000	5000	10000	10	12	50000	60000	110000
Kıl	20000	30000	50000	2	4	60000	120000	180000
Kesilen ağnâm ve keçi	80000	-	80000	30	-	2400000	-	2400000
				Para				
Ceviz	100000	-	100000	20	-	50000	-	50000
Cehri	100	10000	10100	18	20	1800	200000	201800
Yekün						33873300	3897500	37770800
Liva-i Mezkûrun Mahsulat-ı Sınaiyesi								
	Aded			Guruş				
Manuse	5000	-	5000	12	-	60000	-	60000
Beyaz bez	15000	15000	30000	12	14	180000	210000	390000
Kilim ve halı	1500	1500	3000	120	150	180000	225000	405000
Çubuk	5000	5000	10000	1	1.5	5000	7500	12500
Gömlek	10000	10000	20000	5	7	50000	70000	130000
Ayakkabı	50000	-	50000	10	-	500000	-	500000
İskemle ve Sandık	1500	1500	3000	12	15	18000	22500	40500
Cild-i Camus	200	-	200	250	-	50000	-	50000
Cild-i Bakar	2000	-	2000	30	-	60000	-	60000
Çorap	12000	-	12000	6	-	72000	-	72000
Yekün						1175000	535000	1710000
Zurna	Aded			Guruş				
Kaval	1000	4000	5000	2	2.5	2000	10000	12000

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Kıymet Yekünü
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
Kırmızı bez	20000	15000	35000	20	25	400000	375000	775000
Maytabiye	2000	8000	10000	8	9	16000	72000	88000
Mülevven Meşin	15000	-	15000	6		90000	-	90000
Mülevven Sah- tiyan	15000	-	15000	15		225000	-	225000
Keçe ve Külâh	25000	-	25000	4		100000	-	100000
Nühas-ı Evânî	4000	-	4000	25		100000	-	100000
Mamul Demir ve teferruatı	120000	-	120000	7		840000	-	840000
Tunç Evânî	7000	-	7000	15		105000	-	105000
Çift Âlâtı	10000	-	10000	40		400000	-	400000
Yekün						3453000	992000	4445000
Liva-i Mezkûrun Mahsulat-ı Mâyl'ası								
Peynir	100000	-	100000	1		100000	-	100000
Revgan-ı Sade	80000	-	80000	7		560000	-	560000
Revgan-ı Ter	10000	-	10000	8		80000	-	80000
Asel	10000	20000	30000	5	6	50000	120000	170000
Pekmez	50000	-	50000	2.5		125000	-	125000
Revgan-ı Neft	200	300	500	10	15	2000	4500	6500
İçyağı	20000	-	20000	5		100000	-	100000
Dut Pekmezi	10000	-	10000	2		20000	-	20000
Yekün						1037000	124500	1161500

İstatistik Cetvelinin Hülâsası

96503050	730430550	12613500	10459000	Diyarbakir Sancağı
29219000	24432200	3400000	1286800	Siird Sancağı
47654100	36761000	8655100	2238000	Mardin Sancağı
94062400	74341500	15718900	3952000	Mamuretülaziz Sancağı
39479800	33873300	4445000	1161500	Malatya Sancağı
306918350				

Posta Tarifnamesidir

Mukaddime

Memâlik-i Mahrûse-i Şahânenin hangi mahallerine hangi günlerde posta çıkarılmakta olduğu ve nerelere Tatarlar vasıtasıyla mekâtîb ve emanât ve eşya ve ne yerlere sürücü yedleriyle yalnız muharrerât îsâl kılınmakta ve ne mahallerin merkezlerinde müdür ikâme olunmakta bulunduğunu ve posta işleyen mahallerin yekdiğerine olan bu'd ve mesafesi kaçır saatden ibaret idüğünü mübeyyin bu kere saye-i muhassenât-vâye-i cenab-ı Padişahîde haritası tanzim kılınmakla bunca lazım gelen bazı tarifât ve ihtarâtı ve alınacak ücûrât ve saire muamelâtı mübeyyin risalenin suretidir.

Malumat-ı Umumiye

Postalara tevdi olunacak mekâtîb ve matbuatın her halde peşinen ücûrâtı alınmak usul-i müttehizedendir. Yapıştırılacak pulların esmân ve elvânı ber-vech-i zîr beyan olunur.

On paralık	Elvânı Mor
Yirmi paralık	Yeşil
Bir kuruşluk	Sarı
İki kuruşluk	Turuncu
Beş kuruşluk	Mavi
Yirmi kuruşluk	Kırmızı

Postalara teslim olunacak mekâtîb ve evrak-ı saire ve matbuat-ı mütenevvia'nın üzerlerine ber-müceb-i tarife ashabı taraflarından pullar yapıştırılarak zırde isimleri tahrir ve ta'dâd kılınan merkezler sandıklarına vaz'ı lazım gelecek tir ve pullar dahî işbu merâkizde fûruht olunacaktır:

Postahane-i Âmire, Galata, Beşiktaş, Üsküdar, Cağaloğlu, Bayezid, Ayasofya, Mahmudpaşa.

Bir mektubun posta pulları gram ve miktarına nisbetle ücretinden noksan yapıştırılıp posta sandığına atıldığı halde mahalline gönderilmeyip postahane de görünecek bir mahalle vaz' ile sahibi görüp mektubun mahalline irsâline talib olduğu halde noksan pullar ba'de'l-ikmal irsâl olunacaktır.

Bir mektub sahibi postaya teslim etmiş olduğu mektubu geriye almak murad eylediği halde işbu mektub kendisinin olduğuna posta idaresinin temin ve sebeb-i istirdâdı ne idüğünü dahî izah ve tebyîn etmeye mecbur olacaktır.

Posta sandığına atılan mektub ve evrak-ı saire üzerinde bulunan posta pullarının kalp veyahud bir defa müsta'mel olduğu tebeyyün ettiği halde o makûle evrak mahalline gönderilmeyeceğinden mâ'adâ ashabı dahî li-eclî't-te'dib taharrî ve derdest edilecektir. Egerçi bozgunluk yani pullarda olan uygunsuzluk kendi tarafından olmadığını sahib-i mektub iddia ederse mütecâsîrini irâe ve isbat-ı madde etmesi lazım gelecektir.

Gönderilecek mekâtîb ve sairenin üzerleri her kime gidecek olur ise isim ve şöreti ve mahalli ecnebi lisanında yazıldığı takdirde taşra Postahane müdürü ecnebi lisanına aşına olmadıkları cihetle vakt ü zamanıyla mahallerine îsâle güçlük olmamak için izahen Türkçe dahî yazılması muktezidir.

Postahane müdürü bulunan mahallere verilen bilcümle mekâtîb ve evrak-ı saire ücreti kâmilen ol mahalde ahz olunur ve müdür bulunmayan mahalden müdür bulunan mahalle gönderilen evrak ve mekâtîbin ücreti bi't-tab' müdür bulunan mahalde ahz kılınacağından yalnız üzerlerine tarçinî renginde pul yapıştırılacaktır. Bir kimse kendi ismine vârid olan bir mektubun mührünü fek ve küşâd etmezden evvel adem-i kabul ile red ve iade edebilir ise de mektubun mührünü fek ve feth eyledikten sonra hiç bir vesile ve bahane ile eda-i ücretten imtinâ edemeyecektir.

Mektup derûnuna kâime ve konsolide veyahud her nev' meskûkât ve eşya-yı saire vaz'ı katiyyen memnû olup şayet bu memnû'iyeti isgâ etmeyip de yine vaz' edenler olduğu taktirde mektupları alikonulup bundan dolayı zuhur edecek davasına havale-i sem' ve itibar olunmayacaktır.

Posta işleyen mahaller için hariçten pulsuz mektub ve evrak-ı saire alıp îsâl edecek olanlardan yedlerinde zuhur edip memurları taraflarından tutulacak olan o makûle evraktan postadan kaçırılmış farziyle iki kat ücret alınacaktır.

Taahhüd ettirilecek mektuplar bir zarf derûnuna vaz' olunup mühür fekki vaki olmadıkça açılmayacak surette zarfın üzeri mühür mumu ile ekal üç mahallinden temhîr olunmak iktiza eder. Bu suretle mektub gönderecek olan adam mektubu memur-ı mahsusa teslim edeceğinden bunun için kendisine bir kıta' makbuz senedi itâ edilecektir ve böyle taahhüdü mektub zayi olacak olur ve makbuz senedi sahibinin yedinde görülür ise ol halde mektub sahibine postahanedен yüz kuruş itâ edilecektir.

Bir kimse ber-minvâl-i muharrer senedi itâ alınmış taahhüdü bir mektubunun postaya teslimi tarihinden altı mâh mürründe zayi olduğu beyaniyle dava etmeye hakkı olmayacaktır. Alması veyahud tarafından ma'rûf bir vekil irsâl ile icab eden senedi imza ederek aldırılması lazım gelir.

Gazete ve sair matbu evrak zarf derûnuna vaz' olunmayıp görünür surette kağıtla çenberletilmesi iktiza eder ve bu takım gazete ve matbuat arasına sıkıştırılmış mektub görülür ise sahibi tarafından iki kat ücret alınacaktır.

Eczâ-yı nâriye ve bunun emsali muhâtaralı şeyler katıyyen kabul olunmayıp reddolunur.

Taşraya akçe göndermek isteyenler taleb eyledikleri halde teshîlât olmak üzere yalnız posta ücreti ahz olunarak icabına göre Dersaadet Postahanesi havale verebilir.

Posta vârid olduğu gün mektupların ne saatten itibaren tevdi olunacağı ahaliye ilan olunacak ve akşama kadar postahane derûnunda olan mahall-i mahsûsunda mektuplar tevzi kılınacaktır. Postanın vardığı günde postahanedan alınmayan mektuplar ertesi günü müvezzi'ler marifetiyle ashâbının mahallerine gönderileceğinden şimdilik adi mektubun beheri için yirmi, taahhüdlü için kırkar para alınacaktır. Postahanelerde verilecek mekâtîbten ücret-i kademiye olarak bir şey alınmayacaktır.

Mekâtîbin işbu müvezzi'ler marifetiyle ibtidâ tayin edilen hududun derece derece tatviliyle uzaklara kadar tevzi edilecektir ve bu makûle mektupların ücreti verilmemiş ise mezkûr tarçinî renginde üzerinde ne kadar pul var ise o mikdar ücret peşinen eda olunacaktır.

Müvezzi'lerin icra-yı memuriyetlerinde kendilerinden nâbeca bir hareket ve muamele görülür veyahut ziyade ücret talep olunur da Postahane-i Âmire İdaresi'ne işikâ olunacak olur ise kimler olduğu anlaşılmaq için yakalarında bulunan numaranın beyanı iktiza eder.

taşraya gönderilmek üzere postahaneye gelecek emanet ve eşya ve taahhüdlü mekâtîb saat dokuz buçuğa ve adi mekâtîb saat ona değin kabul olunacaktır.

Kara ve deniz postalarıyla gönderilecek emanet ve eşya ve taahhütlü mekâtîb yalnız Postahane-i Âmire'den ahz ve kabul olunup Galata Postahanesi'nden fakat bahren dahi taahhütlü mekâtîb alınır.

Galata Postahanesi'yle sair merkezlerde kara postaları için verilecek mekâtîb saat dokuz buçuğa kadar alınacaktır.

Bahren ve Berren Postaların Yevm-i Hareket ve Vürûdları

Anadolu cânibine işleyen postalardan ekserisi her Çarşamba çıkarıldığı misillü beher Pazar günleri Kayseri ve Kütahya ve Salı günleri Şam ve Bağdad tarikleri postaları, Dersaadet'e vürûd eder ve Rumeli cânibinin karadan posta işleyen Niş ve Vidin ve sair mahallerine haftada bir kere her Salı günü emanet ve mektub ile postalar çıkarılıp oralardan her Cumartesi Dersaadet'e gelir ve her Perşembe günü Edirne, Sofya, Niş, Filibe taraflarına fevkalade olarak sürücü ile yalnız evrak postası gönderilip işbu mahallerden dahi Çarşamba günü Dersaadet'e vürûd eder ve bir de Edirne'den Dersaadet'e Pazartesi günleri yalnız mektub postası gelir.

Kezâlik Memâlik-i Mahrûse-i şahanenin sevâhil olan mahalleriyle içerisinde bulunan yerlere bahren işleyen postalardır.

Varna Tarîki

Varna ve Şumnu ve Ruscuk tariklerine haftada iki defa Salı ve Cuma günleri posta çıkarılır ve emanet ve mektub saat altıya kadar alınır. Her Pazartesi ve Perşembe mahâl-i merkümeden Dersaadet'e gelir.

Trabzon Tarîki

Her Çarşamba günü Ereğli, Amasra, İnebolu, Sinop, Samsun, Ordu, Ünye, Giresun'a uğrayarak Trabzon'a gidip o civarda ve Anadolu'nun içerisinde bulunan mahallere olan emanet ve mekâtîbi dahi buralardan gönderilmek üzere emanet saat sekize ve mekâtîb saat sekiz buçuğa kadar alınır ve avdette mezkûr iskelelere uğrayan posta her pazar günü Dersaadet'e avdet eder.

Selanik Tarîki

Selanik ve Manastır ve İşkodra'ya gitmek üzere kezâlik Perşembe günleri doğruca Selanik'e posta çıkarılıp emanet kezâlik saat sekize ve mektub sekiz buçuğa kadar kabul olunur ve oralardan kezâlik Perşembe günleri Dersaadet'e gelir.

Galos Tarîki

Kale-i Sultaniye ve Karaağaç ve Kavala ve Selanik'e uğrayarak mezkûr Galos ve Yenişehir ve Tırhala ve Yanya'ya beher hafta Cumartesi günleri posta çıkarılır. Emanet saat sekize ve mektub sekiz buçuğa kadar kabul olunur ve mezkûr mahallerden her Pazartesi günleri Dersaadet'e gelir.

İzmir Tarîki

Gelibolu, Kale-i Sultaniye ve Midilli'ye uğrayarak İzmir ve civarı mahallere beher Perşembe günleri posta çıkarılır. Emanet saat sekiz ve mekâtîb saat sekiz buçuğa kadar alınır ve zikrolunan mahallerden her Çarşamba günleri gelir.

Körfez Tariki

Danica ve Karamürsel'e uğrayarak beher gün sabahları İzmit'e posta çıkarılır ve beher gün akşam üzerleri gelir.

Gemlik Tariki

Mudanya, Gemlik'e uğrayarak Bursa'ya her Pazar ve Salı ve Cuma günleri sabahleyin posta ihrac olunup ve her Cumartesi ve Pazartesi ve Çarşamba günleri akşamları vürûd eder.

Bandırma Tariki

Bandırma ve oradan Bahkesir'e her Çarşamba günleri posta çıkarılır ve bu mahallerden her Pazar sabahleyin gelir.

Tekfurdağı Tariki

Silivri ve Ereğli'ye uğrayarak Tekfurdağı'na her Salı ve Cumartesi günleri sabahleyin posta çıkarılır ve işbu mahallerden Pazartesi ve Perşembe günleri akşam üzerleri gelir.

Malumat-ı Bahriye

Deniz postasıyla nakl olunacak mekâtib ve gazete ve evrak-ı sairinin posta ücreti kara postası misillü peşinen te'diye olunacağından bunlara dahi iktiza eden posta pulları evvelce yapıştırılmak icab-ı hâfenddir. Gerek Âsîtane'den Memâlik-i Şahane sevâhilinde vaki iskelelere gerek bu iskelelerin birinden diğerine gönderilecek adi bir mektuptan kırkar para ücret alınacaktır. Fazla olan mektubun her bir dirhemi için nisf ücret yani yirmişer para daha zam olunacaktır.

Gazete ve evrak-ı matbua ve taahhütlü mektuplar için kara postasında ne suretle ücret alınır ise bahren isâline dahi ol vechile muamele edilir.

Posta Tarifesi

Mektup Tarifesi

Kadîmden beri beyne'n-nâs marûf ve müsta'mel olan kıyyenin üç dirhemi dirhem-i a'şârî hesabıyla on gram itibar olunarak beher on gramlık mektuptan yüz saat mesafe için altmış para ve yüz bir saatten iki yüz saate kadar üç ve iki yüz bir saatten ilerisi için her kaç saat olur ise olsun hudud-ı hakanîde nihayet-i mesafeye kadar altı kuruş ücret ahz olunur ve on gramdan fazla gelen mekâtibden beher beşer gram kadar fazlası için nisf ücret zam olunur.

Postahane olan mahallerde iki kat ücret ahzıyla taahhüd usulü icra olduğu nisillü Tatar caddesi olan mahallere emanet ve eşya ve mektub gönderilip Tatar işlemeyen mahallere yalnız mektub gönderilir.

Gazetelerin beheri on altı gram olanların beş ve otuz gram kadar on ve bundan ziyadesinin ücreti yirmi paradır ve risale şeklinde olan gazetelerin beher seksen üç gramlığının [ücreti] yirmi paradır. Devlet-i Aliyye matbaalarında basılan kitapların taşraya nakl ve ihracında eşya-i saireye nisbetle nisf ücret ahz olunur.

Evâmir-i aliyye ve defâtir ve senedât gibi evraktan yüz otuz bir grama kadar on gramlık adi bir mektub ücreti ve yüz otuz bir gramı tecavüz eder ise nümune vechiyle saatte iki yüz elli grama kadar iki ve iki yüz elli birden beş yüz grama kadar dört ve beş yüz birden yedi yüz elli grama kadar altı ve yedi yüz elli birden bir kilograma kadar sekiz para ahz olunacaktır ve bu makûle evrakın taahhüdü arzu olunur ise ücretinin iki misli ahz edilerek icra olunacaktır.

Emanet Tarifesi

Altın emanetinin beher bin kuruşu için saatte üç ve sîm meccidiyenin kezâlik beher bin kuruşu için saatte altı ve meteliğin beher bin kuruşu için kezâlik on iki para ücret alınacaktır.

Posta ile bu makûle sîm ü zer meskûkât ve mücevherat ve saire zî-kiymet eşyanın hîn-i naklinde kıymetleri hesabıyla beher bin kuruşu için altı para alınarak sigorta usulü icra olunur ve meskûkât-ı rühâsiyenin postalar ile nakli memnû'dur.

Nümune Tarifesi

Zî-kiymet eşyadan usul-i sâbık üzere kıymetine nisbetle beher bin kuruşu için iki para ücret alınır. Fakat kıymet-dâr olmayan eşya-yı adiyede dirhem hesabı dirhem-i a'şârîye tahvîl olunduğundan ba'demâ beher saatte bir gramdan iki yüz elli grama kadar olan eşyadan iki ve iki yüz elli birden beş yüz grama kadar olan eşyadan dört ve beş yüz birden yedi yüz elli grama kadar ağırlıkta bulunan eşyadan altı ve yedi yüz elli birden bir kilograma kadar eşyadan sekiz para ücret ahz olunacaktır ve bir kilogramdan ziyade olan eşyanın nihayet iki kilogramdan ziyade ağırlıkta bulunanlarının kabul ve adem-i kabulünde posta muhtar olacaktır.

Postaya verilen emanet akçenin derûnunda beyan olunan miktardan fazla akçe zuhur eyledikte bu fazlanın iki kat ücreti ahz olunur. Bir zatın nefsince bazı mühim ve müsta'cel işi vuku bulup da zuhurât Tatar veya sürücü ihracını murad eylediği takdirde ber-mûceb-i tarife mektub ücreti verdikten sonra beher saatte Tatar için yirmi beş ve sürücü için üçer buçuk kuruş ücret ahz olunur.

Selanik'den Rumeli Tarfki

Yenice-i Vardar	2.5	İşkodra	2.5	Ergiri	2.5	Varna demiryoluyla	
Vidin	2.5	Bar	2.5	Siyade	2.5	Şumnu	2.5
Türbeli	2.5	Siroz	2.5	Narda	2.5	Cuma-i Atik	2.5
Manastır	2.5	Galos'dan	-	Preveze	2.5	Prevadi	2.5
Ohri	2.5	Yenişehir	2.5	Karaağaç'dan		Hezargrad	2.5
İlbasan	2.5	Tırhala	2.5	Yenice-i Karasu		Ruscuk	2.5
Tiran	2.5	Yanya	2.5	Kavala'dan		Silistre	2.5
Draç	2.5	Premed	2.5	Drama	2.5		
Leş	2.5	Berat	2.5	Nevrekob	2.5		

Trabzon Tarfki

Gümüşhane	2.5	Velibaba	2.5	Hakkari	4	Amasolon	2.5
Erzincan	2.5	Toprakkale	2.5	Samsun'dan		Aydın	2.5
Bayburd	2.5	İki kilise	2.5	Ladik	2.5	Muğla	2.5
Masıl	2.5	Üç kilise	2.5	Amasya	2.5	Nazilli	2.5
Hoşpınar	2.5	Rapadin	2.5	İzmir'den		Denizli	2.5
Erzurum	2.5	Bayezid	4	Melemen	2.5	Burdur	2.5
Hasankale	2.5	Bitlis	4	Manisa	2.5	Sarayköy	2.5
Kars	2.5	Van	4	Kasaba	2.5		

Dahil-i Vilayet'de Bulunan Ma'âdin ve Bunlara Müteallik Malumat

1- Diyarbakir Sancağında Ergani Maden-i Hümayunu

İşbu maden tarih-i Hicriyenin altı yüz on ikinci senesinde zuhur eylediği *Müneccimbaşı Tarifi* nde mezkurdur.

Maden-i mezkur kibrit-i nühas tabir olunur cevherden ibaret ve cevher-i mezbûr yüzde yirmiden otuza kadar nühas ve yüzde otuz mikdan kükürt ve yüzde kırk miktan demirden mürekkebdir. İşbu cevher ebad-ı selâseyi havi ve murabbaî veyahud müsemmenü's-şekl kristallenmiş ve bazen mürekkeb olduğu halde bulunur, inşikâk-ı tabiî fark olunmaz. Cevher-i mezkurun reng-i tabiîsi turuncu sarı ve ekseriya kararmış olmak üzere gayet sarıdır. Ve kezâlik menekşe gibi renk-âmiz olur ve yol çizgileri gayr-i madenî olduğu halde yeşile karib siyah ve lakin biraz parlaktır.

Bu madenin salâbeti 15'den dörde ve sıklık-ı izâfiyesi 415'den 433 kadardır.

Zikrolunan cevher ağız körüğünde izâbe olunarak habbelenir. İşbu habbeler miknatlı demir olduğu nümâyân olur. Ve kömür üzerinde dumanı zâhir olarak bundan tenkâr ile halis bakır zuhur eder. Ve buna kezzâb suyu müessirdir.

Kibrit-i nühas-ı mezkur hasbe't-tabîa altın ile kibrit-i hadîde ziyadece müşâbih ise de çakı ve saire ile kesilmek murad olduğu halde parça parça kopmayıp dağılmasına nazaran altın olmayarak kibrit-i nühas olduğu zâhir olur.

İşbu kibritin fark ve temyîzi bu vehiledir ki bâlâda bayân olduğu üzere cevher-i mezkurun rengi gayet sarı ve bıçak ucuyla dokunulduğu taktirde ateş çıkmaksızın müessirdir.

Kibrit-i nühas cevheri granit ve buna mümâsil ve kezâlik akab tabir olunan tabaka derûnunda damar halinde bulunup hasbe'l-âde kibrit-i hadîd ve ekseriya kibrit-i raras ve tütüya ve fahm-ı nühas ile birlikte bulunur. İsviçre'de vâki fahlul tabir olunan bakır madeni bir nev' cevher olup yılan taş ve nayis tabir olunan bir nev' tabaka derûnunda ekseriyet üzere bulunur bir nev' cevherden diğer madenler Kozla tabir olunan mahalle karib Hartz dağılarında ve Taban'da ve Macaristan'da ve Nurbahya'da ve mahall-i sairede zuhur eder. İngiltere'de meşhur Kornol tabir olunan mahalde bu türlü cevherden senevi ondan iki bin tonilata -Osmanlı'nın tahminen on sekiz kantarı veyahut sekiz yüz kıyye çekisidir- nühas-ı safî çıkarılır. Zikr olunan kibrit-i nühas cevherinin nemalı olup olmadığı ekseriya reng-i tabiîsinden malum olup eğer rengi gayet sarı olur ve çekiçe mukabele etmez ise nemalı ve eğer gayet sert olup rengi dahi beyazca ve sarıya karib ise bunda ziyadece kibrit-i hadîd olacağından nemasız olduğuna hükm olunur.

Cevher-i mezkurun izâbesiyle bakır haline tahvîlinde her bir işte kullanıldıktan başka pek çok göz taşı dahi istihsâl kılınır. Ve eczâ-yı kimyeviyede çelik tabir olunan kibrit-i hadîd dahi işbu cevherden istihsâl edilir. Bâläda zikr olunduğu üzere işbu kibrit-i nühas küre-i arzda ya damar halinde veyahut yığın halinde bulunur idi.

İşte Ergani Madeni Cevher-i Cindere tabir olunan mahalde yığın halinde olarak tahminen yirmi bin metre mürabba'ı mahalli isti'âb ederek sath-ı arzda amûdî otuz metrede cevhere yetişilir. Cevher-i mezkur tabakalarının yekdiğerine mülâsik ve meyilleri muhtelif olduğundan âlât-ı hendese ile tayini kâbil değildir.

Arpa meydanı denilen mahalde dahi cevher tabakaları olduğu mervî ve her ne kadar re'yen bi'l-ayn gayr-i mer'î ise de hasbe'l-fen müşahede olunan bazı emarelerden bu rivayetin sıhhatı istidlâl olunabilir. Bundan başka Altın düzü tabir olunan mahalde işbu cevherden sath-ı zemin üzerinde bulunmuş ise de Cindere cevheri kadar nema olmadığı indet-tecrübe anlaşılmiş olduğundan ve bunun şimdilik imaline hacet görülemediğinden ne cânib-i mîrîden imal olunmakta bulunmuş ve ne de madenciler taraflarından imaline râğbet olunmuştur.

Mezkur Ergani Maden-i Hümayunu bir su yolu ile dokuz aded mağaradan ibaret olup işbu mağaralardan altısı madenciler taraflarından ve cânib-i mîrîden imal olunmakta bulunmuş ve üçü dahi mezkur su yoluna menfes itihâz olunmuştur.

Zikr olunan su yolu dokuz adet mağaradan saye-i islahat-vâye-i hazret-i padişahîde sinîn-i sâbıkada otuz bin kova-beher kovası üç yüz kıyyedir- cevâhir ihrac olunup hîn-i iktizada bu miktarın iki misli dahi ihrac olunur.

Cindere'de vaki mağaraların suyu alınmak üzere mezkur su yolu yetmiş sene mukaddem maden emini bulunan müteveffa Yusuf Ziya Paşa zamanında hafr olunmuş ise de hîn-i küşâdında âlât-ı hendese ile imal edilmediğinden intizamsız surette olarak pek çok vakitler zayi ve akçeler telef olmuş ve layıkı vechiyle küşâdına muvaffak olunamadığından alâ-hâlihî terk olunmasıyla kapanıp kalmış. Ve üst tarafında bulunan mağaralarda cereyanı ise gayr-i mümkün bulunmuş olduğu halde seksen üç senesi Mart'ında bir şiddetli yağmur yağarak birinci numaralı mağaradan başkalarını yıkılmış olduğundan şeref-tealluk eden irade-i seniyye müceb-i âlisi üzere asâkir-i şahane miralaylarından izzetlü İsmail Hakkı Bey'le maden mühendislerinden Mösyö Evays islahat memuriyet-i mahsûsasıyla maden-i mezkura Gelerek mezkur mağaraların tamir ve madenin islahatına himmetle bir taraftan su yolunun hafr ve küşâdına ve diğer taraftan yıkılan mağaraların fenne tatbikan yapılmasına teşebbüs olunarak bi-lutfihî Teala hüsn-i hitamına muvaffakiyet hasıl olmuş. Ve su yolu iki el arabası yan yana geçebilecek derecede açtırılıp mağaralar derununda ne kadar toplanmış sular var ise kâmilen alınarak daha tathîr olunacak mahalli kalmamıştır. Gerek mezkur su yolundan ve gerek zikr olunan mağaraların tabanlarından nemali cevher çıkarılmış ve sene be-sene otuz bin kova miktarı cevher çıkarılıp filika ocaklarında ihrâk olunmakta bulunmuştur. Su yolu tabir olunan bakırlı suyun keyfiyeti böyledir ki kibrit-i nühas tabakalarının bulunduğu mahal üzerine kar ve yağmur yağdıktan sonra suları şu tabakalardan içeri geçerek suyun terkibinde bulunan müvellidü'l-humûda ile bakır arasında bir imtizâc-ı kimyevî vuku bulmakla su kibrit-i nühasın yalnız nühasını alıp humdu nühas halinde su yolundan dışarıya akmakta olduğu halde bu su derununa demir konuldukda yine imtizâc-ı kimyevî hasıl olarak su derunundaki demir bir kaç gün zarfında ham bakıra tahavvül eder.

Mezkur demir ham bakıra döndükten ve kâl edildikten sonra yüzde elliden altmışa kadar safî bakır hasıl olur.

Seksen beş senesinde altı bin kıyye miktarı Ergani Madeni'nde demirden mütehavvil nühas matbûh olunarak Der-saadet'e gönderildiği misillü bu sene dahi dokuz bin bu kadar kıyye mevcut olarak Deraliyye'ye gönderilmek üzere bulunmuştur. Maden-i hümayun-ı mezkûrda Macaristan kaidesi üzere dört adet izâbe fırını mevcut olarak mukaddemleri bundan senevî yüz yirmi bin batman -bir batman altı kıyyedir- kadar hasılat alınabilip saye-i menâfi-vâye-i hazret-i şahanede seksen beş sene-i Şemsiyesinde yüz otuz yedi bin beş yüz ve seksen altı senesinde yüz elli bin batmandan mütecaviz ve seksen yedi senesinde yüz elli beş bin yüz seksen beş ve seksen sekiz senesinde yüz yetmiş beş bin dört yüz kırk dokuz batman ham bakır istihsâl olunmuştur.

Ve seksen dokuz senesinde şeref-vârid olan irade mücebince bir adet fırın madenciyândan Gorailoğlu Makdisi Yosef ve bir adet dahi Kâlhane-i Amire ittisâlinde yine madenciyân tarafından hizmet-i müftehîre olmak üzere müceddeden inşa edilerek iş'âle mübâşeret edilmiş olduğu cihetle sene-i mezburede nühas-ı ham hasılatının iki yüz yirmi bir batmana iblâğ olunması me'mûl ve bundan sonra sene be-sene daha ziyade hasılat vereceği rütbe-i bedâhete mevşûddür.

Maden-i hümayun-ı mezkurde mîrînin ve madencilerinin iki yüz dört adet filika ocakları olup şehir-i Mayıs ibtidâsından bed' ile Teşrin-i Evvel nihayetine kadar cevâhir ihrâkı ameliyatı icra olunup ihrâk için senevî elli binden altmış bin kovaya kadar mahrûkât sarf olunarak yirmi binden otuz bine dek yanmış cevher istihsâl olunur. Maden-i mezkurun cevherine had ve nihayet olmayıp ihrâk ve izâbesine muktezî olan kırma ve karartma kömürü sene be-sene uzaklaşarak şimdi ise on iki saatten mütecaviz mesafeye gitmiş ve bundan böyle daha ziyade tebâ'ud edeceği gibi fiyatça da terakkî bulacağından şimdiden bir kolay yolu araştırılmadığı surette bir kaç sene sonra mahrûkâtın dolayı sıkıntı çekilerek hasılat bi't-tab' tedennî eder. Lakin esbâb-ı servet ve ma'mûriyet mülkü mükemmel ve himmet-i cihan-kıymet-i ulyâsı mesâlih-i imariye-i memâlik ve bilâdın her cihetini şamil olan metbû'-ı müfahhamımız ve velî-nîmet-i bî-minnetimiz padişahımız efendimiz hazretlerinin saye-i müceddediyet-vâye-i mülûkânelerinde maden-i mezkurun her türlü islahatının istihsaline çalışılacağında şüphe yoktur.

Ve maden-i mezkurun on iki saat mesafe cihet-i şarkıye ve şimaliyesi arasında olan Hoşın ve Sivan ve Karabegan taraflarında ormanlar nihayetsiz olup iki yüz seneden ziyade maden mahrûkâtını idareye kâfi olmakla bundan sühûlet üzere araba ile mahrûkâta muktezî şeyler nakl olmak üzere bir tarîk açılıp yapılması mütesavverdir.

İşbu Ergani Maden-i Hümayunu için senevî otuz beş yük kuruş sermaye Maliye Nezaret-i Celilesi'nden tahsis ve emval-i vilayetten havaale buyurulmakta olduğu ve seksen dokuz senesinde hasılatın teksiri hasebiyle sermayenin kırk dört yük kuruşa iblâğ olunduğu ve senevî otuz beş yükten kırk dört yüke kadar sermaye hazır olunmakta bulunduğu idaresinden bildirilmiştir.

2- Mamuretülaziz Sancağı'nda Keban Maden-i Hümayunu

Maden-i mezkurda iki adet cesîm kurşunlu sîm mağarası ve iki adet nâ-tamam su yolu olup mezkur mağaralar el-ân işlemektedir. Zikr olunan kurşun birisi kibrit rasası ve diğeri karbon rasası olmak üzere iki nev'den ibaret olup senevî iki binden üç bin kovaya kadar cevher çıkarılır.

Cevher-i mezkurdan altmış binden yüz bin kıyyeye kadar kurşun ve kırk binden altmış bin kıyyeye kadar mürdeseng ve üç yüz elli kıyye miktarı sîm-i halis hasil olur.

Levâzımâtı vaktiyle tedarik olursa bir misli daha tezâyüd edeceği me'mûl-i kavîdir. Maden-i hümayun-ı mezkurda yine Macaristan usulü üzere kürekler ve dört adet izâbe fırını ve bir adet kâl ocağı olup yirmi dört saat zarfında cevherin nemasına göre beş kıyye sîm istihsâl olunabilir.

Maden-i mezkurda bir adet dahi kma ocağı vardır. Kâl ocağında ameliyat gören sîm bir ocakta tekrar tasfiye olunur.

Maden-i mezkur için dahi senevî beş yük kuruş sermaye tahsis ve sermaye-i mezkure Ergani Madeni havalesiyle tertib olunmaktadır. İmalat için seksen dokuz senesinde tertib edilen cevher ve izâbesine muktezî kömür ve kütüğe nazaran dört yüz kıyye sîm-i saf istihsali mümkün olabileceği me'mûldür.

3- Yine Mamuretülaziz Sancağı'nda Çabakçur Madeni

Maden-i mezkur kibrit-i hadîdden ibaret olup imale şayan maden olmadığı bu defa olunan muayeneden anlaşılmıştır.

4- Liva-i Mezkurda Hoşin Madeni

İşbu Hoşin Palu kazasına muzâf bir nahiyedir. Nahiyeye-i mezkurda nühas madeni damar halinde bulunup bir adet mağara ve bir su yolundan ibarettir ve cevher kibrit-i nühasıdır. Cevher-i mezkur yüzde beşten ona kadar nühas-ı safi verir. İşbu madende iki adet izâbe fırınıyla bir kâl ocağı ve sekiz adet filika mevcut olarak iltizâmen hafr ve imal olunur. Ve hasılatın yüzde beş cânib-i mirîye alınır. Maden-i mezkurun cevheri her ne kadar Ergani Madeni cevheri kadar nemalı değilse de cevânib-i erba'ası orman ve meşe ve ardıç ağaçlarıyla muhât olduğundan mahrûkât-ı sühûletli ve Ergani Madeni'ne nisbetle ikinci derecede bir madendir.

5- Malatya Sancağı'nda Tepehan Madeni

Maden-i mezkur kibrit-i nühas madeni olup damar halinde bulunup cevheri Hoşin madeninden daha nemalıdır.

Bundan takriben yüzde on beşten yirmiye kadar nühas-ı safi alınabilir. Cevherini ihrâk ve izâbeye muktezî mahrûkât yarım saat mesafede olduğundan maden-i mezkur imale şayandır.

İşbu maden vali-i esbak müteveffa Hafız Paşa zamanında bin iki yüz elli beş senesinde hafr ve imal olunarak muahharan tatil edilmiş olduğu halde esbak Sivas vilayet-i Celilesi Valisi devletlü İzzet Paşa hazretlerinin Mamuretülaziz valiliği zamanında dahi bir sene miktarı hafr ve imal ettirilmiş ise de ameliyatı devam etmeyip ve mağarası dahi yıkılıp mu'attal kalmıştır.

Zikr olunan madende bazı filika ocakları ve fırını dahi mevcut ise de o da müşrif ve harab olmuştur.

6- Eğil Madeni

Diyarbakir Sancağı dahilinde ve Eğil nahiyesinde Pirceman nam karye ile sair üç karyede kurşun madeni de vardır.

Maden-i mezkurun birisi fahm ve diğeri kibrit-i rasastan ibaret olmak üzere iki cins olup bundan yirmi beş sene mukaddem mültezim marifetiyle hafr ve imal ve muahharan terk ve tatil edilmiştir.

Maden-i mezkur yalnız kurşun istihsali için imale şayan ise de bunun bir kıyyesinde bir buğday kadar sîm mevcut olduğundan sîm için masarısını idare edemeyeceği cihetle imale şayan değildir.

7- Siird Sancağında Kâin Ma'âdin

Liva-i mezkura tabi Şirvan ve Garzan ve Hıyan dağlarında madenler var ise de bunlar için bir keşf-ı sahih icra olunmamış ve fakat Esad Paşa merhum zamanında Hıyan ve Şirvan taraflarından birer cevher Diyarbakir'e celble kâl ettirilerek altın madeni olduğu anlaşılıp ol vakit keyfiyet Dersaadet'e inhâ olunmuştu. Bir memur irsâliyle şöylece keşf ettirilmiş ise de imalinde fayda olmayacağını memur-ı mûmâ-ileyh Dersaadet'e yazıp iş ele alınmamıştır. Lakin madeniyât fenninde mahir bir zat müceddeden tayin olunarak keşf edilse faydasız olmayacağına me'mûl-i kavî vardır.

Mezkur Hıyan dağında bir demir madeni olup maden-i mezkur devletlü vali paşa hazretleri miralay iken li-ecli'l-islahat o havaliye vardıkda bulmuş ve li-ecli't-tecrübe cevheri izâbe edilerek faidesi anlaşılıp ve dört sene evvel dahi bu tecrübenin te'kîdiyle maden-i mezkurun menfaati olduğu meydana çıkıp keyfiyet Dersaadet'e arz edilmiştir.

8- Mardin Sancağı'nda Kömür Madeni

Liva-i mezkura muzâf Hacıbehram nahiyesinde dört sene mukaddem bir vapur kömürü madeni tahkik olunup lede'l-muayene temyiz-i maden olduğu anlaşılmış ve haylice kömür dahi Bağdad vilayet-i celilesi canibinden mutâlebe ile gönderilip vapurlarda isti'mâl olunmuş ise de maden-i mezkurla nehr-i Dicle arasında bulunan on-on beş saatlik yol gayet sa'bû'l-mürür olmak cihetiyle ondan nehre kadar naklinde küllî masraf ve müşkilât görülmekte bi-mennihî teala mezkur yol tesviye olunur ise maden-i mezkur pek menfaatli bir şey olur.

Bu suret dahi vilayetçe daire-i tasavvurda olmakla saye-i şahanede hüsn-i muvaffakiyet hüsulü eltâf-ı ilahiyeden mercûdur. Vilayetin sair bazı mahallerinde dahi kömür madeni olduğu haber verilerek nünuneleri celb ve muayene olunmuş ise de işe yarar surette görülemediği anlaşılmıştır.

Dahil-i Vilayette Kâin Memlehalar

1- Melefan Memlehası

Memleha-i mezkure Siirt sancağına muzâf Garzan kazasında ve kaymakam makarnı bulunan Zök karyesine üç saat mesafededir. Bulunduğu mahal sengistân ve cebel olup mezkur Melefan dahi iki yüz haneyi şamil bir karyedir. Memleha-ı mezkure yirmi zirâ' umkunda şor sular ile memlû kırk adet kuyudan ve şu kuyuların yanında üç yüz seksen üç adet tâbeler olduğundan karye-i mezkure ahalisinden olan amele marifetiyle kovalar ile kuyulardan su çekilip tâbelere döküldükten sonra incimâd ettirilir. Haziran ibtidâsından Teşrin-i Evvel nihayetine değin hararet-i havaya nisbetle beher on beş gün içinde incimâd eden tuzların kıyyesine dörder buçuk Para ücret-i imaliye ve nakliye ve anbariye verilir. Kuyular karye-i mezkureye bir çeyrek saatten iki ve üç saate kadar mesâfat-ı mütefâvitedir. Memleha-ı mezkureden senevî bir milyon kıyye ve daha ziyade tuz husûle gelir. Eğer itina olunsa bir ol kadar tuz daha çıkarılabilir ise kilet-i sarfiyat cihetiyle o dereceye imalatına kesret ve ehemmiyet verilmektedir.

2- Sason Memlehası

Memleha-ı mezkure yine Siirt sancağı dahilinde Siirt'e on iki saat mesafesi olan Sason kazasında sengistân bir mahalde ve iki yüz haneyi şamil bir kasabadır.

İşbu memleha yirmi adet tuz kuyusuyla altmış üç adet tâbeden ibaret olup keyfiyet-i imal ve idaresi Melefan Memlehası gibidir.

Mezkur kuyular kasaba-i mezkurenin cevânib-i erba'asında bir çeyrek saatten nihayet iki buçuk saat miktarı mesâfat-ı mütefâvitedir. Bu Memlehadan senevî dört yüz bin kıyye miktarı tuz husûle gelir. Bundan dahi bir nisfî kadar ziyade çıkarılabilir ise de sarfiyatça olan kilet üzerine bu miktarla iktifâ olunur.

3- Sulha Memlehası

İşbu memleha dahi Siirt sancağında ve Garzan kazasının kaymakam makarnına üç ve nefsi Siirt'e altı saat mesafede bulunan on beş haneyi şamil Huzyar nam karyede ve karye-i mezkura bir çeyrek saatten iki saat kadar mesâfat-ı mütefâvitedir. Memleha-ı mezkure yirmi bir adet kuyu ve yüz yirmi beş tabe ve bir havuz ve dört adet cesim ve mürtefi' ve devri birer saat mesafeli ve metrûk kaya tuzlarından ibaret olup keyfiyet-i imal ve idareleri zikr olunan Memlehalar gibidir. Bu memlehadan senevî üç yüz bin kıyye tuz çıkarılır. Bir nisfî miktarı dahi ziyade çıkarılabilir ise de sarfiyatın kiletleri üzerine çıkarılmamaktadır.

4- Zirki Memlehası

Bu memleha dahi Siirt sancağında on beş haneyi şamil Dekla karyesinde olup mutasarrıf makarnına bir saat mesafede sengistân bir mahalde karyeye bir saatten beş saate kadar mesafe-i mütefâvitede bulunmuştur.

Memleha-ı mezkure yirmi sekiz kuyu ve üç tâbe ve bir havuz ve devri bir saat mesafeli ve metrûk kaya tuzlarından ibaret olup keyfiyet-i imal ve idareleri ötekiler gibidir.

Bundan senevî beş yüz bin kıyye tuz çıkarılır. Nisfî miktarı daha çıkarılabilir ise de kezâlik sarfiyatında kilet olduğundan sarf-ı nazar olunmaktadır.

5- Kufre Memlehası

Bu da Siirt sancağında olup Şirvan kazasının kaymakam makarnına iki veya nefsi Siirt'e dört saat mesafede ve yüz elli haneli Kufre karyesinde ve sengistân bir mahalde ve karyeye yarım saatten beş saat mesafeye kadar mesâfat-ı mütefâvitedir.

Memleha-ı mezkure on-on beş zirâ' umkunda elli beş adet kuyu ve iki yüz otuz tâbe ve devren bir saat mesafeli metrûk bir cesim kaya tuzundan ibaret olup keyfiyet-i imal ve idaresi ötekiler gibidir.

Bundan senevî altı yüz bin kıyye tuz çıkarılıp sarfiyatında kilet olmasa bir ol kadar dahi çıkarılabilir.

6- Sadah Memlehası

Bu memleha dahi Siirt sancağında olup Eruh kazasının kaymakam makarrına üç ve nefsi Siirt'e dört saat mesafede ve otuz haneyi şamil Sadah karyesinde ve karyeye yarım saatten üç saat kadar mesafat-ı mütefâvitede sengistân bir mahaldedir. Memleha-ı mezkure sekiz ve on zirâ' umkunda yedi adet kuyu ve yüz seksen adet tâbe ve beş havuz ve devren bir saat mesafeli metrûk bir kaya tuzundan ibaret olup keyfiyet-i imal ve idareleri ötekiler gibidir. Bundan senevî beş yüz bin kıyye tuz çıkarılıp sarfiyat ve sürümü olsa bir nısfı kadar dahi çıkarılabilir.

7- Kilis Memlehası

Bu dahi Siirt sancağında olup Eruh kazasının kaymakam makarrına dört ve nefsi Siirt'e yedi saat mesafede on beş haneyi şamil Kilis karyesine yarım saatten dört saate kadar mesafat-ı mütefâvitede ve sengistân bir mahaldedir. Memleha-ı mezkure sekiz on zirâ' umkunda on yedi adet kuyu ve yüz otuz sekiz adet tâbe ve dört havuz ve bir pınardan ibaret olup keyfiyet-i imal ve idaresi ötekiler gibidir. Bundan senevî üç yüz bin kıyye miktarı tuz çıkarılıp sarfiyatı olsa bir ol kadar da çıkarılabilir.

8- Serhel Memlehası

Bu dahi Siirt sancağındadır. Eruh kazasının kaymakam makarrına altı ve Siirt'e on iki saat mesafesi olan on beş haneyi şamil karye-i mezkurede ve karyeye yarım saatten dört saate kadar mesafat-ı mütefâvitede sengistân bir mahaldedir.

Memleha-ı mezkure yirmi iki adet kuyu ve iki yüz yedi adet tâbe ve bir havuz ve devren bir saat mesafeli metrûk ve cesim bir kaya tuzundan ibaret olup keyfiyet-i imal ve idareleri ötekiler gibidir.

Bundan senevî altı yüz bin kıyye miktarı tuz çıkarılıp sürümü olsa bir nısfı kadar daha çıkarılabilir.

9- Lice Memlehası

İşbu memleha Diyarbekir sancağı dahilinde Lice kazasında kaymakam makarrı olan Lice kasabasına iki ve nefsi Diyarbekir'e on sekiz saat mesafeli ve on beş haneli Malik karyesinde sengistân bir mahaldedir. Memleha-ı mezkure on-on iki zirâ' umkunda iki adet kuyu ve iki havuz ve altmış beş tabeden ibaret olup yevmi ikişer kuruş ücretle altı nefsi amele işlettirilerek senevî yetmiş seksen bin kıyye miktarı tuz çıkarılır ve senesi içinde sarf olunur.

10- Bulank Memlehası

İşbu memleha Mamuretülaziz sancağında Palu kazasında kaymakam makarrı olan Palu kasabasına beş saat mesafede olup beş adet kuyu ve yirmi adet tabeden ibarettir. Bundan senevî on bin kıyye tuz husûle gelip senesi içinde memâlih-i mezkureden başka olmak üzere Siirt sancağında ve Botan kalesinde ahali ve sekeneden hâli mahallerde Çemikari ve tevâbii denilen on kadar memleha adem-i sarfiyata mebnî ba'de'l-inhisar bâ-irade-i seniyye ibtal edilmiş ve muhafazası için bir memur ve bir muhafız ve bir kaç nefer kolcu olup tuz çıkacak mevsimlerde bi'l-istihdam muhafazada bulunurlar. Ve bâlâda zikr olunan Memlehalardaki kaya tuzları bu havalice muteber olmadığından metrûkturlar.

Dahil-i Vilayette Kâin Enhâr ve Sular ve Köprüler

Diyarbekir Sancağı

1- Dicle Nehri

Nehr-i mezkurun bir miktarı Lice kazası dahilinde bulunan Piçar dağından ve bir azı dahi Ergani Madeni'ne on saat mesafesi olan Keydan karyesinden çıkıp cereyan ile Eğil nahiyesinde ikisi birbirine karışarak Diyarbekir pişgâhında mürûr ettikten sonra âtîde beyân olunacağı vechile enhâr-ı saire ile dahi birleşip ve Cezire ve Musul ve Bağdad'dan geçip Bağdad ve Basra arasında nehr-i Fırat ile birleşir ve sonra Basra Körfezi'ne munsab olur. Tûl-i cereyanı 1240 kilometredir. Maden'den gelen nehr-i mezkur üzerinde bir kârgir ve müte'addit ahşap köprüler olduğu gibi Diyarbekir önünden cereyan eden nehr-i mezkur üzerinde ve Diyarbekir'in yarım saat haricinde on bir kemer üzerine mebnî bir cesim ve müstahkem köprü vardır ki şu köprü hulefâ-i Emeviyeden Hışam zamanında bina olunmuştur. Nehr-i mezkur üzerinde Hasankeyf'de ve Cezire'de dahi bir harap köprü vardır.

2- Fırat Nehri

Nehr-i mezkurun bir şube-i cesimesi Bingöl'den ve diğer şube-i cesimesi Erzurum vilayetinde Tercan kazasında Yeniköy'den çıkarak Bingöl'den çıkan şube Murad nehri namıyla mezkur olmak üzere Meneşkut nahiyesi taraflarında dahil-i vilayete vâsil olup ve diğer şubesi dahi Eğin kazasında vilayet hududuna yetişip Murad nehri Çabakçur ve Zikti nahiyeleri arasında ve Palu ve Pertek kasabaları önünden ve diğer şube dahi Eğin ve Ağın'dan cereyan ile Ke-

ban Madeni civarında birleşerek Fırat nehri teşekkül ettikten sonra akıp çağlayarak İzoli ve Çüngüş ve Gerger'den mürür ile Diyarbekir sancağında Siverek kazasına muzâf Bucak nahiyesinde Diyarbekir sancağı hududuna vâsil olduktan sonra Samsat ve Birecik taraflarından ve Meskene ve Ane caniblerinden geçip Dicle nehrinde mezkur olduğu üzere Bağdad ile Basra arasında Dicle nehriyle birleşip aşağıda Basra Körfezi'ne munsab olur. Tûl-i cereyanîsi bin sekiz yüz kilometredir.

3- Murad Nehri

Fırat nehri bahsinde zikri mürür eyledi.

4- Batman Nehri

Nehr-i mezkurun bir kısmı Siirt sancağında muzâf Sason kazasında Kabelceviz karyesinden ve bir kısmı da Kanisirm karyesinden çıkıp nefsi Sason canibinde birleşerek cereyan ettikten sonra Kulp nahiyesinde vaki Nercek karyesinden çıkan su ile dahi birleşip bir cesim nehir teşkil eder ve akıp çağlayarak Diyarbekir sancağına muzâf Silvan kazası derunundan Beşiri'de Elmedina karyesi önünden mürür ile Hasankeyf nahiyesinde Dicle nehrine munsab olur.

Nehr-i mezkur üzerinde ve Silvan kazasında kaymakam makarnı olan meyafarkin kasabasına dört saat mesafede âsâr-ı atikadan bir köprü vardır.

5- Enbar Nehri

Nehr-i mezkur Diyarbekir sancağında Lice kazasına tabi Hani nahiyesinde müdür makarnı olan Hani kasabası derunundaki Ayn-ı Kebir namıyla çıkan su olup oradan cereyan ile Pir Hüseyin karyesinden ve Karakoç'dan bi'l-mürür Türkmen nahiyesinde Bismil karyesinden berüde Köseli karyesi önünde Dicle nehrine munsab olur. Nehr-i mezkur üzerinde ve Karakoç karyesine on beş-yirmi dakika bir mahalde bir köprü vardır.

6- Sinan Nehri

Nehr-i mezkur Diyarbekir sancağında Çermik kasabasının arka tarafındaki dağlardan çıkıp cereyan ile aşağıda nehr-i Fırat'a munsab olur. Nehr-i mezkur üzerinde ve kasaba civarında bir kârgir köprü vardır.

Mamuretülaziz Sancağı

1-Harankit Nehri

Nehr-i mezkur Mamuretülaziz'e dört saat mesafede Alışam ve Kürsülü karyesi pişgâhından cereyan edip Çaypaki nam karyeden nebe'ân eder. Boyunda bulunan Uluabad kurası mevrû'âtını yaz mevsimlerinde saky ederek vakt-i şitâda Murad nehrine munsab olur.

Nehr-i mezkur üzerinde üç kârgir köprü vardır.

2- Munzur Nehri

Nehr-i mezkur Hozat kazasına müzaf Mercan dağı pişgâhından çıkıp Çarsancak'dan ve Ovacık ve Çenç ve Pah nam mahallerden cereyan ederek Pertek kasabası civarında nehr-i Murad'a munsab olur.

Nehr-i mezkur üzerinde bir köprü vardır.

3- Vanko Nehri

Nehr-i mezkur Sarıçiçek nam mahalden çıkarak Ağın nahiyesinde cereyan ile nehr-i Fırat'a dökülür.

Nehr-i mezkur üzerinde iki köprü vardır.

4- Erki Nehri

Nehr-i mezkur Sarıçiçek taraflarından çıkıp Eğin kazasında cereyan ederek Bahçe nam karyenin müte'addit değirmenlerini idare ve Eriki ve Koçan ve Mahalle nam mahalleri ve Ebceğe karyesinin bahçelerini iskâ ettikten sonra nehr-i Fırat'a munsab olur.

Malatya Sancağı

1- Dirmesih Nehri

İşbu nehir Malatya kasabasının cenûben müntehâsında eser-i binası mevcut olan bir harap kilise yerinde murabba'u's-şekl bir havuzdan çıkıp menbada bir değirmen idare edecek kadar ise de beş dakika açıldıkda geçit vermez mertebede cesâmet kesb eyler. Kasabaya dühûlünden sonra nisfı ayrılıp Çeltik harklarına ve nisf-ı diğeri kasabanın tûlen vasatından şimale doğru cereyan ve altı saat mesafe tahtında bulunan bağ ve bahçe ve mevrû'âtı saky ile ey-yâm-ı şitâda lüzumsuz kalarak nehr-i Fırat'a munsab olur.

İşbu suda yengeç ve balık ve kurbağa ve kaplumbağa misillü hayvanat olmayıp suyu gayet soğuk ve letâfet üzeredir. Nehr-i mezkur üzerinde gayet cesim bir köprü ve yirmi kadar cesimce köprüler nehr-i mezkur menba'ından bir buçuk saat mesafeye gelinceye kadar vasatında cereyan eden su süt renginde olup güya kâfur ile vasat-ı nehre bir beyaz hat çekilmiş gibi görünür. Bu mesafeyi geçtikten sonra hatt-ı mezkur gâib olur.

2- Horata Nehri

Nehr-i mezkur dahi kasaba-i mezburenin cihet-i şarkiyesinde Niyazi nam bir karyeden çıkıp kasabanın arzan vasatından mürûr eder. İşbu nehir ile Dirmesih nehri Aşağı Batari denilen mahalde birbirine tesadüf ederek nehr-i Dirmesih kantara ile üzerinden ve işbu Horata nehri altından cereyan eyler. Bunun letâfet ve lezzeti fevka't-tarif ise de aşağılarda tam'i bozulup boyuna bağ ve bahçe ve tarlaları saky eder.

Üzerinde Neyazi ve Çifte köprü ve sair nam ile cesim köprüler vardır.

3- Pınarbaşı Nehri

İşbu nehir kasaba-i mezkureye bir saat mesafede Erdüzü nam karyenin üst tarafında Pınarbaşı denilen mahalden nübû' edip karye-i mezkurenin vasatından şimale doğru cereyan ve alt tarafında olan bağ ve bahçe ve mevrû'âtı saky eder ve eyyâm-ı mahsûsasında Dirmesih nehriyle birleşir. Bunun üzerinde müte'addid köprüler vardır.

4- Gernek Suyu

İşbu su enhârdan ma'dûd olmayıp değirmen idare edecek kadar ise de ahvâl-i acıbesi şayan-ı beyândır. Şöyle ki: Kasabanın aşağı tarafında cihet-i şarkiyeden nebe'an edip kırk elli hatve gider gitmez Dirmesih nehrine münsab olur. Cereyan daimî olmayıp Nisan evâsıtında bir cuma gecesi top patlar gibi bir gürültü bir dere den birden bire çıkar. İki mâh müddet ceryandan sonra bütün nâ-bedid olur.

5- Tokma Nehri

İşbu nehir Malatya sancağında Akçadağ kazasının Kürne nahiyesi tarafından şarka doğru cereyan eder. Ve Malatya'ya iki saat mesafe mahalle yaklaştıkda şimale dönerek Fevricik nam ziyaretgâh pişgâhında nehr-i Fırat'a münsab olur. Bağdad ve Dersaadet caddesi işbu nehre musâdif olmasıyla cennet-mekân Sultan Murad Han-ı Râbi' hazretlerinin âsâr-ı celilelerinden olarak nehr-i mezkur üstünde kırk kantara üzerine yapılmış bir köprü vardır.

6- Ballısu Nehri

İşbu nehir kasabanın cânib-i şarkisinde bulunan cibâlden çıkan suların tecemmu'uyla hasıl ve müteşekkil olup kasabaya bir saat mesafe mahalden mürûr ile Şam'a doğru cereyan ve etrafında bulunan kurâ ve mezâri' mevrû'âtını saky ederek nihayet nehr-i Fırat'a münsab olur.

7- Şişman Nehri

İşbu nehir kezalik kasabanın cibal-i müte'advire-i şarkiyesinden çıkan sulardan teşekkül ederek dört saat mahalden cânib-i şimale cereyan ve bir takım mevrû'âtı saky ile nehr-i Fırat'a dökülür.

8- Hatun Nehri

Nehr-i mezkur kasabanın cihet-i garbiyesinde bahçeler arasında Babuhti nam mahalden çıkarak ve gittikçe uyûn-ı müte'addide sularıyla karışarak tekessür ve etrafında bulunan kurâ ve mezâri' saky ederek nehr-i Tuhmiye'ye münsab olur.

9- Sultansuyu Nehri

Nehr-i mezkur Bolan karyesinden gelip Balyan suyuna karışarak Malatya sancağı merkezi olan Espozi kasabasına dört saat mesafede Akçadağ ile Espozi arasından şimale doğru cereyan edip nehr-i Tuhmiye'ye münsab olur. Mülga Harput eyaleti valisi esbak müteveffa Sabri Mustafa Paşa işbu nehirden bir cedvel açtırıp altı saat mesafeye kadar götürmüş olduğu suyu matlûb olan mahalle yetiştirmezden evvel terk ve tatil etmişti. Muahharan seksen iki tarihinde cedvel-i mezkur cânib-i mîrîden hafır ve tecfid ve noksanı ikmal ve on saat tül ve dört saat arzında vâ'si ve münbit sahraya îsâl olunarak Dördüncü Ordu-yı Hümayun için bir çiftlik inşa olunmuştur.

10- Kalburcu Nehri

Nehr-i mezkur Malatya sancağına müzaf Hısn-ı Mansur kazasında Kavi nam mahal derunundaki cibâl pişgâhından çıkarak nehr-i Fırat'a münsab olur. Nehr-i mezkur üzerinde bir kaç köprü vardır.

11- Değirmenku Nehri

Nehr-i mezkur Malatya sancağına müzaf Besni kazasında kaymakam makarı olan Besni kasabasına bir saat mesafede vaki boğaz içinden çıkarak on iki saat aşağıda nehr-i Fırat'a dökülür.

12- Göksu Nehri

Nehr-i mezkur Besni kazasında Bolam nahiyesinde Sökü karyesi pişgâhında ve bir kısmı da karyeye bir saat mesafe mahalden ve bir azı da Elbistan kazası tarafından çıkıp Besni'ye müzaf Uzan karyesinde birleşerek cânib-i kibleye doğru cereyan ile nehr-i Fırat'a münab olur. Nehr-i mezkur üzerinde Gölbaşı nam mahalde Altınlı Köprü namıyla maruf bir köprü vardır.

13- Akdere Nehri

Bu nehir dahi Besni kazasında Borançayır karyesi pişgâhından çıkıp Beşgeçit nam mahalde Göksu nehrine dökülür. Nehr-i mezkur üzerinde Çelpoğaz namıyla bir köprü vardır.

14- Kâhta Nehri

Nehr-i mezkur Malatya sancağında Kâhta kazasında carî olup o civarda çıkarak Fırat'a dökülür. İşbu nehir üzerinde âsâr-ı atıkadan bir metin ve müstahkem köprü vardır.

Siirt Sancağı

1- Botan Nehri

Nehr-i mezkur Siirt sancağı dahilinde carî olup bir kısmı Muş sancağında Muks kazasında nefsi Muks'e üç saat mesafesi olan Zigaret karyesinden bir buçuk saat aşağıda bir mağaradan ve diğer kısmı Van sancağında Çatak kazasından çıkıp Siirt'e müzaf Bidar karyesine geldikde ikisi birleşerek cereyan ve Siirt'e bir saat mesafeden geçip Tınuro karyesi hizasında Diyarbekir nehrine münab olur.

2- Başur Nehri

Nehr-i mezkur yine Siirt sancağında carîdir. Muş sancağında Mutki nahiyesinden çıkarak Rızvan'a müzaf Fendik karyesinden bir buçuk saat aşağıda Dicle nehrine dökülür. Nehr-i mezkur üzerinde bir köprü vardır.

3- Kezar Nehri

Nehr-i mezkur dahi Siirt sancağında carî olup Muş sancağına müzaf Bitlis kazasında Güzeldere'den nebe'ân ederek Siirt'in alt tarafında bir mahalde Botan nehrine münab olur.

Dahil-i Vilayette Bulunan Âsâr-ı atıka

1- Nefs-i Diyarbekir

Diyarbekir sancağı dahilinde bulunan âsâr-ı atıkanın birincisi memleketin etrafını mOhit olan sur-ı cesim olup işbu sur devren beş bin metre ve duvarlarının irtifâ'ı on dokuz ve bazen on beş metre ve sahnı bir buçuk ve bazen iki ve iki buçuk metredir. Mezkur duvarlardan irtifâ'ı noksan olanların mevkiileri yüksek olduğundan devri suret-i muntazama ve müsteviyededir. Sur-ı mezkurda seksen iki adet cesim kule olarak şu kulelerin her birisi kavsen elli bir ve irtifâ'an yirmi bir ve yirmi iki metre olup cümlesi metin ve müstahkem kârgir olmak üzere bina olunmuştur. Mezkur kulelerin her birisinde fevkânî ve tahtânî ikîşer büyük anbar olup işbu anbarların her birisi yirmişer bin keyli İstanbulî zahire alacak derecede vâsî bulunmuştur.

2- Nisfî sur-ı mezkurun cihet-i şarkiyesindeki burûc ve cidârdan ve bir nisfî da sur-ı asıyla memleket arasını fâsıl ve sekiz yüz metreye karîb diğer bir surdan ibaret ve yine âsâr-ı atıkadan ma'dûd olmak üzere İçkale namıyla nefsi-i memlekette ve sur-ı kebîr dahilinde bir daire daha olup daire-i mezkurede Mahkeme-i Şeriat ve Ticaret ve Telgraf ve Posta ve Tahrir-i Emlak ve Belediye ve Zahîta heyetleri ikâmet etmekte ve umumî hapisane de ondadır. Bunun memleketi fâsıl olan surunda on kule ve şu kulelerde dahi sur-ı kebîr gibi tahtânî ve fevkânî cesim anbarlar vardır.

Sur-ı aslının haric-i surda açılır dört kapısı ve İçkale dairesinin nefsi-i memlekete doğru açılır iki ve sur haricine açılır yine iki kapısı olup İçkale'nin haric-i sura olan iki kapısı daima kapalı durur. Ve ebvâb-ı saire gündüzleri açılıp geceleri kapanır.

3- Daire-i mezkure dahilinde Virankale namıyla maruf ve memlekete nâzır ve amûdî sath-ı zeminden elli metreye karîb mürtefi' bir kale olup şu kale vaktiyle burc u bârûyu şamil ve ma'mûr iken asâkir-i Cengiziye ve Moğol taifesinin hücumlarında yakılmış ve bina eserleri câbecâ şimdi mevcut bulunmuştur.

Diyarbakir ebniyesi mukaddemleri mülevven mermerden idüğü *Tarih-i Vâkî'de* mezkur olup iki sene mukaddem böyle bir bahis cereyan eylediğinde bazı itirazât ve tekzibât vukubulmuştu. Kale-i mezkurenin bir cihetinden geçen sene bir delik açılıp altında bina eseri görünmesiyle hafr edildikde *Vâkî Tarihinde* olan ifadeye muvâfık ve mu-sanna' bir bina zuhur ederek itirazât-ı mezkure çürümüşdür. İşbu kale derununda çıkan suların miktarı iki bin ma-suradan ziyade olup derûn-ı kalenin her tarafı kol kol cereyan eden mezkur sulara menba ve maksem olmasıyla hariçten işbu maksemelere gider ince uzun ve muhavvif ve karanlık yollar olarak bu yollardan bir adam eğilerek gi-debilir ve gündüz bile şem'a olmadıkça gidilemez.

4- Nefs-i Diyarbakir'de bulunan cami-i kebirin heykel tabir olunan vasatı dahi kable'l-İslâm bina olunmuş idüğü ta-rihçe sabittir.

5- Nefs-i Diyarbakir'de bulunan Muallak Cami-i Şerifi'nin minaresi dahi kable'l-İslâm bina olunmuş metin ve mür-tefi' bir eser olup ba'de'l-feth ittisâlinde cami-i şerif-i mezkur inşa olunarak eser-i mezkur dahi camiye minare iti-haz olunmuştur.

6- Diyarbakir'e on iki dakika mesafede vaki Çift Kastal denilen pınarın yanında taştan oyulmuş bir mağara olup tû-lü yirmi bir metredir.

7- Siverek Kazası

Diyarbakir sancağına müzaf ve merkez-i vilayete on sekiz saat mesafede ve garb cihetinde vaki Siverek kasabası it-tisâlinde bir kale olup şu kale yonma taşlardan yapılmış cesim iken harap olmuştur.

8- Yine Siverek kasabasında zir-i zeminde bir atık hamam olup işbu hamam yakın vakitlere kadar işler iken şimdi mu'attal bulunmuştur.

9- Silvan Kazası

Yine Diyarbakir sancağında Silvan kazasının kaymakam makarı bulunan Meyafarkin kasabasının etrafındaki sur ha-rab ve derûn-ı kasabada duvarları bâkî bazı ebniye dahi âsâr-ı atıkadandır.

Kasaba-i mezkure tarihlerde ahvâli mezkur olan Meyafarkin mülûk-i sâlifesinin makarı olduğu halde inkılabât-ı za-man yıka yıka bir küçük karye şekline tenezzül ettirmiştir.

Kasabanın on beş dakika haricinde bir minare mevcut olup vaktiyle orası vasat-ı memleket imiş deyu mervîdir.

10- Derûn-ı kasabada âsâr-ı atıkadan ma'dûd bir musanna' bina olup işbu binanın şamil olduğu on iki pencerele-rin vaz'-ı binasında muvâzene-i mahsûsaya riayet olunmuş idüğünden güneş nokta-i itidale varıp tesâvî-i leyl ü ne-har vukuunda mezkur pencerelerin her birisine birer saat güneş vurduğunu sabahleyin saat birde birinci ve ikide ikinci ve kıs alâ-hâzâ on ikide on ikinci pencereye güneş vurup on ikinci pencereye güneş vurduktan sonra gurûb-ı şems vaki olur.

11- Yine Silvan kazasında Boşat karyesi derûnunda aşağısı kalın ve yukarısı nisbetle ince ve bir minare irtifâ'ında bir kaya ve işbu kaya üzerine çıkılacak sa'bû'l-mürûr bir yol olup kayanın en yukarısında taştan oyulmuş su sarnı-cları ve bazı odalar dahi vardır.

12- Yine Silvan kazasında dört saat mesafede ve "Nehirler" bahsinde mûnderic Batman suyu üzerindeki köprü de temaşaya şayan âsâr-ı atıkadandır. İşbu köprünün her tarafında bir küçük göz var ise de orta gözü sudan kemer merkezine kadar yirmi metre mürtefi 've kâimelerinin arası on metreden ziyadece vâsî olup işbu büyük kemerin her yanında fevkânî iki oda dahi var ise de inhidâma yüz tutmuştur.

13- Silvan kazasında Hazro nahiyesinde bulunan Hud nam cebel derununda müte'addid mağaralardan seyelan eden sular mevsim-i sayfda incimâd ederek billur gibi parlak ve safi buz olur ve kış mevsiminde adeta su gibi erir.

14- Lice Kazası

Yine Diyarbakir sancağında Lice kazasında kasabaya iki buçuk ve Tuzla karyesine bir buçuk saat mesafede ve Kor-ha nam karyenin civarında kapısının tûlü yedi ve arzı metre vüs'atinde bir karanlık mağara olup derununda taştan oyulmuş dükkan ve merdiven eseri olduğu gibi kayadan ibaret olan sakfindan gayet bir soğuk su damlayıp mev-sim-i sayfda katreleri yere düştüğü anda münce mid olur.

15- Yine Lice kazasında ve Hani kasabası ile arasında Fis nam karye civarında taştan oyulmuş pek cesim bir mağ-a-ra olup işbu mağara Dakyanos mağarası denmekle maruftur. Derununda taştan yonma oda ve ahırlar vardır.

16- Kaza-i mezkurda başka âsâr-ı atika var ise de daha tahkîki icra olunamadığından bundan böyle bi't-tahkîk bi-mennihî teala gelecek sene salnâmesine derc olunacaktır.

17- Ergani Madeni Kazası

Diyarbakir sancağında ve Ergani Madeni kazası dahilinde vaki Ergani kasabası ittisâlindeki kale üzerinde burc ve bârûlar eserleri olduğu gibi şu kalede dört adet su sarnıcı dahi vardır. İşbu sarnıclann amîk ve taştan oyulmuş ve aralan metin kemerlerle ittisâl edilmiş olduğu halde derununda daima mâ-i leziz doludur ve mâ-i leziz-i mezkur mevsim-i sayfda ve en sıcak günlerde bile ağız dayanmayacak derecede soğuktur.

18- Kasaba-i mezkurenin kıblesiyle garbisi arasında ve iki saat mesafede yani Sultanpınarı denilen çeşmenin öte canibinde bulunan dağdaki mağara dahi âsâr-ı atıkadan olup işbu mağara zir-i zemine doğru taştan oyulmuş ve haylice ta'mik olunmuş olduğu halde derununda lezizce bir su vardır. Mağaranın kapısından suya varınca taştan oyulmuş dereceler olup bu derecelerden suya inilir.

18- Yine Ergani Madeni kazasında Çermik kasabasında bir atık kale olup vaktiyle sur iken yıkılıp ebniye âsârı kalmıştır.

19- Mezkur Çermik kasabasının yine ittisâlinde bir cebel olup işbu cebelin üzerinde iraktan bir cemiyet-i askeriyeye var ki görünür.

Mamuretülaziz Sancağı

Mamuretülaziz Kazası

20- Mamuretülaziz kasabasının cânib-i şarkisinde bir atık ve harab kale olup işbu kale tarihlerde Hısn-ı Ziyad deyu mezkurdur.

21- Kale-i mezkurenin alt tarafında bir kadim kilise olarak onun da altında altından bir masnû' ve mücessem himâr sureti olmakla bunun için mahallince bir hikaye-î vahiye şâyi ise de îrâdına hâcet görülemedi.

22- Kasaba-i mezkurenin cânib-i cenûbîsinde kasaba-i mezkureye bir buçuk saat mesafede Yaşica nam cebelin zirvesinde gayet cesim ve vâsi' bir mağara olup derununa ne kadar gidilse intihâsına vâsil olmuş ve her canibine itlâ'-ı kesb etmiş kimse görülemeyip işbu mağara füsûl-i selâsede yani bahar ve güz ve kış mevsimlerinde sıcak ve Haziran ibtidâsından itibaren havalar ne denli kesb-i hararet etmese orası o kadar soğuk olduğundan bunun sakfından aşağı tekâtür ve cereyan eden sular mevsim-i sayfa müncemid olur. İşbu mevsimde mahsus buz satıcılar olmakla giderek buzları demir âlât ile kırıp yük yük getirirler ve kesretinden dolayı üç okkasını on paraya verirler. Kasabaya ve sair civar karyelere taşırlar.

23- Palu Kazası

Mamuretülaziz sancağında Palu kazasında makarr-ı kaymakam Palu kasabasında yekpâre taş üzerinde bir kale ve hisar olup derununda kezalik bir parça taştan yonulmuş ve yapılmış bir atık kilise ve mektep ve bir takım odalar vardır.

24- Keban Madeni Kazası

Yine Mamuretülaziz sancağında Keban Madeni kazasına müzaf Çemişgezek kasabası karşısında kâin İbn Kıyas nam taşın vasatında yirmi bâb oda ve yine taştan bir muntazam sulu havuz mevcuttur.

25 Eğin Kazası

Yine Mamuretülaziz sancağında Eğin kazasının kaymakam makarrı olan Eğin kasabasında Surub Kozmo demekle maruf bir atık kilise vardır.

26- Kaza-i mezkura tabi Ağin nahiyesinde Kızıl namıyla bir atık kilise vardır.

27- Yine nahiyeye-i mezkurede Memas Geliği demekle maruf bir atık kilise vardır.

Malatya Sancağı

Malatya Kazası

28- Eski Malatya kasabasının şark cihetinde maktû'u'l-etraf ufacak bir cebel olup bu cebelin üzerinde olan tesâvir-i musanna'a garâibtir. Güya vaktiyle civar karyeye bir gelin getirirler iken validesinin inkisâriyle düğün halkı umumen taşa inkılâb etmiş deyu bunun hakkında beyne'l-ahali bir hikaye-i vâhiye şâyi ise de işbu dağın tepesinde diz üzerine çökmüş taştan deve ve at ve katır ve atlı ve piyade ve tahtirevan ve yüklü hayvanat ve tepsilerle baş üzerinde evânî ve saire suretleri olup tesâvir-i mezkurenin mücessem yapılmış olmasıyla uzak ve yakın mahalden bakıldıkda güya dağın en tepesine yürümüş bir düğün cemiyeti gibi görünür. Tahtirevan dağın tepesinde olup işbu tahtirevanın üzerinde eyyâm-ı sayfa yüz masura kadar bir su çıkıp beher sene bir müddet cereyan eder. Ve işbu su etrafında sahan ve leğen şeklinde oyulmuş bulunan taşlar derûnuna dolup bir sene müddet vuhûs ve tuyûr ve saire ondan içerler ve ta'mî deniz suyuna benzer tuzludur.

29- Yine Malatya kazasında eski Malatya ile Espozi arasında Erdüzü nam karyede kable'l-İslâm bina olunmuş bir Rum kilisesi mevcut olup şimdi Ermeni milleti icra-yı ayın ederler.

30- Karye-i mezkureye üç saat mesafede cebel eteğinde Vanik demekle maruf pek atık bir manastır daha var ise de üzerlerinde olan hutût-ı mahkûke mürûr-ı zaman cihetiyle bozulup okunamamıştır.

31- Yine Malatya kasabasının cihet-i şarkiyesinde Gernek dağı demekle ma'rûf cebelin arka tarafında İnderesi namıyla bir boğaz olup işbu boğazda âsâr-ı atıkadan ma'dûd bazı mağaralar ve eserler vardır. Güya buralarda defâin

var imiş deyu söylenegeldiğinden ashab-ı merak pek çok çalışmış ise de bir şey çıkaramamışlardır. İşbu boğazın derunundaki kayanın bir köşesinde haylice su kaynayıp bir tarafa bir şey çıkaramamışlardır. İşbu boğazın derunundaki kayanın bir köşesinde haylice su kaynayıp bir tarafa cereyan etmeksizin yine ol kayanın içinde gâib olur. Ne mahalle gittiği bilinmez.

32- Mezkûr boğazın cihet-i şimaliyesinde bulunan dağda bir atik kilise vardır.

Akçadağ Kazası

33- Yine Malatya sancağında Akçadağ derununda Sügür namında bir boğaz olup etrafındaki cebellerde taşlardan oyulmuş bin beş yüzden ziyade mağaralar vardır.

34- Yine Akçadağ'da Kürne nahiyesinde âsâr-ı atikadan olarak on iki harab hane vardır.

Hısnımansur Kazası

35- Hısn-ı Mansur kasabasında bir harab kale vardır.

36- Yine Hısn-ı Mansur kazasında Zık karyesinin cihet-i garbîsindeki Gelincik dağı derûnunda taştan oyulmuş bir mağara olup bu mağaranın nihayeti zemine doğru imtidâd ile tâ karye ortasındaki nehre ittisâl eder.

37- Cebel-i mezkurun üstünde bir mağara daha olup tesâvir-i musanna'a ve mücesseme ile memlûdur. Tesâvir-i mezkûre derûnunda insan ve beşik ve hamur teknesi gibi şeyler suretleri ve taşlar üzerinde bazı atik yazılar dahi var ise de yazılar henüz tahkik olunamamıştır.

Besni Kazası

38- Kasabası derununda bir harab kale olup burclarının ve ebniye-i sairenin âsâr-ı atikası mevcuttur.

39- Kaza-i mezkurda Tut nahiyesi derununda Ereselc demekle ma'rûf bir harab kale daha vardır.

40- Kaza-i mezkurede Bolam nahiyesinde bir harab şehir olup derûnunda âsâr-ı atika mevcuttur.

41- Yine Besni kazasında Göksu nehri üzerinde âsâr-ı atikadan ma'dûd bir cesim köprü olup vaktiyle aşâirin ondan mürûr ve ahaliye zarar ettikleri için kurâ-i mütecâvire ahali barut ile tahrib edip iki taraflı âsâr-ı atikası bâkîdir.

Kâhta Kazası

42- Yine Malatya sancağında Kâhta kazasının kaymakam makarnı olan kasaba ittisâlinde bir kale olup burc ve bârûlan ekser bâkîdir.

43- Bu kale üzerinde yonma taştan su sarnıçları vardır.

44- kaleden tâ aşağısında bulunan Kâhta nehrine bir hayvan gidip gelebilecek derecede taştan oyulmuş ve üzeri belirsiz derecede örtülmüş bir tarik vardır.

45- kasabanın garb cihetinde Kablar namıyla bazı kârgir ebniye-i atika vardır.

46- Kâhta kasabası önünden cereyan eden Kâhta nehri üzerindeki köprü dahi seyre şayan âsâr-ı atikadandır. İşbu köprü iki buçuk metre vedaha ziyade tûl ve bir buçuk ve daha ziyade metre arzında büyük büyük taşlardan yapılmış ve beş metre kadar mürtefi bir duvarı şamil bulunmuş olup metanet ve rasânet-i binaiyesi pek âlâdır. Mezkur köprünün her tarafında beşer metre irtifânda ve yarım metre kutrunda taştan mamul iki amûd olup bu amûdlardan birisinin üzerinde bazı hutû-ı atikayı havi bir taş levha var ise de yazılarının ismi alınamamıştır.

47- Kasaba-i mezkureye iki saat kadar mesafede bulunan Karakuş tepesi namıyla bir meşhur tepe olup işbu tepe bir cebel üzerinde ve topraktan mamuldür. Cihât-ı erba'asının her birisinde ve beş metre irtifânda ve yarımsar metre kutrunda taştan mamul bir amûd olarak işbu amûdların birisinin üzerinde bir koca karı sureti ve diğerinde bir kara kuş ve öbürüsünün bir domuz sureti-i mücessemeleri yapılmış ve bir amûd üzerinde dahi hutû-ı atika ile nahkûk ve taştan mamul bir levha bulunmuş ise de devr-i vilayet zımında Kahta'da buldukları vakit vali paşa hazretleri Erkân-ı Harb zabitanından bir zat irsâl ederek mezkur tepe ve amûdların resmi aldırılıp levha amûd üzerinde ve yüksek yerde olmak ve orada merdiven ve sâire bulunmamak cihetiyle yazının resmini zabî-i mûmâileyh almamıştır.

48- Kâhta Kasabasının cihet-i şimaliyesinde ve Kahta'ya bir buçuk saat mesafede bulunan Bellik nam cebel üzerinde bir mağara olup bu mağara üzerinde taştan mamul ve mücessem insan ve saire suver-i garibe ve musanna'ası vardır.

49- Yine Kâhta kazasında Gerger nahiyesinin müdür makarnı olan Gerger kasabasının ittisâlinde bir harab kale olup işbu kalede taştan oyulmuş su sarnıçları vardır.

50- Gerger kasabasında dahi pek çok âsâr-ı atikadan ma'dûd harab ebniye mevcuttur.

Siirt Sancağı

(51) Siirt'e bir buçuk saat mesafede vaki Tillo karyesinde *Marifetnâme* sahibi merhum İbrahim Hakkı Efendi hazretlerinin mürcüdi Fakirullah Şeyh İsmail Tillovi karye-i mezkurede bulunan türbe-i şerifelerinin cihet-i şarkiyesinde ve türbeye yarım saat kadar mesafede bulunan bir mahalde müşârûnileyh İbrahim Hakkı Efendi hazretleri bir küçük kule bina buyurup işbu kulenin türbeye Nâzır cihetinde bir pencere vaz' olduğundan güneş burc-ı Hamel'e tahvil ettiği gün yani yevm-i nevrüz'da erken tulû'-ı şems vukuunda kule türbe ile şems arasında hâil bulunmakla şu'â-i şems pencereden geçip türbe üzerindeki pencereden mürûr ile derûn-ı türbedeki sanduka-i şerifeye isabet eder. İşbu isabet yevm-i mezkura mahsus olup vukuunda rûz-ı Nevruz olduğu anlaşılır.

52- Siirt kasabasına iki buçuk saat mesafede bulunan Zukars nam mahalde zaman-ı kadimde taştan oyulmuş mağaralar ve işbu mağaraların içlerinde müte'addid odalar olup el-hâletü hâzihî mevsim-i şitâda bazı Koçerler derûnunda ikâmet ve aġnâm ve hayvanat-ı sairelerini muhafaza ederler.

53- Yine kasaba-i mezkureye üç saat mesafede Germab nam mahalde ve Botan nehrinin kenarında bir ılıca olup bunun sakfı yekpâre musanna' ve müdevver taştan mamuldür. Şunun kükürt kokusu bir çeyrek mesafeden alınır ise de şatt kenarında vaki olmak mülâbesesiyle suyu pek de sıcak değildir.

54- Yine kasaba-i mezkureye bir saat mesafede bulunan Re'sül-hacer nam mahalde taştan oyulmuş bir büyük mağara olup bunun dahi derununda mukaddemleri göçebe hayvanları bulundurulageldiği mervidir.

55- Liva-i mezkur dahilinde kâin Şirvan kazasının makarr-ı hükümeti bulunan Gormas karyesinin cânib-i şimalisinde yekpâre bir kaya üzerinde âsâr-ı atıkadan olarak taştan mamul ve musanna' bir kale olup işbu kalede vaktiyle yetmiş seksen kadar muhkem odalar olduğu halde mürûr-ı zaman ile cümlesi harab ve âşyan-ı bûm ve gurab olmuş ve orada bir su sarnıcı dahi bulunmuştur.

56- Kaza-i mezkura tabi İron nahiyesinde Kale-i İron ismiyle müsemmâ olarak âsâr-ı atıkadan bir kale olup vaktiyle müte'addid odaları şamil ve bir tarafı karye-i mezkureye ve üç tarafı zir-i zemindeki derelere nazır bulunmuştur. Kemal-i irtifâ' cihetiyle mezkur kaleden aşağıya bakanları âdetâ dehşet alır.

57- Yine-i kaza-i mezkura tabi Kufre karyesinde dahi bir kale olup bu dahi mürûr-ı eyyâm ile harab olmuş ve nam ü nişanı kalmayacak bir raddeye gelmiştir.

58- Yine kaza-ı mezkura tabi Mavis karyesi kurbunda bazı ahcâr-ı musanna'a üzerinde tesâvir-i acibe ve nükûş-ı garibe musavver ve münakkaş olup seyr ü temaşası zihne hayret verir derecede bulunmuştur.

59- Yine kaza-i mezkura tabi Maden karyesinin üst tarafındaki cebelin zirvesinde bulunan kayanın altında ve insan şeklinde taştan yapılmış bir tasvîr olup işbu taş dikkatli bakılmadıkça taş olduğu fark olunamaz.

60- Yine kaza-i mezkura tabi Berhorik karyesinde ve Başur suyu kenarında taştan oyulmuş pek musanna' ve cesim mağaralar bulunduğu ve işbu mağaralarda müte'addid odalar olup içerileri ikamete ve hayvanat muhafazasına elverişli olduğu cihetle aşâyirin iskanından mukaddem ekseriya oralarda bannageldikleri rivayet olunmuştur.

61- Yine Kaza-i mezkura tabi Hizan nahiyesinde kâin Gerni karyesi civarında ve armut şeklinde gayet yüksek ve cesim bir cebel üzerinde âsâr-ı atıkadan bir kale-i bülend olup bunun irtifâ' kılâ' saireden ziyadedir.

62- Nahiyeye-i mezkureye tabi müdür ikametgâhı olan Karasu karyesinin üzerinde bir kale olup bu da mürûr-ı zaman bile münderis olmuş ve hemen eseri ile mefkûd hükmüne girmiştir.

63- Nefs-i Hizan karyesi vaktiyle bir cesim şehir olduğu el-hâletü hâzihî derununda bulunan bir büyük camiden ve bazı cihetinin henüz mevcut bulunan surlarıyla cereyan eden miyâh-ı kesîresinden istidlâl olunmaktadır. İşbu şehirde evliya-yı izâmdan Şeyh Mehmed Bathayî kuddise sirruhü's-samedanî hazretleri medfun olup ol taraf ahalisi da-ima türbe-i şerifesini ziyaret ederler.

64 Kaza-i mezkura tabi Espayirt nahiyesinde Kale-i Espayirt demekle meşhur ve âsâr-ı atıkadan ma'dûd bir cesim kale olup burc ve bârusunun ekserisi hâlâ mevcut ve bunun iç tarafındaki taşlarda hutût-ı atıka muharrer bulunmuştur ve işbu yazılar İran hükümdarânından meşhur Keyhüsrev Şah zamanında yazılmış olduğu da rivayât-ı vâkıdandır.

65- Yine kaza-i mezkura tabi Zirki nahiyesinde Kale-i Derzin demekle maruf ve âsâr-ı atıkadan ma'dûd cesim ve mürtefi' cebel bâlâsında bir kale olup mürûr-ı zaman cihetiyle harab u yebâb olmuştur.

66- Kezâlik liva-i mezkur dahilinde Eruh kazasına tabi Busret karyesinin pişgâhında cereyan eden nehrin kenarında bir mağara olup kibâr-ı evliya-yı kirâmdan İbrahim Edhem kuddise sirruhü'l-aziz hazretleri işbu mağaranın derununda yedi sene ikâmet ve ezkâr ve ibadetle imrâr-ı vakit eylediği Botan havalisince meşhurdur. Ve mezkur Busret karyesinden nice nice evliya-yı izâm ve meşâyih-ı kirâm zuhur eylediğine binaen mahallince o karyeye makarr-ı evliya tabir olunmaktadır.

67 Eruh kazasına tabi Bervari nahiyesinde Kale-i Marin isminde bir kale olup şimdi ekser mahalleri harab olmuştur. Ve derûnunda bir su sarnıcı dahi vardır.

68- Mezkur Bervari Nahiyesinde Kale-i Besniz namında diğer bir kale daha olup bunun dahi derûnunda bir su sarnıcı olduğu ve şimdi yerleri münderis bulunduğu mervidir.

68- Nahiyeye-i mezkurede Kale-i Rüstem ve bazen Avreh demekle maruf bir kale-i atıka olup derununda taştan mamûl beş altı adet su sarnıkları vardır. Ve işbu kale dahi refte refte harab olmuştur.

70- Kaza-i mezkurda Kale-i Gelhük namında bir kale daha bulunup bunun dahi içerisinde su sarnıcı var ise de şimdi suyu kurumuş ve kale dahi harab olmuştur.

- 71- Kaza-i mezkurda Kale-i Kiyor namında bir kale-i mürtefi'a olup el-hâletü hâzihî eser-i binasıyla su sarnıcı mevcut bulunmuştur.
- 72- Kaza-i mezkurun Kiyor nahiyesinde ve Kale-i Hatımtı isminde bir kale daha olup bunun dahi eser-i binasıyla içerisinde su vardır.
- 73- Kaza-i mezkura tabi Dirkök nahiyesinde Kale-i Çekü demekle meşhur bir kale olup şimdi harab olmuş ve bunun dahi derununda mâ-i leziz bulunmuştur.
- 74- Kaza-i mezkurda Kale-i Bir namında bir kale olarak Botan kıt'asınca gayet meşhurdur. Bu kalenin derununda su sarnıcı olup orası ziyaretgâh olmak hasebiyle mahall-i mezkurda her kim hane yapmış ise devam etmeyip harab olduğu beyne'l-ahali söylenmektedir.
- 75- Kaza-i mezkura tabi Dirkök ve Zilan nahiyeleri arasında ve Cizre ve mahâll-i saireye giden yol üzerinde âsâr-ı acibeden olarak içerisi yonulmuş bir delik taş olup orada mezkur taşın deliğinden başka diğer yol bulunmadığı cihetle tarîk-i mezkurdan gelip gidenler mezkur taş deliğinin bir tarafından içerisine dühül ile on beş dakika gittikten sonra diğer taraftan hurûc ederler.
- 76- Yine Siirt sancağında vaki Sason kazasının makarr-ı hükümeti olan Hazo kasabasında âsâr-ı hasene ve atıkadan olarak İbrahim Bey Mescidi demekle meşhur ve beş kemer üzerine mebnî bir cami-i şerif olup el-hâletü hâzihî onda evkât-ı hamse namazı eda olunmaktadır. Cami-i mezkurun tarih-i inşası duvarında yazılmış olan bu mısra-ı mü-rassa'dır: Sâlâdır, mescide gelsin cemaat. İşbu camiin avlusunda bir minare-i refia ve müsannaa vardır. Ve şu minarenin iki tarîki olup birisi yüz ve birisi doksan dokuz derecedir. Canib-i kiblesinde ve esas-ı binadan on beş zirâ' yukarda bir karış tulünde bir mil takılmıştır. Bu milin mukabelesindeki taş on iki cedvele taksim olunur. Mezkur milin gölgesi zıkr olunan taşın kaçınıcı cedveline düşer ise gündün kaç saat geçtiği malum olur.
- 77- Kasaba-i mezkureye on iki saat mesafede bulunan Sarmi nahiyesinde Hükmo karyesi civarında âsâr-ı atıkadan Kale-i Kandil ismiyle şöret-şîâr bir kale-i müsannaa olup refte refte harab olmuş ve burc ve bârularının ekserisi mevcut bulunmuştur.
- 78- Kaza-i mezkura tabi Musa nahiyesinde bulunan Kabelceviz karyesine iki saat mesafede Melato nam bir dağ olup irtifaen ve cesameten işbu cebele mukabil bu havalide hiç bir cebel bulunmadığı gibi mezkurı cebelin zirvesinde bir kilisenin eser-i binası mevcut olarak oradan hiç bir mevsimde kar eksik olmaz.
- 79- Kaza-i mezkura tabi Garzan nahiyesinde vaki Nurşin karyesi meyânında cereyan eden Rızvan nehri üzerinde bir cesim kemer üzerine mebnî bir köprü olup şimdi ekser yerleri harab olmuş ve bazı köşeleri mevcut bulunmuştur.
- 80- Nahiyeye-i mezkure derûnunda Erzen şehri namıyla müsemmâ bir cesim ve kadim şehrin hâlâ mevzii ve mebnâsı ve harab olan surlarının taşları mevcuttur. Rivayet-i vâkıya nazaran şehri-i mezkur şiddet-i hareket-i arzdan harabezâr olduğu anlaşılmıştır.
- 81- Rızvan kazasına tabi Gurdilân nahiyesinde kâin Bikend karyesinde bir cebel-i cesim bâlâsında mürtefi' bir kale olup işbu kalenin derununda vaktiyle müte'addid odalar olarak şimdi dahi bazı süknâları ve su sarnıcları mevcuttur.
- 82- Nahiyeye-i mezkurede derûn-ı cebelde Dira Derik namıyla meşhur ebniye-i atıkadan kilise binası mevcut olup hâlâ mamûrdur.
- 83- Kaza-i mezkura tabi Beşiri nahiyesinde Keleş-i Hadiyan isminde bulunan bir yüksek tepenin üzerinde ve Elmedina karyesinde Kale-i Şadiyan tepesinde bazı ebniye-i atika âsârı mevcuttur.
- 84- Nahiyeye-i mezkureye tabi Grik karyesi civarında ve Batman nehri üzerinde âsâr-ı atıkadan bir köprü binası mevcut olup nehr-i mezkur çoktan beri mecrasını tahvil ile diğer mahalden cereyan eylediğinden mezkur köprü şimdi suyun dışarısında kalmış ve bunun on üç burcu mevcut bulunmuştur.

Mardin Sancağı

Nefs-i Mardin Kasabası

- 85- Mardin kasabasının ittisâlinde bulunan kale-i cesime âsâr-ı atike burc ve bâruları ve ebniye-i saire olup harab olmuştur.
- 86- Kale-i mezkurede derûnî tûlen ve arzan yirmi beş metre ve umkan pek derin bir kebîr su sarnıcı ve bundan mâadâ müte'addid sarnıclar olup cümlesi taştan oyulmuş şeylerdir. Mezkur sarnıcı-ı kebîrin üzeri örtülü ve bir kaç mahalinde kuyu ağzı olup kış mevsiminde nüzûl eden yağmur suları dolar ve yaz mevsiminde pek soğuk olup ahali götürür isti'mâl ederler.
- 87- Kasaba-i mezkureye dört saat mesafede bulunan Koçhisar'da dahi âsâr-ı atıkadan harab binalar vardır.
- 88- Kasaba-i mezkureye altı saat mesafede ve Çoldedara nam karyede haylice âsâr-ı atıkadan vardır. İskender ile Dara bu mahalde muharebe ettiklerinden burası onun için Dara diye şöret bulmuştur. Ve karyeye-i mezkure vaktiyle büyük bir mamure olduğu âsâr-ı bâkiyeden malumdur. Bunda Kalenderan namıyla beyne'l-ahali yad olunur bir cesim kasrı harab olup şu kasrın taşları ikişer ve bazıları üçer metre müke'abdır. Kemer ayaklarının altında pek musanna' nükûş-ı mahkûke vardır.
- 89- Bu kasırdan üç saat ötede ve Sırçahan karyesi ittisâlinde bir cesim kasrı harab daha olarak bunun cesameti ötekinden ziyadedir. Azamet-i binaiyesi altı yedi saatlik mesafeden görünür.

Midyat Kazası

90- Mardin sancağına müzaf Midyat kazasında lâ-yuadd ve lâ-yuhsâ mağaralar olup cümlesi taştan oyulmuştur.

91- Midyat'a müzaf Hasankeyf nahiyesindeki hanelerin ekserisi taştan oyulmuş ve odalar tefrik edilmiş şeyler olup bunlar da âsâr-ı atîkadır. İşbu Hasankeyf kasabası evâilinde bazı mülûkun makamı olduğu tarih şinâsân-ı cihanın malumlarıdır.

Cizre Kazası

92- Cizre kasabası ittisâlinde bir harab kale vardır.

93, 94, 95- Cizre'ye üç saat mesafede ve şark tarafında Şah karyesinde Kayser-i Rum namıyla üç kale dahi vardır.

96- Cizre'ye dört buçuk saat mesafede Çako nam cebel ve zîrinde bir harab kale vardır.

97, 98- Cizre'ye iki saat mesafede Geli nam boğazda Dirkök ve Cizre hududunda iki harab kale vardır.

99- Cizre'ye üç saat mesafede ve şimal cihetinde Fenek nam karyede bir harab kale mevcuttur.

Institut kurde de Paris

Kazalar ve Müdürlükler ve Nevâhî ile Elviyenin Mesafe Cetvelidir

Merkez-i Vilayete Bu'du	Merkez-i Livaya Bu'du	Re's-i Kasabaya Bu'du	Müdür Makarrına Bu'du	Livalar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhî-i Merbûta
saat	saat	saat	saat				
				Diyarbakir			
					Amid		
3	3	3				Şark	
7	7	7	4				Kikâ
8	8	8	5				Türkmen
3	3	3				Garb	
6	6	6	3				Ömerkan
8	8	8				Mahal	
11	11	11	3				Metinan
8	8	8				Behramki	
12	12	12	6				Abkûr
18	18	-	-		Siverek		
						Bizzat	
14	14	4					Şehr
14	14	4					Arab
27	27	9					Hoşin
22	22	4					Çem
9	9	9					Karacadağ
24	24	6					Burhan
24	24	6				Bucak	
24	24	6	5				Karavari
22	22	8				Karakeçi	
14	14			Lice			
20	20	6				Biçar	
21	21	7	2				Herta
24	24	10	2				Tavûsi
24	22	10				Zikti	
26	26	12	4				Genç
26	26	12	3				Yahkik
12	12	5				Hani	
16	16			Silvan			
12	12	5				Hazro	
15	15	8	3				Mihrani
24	24	8				Kulp	
24	24	8	3				Huveydan
24	24	8	4				Bâdikân
15	15			Ergani Madeni			
12	12	3	-			Ergani	
8	8	6	3				Gevran
							Perdenc
							Kehruz
16	16	7	4				İlyan
18	18	9				Çermik	

Merkez-i Vilayete Bu'du	Merkez-i Livaya Bu'du	Re's-i Kasabaya Bu'du	Müdür Makarrına Bu'du	Livalar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhi-i Merbûta
16	16	11	3				Günay
15	15	14	5				Dağ
33	33	15	5				Lif-i Ulyâ
20	20	11	2				Çaykese
33	23	14	5				Hasran
8	8	6				Eğil	
14	14	12	6				Nerib
12	12	10	4				Terkân
23	23	14				Çüngüş	
28	28	19	5				Ebutahir
12	12	12				Derik	
8	8	16	4				Deştekür
30	30	15				Milli	
27	27	12				Çınkan	
26	26	10				Halecan	
30	30	16				Dekuri	
22	22	12				Viranşehir	
24	24	10				Zerkan	
28				Mamuretülaziz			
29	1			Harput			
						Bizzat	
22	6						Behreman
40	12						Hedi
37	8						Aluchu
20	12				Palu		
						Bizzat	
							Mezruat
23	18	3					Bulanık
24	15	4					Hûn
29	6	5					Karaçor
27	8	7					Ohi
16	2	8				Karabegan	
24	18	6	1				Sivan
15	14	8	1				Veşin
24	20	8	3				Gökdere
24	24	12				Çabakçur	
28	24	12	12				Meneşkut
28	10				Keban Madeni		
46	12	8				Çemişgezek	
56	18				Arabkir		
56	18	8				Ergüvan	
66	28				Eğin		
52	14	8				Ağın	
36	8				Çarsancak		
34	6	2				Pertek	
42					Malatya		

Merkez-i Vilayete Bu'du	Merkez-i Livaya Bu'du	Re's-i Kasabaya Bu'du	Müdür Makarrına Bu'du	Livalar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhi-i Merbûta
26	8	8				Bizzat	İzoli
	12	13					Balyan
50	8				Akçadağ		
54	12	4				Kürme	
54	12	4				Kürnecik	
56	24	18				Hekimhan	
66	20	8	6				Ayvalıdere
60	24	22	22				Hasançeşme
66	18				Hısn-ı Mansur		
						Bizzat	
40	22	3					Türkoğlu
26	22	3					Bereketoğlu
42	24	6					Has
30	20	12					Taşeli kavisi
28	34	12					Kalyon kavisi
26	16	3					Paşa kavisi
42	12	4					Kör Kavisi
32	26	8				Samsat	
48	28				Besni		
						Bizzat	
52	34	4					Keysun
54	30	6					Gölbaşı
							Zübedere
62	16	16				Hevidan	
51	30	5					
54	12	18				Bolam	
36	18				Kâhta		
						Bizzat	
3	28	10					Kefuri
28	26	6					Merdîsi
28	26	8					Cihanbey
36	34	6				Zırvakan	
40	10	4	10				Yukan Geler
40	14	12	6				Aşağı Geler
3	20	2	6				Alıkanlı
4	14	6	6				İzoli Haşmek
30	12	12	10			Şiro	
26	18	6	4				Tepehan
30	19	12	7				Diricanlı
30	30	8				Gerger	
30	22	18	8				Çem
30	22	18	8				Beybol
21	14	12	6				Dereili
21	14	4	4				Merdîsi
31				Siirt			
	5					Şirvan	

Merkez-i Vilayete Bu'du	Merkez-i Livaya Bu'du	Re's-i Kasabaya Bu'du	Müdür Makarrına Bu'du	Livalar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhi-i Merbûta
				Bizzat			Nurustan
38	2	1					Behri
45	5	3					Reşan
40	4	1					İron
							Beroş
							Deyinân
							Nerib
46	5	2					Gevher-i Garb
34	22	22				Zırki	
48	12	8				Hizan	
							Nemirân
							Dormerdân
							Gevar
47	6	2	6				İsparet
							Ahkis
							Koni
							Nizar
28	8		3			Garzan	
26	10	5			Rızvan		
28	6	8	4				Bamerd
32	4	2	3				Gurdilân
15	21	9				Beşiri	Bahems
20	16	4	5				
30	12				Sason		
26	21	5				Hıyan	
							Pırneşin
							Mutki
							Kavara
							Hazo
48	12				Eruh		
						Bizzat	
46	10	4					Keratil
42	8	5					Garisan
50	8	3					Kebûr
44	8	2					Kilis
46	10	2					Şivan
50	14					Bervari	
56	20	8				Dirköl	
56	20	8	1				Batuvân
54	18	6	2				Kerân
50	16	4	4				Hacıaliyan
							Siyupan
							Begân
55	18	5	3				Derşev
							Zilan-ı kebir

Merkez-i Vilayete Bu'du	Merkez-i Livaya Bu'du	Re's-i Kasabaya Bu'du	Müdür Makarrına Bu'du	Livalar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhi-i Merbûta
41	5	4	13				Zilan-ı sağır
50	14	3	5				Kerişan
55.5	19.5	2.5	2.5				Kelihak
18				Mardin			
					Mardin		
						Bizzat	
22	4	4					Etraf-ı Şehr
20	2	2					Hâss-ı hümayun
22	4	4					Dara
24	6	6					Mirsinan
23	5	5					Koçkan
24	6	6					Berivan
22	4	4					Koçhisar
24	6	6				Hams	
11	5	5	2				Şeyhan
12	6	1	1				Mazıdağı
23	5	5	1				Lif
20	2	2	2				Gurs
47	29	17	5				Hesenan
				Midyat			
						Bizzat	
28	10						Habizbeni
25	12	5					Hisar
26	22	8					Kolikan
22	18	4					Arnas
22	18	4					Habab
26	24	8				Zaz	
24	22	6	2				Kercevs
25	22	7	2				Raman
30	22	2	6				Mahelmi
21	22	3	7				Kurâ-i selâse
28	24	10	1				Hasankeyf
29	15	1	6				Mezızah
22	18	4	2				Dermemikan
40	24	12	1				Basıklı
44	26	14	8				Çelik
44	26	14	8				Seyyidân
24	18	6	4				Salihan
25	19	6	5				Basabrin
12	6	12			Uveyne		Savur
14	8	14	2				Sürgücü
15	4	12	2				Ömeryan
26	54				Cizre		
						Bizzat	
56	28	2					Etraf-ı Şehr
56	28	2					Kurâ-i selâse
58	40	4					Peşhabur

Merkez-i Vilayete Bu'du	Merkez-i Livaya Bu'du	Re's-i Kasabaya Bu'du	Müdür Makarrına Bu'du	Livalar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhi-i Merbûta
28	40	4					Şahpesend
56	28	2					Alikan
59	41	5					Hasenan-ı zîr
62	44	8					Ezerkan
57	29	2					Ömerkan
56	28	2					Harun Bağı
56	28	2					Fenek Bağı
58	40	4					Şekakan
58	40	4					Harun Baş
59	41						Alevân
60	42	6					Şınah
60	42	6					Zibari
68	48	12				Hacıbehram	
72	52	14	4				Bersivi
71	51	12	2				Bazmir
70	53	16	2				Zihberi
76	54	18	6				Piştebur
80	60	24	12				Koban
83	62	27	15				Korkil

Bidâyet-i Teşkilattan Beri Dahil-i Vilayette Yapılan Şeylerin Hülasası

Devletli Mustafa Paşa Hazretleri Zamanlarında

Müşârun-ileyh hazretlerinin valiliği zamanında vilayet teşkil buyrulup dört buçuk ay sonra Beşinci Ordu-yı Hümayun Müşirliği'ne tahvil-i memuriyet etmiş ve eğerçi kable't-teşkil haylice umûr-ı hayriye-i umrâniyeye muvaffak olmuş ise de tahvil-i memuriyetiyle teşkil arasında pek az müddet geçtiğinden bu müddet zarfında teşkilatın usul ve fûruyla işigâle ancak vakit bulabilmiştir.

Devletli Derviş Paşa Hazretleri Zamanlarında

Ebvâb-ı memleketten Dağ ve Mardin kapılarının tamiri	İçkale'de mücedded küşâd olunan kapı aded 1
Hükümet Konağında mukaddemâ muhterik olarak inşa olunan büyük oda aded 1	Siverek'te tamir olunan Hükümet Konağı aded 1

Erga Kışlasında inşa olunan kule

1

Vali-i Lâhık Devletli İsmail Hakkı Paşa Hazretleri Zamanlarında

Hazret-i Süleyman bin Halid bin el-Velid'in Türbe-i Şerifleri tamiri aded 1	Ergani kalesinde Hazreti Zülkiflî Nebi Aleyhisselâmın Türbe-i Şerifleri ittisâlinde züvvâra mahsus daire aded 1
---	--

Dahil-i Vilayette Cami-i Şerif
aded
5

Mekâtib-i Rüşdiye Medâris
aded
217

Tekke
aded
2

Vilayet Konağı
aded
1

Evrak Mahzeni
aded
1

Liva Dairesinde Zabtiye Koğuşu
2

Zabita Odası
2

Nizamiye ve Zabtiye Kışlası
aded
Mücedded 3 Tamir 2

Burçlu Hapishanesi
aded 1

Kazalarda Hükümet Konağı
5

Tefrik Odası
16

Havuz
aded
Kebir 2
Sağır 4

Redif Depolan
aded
Mücedded 3
Tamir 4

Gurebâ Hastahanesi
aded
1

Millet Bahçesi
aded
1

Çeşme
aded
10

Debbağhane
aded
1

Cephane
aded
7

Ahır
aded
1

Fırın
aded
2

Han
aded
5

Dükkan
aded
69

Kahvehane
aded
7

Mardin'de Hükümet
Konağı
aded
1

Matbah
aded
3

Mücedded imar olunan
Kurâ
aded
18

Su bendleri
aded 4

Diyarbakir Hamravat Suyu mecrasının
tamiri metre 17500

Mamuretülaziz su yolları
Metre
8748

Kilise
aded
1

Değirmen
aded
7

Köprü
297

Gars olunan eşcâr
5500

İnşa ve tesviye olunan turuk
metre 199895

Tamir olunan turuk
metre
47930

Kaldırım
metre
25217

İcraat-ı saire gazetelerde muharrerdir.

Tashih ve İlave

Mamuretülaziz Temyiz-i Hukuk Azalığı'na Muharrem Ağa Kapıcıbaşı

Meclis-i mezkur azalığına Mahmud Efendi

Meclis-i mezkur azalığına Mardiros Ağa

Meclis-i mezkur azalığına Artin Ağa

Çarsacak Kaymakamlığı'na Hacı Raif Efendi

Malatya Temyiz-i Hukuk Kitabeti'ne Ali Efendi

Silvan Mal Müdürlüğü'ne Süleyman Efendi

Lice Mal Müdürlüğü'ne Derviş Efendi

Kulp Müdürlüğü'ne İbrahim Efendi

Hani Müdürlüğü'ne Cafer Ağa

Hazro Müdürlüğü'ne Ömer Efendi

Çemişgezek Müdürlüğü'ne İsmail Efendi

Karabegan Müdürlüğü'ne Selim Bey

Samsad Müdürlüğü'ne Veli Efendi

Beşiri Müdürlüğü'ne Hurşid Bey

Dirköl Müdürlüğü'ne Mehmed Ali Efendi

Karakeçi Zabıta Memurluğu'na Ali Bey

Akçadağ Deâvi Kitabeti'ne Ömer Efendi

Mamuretülaziz Nüfus Mukayyidliğine Hürşit Efendi

Hani Nahiyesi Nüfus Mukayyidliği'ne Abdürrezzak Efendi

Akçadağ Nüfus Mukayyidliği'ne Ahmed Efendi

Hazro Müdür Kitabeti'ne Ahmed Efendi

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

Defa

7

SALNÂME-İ DİYARBEKİR

Sene

1292 [1875]

Institut kurde de Paris

Mukaddime

Saye-i maârif-vâye-i hazret-i mülûkânede işbu doksan iki senesi sâlnâmesi tertib ve tanzim ve bazı malumat-ı müfide dahi derc ve ilave kılınmıştır.

Takvim

Yortu Günlerinin Rumuzu

E	Ermeni
L	Latin
R	Rum
Y	Yahudi
K	Katolik

Institut kurde de Paris

Şuhûr				Tulû'		Zuhr		İmsak		Muharremü'l-haram sene 1292	
Arabiyye	Rumiyye	Frengiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	27	8	Pazartesi	1	19	6	42	11	38		
2	28	9	Salı	1	16	6	41	11	36		
3	29	10	Çarşamba		14		40		33		
4	30	11	Perşembe		11		38		31		R
5	31	12	Cuma		9		37		29		
6	1	13	Cumartesi		6		36		26	Şubat-ı Rumî 28	
7	2	14	Pazar	1	4		35		24		
8	3	15	Pazartesi	1	1		33		21	Zaman-ı gars-ı eşcâr	R, K
9	4	16	Salı	12	59		32		19		
10	5	17	Çarşamba		56		31		17	Yevm-i Aşura, Vaka-i Kerbela 61	
11	6	18	Perşembe		54		29		14		
12	7	19	Cuma		51		28		12	Tahvil-i Şems be-Hût, Cemre-i ûlâ	
13	8	20	Cumartesi		48		27		9		
14	9	21	Pazar		46		26		6		
15	10	22	Pazartesi		43		24		4		
16	11	23	Salı		40		23		111		
17	12	24	Çarşamba		38		22	10	59		
18	13	25	Perşembe		35		19		56	Cemre-i sâniye, İnkisâr-ı sermâ	
19	14	26	Cuma		32		19		54		
20	15	27	Cumartesi		30		18		51		
21	16	28	Pazar		27		16		48		
22	17	1	Pazartesi		24		15		46	Mart-ı Frengî 31	
23	18	2	Salı		22		13		43		
24	19	3	Çarşamba		19		12		40	Cereyan-ı mâ-i eşcâr	
25	20	4	Perşembe		16		11		37		
26	21	5	Cuma		14		9		35	Cemre-i sâlise	
27	22	6	Cumartesi		11		8		32		
28	23	7	Pazar		8		7		29	Kalem aşısı zamanı	
29	24	8	Pazartesi	12	5	6	5	10	26		

Şubûr			Tulû'		Zuhr		İmsak		Saferü'l-hayr		Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
Arabîyye	Rumîyye	Frengîyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika			
1	25	9	Salı	12	3	6	4	10	24			
2	26	10	Çarşamba	12	00	6	3	10	21	Evvel-i berd-i acûz		
3	27	11	Perşembe	11	57	6	1		18			
4	28	12	Cuma		54	6	00		15			
5	1	13	Cumartesi		52	5	58		13	Mart-ı Rumî 31		
6	2	14	Pazar		49		57		10			
7	3	15	Pazartesi		46		56		7			
8	4	16	Salı		41		54		4	Âhir-i berd-i acûz		
9	5	17	Çarşamba		38		53	10	1			
10	6	18	Perşembe		35		52	9	58			
11	7	19	Cuma		32		50		55			L
12	8	20	Cumartesi		30		49		53	Nevruz-ı Sultanî, Tahvîl-i Şems		
										be-Hamel Evvel-i mevsim-i bahâr		R, Y
13	9	21	Pazar		27		47		50			Y
14	10	22	Pazartesi		26		46		47			
15	11	23	Salı		24		45		44			
16	12	24	Çarşamba		22		43		41			L
17	13	25	Perşembe		19		42		38			
18	14	26	Cuma		16		41		35			
19	15	27	Cumartesi		13		39		32	Evvel-i şûrb-i müşhil, Âmeden-i Ceylan		L
20	16	28	Pazar		11		38		29	Paskalya-yı Latin		L
21	17	29	Pazartesi		9		37		26			
22	18	30	Salı		5		35		23			
23	19	31	Çarşamba	11	2		34		20			
24	20	1	Perşembe	11	00		32		17	Nisan-ı Frengî 30		
25	21	2	Cuma	10	57		31		14			
26	22	3	Cumartesi		54		30		11	Feryad-ı andelîb		
27	23	4	Pazar		52		29		8			
28	24	5	Pazartesi		49		27		5			
29	25	6	Salı		46	5	26		92			R

Şuhûr				Tulû'		Zuhr		İmsak		Şehr-i Rebiülevvel	
Arabiyye	Rumiyye	Frenğiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	26	7	Çarşamba	10	43	5	24	8	59		
2	27	8	Perşembe	10	41	5	23	8	56	Nevruz-ı Harzemşah	
3	28	9	Cuma	10	38		22		53		
4	29	10	Cumartesi		35		20		50		
5	30	11	Pazar		33		19		48		
6	31	12	Pazartesi		30		18		44	Nisan-ı Rumî 30, Mevsim-i lâle	
7	1	13	Salı		27		16		41		
8	2	14	Çarşamba		25		15		38		
9	3	15	Perşembe		22		14		35		
10	4	16	Cuma		20		13		32		
11	5	17	Cumartesi		17		11		28		
12	6	18	Pazar		15		10		26	Leyle-i Mevlidi'n-Nebî Aleyhisselâm	K
13	7	13	Pazartesi		12		9		23		
14	8	20	Salı		10		7		20	Tahvil-i Şems be-Sevr, Hamursuz yevm	Y
15	9	21	Çarşamba		7		6		17	Evvel-i Sene-i Sevr	Y
16	10	22	Perşembe		4		5		14		Y, E
17	11	23	Cuma	10	2		4		11		Y
18	12	24	Cumartesi	9	59	5	2		8	Paskalya	Y
19	13	25	Pazar		57	5	1		5		R, E, K, Y
20	14	26	Pazartesi		55	5	00	8	3	Âhir-i Sene-i Sevr	R, E, K, Y
21	15	27	Salı		52	4	59	8	00		
22	16	28	Çarşamba		50		58	7	57		
23	17	29	Perşembe		47		56		54		
24	18	30	Cuma		45		55		51		
25	19	1	Cumartesi		42		54		48	Mayıs-ı Frenği 31	
26	20	2	Pazar		40		53		45		
27	21	3	Pazartesi		38		52		42		
28	22	4	Salı		36		51		39	Rûz-ı Hızır	R E
29	23	5	Çarşamba		33		50		36		L
30	24	6	Perşembe		31	4	48		33		

Şuhûr			Tulû'		Zuhr		İmsak		Şehr-i Rebiülâhir		Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
Arabiyye	Rumiyye	Frengiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika			
1	25	7	Cuma	9	29	4	47	7	31			
2	26	8	Cumartesi	9	27	4	46	7	28			
3	27	9	Pazar		25		45		25			
4	28	10	Pazartesi		22		44		22			
5	29	11	Salı		20		43		20			
6	30	12	Çarşamba		18		42		17			
7	1	13	Perşembe		16		41		14	Mayıs-ı Rumî 31		
8	2	14	Cuma		14		40		12			
9	3	15	Cumartesi		12		39		9			R
10	4	16	Pazar		10		38		6			
11	5	17	Pazartesi		8		37		4			L
12	6	18	Salı		7		36	7	1	Residen-i Gül ü Gülnâr		
13	7	19	Çarşamba		5		35	6	56			
14	8	20	Perşembe		3		34		55			
15	9	21	Cuma	9	1		34		54	Tahvîl-i Şems be-Cevzâ		R
16	10	22	Cumartesi	9	00		33		52			
17	11	23	Pazar	8	58		32		50			
18	12	24	Pazartesi		56		31		47			
19	13	25	Salı		55		30		45			
20	14	26	Çarşamba		53		30		43			
21	15	27	Perşembe		52		29		41	Diyarbakır'de Alıpınan Panayın		L
22	16	28	Cuma		50		28		39			
23	17	29	Cumartesi		49		28		37			
24	18	30	Pazar		48		27		35			
25	19	31	Pazartesi		46		26		33	Evvel-i riyâh-ı bevârih		
26	20	1	Salı		45		26		32			
27	21	2	Çarşamba		44		25		30	Haziran-ı Frengî 30		
28	22	3	Perşembe		43		24		28			R
29	23	4	Cuma		42		24		27			R, E, K

Şuhûr			Tulû'		Zuhr		İmsak		Cemaziyelevvel		Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
Arabiyye	Rumiyye	Frengiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika			
1	24	5	Cumartesi	8	41	4	23	6	25			
2	25	6	Pazar	8	40	4	23	6	24			
3	26	7	Pazartesi		39		23		22			
4	27	8	Salı		38		22		20	Ülker Tulû'u Fırınası, Gül Bayramı	Y	
5	28	9	Çarşamba		37		22		20			Y
6	29	10	Perşembe		36		21		19			
7	30	11	Cuma		36		21		18			
8	31	12	Cumartesi		35		21		17			
9	1	13	Pazar		35		20		16	Haziran-ı Rumî 30	R, E, L	
10	2	14	Pazartesi		34		20		15			
11	3	15	Salı		34		20		15			
12	4	16	Çarşamba		33		20		14	Tahvil-i Zühre be-Cevzâ		
13	5	17	Perşembe		33		20		14			
14	6	18	Cuma		33		20		13			
15	7	19	Cumartesi		33		19		13	İstikâmet-i Müşterî		
16	8	20	Pazar		32		19		13			
17	9	21	Pazartesi		32		19		13			
18	10	22	Salı		32		19		13	Tahvil-i Şems be-Seratân		
19	11	23	Çarşamba		32		19		13			
20	12	24	Perşembe		33		19		13	Gündönmesi Fırınası		
21	13	25	Cuma		33		20		13	Cülûs-ı hümâyûn fi 2 Z sene 1277		
22	14	26	Cumartesi		33		20		14	Yaprak Aşısı zamanı		
23	15	27	Pazar		33		20		14			
24	16	28	Pazartesi		34		20		15			
25	17	29	Salı		34		20		15	Yaprak Fırınası		
26	18	30	Çarşamba		35		20		16			
27	19	1	Perşembe		35		21		17	Temmuz-ı Frengî 31		
28	20	2	Cuma		36		21		18	Evvel-i Bâd-ı Semûm		
29	21	3	Cumartesi	8	36		21	6	19			

Şubûr			Tulû'		Zuhr		İmsak		Cemaziyelahir		
Arabiyye	Rumîyye	Frengiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	22	4	Pazar	8	37	4	24	6	20		
2	23	5	Pazartesi	8	38	4	23	6	20		
3	24	6	Salı		39		23		22	Milad-ı Yahya Aleyhisselâm	
4	25	7	Çarşamba		40		23		24		
5	26	8	Perşembe		41		24		25	İhtirâk-ı Utarid	
6	27	9	Cuma		42		24		27	Âhir-i riyâh-ı bevârih	
7	28	10	Cumartesi		43		25		28	Vefat-ı Circis	
8	29	11	Pazar		44		25		30		
9	30	12	Pazartesi		45		26		32	Tahvîl-i Zühre be-Seratân	
10	1	13	Salı		46		26		33	Temmuz-ı Rumî 31	
11	2	14	Çarşamba		48		27		35		
12	3	15	Perşembe		49		28		37		
13	4	16	Cuma		50		28		39		
14	5	17	Cumartesi		52		29		41		
15	6	18	Pazar		53		30		43		
16	7	19	Pazartesi		55		30		45	Şiddet-i hararet	
17	8	20	Salı		56		31		47		
18	9	21	Çarşamba		58		32		50		
19	10	22	Perşembe	9	00		33		52		
20	11	23	Cuma	9	1		34		54	Tahvîl-i Şems be-Esed	
21	12	24	Cumartesi		3		34		57		
22	13	25	Pazar		5		35	6	59		
23	14	26	Pazartesi		7		36	7	1		
24	15	27	Salı		8		37		4	Yaprak Aşısı nihayeti	
25	16	28	Çarşamba		10		38		6		
26	17	29	Perşembe		12		39		9	Kızıl Erik Fırtınası 2	
27	18	30	Cuma		14		40		12		
28	19	31	Cumartesi		16		41		14	Evvel-i eyyâm-ı bâhûr 8	
29	20	1	Pazar	9	18	4	42		17	Ağustos-ı Frengî 31	R, E, K

Şuhûr				Tulû'		Zuhr		İmsak		Recebül-ferd	
Arabîyye	Rumîyye	Frangîyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	21	2	Pazartesi	9	20	4	47	7	19		E K
2	22	3	Salı	9	22	4	44	7	22		
3	23	4	Çarşamba		24		45		25		
4	24	5	Perşembe		26		46		28		
5	25	6	Cuma		29		47		30	Tahvîl-i Zühre be-Esed, Leyl-i Regaib	
6	26	7	Cumartesi		31		48		33	Âhir-i eyyâm-ı bâhûr	R
7	27	8	Pazar		33		49		36		
8	28	9	Pazartesi		35		50		39	Nihayet-i kuvve-i germâ	
9	29	10	Salı		38		52		42	Yahûd'un Kara Bayramı	Y
10	30	11	Çarşamba		40		53		44		
11	31	12	Perşembe		42		54		47		
12	1	13	Cuma		44		55		50	Ağustos-ı Rumî 31, Evvel-i Savm-ı Meryem	
13	2	14	Cumartesi		48		56		53		L
14	3	15	Pazar		49		57		56		R
15	4	16	Pazartesi		52	4	59	7	59		
16	5	17	Salı		54	5	00	8	2		
17	6	18	Çarşamba		56		1		5		
18	7	19	Perşembe	9	59		2		8		
19	8	20	Cuma	8	1		3		11		
20	9	21	Cumartesi		4		5		14	Tağayyür-i evrak	
21	10	22	Pazar		6		6		17		
22	11	23	Pazartesi		9		7		19		
23	12	24	Salı		11		8		22	Âhir-i bâd-ı semûm	
24	13	25	Çarşamba		14		10		25		
25	14	26	Perşembe		17		11		28		
26	15	27	Cuma		19		12		31		
27	16	28	Cumartesi		22		13		34	Leyl-i Mirâci'n-Nebî Aleyhisselâm	R, E, K
28	17	29	Pazar		24		15		37		E, K
29	18	30	Pazartesi		27		16		41		
30	19	31	Salı		29		17		43		

Şuhûr			Tulû'		Zuhr		İmsak		Şabanü'l-muazzam		
Arabiyye	Humîyye	Frenghiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	20	1	Çarşamba	10	32	5	19	8	46	Eylül-i Frenği 30	
2	21	2	Perşembe	10	35	5	20	8	49		
3	22	3	Cuma		37		21		52	Bıldırcın Geçimi Fırınası	
4	23	4	Cumartesi		40		23		55	Koç ayırma zamanı	
5	24	5	Pazar		42		24		58		
6	2	6	Pazartesi		45		25	9	1	Tahvîl-i Utarid be-Mîzân	L
7	26	7	Salı		47		26		4		
8	27	8	Çarşamba		50		28		7	Şehâdet-i Yahya Aleyhisselâm	R
9	28	9	Perşembe		53		29		10		
10	29	10	Cuma		56		30		13	Çaylak Fırınası	
11	30	11	Cumartesi		58		32		16	Eylül-i Rumî 30	
12	31	12	Pazar	11	1		33		19		
13	1	13	Pazartesi		4		34		22	Leyle-i Berât ve vilâdet-i hümâyûn 1240	
14	2	14	Salı		6		36		25		
15	3	15	Çarşamba		9		37		28	İnkisâr-ı germâ	
16	4	16	Perşembe		12		38		30		
17	5	17	Cuma		14		40		33		
18	6	18	Cumartesi		17		41		36	Vilâdet-i Meryem	E, K, R
19	7	19	Pazar		20		43		39		
20	8	20	Pazartesi		23		44		42		
21	9	21	Salı		25		45		45	Tahvîl-i Şems be-Mîzân	
22	10	22	Çarşamba		28		47		48	İbtidâ-i Sene-i Şemsiyye-i Hicriyye 1254	
23	11	23	Perşembe		31		48		50		
24	12	24	Cuma		33		49		53	İd-i Salib R, E, K	
25	13	25	Cumartesi		36		51		56		R, E, K
26	14	26	Pazar		39		52	9	59		
27	15	27	Pazartesi		42		53	10	2	Noksan-ı mâ-i eşcâr	
28	16	28	Salı		44		55		5		
29	17	29	Çarşamba		47		56		8	Re's-i Sene-i Museviyye sene 962	Y
30	18	30	Perşembe	11	55	5	57		10		

Şuhûr				Tulû'		Zuhr		İmsak		Ramazanü'l-mübarek	
Arabîyye	Rumîyye	Frengîyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	19	1	Cuma	11	52	5	59	10	13	Teşrîn-i Evvel-i Frengî 31	Y
2	20	2	Cumartesi	11	55	6	00	10	16		
3	21	3	Pazar	11	58		1		19		
4	22	4	Pazartesi	12	1		3		22	Kırân-ı Utarid be-Müşterî	
5	23	5	Salı		3		4		24		
6	24	6	Çarşamba		6		6		27		
7	25	7	Perşembe		9		7		30		
8	26	8	Cuma		11		8		32	Bed'-i sukût-ı evrak	R
9	27	9	Cumartesi		14		10		35	Çorap Bayramı	Y
10	28	10	Pazar		17		11		38		
11	29	11	Pazartesi		19		12		41		
12	30	12	Salı		22		14		43	Meryem Ana Fırtınası	
13	31	13	Çarşamba		25		15		46	Teşrîn-i Evvel-i Rumî 31	Y
14	2	14	Perşembe		27		16		48	Evvel-i eyyâm-ı matar, Kamış Bayramı	Y
15	3	15	Cuma		30		18		51		
16	4	16	Cumartesi		33		19		54	Tahvîl-i Zühre be-Akrep	Y
17	5	17	Pazar		35		21		56		
18	6	18	Pazartesi		38		22	10	59	Kırlangıç Fırtınası	Y
19	7	19	Salı		40		23	11	1	Evvel-i gars	Y
20	8	20	Çarşamba		43		24		4	Burûdet-i miyâh, Bağbozumu Fırtınası	Y
21	9	21	Perşembe		46		26		6		
22	10	22	Cuma		48		27		9	Tahvîl-i Şems be-Akrep	
23	11	23	Cumartesi		51		28		12		
24	12	24	Pazar		53		28		14		
25	13	25	Pazartesi		56		31		16		
26	16	28	Salı	12	59		32		19	Leyle-i Kadir	
27	15	27	Çarşamba	1	1		33		21		
28	16	28	Perşembe	1	4		35		24	Vakt-i kat'-ı eşcâr	
29	17	29	Cuma		6		36		26		
30	18	30	Cumartesi	9	6			37	28	İhtirâk-ı Utarid	

Şubûr			Tulû'	Zuhr	İmsak	Şevvalü'l-mükerrem					
Arabiyye	Rumiyye	Frenghiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	19	31	Pazar	1	11	6	38	11	30	Salât-ı İd-i Fıtır saat 1, dakika 57	
2	20	1	Pazartesi	1	13	6	39	11	33	Teşrîn-i Sâni-i Frenğî 30	L
3	21	2	Salı		16		40		35		
4	22	3	Çarşamba		18		42		38	Nihayet-i kuvve-i harif	
5	23	4	Perşembe		21		43		40	Zuhur-ı Sabahî Utarid	
6	24	5	Cuma		23		44		42	İhtirâk-ı Müşteri	
7	25	6	Cumartesi		25		45		44	Aks-i Utarid be-Mîzân	R
8	26	7	Pazar		28		47		46	Rûz-ı Kasım	
9	27	8	Pazartesi		30		48		48	İstikâmet-i Utarid	
10	28	9	Salı		32		49		51	Nüzûl-i şebnem	
11	29	10	Çarşamba		34		50		53	Tahvîl-i Zühre be-Kavs	
12	30	11	Perşembe		37		51		55	Tahvîl-i Utarid be-Akrep	
13	31	12	Cuma		39		52		57		
14	1	13	Cumartesi		41		53	11	59	Teşrîn-i Sâni-i Rumî 30	
15	2	14	Pazar		43		54	1	21		
16	3	15	Pazartesi		45		55		2	İhtifâ-yı haşerât	
17	4	16	Salı		47		56		4		
18	5	17	Çarşamba		49		57		6		
19	6	18	Perşembe		51		58		8		
20	7	19	Cuma		53		59		10		
21	8	20	Cumartesi		55	7	00		11		
22	9	21	Pazar		57		1		13		
23	10	22	Pazartesi	1	58		2		15		
24	11	23	Salı	2	00		3		16		
25	12	24	Çarşamba	2	2		4		18		
26	13	25	Perşembe		4		5		19	Mâ-i eşcân nüzûlü	
27	14	26	Cuma		5		6		21		
28	15	27	Cumartesi		7		6		22	Evvel-i Savm-ı Mîlâd 40	
29	16	28	Pazar		8		7		23		
30	17	29	Pazartesi	2	10		8	12	25		

Şuhûr				Tulû'		Zuhr		İmsak		Zilkade		
Arabiyye	Rumiyye	Frengiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa	
1	18	30	Salı	2	11	7	9	13	26	Ülker Dönmesi Fırtınası 2		
2	19	1	Çarşamba	2	12	7	9	13	27	Kânûn-ı Evvel-i Frengî 31		
3	20	2	Perşembe		14		10		29			
4	21	3	Cuma		15		11		30	Dühûl-i Meryem be-Mihrâb	R, E, K	
5	22	4	Cumartesi		16		11		31			
6	23	5	Pazar		17		12		32			
7	24	6	Pazartesi		18		12		33			
8	25	7	Salı		19		13		34	Tahvîl-i Merih be-Hût		
9	26	8	Çarşamba		20		13		34			
10	27	9	Perşembe		21		14		35	Âhir-i sükût-ı evrak	L	
11	28	10	Cuma		22		14		36			
12	29	11	Cumartesi		23		15		37	Karakuş Fırtınası	R	
13	30	12	Pazar		24		15		37			
14	1	13	Pazartesi		24		15		38	Kanûn-ı Evvel-i Rumî 31		
15	2	14	Salı		25		16		38			
16	3	15	Çarşamba		25		16		39	Evc-i Utarid		
17	4	16	Perşembe		26		16		39			
18	5	17	Cuma		26		16		40			
19	6	18	Cumartesi		26		16		40			
20	7	19	Pazar		27		16		40	Evvel-i şeb-i yeldâ	R	
21	8	20	Pazar		27		17		40			
22	9	21	Pazartesi		27		17		40	Tahvîl-i Şems be-Cedy, Evvel-i Erba'in, Fasl-ı Şitâ	E, K	
23	10	22	Salı		27		17		40			
24	11	23	Çarşamba		27		17		40	Gündönmesi Fırtınası	R	
25	12	24	Perşembe		27		17		40			
26	13	25	Cuma		27		16		40	Tahvîl-i Utarid be-Cedy		
27	14	26	Cumartesi		26		16		40	Âhir-i şeb-i yeldâ		
28	15	27	Pazar		26		16		39			
29	16	28	Pazartesi	26	7	16			39	Evvel-i nehy-i kasd-ı hacâmat	L	

[ERKÂN VE ME'MURÎN-İ VİLAYET]

Institut kurde de Paris

ERKÂN VE ME'MURİN-İ VİLAYET

Vali-i Vilayet

İsmail Hakkı Paşa

Müşir

Birinci Nişan-ı Mecidi

Üçüncü Nişan-ı Osmanî

	Rütbe	Nişan-ı Mecidi
Memurîn-i Merkez-i Vilayet		
Defterdar Asım Efendi		
Nâib Ahmed Hamdi Efendi	Mahrec Mevâlisi	Dördüncü
Müftü-i Diyarbakir el-Hâc Abdülğani Efendi	İzmir Pâyesi	Üçüncü
Mektubî Feyzullah Raif Efendi		Mütemâyiz
Alaybeyi Osman Bey		

Meclis-i İdare-i Vilayet

Reis Vali-i Vilayet

Rütbe	Nişan-ı Mecidi	Aza-i Rüesâ-yı Ruhâniyye	Nişan-ı Mecidi
Azâ-i Tabiiyye			
Defterdar-ı Vilayet		Rum Metropolidi Ayakofos Efendi	Üçüncü
Nâib-i Vilayet			
Protestan Piskoposu Tomas Efendi	Dördüncü		
Müftü Efendi		Keldani Metropolidi Ebdeşuh Efendi	
Mektubî-i Vilayet		Ermeni Murahhas Vekili Filipos Efendi	
Azâ-i Muntehabe		Ermeni Katoliği Murahhas Vekili Mesrub Efendi	
Hacı Muhammed Ağa		Istabl-ı Âmire	
Süryani Murahhas Vekili Mirze Efendi		Müdürris-i Bursa Süryani Katoliği Murahhas Vekili Patrisi Efendi	
Hacı Mesud Efendi		Yusuf Efendi	
Mihail Efendi			

Ketebesi

Başkâtib Nazif Efendi Sâlise

Refiki Ragıb Efendi

Diğeri Feyzi Efendi

Diğeri Abdülhadi Efendi

Diğeri Rıza Efendi

Divan-ı Temyiz

Reis Nuri Efendi Devriye Müdürrisi

Mümeyyizân

Ketebesi

Halil Atik Efendi Müdürris

Başkâtib Muhammed Şeref Efendi

Derviş Efendi

Refiki Abdülkadir Efendi

Hacı Salih Efendi

Diğeri Hafız Mustafa Efendi

Mardros Efendi

Diğeri Süleyman Efendi

Said Efendi

Diğeri derdest-i intihâbdır

Mahkeme-i Şer'iyye Memurları

Başkâtib Salih Efendi Müdürris

Refiki Ömer Fevzi Efendi

Diğeri Ali Rıza Efendi

Diğeri Hüseyin Fehmi Efendi

Diğeri Hacı Bekir Efendi

Muhasebe-i Vilayet Kalemi

Masârifât Kâtibi Seyfullah Efendi Sâlise
Refiki Tayfur Efendi
Diğeri Eyüb Sabri Efendi
Diğeri Muhammed Asım Efendi
Diğeri Abdurrahman Efendi
Diğeri Receb Naci Efendi
Diğeri Ömer Fevzi Efendi
Diğeri Mustafa Efendi
Diğeri Osman Efendi

Vâridât Kâtibi Ataullah Efendi
Refiki Mustafa Galip Efendi
Diğeri Şakir Efendi
Diğeri Muhiddin Bey
Diğeri Hafız Zülfikar Efendi
Diğeri Mustafa Efendi
Diğeri Ma'rûf Efendi
Evrak Mukayyidi Ali Azmi Efendi
Refiki Necib Efendi

Mektubî Dairesi

Mümeyyiz Osman Zeki Bey Sâlise

Müsevvidân

Ali Necib Efendi Hâcegân
Muhammed Arif Efendi
Hafız Muhammed Efendi

Abdülkadir Efendi
Hacı Bekir Efendi
Osman Sakıb Efendi

Mübeyyizân

Abdülğani Efendi
Abdullah Salim Efendi
Zülfikar Vasfi Efendi
Muhammed Bey
Mustafa Efendi

Hafız Necib Efendi
Ali Rıza Efendi
Muhammed Vahid Efendi
Muhammed Cemil Efendi
Ali Efendi

Evrak Odası

Evrak Müdürü Tevfik Efendi

Mukayyid Mustafa Akif Efendi
Mukayyid Şeyh Muhammed Efendi
Mukayyid Mahmud Efendi
Mukayyid Şükrü Efendi
Mukayyid Raif Efendi
Arzuhal Mukayyidi Muhammed Efendi

Mukayyid Hasan Efendi
Mukayyid Hamdi Efendi
Te'kid Memuru Muhammed Efendi
Refiki Sabri Efendi
Refiki Mazlum Efendi

Temyiz-i Hukuk

Reis Nâib Ahmed Hamdi Efendi

Mümeyyizân

Arif Bey
Muhammed Bey
Naum Efendi
Kesper Efendi

Ketebesî

Başkatip İsmail Bey
Refiki Hacı Remzi Efendi
Mukayyid Abdullah Efendi
Refiki Cemil Efendi

Mahkeme-i Ticaret

Reis Mustafa Ağa

Azâ-i Daimî
Abdülhamid Efendi
Bedon Efendi

Azâ-i Muvakkate
Hacı Derviş Efendi
İbiş Efendi
Bedros Efendi
Kâtib Bogos Efendi

Daire-i Belediye

Reis Hacı Muhammed Ağa

Azâ

Hacı Muhammed Ağa
Mıgırdıc Efendi
Katip Mustafa Efendi

Azâ

Muavini Hacı İbiş Efendi
Kirkor Efendi
Sandık Emîni Karabet Efendi

Matbaa-i Vilayet Memurları

Nâzır-ı Matbaa Mektubî-i Vilayet

Huruf Matbaası

Gazete Muharriri Ali Necib Efendi
Sermürettib Halil Natuk Efendi
Diğeri Hanna Necmi Efendi
Destgâhcı Serkis Efendi
Merdaneci Ömer Efendi

Muhasib Hasan Efendi
Refiki Mansur Efendi
Diğeri Şehak Efendi
Refiki Ohan Efendi
Refiki Yusuf Efendi

Litografya Matbaası

Sermemur Muhammed Said Efendi
Diğeri Osip Şükrü Efendi
Diğeri Muhammed Muhlis Efendi
Diğeri Hacı Zülfikar Efendi
Diğeri Salih Efendi

Muavini Hacı İbrahim Efendi
Diğeri İbrahim Efendi
Diğeri Muhammed Efendi
Derviş Efendi

Merkez-i Vilayet İdaresinde Bulunan Nevâhî Müdîrânı

Kikâ Tırkân İlhâkıyla Şark Müdürü Said Efendi
Ömerkan ve Garb Müdürü Abdullah Bey
Ma'a-Abkür Behramki Müdürü Laçın Bey
Derik Nahiyesi Müdürü Nizameddin Efendi

Kâtibi Sükuti Efendi
Kâtibi Bekir Efendi
Kâtibi Abdullah Efendi
Kâtibi Zülfikar Efendi

Mahal ve Metinan Nahiyeleri Zabıta Memurları İsmail Bey Kapıcıbaşı

Kaza-i Siverek

Kaymakamı Emin Efendi
Naibi Muhammed Behcet Efendi
Müftüsü Eyüb Sabri Efendi
Mal Müdürü Hacı Ahmed Efendi
Tahrirât Kâtibi Abdurrahman Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirat Kâtibi
Hacı Numan Efendi
Azâ-i Müntahabe
Eyüb Sabri Efendi
Ermeni Murahhası Serabyan Efendi
Karabet Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
Mustafa Efendi
Eyüb Efendi
Murad Efendi
De'âvî Kâtibi
Şerif Efendi

Daire-i Belediye

Reis Halil Ağa

Azâ

Muhammed Ağa

Abdülkadir Ağa

Diğer Muhammed Ağa

Karakeçi Nahiyesi Müdürü Eyüb Bey Kapıcıbaşı

Bucak Nahiyesi Müdürü Celal Efendi

Azâ

Mustafa Ağa

Kespar Ağa

Kâtib ve Sandık Emni

Alşir Efendi

Kâtibi Hüseyin Efendi

Kâtibi Muhammed Efendi

Kaza-i Ergani Madeni

Ergani ve Keban Madenleri Müdüriyeti İnzimâmıyla

Kaymakamı Rumi Efendi

Nâibi Yahya Efendi

Müftüsü Osman Efendi

Mal Müdürü Mustafa Vasfi Efendi

Tahrirât Kâtibi Hacı Hasan Efendi

Rütbe

Mütemâyiz

Müderriş

Nişan-ı Mecidi

Dördüncü

Meclis-i İdare

Reis

Azâ-i Tabiiyye

Kaymakam

Mal Müdürü

Tahrirât Kâtibi

Azâ-i Müntahabe

Abdullah Efendi

Mustafa Efendi

Aleksan Efendi

Meclis-i De'âvi

Reis

Mümeyyizân

Naib

İbrahim Efendi

Hafız Muhammed Efendi

Yorgi Efendi

De'âvi Kâtibi

Kasım Efendi

Daire-i Belediye

Reis Hacı Güllü Ağa

Azâ

Hafız Muhammed Efendi

Lamyani Efendi

Kader Efendi

Sandık Emni Lamyani Efendi

Kâtib Sadeddin Efendi

Ergani Nahiyesi Müdürü Salih Bey

Çermik Nahiyesi Müdürü Hüseyin Efendi

Çüngüş Nahiyesi Müdürü Şeref Efendi

Eğil Nahiyesi Müdürü Abid Bey

Kâtibi Muhammed Said Efendi

Kâtibi Sami Efendi

Kâtibi Yusuf Efendi

Kâtibi İsmail Efendi

Kaza-i Lice

Kaymakamı Ahmed Tevfik Efendi

Nâibi Ali Rıza Efendi

Mal Müdürü Ali Rıza Efendi

Tahrirât Kâtibi Ahmed Şevki Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Hacı Sadullah Bey
Hacı Ahmed Rüşdü Efendi
Melkon Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
Hacı Hasan Efendi
Diğeri münhal
Hüseyin Ağa
De'âvî Kâtibi Efendi

Daire-i Belediye

Azâ
Hasan Bey
Hasan Ağa
Ömer Ağa
Hani Nahiyesi Müdürü Cafer Ağa
Piçar Nahiyesi Müdürü Tahir Bey
Zıktı Nahiyesi Müdürü Ahmed Bey

Azâ
Agop Efendi
Serkis Efendi
Kâtibi Osman Efendi
Kâtibi Muhammed Şibli Efendi
Kâtibi Abdülkadir Efendi
Kâtibi Eyüb Efendi

Kaza-i Silvan

Kaymakamı Yusuf Bey Kapıcıbaşı
Nâibi Muhyiddin Efendi
Mal Müdürü Süleyman Efendi
Tahrirât Kâtibi Abdülkadir Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Osman Ağa
Azâ-i Müntehabe
Melkon Ağa
Sehak Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
Sadun Ağa
Hano Ağa
De'âvî Kâtibi
İbiş Efendi

Hazro Nahiyesi Müdürü Ahmed Bey
Kulp Nahiyesi Müdürü İbrahim Efendi

Kâtibi Abdülvahhab Efendi
Kâtibi Safer Efendi

Livâ-i Mamuretülaziz

Mutasarrıfı Salih Paşa Miru'l-Ümerâ
Nâibi Muhammed Esad Efendi Mahrec Mevâlisi
Müftüsü Hacı Muhammed Efendi Müderris
Muhasebeci Efendi
Tahrirât Müdürü Şerif Efend Sâlise

Meclis-i İdare-i Livâ

Reis Mutasarrıf
Azâ-i Tabiiyye

Azâ-i
Azâ-i Müntahabe

Nâib
Müftü
Muhâsebeci
Tahrirât Müdürü

Mahmut Efendi Müderris
İshak Bey
Ermeni Murahhası Bedros Efendi
Naum Ağa
Diğeri münhal

Temyiz-i Hukuk-ı Livâ

Reis Nâib

Mümeyyizân
Mardros Ağa
Hafız Mahmud Efendi Müderris
Başkâtib Hadi Efendi
Muharrem Ağa Kapıcıbaşı
Mustantik Tevfik Efendi
Keyork Ağa Kapıcıbaşı
Mukayyid Rifki Efendi

Muhasebe-i Livâ Kalemi

Vâridât Kâtibi Hacı Zülfü Efendi
Masânfât Kâtibi Bekir Efendi
Refiki Ahmed Bey
Refiki Hafız Ömer Efendi
Diğeri Ömer Efendi
Diğeri Ahmed Efendi
Diğeri Hasan Efendi
Diğeri Hafız Hüsnü Efendi
Diğeri Mustafa Efendi
Diğeri Osman Nuri Efendi
Diğeri Sadık Efendi
Diğeri Abdullah Efendi

Tahrirat Ketebesi

Müsevvid İshak Efendi
Müsevvid Muhammed Rıza Efendi

Mübeyyizân

Muhammed Efendi
Derviş Efendi
Hacı İbrahim Selami Efendi
Evrak Mukayyidi Zülfü Efendi
Süleyman Faik Efendi
Refiki Mustafa Naili Efendi
Ömer Azmi Efendi
Diğeri Muhammed Hamdi Efendi
Mustafa Efendi

Mahkeme-i Ticaret

Reis Muhammed Reşid Efendi

Azâ-i Daimî
Azâ-i Muvakkate
Âsaf Ağa
Mustafa Efendi
Setrak Ağa
Sehak Efendi
Şerif Ağa
Markar Ağa
Kâtib Muhammed Said Efendi

Daire-i Belediye

Reis Hacı Ali Bey

Azâ
Azâ
Hacı Ali Bey
Kesper Efendi
Mustafa Efendi
Elikya Efendi
Hacı Ahmed Ağa
Kâtib Mustafa Efendi
Osman Efendi
Sandık Ermini Kirope Efendi

Kaza-i Palu

Kaymakamı Süleyman Efendi
Nâibi Muhammed Rüşdü Efendi
Müftüsü Mustafa Efendi
Mal Müdürü Neşet Efendi
Tahrirât Kâtibi Muhammed Tevfik Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Necib Bey
Yümni Bey
Murahhas Vekili Bogos Efendi
Bedros Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Naib
Hüseyin Bey
Keyork Efendi
Ohan Efendi
De'âvî Kâtibi
Hasan Efendi

Çabakçur Nahiyesi Müdürü Hüseyin Ağa
Karabegan Nahiyesi Müdürü Selim Bey

Kâtibi Süleyman Efendi
Kâtibi Muhammed Efendi

Kaza-i Maden-i Keban

Kaymakamı Salih Râzı Efendi
Nâibi Muhammed Han Efendi
Müftüsü Efendi
Mal Müdürü Şevki Efendi
Tahrirât Kâtibi Şevket Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Münthabe
Osman Efendi
Bekir Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
İsmail Efendi
Şeyh Muhammed Efendi
De'âvî Kâtibi
Süleyman Efendi
Kapril Ağa
İstefan Efendi
Kâtibi Mustafa Efendi

Çemişgezek Nahiyesi Müdürü İsmail Efendi

Kaza-i Arapkir

Kaymakamı
Nâibi Abdullah Efendi
Müftüsü Muhammed Efendi
Mal Müdürü Hafız Muhammed Efendi
Tahrirât Kâtibi Muhammed Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabiiyye
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Halid Ağa
Azâ-i Münthabe

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
Hasan Bey
Memahi Ağa
Bedros Ağa
De'âvî Kâtibi

Mustafa Efendi
Ermeni Murahhas
Vekili Bağdasar Efendi

Süleyman Efendi

Erguvan Nahiyesi Müdürü Hasan Efendi
Kâtibi Muhammed Efendi

Kaza-i Eğin

Kaymakamı Abdürrahim Efendi
Nâibi Abdülkerim Efendi
Müftüsü Ömer Feyzi Efendi
Mal Müdürü Emin Efendi
Tahrirât Kâtibi Hacı Bekir Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabi'yye
Mal Müdürü
İsmail Efendi
Azâ-i Müntehabe
Tahrirât Katibi
Rum Metropolit Vekili Dimitri
Piskoposu Agop Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Naib
Mümeyyizân
Hasan Rıza Efendi
Lamik Efendi
Diğeri münhal
De'âvî Kâtibi
Tahir Efendi

Kâtibi Muhammed Ferid Efendi
Ağun Nahiyesi Müdürü İbrahim Hulusi Efendi

Kaza-i Çarsancak

Kaymakamı Hacı Raif Efendi
Nâibi [...] Efendi
Müftüsü Muhammed Efendi
Mal Müdürü Süleyman Efendi
Tahrirât Kâtibi Muhammed Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabi'yye
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Fettah Efendi
Hacı Yusuf Efendi
Manuk Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
İslâm'dan münhal
Serkis Ağa
Tatos Ağa
De'âvî Kâtibi Efendi

Pertek Nahiyesi Müdürü Abdullah Efendi
Kâtibi Hasan Efendi

Livâ-i Malatya

Mutasarrıfı

Nâibi Abdülhamid Efendi

Müftüsü Mustafa Feyzi Efendi

Muhasebeci Tevfik Efendi

Tahrirât Müdürü Osman Efendi Sâlise

Meclis-i İdare-i Livâ

Reis Mutasarrıf	Azâ-i Müntehabe
Azâ-i Tabi'yye	Hacı Ahmed Bey
Nâib	Muhammed Efendi
Müftü	Protestan Badvili Maruros Efendi
Muhasebeci	Ermeni Murahhası Serabyon Efendi
Tahrirât Müdürü	Katolik Murahhası Kirkor Efendi
	Karabet Efendi
Başkâtib Ahmed Hamid Efendi	Refiki Hasan Efendi

Temyiz-i Hukuk-ı Livâ

Reis Nâib	
Mümeyyizân	Diğeri münhal
Abbas Efendi	Başkâtib Ali Efendi
Hacı Osman Efendi	Refiki Hacı Bekir Efendi
Keyork Efendi	

Muhasebe-i Livâ Kalemî

Vâridât Kâtibi Mahmud Efendi	Masârifât Kâtibi Hasan Efendi
Refiki Muhammed Efendi	Refiki Halid Efendi
Diğeri Hüseyin Efendi	Diğeri Mustafa Efendi
Diğeri Abdülbaki Efendi	

Tahrirat Ketebesi

Müsevvid Abdullah Efendi	Müsevvid Beşir Efendi
	Mübeyyizân
Abdülkadir Efendi	Ziver Efendi
Evrak Mukayyidi Mahmud Efendi	Refiki Niyazi Efendi
	Arzuhal Mukayyidi Abdülmuin Efendi

Mahkeme-i Ticaret

Reis Muhammed Efendi	
Azâ-i Daimî	Azâ-i Muvakkatei
Hacı İbrahim Ağa	Diğeri Hacı İbrahim Ağa
Agop Efendi	Hacı Hüseyin Ağa
Kâtib Hacı Muhammed Efendi	Kirkor Efendi

Daire-i Belediye

Reis Ömer Efendi	
Azâ	Azâ
Siddık Bey	İbrahim Ağa
Halil Ağa	Serkis Efendi
Kasım Ağa	Kâtib Ali Efendi
	Sandık Emîni Münir Efendi

Kaza-i Akçadağ

Kaymakamı Abdullah Efendi
Nâibi Hacı Ali Efendi
Mal Müdürü Mustafa Kâmil Efendi
Tahrirât Kâtibi Muhammed Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabi'yye
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Muhammed Ağa
Sadık Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizan
Battal Ağa
Hacı İbrahim Ağa
Halil Ağa
De'âvî Kâtibi Ömer Efendi

Hekimhan Nahiyesi Müdürü Muhammed Ağa

Kürne Nahiyesi Müdürü Ali Ağa

Kürecik Zabıta Memuru Şakir Ağa

Ömer Ağa

Kâtibi Mahmud Efendi

Kâtibi Ali Efendi

Kürd Abdal Zabıta Memuru münhal

Kaza-i Hısnı Mansur

Kaymakamı Ahmed Efendi
Nâibi Halil Haşmet Efendi
Müftü Hasan Efendi
Mal Müdürü Osman Necati Efendi
Tahrirât Kâtibi Osman Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabi'yye
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Ebuzer Ağa
Yusuf Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizân
Hüseyn Efendi
Abdurrahman Efendi
Keyork Efendi
De'âvî Kâtibi Sadullah Efendi
Kesbar Ağa

Samsad Nahiyesi Müdürü Âsaf Ağa

Kâtibi Veli Efendi

Kaza-i Kâhta

Kaymakamı Mustafa Ağa
Nâibi [...] Efendi
Mal Müdürü Mustafa Efendi
Tahrirât Kâtibi Muhammed Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Mal müdürü
Azâ-i Müntehabe
Tahrirât Kâtibi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Yasin Bey
Mümeyyizan
Han Bey

Ebuzer Ağa	Diğeri münhal
Ahmed Ağa	De'âvî Kâtibi
Beşşar Ağa	Osman Efendi
Gerger Nahiyesi Müdürü Yahya Efendi	Kâtibi Abdurrahman Efendi
Şiro Nahiyesi Müdürü Abdullah Efendi	Kâtibi Timur Efendi
Zıravkan Nahiyesi Müdürü Hüseyin Efendi	Kâtibi Mustafa Vâsîf Efendi
Merdisi Zabıta Memuru Safer Ağa	

Kaza-i Besni

Kaymakamı Mustafa Efendi
Nâibi İbrahim Edhem Efendi
Müftüsü Ali Efendi
Mal Müdürü Mahmud Efendi
Tahrirât Kâtibi Şeyh Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam

Azâ-i Tabi'iyye	Azâ-i Müntehabe
Mal Müdürü	Abidin Bey
Tahrirât Kâtibi	Muhammed Ağa
	Agop Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib

Mümeyyizan	Agop Efendi
Mustafa Bey	De'âvî Kâtibi
Koca Ağa	Muhammed Salih Efendi
Bolam Nahiyesi Müdürü Genç Ağa	Kâtibi Hasan Efendi
Hevidan Nahiyesi Müdürü Muhammed Efendi	Kâtibi Süleyman Efendi

Livâ-i Siird

Mutasarrıfı Muhammed Zeki Efendi Mütemâyiz Dördüncü
Nâibi Salih Şerif Efendi Müderris
Müftüsü Hüseyin Efendi Dördüncü
Muhasebeci Hasan Rıza Efendi
Tahrirât Müdürü Âgah Efendi Hâcegân

Meclis-i İdare-i Livâ

Reis Mutasarrıf

Azâ-i Tabi'iyye	Azâ-i Müntehabe
Nâib	Hacı Abdullah Efendi
Müftü	Hacı Berho Ağa
Muhasebeci	Protestan Reisi İlyas Efendi
Tahrirât Müdürü	Ermeni Murahhası Bedros Efendi
Azâ-i Müntehabe	Keldani Murahhası Vekili Mansur Efendi
Yakubi Reisi Korkis Efendi	Maksi Minas Efendi
Şemmas Abuş Efendi	Kâtib Hacı Ahmed Efendi

Temyiz-i Hukuk-ı Livâ

Reis Nâib

Mümeyyizan
Abdülaziz Efendi
Abdülmecid Efendi
Yusuf Efendi

Ketebesî
Abraham Efendi
Başkâtib Süleyman Nazif Efendi
Refiki Tahir Vasif Efendi

Muhasebe-i Livâ Ketebesî

Vâridât Kâtibi Ali Efendi
Refiki Hacı Mahmud Efendi

Masârîfât Kâtibi Mustafa Efendi
Refiki Osman Şevket Efendi

Tahrirat Ketebesî

Müsevvid Ahmed Lüzumi Efendi

Müsevvid Hasan Sabri Efendi

Mübeyyizân

Şakir Efendi
Muhammed Behcet Efendi
Musa Efendi

İsa Ruhi Efendi
İbrahim Efendi

Daire-i Belediye

Reis Hacı Musa Ağa

Azâ
Hüseyin Efendi
Hacı Mustafa Efendi
Hacı Halil Efendi

Hanna Efendi
Mırza Efendi
Yakub Efendi
Kâtib ve Sandık Emîni Abdülbaki Efendi

Kaza-i Rızvan

Kaymakamı Ahmed Nuri Bey
Nâibi Niyazi Efendi
Mal Müdürü Zübeyir Efendi
Tahrirat Kâtibi Ahmed Nedim Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabi'iyeye
Mal müdürü
Tahrirat Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Mirza Ağa
Muhammed Ağa
Mıgırdıç Ağa
Beşiri Nahiyesi Müdürü Hurşid Bey

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizan
Hacı Reşid Ağa
Ömer Ağa
Ebülâhad Ağa
De'âvî Kâtibi İsmail Efendi

Kâtibi Zülfikar Efendi

Kaza-i Şirvan

Kaymakamı Derviş Efendi
Nâibi Ahmed Tevfik Efendi
Mal Müdürü Mustafa Şevket Efendi
Tahrirat Kâtibi Derviş Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabi'iyeye
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Osman Bey
Hacı Ağa
Serkis Ağa

Hizan Nahiyesi Müdürü Hamid AğaKapıcıbaşı
Zurki Nahiyesi Müdürü Salih Zeki Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizan
Fettah Bey
Nisyan Efendi
Diğeri münhal
De'âvî Kâtibi
Ahmed Efendi

Kâtibi Şemseddin Efendi
Kâtibi Muhammed Efendi

Kaza-i Eruh

Kaymakamı İsmail Efendi
Nâibi Mustafa Şükrü Efendi
Mal Müdürü Ahmed Necib Efendi
Tahrirât Kâtibi İbrahim Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabi'iyeye
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Ali Ağa
Abdi Ağa
Nisyan Ağa

Bervari Nahiyesi Müdürü Süleyman Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizan
Hacı Fakı Ağa
Halef Ağa
Hanna Ağa
De'âvî Kâtibi
Musa Efendi

Kâtibi Hüseyin Efendi

Kaza-i Sason

Kaymakamı İzzet Ağa
Nâibi Ali Rıza Efendi
Mal Müdürü Şaban Efendi
Tahrirât Kâtibi Abdurrahman Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabi'iyeye
Mal Müdürü
Tahrirât Müdürü
Azâ-i Müntehabe
Şeviş Ağa
Reşid Ağa
Diğeri münhal

Garzan Nahiyesi Müdürü Bedirhan Bey
Hıyan Nahiyesi Müdürü Hüseyin Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizan
Hacı Abdurrahman Ağa
Çeto Ağa
Simo Ağa
De'âvî Kâtibi
Muhammed Şerif Efendi

Kâtibi Yusuf Efendi
Kâtibi Lütfü Efendi

Livâ-i Mardin

Mutasarrıfı Salih Bey Ülä Sınıf-ı Sânisî

Nâibi Hacı Hasib Efendi Müderris

Müftüsü Nasrullah Efendi

Muhasebeci Abdurrahman Tevfik Efendi Sâlise

Tahrirât Müdürü İbrahim Efendi

Meclis-i İidare

Reis Mutasarrıf

Azâ-i Tabi'iyeye	Azâ-i Müntehabe
Nâib	Muhammed Derviş Efendi
Müftü	Katolik Murahhası Danyal Efendi
Muhasebeci	Keldani Murahhası Timo Bars Efendi
Tahrirât Müdürü	Süryani Katolik Patriği Vekili Hori Firim Efendi
	Yakubi Patriği Vekili İlyas Efendi
Başkâtib Hafız Efendi Hâcegan	Refiki Derviş Efendi

Temyiz-i Hukuk-ı Livâ

Reis Nâib

Mümeyyizân	Said Efendi
Şeyhmus Efendi	Başkâtib Fuad Efendi
Sadık Efendi	Refiki Selim Efendi
Yunan Efendi	

Muhasebe-i Livâ Ketebesi

Vâridât Kâtibi Mahmud Efendi	Masârîfât Kâtibi Davud Efendi
Refiki Melkon Efendi	Refiki Necib Efendi
	Mukayyid Nasri Efendi

Tahrirat Ketebesi

Müsevid Derviş Efendi	Müsevid Mustafa Efendi
-----------------------	------------------------

Mübeyyizân

Hüseyin Bey	Şeyhmus Efendi
Emin Efendi	Mukayyid Hasan Efendi

Mahkeme-i Ticaret

Reis Yahya Çelebi

Azâ-i Dâimi	Azâ-i Muvakkata
Hacı Hızır Ağa	Hacı Ali Bey
Yusuf Efendi	Hacı Faris Çelebi
Kâtib Said Efendi	Hanna Efendi
Emsec Efendi	

Daire-i Belediye

Reis Abdullah Sırı Efendi

Azâ	Azâ
Hacı Muhammed Ağa	İliya Efendi
Süleyman Efendi	Yahya Efendi
Süleyman Ağa	İlyas Efendi
	Kâtib Şeyhmus Efendi

Sandık Emni Abdurrahman Bey

Kaza-i Midyat

Kaymakamı Hüseyin Bey
Nâibi Süleyman Tevfik Efendi
Müftüsü İbrahim Efendi
Mal Müdürü Ömer Lütfü Efendi
Tahrirât Kâtibi Derviş Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabi'iyye
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Münthabe
Muhammed Bey
Hasan Bey
Zet Çelme

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizan
Abdi Ağa
Süleyman Ağa
Kürd Ağa
De'âvî Kâtibi
Hafız Muhammed Efendi

Daire-i Belediye

Reis Hasan Efendi

Azâ
İbrahim Ağa
Kürd Ağa
Ömer Ağa
Azâ
Heço Ağa
Kâtibi Efendi
Sandık Emîni Mustafa Efendi
Hasankeyf Nahiyesi Müdürü İsmail Efendi
Kâtibi Süleyman Efendi

Kaza-i Cizre

Kaymakamı Said Efendi
Nâibi Nuh Efendi
Müftüsü Abdülhamid Efendi
Mal Müdürü Muhammed Efendi
Tahrirât Kâtibi Abbas Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabi'iyye
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Münthabe
Abdulfettah Efendi
Hasan Efendi
Lahdo Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizan
Abdurrahman Efendi
Seyyid Muhammed Efendi
Şemmas Anton
De'âvî Kâtibi
Emin Efendi

Daire-i Belediye

Reis Abdi Ağa

Azâ
Hamotori Ağa
Şemmas Patras
Azâ
Ahmed Şakir Ağa
Şemmas İsa
Kâtib ve Sandık Emîni İfrim Efendi

Kaza-i Şırnak

Kaymakamı Yasin Efendi
Nâibi Şakir Efendi
Mal Müdürü Derviş Efendi
Tahrirât Kâtibi Arif Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabi'yye
Mal Müdürü
Azâ-i Müntehabe
Tahrirât Kâtibi
Yusuf Ağa
Diğeri münhal
Sur Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizan
Mümeyyiz münhal
Bu dahi
Bu dahi
Kâtib Mustafa Efendi

Dirkol Nahiyesi Müdürü Mahmud Efendi
Koban Görkil Zabıta Memuru Muhammed Ağa

Kâtibi Abidin Efendi
Kâtibi Hasan Efendi

Kaza-i Avine

Kaymakamı Muhammed Emin Efendi
Naibi Sadullah Efendi
Mal Müdürü Yesari Efendi
Tahrirât Kâtibi Hafız Muhammed Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabi'yye
Mal Müdürü
Azâ-i Müntehabe
Tahrirât Kâtibi
Molla Münci Ağa
Hacı Halil Ağa
Cevher Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib
Mümeyyizan
Ali Bey
Kaymakam
Diğeri münhal
Yakub Efendi
De'âvî Kâtibi
Raşid Efendi

Ömerkan Zabıta Memuru İbrahim Ağa

Dahil-i Vilayette Bulunan Ümerâ ve Zabitân-ı Asâkir-i Nizâmiye

Dördüncü Ordu-yı Hümâyûn'a mensup
Diyarbakir Mevkii Kumandanı Ali Paşa Mirliva
Mamuretülaziz Mevkii Kumandanı Ali Bey Miralay

Saff-ı Piyade Beşinci Alayın Birinci Taburu

Esami ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidi	Mahall-i İkâmetleri
Binbaşı Osman Nuri Efendi	4	5	1			Diyarbakir'de
Sağkolağası Akif Efendi	4	5	1			Kezâ
Solkolağası Muhammed Efendi	4	5	1			Hısn-ı Mansur'da
Tabur Kâtibi Hafız Ömer Efendi	4	5	1			Diyarbakir'de
Kâtib Muavini	4	5	1			Münhal
Sertabib Veli Efendi	4	5	1			Diyarbakir'de
Cerrah Ahmed Efendi	4	5	1			Mamuretülaziz'de
Eczacı Panayot Efendi	4	5	1			Diyarbakir'de
Yüzbaşı Muhammed Ağa	4	5	1	1		Hısn-ı Mansur'da
Mülâzım-ı Evvel	4	5	1	1		Münhal
Mülâzım-ı Sâni Ahmed Efendi	4	5	1	1		Hısn-ı Mansur'da
Yüzbaşı	4	5	1	2		Münhal
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Ağa	4	5	1	2		Diyarbakir'de
Mülâzım-ı Sâni Numan Efendi	4	5	1	2		Kezâ
Yüzbaşı Muhammed Efendi	4	5	1	3	Beşinci	Hısn-ı Mansur'da
Mülâzım-ı Evvel Hasan Efendi	4	5	1	3		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Abdülvahhab Efendi	4	5	1	3		Kezâ
Yüzbaşı Ahmed Efendi	4	5	1	4		Diyarbakir'de
Mülâzım-ı Evvel Şerif Efendi	4	5	1	4		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	5	1	4		Münhal
Yüzbaşı Yusuf Ağa	4	5	1	5		Hısn-ı Mansur'da
Mülâzım-ı Evvel Salih Efendi	4	5	1	5		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Efendi	4	5	1	5		Kezâ
Yüzbaşı İbrahim Ağa	4	5	1	6		Diyarbakir'de
Mülâzım-ı Evvel Mustafa Bey	4	5	1	6		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Efendi	4	5	1	6		Diyarbakir'de
Yüzbaşı Muhammed Ağa	4	5	1	7		Hısn-ı Mansur'da
Mülâzım-ı Evvel Emin Ağa	4	5	1	7		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni İbiş Efendi	4	5	1	7		Kezâ
Yüzbaşı Kadri Efendi	4	5	1	8		Dersaadet'de
Mülâzım-ı Evvel Ömer Ağa	4	5	1	8		Diyarbakir'de
Mülâzım-ı Sâni İzzet Efendi	4	5	1	8		Kezâ
Topcu Mülâzımı Süleyman Ağa	4	4				Kezâ

Alay-ı Mezkûrun Üçüncü Taburu

Binbaşı İsmail Ağa	4	5	3		Beşinci	Diyarbakir'de
Sağkolağası Salih Efendi	4	5	3			Kezâ
Solkolağası Muhammed Coşkun Efendi	4	5	3			Kezâ
Tabur Kâtibi Ali Fevzi Efendi	4	5	3			Kezâ

Esami ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkâmetleri
Kâtib Muavini Halim Efendi	4	5	3	.	.	Kezâ
Tabur İmamı Muhammed İzzet Efendi	4	5	3	.	.	Kezâ
Sertabib Rozen Tovani Efendi	4	5	3	.	.	Kezâ
Cerrah Mahmud Efendi	4	5	3	.	.	Kezâ
Eczacı Pavlavi Efendi	4	5	3	.	.	Diyarbakir'de
Kundakçı Hasan Usta	4	5	3	.	.	Kezâ
Yüzbaşı Mustafa Efendi	4	5	3	1	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Efendi	4	5	3	1	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Ağa	4	5	3	1	.	Kezâ
Yüzbaşı Emin Efendi	4	5	3	2	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Ağa	4	5	3	2	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Ahmed Ağa	4	5	3	2	.	Kezâ
Yüzbaşı İbrahim Ağa	4	5	3	3	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ali Ağa	4	5	3	3	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Ağa	4	5	3	3	.	Kezâ
Yüzbaşı İbrahim Ağa	4	5	3	4	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel	4	5	3	4	.	Münhal
Mülâzım-ı Sâni Şeyhmus Ağa	4	5	3	4	.	Diyarbakir'de
Yüzbaşı Ahmed Ağa	4	5	3	5	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Bekir Ağa	4	5	3	5	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Şeyhmus Ağa	4	5	3	5	.	Kezâ
Yüzbaşı Hacı Ömer Ağa	4	5	3	6	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Ağa	4	5	3	6	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Hüseyin Ağa	4	5	3	6	.	Kezâ
Yüzbaşı Ahmed Ağa	4	5	3	7	.	Diyarbakir'de
Mülâzım-ı Evvel	4	5	3	7	.	Münhal
Mülâzım-ı Sâni Hafız Efendi	4	5	3	7	.	Diyarbakir'de
Yüzbaşı Mustafa Ağa	4	5	3	8	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ahmed Ağa	4	5	3	8	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni İbrahim Ağa	4	5	3	8	.	Kezâ
Muzika Yüzbaşısı Haşim Ağa	4	5	3	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Abdurrahman Ağa	4	5	3	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mustafa Ağa	4	5	3	.	.	Kezâ

Saff-ı Piyade Dördüncü Alayın Birinci Taburu

Binbaşı Muhammed Şevki Efendi	4	4	1	.	.	Mahall-i İkâmetleri
Alay İmamı Hacı Muhammed Efendi	4	4	1	.	.	Siird'de
Sağkolağası Haşim Ağa	4	4	1	.	.	Kezâ
Solkolağası Muhammed Efendi	4	4	1	.	.	Kezâ
Tabur Kâtibi Mikdad Efendi	4	4	1	.	.	Kezâ
Kâtib Muavini Ahmed Nazif Efendi	4	4	1	.	.	Kezâ
Sercerrah Ahmed Efendi	4	4	1	.	.	Kezâ
Eczacı Arşin Efendi	4	4	1	.	.	Kezâ
Tabib Cankonato Efendi	4	4	1	.	.	Siid
Tüfenkci Abraham Efendi	4	4	1	1	.	Kezâ
Yüzbaşı Mustafa Ağa	4	4	1	1	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Hüdaverdi Ağa	4	4	1	1	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni İbrahim Ağa	4	4	1	1	.	Kezâ

Esami ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkâmetleri
Yüzbaşı Şükrü Bey	4	4	1	2	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Bekir Efendi	4	4	1	2	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Hüseyin Efendi	4	4	1	3	.	Kezâ
Yüzbaşı Ali Ağa	4	4	1	3	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mustafa Efendi	4	4	1	3	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	4	1	3	.	Münhal
Yüzbaşı Nuri Efendi	4	4	1	4	.	Siird'de
Mülâzım-ı Evvel Habib Efendi	4	4	1	4	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni İbrahim Ağa	4	4	1	4	.	Kezâ
Yüzbaşı Osman Ağa	4	4	1	5	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mustafa Ağa	4	4	1	5	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Hasan Ağa	4	4	1	5	.	Kezâ
Yüzbaşı Yusuf Ağa	4	4	1	6	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Hıfzullah Ağa	4	4	1	6	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Ahmed Ağa	4	4	1	6	.	Kezâ
Yüzbaşı Abdullah Efendi	4	4	1	7	.	Siird'de
Mülâzım-ı Evvel Hakkı Ağa	4	4	1	7	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	4	1	7	.	Münhal
Yüzbaşı Ahmed Ağa	4	4	1	8	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel İbrahim Ağa	4	4	1	8	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Salih Ağa	4	4	1	8	.	Kezâ

Saff-ı Piyade Birinci Alayın Birinci Taburu

Binbaşı Mustafa Sabri Efendi	4	1	1	.	.	Mazgird'de
Sağkolağası Ahmed Rifat Efendi	4	1	1	.	Beşinci	Kezâ
Solkolağası Ali Rıza Efendi	4	1	1	1	.	Kezâ
Tabur Kâtibi Hasan Efendi	4	1	1	.	.	Kezâ
Kâtib Muavini Muhammed Rifat Efendi	4	1	1	.	.	Kezâ
Tabib Kaymakamı Fetosi Bey	4	1	1	.	.	Kezâ
Cerrah Hüseyin Hüsnü Efendi	4	1	1	.	.	Kezâ
Eczacı Paloko Vasil Efendi	4	1	1	.	.	Kezâ
Tüfenkçi Osman Usta	4	1	1	.	.	Kezâ
Yüzbaşı Ahmed Ağa	4	1	1	1	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Osman Ağa	4	1	1	1	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Ömer Efendi	4	1	1	1	.	Mazgird'de
Yüzbaşı Muhammed Ağa	4	1	1	2	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel İsmail Ağa	4	1	1	2	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mustafa Efendi	4	1	1	2	.	Kezâ
Yüzbaşı İsmail Ağa	4	1	1	3	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel İsmail Ağa	4	1	1	3	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Ahmed Ömer Efendi	4	1	1	3	.	Kezâ
Yüzbaşı Ali Efendi	4	1	1	4	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Ağa	4	1	1	4	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Ali Ağa	4	1	1	4	.	Kezâ
Yüzbaşı İsmail Ağa	4	1	1	5	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Eyüb Ağa	4	1	1	5	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	1	1	5	.	Münhal
Yüzbaşı Hacı Hüseyin Ağa	4	1	1	6	.	Mazgird'de

Esamî ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkâmetleri
Mülâzım-ı Evvel Mustafa Efendi	4	1	1	6	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Osman Efendi	4	1	1	6	.	Kezâ
Yüzbaşı İsmail Efendi	4	1	1	7	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Abdullah Ağa	4	1	1	7	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mustafa Efendi	4	1	1	7	.	Kezâ
Yüzbaşı Ahmed Ağa	4	1	1	8	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mustafa Efendi	4	1	1	8	.	Mazgird'de
Mülâzım-ı Sâni Yusuf Ağa	4	1	1	8	.	Kezâ
Saff-ı Piyade İkinci Alayın Birinci Taburu						
Binbaşı Hacı Süleyman Efendi	4	2	1	.	.	Mazgird'de
Alay İmamı Hacı Mustafa Efendi	4	2	1	.	.	Kezâ
Sağkolağası Hüseyin Efendi	4	2	1	.	Beşinci	Kezâ
Solkolağası Hasan Ağa	4	2	1	.	Dördüncü	Kezâ
Tabur Kâtibi Ahmed Efendi	4	2	1	.	.	Kezâ
Kâtib Muavini Hilmi Efendi	4	2	1	.	.	Kezâ
Tabib	4	2	1	.	.	Münhal
Cerrah Mustafa Efendi	4	2	1	.	.	Mazgird'de
Eczacı	4	2	1	.	.	Münhal
Tüfenkçi Raşid Usta	4	2	1	.	.	Mazgird'de
Yüzbaşı	4	2	1	1	.	Münhal
Mülâzım-ı Evvel Ahmed Ağa	4	2	1	1	.	Mazgird'de
Mülâzım-ı Sâni Mustafa Ağa	4	2	1	1	.	Kezâ
Yüzbaşı Osman Ağa	4	2	1	2	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ahmed Efendi	4	2	1	2	.	Mazgird'de
Mülâzım-ı Sâni Ali Efendi	4	2	1	2	.	Kezâ
Yüzbaşı Said Ağa	4	2	1	3	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Kamil Efendi	4	2	1	3	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	2	1	3	.	Münhal
Yüzbaşı Tahir Efendi	4	2	1	4	.	Mazgird'de
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Ağa	4	2	1	4	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	2	1	4	.	Münhal
Yüzbaşı Kadir Ağa	4	2	1	5	.	Mazgird'de
Mülâzım-ı Evvel Tatar Ağa	4	2	1	5	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Ali Ağa	4	2	1	5	.	Kezâ
Yüzbaşı Mahmud Efendi	4	2	1	6	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel İsmail Ağa	4	2	1	6	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Ağa	4	2	1	6	.	Kezâ
Yüzbaşı Fahri Efendi	4	2	1	7	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel	4	2	1	7	.	Münhal
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Efendi	4	2	1	7	.	Mazgird'de
Yüzbaşı Muhammed Ağa	4	2	1	8	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Ağa	4	2	1	8	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	2	1	8	.	Münhal

Saff-1 Piyade Altıncı Alayın Birinci Taburu

Esami ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkametleri
Binbaşı İsmail Hakkı Efendi	4	6	1	.	.	Memuriyet'de
Alay Emni Ahmed Keşfi Efendi	4	6	1	.	.	Mamuretülaziz'de
Alay İmamı Osman Sıdkı Efendi	4	6	1	.	.	Kezâ
Sağkolağası	4	6	1	.	.	Münhal
Solkolağası Muhammed Nuri Efendi	4	6	1	.	.	Mamuretülaziz'de
Tabur Kâtibi İsmail Hakkı Efendi	4	6	1	.	.	Erga'da
Kâtip Muavini Muhammed Emin Efendi	4	6	1	.	.	Mamuretülaziz'de
Tabib	4	6	1	.	.	Münhal
Sercerrah Muhammed Efendi	4	6	1	.	.	Erga'da
Cerrah-ı Sâni Muhammed Efendi	4	6	1	.	.	Mamuretülaziz'de
Eczacı Natali Efendi	4	6	1	.	.	Erga'da
Tüfenkçi Muhammed Usta	4	6	1	.	.	Kezâ
Yüzbaşı Arslan Ağa	4	6	1	1	.	Mamuretülaziz'de
Mülâzım-ı Evvel Süleyman Ağa	4	6	1	1	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Hüseyin Ağa	4	6	1	1	.	Kezâ
Yüzbaşı Muhammed Tayyar Efendi	4	6	1	2	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel İsmail Efendi	4	6	1	2	.	Erzincan'da
Mülâzım-ı Sâni İsmail Efendi	4	6	1	2	.	Mamuretülaziz'de
Yüzbaşı Hüseyin Ağa	4	6	1	3	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ali Efendi	4	6	1	3	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni İbrahim Ağa	4	6	1	3	.	Kezâ
Yüzbaşı Ali Ağa	4	6	1	4	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ahmed Ağa	4	6	1	4	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Ağa	4	6	1	4	.	Kezâ
Yüzbaşı Selim Bey	4	6	1	5	.	Malatya'da
Mülâzım-ı Evvel Ali Efendi	4	6	1	5	.	Bu dahi
Mülâzım-ı Sâni Hafız Efendi	4	6	1	5	.	Bu dahi
Yüzbaşı Hüseyin Ağa	4	6	1	6	.	Erga'da
Mülâzım-ı Evvel Mustafa Ağa	4	6	1	6	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Ali Ağa	4	6	1	6	.	Kezâ
Yüzbaşı Osman Ağa	4	6	1	7	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Hacı Muhammed Ağa	4	6	1	7	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Efendi	4	6	1	7	.	Kezâ
Yüzbaşı Hacı Süleyman Ağa	4	6	1	8	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Ağa	4	6	1	8	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	6	1	8	.	Münhal

Birinci Talf'a Taburu

Binbaşı Ali Şefik Bey	4	1	.	.	Beşinci	Hozat'da
Sağkolağası Tahsin Efendi	4	1	.	.	.	Kezâ
Solkolağası Hayreddin Efendi	4	1	.	.	.	Kezâ
Tabur Kâtibi Mehmed Celaeddin Efendi	4	1	.	.	Beşinci	Kezâ
Tabur İmamı Muhammed Sabri Efendi	4	1	.	.	.	Kezâ
Kâtip Muavini Ömer Vasfi Efendi	4	1	.	.	.	Kezâ
Tabib	4	1	.	.	.	Münhal
Eczacı Covani Efendi	4	1	.	.	.	Hozat'da
Cerrah	4	1	.	.	.	Münhal

Esamî ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkâmetleri
Tımarcı İsmail Hakkı Efendi	4	1	.	.	.	Hozat'da
Tüfenkçi Veli Usta	4	1	.	.	.	Kezâ
Yüzbaşı	4	1	1	.	.	Münhal
Mülâzım-ı Evvel Ömer Efendi	4	1	1	.	.	Hozat'da
Mülâzım-ı Sâni Hüseyin Efendi	4	1	1	.	.	Kezâ
Yüzbaşı Sadık Ağa	4	1	2	.	Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel	4	1	2	.	.	Münhal
Mülâzım-ı Sâni	4	1	2	.	.	Kezâ
Yüzbaşı Muhammed Tahir Efendi	4	1	3	.	.	Hozat'da
Mülâzım-ı Evvel Ahmed Hilmi Efendi	4	1	3	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Ahmed Efendi	4	1	3	.	.	Kezâ
Yüzbaşı Ali Remzi Efendi	4	1	4	.	Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel	4	1	4	.	.	Münhal
Mülâzım-ı Sâni	4	1	4	.	.	Kezâ
Yüzbaşı Ahmed Ağa	4	1	5	.	Beşinci	Hozat'da
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Ağa	5	1	5	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	1	5	.	.	Münhal
Yüzbaşı Mahmud Efendi	4	1	6	.	.	Hozat'da
Mülâzım Kâmil Efendi	4	1	6	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	1	6	.	.	Münhal
Yüzbaşı Hüseyin Ağa	4	1	7	.	Beşinci	Hozat'da
Mülâzım-ı Evvel Salih Zeki Efendi	4	1	7	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Emin Efendi	4	1	7	.	.	Kezâ
Yüzbaşı Ali Kâmilî Efendi	4	1	8	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mustafa Efendi	4	1	8	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni İbrahim Efendi	4	1	8	.	.	Kezâ
Beşinci Talî'a Taburu						
Binbaşı İsmail Efendi	4	5	.	.	Beşinci	Mamuretülaziz'de
Sağkolağası Ali Haydar Efendi	4	5	.	.	.	Kezâ
Solkolağası	4	5	.	.	.	Münhal
Tabur Kâtibi Mahmud Efendi	4	5	.	.	.	Mamuretülaziz'de
Muâvini Şemun Efendi	4	5	.	.	.	Kezâ
Tabib Ankil Efendi	4	5	.	.	.	Kezâ
Cerrah Abidin Efendi	4	5	.	.	.	Kezâ
Eczacı	4	5	.	.	.	Münhal
Tabur İmamı Şerif Efendi	4	5	.	.	.	Mamuretülaziz'de
Tüfenkçi Ali Usta	4	5	.	.	.	Kezâ
Yüzbaşı Muhammed Ağa	4	5	1	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Eyüb Ağa	4	5	1	.	Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Reşid Efendi	4	5	1	.	.	Kezâ
Yüzbaşı Hüseyin Ağa	4	5	2	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Kâmil Efendi	4	5	2	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	5	2	.	.	Münhal
Yüzbaşı Ali Ağa	4	5	3	.	Beşinci	Mamuretülaziz'de
Mülâzım-ı Evvel Hasan Ağa	4	5	3	.	.	Mamuretülaziz'de
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Ağa	4	5	3	.	.	Kezâ
Yüzbaşı Eşref Efendi	4	5	4	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Yusuf Efendi	4	5	4	.	.	Kezâ

Esamî ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkâmetleri
Mülâzım-ı Sâni	4	5	4	.		Münhal
Yüzbaşı Sabit Efendi	4	5	5	.		Erzurum'da
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Ağa	4	5	5	.		Mamuretülaziz'de
Mülâzım-ı Sâni Abdullah Ağa	4	5	5	.		Kezâ
Yüzbaşı Ali Efendi	4	5	6	.	Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Ağa	4	5	6	.		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Kadri Efendi	4	5	6	.		Kezâ
Yüzbaşı İsmail Ağa	4	5	7	.		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ömer Ağa	4	5	7	.		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Abdullah Ağa	4	5	7	.		Kezâ
Yüzbaşı Osman Ağa	4	5	8	.		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Hacı Ağa	4	5	8	.		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Yusuf Ağa	4	5	8	.		Kezâ
Süvari Üçüncü Alayı						
Miralay Ömer Tahir Bey	4	3	.	.	Beşinci	Diyarbakir'de
Kaymakam	4	3	.	.		Münhal
Binbaşı-i Evvel Ali Ağa	4	3	.	.		Diyarbakir'de
Binbaşı-i Sâni Hacı Aziz Efendi	4	3	.	.	Dördüncü	Kezâ
Baytar Binbaşı Muhammed Hulusi Efendi	4	3	.	.	Beşinci	Kezâ
Alay Emîni İbrahim Efendi	4	3	.	.		Erzurum'da
Sağkolağası Reşid Ağa	4	3	.	.		Diyarbakir'de
Baytar Sağkolağası	4	3	.	.		Münhal
Solkolağası Tefik Bey	4	3	.	.		Kezâ
Alay Kâtibi Rauf Efendi	4	3	.	.	Beşinci	Kezâ
Kâtib-i Sâni Muhammed Ziya Efendi	4	3	.	.		Tebdîl-i havada
İmam-ı Evvel Muhammed Said Efendi	4	3	.	.		Dersaadet'de
İmam-ı Sâni Ahmed Efendi	4	3	.	.		Diyarbakir'de
Kâtib Muavini Yusuf Efendi	4	3	.	.		Mazgird'de
Sancakdar Hacı Selim Ağa	4	3	.	.		Diyarbakir'de
Tabib-i Alay	4	3	.	.		Münhal
Cerrah-ı Evvel Muhammed Efendi	4	3	.	.		Diyarbakir'de
Cerrah-ı Sâni İbrahim Efendi	4	3	.	.		Mazgird'de
Eczacı Agop Efendi	4	3	.	.		Diyarbakir'de
Tüfenkçi Mustafa Usta	4	3	.	.		Diyarbakir'de
Sersarrac Emin Usta	4	3	.	.		Kezâ
Kaltakçı İbrahim Ağa	4	3	.	.		Dersaadet'de
Yüzbaşı Nureddin Efendi	4	3	1	.	Beşinci	Diyarbakir'de
Vekili İbrahim Efendi	4	3	1	.		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ahmed Efendi	4	3	1	.		Kezâ
Vekili Hasan Efendi	4	3	1	.		Malatya'da
Mülâzım-ı Sâni Hacı Halil Ağa	4	3	1	.		Diyarbakir'de
Vekili Ahmed Ağa	4	3	1	.		Kezâ
Yüzbaşı Tefik Bey	4	3	2	.		Kezâ
Vekili Muhammed Ağa	4	3	2	.		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Behram Ağa	4	3	2	.		Kezâ
Vekili	4	3	2	.		Münhal
Mülâzım-ı Sâni Bedirhan Efendi	4	3	2	.		Diyarbakir'de
Vekili Habib Ağa	4	3	2	.		Kezâ

Esami ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidi	Mahall-i İkametleri
Yüzbaşı Salih Ağa	4	3	3	.		Kezâ
Vekili Said Ağa	4	3	3	.		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel İbrahim Efendi	4	3	3	.		Kezâ
Vekili	4	3	3	.		Münhal
Mülâzım-ı Sâni Yusuf Efendi	4	3	3	.		Diyarbakir'de
Vekili Ali Efendi	4	3	3	.		Diyarbakir'de
Yüzbaşı Ahmed Ağa	4	3	4	.		Mazgird'de
Vekili Abdullah Ağa	4	3	4	.		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Salih Ağa	4	3	4	.		Kezâ
Vekili İbrahim Efendi	4	3	4	.		Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Ağa	4	3	4	.		Kezâ
Vekili Ahmed Ağa	4	3	4	.		Kezâ
Yüzbaşı Ali Ağa	4	3	5	.		Diyarbakir'de
Vekili Mustafa Ağa	4	3	5	.		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Hasan Ağa	4	3	5	.		Erzurum'da
Vekili Mustafa Ağa	4	3	5	.		Diyarbakir'de
Mülâzım-ı Sâni Ahmed Efendi	4	3	5	.		Kezâ
Vekili	4	3	5	.		Münhal
Yüzbaşı Muhammed Ağa	4	3	6	.		Malatya'da
Vekili Hüseyin Ağa	4	3	6	.		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel	4	3	6	.		Münhal
Vekili Halil Ağa	4	3	6	.		Malatya'da
Mülâzım-ı Sâni Abdülkadir Ağa	4	3	6	.		Kezâ
Vekili Nadir Ağa	4	3	6	.		Kezâ

**Dahil-i Vilayette Bulunan Ümerâ ve Zabitân-ı Asâkir-i Redife
Redif Birinci Alayın Birinci Taburu**

Esami ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidi	Mahall-i İkametleri
Miralay Muhammed Bey	4	1	.	.		Diyarbakir'de
Sınıf-ı Mukaddem Mustafa Ağa	4	1	1	.	Beşinci	Mamuretülaziz'de
Alay Kâtibi İshak Efendi	4	1	1	.		Erzurum'da
Sağkolağası Hacı Muhammed Ağa	4	1	1	.	Beşinci	Mamuretülaziz'de
Solkolağası Vehbi Efendi	4	1	1	.		Erzurum'da
Tabur Kâtibi Muhammed Emin Bey	4	1	1	.		Mamuretülaziz'de
Sancakdar Ali Ağa	4	1	1	.		Kezâ
Yüzbaşı Mustafa Efendi	4	1	1	1		Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Hasan Ağa	4	1	1	1		Kezâ
Yüzbaşı Ali Efendi	4	1	1	2		Hogide
Mülâzım Muhammed Ağa	4	1	1	2		Kezâ
Yüzbaşı Abdullah Efendi	4	1	1	3		İçme'de
Mülâzım İbrahim Ağa	4	1	1	3		Kezâ
Yüzbaşı Muhammed Ağa	4	1	1	4	Beşinci	Negrekde
Mülâzım-ı Evvel Ali Efendi	4	1	1	4		Kezâ
Yüzbaşı Süleyman Ağa	4	1	1	5		Nazaruşağın'da
Mülâzım-ı Evvel İbrahim Ağa	4	1	1	5		Kezâ
Yüzbaşı Hacı Muhammed Ağa	4	1	1	6	Beşinci	Pertek'de

Esamî ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkametleri
Mülâzım-ı Evvel Halil Efendi	4	1	1	6	.	Kezâ
Yüzbaşı Muhammed Hilmi Efendi	4	1	1	7	.	
Mülâzım-ı Evvel Süleyman Efendi	4	1	1	7	.	
Yüzbaşı Muhammed Ağa	4	1	1	8	.	Hozat'da
Mülâzım-ı Evvel Halid Ağa	4	1	1	8	.	Kezâ
Tabur-1 Mezkûrun Sınıf-1 Tâli Zabitânı						
Sınıf-1 Tâli Binbaşı Muhammed Ağa	4	1	1		.	Mamuretülaziz'de
Yüzbaşı Abdullah Ağa	4	1	1	1	.	Kezâ
Yüzbaşı Abdülkerim Efendi	4	1	1	2	.	Kezâ
Yüzbaşı İbrahim Ağa	4	1	1	3	.	Erzurum'da
Yüzbaşı Ali Arslan Bey	4	1	1	4	.	Mamuretülaziz'de
Yüzbaşı	4	1	1	5	.	Münhal
Yüzbaşı Hacı Osman Efendi	4	1	1	6	.	Mamuretülaziz'de
Yüzbaşı Mevlüd Ağa	4	1	1	7	.	Kezâ
Yüzbaşı Ali Efendi	4	1	1	8	.	Kezâ
Alay-1 Mezkûrun İkinci Taburu						
Binbaşı Muhammed Ağa	4	1	2		.	Malatya'da
Sağkolağası Hasan Ağa	4	1	2		.	Kezâ
Solkolağası Muhammed Emin Efendi	4	1	2		.	Samsun'da
Tabur Kâtibi Halil Zühdü Efendi	4	1	2		.	Malatya'da
Yüzbaşı Muhammed Sabri Efendi	4	1	2	1	Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel İsmail Efendi	4	1	2	1	.	Kezâ
Yüzbaşı Hacı Mercan Ağa	4	1	2	2	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel	4	1	2	2	.	Münhal
Yüzbaşı Hacı Hüseyin Ağa	4	1	2	3	.	Akçadağda
Mülâzım Dursun Ağa	4	1	2	3	.	Kezâ
Yüzbaşı Muhammed Efendi	4	1	2	4	.	Darendede
Mülâzım-ı Evvel Abdi Ağa	4	1	2	5	.	Gürün'de
Mülâzım-ı Evvel Hasan Ağa	4	1	2	5	.	Kezâ
Yüzbaşı Receb Ağa	4	1	2	6	.	Hekimhanında
Mülâzım-ı Evvel Ali Efendi	4	1	2	6	.	Kezâ
Yüzbaşı Osman Ağa	4	1	2	7	.	Erguvan'da
Mülâzım-ı Evvel Şakir Ağa	4	1	2	7	.	Erguvan'da
Yüzbaşı Hacı Muhammed Efendi	4	1	2	8	.	Keban Madende
Mülâzım-ı Evvel Hasan Efendi	4	1	2	8	.	Kezâ
Alay-1 Mezkûrun Üçüncü Taburu						
Binbaşı Ali Azmi Ağa	4	1	3		Beşinci	Hısn-ı Mansur'da
Sağkolağası İsmail Vehbi Efendi	4	1	3		Beşinci	Kezâ
Solkolağası Muhammed Ali Efendi	4	1	3			İzmir'de
Tabur Kâtibi Halil Tahsin Efendi	4	1	3			Hısn-ı Mansur'da
Yüzbaşı Mustafa Ağa	4	1	3	1		Besnide
Mülâzım-ı Evvel Selim Ağa	4	1	3	1		Kezâ
Yüzbaşı	4	1	3	2		Münhal
Mülâzım-ı Evvel Dursun Ağa	4	1	3	2		Besnide

Esami ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidi	Mahall-i İkametleri
Yüzbaşı Receb Ağa	4	1	3	3	.	Hısn-ı Mansur'da
Mülâzım-ı Evvel Osman Ağa	4	1	3	3	.	Kezâ
Yüzbaşı Hasan Ağa	4	1	3	4	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel	4	1	3	4	.	Münhal
Yüzbaşı Hasan Efendi	4	1	3	5	.	Kâhta'da
Mülâzım-ı Evvel Ali Ağa	4	1	3	5	.	Kezâ
Yüzbaşı Ömer Remzi Efendi	4	1	3	6	.	Şiro'da
Mülâzım-ı Evvel Hasan Ağa	4	1	3	6	.	Kezâ
Yüzbaşı Hasan Ağa	4	1	3	7	.	Gerger'de
Mülâzım-ı Evvel Süleyman Ağa	4	1	3	7	.	Kezâ
Yüzbaşı Hafız Mustafa Efendi	4	1	3	8	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Süleyman Efendi	4	1	3	8	.	Kezâ

Alay-ı Mezkûrun Dördüncü Taburu

Binbaşı Seyfullah Efendi	4	1	4	.	.	Ergani Madeni'nde
Sağkolağası Muhammed Efendi	4	1	4	.	.	Kezâ
Solkolağası Hakkı Efendi	4	1	4	.	.	Kezâ
Tabur Kâtibi Dilaver Efendi	4	1	4	.	.	Kezâ
Yüzbaşı Muhammed Ağa	4	1	4	1	Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Hüsnü Efendi	4	1	4	1	.	Kezâ
Yüzbaşı Hasan Efendi	4	1	4	2	.	Ergani'de
Mülâzım-ı Evvel İbrahim Ağa	4	1	4	2	.	Kezâ
Yüzbaşı İsmail Ağa	4	1	4	3	.	Çermik'de
Mülâzım-ı Evvel Ali Ağa	4	1	4	3	.	Kezâ
Yüzbaşı Mahmud Ağa	4	1	4	4	.	Çüngüş'de
Mülâzım-ı Evvel Ali Ağa	4	1	4	4	.	Kezâ
Yüzbaşı Süleyman Efendi	4	1	4	5	.	Kezâ
Mülâzım Sadullah Ağa	4	1	4	5	.	Kezâ
Yüzbaşı Hasan Ağa	4	1	4	6	.	Palu'da
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Ali Efendi	4	1	4	6	.	Kezâ
Yüzbaşı Emin Efendi	4	1	4	7	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Emin Efendi	4	1	4	7	.	Kezâ
Yüzbaşı Ali Efendi	4	1	4	8	Beşinci	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ahmed Ağa	4	1	4	8	.	Kezâ

Redif Altıncı Alayın Birinci Taburu

Miralay İsa Bey	4	6	1	.	Dördüncü	Diyarbakir'de
Sınıf-ı Mukaddem Binbaşı İbrahim Efendi	4	6	1	.	.	Kezâ
Alay Kâtibi Abdülkadir Efendi	4	6	1	.	.	Kezâ
Sağkolağası İsmail Ağa	4	6	1	.	.	Kezâ
Solkolağası Hasan Ağa	4	6	1	.	.	Kezâ
Sancakdar Latif Ağa	4	6	1	.	.	Kezâ
Tabur Kâtibi Mustafa Efendi	4	6	1	.	.	Kezâ
Yüzbaşı Halil Ağa	4	6	1	1	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Hacı Salih Ağa	4	6	1	1	.	Diyarbakir'de
Yüzbaşı Muhammed Ağa	4	6	1	2	.	Şark Nahiyesinde
Mülâzım-ı Evvel Abdurrahman Efendi	4	6	1	2	.	Kezâ
Yüzbaşı İbrahim Efendi	4	6	1	3	.	Garb Nahiyesinde

Esami ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkametleri
Mülâzım-ı Evvel Kâmil Efendi	4	6	1	3	.	Kezâ
Yüzbaşı Ahmed Ağa	4	6	1	4	.	Türkmen Nahiyesinde
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Ağa	4	6	1	4	.	Kezâ
Yüzbaşı Muhammed Efendi	4	6	1	5	.	Beşiri Nahiyesinde
Mülâzım-ı Evvel Derviş Bey	4	6	1	5	.	Kezâ
Yüzbaşı İsmail Ağa	4	6	1	6	.	Hani Nahiyesinde
Mülâzım-ı Evvel Hüseyin Ağa	4	6	1	6	.	Kezâ
Yüzbaşı Mustafa Ağa	4	6	1	7	.	Eğil Nahiyesinde
Mülâzım-ı Evvel Said Efendi	4	6	1	7	.	Kezâ
Yüzbaşı Muhammed Ağa	4	6	1	8	.	Kezâ

Tabur-ı Mezkûrun Sınıf-ı Tâli Zâbitânı

Binbaşı Şükrü Efendi	4	6	1		.	Diyarbakir'de
Yüzbaşı Şevket Bey	4	6	1	1	.	Kezâ
Yüzbaşı Hacı Şerif Ağa	4	6	1	2	.	Şark Nahiyesinde
Yüzbaşı Mustafa Efendi	4	6	1	3	.	Garb Nahiyesinde
Yüzbaşı Hüseyin Ağa	4	6	1	4	.	Türkmen Nahiyesinde
Yüzbaşı Hüseyin Ağa	4	6	1	5	.	Beşiride
Yüzbaşı Ali Ağa	4	6	1	6	.	Hani Nahiyesinde
Yüzbaşı Hasan Ağa	4	6	1	7	.	Eğil Nahiyesinde
Yüzbaşı Hasan Efendi	4	6	1	8	.	Kezâ

Alay-ı Mezkûrun İkinci Taburu

Binbaşı Hayri Efendi	4	6	2		.	Lice'de
Sağkolağası Kadri Efendi	4	6	2		.	Kezâ
Solkolağası Ahmed Ağa	4	6	2		.	Kezâ
Tabur Kâtibi Ahmed Rüşdü Efendi	4	6	2		.	Kezâ
Yüzbaşı Mustafa Ağa	4	6	2	1	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Ömer Ağa	4	6	2	1	.	Kezâ
Yüzbaşı Muhammed Ağa	4	6	2	2	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Halil Ağa	4	6	2	2	.	Kezâ
Yüzbaşı Hasan Ağa	4	6	2	3	.	Çabakçurda
Mülâzım-ı Evvel İbrahim Ağa	4	6	2	3	.	Kezâ
Yüzbaşı Muhammed Ağa	4	6	2	4	.	Kulp'da
Mülâzım-ı Evvel Ahmed Efendi	4	6	2	4	.	Kezâ
Yüzbaşı Osman Ağa	4	6	2	5	.	Piçar'da
Mülâzım-ı Evvel İbrahim Ağa	4	6	2	5	.	Kezâ
Yüzbaşı Hacı Halil Ağa	4	6	2	6	.	Zıktı'de
Mülâzım-ı Evvel Bekir Ağa	4	6	2	6	.	Kezâ
Yüzbaşı Emin Ağa	4	6	2	7	.	Silvan'da
Mülâzım-ı Evvel Abdullah Ağa	4	6	2	7	.	Kezâ
Yüzbaşı Süleyman Ağa	4	6	2	8	.	Hazro'da
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Ağa	4	6	2	8	.	Kezâ

Alay-ı Mezkûrun Üçüncü Taburu

Binbaşı Ahmed Celal Efendi	4	6	3		Beşinci	Cizre'de
Sağkolağası Hafız Efendi	4	6	3			Kezâ

Esami ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidi	Mahall-i İkametleri
Solkolağası Hacı Hasan Efendi	4	6	3		.	Kezâ
Tabur Kâtibi Hacı Ali Efendi	4	6	3		.	Kezâ
Yüzbaşı Resul Ağa	4	6	3	1	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Hasan Ağa	4	6	3	1	.	Kezâ
Yüzbaşı Mustafa Ağa	4	6	3	2	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Osman Ağa	4	6	3	2	.	Kezâ
Yüzbaşı Halil Ağa	4	6	3	3	.	İlyan'da
Mülâzım-ı Evvel Reyhan Ağa	4	6	3	3	.	Kezâ
Yüzbaşı Bekir Ağa	4	6	3	4	.	Dermemkan'da
Mülâzım-ı Evvel İlyas Ağa	4	6	3	4	.	Kezâ
Yüzbaşı Dursun Efendi	4	6	3	5	.	Midyat'da
Mülâzım-ı Evvel	4	6	3	5	.	Münhal
Yüzbaşı İsmail Ağa	4	6	3	6	.	Çelik Nahiyesinde
Mülâzım-ı Evvel Recep Ağa	4	6	3	6	.	Kezâ
Yüzbaşı Arif Ağa	4	6	3	7	.	Kercevs Nahiyesinde
Mülâzım-ı Evvel Halil Ağa	4	6	3	7	.	Kezâ
Yüzbaşı Mahmud Ağa	4	6	3	8	Beşinci	Hasankeyfde
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Ağa	4	6	3	8	.	Kezâ

Alay-ı Mezkûrun Dördüncü Taburu

Binbaşı Osman Nuri Efendi	4	6	4		Dördüncü	Mardin'de
Sağkolağası Hacı Muhammed Efendi	4	6	4		.	Kezâ
Solkolağası İbrahim Efendi	4	6	4		.	Kezâ
Tabur Kâtibi Eşref Efendi	4	6	4		.	Kezâ
Yüzbaşı Hüseyin Ağa	4	6	4	1	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Hacı Muhammed Ağa	4	6	4	1	.	Mardin'de
Yüzbaşı Muhammed Ağa	4	6	4	2	.	Avine'de
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Ağa	4	6	4	3	.	Kezâ
Yüzbaşı Mahmud Ağa	4	6	4	3	.	Piran karyesinde
Mülâzım-ı Evvel Abdülkadir Ağa	4	6	4	3	.	Kezâ
Yüzbaşı Ali Ağa	4	6	4	4	.	Derik'de
Mülâzım-ı Evvel Osman Ağa	4	6	4	4	.	Kezâ
Yüzbaşı İbrahim Efendi	4	6	4	5	.	Razvan'da
Mülâzım-ı Evvel Hacı Hasan Ağa	4	6	4	5	.	Kezâ
Yüzbaşı Muhammed Efendi	4	6	4	6	.	Siverek'de
Mülâzım-ı Evvel Nuri Efendi	4	6	4	6	.	Kezâ
Yüzbaşı Hüseyin Ağa	4	6	4	7	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Mevlüd Ağa	4	6	4	7	.	Kezâ
Yüzbaşı Ali Efendi	4	6	4	8	.	Nusaybin'de
Mülâzım Şevki Efendi	4	6	4	8	.	Kezâ

Redif Beşinci Alayın Üçüncü Taburu

Binbaşı İbrahim Seyyid Efendi	4	5	3		.	Siird'de
Sağkolağası Muhammed Ağa	4	5	3		.	Kezâ
Solkolağası Muhammed Ağa	4	5	3		.	Siird'de
Tabur Kâtibi	4	5	3		.	Münhal
Yüzbaşı Şerif Efendi	4	5	3	1	.	Siird'de
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Ağa	4	5	3	1	.	Kezâ

Esami ve Rütbe	Ordu	Alay	Tabur	Bölük	Nişan-ı Mecidi	Mahall-i İkametleri
Yüzbaşı İbrahim Ağa	4	5	3	2	.	Şirvan'da
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Ağa	4	5	3	2	.	Kezâ
Yüzbaşı Hasan Ağa	4	5	3	3	.	Kezâ
Mülâzım-ı Evvel Halil Efendi	4	5	3	3	.	Kezâ
Yüzbaşı	4	5	3	4	.	Münhal
Mülâzım-ı Evvel Mustafa Efendi	4	5	3	4	.	Bervari'de
Yüzbaşı Receb Ağa	4	5	3	5	.	Eruh'da
Mülâzım-ı Evvel		4	5	3	5	Münhal
Yüzbaşı Ahmed Ağa	4	5	3	6	.	Zilan'da
Mülâzım-ı Evvel Ali Efendi	4	5	3	6	.	Kezâ
Yüzbaşı Zülfikar Efendi	4	5	3	7	.	Dirköl'de
Mülâzım-ı Evvel Muhammed Galip Efendi	4	5	3	7	.	Kezâ
Yüzbaşı Ahmed Ağa	4	5	3	8	.	Hacı Behram'da
Mülâzım-ı Evvel Mustafa Efendi	4	5	3	8	.	Kezâ

Vilayette Bulunan Asâkir-i Zabtiye Alayı

Alay Meclisi

Reis Alaybeyi Osman Bey
Tabur Ağası Mahmud Ağa
İdare Emni Ali Efendi
Hesab Emni Hasan Efendi
Bölük Ağası İsmail Efendi
Bölük Ağası Hasan Efendi
Muavin Osman Efendi

Alay-ı Mezkûrun Birinci Taburu

Esami ve Rütbe	Tabur	Süvari Bölük	Piyade Bölük	Nişan-ı Mecidi	Mahall-i İkametleri
Tabur Ağası Mahmud Ağa	1	.	.	.	Diyarbakir'de
Hesab Emni Hasan Efendi	1	.	.	.	Kezâ
Bölük Ağası Muhammed Ağa	1	1	.	.	Kezâ
Muavini Osman Efendi	1	1	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Ali Efendi	1	1	.	.	Kezâ
Bölük Ağası Azimet Ağa	1	2	.	.	Kezâ
Muavini Bekir Ağa	1	2	.	.	Diyarbakir'de
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Ali Ağa	1	2	.	.	Kezâ
Bölük Ağası Hamid Ağa	1	3	.	.	Kezâ
Muavini Muhammed Ali Efendi	1	3	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Cüdi Ağa	1	3	.	.	Kezâ
Bölük Ağası	1	4	.	.	Münhal
Muavini	1	4	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	1	4	.	.	Kezâ
Bölük Ağası	1	5	.	.	Kezâ
Muavini	1	5	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	1	5	.	.	Kezâ
Bölük Ağası Mustafa Ağa	1	.	1	.	Diyarbakir'de

Esami ve Rütbe	Tabur	Süvari Bölük	Piyade Bölük	Nişan-ı Mecidî	Mahall-i İkâmetleri
Muavini	1	.	1	.	Münhal
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Ağa	1	.	1	.	Diyarbakir'de
Bölük Ağası İsmail Efendi	1	.	2	.	Kezâ
Muavini Hasan Ağa	1	.	2	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni İsmail Ağa	1	.	2	.	Kezâ
Bölük Ağası Hasan Efendi	1	.	3	.	Kezâ
Muavini Hacı Salih Ağa	1	.	3	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Ahmed Ağa	1	.	3	.	Kezâ
Bölük Ağası Durak Bey	1	.	4	.	Diyarbakir'de
Muavini Süleyman Ağa	1	.	4	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Hacı İsmail Ağa	1	.	4	.	Kezâ
Bölük Ağası	1	.	5	.	Münhal
Muavini	1	.	5	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	1	.	5	.	Kezâ

Alay-ı Mezkûrun İkinci Taburu

Tabur Ağası Süleyman Efendi	2	.	.	.	Mamuretülaziz'de
Hesab Emîni Ahmed Efendi	2	.	.	.	Kezâ
Bölük Ağası Mustafa Ağa	2	1	.	.	Kezâ
Muavini İbrahim Ağa	2	1	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Ahmed Ağa	2	1	.	.	Kezâ
Bölük Ağası	2	2	.	.	Münhal
Muavini	2	2	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	2	2	.	.	Kezâ
Bölük Ağası Cafer Ağa	2	.	1	Beşinci	Mamuretülaziz'de
Muavini Mikdad Ağa	2	.	1	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Tahir Efendi	2	.	1	.	Kezâ
Bölük Ağası İsmail Bey	2	.	2	.	Mamuretülaziz'de
Muavini Abdullah Efendi	2	.	2	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Ömer Ağa	2	.	2	.	Kezâ
Bölük Ağası	2	.	3	.	Münhal
Muavini	2	.	3	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	2	.	3	.	Kezâ

Alay-ı Mezkûrun Üçüncü Taburu

Tabur Ağası Halil Ağa	3	.	.	.	Mardin'de
Hesab Emîni Tahir Efendi	3	.	.	.	Kezâ
Bölük Ağası İbrahim Ağa	3	1	.	.	Kezâ
Muavini Muhammed Ali Ağa	3	1	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Bey	3	1	.	.	Kezâ
Bölük Ağası	3	2	.	.	Münhal
Muavini	3	2	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	3	2	.	.	Kezâ
Bölük Ağası Ali Ağa	3	.	1	.	Mardin'de
Muavini Bekir Ağa	3	.	1	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Salih Efendi	3	.	1	.	Kezâ
Bölük Ağası Şaban Ağa	3	.	2	.	Cizre'de

Esami ve Rütbe	Tabur	Süvari Bölük	Piyade Bölük	Nişan-ı Mecidi	Mahall-i İkametleri
Muavini Ferhad Ağa	3	.	2	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Namık Efendi	3	.	2	.	Kezâ
Bölük Ağası	3	.	3	.	Münhal
Muavini	3	.	3	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	3	.	3	.	Kezâ

Alay-ı Mezkûrun Dördüncü Taburu

Tabur Ağası Ali Bey	4	.	.	.	Malatya'da
Hesab Emîni Sadık Efendi	4	.	.	.	Kezâ
Bölük Ağası Ali Ağa	4	1	.	.	Kezâ
Muavini Ali Ağa	4	1	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Mahmud Efendi	4	1	.	.	Kezâ
Bölük Ağası	4	2	.	.	Münhal
Muavini	4	2	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	2	.	.	Kezâ
Bölük Ağası İsmail Efendi	4	.	1	.	Malatya'da
Muavini Rüstem Ağa	4	.	1	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Behram Ağa	4	.	1	.	Kezâ
Bölük Ağası Ahmed Ağa	4	.	2	.	Malatya'da
Muavini Mustafa Ağa	4	.	2	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Hasan Efendi	4	.	2	.	Kezâ
Bölük Ağası	4	.	3	.	Münhal
Muavini	4	.	3	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	4	.	3	.	Kezâ

Alay-ı Mezkûrun Beşinci Taburu

Tabur Ağası Hacı Ali Ağa	5	.	.	.	Siird'de
Hesab Emîni Zülfikar Efendi	5	.	.	.	Kezâ
Bölük Ağası Hasan Ağa	5	1	.	.	Kezâ
Muavini Halil Ağa	5	1	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Yunus Ağa	5	1	.	.	Kezâ
Bölük Ağası	5	2	.	.	Münhal
Muavini	5	2	.	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	5	2	.	.	Kezâ
Bölük Ağası Yusuf Ağa	5	.	1	.	Siird'de
Muavini Hacı Muhammed Ağa	5	.	1	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Ağa	5	.	1	.	Kezâ
Bölük Ağası Hasan Ağa	5	.	2	.	Siird'de
Muavini Süleyman Ağa	5	.	2	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni Muhammed Ağa	5	.	2	.	Kezâ
Bölük Ağası	5	.	3	.	Münhal
Muavini	5	.	3	.	Kezâ
Mülâzım-ı Sâni	5	.	3	.	Kezâ

Dahil-i Vilayette Bulunan Tahrir Memurları

Tahrir Mümeyyizi Halil Efendi

Heyet-i Mukîme Memurları

Diyarbakır Sancağı

Komisyon Başkâtibi Muhammed Raif Efendi   Yevmiye Tahsilat Kâtibi Osman Nuri Efendi
Vukuat Kâtibi Beşşar Efendi   Mizân Kâtibi Abdülcebbar Efendi
İlamât Kâtibi Hafız Ali Efendi   Defterci Süreyya Efendi

Kaza Vukuat Kâtibleri

Siverek Kâtibi Ahmed Hamdi Efendi   Lice Kâtibi Osman Efendi
Maden Kâtibi Mustafa Zeki Efendi   Refiki Agop Efendi
Silvan Kâtibi Ahmed Zeki Efendi

Mamuretülaziz Sancağı

Komisyon Başkâtibi İdris Efendi   İlamât Kâtibi Muhammed Efendi
Vukuat Kâtibi Muhammed Ali Efendi   Defterci Ahmed Efendi

Kaza Vukuat Kâtibleri

Eğîn Kâtibi Yusuf Efendi   Keban Madeni Kâtibi Mustafa Efendi
Çarsacak Kâtibi Bekir Şerif Efendi

Malatya Sancağı

Komisyon Başkâtibi Abdullah Efendi
Vukuat Kâtibi Ahmed Azmi Efendi
Tahsilat Kâtibi Muhammed Efendi
Defterci Ahmed Hamdi Efendi

Mardin Sancağı

Komisyon Başkâtibi Muhammed Nazmi Efendi
Vukuat Kâtibi Kasım Edib Efendi
İlamât Kâtibi Abdülkadir Efendi
Defterci Süleyman Efendi

Siird Sancağı

Vukuat Kâtibi Ahmed Hulusi Efendi   Refiki Abdullah Efendi

Heyet-i Seyyâre Memurları

Birinci Fırka

Muharrir-i Evvel Arif Efendi
Muharrir-i Sâni Danis Efendi
Mukayyid Muhammed Hamid Efendi
Mukayyid İbrahim Sıdkı Efendi
Messâh Muhammed Fehim Efendi
Messâh Hüseyin Vehbi Efendi

İkinci Fırka

Muharrir-i Evvel Aleksan Fehmi Efendi
Muharrir-i Sâni Ahmed Faik Efendi
Mukayyid Muhammed Rauf Efendi
Mukayyid Salih Safi Efendi
Messâh Zihni Efendi
Messâh Zülfikar Efendi

Üçüncü Fırka

Muharrir-i Evvel Hacı Hüseyin Efendi
Muharrir-i Sâni Osman Efendi
Mukayyid Mustafa Efendi
Mukayyid Şerif Efendi
Messâh Muhammed Şükrü Efendi
Messâh İsmail Hakkı Efendi

Dördüncü Fırka

Muharrir-i Evvel Lütfi Efendi
Muharrir-i Sâni Fettah Efendi
Mukayyid Muhammed Mihri Efendi
Mukayyid İbrahim Besim Efendi
Messâh Muhammed Said Efendi
Messâh Senai Efendi

Dahil-i Vilayette Bulunan Rüsûmât Memurları

Memurîn-i Daire-i Nezâret
Nâzır Ahmed Eşref Efendi Sâlise
Muhasebe Başkâtibi Hacı Mazhar Efendi
Nezâret Muavini Efendi
Tahrirât Başkâtibi Hacı Bekir Efendi
Evrak-ı Sahîha Memuru Abdurrahman Efendi

Muhasebe Kalemî

Refik-i Evvel Faik Efendi Mürûr Kâtibi Osman Efendi
Refiki Sâni Sâbir Efendi Tuz ve Müskirat Kâtibi Revnakî Efendi
Bandrol Kâtibi Hüseyin Efendi Sandık Emîni Agop Efendi

Tahrirât Kalemî

Refik-i Evvel Muhammed Şerif Efendi Diğer Abdülmecid Selimi Efendi
Mukayyid Abdullah Efendi

Muhammed Ağa'nın Fabrikası Memurları

Memur Rifat Efendi Muavini Abdurrahman Efendi

Hüseyin Ağa'nın Fabrikası Memurları

Memur Mahmud Efendi Muavini Abdülvahhab Efendi

Hacı Ahmed Ağa'nın Fabrikası Memurları

Memur Rifat Efendi Muavini Fenni Efendi

Siverek Müdüriyeti

Müdür Reşid Efendi Başkâtib Muhammed Hadi Efendi
Hısın-ı Mansur Memuru Ragıb Efendi Gerger Memuru Eyüb Efendi
Besni Memuru Ahmed Efendi Samsad Memuru Ali Efendi

Mardin Müdüriyeti

Müdür Rüstem Efendi Başkâtib Halil Efendi
Sandık Emîni Kırkor Efendi
Cizre Memuru Salih Efendi Memuru Hasan Efendi
Avine Memuru Muhammed Naim Efendi Resûlayn Memuru Hasan Efendi
Şırnak Memuru Mustafa Efendi Midyat Memuru Efendi

Mamuretülaziz Müdüriyeti

Müdür Mustafa Efendi
Başkâtib İdris Efendi Müskirat Memuru Ahmed Efendi
Sandık Emîni Ahmed Fethi Efendi
Ağavât Mezraa Memuru Ali Efendi Çarsacak Memuru Abdurrahman Efendi
Arapkir Memuru Mustafa Efendi Hekimhan Memuru Ahmed Efendi
Eğîn Memuru İzzet Efendi Malatya Memuru Muhammed Efendi
Çemişgezek Memuru Yasin Efendi Ergani Madeni Memuru Behram Efendi
Palu Memuru Muhammed Tevfik Efendi Ergani Memuru Ahmed Efendi
Keban Madeni Memuru Şakir Efendi Çermik Memuru Hacı Yakub Efendi
Çüngüş Memuru Mustafa Efendi

Süird Rüsümâtıyla Memlehaler Müdüriyeti

Müdür Osman Efendi

Başkâtib Muhammed Fehim Efendi	Sandık Emîni Hasan Efendi
Melefan Memlehası Memuru Ahmed Efendi	Kâtibi Hafız Ahmed Efendi
Kufre Memlehası Memuru Ahmed Efendi	Kâtibi Emin Efendi
Sadeh Memlehası Memuru Ali Efendi	Kâtibi İsa Efendi
Sason Memlehası Memuru Ahmed Efendi	Kâtibi Efendi
Zırki Memlehası Memuru Süleyman Efendi	Kâtibi Hasan Efendi
Sulha Memlehası Memuru İbrahim Efendi	Kâtibi Abdülhamid Efendi
Kilis Memlehası Memuru Halid Efendi	Kâtibi Yusuf Efendi
Serhel Memlehası Memuru Süleyman Efendi	Kâtibi Ahmed Efendi
Lice Memlehası Memuru Talha Efendi	Kâtibi Receb Efendi
Bulanık Memlehası Memuru Ahmed Efendi	Kâtibi Efendi
Silvan Rüsümât Memuru Ragib Efendi	Lice Rüsümât Memuru Muhammed Ali Efendi

Dahil-i Vilayette Bulunan Telgraf ve Posta Memurları

Diyarbakir Ciheti Telgraf ve Posta Müfettişi Antonyadis Efendi

Telgraf ve Posta Müdürü Avni Efendi

Türkçe Muharebe Memurları

Sermemur Şükrü Efendi	Memur-ı Sâni Mihri Efendi
Sermemur Nüzhet Efendi	Memur-ı Sâni Faik Efendi
Memur-ı Sâni Osman Efendi	Memur-ı Sâni Agop Efendi
Memur-ı Sâlis Muhammed Faik Efendi	Posta Memuru Ahmed Efendi
Memur-ı Sâlis Cemal Efendi	Mukayyid Hafız Nusret Efendi
Memur-ı Sâlis Fethi Efendi	

Fransızca Muharebe Memurları

Şefdistasyon Mösyö Pizani	Sermemur Mösyö Antuvan
Memur-ı Sâni Mösyö Bedros	Sermemur Mösyö Amasyan
Memur-ı Sâni Mösyö Harusyan	Sermemur Mösyö Poli
Memur-ı Sâni Mösyö Hanna	
Makineci Agop Ağa	

Mamuretülaziz

Telgraf ve Posta Müdürü Nail Efendi

Sermemur Rüşdü Efendi	Memur-ı Sâni Rifat Efendi
-----------------------	---------------------------

Mardin

Telgraf ve Posta Müdürü Hafız Efendi

Sermemur Zülfü Efendi	Memur-ı Sâni Hasan Efendi
-----------------------	---------------------------

Malatya

Telgraf ve Posta Müdürü Şevki Efendi

Sermemur Muhlis Efendi	Memur-ı Sâni Efendi
------------------------	---------------------

Süird

Telgraf ve Posta Müdürü Raşid Efendi	Muhabere Memuru münhal
--------------------------------------	------------------------

Cizre

Telgraf ve Posta Müdürü Hasan Nasri Efendi	Muhabere Memuru Mustafa Efendi
--	--------------------------------

Batman Kadranashane Memuru Akif Efendi
Şeyh Çoban Kadranashane Memuru İsmail Efendi
Hekimhan Kadranashane Memuru Eflatun Efendi

Dahil-i Vilayette Bulunan Arazi Memurları

Diyarbakır Defter-i Hakanî Memuru Zülfikar Bey
Birinci Kâtib Ahmed Muhtar Bey İkinci Kâtib Ömer Ali Bey
Eğil Nahiyesi Arazi Tefrik Memuru İbrahim Efendi

Diyarbakır Kazası

Tapu Kâtibi Muhammed Mesud Efendi Behramki Yoklama Kâtibi Ahmed Hamdi Efendi
Emlak Kâtibi Muhammed Derviş Efendi Yoklama Tahsildarı Abdürrahim Efendi

Siverek Kazası

Tapu Kâtibi Eyüb Sabri Efendi Birinci Tahsildarı Mustafa Efendi
Emlak Kâtibi Zülfikar Efendi İkinci Tahsildarı Ahmed Efendi

Maden Kazası

Tapu Kâtibi Muhammed Mihri Efendi Çermik Nahiyesi Yoklama Kâtibi
Birinci Yoklama Kâtibi Arif Efendi Muhammed Said Efendi
İkinci Yoklama Kâtibi Sadullah Efendi Ergani Nahiyesi Yoklama Tahsildarı
Emlak Kâtibi Zülfikar Efendi Mustafa Efendi
Çüngüş Nahiyesi Yoklama Tahsildarı Efendi
Çermik Nahiyesi Yoklama Tahsildarı Hacı Efendi

Silvan Kazası

Tapu Kâtibi Muhammed Şerif Efendi Yoklama Kâtibi Muhammed Sıdkı Efendi
Emlak Kâtibi Hafız Hamdullah Efendi Yoklama Tahsildarı Eyüb Efendi

Lice Kazası

Tapu Kâtibi Cemaleddin Efendi Yoklama Kâtibi Muhammed Bey
Emlak Kâtibi Muhammed Rifat Efendi Yoklama Tahsildarı Muhammed Bey

Sırd Kazası

Defter-i Hakanî Memuru Abdürrahman Faik Efendi
Refik-i Evvel Mustafa Nuri Efendi Refik-i Sâni Hacı Ömer Efendi
Tapu Kâtibi Ahmed Hilmi Efendi Yoklama Kâtipleri İsa ve Abdülaziz Efendiler

Mamuretülaziz Sancığı

Defter-i Hakanî Memuru Abdüllatif Efendi
Refik-i Evvel Ali Efendi Refik-i Sani Hafız Mustafa Efendi

Kaza Vukuat Kâtipleri

Mamuretülaziz Kâtibi Hacı Muhammed Efendi Eğil Kâtibi Süleyman Efendi
Keban Madeni Kâtibi Muhammed Efendi Çarsacak Kâtibi Hacı Muhammed Efendi
Arapkır Kâtibi Süleyman Efendi Palu Kâtibi Mustafa Efendi

Mardin Sancağı

Defter-i Hakanî Memuru Veysi Bey

Refik-i Evvel Muhammed Nuri Efendi

Refik-i Sâni Muhammed Efendi

Kaza Vukuat Kâtibleri

Mardin Kâtibi Yusuf Efendi

Midyat Kâtibi Ali Efendi

Cizre Kâtibi Abdülhad Efendi

Avine Kâtibi Şeymus Efendi

Şırnak Kâtibi Mesud Efendi

Malatya Sancağı

Defter-i Hakanî Memuru İsmail Efendi

Refik-i Evvel Hacı Emin Efendi

Refik-i Sâni Emin Efendi

Malatya Kazası

Tapu Kâtibi Muhammed Efendi

Yoklama Kâtibi Hacı Hasan Efendi

Yoklama Tahsildarı Ahmed Efendi

Refiki Mahmud Efendi

Yoklama Tahsildarı Hacı İbrahim Efendi

Besni Kazası

Tapu Kâtibi Muhammed Zeki Efendi

Diğeri Mustafa Efendi

Yoklama Kâtibi Muhammed Nuri Efendi

Yoklama Tahsildarı Şeyh Ağa

Diğeri Muhammed Ali Efendi

Diğeri Muhammed Ali Ağa

Diğeri Akif Efendi

Diğeri Şeyh Bey

Hısn-ı Mansur Kazası

Tapu Kâtibi İbrahim Efendi

Diğeri Hüseyin Efendi

Yoklama Kâtibi Mahmud Efendi

Tahsildar-ı Evvel Hasan Efendi

Diğeri Mustafa Efendi

Tahsildar-ı Sâni İbrahim Ağa

Akçadağ Kazası

Tapu Kâtibi Tayfur Efendi

Diğeri İbrahim Ağa

Yoklama Kâtibi Efendi

Diğeri Süleyman Efendi

Yoklama Tahsildarı Hacı Davud Efendi

Diğeri Elhas Efendi

Kâhta Kazası

Tapu Kâtibi Salih Efendi

Dahil-i Vilayette Bulunan Maden-i Hümayûn Memurları

Müdür Rumi Efendi Mütemâyiz Dördüncü M

Muhasebeci Ahmed Ramiz Efendi

Nühâs Kâtibi İsmail Hakkı Efendi

Sandık Emni Abdullah Efendi

Kalhane Memurları

Memur Osman Ağa

Kal Memuru Ali Ağa

Nühâs Yazıcısı Davud Efendi

Kalhane Kâtibi Muhammed Efendi

Keban Madeni Memurları

Müdür Vekili Hasan Tahsin Efendi

Sîm Kâtibi Şevki Efendi

Kolağası Osman Ağa

Sandık Emni münhal

Dahil-i Vilayette Bulunan Mekâtib-i Rüşdiyye

Muallim-i Evvel
Mahmud Hamdi
ve Sanîsi
Ali İlmî ve Sâlisi
Hüseyin Efendiler
Şakirdân
Aded 125

Muallim-i Sâni
Fethullah Efendi
Şakirdân
Aded 40

Diyarbakir Rüşdiyye Mektebi

Muallim-i Evvel
Bekir ve Sâni
Hacı Hasan Efendiler
Şakirdân Aded 85

Siirt Rüşdiyye Mektebi

Muallim-i Sâni
Davud Efendi
Yazı Hocası Kasım Efendi
Şakirdân Aded 45

Malatya Rüşdiyye Mektebi

Muallim-i Sâni
Osman Kâmil Efendi
Şakirdân Aded 85

Mardin Rüşdiyye Mektebi

Muallim-i Sâni
İbrahim Lebib Efendi
Şakirdân Aded 40

Mamuretülaziz Rüşdiyye Mektebi

Muallim-i Sâni
Mustafa Fevzi Efendi
Şakirdân Aded 60

Mamuretülaziz Kasabası Rüşdiyye Mektebi

Muallim-i Evvel
Mustafa Naci ve Sâni
Hacı Muhammed Efendiler
Şakirdân Aded 70

Arapgir Rüşdiyye Mektebi

Muallim-i Sâni
Münhal
Şakirdân Aded 25

Eğir Rüşdiyye Mektebi

Muallim-i Sâni
Hüseyin Efendi
Şakirdân Aded 20

Keban Madeni Rüşdiyye Mektebi

Muallim-i Sâni
Hafız Ömer Efendi
Şakirdân Aded 35

Palu Rüşdiyye Mektebi

Muallimi
henüz tayin
olunmamıştır.

Çarsacak Rüşdiyye Mektebi

Muallim-i Sâni
Tevfik Efendi
Şakirdân Aded 30

Pertek Rüşdiyye Mektebi

Muallim-i
Sanî Mustafa Efendi
Şakirdân Aded 18

Elgani Madeni Rüşdiyye Mektebi

Muallim-i Sâni
Hasan Efendi
Şakirdân Aded 25

Eğil Rüşdiyye Mektebi

Muallim-i Sâni
Hasan Efendi
Şakirdân Aded 21

Çermik Rüşdiyye Mektebi

Muallim-i Sâni
Şeyh Muhammed Efendi
Şakirdân Aded 23

Çüngüş Rüşdiyye Mektebi

Muallim-i Sâni
Mustafa Efendi
Şakirdân Aded 10

Lice Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni
Ahmed Hamdi Efendi
Şâkirdân Aded 20

Hani Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni
Şeyh Muhammed Efendi
Şâkirdân Aded 25

Besni Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni
Zühdü Efendi
Şâkirdân Aded 25

Hısn-ı Mansur Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Evvel
Dağlıyan Tomas
ve Sânisî Serki Efendiler
Türkçe Muallim Mıgırdıç Efendi

Siverek Rüşdiye Mektebi**Diyarbakır Protestan Rüşdiye Mektebi****Dahil-i Vilayette Bulunan Evkaf Memurları**

Diyarbakır ve Siird ve Mardin Evkaf Muhasebecisi Muhammed Şerif Efendi
Kâtibi Ahmed Bey Muavini Osman Efendi
Mamuretülaziz ve Malatya Evkaf Muhasebecisi Muhammed Şakir Efendi
Kâtibi Muhammed Naci Efendi Diğeri Arif Efendi
Diğeri Cemal Efendi

Dahil-i Vilayette Bulunan Nüfus Mukayyidleri**Diyarbakır Sancağı**

Merkez-i Vilayet Mukayyidi Muhammed Efendi
Şark Mukayyidi Sadullah Efendi
Behramki Mukayyidi Muhammed Efendi
Mahal Mukayyidi Hafız Ahmed Efendi
Silvan Mukayyidi Muhammed Şerif Efendi
Lice ve Piçar Mukayyidi Muhammed Efendi
Zıktı Mukayyidi Abdullah Efendi
Maden Mukayyidi Mustafa Efendi
Ergani Mukayyidi Muhammed Efendi
Diyarbakır Mukayyidi Abdurrahman Efendi
Garb Mukayyidi Halil Efendi
Derik Mukayyidi Ahmed Efendi
Siverek Mukayyidi Yusuf Ziya Efendi
Hazro Mukayyidi Ali Efendi
Hani Mukayyidi Abdürrezzak Efendi
Kulp Mukayyidi Mustafa Efendi
Eğil Mukayyidi Ragıb Efendi
Çermik Mukayyidi Abdullah Efendi
Çüngüş Mukayyidi Mustafa Efendi

Mamuretülaziz Sancağı

Mamuretülaziz Mukayyidi Hürşid Efendi
Palu Mukayyidi Raşid Efendi
Eğil Mukayyidi Hüseyin Efendi
Erguvan Mukayyidi Ahmed Efendi
Keban Madeni Mukayyidi Halim Efendi
Arapkir Mukayyidi İbrahim Efendi
Çemişgezek Mukayyidi Halil Efendi
Çabakçur Mukayyidi Süleyman Efendi

Malatya Sancağı

Malatya Mukayyidi Bekir Efendi
Hısn-ı Mansur Mukayyidi Hüseyin Efendi
Kâhta Mukayyidi Muhammed Efendi
Hasan Çelebi Mukayyidi Mustafa Efendi
Şiro Mukayyidi Muhammed Ali Efendi
Akçadağ Mukayyidi Ahmed Efendi
Besni Mukayyidi Mustafa Efendi
Hekimhan Mukayyidi Şerif Efendi
Samsat Mukayyidi Hafız Efendi
Gerger Mukayyidi Nazif Efendi

Mardin Sancağı

Mardin Mukayyidi Adem Efendi
Kercevs Mukayyidi Muhammed Efendi
Cizre Mukayyidi Muhammed Muhlis Efendi
Sürgücü ve Ömerkan Mukayyidi
Muhammed Efendi
Şırnak Mukayyidi Ahmed Efendi

Midyat Mukayyidi Ahmed Efendi
Hasankeyf Mukayyidi Muhammed Kâzım Efendi
Hacı Behram Mukayyidi Abdülkadir Efendi
Savur Mukayyidi Mustafa Efendi
Kaza-i Hams Mukayyidi Nakıyyüddin

Siird Sancağı

Siird Mukayyidi Zülfikar Efendi
Razvan Mukayyidi Abdülgani Efendi
Eruh Mukayyidi İsa Efendi
Hizan Mukayyidi Şemseddin Efendi
Bervari Mukayyidi Hüseyin Efendi
Sason Mukayyidi Osman Efendi

Şirvan Mukayyidi Muhammed Efendi
Beşiri Mukayyidi Abdülkadir Efendi
Zırki Mukayyidi Ali Efendi
Dirköl Mukayyidi Halil Efendi
Hıyan Mukayyidi Derviş Efendi

Diyarbakir'de Bulunan Düvel-i Ecnebiye Konsolosları

İngiltere Devlet-i Fahîmesi Konsolosu Mösyö Niller
Fransa Devlet-i Fahîmesi Viskonsolosu Anori Bey

Islahane Memurları

Islahat ve İmalat Müdürü Eyüb Efendi
Başkâtib Abdurrahman Efendi
Kâtib-i Sâni Ahmed Efendi

Vilayet Mühendisleri

Başmühendis Mösyö Ebdenistan
Kondüktör
Kondüktör

Dahil-i Vilayette Bulunan Memleket Tabibleri

Diyarbakir Memleket Tabibi Vaynberger Efendi
Mamuretülaziz Memleket Tabibi Artin Efendi
Malatya Memleket tabibi Ebülahad Efendi
Mardin Memleket Tabibi Hidayet Efendi

Dahil-i Vilayette Bulunan Milel-i Gayr-i Müslime Rüesâ-yı Ruhaniyesi

Rum Milleti

Diyarbakir'de Metropolit Ayakofos Efendi
Eğin'de Metropolit Vekili Dimitri Efendi

Protestan Milleti

Diyarbakir'de Piskopos Tomas Efendi
Mamuretülaziz'de Murahhas Mardros Efendi
Malatya'da Murahhas Mardros Efendi
Mardin'de Murahhas Cercis Efendi
Siird'de Murahhas İlyas Efendi
Arapkir'de Murahhas Maruros Efendi
Palu'da Murahhas Kiragos Efendi

Ermeni

Diyarbakir'de Murahhas Vekili Filipos Efendi
Kürdistan'da Rahib Arakil Efendi
Mamuretülaziz'de Murahhas Bedros Efendi
Malatya'da Murahhas Serebyon Efendi
Siird'de Murahhas Bedros Efendi
Siverek'de Murahhas Serabyon Efendi
Eğın'de Murahhas Agop Efendi
Palu'da Murahhas Vekili Bogos Efendi
Arapkir'de Murahhas Vekili Bağdasar Efendi
Besni'de Rahib Serabyon Efendi

Ermeni Katoliği

Diyarbakir'de Murahhas Vekili Mesrob Efendi
Mardin'de Murahhas Danyal Efendi
Mamuretülaziz'de Estaban İsrailyan Efendi
Malatya'da Murahhas Kirkor Efendi

Süryani

Mardin'de Patrik Vekili Hori Efrayım Efendi
Diyarbakir'de Murahhas Vekili Mirza Efendi
Cizre'de Serpiskopos Pavlov Efendi

Keldani

Diyarbakir'de Metropolit Ebdeşuh Efendi
Mardin'de Murahhas Temobars Efendi
Siird'de Murahhas Vekili Mansur Efendi

Dahil-i Vilayette Bulunan Sandık Ümenâsı

Diyarbakir'de Sandık Emını Arakil Ağa
Ergani Madeni Sandık Emını Avram Efendi
Siverek Sandık Emını Seydi Efendi
Lice Sandık Emını Cercis Efendi
Silvan Sandık Emını Agop Efendi

Mamuretülaziz

Mamuretülaziz Sandık Emını Nogogos Efendi
Palu Sandık Emını Mihail Efendi
Keban Madeni Sandık Emını Serap Efendi
Eğın Sandık Emını Markos Efendi
Arapkir Sandık Emını Mustafa Efendi
Çarsacak Sandık Emını Muhammed Efendi

Malatya

Malatya Sandık Emını Agop Efendi
Hısn-ı Mansur Sandık Emını Hacı Hüseyin Efendi
Akçadağ Sandık Emını Ahmed Efendi
Besni Sandık Emını Keyork Efendi
Kâhta Sandık Emını Ali Efendi

Siird

Siird Sandık Emîni Hacı Salih Efendi
Razvan Sandık Emîni Ohannes Efendi
Eruh Sandık Emîni Agop Efendi
Sason Sandık Emîni Agop Efendi
Şirvan Sandık Emîni Abdülmecid Efendi

Mardin

Mardin Sandık Emîni Cercis Efendi
Midyat Sandık Emîni Hanna Efendi
Avine Sandık Emîni Muhammed Bey
Cizre Sandık Emîni Mesud Efendi
Şirnak Sandık Emîni Kiryakis Efendi

Diyarbakir Vilayeti Telgraf Ücûrâtı Tarifesidir

Ücûrât	Kelimât	Diyarbakir
10	20	Dahilinde bulunan merkezlere alelumum
40	20	Aydın Vilayetiyle Mülhakâtına
15	20	Haleb Vilayetiyle Mülhakâtına
40	20	Edirne Vilayetiyle Mülhakâtına
15	20	Ankara Vilayetiyle Mülhakâtına
70	20	Cezayir-i Bahr-ı Sefid Vilayetiyle Mülhakâtına
15	20	Bağdad Vilayetiyle Mülhakâtına
70	20	Bosna Vilayetiyle Mülhakâtına
30	20	Kastamonu Vilayetiyle Mülhakâtına
45	20	İstanbul ve Mülhakâtına
60	20	Tuna Vilayetiyle Mülhakâtına
15	20	Erzurum Vilayetiyle Mülhakâtına
40	20	Hüdâvendigâr Vilayetiyle Mülhakâtına
70	20	Yanya Vilayetiyle Mülhakâtına
30	20	Konya Vilayetiyle Mülhakâtına
60	20	Selanik Vilayetiyle Mülhakâtına
70	20	İşkodra Vilayetiyle Mülhakâtına
15	20	Sivas Vilayetiyle Mülhakâtına
30	20	Suriye Vilayetiyle Mülhakâtına
30	20	Trabzon Vilayetiyle Mülhakâtına

Bâlâda beyan olunan ücûrât yalnız yirmi kelime için olup yirmi kelimeyi bir kelimededen on kelimeye kadar tecâvüz ettikte ücret-i asliyesinin nısfı zam olunur ve ilâ-nihâye minvâl-i muharrer üzere ahz olunur.

Dahil-i Vilayette Kâin Emlak-ı Mütenevvi'ayı Mübeyyin Cetveldir

Vilayet Konağı	Harem Dairesi	Eski Hükümet Konağı	Kışla-yı Hümâyûn	Mapushane	Karakolhane	
1	1	1	1	1	7	
Islahhane	Hane	Han	Dükkan	Anbar	Fırın	
1	4164	14	1868	124	25	
Kahve	Hamam	Deynek	Oda	Debbağhane	Samanlık	
23	13	27	4	22	3	
Bahçe	Tarla	Salhane	Kirişhane	İplikhane	Boyahane	
371	203	1	1	6	7	
Çömlekhane	Tımarhane	Meyhane	Kelekhane	Bezirhane	Tahmîshane	
8	1	4	5	1	1	
Arsa	Mağaza	Ahır	Değirmen	Böceklik	Mızgan	
327	124	156	28	9	5	
Cami-i Şerif	Mescid-i Şerif	Medrese	Mekteb	Mekteb-i Rüşdiye	Murahhashane	
21	32	4	4	1	2	
Zabıye Merkezi	Depo	Köşk	Tekke	Türbe-i Şerife	Mahzen	
1	1	11	5		12	
Bostanlık	Havuz	Su Terazisi	Su Kuyusu	Çeşme	Kilise	
22	8	100	5	130	11	
Hatab İskelesi	Hatab Anbar	İslâm Kabristanı	Hristiyan Mezarlığı	Buz Gölü	Buz Kuyusu	Kale Kapısı
1	1	7	4	83	16	7
Aded-i Mahallât			İcmâl-i Musakkafât			
58			8076			

Diyarbakir'e Tabi Siverek Kasabası

Hükümet Konağı	Kışla-yı Hümâyûn	Telgrafhane	Hane	Han	Hamam
1	1	1	1711	7	3
Dükkan	Fırın	Kahve	Talimhane	Menzilhane	Debbağhane
362	8	20	1	1	1
Kilhane	Boyahane	Kovanhane	Tahmîshane	Bezirhane	Çamaşırhane
1	1	1	1	3	3
Pirinç Deyneği	Buğday Deyneği	Develik	Cami-i Şerif	Hücre	Mekteb
7	7	2	5	15	5

Medrese 1	Tekke 5	Mekteb-i Rüşdiye 1	Kütübhanesi 1	Havuz 3	Anbar 3
Mağaza 2	Oda 5	Ahır 25	Kilise 3	Mekteb 3	Kabristan 9
Kar Kuyusu 20	Su Kuyusu 60	Köprü 10	Arsa 47	Hristiyan Mezarlığı 10	Bahçe 5
Mera 270	Tarla 400	Bağ 3077	Çeşme 25	Değirmen 1	Kale 1
	Mahallât Aded 3		İcmâl-i Musakkafât 6184		

Diyarbakir'e Tabi Lice Kasabası

Hane 940	Dükkan 111	Hamam 1	Değirmen 13	Mağaza 1	Fırın 2
Deynek 1	Ahır 31	Arsa 9	Depo 1	Çeşme 75	Cami-i Şerif 2
Türbe-i Şerife 3	Gasilhane 4	Mekteb 1	Kilise 1	Kabristan 20	Köprü 3
Su Kuyusu 17	Çamaşırhane 3	Bademlik 3	Bahçe 67	Bağ 1129	Tarla 1066
Dutluk 6	Kavaklık 3	Yoncalık 5	Meşelik 115	Sebzelik 77	İncirlik 2
Harman 1	Mera 29	Han 1	Samanlık 6	İcmâl-i Musakkafât 3745	Aded-i Mahallât 12

Diyarbakir'e Tabi Silvan Kasabası

Hükümet Konağı 1	Hane 130	Dükkan 2	Minare 1	Fırın 1	Cami-i Şerif 2
Çömlekhane 2	Kovanhane 2	Ahır 5	Samanlık 5	Anbar 5	Kilise 2
Çeşme 19	Arsa 40	Tarla 29	Bağ 82	Sebzelik 29	Bahçe 15
Çayırılık 5	Kavaklık 15	Harmanlık 5	Mera 60	Söğütlük 7	Değirmen 11
					Kabristan 10
	İcmâl-i Musakkafât 751			Aded-i Mahallât 2	

Diyarbakir'e Tabi Ergani Madeni Kasabası

Hükümet Konağı 1	Hapishane 1	Hane 900	Mekteb-i Rüşdiye 1	Cami-i Şerif 4	Sıbyan Mektebi 2
Kilise 2	Hamam 4	Dükkan 215	Kahve 16	Deynek 4	Han 6
Meyhane 11	Fırın 6	Mumhane 1	Debbâğhane 3	Mağaza 26	Depo 1
Arsa 12	Ahır 85	Anbar 2	Samanlık 4	Demirhane 2	Boyahane 1
Oda 8	Kalhane 1	Değirmen 3	Çeşme 2	Köprü 4	Filika 51
Cevher Mağazası 4	Bahçe 125	Bağ 740	-	Sebzelik 6	Kavaklık 40
Söğütlük 6	Çayırılık 1	Tarla 18	Mera 2	Kabristan-ı Müslim 2	Hristiyan Mezarlığı 3
	Aded-i Mahallât 3		İcmâl-i Musakkafât 2348		

Maden'e Tabi Çermik Kasabası

Hane 913	Han 3	Dükkan 300	Hamam 1	Kudret Hamamı 2	Cami-i Şerif 6
Mescid-i Şerif 3	Mekteb 5	Mekteb-i Rüşdiye 1	Medrese 1	Deynek 4	Deynek Arsası 2
Boyahane 2	Debbâğhane 3	Çömlekhane 4	Fırın 6	Kahve 9	Değirmen 8
Tekke 1	Türbe-i Şerife 1	Anbar 1	Ermeni Kilisesi 1	Protestan Kilisesi 1	Yahudi Kilisesi 1
Ahır 12	Samanlık 3	Oda 2	Arsa 15	Çeşme 83	Gasilhane 1
Su Kuyusu 2	Köprü 3	Bahçe 22	Sebzelik 2	Bostanlık 30	Bağ 915
Tarla 1075	Kavaklık 27	Yoncalık 1	Söğütlük 1	Meşelik 17	Mera 3
Kabristan-ı Müslim 2	Ermeni Mezarlığı 1	Yahudi Mezarlığı 1	Aded-i Mahallât 4	İcmâl-i Masakkafât 3478	

Maden'e Tabi Ergani Kasabası

Hane 711	Han 3	Hamam 1	Dükkan 115	Fırın 4	Kahve 6
Deynek 3	Boyahane 1	Baruthane 1	Gasilhane 1	Debbâğhane 1	Meyhane 1
Değirmen 2	Anbar 5	Samanlık 17	Ahır 188	Arsa 5	Bahçe 78
Tarla 167	Bağ 1477	Cevizlik 28	Meşelik 16	Mera 15	Cami-i Şerif 5
Mekteb 5	Türbe-i Şerife 2	Kilise 5	Çeşme 18	Kabristan 4	
	Aded-i Mahallât 4		İcmâl-i Musakkafât 2885		

Lice'ye Tabi Hani Nahiyesi

Hane 671	Han 2	Dükkan 101	Mağaza 3	Fırın 7	Boyahane 1
Debbâğhane 1	Çamaşırhane 1	Cami-i Şerif 2	Mekteb 2	Medrese 1	Makam-ı Mübarek 2
Değirmen 8	Deynek 2	Ahır 5	Samanlık 8	Kilise 1	Çeşme 4
Havuz 1	Arsa 4	Oda 1	Tarla 260	Bahçe 106	Bağ 682
Kavaklık 23	Yoncalık 6	Dutluk 1	Mîrî Tarlası 1	Mîrî Bahçesi 1	Mîrî Yoncalığı 2
Mîrî Kavaklığı 1	Mîrî Bağı 3	Mîrî Arsası 2	Kabristan-ı Müslim 2	Hristiyan Mezarlığı 1	Arazi-i Hâliye 8
	Aded-i Mahallât 2		İcmâl-i Musakkafât 2130		

Diyarbakir'e Tabi Derik Nahiyesi

Hane 472	Dükkan 60	Han 1	Kahve 1	Cami-i Şerif 1	Deynek 1
Kilise 3	Böceklik Kârhanesi 1	Ziynet Kârhanesi 12	Sabun 4	Mağaza 1	Fırın 1

Boyahane 1	Ahır 5	Oda 2	Değirmen 11	Hane Arsası 42	Çeşme 12
İncirlik 4	Bahçe 282	Bağ 243	Tarla 543	Zeytinlik 433	Nar Bahçesi 2
Türbe-i Şerife 1	Harman Yeri 1	Hamam Arsası 1	Gasilhane 2	Kabristan-ı Müslim 2	Hristiyan Mezarlığı 1
Aded-i Mahallât 3			İcmâl-i Musakkafât 2251		

Silvan Kazasına Tabi Hazro Nahiyesi

Hükümet Konağı 1	Cami-i Şerif 2	Tekke 1	Medrese 2	Hane 619	Tennurhane 1
Dükkan 6	Fırın 2	Kilise 2	Manastır 1	Mekteb-i Gayr-i müslim 2	Samanlık 1
Ahır 25	Göm 4	Köşk 1	Arsa 18	Gasilhane 2	Çamaşırhane 3
Çeşme 13	Su Kuyusu 1	Oda 6	Mağaza 2	Bargir Deyneği 8	Su Deyneği 4
Değirmen 16	Kudretbuzu Mağarası 1	Köprü 4	Bahçe 94	Bağ 1189	Dutluk 1
İncirlik 2	Bademlik 5	Ayvalık 1	Kavaklık 63	Çınarlık 6	Söğütük 7
Çalılık 2	Palutluk 4	Meşelik 4	Yoncalık 3	Sebzelik 14	Susamlık 4
Harap Değirmen 1	Tarla 424	Harman 3	Mera 4	müslim Kabristanı 5	Hristiyan Mezarlığı 2
Aded-i Mahallât 6			İcmâl-i Musakkafât 2642		

Mamuretülazız Sancağı Kasabası

Hane 2360	Dükkan 842	Han 9	Ahır 27	Mağaza 124	Kahve 15
Mekteb-i Rüşdiye 1	Deynek 9	Fırın 13	Oda 118	Hamam 9	Musluk 1
Karlık 2	Cami-i Şerif 10	Hücre 1	Muvakkit- hane 1	Boyahane 1	İhtisâbhane 1

Nalbanthane 1	Debbâğhane 26	Kirişhane 3	Salhane 1	Gasilhane 1	Bezirhane 1
Mekteb-i müslim 3	Tekke 2	Mescid-i Şerif 20	Medrese 10	Türbe-i Şerife 8	Kale 1
Zindan-ı Arık 1	Ermeni Mektebi 1	Protestan Mektebi 1	Süryani Mektebi 1	Ermeni Kilisesi 6	Protestan Kilisesi 6
Süryani Kilisesi 1	Samanlık 2	Kulübe 1	Değirmen 3	Yel Değirmeni 1	Bağ 257
Bahçe 977	Tarla 659	Meşelik 153	Sebzelik 5	Dutluk 2	Kavaklık 16
Sakızlık	Hıyarlık 3	Buzluk 3	Mağaza 1	Ardıçlık 1	Söğütlük 2 3
Mera 169	Çeşme 405	Arsa 27	Sengistân 1	İslâm Kabristanı 7	Hristiyan Mezarlığı 5
	Aded-i Mahallât 21			İcmâl-i Musakkafât 6343	
Ağavat Mezrası Kasabası					
Hükümet Konağı 1	Kışla-yı Hümâyûn 1	Telgrafhane 1	Mahpushane 1	Muvakkithane 1	Islahhane 1
Hane 395	Dükkan 201	Han 1	Ahur 19	Mağaza 19	Kahve 20
Boyahane 4	Debbâğhane 1	Salhane 1	Meyhane 6	Menzilhane 1	Nalbanthane 3
Mekteb-i Rüşdiye 1	Fabrika 1	Deynek 3	Fırın 9	Oda 14	Hamam 4
Tahmîshane 1	Karlık 1	Su Kuyusu 1	Hücre 3	Cami-i Şerif 4	Ermeni Mektebi 1
Samanlık 1	Ermeni Kilisesi 1	Katolik Kilisesi 1	Latin Kilisesi 1	Tarla 446	Bahçe 44
Bağ 192	Sebzelik 7	Dutluk 1	Söğütlük 1	Mera 5	Çeşme 14
Arsa 19	İslâm Kabristanı 1	Hristiyan Mezarlığı 1	Aded-i Mahallât 5	İcmâl-i Musakkafât 1353	

Mamuretülaziz Sancağına Tabi Keban Madeni Kasabası

Hükümet Konağı 1	Kalhane 1	Hane 401	Meyhane 4	Hamam 1	Harap Hamam 1
Menzilhane 2	Değirmen Değirmen 2	Harabe 102	Dükkan 17	Mağaza 7	Kahve
Fınn 3	Kasır 2	Samanlık 11	Ahır 47	Oda 23	Cami-i Şerif 2
Mekteb-i Rüşdiye 1	Mekteb-i Müslim 3	Mekteb-i Ermeni 1	Ermeni Kilisesi 2	Protestan Mektebi 1	Arsa 91
Bağ 2	Bahçe 89	Tarla 58	Dutluk 7	Kavaklık 2	Cehrelik 3
Sögütlük 2	Çeşme 14	Türbe-i Şerife 2	Namazgâh 1	Kabristan-ı Müslim 2	Ermeni Mezarlığı 1
Rum Mezarlığı 1	Su Kuyusu 1	Aded-i Mahallât 3	İcmâl-i Musakkafât 916		

Keban Madeni Kasabasına Tabi Çemişgezek Nahiyesi

Hane 753	Dükkan 167	Hamam 2	Fınn 3	Kahve 6	Cami-i Şerif 5
Mescid-i Şerif 2	Mekteb-i Müslim 3	Tekke 1	Ermeni Mektebi 2	Değirmen 10	Mağaza 1
Boyahane 1	Kilise 4	Oda 2	Ahır 15	Deynek 1	Samanlık 25
Bağ 13	Bahçe 122	Tarla 1388	Bademlik 8	Kavaklık 59	Sögütlük 10
Meşelik 13	Çayırılık 8	Mera 16	Arsa 63	Çeşme 21	Köprü 3
Harman Yeri 28	Kabristan-ı Müslim 8	Ermeni Mezarlığı 1	Aded-i Mahallât 3	İcmâl-i Musakkafât 2170	

Mamuretülaziz Sancağına Tabi Eğin Kasabası

Hane 2087	Dükkan 481	Han 1	Hamam 12	Değirmen 19	Fınn 12
--------------	---------------	----------	-------------	----------------	------------

Kahve 12	Mağaza 99	Boyahane 2	Debbâğhane 6	Baruthane 2	Deynek 2
Tennur Damı 95	Cami-i Şerif 6	Mescid-i Şerif 14	Mekteb-i Rüşdiye 1	Mekteb-i Müslim 13	Medrese 7
Ahır 178	Samanlık 6	Çeşme 110	Şadırvan 1	Arsa 28	Kilise 2
Ermeni Mektebi 1	Bahçe 2000	İskele 9	Kabristan-ı Müslim 7	Kabristan-ı Gayr-i müslim 3	Köprü 2
	Aded-i Mahallât 10		İcmâl-i Musakkafât 5207		

Eğir Kasabasına Tabi Ağır Nahiyesi

Hane 372	Dükkan 16	Han 1	Fırın 1	Değirmen 8	Harman Yeri 108
Sengistân 1	Cami-i Şerif 3	Bağ 527	Bahçe 328	Tarla 1575	Kavaklık 53
Söğütlük 9	Bademlik 12	Narlık 29	Yoncalık 1	Aluçluk 1	Çınarlık 2
Samanlık 15	Ahır 9	Deynek 7	Arsa 57	Mera 37	Mekteb-i Müslim 2
Mekteb-i Ermeni 1	Mekteb-i Protestan 1	Musallâ 1	Çeşme 7	Köprü 3	Göm 1
Kabristan-ı Müslim 23	Ermeni Kilisesi 1	Protestan Kilisesi 1	Ermeni Mezarlığı 1	Protestan Mezarlığı 1	Dutluk 40
	Aded-i Mahallât 2		İcmâl-i Musakkafât 3255		

Mamuretülaziz Sancağına Tabi Arapkir Kasabası

Hane 3348	Dükkan 421	Han 3	Kahve 7	Hamam 4	Oda 50
Fabrika 2	Mağaza 17	Fırın 9	Değirmen 27	Deynek 21	Boyahane 4
Debbâğhane 3	Tennur Damı 75	Ahır 22	Çamaşırhane 3	Salhane 1	Samanlık 19

Bahçe 914	Bağ 69	Tarla 1072	Kavaklık 480	Söğütlük 18	Meşelik 168
Çayırılık 5	Yoncalık 11	Çınarlık 17	Cehrelik 2	Dutluk 10	Camaşırılık 1
Arsa 178	Mera 9	Sengistân 4	Cami-i Şerif 29	Mekteb-i Rüşdiye 1	Mekteb-i Müslim 7
Medrese 6	Musallâ 1	Çeşme 86	Depo 1	Cephane 1	Kale-i Atık 1
Türbe-i Şerife 1	Tekke 1	Su Kuyusu 1	Köprü 22	Kabristan-ı Müslim 35	Ermeni Kilisesi 6
Murahhashane 1	Ermeni Mektebi 4	Katolik Kilisesi 1	Protestan Kilisesi 1	Katolik Mektebi 1	Protestan Mektebi 1
Meyhane 2	Kabristan-ı Gayr-i müslim 6	Aded-i Mahallât 20	İcmâl-i Musakkafât 7313		

Mamuretülaziz Sancağına Tabi Palu Kasabası

Hükümet Konağı 1	Hane 1552	Kahve 10	Salhane 4	Debbâğhane 5	Kirişhane 2
Boyahane 1	Mumhane 1	Han 2	Dükkan 509	Mağaza 13	Fırın 5
Hamam 3	Oda 5	Ahır 111	Samanlık 26	Deynek 13	Değirmen 9
Bağ 1075	Bahçe 549	Tarla 357	Yoncalık 7	Meşelik 1	Kavaklık 4
Cami-i Şerif 14	Mekteb-i Rüşdiye 1	Mekteb-i Müslim 3	Çeşme 13	Arsa 128	Türbe-i Şerife 1
Kabristan-ı Müslim 3	Tekke 2	Su Kuyusu 1	Kilise 5	Ermeni Mezarlığı 2	Köprü 1
Kale 1	Aded-i Mahallât 5	İcmâl-i Musakkafât 4437			

Mamuretülaziz Kazasına Tabi Çarsacak Kasabası Makarr-ı Hükümeti olan Pirri Kasabası

Hükümet Konağı 1	Hane 401	Dükkan 89	Fırın 1	Bezirhane 1	Baruthane 5
---------------------	-------------	--------------	------------	----------------	----------------

Değirmen 2	Deynek 2	Cami-i Şerif 1	Medrese 1	Harabe Hamam 1	Samanlık 9
Ahır 2	Arsa 35	Çeşme 4	Bağ 525	Bahçe 144	Tarla 77
Sebzelik 42	Kavaklık 2	Meşelik 1	Mera 1	Kilise 1	Kabristan-ı Müslim 1
Ermeni Mezarlığı 2	Aded-i Mahallât 2	İcmâl-i Musakkafât 1351			

Çarsacak Kazasına Tabi Pertek Nahiyesi

Hükümet Konağı 1	Cami-i Şerif 4	Mescid-i Şerif 2	Mekteb-i Rüşdiye 1	Türbe-i Şerife 1	Hane 530
Dükkan 27	Değirmen 9	Deynek 4	Fırın 3	Kilise 3	Ermeni Mektebi 1
Samanlık 21	Ahır 25	Oda 1	Arsa 426	Çeşme 8	Harabe Hamam 3
Harabe Köşk 1	Harabe Han 1	Kale 1	Kavaklık 13	Bağ 112	Bahçe 564
Tarla 1797	Söğütlük 2	Hıyarlık 3	Mera 3	Kabristan-ı Müslim 3	Hristiyan Mezarlığı 2
	Aded-i Mahallât 3		İcmâl-i Musakkafât 3573		

Malatya Sancağı Kasabası

Hükümet Konağı 1	Telgrafhane 1	Zabtiye Merkezi 1	Mahpushane 1	Cephane 1	Hane 4670
Dükkan 1028	Han 8	Debbâğhane 13	Boyahane 1	Değirmen 33	Salhane 1
Meyhane 4	Hamam 8	Bostan 1	Mağaza 26	Mescid-i Şerif 44	Cami-i Şerif 34
Mekteb-i Rüşdiye 1	Medrese 5	Tekke 3	Mekteb-i Müslim 4	Türbe-i Şerife 18	Kale Hendeği 23
Depo 1	Anbar 4	Samanlık 27	Ahır 20	Arsa 528	Kabristan-ı Müslim 27
Kabristan-ı Gayr-i müslim 5	Ermeni Mektebi 3	Mekteb-i Katolik 1	Mekteb-i Protestan 1	Ermeni Kilisesi 5	Protestan Kilisesi 1

Katolik Kilisesi 2	Bahçe 3400	Bağ 628	Kayıtlık 93	Kavaklık 7	Çayırılık 2
Boyalık 16	Söğütlük 5	Tarla 1817	Mera 19	Çeşme 43	Nehr-i cârî 3
Su Kuyusu 30	Köprü 2	Namazgâh 4	Aded-i Ma- hallât 13	İcmâl-i Musakkafât 12419	

Malatya Sancağı na Tabi Hısn-ı Mansur Kasabası

Hükümet Konağı 1	Kışla-yı Hümâyûn 1	Hane 1872	Dükkan 600	Han 2	Cami-i Şerif 9
Mescid-i Şerif	Tekke 2	Türbe-i Şerife 3	Depo 1	Cephane 1	Hamam 2
Değirmen 8	Deynek 2	Şerikhane 2	Debbâğhane 1	Boyahane 2	Tahmîshane 1
Kirişhane 1	Kahve 8	Fırın 5	Oda 7	Anbar 7	Samanlık 1
Şıra Muhsırası 1	Ahır 1	Çeşme 16	Su Kuyusu 5	Hane Arsası 34	Carni Arsası 3
Değirmen Arsası 1	Medrese 1	Mekteb-i Rüşdiye 1	Külhane 1	Musallâ 1	Tarla 1224
Bahçe 95	Bağ 2260	Kavaklık 13	İncirlik 1	Koru 1	Kayalık 1
Mera 2	Köprü 26	Arazi-i hâliye 7	Kabristan-ı Müslim 7	Kilise 5	Hristiyan Mezarlığı 5
	Aded-i Mahallât 9		İcmâl-i Musakkafât 6189		

Siird Sancağı Kasabası

Hükümet Konağı 1	Kışla 1	Hane 1679	Dükkan 729	Cami-i Şerif 4	Mescid-i Şerif 3
Mekteb-i Rüşdiye 1	Hamam 7	Depo 1	Karakolhane 1	Boyahane 1	Bardakhane 1
Aşhane 1	Salhane 1	Han 4	Fırın 5	Kahve 2	Anbar 9

Mağaza	Deynek	Türbe-i	Tekke	Ermeni	
3	2	2	Şerife 20	1	Kilisesi 1
Keldani	Süryani	Oda	Ahır	Arsa	Su Kuyusu
Kilisesi 1	Kilisesi 1	7	23	149	16
Çeşme	Bağ	Bahçe	Tarla	Boyalık	Bodrumluk
12	2246	34	862	162	2
Mera	İncirlik	Kabristan-ı	Hristiyan	Aded-i	İcmâl-i
6	2	Müslim 14	Mezarlığı 3	Mahallât 8	Musakkafât
				6049	

Siird Sancağına Tabi Rızvan Kasabası

Hükümet	Hane	Dükkan	Ahır	Kahve	Arsa
Konağı 1	200	20	1	1	4
Mescid-i	Deynek	Kilise	Değirmen	Bahçe	Tarla
Şerif 1	1	3	6	7	238
	Aded-i Mahallât		İcmâl-i Musakkafât		
	2		484		

Siird Sancağına Tabi Hazo Kasabası

Hükümet	Hane	Dükkan	Mağaza	Han	Cami-i
Konağı 1	234	47	9	1	Şerif 6
Türbe-i	Deynek	Değirmen	Ahır	Kale	Kilise
Şerife 2	1	5	27	1	1
Arsa	Bahçe	Tarla	Çeşme	Bademlik	Samanlık
12	6	31	1	2	5
Kabristan-ı	Kabristan-ı		Aded-i Mahallât	İcmâl-i Musakkafât	
Müslim 2	Gayr-i müslim 1	3	395		

Mardin Sancağı Kasabası

Hükümet	Telgrafhane	Cephane	Hane	Dükkan	Han
Konağı 1	1	1	2261	1196	1
Hamam	Cami-i Şerif	Mescid-i	Mekteb-i	Mekteb	Tekke
4	12	Şerif 11	Rüşdiye 1	2	4
Kahve	Fırın	Deynek	Mağaza	Depo	Zindan
21	12	25	16	2	1

Şerikhane	Salhane	Menzilhan	Kirışhane	Boyahane	Çömlekhane
1	1	1	1	5	1
Su Kuyusu	Türbe-i	Medrese	Arsa	Ahır	Çeşme
2	Şerife 2	4	42	50	25
Cami	Kilise	Mahzen	Kule	Anbar	Oda
Arsası 4	7	2	1	1	6
Misafirhane	Bahçe	Köşk	Bağ	Tarla	İncirlik
2	403	20	418	229	3
Mirî	Kabristan-ı	Kabristan-ı	Aded-i	İcmâl-i	
Arsası	Müslim	Gayr-i müslim	Mahallât	Musakkafât	
2	12	6	13	4836	

Diyarbakır Kasabası

Zükûr-ı	Zükûr-ı
Müslim	Gayr-i müslim
5258	6713

Siverek Kasabası

Zükûr-ı	Zükûr-ı
Müslim	Gayr-i müslim
3378	1021

Lice Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i müslim
1634	642

Silvan Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i müslim
77	298

Ergani Madeni Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i müslim
928	1000

Çermik Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i müslim
1473	740

Maden'e Tabi Ergani Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i müslim
859	780

Diyarbakır'e Tabi Derik Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i müslim
788	320

Silvan'a Tabi Hazro Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i müslim
1010	641

Lice'ye Tabi Hani Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i müslim
818	908

Nefs-i Harput Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i müslim
4155	7624

Mamuretülaziz Sancağı Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i müslim
261	944

Mamuretülaziz'e Tabi

Keban Madeni Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i müslim
334	336

Mamuretülaziz'e Tabi

Paflu Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i müslim
2351	1402

Mamuretülaziz'e Tabi

Eğir Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i müslim
2326	2712

Mamuretülaziz'e Tabi

Arapkir Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i müslim
3989	4527

Keban Madeni'ne Tabi**Çemişgezek Kasabası**

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i
1040	müslim 820

Mamuretülaziz'e Tabi Peri Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i
234	müslim 1012

Silrd Sancağı Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i
4446	müslim 1500

Silrd Sancağına Tabi**Hazro Kasabası**

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i
188	müslim 352

Malatya Sancağına tabi**Hısn-ı Mansur Kasabası**

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i
3185	müslim 1563

Eğir Kasabasına Tabi**Ağır Kasabası**

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i
634	müslim 121

Çarsacak Kazasına Tabi Pertek Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i
1117	müslim 180

Silrd Sancağına Tabi**Rızvan Kasabası**

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i
123	müslim 373

Malatya Sancağı**Kasabası**

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i
8664	müslim 3612

Mardin Sancağı Kasabası

Zükûr-ı Müslim	Zükûr-ı Gayr-i
4219	müslim 3720

**Diyarbakir Vilayetin'in İstatistik Usulüyle Tanzim ve
İmlâ Olunan Cedvelidir**

Diyarbakir Sancağının Mahsulat-ı Arzıyyesi

Mahsulatın Nev'i	Sarfiyat Dahili	Sarfiyat Harici	Mahsulat Yekûnu	Fiyat Dahili	Fiyat Harici	Kıymet Dahili	Kıymet Harici	Yekûn-ı Kıymet
	Kile-i İstanbul			Kuruş				
Hınta	3050000		3050000	9	0	27350000	-	27450000
Şair	3250000	1000000	3250000	45	0	14625000	-	14625000
Ma'a-Sair	2000000	1000000	2200000	6	8	3000000	1600000	13600000
Hububat								
Kesilen	Aded							
Koyun ve Keçi	280000		280000	30	-	84	-	8400000
	Kıyye							
Balmumu	1500	1500	3000	23	25	24500	37500	72000
Tiftik	6750		6750	15	-	101250	-	101250
Yapağı	30000	15000	45000	7	10	210000	150000	360000
Kıl	35000	10000	45000	3	4	105000	40000	145000
Kök Boya	5000		5000	5	-	25000	6000000	25000
Mazı	40000	100000	240000	4	6	560000	600000	1160000
Teferruatı								
Nar								
Kabuğu	10000	50000	150000	1	1	75000	50000	125000
Yekûn					63585	750	2477500	66063250
Sumak	100000		10000	2.5		75000		75000
Yaprağı								
Sumak	50000		50000	3	-	150000	-	150000
Fenek	500		500	15	-	7500	-	7500
Ketre	10000	20000	30000	1	2	10000	40000	50000
Penbe-i Ham	Kıyye							
	300000	200000	500000	7	8	1500000	1400000	2900000
Erz-i Safi	230000	70000	300000	2	3	460000	210000	670000

Mahsulatın Nev'i	Sarfiyat Dahili	Sarfiyat Harici	Mahsulat Yekûnu	Fiyat Dahili	Fiyat Harici	Krymeti Dahili	Krymeti Harici	Yekûn-ı Krymet
Cild-i Sansar	5000	1000	6000	60		30000	70000	100000
Cild-i Tilki	2200	3000	5200	9	12	16800	26000	55800
Cild-i Tavşan	1000	8000	9000	1	2	1000	16000	17000
Harîr Kozası	50000	-	50000	50	-	3500000	-	250000
Badem	2000	1000	3000	13	16	26000	16000	250000
Yekûn							46655000	72630550
Sancak-ı Mezkûrun Mahsulat-ı Sınaiyyesi								
Çetari	2000	14000	16000	50	65	100000	910000	1010000
Kutni	-	3000	3000	-	37	-	111000	111000
Gazliye	6500	17500	24000	25	30	66250	525000	687500
Manusa	10000	20000	30000	15	18	150000	360000	510000
Çarşaf	1000	3000	4000	170	150	170000	450000	620000
Mülevven	Aded							
Meşin	15000	15000	30000	6	8	90000	120000	210000
Mülevven Sahtiyan Mamul	30000	40000	70000	16	20	480000	800000	1280000
Cild-i Bakar	18000	8270	26270	50	65	900000	537550	1437550
Ayakkabı	130000	30000	160000	20	24	2600000	720000	3320000
Kırmızı İplik Bez	15000	20000	35000	25	28	375000	560000	935000
Yekûn						5027500	5093550	10124050
Tiftik-i Abbasi	Aded			Kuruş				
Abbasi	1000	1000	2000	70	80	70000	80000	150000
Şal-ı Abbasi	300	700	1000	25	30	75000	21000	28500
Yerli Basması	10000	10000	20000	12	14	120000	140000	260000
Harîr Paşu	15000	25000	40000	3	4	45000	100000	145000

Mahsulatın Nev'i	Sarfıyat Dahilî	Sarfıyat Haricî	Mahsulat Yekûnu	Fiyat Dahilî	Fiyat Haricî	Kıymetî Dahilî	Kıymetî Haricî	Yekûn-ı Kıymet
Canfes	5000	25000	30000	8	9	40000	225000	265000
Ma'reke	1000	1000	2000	150	200	150000	200000	350000
Eğer Takımı	1500	1500	3000	80	100	120000	150000	270000
Mamulat-ı Ahşabiye	20000	10000	30000	10	12	200000	130000	330000
Çorap	20000	10000	30000	5	7	100000	70000	170000
Külâh	70000	30000	10000	3	4	210000	120000	330000
Yekûn						1062500	1236000	2298500
Muytâbiye		Kıyye			Kuruş			
	30000	35000	65000	7	9	210000	315000	525000
Mamul Cild-i Camus	15000	-	15000	13	-	195000	-	195000
Nühâs Evânî	20000	40000	60000	26	30	520000	1200000	1720000
Mamul Gümüş	1200	7501950	1600	1700				
Mamul Kazzaziye	2000	2500	4500	250	300	500000	750000	1250000
Mamul Tunç	3000	4000	7000	20	25	60000	100000	160000
Mamul Demir Teferruatı	100000	20000	120000	8	10	800000	200000	1000000
Mamul Çift Âlâtı	200000	-	200000	10	-	2000000	-	2000000
Sucuk Pestil	40000	-	40000	3	-	120000	-	120000
Lüle Sebil	500000	500000	1000000	5	7	62500	87500	150000
Yekûn						7450000	5163500	16613500
Sancak-ı Mezkûrun Mahsulat-ı Mâyî'ası								
Peynir		Kıyye			Kuruş			
	300000	-	300000	2	-	600000	-	600000
Revgan-ı	150000	50000	200000	9	11	1350000	550000	1900000
Sade İç Yağı	300000	-	300000	4	-	1200000	-	1200000

Mahsulatın Nev'i	Sarfiyat Dahili	Sarfiyat Harici	Mahsulat Yekûnu	Fiyat Dahili	Fiyat Harici	Krymeti Dahili	Krymeti Harici	Yekûn-ı Krymet
Zeytinyağı	3000	7000	10000	8	10	24000	70000	94000
Susam Yağı	360000	40000	400000	8	9	360000	2880000	3240000
Yağ Sabunu	10000	15000	25000	8	9	80000	135000	215000
Pekmez ve Akid	170000	-	170000	1,5	-	255000	-	255000
Meşrubat-ı Mütenevvi'a	10000	15000	25000	7	8	70000	120000	190000
Meyve-i Höşk	550000	-	550000	1,5	-	825000	-	825000
Kuru Üzüm	1000000	-	1000000	1,5	-	1500000	-	1500000
Asel	20000	-	20000	-	7	-	140000	140000
Yekûn	8924000	1235000	1159000					

Süird Sancağı Mahsulat-ı Arziyesi

Hınta	Kile-i İstanbulî							
	1350000	-	1350000	9	-	12150000	-	12150000
Şa'ır	810000	-	810000	4	-	3240000	-	3240000
Hububat	900000	-	900000	3	-	2700000	-	2700000
Erz	Kıyye							
	120000	-	120000	2	-	240000	-	240000
Kök Boya	2500	30000	32500	5	6	12500	180000	192500
Soğan	80000	-	80000	10	-	20000	-	20000
Kuru Üzüm	100000	150000	250000	1	1,5	100000	225000	325000
Penbe-i Ham	40000	50000	90000	4	5	160000	250000	410000
Bitüm	22000	13000	35000	1,5	2,5	33000	32500	65500
Fındık	16000	18000	34000	1,5	2,5	24000	45000	69000
Yekûn						18679500	732500	19412000
Ceviz	Kıyye			Kuruş				
	200000	-	200000	20	-	100000	-	100000

Mahsulatın Nev'i	Sarfiyat Dahili	Sarfiyat Harici	Mahsulat Yekûnu	Fiyat Dahili	Fiyat Harici	Kıymeti Dahili	Kıymeti Harici	Yekûn-ı Kıymet
Badem	2000	2000	4000	8	10	16000	20000	36000
Kestane	1500	2500	4000	1,5	2,5	2250	6250	8500
Elma Armut Teferruatı	200000	-	200000	0,5	-	100000	-	100000
İncir	25000	35000	60000	0,5	1	12500	35000	47500
Kırmızı Ketre	1000	3000	3500	2	2,5	2000	7500	9500
Şakaloz	2000	-	6000	2	-	12000	-	12000
Mazı	10000	150000	160000	3	4	30000	600000	630000
Antuf	6000	14000	20000	2	3	12000	42000	54000
Nar kabuğu	30000	-	30000	1	-	20000	-	20000
Yekûn						316750	710750	1027500
	Kıyye							
Duhân	25000	-	25000	4	-	100000	-	100000
Keşmiri								
Üzüm	4000	2400	6400	2	3	8000	7200	15200
Balmumu	200	1000	1200	20	25	4000	75000	290000
Tiftik	25000	75000	100000	13	15	325000	1125000	1450000
Yapağı	25000	12000	37000	5	6	125000	72000	197000
Kıl	10000	10000	20000	3	4	30000	40000	70000
Cild-i Aded								
Sansar	-	1000	1000	60	-	-	60000	60000
Cild-i Tilki	500	2000	2500	8	12	4000	24000	28000
Cild-i Vaşak	-	50	50	-	150	-	7500	7500
Cild-i Kunduz	-	100	100	-	60	-	6000	6000
Kesilen								
Koyun ve Keçi	60000	-	60000	30	-	-	1800000	1800000
Yekûn						21792250	2944500	24202200

Mahsulatin Nev'i	Sarfiyat Dahili	Sarfiyat Harici	Mahsulat Yekunu	Fiyat Dahili	Fiyat Harici	Krymeti Dahili	Krymeti Harici	Yekun-ı Krymet
Sancak-ı Mezkûrun Mahsulat-ı Sinaïyyesi								
Yünlü	Aded			Kuruş				
Kuşak	3000	3000	6000	10	12	30000	36000	66000
İplikli Kuşak	4000	5000	9000	6	8	24000	40000	64000
Yünlü Aba	4000	4000	8000	30	35	120000	140000	260000
Tiftikli Aba	7000	2000	9000	20	25	140000	50000	190000
Beyaz Ham Bez	15000	15000	30000	10	12	150000	180000	330000
Siird Basması	3000	2000	5000	10	13	30000	26000	56000
Kırmızı Bez	20000	20000	40000	15	17	300000	340000	640000
Beyaz Meşin	5000	15000	20000	5	7	25000	105000	130000
Kırmızı Meşin	2000	1000	3000	8	10	16000	10000	26000
Ayak Yemenisi	40000	10000	50000	12	14	480000	140000	620000
Yekûn						1315000	1067000	2382000
	Aded			Kuruş				
Çarık	20000		20000	11	-	220000		220000
Mülevven Sahtiyân	4500	10700	15200	12	15	54000	160500	214500
Mamul Cild-i Camus	200		200	800	-	160000	-	160000
Mamul Cild-i Bakar	5000		5000	20	-	100000	-	100000
Kırmızı İplik	Kıyye							
	500	1000	1500	40	50	20000	50000	70000
Beyaz İplik	10000		10000	17	-	120000	-	120000
Yağ Sabunu	12000		12000	3	-	36000	-	36000
Bitüm Sabunu	1000	5000	6000	7	8	7000	40000	47000
Tiftik Çakmağı	Aded							
	500	500	1000	10	15	5000	7500	12500

Mahsulatın Nev'i	Sarfiyat Dahili	Sarfiyat Harici	Mahsulat Yekûnu	Fiyat Dahili	Fiyat Harici	Kıymet Dahili	Kıymet Harici	Yekûn-ı Kıymet
Abanos								
Sigara Ağacı	2000	18000	20000	1	2	2000	36000	38000
Yekûn						2039000	1361000	3400000
Sancak-ı Mezkûrun Mahsulat-ı Mâyi'ası								
	Kıyye		Kuruş					
Peynir	50000	50000	1			50000		50000
Revgan-ı Sade	50000	10000	60000	7	8	350000	80000	430000
İç Yağı	30000	15000	45000	4	5	120000	75000	195000
Bıtım Yağı	1200	5800	7000	5	6	6000	34800	40800
Pekmez	80000		80000	1		80000		80000
Akîd	30000		30000	12		45000		45000
Asel	10000	25000	35000	4	6	40000	150000	1900000
Meyve-i Höşk ve Ter	100000		100000	1		100000		100000
Nar Pekmezi	2000		2000	3		6000		6000
Meşrubat	50000		500000	5		250000		250000
Yekûn						1047000	339800	1386800
Mardin Sancağı Mahsulat-ı Arziyesi								
	Kile-i İstanbuli							
Hınta	1260000		1260000	9		11340000		11340000
Şa'ir	567000		567000	4		2268000		2268000
Darı	540000	-	540000	3		1620000		1620000
Hububat	540000		540000	4		2160000		2160000
	Kıyye							
Duhân	60000	20000	80000	5	7	300000	140000	440000
Penbe-i Ham	80000	26000	106000	7	8	560000	208000	768000
Erz	60000		60000	2,5		150000		150000

Mahsulatin Nev'i	Sarfiyat Dahilî	Sarfiyat Haricî	Mahsulat Yekûnu	Fiyat Dahilî	Fiyat Haricî	Krymeti Dahili	Krymeti Harici	Yekûn-ı Krymet
Tane-i Zeytin	40000	100000	140000	1	1,5	40000	150000	190000
Mahlep	60000	260000	320000	1,5	2,5	90000	650000	740000
Bitun	100000	150000	250000	1,5	2,5	150000	375000	525000
Yapağı	35000	50000	85000	6	8	210000	400000	610000
Yekûn						2888000	1923000	30811000
İcasi	150000	150000	300000	2	3	300000	450000	750000
Susam	200000	400000	600000	1	1,5	200000	600000	800000
Badem	6000	10000	16000	10	12	60000	120000	180000
Mazı	20000	100000	120000	3	4	60000	400000	460000
Antuf	15000		15000	2		30000		30000
Şakaloz	15000		15000	2		30000		30000
Sumak	60000	40000	100000	1,5	2	90000	80000	170000
Nar Kabuğu	20000		20000	1		20000		20000
Sucuk	40000	40000	80000	3	4	120000	160000	280000
Pestil	40000	60000	100000	2	3	80000	180000	260000
Tiftik	40000	170000	210000	13	15	520000	2450000	2970000
Yekûn						30398000	6363000	36761000
Sancak-ı Mezkûrun Mahsulat-ı Sinaiyyesi								
Nühâs	Kıyye			Kuruş				
Mamulâtı	2000	3000	5000	25	30	50000	90000	140000
Mamulât-ı								
Demir	20000	30000	50000	6	7	120000	210000	330000
Mamul Cild-i								
Camus	15000	5000	20000	10	12	150000	60000	210000
Kırmızı								
İplik	4000	1500	5500	30	35	120000	52500	172500
Beyaz								
İplik	5000	2000	7000	12	14	60000	28000	88000

Mahsulatin Nev'i	Sarfiyat Dahili	Sarfiyat Harici	Mahsulat Yekunu	Fiyat Dahili	Fiyat Harici	Krymeti Dahili	Krymeti Harici	Yekun-ı Krymet
Mamul								
Tunc	200	200	400	15	18	3000	3600	6600
Bıtm								
Sabunu	1500	500	2000	6	7	9000	3500	12500
	Kıyye							
Şal Aba	1500	8500	10000	30	35	45000	297500	342500
Mülevven								
Meşin	5000	8000	13000	6	7	30000	56000	86000
Mülevven								
Sahtıyan	20000	10000	30000	14	16	280000	160000	440000
GümüşKıyye								
Mamulâtı	100	50	150	1600	1800	160000	90000	250000
Yekun						1027000	1051100	2078100
	Aded			Kuruş				
Ayakkabı	60000	20000	80000	20	25	120000	50000	170000
Beyaz Bez	12500	4000	16500	20	22	27500	88000	368000
Kırmızı Bez	6000	2000	8000	30	35	180000	70000	250000
Mütyabiye	2000	1000	3000	14	16	28000	16000	44000
Keçe	5000		5000	5		25000		25000
Külâh	5000		5000	5		25000		25000
Yün Aba	2500	2500	5000	60	70	150000	175000	325000
Gazeliye	10000	10000	20000	25	28	250000	280000	530000
Mendil	10000		10000	4		40000		40000
Kesilen								
Ağnâm ve Keçi	8000		8000	40		320000		320000
				Para	Para			
Lüle Sebil	200000	2000000	2200000	10	15	5000	75000	80000
Yekun						6400000	2255100	8655100

Mahsulatin Nev'i	Sarfiyat Dahili	Sarfiyat Harici	Mahsulat Yekûnu	Fiyat Dahili	Fiyat Harici	Kıymeti Dahili	Kıymeti Harici	Yekûn-ı Kıymet
------------------	-----------------	-----------------	-----------------	--------------	--------------	----------------	----------------	----------------

Livâ-i Mezkûrun Mahsulat-ı Mâyi'ası

	Kıyye	Kuruş						
İç Yağı	40000		40000	4		160000		160000
Peynir	80000	-	80000	1,5		120000	-	120000
Revgan-ı Sade	60000	-	60000	9		540000	-	540000
Bitim Yağı	3000	1500	4500	5	6	15000	9000	24000
Asel	20000	12000	32000	6	7	120000	84000	204000
Pekmez	200000	100000	300000	1	1,5	200000	150000	350000
Akîd	40000		40000		2	80000		80000
Meyve-i Höşk ve Ter	500000		500000	1		500000		500000
Üzüm	100000	100000	200000	1	1,5	100000	150000	250000
Meşrubat	2000		2000	5		10000		10000
Yekûn						184500	393000	2838000

Mamuretülaziz Sancağı Mahsulat-ı Arziyesi

	Kile-i İstanbuli	Kuruş				
Hınta	3000000	3000000	10		30000000	30000000
Şa'ir	1500000	1500000	7		10500000	10500000
Darı	300000	300000	7		2100000	2100000
Gilgil	300000	300000	7		2100000	2100000
Kokoroz	60000	60000	7		420000	420000
Bakla	60000	60000	10		600000	600000
Mercimek	30000	30000	10		300000	300000
Nohud	60000	60000	10		600000	600000
Culband	90000	900000	7		630000	630000
Küşne	150000	150000	5		750000	750000
Yekûn					48000000	48000000

Mahsulatin Nev'i	Sarfıyat Dahili	Sarfıyat Harici	Mahsulat Yekûnu	Fiyat Dahili	Fiyat Harici	Kıymeti Dahili	Kıymeti Harici	Yekûn-ı Kıymet
	Kile-i İstanbulî			Kuruş				
Zikrik	150000		150000	10		1500000		1500000
Susam	300000		300000	10		3000000		3000000
Ceviz	15000		15000	13		195000		195000
	Kıyye		Kuruş					
Erz	100000	100000	3		300000	300000		
Penbe-i Ham	400000	600000	1000000	6	7	2400000	4200000	6600000
Harîr Kozası	10000	20000		30000	60	70 600000	1400000	2000000
Üzüm	300000		300000	1		300000		300000
Badem	15000	25000		40000	10	12 150000	300000	450000
						Para		
Soğan	500000	500000	10		125000	125000		
Cehri	15000	45000	60000	20	25	200000	1125000	1425000
Yekûn						8870000	7025000	15895000
	Kıyye		Kuruş					
Balmumu	5000	6000	11000	20	25	100000	150000	2500000
Yapağı	20000	30000	50000	6	7	120000	210000	330000
Tiftik	3000	7000	10000	10	11	30000	91000	121000
Kıl	40000	10000	50000	4	5	160000	50000	210000
	Aded							
Cild-i Sansar	200	3800	4000	60	70	12000	266000	278000
Cild-i Tilki	17000	10000	27000	12	15	204000	150000	354000
	Kıyye							
Kök Boya	2000	3000	5000	5	6	10000	18000	28000
Çiğş	20000	80000	100000	1.5	2.5	30000	200000	230000
Mazı	20000	30000	50000	4	4.5	80000	135000	215000
Antuf	2000	3000	5000	3	3.5	6000	10500	16500
Yekûn						752000	1280500	2032500

Mahsulatın Nev'i	Sarfiyat Dahili	Sarfiyat Harici	Mahsulat Yekûnu	Fiyat Dahili	Fiyat Harici	Kıymeti Dahili	Kıymeti Harici	Yekûn-ı Kıymet
	Kıyye			Kuruş				
Şakaloz	2000	3000	5000	3	3,5	6000	10500	16500
Duhân	80000	100000	180000	5	6	400000	600000	1000000
Kesilen Ağnâm ve Keçi	180000		180000	40		7200000		7200000
Tipatsi	50000	100000	150000	20		25000	10000	125000
Ketre	5000	25000	30000	1	2	5000	50000	55000
Sumak	5000		5000	1,5		7500		7500
Sumak Yaprağı	10000		10000	4		5000		5000
Nar Kabuğu	10000		10000	4		5000		5000
Yekûn						9066000	65275000	74241500
Livâ-i Mezkûrun Mahsulat-ı Sinaiyesi								
Mülevven	Aded		Kuruş					
Sahtıyan	50000	30000	80000	15	18	750000	54000	1290000
Mülevven Meşin	60000	40000	100000	6	8	360000	320000	680000
Kösele	20000		20000	40		800000		800000
Müytabiye	60000		60000	9		540000		540000
Keçe ve Külâh	40000		40000	6		240000		240000
Tunç Mangal ve Şamdan	1000		1000	150/15		82500		82500
Düğe Üzengi	200		200	7		1400		1400
Mamulât-ı Ahşabiyye	30000	20000	50000	15	20	450000	400000	850000
Çift Âlatı Takımı	50000		50000	40		2000000		2000000

Mahsulatin Nev'i	Sarfıyat Dahili	Sarfıyat Harici	Mahsulat Yekûnu	Fiyat Dahili	Fiyat Harici	Kıymeti Dahili	Kıymeti Harici	Yekûn-ı Kıymet
Eğer Takımı	500		500	100		50000		50000
Takımı	500		500	150		75000		75000
Yekûn						5248100	1260000	6608100
Çetar İpliği	2000	2000	4000	100	120	200000	240000	440000
Gazeliye	3000	2000	5000	50	60	150000	120000	270000
Manusa	20000	30000	50000	15	20	300000	600000	900000
Beyaz ve Kırmızı Bez	60000		60000	10		600000		600000
Ayakkabı	200000		200000	12		2400000		2400000
Havlü	10000	10000	20000	5	6	50000	60000	110000
Yazma Yemeni	20000	5000	25000	7	8	140000	40000	180000
Mamulât-ı Kıyye Gümüş	500		500	1600		800000		800000
Beyaz ve Kırmızı İplik	40000		40000	13		520000		520000
Nühâs Mamulâtı	20000		20000	27		540000		540000
Demir Mamulâtı	300000		300000	8		240000		240000
Yekûn						13448900	2320000	15768900
Livâ-i Mezkûrun Mahsulat-ı Mâyi'ası								
Peynir	300000		300000	2		600000		600000
Revgan-ı Sade	200000		200000	8		300000		1000000
Pekmez	100000		100000	2		200000		200000
İç Yağı	120000		120000	5		600000		600000
Bezir Yağı	30000		30000	5		150000		150000

Mahsulatın Nev'i	Sarfiyat Dahili	Sarfiyat Harici	Mahsulat Yekûnu	Fiyat Dahili	Fiyat Harici	Kıymeti Dahili	Kıymeti Harici	Yekûn-ı Kıymet
Hind Yağı	8000		8000	4		32000		32000
Susam Yağı	10000		10000	6		60000		60000
Meyve-i Ter ve Hôşk	500000		500000	1		500000		500000
Meşrubat-ı Mütenevvi'a	30000		30000	7		210000		210000
Yekûn						3952000		3952000

Malatya Sancağı Mahsulat-ı Arziyesi

	Kile-i İstanbulî		Kuruş					
Hınta	1500000	1500000	10		1500000			15000000
Şa'ir	750000	750000	7		5250000			5250000
Mercimek	60000	60000	10		600000			600000
Nohud	90000	90000	10		900000			900000
Küşne	90000	90000	7		630000			630000
Bakla	90000	90000	7		630000			630000
Culband	90000	90000	6		5400000			540000
Gilgil	60000	60000	6		360000			360000
Darı	90000	900000	6		540000			540000
Zikrik	60000	60000	10		600000			600000
Yekûn					25320000			25320000
Penbe-i Ham	50000	60000	110000	7	8	350000	480000	830000
Harîr Kozası	30000		30000	60		1800000		1800000
Afyon	10000		10000	200		2000000		2000000
Erz	100000	100000	200000	2,5	3	250000	300000	550000
Kereste Ağacı	Aded							
	50000	70000	120000	10	15	500000	1050000	1550000

Mahsulatın Nev'i	Sarfıyat Dahilî	Sarfıyat Haricî	Mahsulat Yekûnu	Fiyat Dahilî	Fiyat Haricî	Kıymetî Dahilî	Kıymetî Haricî	Yekûn-ı Kıymet
Kuru Dut	2000	2000	4000	1	1,5	2000	3000	5000
Duhân	90000	170000	260000	3	4	270000	680000	950000
Kök Boya	7000	27000	34000	4	5	28000	135000	163000
Çiriş	20000	10000	30000	2	2,5	40000	25000	65000
Mazı	5000	10000	15000	3	4	15000	40000	55000
Yekûn						5255000	2713000	7968000
		Kıyye		Kuruş				
Ketre	3500	10004500	1	1,5	3500	1500	5000	
Antuf	4000		4000	3	120	12000		1200
Şakaloz	3000		3000	3		9000		9000
Pestil	40000	70000	110000	2	2,5	80000	175000	255000
Sucuk	20000	30000	50000	3	4	60000	120000	180000
Eşbâbiye	50000	60000	110000	1,5	2	75000	120000	195000
Kuru Üzüm	40000		40000	1,5		60000		60000
Cild-i Sansar	800	200	1000	60	70	4800	14000	62000
Cild-i Tilki	600	2000	2600	10	12	6000	24000	30000
Meyve-i Ter	812000		812000	10		203000		203000
Yekûn						556500	454500	1011000
Badem	4000	6000	10000	10	12	40000	72000	112000
Balmumu	1000	6000	7000	20	23	20000	13800	158000
Yapağı	20000	20000	40000	6	7	120000	140000	260000
Tiftik	5000	5000	10000	10	12	50000	60000	110000
Kıl	20000	30000	50000	3	4	60000	120000	180000
KesilenAded								
Ağnâm ve Keçi	80000		80000	30		2400000		2400000
				Para				

Mahsulatın Nev'i	Sarfiyat Dahili	Sarfiyat Harici	Mahsulat Yekûnu	Fiyat Dahili	Fiyat Harici	Kıymeti Dahili	Kıymeti Harici	Yekûn-ı Kıymet
Ceviz	100000		100000	20		50000		50000
Cehri	100	10000	10100	18	20	1800	200000	201800
Yekûn						3387330	3897500	3770800
Livâ-ı Mezkûrun Mahsulat-ı Sınaiyyesi								
Manusa	5000		5000	12		60000		60000
Beyaz Bez	15000	15000	30000	12	14	180000	210000	390000
Kilim ve Halı	1500	1500	3000	120	150	180000	225000	405000
Çubuk	5000	5000	10000	1	1,5	5000	7500	12500
Külek	10000	10000	20000	5	7	50000	70000	120000
Ayakkabı	50000		50000	10		50000		500000
İskemle Sandık	1500	1500	3000	12	15	18000	22500	40500
Cild-i Camus	200		200	250		50000		50000
Cild-i Bakar	2000		2000	30		60000		60000
Çorap	12000		12000	6		72000		72000
Yekûn						1175000	535000	1710000
Surna Kaval		Aded						
	1000	4000	5000	2	2,5	2000	10000	12000
Kırmızı Bez	20000	15000	35000	20	25	400000	375000	775000
Mûytabiye	2000	8000	10000	8	9	16000	72000	88000
Mülevven Meşin	15000		15000	6		90000		90000
Mülevven Sahtiyan	15000		15000	15		225000		225000
Keçe ve Külâh	25000		25000			4	100000	100000

Mahsulatin Nev'i	Sarfiyat Dahili	Sarfiyat Harici	Mahsulat Yekûnu	Fiyat Dahili	Fiyat Harici	Kıymeti Dahili	Kıymeti Harici	Yekûn-ı Kıymet
Nühâs Evânî	4000		4000	25		10000		100000
Mamul Demir ve Teferruatı	120000		120000	7		840000		840000
Tunç Evânî	7000		7000	15		105000		105000
Çift Âlatı	10000		10000	40		400000		400000
Yekûn						3453000	992000	4445000
Livâ-i Mezkûrun Mahsulat-ı Mâyl'ası								
Peynir	100000		100000	1		100000		100000
Revgan-ı Sade	80000		80000	7		560000		560000
Revgan-ı Ter	10000		10000	8		80000		80000
Asel	10000	20000	30000	5	6	50000	120000	170000
Pekmez	50000	-	50000	2,5	-	125000	-	125000
Revgan-ı Neft	2000	3000	5000	10	15	20000	45000	65000
İç Yağı	20000		20000	5		100000		100000
Dut Pekmezi	10000		10000	2		20000		20000
Yekûn						1037000	124500	1161500

İstatistik Cetvelinin Hülâsası

İcmâl	Mahsulat-ı Arziyye	Mahsulat-ı Sınaiyye	Mâyi'ât	
96583000	732230550	12613500	10759000	Diyarbakir Sancağı
29215000	34512200	3400000	1286800	Siird Sancağı
47654100	36761000	008655100	2238000	Mardin Sancağı
94062400	74341500	15718900	3952000	Mamuretülaziz Sancağı
39479800	33873300	4445000	1161500	Malatya Sancağı
306918350				

Vilayetin Doksan Bir Senesi Muvâzenesidir

Diyarbakir Sancağı

Mali	Birinci Kısım
2585460	Vergi-yi Kadîmi
569711	Tahrîr-i icra olunan kasabaların vergi-yi cedîdi
431485	Bedelât-ı Askeriyesi
3586656	Yekûn
3586656	İkinci Kısım
3165773	Ma'a-Rub' Öşr-i Hububat
116300	Harîr Öşrü
...5000	Duhân Öşrü
361255	Rüsûmât-ı Müteferrika
3648328	Yekûn
3648328	Üçüncü Kısım
1740725	Öşr-i Hububat
..69750	Öşr-i Duhân
150000	Mazî Öşrü
1444573	Ağnâm Rüsûmu
2500	Harc-ı Mazâbit
57500	Harc-ı Vesâik
5000	Resm-i Tahsiliye
250000	Resm-i Tapu ve Yoklama Hasilatı
3370048	Yekûn

Dördüncü Kısım

1000	Beytülmal Hasılatı
1000	Yade
2000	Ceza-i Nakdî
4000	Mürûr eden eyyâm güzêştesi
4500	Öşr-i Maaş
2200	Müteferrika Hasılatı
147000	Yekûn

Mamuretülaziz Sancağı**Birinci Kısım**

Mali	
2858238	Vergi-yi Mürettebe ve Cedidi
960929	Bedelât-ı Askeriyesi
3819167	Yekûn

İkinci Kısım

Ma'a-Rub'	Öşr-i Hububat
13580	Öşr-i Harîr
800	Mazı Öşrü
9200	Cehri Öşrü
137627	Rüsûmât-ı Müteferrika
5167800	Yekûn
	Üçüncü Kısım
569788	Öşr-i Hububat
48766	Öşr-i Harîr
39004	Öşr-i Duhân
9992	Öşr-i Afyon
9750	Mazı ve Teferruat-ı Saire Öşrü
875334	Ağnâm Rüsûmu
7522	Rişte-i Penbe
8900	Harc-ı Mazâbit
63000	Harc-ı Vesâik
9500	Resm-i Tahsiliye
345460	Resm-i Tapu ve Yoklama Hasılatı
37860	Tapu Varaka Bahâsı
2024880	Yekûn

Dördüncü Kısım

4200	Ceza-yı Nakdî
5364	Beytülmal Hasılatı
8000	Tel Arazi Hasılatı
1911	Öşr-i Maaş
16519	Mürûr eden eyyâm güzêştesi
95	Tatbik Mührü Harcı
1624	Akçe İskontosu
557739	Tahrîr masârfı karşılığı
95452	Yekûn

Malatya Sancağı

Mali	Birinci Kısım
206150	Vergisi
153779	Bedelât-ı Askeriyesi
2189929	Yekûn
İkinci Kısım	
2789942	Ma'a-Rub' Öşr-i Hububat
24066	Duhân Öşrü
192800	Afyon Öşrü
52100	Harîr Öşrü
17000	Mazî ve Teferruat-ı Saire Öşrü
185450	Rüsûmât-ı Müteferrika
4261358	Yekûn
Üçüncü Kısım	
990119	Ağnâm Rüsûmu
9750	Duhân Öşrü
7200	Harc-ı Mazâbıt
39750	Harc-ı Vesâik
4250	Resm-i Tahsiliye
363000	Resm-i Tapu ve Yoklama Haslatı
1409819	Yekûn
Dördüncü Kısım	
1185	Maaş-ı Müsteridde
500	Ceza-i Nakdî
40	Tatbik Mührü Harcı
1725	Yekûn

Siird Sancağı

Mali	Birinci Kısım
1486138	Vergisi
397600	Bedelât-ı Askeriyesi
1883738	Yekûn
İkinci Kısım	
2241063	Öşr-i Hububat
53415	Rüsûmât-ı Müteferrika
2294478	Yekûn
Üçüncü Kısım	
859137	Ağnâm Rüsûmu
1446	Harc-ı Mazâbıt
20000	Harc-ı Vesâik

1104	Resm-i Tahsiliye
58232	Resm-i Tapu ve Yoklama Hasılatı
939919	Yekûn
Dördüncü Kısım	
1720	Ceza-i Nakdî
187	Tereke Esmânı
256	Maaş-ı Müsteridde
43	Müteferrika
2206	Yekûn

Mardin Sancağı

Mali	Birinci Kısım
1370991	Vergisi
260719	Bedelât-ı Askeriyesi
1631710	Yekûn
İkinci Kısım	
1977291	Ma'a-Rub' Öşr-i Hububat
9766	Öşr-i Duhân
860	Zeytin Öşrü
75692	Rüsûmât-ı Müteferrika
2063609	Yekûn
Üçüncü Kısım	
237942	Öşr-i Hububat
1711000	Ağnâm Rüsûmu
2000	Harc-ı Mazâbıt
20000	Harc-ı Vesâik
2500	Resm-i Tahsiliye
50000	Ma'a-Varaka Bahâ, Resm-i Tapu ve Yoklama Hasılatı
2023442	Yekûn
Dördüncü Kısım	
676	Öşr-i Maaş
3000	Ceza-i Nakdî
3676	Yekûn

Vilayetin Kâffe-i Vâridâtı

11019732	Diyarbakir Sancağı
11107299	Mamuretülaziz Sancağı
7862831	Malatya Sancağı
5120341	Süird Sancağı
5722437	Mardin Sancağı
40832640	

Posta Tarifnamesidir

Mukaddime

Memâlik-i Mahrûse-i Şahane'nin hangi mahallerine hangi günlerde posta çıkarılmakta olduğu ve nerelere Tatarlar vasıtasıyla mekâtib ve emanât ve eşya ve ne yerlere sürücü yedleriyle yalnız muharrerât îsâl kılınmakta ve ne mahallerin merkezlerinde müdür ikâme olunmakta bulunduğunu ve posta işleyen mahallerin yekdiğerlerine olan bu'd ve mesafesi kaçır saatten ibaret idiğini mübeyyin bu kere saye-i muhassenât-vâye-i cenab-ı padişahîde haritası tanzim kılınmakla bunca lazım gelen bazı tarifât ve ihtarâtı ve alınacak ücûrât ve saire muameleatı mübeyyin risalenin suretidir.

Malumat-ı Umumiye

Postalara tevdi olunacak mekâtib ve matbuatın her halde peşinen ücûrâtı alınmak usul-i müttehazedendir. Yapıştırılacak pulların esmânı ve elvânı ber-vech-i zîr beyân olunur.

Fî(yatı)	Elvânı
On paralık	Mor
Yirmi paralık	Yeşil
Bir kuruşluk	Sarı
İki kuruşluk	Turuncu
Beş kuruşluk	Mavi
Yirmi kuruşluk	Kırmızı

Postalara teslim olunacak mekâtib ve evrak-ı saire ve matbuat-ı mütenevvi'anın üzerlerine ber-mûceb-i tarife ashâbı taraflarından pullar yapıştırılarak zîrde isimleri tahrîr ve ta'dâd kılınan merkezler sandıklarına vaz'ı lazım gelecektir ve pullar dahî işbu merâkizde fûruht olunacaktır:

Postahâne-i Âmire, Galata, Beşiktaş, Üsküdar, Cağaloğlu, Bayezid, Ayasofya, Mahmudpaşa

Bir mektubun posta pulları gram ve mikdarına nisbetle ücretinden noksan yapıştırılıp posta sandığına atıldığı halde mahalline gönderilmeyip postahanedeki tevkîf ve görünecek bir mahalle vaz' ile sahibi görüp mektubun mahalline irsâline tâlib olduğu halde noksan pullar ba'de'l-ikmâl irsâl olunacaktır.

Bir mektup sahibi postaya teslim etmiş olduğu mektubu geriye almak murad eylediği halde işbu mektup kendisinin olduğuna posta idaresinin temin ve sebeb-i istirdâdı ne idiğini dahi izah ve tebyîn etmeye mecbur olacaktır.

Posta sandığına atılan mektup ve evrak-ı saire üzerinde bulunan posta pullarının kalb ve yahud bir defa müstamel olduğu tebeyyün ettiği halde o makûle evrak mahalline gönderilmeyeceğinden mâ'adâ ashâbı dahi li-eclî't-tedîb taharrî ve derdest edilecektir.

Eğerçi bozgunluk pullarda olan uygunsuzluk kendi tarafından olmadığını sahib-i mektup iddia ederse mütecâsirini irâe ve isbat-ı madde etmesi lazım gelecektir.

Gönderilecek mekâtib ve sairenin üzerleri her kime gidecek olur ise isim ve şöreti ve mahalli ecnebi lisanında yazıldığı takdirde taşra postahane müdürü ecnebi lisanına aşına olmadıkları cihetle vakt ü zamanıyla mahallerine îsâle güçlük olmamak için izahen Türkçe dahi yazılması muktezîdir.

Postahane müdürü bulunan mahallere verilen bilcümle mekâtib ve evrak-ı saire ücreti kâmilen ol mahalde ahz olunur ve müdür bulunmayan mahalden müdür bulunan mahalle gönderilen evrak ve mekâtibin ücreti bittabi müdür bulunan mahalde ahz kılınacağından yalnız üzerlerine tarçimî renginde pul yapıştırılacaktır. Bir kimse kendi ismine vârid olan bir mektubun mührünü fek ve küşâd etmezden evvel adem-i kabul ile red ve tade edebilir ise de mektubun mührünü fek ve feth eyledikten sonra hiçbir vesile ve bahane ile eda-i ücretten imtinâ edemeyecektir.

Mektup derûnuna kâime ve konsolide ve yahud her nev'i meskûkât ve eşya-i saire vaz'ı katiyyen memnû olup şayet bu memnû'iyeti isgâ etmeyip de yine vaz' edenler olduğu takdirde mektupları alikonulup bundan dolayı zühur edecek davasına havale-i sem' u itibar olunmayacaktır.

Posta işleyen mahaller için hariçden pulsuz mektup ve evrak-ı saire alıp îsâl edecek olanlardan yedlerinde zuhur edip memurları taraflarından tutulacak olan o makûle evraktan postadan kaçırılmış farzıyla iki kat ücret alınacaktır.

Taahhüd ettirilecek mektuplar bir zarf derûnuna vaz' olup mühür fekki vaki olmadıkça açılmayacak surette zarfın üzeri mühür-i mûmâ-ileyhle ekal üç mahalden temhîr olunmak iktizâ eder bu suretle mektup gönderecek olan adam mektubu memur-ı mahsûsa teslim edeceğinden bunun için kendisine bir kıt'a makbuz senedi itâ edilecektir ve böyle taahhüdü mektup zayi olacak olur ve makbuz senedi sahibinin yedinde görülür ise ol halde mektup sahibine postahanedeki yüz kuruş itâ edilecektir.

Bir kimse ber-minvâl-i muharrer sened alınmış taahhüdü bir mektubunun postaya teslimi tarihinden altı mâh mürründe zayi olduğu beyanıyla dava etmeğe hakkı olmayacaktır. Alması ve yahud tarafından ma'rûf bir vekil irsâl ile icab eden senedi imza ederek alınması lazım gelir.

Gazete ve sair matbu evrak zarf derûnuna vaz' olunmayıp görünür surette kağıtla çemberletilmesi iktizâ eder ve bu takım gazete matbuat arasına sıkıştırılmış mektup görülür ise sahibi tarafından iki kat ücret alınacaktır. Ecza-i nâriye ve bunun emsâli muhâtaralı şeyler katıyyen kabul olunmayıp reddolunur.

Taşraya akçe göndermek isteyenler taleb eyledikleri halde teshîlât olmak üzere yalnız posta ücreti ahz olunarak icabına göre Dersaadet Postahanesi havale verebilir.

Posta vârid olduğu gün mektupların ne saatten itibaren tevdi olunacağı ahaliye ilan olunacak ve akşama kadar postahane derûnunda olan mahall-i mahsûsunda mektuplar tevzi kılınacaktır.

Postanın vârid olduğu günde postahanedен alınmayan mektuplar ertesi günü müvezzi'ler ma'rifetiyle ashâbının mahallerine gönderileceğinden şimdilik adı mektubun beheri için yirmi taahhüdü için kırkar para alınacaktır.

Postahanelerde verilecek mekâtîbden ücret-i kademiye olarak bir şey alınmayacaktır.

Mekâtîbin işbu müvezzi'ler ma'rifetiyle ibtidâ tayin edilen hududun derece derece tatvîliyle uzaklara kadar tevzi edilecektir ve bu makûle mektupların ücreti verilmemiş ise mezkûr tarçînî renginde üzerinde ne kadar pul var ise o mikdar ücret peşinen eda olunacaktır.

Müvezzi'lerin icra-yı memuriyetlerinde kendilerinden nâ-becâ bir hareket ve muamele görülür ve yahud ziyade ücret talep olunur da Postahane-i Âmire İdaresi'ne iştikâ olunacak olur ise kimler olduğu anlaşılmaq için yakalarında bulunan numaranın beyânı iktizâ eder.

Taşraya gönderilmek üzere postahaneye gelecek emanet ve eşya ve taahhüdü mekâtîb saat dokuz buçuğa ve adı mekâtîb saat ona değin kabul olunacaktır.

Kara ve deniz postalarıyla gönderilecek emanet ve eşya ve taahhüdü mekâtîb yalnız Postahane-i Âmire'den ahz ve kabul olup Galata Postahanesi'nden fakat bahren dahi taahhüdü mekâtîb alınır. Galata Postahanesi'yle sair merkezlerde kara postaları için verilecek mekâtîb saat dokuz buçuğa kadar alınacaktır. Bahren ve berren postaların yevmi hareket ve vürüdları Anadolu cânibine işleyen postalardan ekserisi her Çarşamba çıkarıldığı misillü beher Pazar günleri Kayseri ve Kütahya ve Salı günleri Şam ve Bağdad tarifleri postaları Dersaadet'e vürüd eder ve Rumeli cânibinin karadan posta işleyen Niş ve Vidin ve sair mahallerine haftada bir kere her Salı günü emanet ve mektup ile postalar çıkarılıp oralardan her Cumartesi Dersaadet'e gelir ve her Perşembe günü Edirne, Sofya, Niş, Filibe taraflarına fevkalade olarak sürücü ile yalnız evrak postası gönderilip işbu mahallerden dahi Çarşamba günü Dersaadet'e vürüd eder ve bir de Edirne'den Dersaadet'e Pazartesi günü yalnız mektup postası gelir. Kezâlik Memâlik-i Mahrûse-i Şahane'nin sevâhil olan mahalleriyle içerisinde bulunan yerlere bahren işleyen postalardır.

Varna Tariki

Varna ve Şumnu ve Ruscuk tariflerine haftada iki defa Salı ve Cuma günleri posta çıkarılır ve emanet ve mektup saat altıya kadar alınır. Her Pazartesi ve Perşembe mahall-i merkümeden Dersaadet'e gelir.

Trabzon Tariki

Her Çarşamba Ereğli, Amasra, İnebolu, Sinop, Samsun, Ordu, Ünye, Giresun'a uğrayarak Trabzon'a gidip o civarda ve Anadolu'nun içerisinde bulunan mahallere olan emanet ve mekâtîbi dahi buralardan gönderilmek üzere emanet saat sekize ve mekâtîb saat sekiz buçuğa kadar alınır.

Ve avdette mezkûr iskelelere uğrayan posta her Pazar günü Dersaadet'e avdet eder.

Selanik Tariki

Selanik ve Manastır ve İškodra'ya gitmek üzere kezâlik Perşembe günleri doğruca Selanik'e posta çıkarılıp kezâlik emanet saat sekize ve mektup sekiz buçuğa kadar kabul olunur ve oralardan kezâlik Perşembe günleri Dersaadet'e gelir.

Galos Tariki

Kale-i Sultaniye ve Karaağaç ve Kavala ve Selanik'e uğrayarak mezkûr Galos ve Yenişehir ve Tırhala ve Yanya'ya beher hafta Cumartesi günleri posta çıkarılır. Emanet saat sekize ve mektup sekiz buçuğa kadar kabul olunur ve mezkûr mahallerden her Pazartesi günleri Dersaadet'e gelir.

İzmir Tariki

Gelibolu, Kale-i Sultaniye ve Midilli'ye uğrayarak İzmir ve civarı mahallere her Perşembe günleri posta çıkarılır. Emanet saat sekiz ve mekâtîb saat sekiz buçuğa kadar alınır ve zikr olunan mahallerden her Çarşamba günleri gelir.

Körfez Tariki

Darca ve Karamürsel'e uğrayarak beher gün sabahları İzmit'e posta çıkarılır ve beher gün akşam üzerleri gelir.

Gemlik Tariki

Mudanya, Gemlik'e uğrayarak Bursa'ya her Pazar ve Salı ve Cuma günleri sabahleyin posta ihrac olunup ve her Cumartesi ve Pazartesi ve Çarşamba günleri akşamları vürüd eder.

Bandırma Tariki

Bandırma ve oradan Balıkesir'e her Perşembe günleri posta çıkarılır ve bu mahallerden her Pazar sabahleyin gelir.

Tekfurdağı Tariki

Silivri ve Ereğli'ye uğrayarak Tekfurdağı'na her Salı ve Cumartesi günleri sabahleyin posta çıkarılır ve işbu mahallerden Pazartesi ve Perşembe günleri akşam üzerleri gelir.

Malumat-ı Bahriye

Deniz postasıyla nakl olunacak mekâtib ve gazete ve evrak-ı sairenin posta ücreti kara postası misillü peşinen te'diye olunacağından bunlara dahi iktizâ eden posta pulları evvelce yapıştırılmak icab-ı haldendir. Asitâne'den Memâlik-i Şahane sevâhilinde vaki iskelelere gerek bu iskelelerin birinden diğerine gönderilecek adi bir mektuptan kırkar para ücret alınacaktır. Fazla olan mektubun her bir dirhemi için nisf ücret yani yirmişer para daha zam olunacaktır. Gazete ve evrak-ı matbua ve taahhüdlü mektuplar için kara postasında ne suretle ücret alınırsa bahren isâline dahi ol vechile muamele edilir.

Posta Tarifesi

Mektup Tarifesi

Kadîmden beri beyne'n-nâs ma'rûf ve müsta'mel olan kıyyenin üç dirhemi dirhem-i a'şâri hesabıyla on gram itibar olunarak beher on gramlık mektuptan yüz saat mesafe için altmış para ve yüz bir saatten iki yüz saate kadar üç ve iki yüz bir saatten ilerisi için her kaç saat olur ise olsun hudûd-ı Hakanîde nihayet-i mesafeye kadar altı kuruş ücret ahz olunur ve on gramdan fazla gelen mekâtibden beher beşer gram kadar fazlası için nisf ücret zam olunur.

Postahane olan mahallerde iki kat ücret ahzıyla taahhüd usulü icra olunduğu misillü Tatar caddesi olan mahallere emanet ve eşya ve mektup gönderilip Tatar işlemeyen mahallere yalnız mektup gönderilir.

Gazetelerin beheri on altı gram olanların beş ve otuz gram kadar on ve bundan ziyadesinin ücreti yirmi paradır ve risale şeklinde olan gazetelerin beher seksen üç gramlığı yirmi paradır.

Devlet-i Aliyye matbaalarında basılan kitapların taşraya nakil ve ihracında eşya-i saireye nisbetle nisf ücret ahz olunur.

Evâmir-i aliyye ve defâtir ve senedât gibi evraktan yüz otuz bir grama kadar on gramlık adi bir mektup ücreti ve yüz otuz bir gramı tecavüz eder ise nümune vechile saatte iki yüz elli grama kadar iki ve iki yüz elli birden beş yüz grama kadar dört ve beş yüz birden yedi yüz elli grama kadar altı ve yedi yüz elli birden bir kilograma kadar sekiz para ahz olunacaktır ve bu makûle evrakın taahhüdü arzu olunur ise ücretinin iki misli ahz edilerek icra olunacaktır.

Emanet Tarifesi

Altın emanetinin beher bin kuruşu için saatte üç ve sîm Mecidiyenin kezâlik beher bin kuruşu için saatte altı ve meteliğin beher bin kuruşu için kezâlik on iki para ücret alınacaktır.

Posta ile bu makûle sîm ü zer meskûkât ve mücevherat ve saire zî-kıymet eşyanın hîn-i naklinde kıymetleri hesabıyla beher bin kuruşu için altışar para alınarak sigorta usulü icra olunur ve meskûkât-ı nühâsiyyenin postalar ile nakli memnû'dur.

Nümune Tarifesi

Zî-kıymet eşyadan usul-i sâbık üzere kıymetine nisbetle beher bin kuruşu için iki para ücret alınır fakat kıymetdâr olmayan eşya-yı âdiyede dirhem hesabı dirhem-i a'şâriye tahvil olduğundan ba'demâ beher saatte bir gramdan iki yüz elli grama kadar eşyadan iki ve iki yüz elli birden beş yüz grama kadar olan eşyadan dört ve beş yüz birden yedi yüz elli grama kadar ağırlıkta bulunan eşyadan altı ve yedi yüz elli birden bir kilograma kadar eşyadan sekiz para ücret alınacaktır ve bir kilogramdan ziyade olan eşyanın nihayet iki kilogramdan ziyade ağırlıkta bulunanlarının kabul ve adem-i kabulünde posta muhtâr olacaktır. Postaya verilen emanet akçenin derûnunda beyan olunan mikdardan fazla akçe zuhur eyledikte bu fazlanın iki kat ücreti ahz olunur.

Bir zatın nefsince bazı mühim ve müsta'cel işi vuku bulup da zuhurât Tatar veya sürücü ihracını murad eylediği takdirde ber-müceb-i tarife mektup ücreti verdikten sonra beher saatte Tatar için yirmi beş ve sürücü için üçer buçuk kuruş ücret ahz olunur.

Selanik'den Rumeli Tariki

Yenice-i Vardar	2.5					
Vidin	2.5	İşkodra	2.5	Ergeri	2.5	Varna demiryoluyla
Türbeli	2.5	Bar	2.5	Sayada	2.5	Şumnu
Manastır	2.5	Siroz	2.5	Narda	2.5	Cuma-i Atık
Ohri	2.5	Galos'dan	-	Preveze	2.5	Prevadi
İlbasan	2.5	Yenişehir	2.5	Karağaç'dan	-	Hezargrad
Tiran	2.5	Tırhala	2.5	Yenice-i Karasu	2.5	Ruscuk
Draç	2.5	Yanya	2.5	Kavala'dan	2.5	Silistre
Leş	2.5	Premid	2.5	Drama	2.5	
	2.5	Berat	2.5	Nevrakop	2.5	

Trabzon Tariki

Gümüşhane	2.5	Velibaba	2.5	Hakkari	4	Amasolon	2.5
Erzincan	2.5	Toprakkale	2.5	Samsun		Aydın	2.5
Bayburt	2.5	İki kilise	2.5	Ladik	2.5	Muğla	2.5
Masat	2.5	Üç kilise	2.5	Amasya	2.5	Nazilli	2.5
Hoşpınar	2.5	Rapadin	2.5	İzmir'den		Denizli	2.5
Erzurum	2.5	Bayezid	4	Melemen	2.5	Burdur	2.5
Hasankale	2.5	Bitlis	4	Manisa	2.5	Sarayköy	2.5
Kars	2.5	Van	4	Kasaba	2.5		

Dersaadet'den Rumeli kıtasının posta işleyen mahallerine Tatar seyr ü hareketi üzerine bu'd ve mesafelerinin saati hesab olunarak hurûf-ı teheccî usulünde tanzim olunan cetveldir.

Edirne	44			İlbasan	Selanik'den	İhlevne	253
Ergiri	68	Galos'dan	68	İnöz	163	İhtiman	96
Eleşsuyu	225			Ereğli	48	İstolca	247
Ohri	145	Selanik'den	41	Bosnasaray	217		
Uzuncaova	62			Tekfurdağı	24		
İşkobiye	239			Tatarpazarı	84		
İşkodra	197			Travnik	233		
İslimye	66	Selanik'den	92	Teşne	248		
Üsküp	137			Tiran	175	Selanik'den	71
Banaluka	253			Türbeli	127	Selanik'den	23
Bar	203	Selanik'den	99	Terebin	259		
Bele	100			Tırhala		Galos'dan	
Berat	24			Cuma-i Atik	76	Varna'dan demiryoluyla	
Berkofça	124	Galos'dan	56	Çorlu	20		
Silivri	99			Çelebi Pazarı	209		
Panayıra mahsus muvakkaten posta küşâd olunur.				Cice	53		
Bihke	271			Hasköy	62		
Palanga	117			Halkalı	114		
Premed		Galos'dan	56	Debre	167		
Pirlepe	141			Derbend	260		
Plevne	111			Dobniçe	105		
Preboy	192			Draç	181	Selanik'den	77
Pravişte	72			Drama	90	Kavala'dan	80
Prevadi		Van'dan Demiryoluyla		Ziştovi	103		

Leş	191	Selanik'den	87	Zihne	84		
Priştine	153			Rahova	123		
Prezrin	153			Rihne	242		
Prut	260			Köprülü	153		
				Seniçe	179		
Siroz	88	Selanik'den	16	Selanik	104		
Silistre	100	Varna ve Şumnu'dan		Köstendil	111		
Şehirköy	124			Lofça	155		
Şumnu	82	Varna'dan demiryoluyla		Lum	135		
Samako	98			Lüleburgaz	30		
Sayada		Galos'dan		Malkara	36		
Sofya	108			Mekri	56		
Soha	96			Menlik	100		
Tımovi	91			Manastır	133	Selanik'den	19
Aleksince	142	Sırp sınırı		Mostar	241		
Osman Pazarı	72			Narda	-	Galos'dan	60
Gabrova	83			Nevrekop	102	Kavala'dan	20
Galos	Bahren			Niş	136		
Firecik	48			Vakıf	53		
Filibe	78			Varna	Bahren		
Kavala	82			Vişegrad	200		
Komanova	29			Vidin	145		
Kalkandelen	145			Viçre	70		
Kazgan	76			Vodine	118	Selanik'den	14
Kızanlık	75			Hezargrad	90	Varna'dan demiryoluyla	
Kırkkilise	42			Yanya		Galos'dan	48
Konice	229			Yenişehir	150	Galos'dan	12
Kuleli	37			Yanbolu	63		
Gümülcine	66			Yenişehir	169		
Ruscuk	100	Varna'dan demiryoluyla		Yenice-i Karasu	74	Karaağaç'dan	40
Yenice-i Vardar	113	Selanik'den	19	Keşan 4	40		
Yenice-i Varoş	185			Görbez	245		
Zağra-i Atık	69						

Dersaadet'den Anadolu kıtasının posta işleyen mahallerine Tatar seyr ü hareketi üzerine bu'd ve mesafelerinin saati hesab olunarak hurûf-ı teheccî usulünde tanzim olunan cetveldir.

Atla	168	Urfa	321	Hacıhamza	125
Antalya	137	Isparta	103	Hacıköy	72
Adana	202	Aydın	Bahren	Hama	300
Alacahan	213	Erzurum	Bahren	Hams	312
Altınköprü	395	Erzincan	Bahren	Hasançelebi	219
Altıntaş	83	İzmid	Bahren	Hayfa	400
Akşehir	112	İzmir	Bahren	Çenber	168
İskenderun	220	Bağdad	465	Van	253
Amasya	154	Samsun'dan	30	Balikesir	56
Ankara	88	Bayındır	87	Deliabbas	446
Antakya	224	Neylan	220	Nikmadeni	105
Ergani Madeni	269	Birecik	335	Delikitaş	203
Eğir	259	Beypazarı	72	Divrik	217
Ereğli Konya	172	Beyrut	369	Diyarbakır	281
				Deruni	323

Erbil	383	Bilecik	47	Düzharmak	419
Erguvan	231	Bolu	63	Denizli Bahren	
Ermenek	176	Nam-ı diğer İçel	Bursa 32	Reftenos	270
Eskişehir	62	Payas	217	Remle	410
İki kapılı	221	Turhal	166	Remka	405
İlgın	127	Tokat	175	Safranbolu	99
İsmil Konya	152	Çayköy	104	Zaho	341
İsmil Musul	355	Çerkeş	93	Sivas	193
Ulukışla	167	Cizre	335	Siverek	299
Halep	263	Söğüt	53	Süleymaniye	428
Şam-ı Şerif	345	Karalar	228	Manavgat	155
Sapanca	24	Karapınar	160	Maarra	282
Samsun	Bahren	Karaman	158	Malatya	265
Sayda	378	Karatepe	436	Misis	210
Sandıklı	101	Kastamonu	129	Maraş	20
Sur	387	Kırşehir	118	Mardin	199
Trabzon	Bahren	Konya	140	Merzifon	145
Tokmak	108	Koçhisar	107	Musul	367
Tavuk	412	Kula	116	Menderli	51
Taraklı	36	Kurtkulağı	210	Manisa Bahren	
Tatori	42	Gediz	88	Nallıhan	61
Tosya	117	Geyve	30	Nevşehir	134
Tuzla	205	Gemerek	161	Lebeneyn	311
Trablusşam	387	Gerede	75	Niğde	155
Ayıntab	286	Göynük	42	Hünkar	290
Alaiye	173	Kerkük	454	Yahşihan	100
Arapkir	251	Keban Madeni	241	Yenihan	185
Ayaş	79	Çankırı	109	Yozgat	118
Osmancık	133	Kilis	274	Yenice-i Bağdad	457
Uşak	96	Kefuri	420	Bayburd	332
Akka	396	Kütahya	74	Samsun'dan	16
Kayseri	15	Ladik	162		
Kudüs	414	Ladik-i Konya	131		
Karacaviran	99	Lefke	39		
Karahisar-ı Sahip	92	Mamuretülaziz	251		

Dahil-i Vilayette Bulunan Ma'âdin ve Bunlara Müte'allik Malumat

Diyarbakır Sancağında Ergani Maden-i Hümayûnu

İşbu maden tarih-i Hicriyyenin altı yüz on ikinci senesinde zuhur eylediği *Müneccimbaşı Tarihinde* mezkûrdur.

Maden-i mezkûr kibrit-i nühâs tabir olunur cevherden ibaret ve cevher-i mezbûr yüzde yirmiden otuza kadar nühâs ve yüzde otuz mikdan kükürt ve yüzde kırk mikdan demirden mürekkebirdir. İşbu cevher eb'âd-ı selâseyi hâvî ve murabbaî ve yahud müsemmeniyü's-şekli kristallenmiş ve bazan mürekkebe olduğu halde bulunur. İnşikâk-ı tabiisi fark olunmaz. Cevher-i mezkûrun reng-i tabiisi tuncî sarı ve ekseriya kararmış olmak üzere gayet sarıdır. Ve kezâlik menekşe gibi reng-âmiz olur ve yol çizgileri gayr-i madenî olduğu halde yeşile karib siyah ve lakin biraz parlaktır.

Bu madenin salâbeti 15'den dörde ve siklet-i izâfiyesi 415'den 433 kadardır.

Zikr olunan cevâhir ağız körüğünde izâbe olunarak habbelenir. İşbu habbeler miknauslı demir olduğu nümâyân olur ve kömür üzerine dumanı zâhir olarak bundan tînkâr ile halis bakır zuhur eder ve buna kezzab suyu müessirdir.

Kibrit-i nühâs-ı mezkûr hasbe't-tabî'a altın ile kibrit-i cedîde ziyadece müşâbih ise de çakı ve saire kesilmek murad olduğu halde parça parça kopmayıp dağılmasına nazaran altın olmayarak kibrit-i nühâs olduğu zâhir olur.

İşbu kibritin fark ve temyizi bu vechiledir ki bâlâda beyan olduğu üzere cevher-i mezkûrun rengi gayet sarı ve bıçak ucuyla dokunulduğu takdirde ateş çıkmaksızın müessirdir.

Kibrit-i nühâs cevheri granit ve buna mümâsil ve kezâlik Akab tabir olunan tabaka derûnunda damar halinde bulunup hasbe'l-âde kibrit-i hadîd ve ekseriyâ kibrit-i rasâs ve tutya ve fahm-ı nühâs ile birlikte bulunur.

İsviçre'de vaki Fahlol tabir olunan bakır madenî bir nevi cevher olup yılan taş ve nays tabir olunan bir-nevî tabaka derûnunda ekseriyet üzere bulunur bir nevi cevherden diğer madenler Kuzla tabir olunan mahalle karib Hartz dağlarında ve Tiban'da ve Macaristan'da ve Noronciya'da ve mahall-i sairede zuhur eder. İngiltere'de meşhur Kornol tabir olunan mahalde bu türlü cevherden senevî ondan iki bin tonlato -Osmanlı'nın tahminen on sekiz kantarı ve yahud sekiz yüz kıyye çekisidir- nühâs-ı safî çıkarılır. Zikr olunan kibrit-i nühâs cevherinin nemalı olup olmadığı ekseriya reng-i tabiisinden malum olup eğer rengi gayet sarı olur ve çekice mukabele etmez ise nemalı ve eğer gayet sert olup rengi dahi beyazca ve sarıya karib ise bunda ziyadece kibrit-i hadîd olacağından nemâsız olduğuna hükm olunur. Cevher-i mezkûrun izâbesiyle bakır haline tahvilinde her bir işde kullandıktan başka pek çok göztaşı dahi istihsâl kılınır ve ecza-i kimyeviyede çelik tabir olunan kibrit-i hadîd dahi işbu cevherden istihsâl edilir. Bâlâda zikr olunduğu üzere işbu kibrit-i nühâs küre-i arzda ya damar halinde ve yahud yığın halinde bulunur idi.

İşte Ergani Madenî cevheri Cindere tabir olunan mahalde yığın halinde olarak tahminen yirmi bin metre murabbaî mahalli istiâb ederek sath-ı arzda amûdî otuz metrede cevhere yetişilir. Cevher-i mezkûr tabakalarının yekdiğerlerine mülâsik ve meyilleri muhtelif olduğundan âlât-ı hendese ile tayini kâbil değildir.

Arpa Meydanı denilen mahalde dahi cevher tabakaları olduğu mervî ve her ne kadar re'yen bi'l-ayn gayr-i merî ise de hasbe'l-fen müşâhede olunan bazı emarelerinden şu rivayetin sıhhati istidlâl olunabilir.

Bundan başka Altındüzü tabir olunan mahalde işbu cevherden sath-ı zemin üzerinde bulunmuş ise de Cindere cevheri kadar nemâ olmadığı inde t-tecrûbe anlaşılmış olduğundan ve bunun şimdilik imaline hacet görülemediğinden ne cânib-i mîriden imal olunmakta bulunmuş ve ne de madenciler taraflarından imaline râğbet olunmuştur.

Mezkûr Ergani Maden-i Hümayûnu bir su yolu ile dokuz aded mağaradan ibaret olup işbu mağaralardan altısı madenciler taraflarından ve cânib-i mîriden imal olunmakta bulunmuş ve üçü dahi mezkûr su yoluna menfez ittihâz olunmuştur. Zikr olunan su yolu ve dokuz aded mağaradan saye-i islahat-vâye-i hazret-i padişahide sinîn-i sâbıkada otuz bin kova (beher kovası üç yüz kıyyedir.) cevâhir ihrac olunup hîn-i iktizâda bu mikdarın iki misli dahi ihrac olunur.

Cindere'de vaki mağaraların suyu alınmak üzere mezkûr su yolu yetmiş sene mukaddem Maden emini bulunan müteveffâ Yusuf Ziya Paşa zamanında hafr olunmuş ise de hîn-i küşâdında âlât-ı hendese ile imal edilmediğinden intizamsız surette olarak pek çok vakitler zayi ve akçeler telef olmuş ve layık vechile küşâdına muvaffak olunamadığından alâ-hâlihî terk olunmasıyla kapanıp kalmış ve üst tarafında bulunan mağaralarda cereyanı ise gayr-i mümkün bulunmuş olduğu halde seksen üç senesi Mart'ında bir şiddetli yağmur yağarak birinci numaralı mağaradan başkaları yıkılmış olduğundan şeref-ra'alluk eden irâde-i seniyye mücib-i âlisi üzere asâkir-i şahane miralaylarından izzetli İsmail Hakkı Beyle maden mühendislerinden Mösyö Evayis islahat memuriyet-i mahsûsasıyla maden-i mezkûra gelerek mezkûr mağaraların tamir ve madenin islahatına himmetle bir taraftan su yolunun hafr ve küşâdına ve diğer taraftan yıkılan mağaraların fenne tatbikan yapılmasına teşebbüs olunarak bi-lutfihî teala hüsn-i hitâmına muvaffakiyet hâsıl olmuş ve su yolu iki el arabası yan yana geçebilecek derecede açtılıp mağaralar derûnunda ne kadar toplanmış sular var ise kâmilen alınarak daha tathîr olunacak mahalli kalmanmıştır. Gerek mezkûr su yolundan ve gerek zikr olunan mağaraların tabanlarından nemalı cevher çıkarılmış ve sene be-sene otuz bin kova mikdarı cevher çıkarılıp filika ocaklarında ihrâk olunmakta bulunmuştur. Su yolu tabir olunan bakırlı suyun yani Roş suyunun keyfiyeti böyledir ki kibrit-i nühâs tabakalarının bulunduğu mahal üzerine kar ve yağmur yağdıktan sonra suları işbu tabakalardan içeri geçerek suyun terkibinde bulunan müvellidü'l-humûza ile bakır arasında bir imtizâc-ı kimyevî vuku bulmakla su kibrit-i nühâsın yalnız nühâsını alıp hamzi nühâs halinde su yolundan taşra akmakta olduğu halde bu su derûnuna demir konulduktan yine imtizâc-ı kimyevî hâsıl olarak su derûnundaki demir bir kaç gün zarfında ham bakıra tahavvül eder. Mezkûr demir ham bakıra döndükten ve kâl edildikten sonra yüzde elliden

altmışa kadar safi bakır hâsıl olur. Seksen beş senesinde altı bin kıyye mikdarı Ergani Madeninde demirden müte-havvil nühâs-ı matbûh alınarak Dersaadet'e gönderildiği gibi sonraki senelerde dahi gönderilmekte bulunmuştur. İş-bu sudan senevî on-onbeş bin kıyye safi bakırın istihsâli mümkün olabilir ise de kâl edilecek çam ağacının fıkdanı hasılat-ı mezkûrenin ma'dümiyetini mücib bir emr-i mücbir olmaktadır. Maden-i mezkûrda kadîmen Macaristan ka-idesi üzere dört aded izâbe fırını mevcut olup iki aded dahi geçen seksen dokuz senesinde bi'l-inşa altı adede ib-lâğ edilmiş ve bu sayede sene-i mezkûrede hasılatın mikdarı yüz seksen bin batman isâl eylediği gibi işbu doksan sene hâliyesinde dahi iki yüz bin batmanı tecavüz edeceği me'mûl ve eltâf-ı hafiyeye-i ilâhiyyeden mesul olup an-cak mikdar-ı mezkûr nühâsın kâl ve tasfiyesi husûsunda Tokad Kâlhanesi'nin adem-i kifâyeti cihetle ya mezkûr kâl-hane ocaklarında tezyîd ve yahud diğer mahalde daha kâlthane inşasına taharrî-i imkan mecburiyeti rev-nümûd ol-makta bulunmuştur ve maden-i mezkûrun cevherine hadd-i nihayet olmayıp ancak izâbesine muktezî hatâbin sene be-sene tebâ ud etmekte olduğundan esbâb-ı servet-i mamuriyet-i mülkü mükemmel ve himmet-i cihan-kıymet-i ul-yâsı masâlih-i imariyye-i mülk ve bilâdin her cihetini şâmil olan metbû'-ı mufahhamımız ve veli-nimet-i bi-minneti-miz padişahımız efendimiz hazretlerinin saye-i ıslahat-vâye-i mülükânelerinde maden-i mezkûrun her türlü ıslaha-tının istihsâline çalışılması matlûb ve mültezim-i âli bulunmuş olmasıyla maden-i mezkûrun on iki saat mesafe ci-het-i şarkıye ve şimalıyesi arasında kâin Hoşin ve Sivan ve Karabekân taraflarında ormanlar hadd ü nihayetsiz iki yüz seneden ziyade maden-i mezkûru idareye kifayeti şüphesiz olmakla mahâll-i mezkûreden ber-vech-i suhûlet mahrûkât-ı mukteziyenin nakli zımnında bir tarîk küşâd ve inşası mutasavver olarak evvelce mühendis memurlar tayiniyle keşfiyat-ı nazariyesi icra ettirilmiş ve henüz amelîyatına mübâşeret olunamamıştır. Maden-i mezkûr için se-nevî dört milyon kuruş sermaye tahsis ve emvâl-i Vilayetten havale tertib olunmakta olup işbu doksan senesinde Tokad'a nakl olunacak nühâsın üçürât-ı nakliyesi karşılığı olmak üzere milyon kuruşun daha ilavesiyle beş milyon kuruşa iblâğ buyurulmuştur.

Mamuretülaziz Sancağında Keban Maden-i Hümâyûnu

Maden-i mezkûrda iki aded cesim kurşunlu sîm mağarası ve iki aded nâ-tamam su yolu olup mezkûr mağaralar el-ân işlemektedir. Zikr olunan kurşun birisi kibrit-i rasâs ve diğeri karbon-ı rasâs olmak üzere iki neviden ibaret olup senevî iki binden üç bin kovaya kadar cevher çıkarılır. Cevher-i mezkûrdan altmış binden yüz bin kıyyeye kadar kurşun ve kırk binden altmış bin kıyyeye kadar mürde-seng ve üç yüz elli kıyye mikdarı sîm-i halis hâsıl olur. Le-vâzımâtı vaktiyle tedarik olursa bir misli daha tezâyüd edeceği me'mûl-i kavîdir. Maden-i hümâyûn-ı mezkûrda yi-ne Macaristan usulü üzere körükler ve dört aded izâbe fırını ve bir aded kâl ocağı olup yirmi dört saat zarfında cev-herin nemasına göre beş kıyye sîm istihsâl olunabilir.

Maden-i mezkûrda bir aded dahi kana ocağı vardır. Kâl ocağında amelîyat gören sîm bir ocakta tekrar tasfiye olunur.

Maden-i mezkûr için dahi senevî beş yüz kuruş sermaye tahsis ve sermaye-i mezkûre Ergani Madeni havalesiyle tertib olunmaktadır.

İmalat için seksen dokuz senesinde tertib edilen cevher ve izâbesine muktezî kömür ve kütüğe nazaran dört yüz kıyye sîm-i saf istihsâli mümkün olabileceği me'mûldür.

Doksan senesi imalatına sene-i mezkûre Teşrîn-i Evvel ibtidâsından itibaren mübâşeret ettirildiği cihetle sâl-i hâl ha-sılatı bi't-tab' sinîn-i sâbika hasılatından dün olacağı derkâr ise de bi-lutfihî teala derdest-i icra olan ıslahat ve tasav-vurât icabınca doksan bir senesinden itibaren maden-i mezkûrun umûr-i imaliyyesi dahi bir hasen surette cereyan ve usul-i idare ve imaliyyesinin diğer sîm madenlere kavâ'id-i imaliyyesine tahvil ve tebdiliyle temettu'ât-ı fevkalade-sinin istihsâline atf-ı nazar-ı im'ân ettirileceğinden bâ-lâyihâ istizân olunan tedâbir ve teşebbüsâtına müsaade bu-yurulduğu surette bu maden hasılatının sene be-sene tezâyüd ve terakkîsi me'mûl ve eltâf-ı hafiyeye-i ilâhiyyeden mütemennâ ve mes'ûl bulunduğu müdürlüğünden gönderilen varakada gösterilmiştir.

Yine Mamuretülaziz Sancağında Çabakçur Madeni

Maden-i mezkûr kibrit-i hadîdden ibaret olup imale şâyân maden olmadığı bu defa olunan muayeneden anlaşılmiştir.

Livâ-i Mezkûrda Hoşin Madeni

İşbu Hoşin Palu kazasına muzâf bir nahiyedir. Nahiyeye-i mezkûrda nühâs madeni damar halinde bulunup bir aded mağara ve bir su yolundan ibarettir ve cevher kibrit-i nühâstır. Cevher-i mezkûr yüzde beşten ona kadar nühâs-ı sa-fi verir. İşbu madende iki aded izâbe fırınıyla bir kâl ocağı ve sekiz aded filika mevcut olarak iltizâmen hafr ve imal olunur ve hasılatın yüzde beş cânib-i mîriye alınır. Maden-i mezkûrun cevheri her ne kadar Ergani Madeni cevhe-ri kadar nemalı değil ise de cevânib-i erba'ası orman ve meşe ve ardıc ağaçlarıyla muhât olduğundan mahrûkâtça suhûletli ve Ergani Madeni'ne nisbetle ikinci derecede bir madendir.

Malatya Sancağında Tepehan Madeni

Maden-i mezkûr kibrit-i nühâs madeni olup ve damar halinde bulunup cevheri Hoşin madeninden daha nemalıdır. Bundan takriben yüzde on beşden yirmiye kadar nühâs-ı safi alınabilir. Cevherini ihrâk ve izâbeye muktezî mahrû-kât yarım saat mesafede olduğundan maden-i mezkûr imale şâyândır.

İşbu maden vali-i esbak müteveffa Hafız Paşa zamanında bin iki yüz elli beş senesinde hafr ve imal olunarak muahharan tatil edilmiş olduğu halde esbak Sivas Vilayet-i Celilesi Valisi devletlü İzzet Paşa hazretlerinin Mamuretülaziz valiliği zamanında dahi bir sene mikdarı hafr ve imal ettirilmiş ise de ameliyatı devam etmeyip ve mağara dahi yıkılıp muattal kalmıştır. Zikr olunan madende bazı filika ocakları ve fırını dahi mevcut ise de o da müşrif-i harab olmuştur.

Eğil Madeni

Diyarbakir sancağı dahilinde ve Eğil nahiyesinde Pürceyan nam karye ile sair üç karyede kurşun madeni de vardır. Maden-i mezkûrun birisi fahm ve diğeri kibrit-i rasâsdan ibaret olmak üzere iki cins olup bundan yirmi beş sene mukaddem mültezim ma'rifetiyle hafr ve imal ve muahharan terk ve tatil edilmiştir. Maden-i mezkûr yalnız kurşun istihsâli için imale şâyân ise de bunun bir kıyyesinde bir buğday kadar sîm mevcut olduğundan sîm için masârfını idare edemeyeceği cihetle imale şâyân değildir.

Siird Sancağında Kâin Ma'âdîn

Livâ-i mezkûra tabî Şirvan ve Garzan ve Hıyan dağlarında madenler var ise de bunlar için bir keşf-i sahîh icra olunmamış ve fakat Esad Paşa merhum zamanında Hıyan ve Şirvan taraflarında biraz cevher Diyarbakir'e celble kâl ettirilerek altın madeni olduğu anlaşılıp ol vakit keyfiyet Dersaadet'e inhâ olunmuştur.

Bir memur irsâliyle şöylece keşf ettirilmiş ise de imalinde faide olmayacağını memur-ı mûmâ-ileyh Dersaadet'e yazıp iş ele alınmamıştır. Lakin madeniyât fenninde mahir bir zat müceddeden tayin olunarak keşf edilse faidesiz olmayacağına me'mûl-i kavî vardır. Mezkûr Hıyan dağında bir demir madeni olup maden-i mezkûr devletlü vali paşa hazretleri miralay iken li-ecli'l-islâhat o havaliye vardıkda bulmuş ve li-ecli't-tecrûbe cevheri izâbe edilerek faidesi anlaşılıp ve dört sene evvel dahi bu tecrûbenin te'kidıyla maden-i mezkûrun menfaati olduğu meydana çıkıp keyfiyet Dersaadet'e arz edilmiştir.

Mardin Sancağında Kömür Madeni

Livâ-i mezkûra muzâf Hacı Behram nahiyesinde dört sene mukaddem bir vapur kömürü madeni tahkik olup lede'l-muayene temyiz-i maden olduğu anlaşılıp ve haylice kömür dahi Bağdad Vilayet-i Celilesi cânibinden mutâlebe ile gönderilip vapurlarda isti'mâl olunmuş ise de maden-i mezkûr nehr-i Dicle arasında bulunan on-on beş saatlik yol gayet sa'bûl-mürûr olmak cihetiyle ondan nehre kadar naklinde küllî masraf ve müşkilât görülmekle bi-mennihî teala mezkûr yol tesviye olunur ise maden-i mezkûr pek menfaatli bir şey olur. Bu suret dahi vilayetce daire-i tasavvurda olmakla saye-i şahanede hüsn-i muvaffakiyyet husûlü eltâf-ı ilâhiyyeden mercûdur.

Vilayetin sair bazı mahallerinde dahi kömür madeni olduğu haber verilerek nûmuneleri celb ve muayene olunmuş ise de işe yarar surette görülememiği anlaşılıp.

Dahil-i Vilayette Bulunan Memlehalar

1-Melefan Memlehası

Memleha-i mezkûre Siird sancağına muzâf Garzan kazasında ve kaymakam makarrı bulunan Zok karyesine üç saat mesafededir.

Bulunduğu mahal sengistân ve cebel olup mezkûr Melefan dahi iki yüz haneyi şâmil bir karyedir. Memleha-i mezkûre yirmi zirâ umkunda şor sular ile memlû kırk aded kuyudan ve şu kuyuların yanında üç yüz seksen üç aded tâbeler olduğundan karye-i mezkûre ahalisinden olan amele ma'rifetiyle kovalar ile kuyulardan su çekilip tâbelere döküldükten sonra incimâd ettirilir. Haziran ibtidâsından Teşrin-i Evvel nihayetine değin hararet-i havaya nisbetle beher on beş gün içinde incimâd eden tuzların kıyyesine dörder buçuk para ücret-i imaliye ve nakliye ve anbariye verilir. Kuyular karye-i mezkûreye bir çeyrek saatten iki ve üç saate kadar mesafât-ı mütefâvitedir.

Memleha-i mezkûreden senevi bir milyon kıyye ve daha ziyade tuz husûle gelir. Eğer itina olursa bir ol kadar tuz daha çıkarılabilir ise de killet-i sarfiyat cihetiyle o dereceye imalatına kesret ve ehemmiyet verilmemektedir.

2-Sason Memlehası

Memleha-i mezkûre yine Siird sancağı dahilinde Siird'e on iki saat mesafesi olan Sason kazasında sengistân bir mahalde ve iki yüz haneyi şâmil bir kasabadadır. İşbu memleha yirmi bir aded tuz kuyusuyla altmış üç aded tâbeden ibaret olup keyfiyet-i imal ve idaresi Melfan memlehası gibidir. Mezkûr kuyular kasaba-i mezkûrenin cevânib-i erba'asında bir çeyrek saat nihayet iki buçuk saat mikdarı mesafât-ı mütefâvitedir. Bu memlehadan senevi dört yüz bin kıyye mikdarı tuz husûle gelir. Bundan dahi bir nısfı kadar ziyâde çıkarılabilir ise de sarfiyatça olan killet üzerine bu mikdarla iktifâ olunur.

3-Sulha Memlehası

İşbu memleha dahi Siird sancağında ve Garzan kazasının kaymakam makarrına üç ve nefsi Siird'e altı saat mesafede bulunan on beş haneyi şâmil Huzyar nam karyede ve karye-i mezkûre bir çeyrek saatten iki saat kadar mesafede

fât-ı mütefâvitedir. Memleha-i mezkûre yirmi bir aded kuyu ve yüz yirmi beş tâbe ve bir havuz ve dört aded cesim ve mürtefi' ve devri birer saat mesafeli ve metrûk kaya tuzlarından ibaret olup keyfiyet-i imal ve idareleri zikr olunan memlehalardan gibidir. Bu memlehadan senevi üç yüz kıyye tuz çıkarılır. Bir nisfi mikdan dahi ziyade çıkarılabilir ise de sarfiyatın killeti üzerine çıkarılmamaktadır.

4- Zirki Memlehası

Bu memleha dahi Siird sancağında on beş haneyi şâmil Deklan karyesinde olup mutasarrıf makarrına bir saat mesafede sengistân bir mahalde karyeye bir saatten beş saate kadar mesafe-i mütefâvitede bulunmuştur. Memleha-i mezkûre yirmi kuyu ve üç tâbe ve bir havuz ve devri bir saat mesafeli ve metrûk kaya tuzlarından ibaret olup keyfiyet-i imal ve idareleri ötekiler gibidir. Bundan senevi beş yüz bin kıyye tuz çıkarılır. Nisfi mikdarı daha çıkarılabilir ise de kezâlik sarfiyatında killet olduğundan sarf-ı nazar olunmaktadır.

5- Küfre Memlehası

Bu da Siird sancağında olup Şirvan kazasının kaymakam makarrına iki veya nefsi Siird'e dört saat mesafede ve yüz elli haneli Küfre karyesinde ve sengistân bir mahalde ve karyeye yarım saatten beş saat mesafeye kadar mesafât-ı mütefâvitedir. Memleha-i mezkûre on-on beş zirâ' umkunda elli beş aded kuyu ve iki yüz otuz tâbe ve devren bir saat mesafeli metrûk bir cesim kaya tuzundan ibaret olup keyfiyet-i imal ve idaresi ötekiler gibidir. Bundan senevi altı yüz bin kıyye tuz çıkarılıp sarfiyatında killet olmasa bir ol kadar dahi çıkarılabilir.

6- Sadah Memlehası

Bu memleha dahi Siird sancağında olup Eruh kazasının kaymakam makarrına üç ve nefsi Siird'e dört saat mesafede ve otuz haneyi şâmil Sadah karyesinde ve karyeye yarım saatten üç saat kadar mesafât-ı mütefâvitede sengistân bir mahalledir. Memleha-i mezkûre sekiz ve on zirâ' umkunda yedi aded kuyu ve yüz seksen aded tâbe ve beş havuz ve devren bir saat mesafeli metrûk bir kaya tuzundan ibaret olup keyfiyet-i imal ve idareleri ötekiler gibidir. Bundan senevi beş yüz bin kıyye tuz çıkarılıp sarfiyat ve sürümü olsa bir nisfi kadar dahi çıkarılabilir.

7- Kilis Memlehası

Bu dahi Siird sancağında Eruh kazasının kaymakam makarrına dört ve nefsi Siird'e yedi saat mesafede on beş haneyi şâmil Kilis karyesine yarım saatten dört saate kadar mesafât-ı mütefâvitede ve sengistân bir mahalledir. Memleha-i mezkûre sekiz on zirâ' umkunda on yedi aded kuyu ve yüz otuz sekiz aded tâbe ve dört havuz ve bir pınardan ibaret olup keyfiyet-i imal ve idaresi ötekiler gibidir. Bundan senevi üç yüz bin kıyye mikdarı tuz çıkarılıp sarfiyatı olsa bir ol kadar da çıkarılır.

8- Serhel Memlehası

Bu dahi Siird sancağındadır. Eruh kazasının kaymakam makarrına altı ve Siird'e on iki saat mesafesi olan on beş haneyi şâmil karye-i mezkûrede ve karyeye yarım saatten dört saate kadar mesafât-ı mütefâvitede sengistân bir mahalledir. Memleha-i mezkûre yirmi iki aded kuyu ve iki yüz yedi aded tâbe ve bir havuz ve devren bir saat mesafeli metrûk ve cesim bir kaya tuzundan ibaret olup keyfiyet-i imal ve idareleri ötekiler gibidir. Bundan senevi altı yüz bin kıyye mikdarı tuz çıkarılıp sürümü olsa bir nisfi kadar daha çıkarılabilir.

9- Lice Memlehası

İşbu memleha Diyarbekir sancağı dahilinde Lice kazasında kaymakam makarrı olan Lice kasabasına iki ve nefsi Diyarbekir'e on sekiz saat mesafeli ve on beş haneli Malik karyesinde sengistân bir mahalledir. Memleha-i mezkûre on-oniki zirâ' umkunda iki aded kuyu ve iki havuz ve altmış beş tâbeden ibaret olup yevmi ikişer kuruş ücretle altı nefsi amele işlettilerle senevi yetmiş seksen bin kıyye mikdarı tuz çıkarılır ve senesi içinde sarf olunur.

10-Bulanık Memlehası

İşbu memleha Mamuretülaziz sancağında Palu kazasında kaymakam makarrı olan Palu kasabasına beş saat mesafede olup beş aded kuyu ve yirmi adet tâbedan ibarettir. Bundan senevi on bin kıyye tuz husûle gelip senesi içinde memâlih-i mezkûreden başka olmak üzere Siird sancağında ve Botan kalesinde ahali ve sekeneden hâfi mahallerde Cemikazi ve tevâbii denilen on kadar memleha adem-i sarfiyata mebnî ba'de'l-inhisâr bâ-irâde-i seniyye iptal edilmiş ve muhafazası için bir memur ve birer muhafız ve bir kaç nefer kolcu olup tuz çıkacak mevsimlerde bil-istihdam muhafazada bulunurlar ve bâlâda zikr olunan memlehalardaki kaya tuzları bu havalice muteber olmadığından metrûkdürler.

Dahil-i Vilayette Kâin Enhâr ve Sular ve Köprüler

Diyarbakir Sancağı

1- Dicle Nehri

Nehr-i mezkûrun bir mikdarı Lice kazası dahilinde bulunan Piçar dağından ve birazı dahi Ergani Madeni'ne on saat mesafesi olan Gaydan karyesinden çıkıp cereyan ile Eğil nahiyesinde ikisi birbirine karışarak Diyarbakir pişgâhından mürûr ettikten sonra âfide beyân olunacağı vehile enhâr-ı saire ile dahi birleşip ve Cezire ve Musul ve Bağdad'dan geçip Bağdad ve Basra arasında nehr-i Fırat ile birleşir ve sonra Basra Körfezi'ne munsab olur. Tûl-i cereyanîsi 1240 kilo metredir. Maden'den gelen nehr-i mezkûr üzerinde kârgir ve müte'addid ahşap köprüler olduğu gibi Diyarbakir önünden cereyan eden nehr-i mezbûr üzerinde ve Diyar'ın yarım saat haricinde on bir kemer üzerine mebnî bir cesim ve müstahkem köprü vardır ki şu köprü hulefâ-i Emeviyye'den Hişam zamanında bina olunmuştur. Nehr-i mezkûr üzerinde Hasankeyf'de ve Cezire'de dahi bir harap köprü vardır.

2- Fırat Nehri

Nehr-i mezkûrun bir şube-i cesimesi Bingöl'den ve diğer şube-i cesimesi Erzurum vilayetinde Tercan kazasında Yeni-köy'den çıkarak Bingöl'den çıkan şube Murad nehri namıyla mezkûr olmak üzere Meneşküt nahiyesi taraflarında dahil-i vilayete vâsıl olup ve diğer şubesi dahi Eğin kazasında vilayet hududunda yetişip Murad nehri, Çabakçur ve Zıktı nahiyeleri arasında ve Palu ve Pertek kasabaları önünden ve diğer şubesi dahi Eğin ve Ağın'dan cereyan ile Keban Madeni civarında birleşerek Fırat nehri teşekkül ettikten sonra akıp çağlayarak İzoli ve Çüngüş ve Gerger'den mürûr ile Diyarbakir sancağında Siverek kazasına muzâf Bucak nahiyesinde Diyarbakir sancağı hududuna vâsıl olduktan sonra Samsat ve Birecik taraflarından ve Meskene ve Ane câniblerinden geçip Dicle nehrinde mezkûr olduğu üzere Bağdad ile Basra arasında Dicle nehriyle birleşip aşağıda Basra Körfezi'ne munsab olur. Tûl-i cereyanîsi bin sekiz yüz kilometredir.

3- Murat Nehri

Fırat nehri bahsinde zikri mürûr eyledi.

4- Batman Nehri

Nehr-i mezkûrun bir kısmı Siirt sancağına muzâf Sason kazasında Kaplıcor karyesinden ve bir kısmı da Kan Serm karyesinden çıkıp nefsi Sason cânibinde birleşerek cereyan ettikten sonra Kulp nahiyesinde vaki Nercek karyesinden çıkan su ile dahi birleşip bir cesim nehir teşekkül eder ve akıp çağlayarak Diyarbakir sancağına muzâf Silvan kazası derûnunda Beşiri'de Elmedyen karyesi önünden mürûr ile Hasankeyf nahiyesinde Dicle nehrine munsab olur. Nehr-i mezkûr üzerinde ve Silvan kazasında kaymakam makarnı olan Meyafarkin kasabasına dört saat mesafede âsâr-ı atıkadan bir köprü vardır.

5-Anbar Nehri

Nehr-i mezkûr Diyarbakir sancağında Lice kazasına tabi Hani nahiyesinde müdür makarnı olan Hani kasabası derûnundaki Ayn-ı Kebir namıyla çıkan su olup oradan cereyan ile Pir Hüseyin karyesinden ve Karakoç'dan bi'l-mürûr Türkmen nahiyesinde Bismil karyesinden beride Köseli karyesi önünde Dicle nehrine munsab olur. Nehr-i mezkûr üzerinde ve Karakoç karyesine on beş yirmi dakika bir mahalde bir köprü vardır.

6-Sinan Nehri

Nehr-i mezkûr Diyarbakir sancağında Çermik kasabasının arka tarafındaki dağlardan çıkıp cereyan ile aşağıda nehr-i Fırat'a munsab olur. Nehr-i mezkûr üzerinde ve kasaba civarında bir kârgir köprü vardır.

Mamuretülaziz Sancağı

1-Harankit Nehri

Nehr-i mezkûr Mamuretülaziz'e dört saat mesafede Alişa ve Kürsülü karyesi pişgâhından cereyan edip Çayı Pakı nam karyeden nebe'ân eder. Bu yönde bulunan Ulu Abad kurâsi mevrû'âtını yaz mevsimlerinde saky ederek vakt-i şitâda Murad nehrine munsab olur. Nehr-i mezkûr üzerinde üç kârgir köprü vardır.

2- Munzur Nehri

Nehr-i mezkûr Hozat kazasına muzâf Mercan dağı pişgâhından çıkıp Çarsacak'dan ve Ovacık ve Çih ve Pah nam mahallerden cereyan ederek Pertek kasabası civarında nehr-i Murad'a munsab olur. Nehr-i mezkûr üzerinde bir köprü vardır.

3- Vanko Nehri

Nehr-i mezkûr Sarı Çiçek nam mahalden çıkarak Ağın nahiyesinde cereyan ile nehr-i Fırat'a dökülür. Nehr-i mezkûr üzerinde iki köprü vardır.

4- Eriki Nehri

Nehr-i mezkûr Sarı Çiçek taraflarından çıkıp Eğin kazasında cereyan ederek Bahçe nam karyenin müte'addid değirmenlerini idare ve Eriki ve Göcan ve Mahalle nam mahalleri ve İçğa karyesinin bahçelerini iskâ etikten sonra nehr-i Fırat'a munsab olur.

Malatya Sancağı

1- Dirmesih Nehri

İşbu nehir Malatya kasabasının cenuben müntehâsında eser-i binası mevcut olan bir harap kilise yerinde murabba'u's-şekl bir havuzdan çıkıp menba'da bir değirmen idare edecek kadar ise de beş dakika açıldıkta geçit vermez mertebede cesâmet kesb eyler. Kasabaya duhûlünden sonra nisfı ayrılıp Çeltik harklarına ve nisf-ı diğeri kasabanın rûlen vasatından şimâle doğru cereyan ve altı saat mesafe tahtında bulunan bağ ve bahçe ve mevrû'âtı saky ile eyyâm-ı şitâda lüzumsuz kalarak nehr-i Fırat'a munsab olur.

İşbu suda yengeç ve balık ve kurbağa ve kaplumbağa misillü hayvanat olmayıp suyu gayet soğuk ve letâfet üzeredir. Nehr-i mezkûr üzerinde gayet cesim bir köprü ve yirmi kadar cesimce köprüler nehr-i mezkûr menba'ından bir buçuk saat mesafeye gelinceye kadar vasatında cereyan eden su süt renginde olup güya kâfûr ile vasat-ı nehre bir beyaz hat çekilmiş gibi görünür. Bu mesafeyi geçtikten sonra hatt-ı mezkûr gâib olur.

2-Horata Nehri

Nehr-i mezkûr dahi kasaba-i mezbûrenin cihet-i şarkiyesinde Niyazi nam bir karyeden çıkıp kasabanın arzan vasatından mürûr eder. İşbu nehir ile Dirmesih nehri aşağı Betari denilen mahalde birbirine tesadüf ederek nehr-i Dirmesih kantara ile üzerinden ve işbu Horata nehri altından cereyan eyler.

Bu letâfet ve lezzeti fevka't-tarif ise de aşağılarda ta'mı bozulup boyuna bağ ve bahçe ve tarlaları saky eder. Üzerinde Niyazi ve Çifte köprü ve sair nam ile cesim köprüler vardır.

3-Pınarbaşı Nehri

İşbu nehir kasaba-i mezkûreye bir saat mesafede Erdüzü nam karyenin üst tarafında Pınarbaşı denilen mahalden nübû' edip karye-i mezkûrenin vasatından şimâle doğru cereyan ve alt tarafında olan bağ ve bahçe ve mevrû'âtı saky eder ve eyyâm-ı mahsûsasında Dirmesih nehriyle birleşir. Bunun üzerinde müte'addid köprüler vardır.

4-GerneK Suyu

İşbu su enhârdan ma'dûd olmayıp değirmen idare edecek kadar ise de ahval-i acıbesi şâyân-ı beyândır. Şöyle ki kasabanın aşağı tarafında cihet-i şarkiyeden nebe'ân edip kırk elli harve gider gitmez Dirmesih nehrine munsab olur. Cereyanı daimî olmayıp Nisan evâsıtında bir Cuma gecesi top patlar gibi bir gürültü bir dereden birdenbire çıkar iki mâh müddet cereyandan sonra bütün nâ-bedid olur.

5-Tokma Nehri

İşbu nehir Malatya Sancağı'nda Akçadağ kazasının Kürne nahiyesi tarafından şarka doğru cereyan eder ve Malatya'ya iki saat mesafe mahalle yaklaştıkta şimâle dönerek Kurucak nam ziyaretgâh pîşgâhında nehr-i Fırat'a munsab olur.

Bağdad ve Dersaadet caddesi işbu nehre müsâdif olmasıyla cennetmekân Sultan Murad Han-ı Râbi' hazretleri âsâr-ı celîlelerinden olarak nehr-i mezkûr üstünde kırk kantara üzerine yapılmış bir köprü vardır.

6- Ballısu Nehri

İşbu nehir kasabanın cânib-i şarkisinde bulunan cibâlden çıkan suların tecemmu'uyla hâsil ve müteşekkül olup kasabaya bir saat mesafe mahalden mürûr ile şimâle doğru cereyan ve etrafında bulunan kurâ ve mezârî' mevrû'âtını saky ederek nihayet nehr-i Fırat'a munsab olur.

7- Şişman Nehri

İşbu nehir kezâlik kasabanın cibâl-i mütecâvire-i şarkiyesinden çıkan suların teşekkül ederek dört saat mahalden cânib-i şimâle cereyan ve bir takım mevrû'âtı saky ile nehr-i Fırat'a dökülür.

8- Hatun Nehri

Nehr-i mezkûr kasabanın cihet-i garbiyesinde bahçeler arasında Babohti nam mahalden çıkarak ve gittikçe uyûn-ı müte'addide sularıyla karışarak tekessür ve etrafında bulunan kurâ ve mezâri'i saky ederek nehr-i Tokma'ye munsab olur.

9- Sultan suyu Nehri

Nehr-i mezkûr Bulan karyesinden gelip Balyan suyuna karışarak Malatya sancağı merkezi olan Esposi kasabasına dört saat mesafede Ağçadağ ile Esposi arasından şimâle doğru cereyan eden nehr-i Tokma'ye munsab olur. Mülgâ Harput Eyaleti Valisi esbak müteveffâ Sabri Mustafa Paşa işbu nehirden bir cetvel açtıp altı saat mesafeye kadar götürmüş olduğu suyu matlûb olan mahalle yetiştirmezden evvel terk ve tatil etmişti. Muahharan seksen iki tarihinde cetvel-i mezkûr cânib-i mûriden hafır ve tecdid ve noksanı ikmâl ve on saat tûl ve dört saat arzında vâsi' münbit sahrâya îsâl olunarak Dördüncü Ordu-yı Hümâyûn için bir çiftlik inşa olunmuştur.

10- Kalburcu Nehri

Nehr-i mezkûr Malatya sancağına muzâf Hısn-ı Mansur kazasında Kavi nam mahal derûnundaki cibâl pişgâhından çıkarak nehr-i Fırat'a munsab olur. Nehr-i mezkûr üzerinde birkaç köprü vardır.

11-Değirmenköy Nehri

Nehr-i mezkûr Malatya sancağına muzâf Besni kazasında kaymakam makarnı olan Besni kasabasına bir saat mesafede vâki boğaz içinden çıkarak on iki saat aşağıda nehr-i Fırat'a dökülür.

12-Göksu Nehri

Nehr-i mezkûr Besni kazasında Bulan nahiyesinde Sökü karyesi pişgâhında ve bir kısmı da karyeye bir saat mesafe mahalden ve birazı da Elbistan kazası tarafından çıkıp Besni'ye muzâf Uzan karyesinde birleşerek cânib-i kibleye doğru cereyan ile nehr-i Fırat'a munsab olur. Nehr-i mezkûr üzerinde Gölbaşı nam mahalde Altınlı Köprü namıyla ma'rûf bir köprü vardır.

13- Akdere Nehri

Bu nehir dahi Besni kazasında Burunçayır karyesi pişgâhından çıkıp Beşgeçit nam mahalde Göksu nehrine dökülür. Nehr-i mezkûr üzerinde Cilboğaz namıyla bir köprü vardır.

14- Kâhta Nehri

Nehr-i mezkûr Malatya sancağında Kâhta kazasında cânî olup o civardan çıkarak Fırat'a dökülür. İşbu nehir üzerinde âsâr-ı atikadan bir metin ve müstahkem köprü vardır.

Siird Sancağı

1- Botan Nehri

Nehr-i mezkûr Siird sancağı dahilinde cânî olup bir kısmı Muş sancağında Meks kazasında nefsi-i Meks'e üç saat mesafesi olan Ziyadet karyesinden bir buçuk saat aşağıda bir mağaradan ve diğer kısmı Van sancağında Şatak kazasından çıkıp Siird'e muzâf Beydar karyesine geldikte ikisi birleşerek cereyan ve Siird'e bir saat mesafeden geçip Tel-nuru karyesi hizasında Diyarbakır nehrine munsab olur.

2- Başur Nehri

Nehr-i mezkûr yine Siird sancağında cânîdir. Muş sancağında Mutki nahiyesinde çıkarak Razvan'a muzâf Fendik karyesinden bir buçuk saat aşağıda Dicle nehrine dökülür. Nehr-i mezkûr üzerinde bir köprü vardır.

3- Gezer Nehri

Nehr-i mezkûr dahi Siird sancağında cânî olup Muş sancağına muzâf Bitlis kazasında Güzeldere'den nebe'ân ederek Siird'in alt tarafında bir mahalde Bühtan nehrine munsab olur.

Dahil-i Vilayette Bulunan Âsâr-ı Atîka

Diyarbakır Sancağı

1- Nefs-i Diyarbekir

Diyarbekir sancağı dahilinde bulunan âsâr-ı atîkanın birincisi memleketin etrafını muhît olan sur-ı cesîm olup işbu sur devren beş bin metre ve duvarlarının irtifâ'ı on dokuz ve bazan on beş metre ve sahnı bir buçuk ve bazan iki ve iki buçuk metredir. Mezkûr duvarlardan irtifâ'ı noksan olanların mevkileri yüksek olduğundan devri suret-i muntazama ve müstevyededir. Sur-ı mezkûrda seksen iki aded cesîm kule olarak şu kulelerin her birisi kavsen elli bir ve istifâ'an yirmi bir ve yirmi iki metre olup cümlesi metin ve müstahkem kârgir olmak üzere bina olunmuştur.

Mezkûr kulelerin her birisinde fevkânî ve tahtânî ikişer büyük anbar olup işbu anbarların her birisi yirmişer bin kile-i İstanbulî zahire alacak derecede vâsî' bulunmuştur.

2- Nısfı sur-ı mezkûrun cihet-i şarkıyesindeki burûc ve cidârdan ve bir nısfı da sur-ı asliyle memleket arasını fâsîl ve sekiz yüz metreye karîb diğer bir surdan ibaret ve yine âsâr-ı atîkadan ma'dûd olmak üzere İçkale namıyla nefsi-i memlekette ve sur-ı kebîr dahilinde bir daire daha olup daire-i mezkûrede mahkeme-i şeriat ve ticaret ve telgraf ve posta ve tahri-i emlak ve belediye ve zabita heyetleri ikâmet etmekte ve umumi hapishane de ondadır. Bunun memleketi fâsîl olan surunda on kule ve şu kulelerde dahi sur-ı kebîr gibi tahtânî ve fevkânî cesîm anbarlar vardır.

Sur-ı aslînin haric-i surda açılır dört kapısı ve İçkale dairesinin nefsi-i memlekete doğru açılır iki ve sur haricîne açılır yine iki kapısı olup İçkale'nin haric-i sura olan iki kapısı daima kapalı durur ve ebvâb-ı saire gündüzleri açılır geceleri kapanır.

3- Daire-i mezkûre dahilinde Virankale namıyla ma'rûf ve memlekete nâzır ve amûdî sath-ı zeminden elli metreye karîb mürtefi' bir kale olup şu kale vaktiyle burc u bârûyî şâmil ve mamur iken asâkir-i Cengizîye ve Moğol taife-sinin hücumlarında yıkılmış ve bina eserleri câ-becâ şimdi mevcut bulunmuştur.

Diyarbekir ebniyesi mukaddemleri mülevven mermerden idiği *Tarih-i Vâkidi* de mezkûr olup iki sene mukaddem böyle bir bahis cereyan eyledikte bazı itirazât ve tekzîbât vuku bulmuştu. Kale-i mezkûrenin bir cihetinden geçen sene bir delik açılıp altında bina eseri görünmesiyle hafr edildikte *Vâkidi Tarihî*'nde olan ifadeye muvâfık ve mu-sanna' bir bina zuhur ederek itirazât-ı mezkûre çürümüşdür.

İşbu kale derûnunda çıkan suların mikdarı iki bin masuradan ziyade olup derûn-ı kalenin her tarafı kol kol cereyan eden mezkûr sulara menba' ve maksem olmasıyla hariçden işbu maksemlere gider ince uzun mehûf ve karanlık yollar olarak ve bu yollardan bir adam eğilerek gidebilir ve gündüz bile şem'a olmadıkça gidilemez.

4- Nefs-i Diyarbekir'de bulunan Cami-i Kebîr'in heykel tabir olunan vasatı dahi kable'l-İslâm bina olunmuş idiği tarihçe sabittir.

5- Nefs-i Diyarbekir'de bulunan Mu'allak Cami-i Şerifî'nin minaresi dahi kable'l-İslâm bina olunmuş metin ve mürtefi' bir eser olup ba'de'l-feth ittisâlinde cami-i şerif-i mezkûr inşa olunarak eser-i mezkûr dahi camie minare ittihâz olunmuştur.

6- Diyarbekir'e on iki dakika mesafede vaki' Çift Kastal denilen pınarın yanında taşdan oyulmuş bir mağara olup tûlû yirmi bir metredir.

7- Siverek Kazası

Diyarbekir sancağına muzâf ve merkez-i vilayete on sekiz saat mesafede ve garb cihetinde vaki Siverek kasabası ittisâlinde bir kale olup şu kale yonma taşlardan yapılmış cesîm iken yine harap olmuştur.

8- Yine Siverek kasabasında zir-i zeminde bir atîk hamam olup işbu hamam yakın vakitlere kadar işler iken şimdi mu'attal bulunmuştur.

9- Silvan Kazası

Yine Diyarbekir sancağında Silvan kazasının kaymakam makarnı olan Meyafarkin kasabasının etrafındaki sur harap ve derûn-ı kasabada duvarları bâkî bazı ebniye dahi âsâr-ı atîkadanır.

Kasaba-i mezkûre tarihlerde ahvali mezkûr olan Meyafarkin mülûk-ı sâlifesinin makarn-ı olduğu halde inkılabât-ı zaman yıka yıka bir küçük karye şekline tenezzül ettirmiştir. Kasabanın on beş dakika haricinde bir minare mevcut olup vaktiyle orası vasat-ı memleket imiş diye mervîdir.

10- Derûn-ı kasabada âsâr-ı atîkadan ma'dûd bir mu-sanna' bina olup işbu binanın şâmil olduğu on iki pencerelerin vaz'-ı binasında muvâzene-i mahsûsa riayet olunmuş idiğinden güneş nokta-i iridâle varıp tesâvî-i leyl ü nehâr vukunda mezkûr pencerelerin her birisine birer saat güneş vurur yani sabahleyin saat birde birinci ve ikide ikinci ve kıs alâ-hâzâ on ikide on ikinci pencereye güneş urup on ikinci pencereye güneş vurduktan sonra gurûb-ı şems vaki olur.

11- Yine Silvan kazasında Boşat karyesi derûnunda aşağısı kalın ve yukarısı nisbetle ince ve bir minare irtifâ'ında bir kaya ve işbu kaya üzerine çıkılacak sa'bül-mürûr bir yol olup kayanın en yukarısında taşdan oyulmuş şu sarıncılar ve bazı odalar dahi vardır.

12- Yine Silvan kazasında dört saat mesafede ve nehirler bahsinde münderic Batman suyu üzerindeki köprü de te-

mâşâya şâyân âsâr-ı atıkadandır. İşbu köprünün her tarafında bir küçük göz var ise de orta gözü sudan kemer merkezine kadar yirmi metre mürtefi' ve kâimelerinin arası on metreden ziyadece vâsi' olup işbu büyük kemerin her yanında fevkânî iki oda dahi var ise de inhidâma yüz tutmuştur.

13- Silvan kazasında Hazro nahiyesinde bulunan Hod nam cebel derûnunda müte'addid mağaralardan seyelân eden sular mevsim-i sayfda incimâd ederek billur gibi parlak ve sâfi buz olur ve kış mevsiminde adeta su gibi erir.

14- Lice Kazası

Yine Diyarbekir sancağında Lice kazasında kasabaya iki buçuk ve Tuzla karyesine bir buçuk saat mesafede ve Kürha nam karyenin civarında kapısının tülü yedi ve arzı metre vüs'atinde bir karanlık mağara olup derûnunda taşdan oyulmuş dükkan ve merdiven eseri olduğu gibi kayadan ibaret olan sakıfdan gayet bir soğuk su damlayıp mevsim-i sayfda katreleri yere düştüğü anda müncemid olur.

15- Yine Lice kazasında ve Hani kasabası ile arasında Fis nam karye civarında taşdan oyulmuş pek cesîm bir mağara olup işbu mağara Dakyanus mağarası denmekle ma'rûftur. Derûnunda taşdan yonma oda ve ahırlar vardır.

16- Kaza-i mezkûrede başka âsâr-ı atıka var ise de daha tahkiki icra olunamadığından bundan böyle bi't-tahkik bi-mennihî teala gelecek sene sâlnâmesine derc olunacaktır.

Ergani Madeni Kazası

17- Diyarbekir sancağında ve Ergani Madeni kazası dahilinde vaki Ergani kasabası ittisâlindeki kale üzerinde burc u bürular eserleri olduğu gibi şu kalede dört adet su sarnıcı dahi vardır. İşbu sarnıklar amîk ve taşdan oyulmuş ve araları metin kemerlerle ittisâl edilmiş olduğu halde derûnunda daima mâ-i leziz doludur ve mâ-i leziz-i mezkûr mevsim-i sayfda ve en sıcak günlerde bile ağız dayanmayacak derecede soğuktur.

18- Kasaba-i mezkûrenin kiblesiyle garbîsi arasında ve iki saat mesafede yani Sultan Pınarı denilen çeşmenin öte cânibinde bulunan dağdaki mağara dahi âsâr-ı atıkadan olup işbu mağara zîr-i zemine doğru taşdan oyulmuş ve haylice ta'mîk olunmuş olduğu halde derûnunda lezizce bir su vardır. Mağaranın kapısından suya varınca taşdan oyulmuş dereceler olup bu derecelerden suya inilir.

18- Yine Ergani Madeni kazasında Çermik kasabasında bir atık kale olup vaktiyle sur iken yıkılıp ebniye âsârı kalmıştır.

19- Mezkûr Çermik kasabasının yine ittisâlinde bir cebel olup işbu cebelin üzerinde ıraktan bir cemiyet-i askeriye var gibi görünür.

Mamuretülaziz Sancağı

Mamuretülaziz Kazası

20- Mamuretülaziz kasabasının canib-i şarkisinde bir atık ve harap kale olup işbu kale tarihlerde Hısn-ı Ziyad diye mezkûrdur.

21- Kale-i mezkûrenin alt tarafında bir kadîm kilise olarak onun da altında altından bir musanna' ve mücessem himâr sureti olmakla bunun için mahallince bir hikaye-i vâhiye şâyi ise de îrâdına hacet görülemedi.

22- Kasaba-i mezkûrenin cânib-i cenubîsinde kasaba-i mezkûreye bir buçuk saat mesafede Yassıca nam cebelin zirvesinde gayet cesîm ve vâsi' bir mağara olup derûnuna ne kadar gidilse intihâsına vâsil olmuş ve her cânibine ittîlâ' kesbetmiş kimse görülemeyip işbu mağarada fusûl-i selâsede yani bahar ve güz ve kış mevsimlerinde sıcak ve Haziran ibtidâsından itibaren havalarda ne denli kesb-i hararet etmişse orası ol kadar soğuk olduğundan bunun sakından aşağı takâtur ve cereyan eden sular mevsim-i sayfta müncemid olur. İşbu mevsimde mahsus buz satıcılar olmakla giderek buzları demir âlât ile kırıp yük yük getirir ve kesretinden dolayı üç okkasını on paraya verirler. Kasabaya ve sair civar karyelere taşırlar.

23- Palu Kazası

Mamuretülaziz sancağında Palu kazasında makarr-ı kaymakam Palu kasabasında yekpare taş üzerinde bir kale ve hisar olup derûnunda kezâlik bir parça taşdan yonulmuş ve yapılmış bir atık kilise ve mektep ve bir takım odalar vardır.

24- Keban Madeni Kazası

Yine Mamuretülaziz sancağında Keban Madeni kazasına muzâf Çemişgezek kasabası karşısında kâin İbn-i Kıyas nam taşın vasatında yirmi bâb oda ve yine taşdan bir muntazam sulu havuz mevcuttur.

25- Eğin Kazası

Yine Mamuretülaziz sancağında Eğin kazasının kaymakam makarrı olan Eğin kasabasında Surup Kozmo demekle ma'rûf bir atık kilise vardır.

26- Kaza-i mezkûreye tabi Ağın nahiyesinde Kızılı namıyla bir atık kilise vardır.

27- Yine nahiyeye-i mezkûrede Memas Geliği demekle ma'rûf bir atık kilise vardır.

Malatya Sancağı

Malatya Kazası

28- Eski Malatya kasabasının şark cihetinde maktû'ül-etrâf ufacak bir cebel olup bu cebelin üzerinde olan tesâvîr-i musanna'a garâibdir. Güya vaktiyle civar karyeye bir gelin görürler iken vâlidesinin inkisârıyla düğün halkı umumen taşa inkılab etmiş deyu bunun hakkında beyne'l-ahali bir hikaye-i vâhiye şâyî ise de işbu dağın tepesinde diz üzerine çökmüş taşdan deve ve at ve katır ve atlı ve piyade ve tahterevân ve yüklü hayvanat ve tepsilerle baş üzerinde evânî ve saire suretleri olup tesâvîr-i mezkûrenin mücessem yapılmış olmasıyla uzak ve yakın mahalden bakıldıkta güya dağın en tepesine yürümüş bir düğün cemiyeti gibi görünür. Tahterevân dağın tepesinde olup işbu tahterevânın üzerinde eyyâm-ı sayfa yüz masura kadar bir su çıkıp beher sene bir müddet cereyan eder. Ve işbu su etrafında sahan ve leğen şeklinde oyulmuş bulunan taşlar derûnunda dolup bir müddet vuhûş ve tuyûr ve saire ondan içerler ve ta'mı deniz suyuna benzer tuzludur.

29- Yine Malatya kazasında eski Malatya ile Espozi arasında Erdüzü nam karyede kable'l-İslâm bina olunmuş bir Rum kilisesi mevcut olup şimdi Ermeni milleti icra-yı ayin ederler.

30- Karye-i mezkûreye üç saat mesafede cebel eteğinde ve Vanik demekle ma'rûf pek atik bir manastır daha var ise de üzerlerinde olan hutût-ı mahkûke mürûr-ı zaman cihetiyle bozulup okunamamıştır.

31- Yine Malatya kasabasının cihet-i şarkiyesinde Gernek dağı demekle ma'rûf cebelin arka tarafında İnderesi namıyla bir boğaz olup işbu boğazda âsâr-ı atikadan ma'dûd bazı mağaralar ve eserler vardır. Güya buralarda defâin var imiş deyu söylenegeldiğinden ashâb-ı merak pek çok çalışmış ise de bir şey çıkaramamışlardır. İşbu boğazın derûnundaki kayanın bir köşesinde haylice su kaynayıp bir tarafa cereyan etmeksizin yine ol kayanın içinde gâib olur, ne mahalle gittiği bilinmez.

32- Mezkûr boğazın cihet-i şimâliyesinde bulunan dağda atik kilise vardır.

Akçadağ Kazası

33- Yine Malatya sancağında Akçadağ derûnunda Suğur nâmında bir boğaz olup etrafındaki cebelerde taşlardan oyulmuş bin beş yüzden ziyade mağaralar vardır.

34- Yine Akçadağ'da Kürne nahiyesinde âsâr-ı atikadan olarak on iki harab hane vardır.

Hısn-ı Mansur Kazası

35- Hısn-ı Mansur kazasında bir harab kale vardır.

36- Yine Hısn-ı Mansur kazasında Zek karyesinin cihet-i garbisindeki Gelincik dağı derûnunda taşdan oyulmuş mağara olup bu mağaranın nihyeti zemine doğru imtidâd ile tâ karye ortasındaki nehre ittisâl eder.

37- Cebel-i mezkûrun üstünde bir mağara daha olup tesâvîr-i musanna'a ve mücesseme ile memlûdur. Tesâvîr-i mezkûre derûnunda insan ve beşik ve hamîr teknesi gibi şeyler suretleri ve taşlar üzerinde bazı atik yazılar dahi var ise de yazılar henüz tahkik olunamamıştır.

Besni Kazası

38- Kasabası derûnunda bir harab kale olup burclarının ve ebniye-i sairenin âsâr-ı atıkası mevcuttur.

39- Kaza-i mezkûrda Dut nahiyesi derûnunda Araselc demekle ma'rûf bir harab kale daha vardır.

40- Kaza-i mezkûrede Bolam nahiyesinde bir harab şehir olup derûnunda âsâr-ı atika mevcuttur.

41- Yine Besni kazasında Göksu nehri üzerinde âsâr-ı atikadan ma'dûd bir cesim köprü olup vaktiyle aşâirin ondan mürûr ve ahaliye zarar ettikleri için kurâ-i mütecâvire ahaliyi barut ile tahrib edip iki taraflı âsâr-ı atıkası bâkîdir.

Kâhta Kazası

42- Yine Malatya sancağında Kâhta kazasının kaymakam makamı olan kasaba ittisâlinde bir kale olup burc u bârûları ekser bâkîdir.

43- Bu kale üzerinde yonma taşdan su sarnıçları vardır.

44- Kaleden tâ aşağısında bulunan Kâhta nehrine bir hayvan gidip gelebilecek derecede taşdan oyulmuş ve üzeri belirsiz derecede örtülmüş bir tarık vardır.

45- Bu kasabanın garb cihetinde Kablar namıyla bazı kârgir ebniye-i atika vardır.

46- Kâhta kasabası önünden cereyan eden Kâhta nehri üzerindeki köprü dahi seyre şâyân âsâr-ı atikadandır. İşbu köprü iki buçuk metre ve daha ziyade tül ve bir buçuk ve daha ziyade metre arzında büyük büyük taşlardan yapılmış ve beş metre kadar mürtefi' bir duvarı şâmîl bulunmuş olup metânet ve rasânet-i binâiyesi pek a'lâdır. Mezkûr köprünün her tarafında beş metre itifâ'ında ve yanm metre kutrunda taşdan mamul iki amûd olup bu amûdlardan birisinin üzerinde bazı hutût-ı atıkayı hâvî bir taş levha var ise de yazılarının ismi alınamamıştır.

47- Kasaba-i mezkûreye iki saat kadar mesafede bulunan Karakuş tepesi namıyla bir meşhur tepe olup işbu tepe bir cebel üzerinde ve toprakdan mamuldür. Cihât-ı erba'asının her birisinde ve beş metre irtifâ'ında ve yarımşar metre kutrunda taşdan mamul birer amûd olarak işbu amûdun birisinin üzerinde bir kocakanı sureti ve diğerinde bir karakuş ve öbürüsünün bir domuz suret-i mücessemeleri yapılmış ve bir amûd üzerinde dahi hutût-ı atka ile mahkûk ve taşdan mamul bir levha bulunmuş ise de devr-i vilayet zımında Kâhta'da buldukları vakit vali paşa hazretleri erkân-ı harb zabitanından bir zat irsâl ederek mezkûr tepe ve amûdların resmi alınılıp levha amûd üzerinde ve yüksek yerde olmak ve orada merdiven ve saire bulunmamak cihetiyle yazının resmini zabıt-i mûmâ-ileyh almamıştır.

48- Kâhta kasabasının cihet-i şimâliyesinde ve Kâhta'ya bir buçuk saat mesafede bulunan Bellik nam cebel üzerinde bir mağara olup bu mağara üzerinde taşdan mamul ve mücessem insan ve saire suver-i garîbe ve musanna'ası vardır.

49- Yine Kâhta kasabasında Gerger nahiyesinin müdür makamı olan Gerger kasabasının ittisâlinde bir harab kale olup işbu kalede taşdan oyulmuş su sarnıcları vardır.

50- Gerger kasabasında dahi pek çok âsâr-ı atıkadan ma'dûd harab ebniye mevcuddur.

Siird Sancağı

51- Siird'e bir buçuk saat mesafede vaki Tillo karyesinde *Ma'rifetnâme* sahibi merhum İbrahim Hakkı Efendi hazretlerinin mürsidi Fakirullah Şeyh İsmail Tillovî karye-i mezkûrede bulunan türbe-i şerifelerinin cihet-i şarkıyesinde ve türbeye yarım saat kadar mesafede bulunan bir mahalde müşârün-ileyh İbrahim Hakkı Efendi hazretleri bir küçük kule bina buyurup işbu kulenin türbeye nâzır cihetinde bir pencere vaz' olunduğundan güneş burc-ı Hamel'e tahavvül ettiği gün yani yevm-i Nevruz'da erken tulû'-ı şems vukuunda kule türbe ile şems arasında hâil bulunmakla şu'â-i şems pencereden geçip türbe üzerindeki pencereden mürûr ile derûn-ı türbedeki sanduka-i şerifeye isabet eder. İşbu isabet yevm-i mezkûre mahsus olup vukuunda rûz-ı Nevruz olduğu anlaşılır.

52- Siird kasabasına iki buçuk saat mesafede bulunan Zukars nam mahalde zaman-ı kadimde taşdan oyulmuş mağaralar ve işbu mağaraların içlerinde müte'addid odalar olup el-hâletü hâzihî mevsim-i şitâda bazı Koçerler derûnunda ikâmet ve aġnâm ve hayvanat-ı sairelerini muhafaza ederler.

53- Yine kasaba-i mezkûreye üç saat mesafede Germabe nam mahalde ve Botan nehrinin kenarında bir ılıca olup bunun sakfı yekpare musanna' ve müdevver taşdan mamuldür. Şunun kükürd kokusu bir çeyrek mesafeden alınır ise de şat kenarında vaki olmak mülâbesesiyle suyu pek de sıcak değildir.

54- Yine kasaba-i mezkûreye bir saat mesafede bulunan Re'sû'l-hacer nam mahalde taşdan oyulmuş bir büyük mağara olup bunun dahi derûnunda mukaddemleri göçebe hayvanları bulundurulageldiği mervîdir.

55- Livâ-i mezkûr dahilinde kâin Şirvan kazasının makam-ı hükümeti bulunan Kormas karyesinin câhib-i şimâlisinde yekpare bir kaya üzerinde âsâr-ı atıkadan olarak taşdan mamul ve musanna' bir kale olup işbu kalede vaktiyle yetmiş seksen kadar muhkem odalar olduğu halde mürûr-ı zaman ile cümlesi harap ve âşiyân-ı bûm ve gurâb olmuş ve orada bir su sarnıcı dahi bulunmuştur.

56- Kaza-i mezkûra tabi İron nahiyesinde kale-i İron ismiyle müsemmâ olarak âsâr-ı atıkadan bir kale olup vaktiyle müte'addid odaları şâmil ve bir tarafı karye-i mezkûreye ve üç tarafı zirindeki derelere nâzır bulunmuştur. Kemâl-i irtifâ'ı cihetiyle mezkûr kaleden aşağıya bakanları adeta dehşet alır.

57- Yine kaza-i mezkûra tabi Küfre karyesinde dahi bir kale olup bu dahi mürûr-ı eyyâm ile harap olmuş ve nam u nişanı kalmayacak bir râddeye gelmiştir.

58- Yine kaza-i mezkûra tabi Maveys karyesi kurbünde bazı ahcâr-ı musanna' üzerinde tesâvir-i acîbe ve nukûş-ı garîbe musavver ve münakkaş olup seyr u temâşâsı zihne hayret verir derecede bulunmuştur.

59- Yine kaza-i mezkûra tabi Maden karyesinin üst tarafındaki cebelin zirvesinde bulunan kayanın altında ve insan şeklinde taşdan yapılmış bir tasvîr olup işbu taşa dikkatli bakılmadıkça taş olduğu fark olunamaz.

60- Yine kaza-i mezkûra tabi Berhorbeg Karyesinde ve Başur suyu kenarında taşdan oyulmuş pek musanna' ve cesîm mağaralar bulunduğu ve işbu mağaralarda müte'addid odalar olup içerileri ikâmete ve hayvanat muhafazasına elverişli cihetle aşâirin iskânından mukaddem ekseriyâ oralarda barınageldikleri rivayet olunmuştur.

61- Yine kaza-i mezkûra tabi Hizan nahiyesinde kâin Kerni karyesi civarında ve armut şeklinde gayet yüksek ve cesîm bir cebel üzerinde âsâr-ı atıkadan bir kale-i bülend olup bunun irtifâ'ı kılâ'-ı saireden ziyadedir.

62- Nahiyeye-i mezkûreye tabi müdür ikâmetgâhı olan Karasu karyesinin üzerinde bir kale olup bu da mürûr-ı zaman ile mûnderis olmuş ve hemen eseri bile mefkûd hükmüne girmiştir.

63- Nefs-i Hizan karyesi vaktiyle bir cesîm şehir olduğu el-hâletü hâzihî derûnunda bulunan bir büyük camiden ve bazı cihetinin henüz mevcut bulunan surlarıyla cereyan eden miyâh-ı kesiresinden istidlâl olunmaktadır. İşbu şehirde evliya-i izâmdan Şeyh Muhammed Bathayî kuddise sırhü's-samedânî hazretleri medfûn olup ol taraf ahalisi dâima türbe-i şerifesini ziyaret ederler.

64- Kaza-i mezkûra tabi Espayrit nahiyesinde kale-i Espayrit demekle meşhur ve âsâr-ı atıkadan ma'dûd bir cesîm kale

olup burc u bârûsunun ekserisi hâlâ mevcut ve bunun ilk tarafındaki taşlarda hutût-ı atıka muharrer bulunmuştur. Ve işbu bârûlar İran hükümdarânından meşhur Keyhüsrev Şah zamanında yazılmış olduğunda rivayet-i vâkı'adandır.

65- Yine kaza-i mezkûra tabi Zirkî nahiyesinde kale-i Derzin denmekle ma'rûf ve âsâr-ı atıkadan ma'dûd cesim ve mürtefi' cebel bâlâsında bir kale olup mürûr-ı zaman cihetiyle harab u yebâb olmuştur.

66- Kezâlik livâ-i mezkûr dahilinde Eruh kazasında tabi Basrat karyesinin pîşgâhında cereyan eden nehrin kenarında bir mağara olup kibâr-ı evliya-yı kirâmdan İbrahim Edhem kuddise sıruhu'l-azîz hazretleri işbu mağaranın derûnunda yedi sene ikâmet ve ezkâr ve ibadetle imrâr-ı vakt eylediği Botan havalisince meşhurdur ve mezkûr Basrat karyesinden nice nice evliya-yı izâm ve meşâyih-i kirâm zuhur eylediğine binâen mahallince o karyeye makarr-ı evliya tabir olunmaktadır.

67- Eruh kazasına tabi Bervari nahiyesinde kale-i Marin isminde bir kale olup şimdi ekser-i mahalleri harap olmuştur ve derûnunda bir su sarnıcı dahi vardır.

68- Mezkûr Bervari nahiyesinde kale-i Besniz namında diğer bir kale daha olup bunun dahi derûnunda bir su sarnıcı olduğu ve şimdi yerleri mûnderis bulunduğu mervîdir.

69- Nahije-i mezkûrede kale-i Rüstem ve bazan Avreh demekle ma'rûf bir kale-i atıka olup derûnunda taşdan mamul beş altı adet su sarnıcları vardır ve işbu kale dahi refte refte harap olmuştur.

70- Kaza-i mezkûrda kale-i Kelhok namında bir kale daha bulunup bunun dahi içerisinde su sarnıcı var ise de şimdi suyu kurumuş ve kale dahi harap olmuştur.

71- Kaza-i mezkûrda kale-i Kivor namında bir kale-i mürtefi'a olup el-hâletü hâzihî eser-i binasıyla su sarnıcı mevcut bulunmuştur.

72- Kaza-i mezkûrun Kivor nahiyesinde ve kale-i Hatem-i Tâi isminde bir kale daha olup bunun dahi eser-i binasıyla içerisinde su vardır.

73- Kaza-i mezkûra tabi Dirköl nahiyesinde kale-i Çeko demekle meşhur bir kale olup şimdi harap olmuş ve bunun dahi derûnunda mâ-i leziz bulunmuştur.

74- Kaza-i mezkûrda kale-i Bir namında bir kale olarak Botan kıtasınca gayet meşhurdur. Bu kalenin derûnunda su sarnıcı olup orasını ziyaretgâh olmak hasebiyle mahall-i mezkûrda her kim hane yapmış ise devam etmeyip harap olduğu beyne'l-ahali söylenmektedir.

75- Kaza-i mezkûra tabi Dirköl ve Zilan nahiyeleri arasında ve Cizre ve mahall-i saireye giden yol üzerinde âsâr-ı acibeden olarak içerisi yonulmuş bir delik taş olup orada mezkûr taşın deliğinden başka diğer yol bulunmadığı cihetle tarik-i mezkûrdan gelip gidenler mezkûr taş deliğinin bir tarafından içerisine dühül ile on beş dakika gittikten sonra diğer taraftan hurûc ederler.

76- Yine Siird sancağında vaki Sason kazasının makarr-ı hükümeti olan Hazo kasabasında âsâr-ı hasene ve atıkadan olarak İbrahim Bey Mescidi demekle meşhur ve beş kemer üzerine mebnî bir cami-i şerif olup el-hâletü hâzihî onda evkât-ı hamse namazı eda olunmaktadır. Cami-i mezkûrun tarih-i inşası duvarında yazılmış olan bu mısra-ı murassa'dır: "Salâdir mescide gelsin cemaat." İşbu camiin avlusunda bir minare-i refi'a ve musanna'a vardır ve şu minarenin iki tariki olup birisi yüz ve birisi doksan dokuz derecedir. Cânib-i kiblesinde ve esas-ı binadan on beş zirâ' yukarıda bir kanş tülünde bir mil takılmıştır. Bu milin mukâbelesindeki taş on iki cetvele taksim olunur. Mezkûr milin gölgesi zikir olunan taşın kaçınıcı cetveline düşer ise gündün kaç saat geçtiği malum olur.

77- Kasaba-yı mezkûreye on iki saat mesafede bulunan Sarımi nahiyesinde Hükmo karyesi civarında âsâr-ı atıkadan Kale-i Kandil ismiyle şöret-şi'âr bir kale-i musanna'a olup refte refte harap olmuş ve burc u bârûlarının ekserisi mevcut bulunmuştur.

78- Kaza-i mezkûra tabi Musa nahiyesinde bulunan Kabelceviz karyesine iki saat mesafede Melato nam bir dağ olup irtifâ'an ve cesâmeten işbu cebele mukabil bu havalide hiç bir cebel bulunmadığı gibi mezkûr cebelin zirvesinde bir kilisenin eser-i binası mevcut olarak oradan hiçbir mevsimde kar eksik olmaz.

79- Kaza-i mezkûra tabi Garzan nahiyesinde vaki Nurşin karyesi meyânından cereyan eden Razvan nehri üzerinde bir cesim kemer üzerine mebnî bir köprü olup şimdi ekser yerleri harap olmuş ve bazı köşeleri mevcut bulunmuştur.

80- Nahije-i mezkûre derûnunda Erzen Şehri namıyla müsemmâ bir cesim ve kadim şehrin hâlâ mevzii ve mebnâsı ve harap olan surlarının taşları mevcuttur. Rivayet-i vâkı'aya nazaran şehri-i mezkûr şiddet-i hareket-i arzdan harâbezâr olduğu anlaşılmıştır.

81- Razvan kazasına tabi Gurdilân nahiyesinde kâin Bikend karyesinde bir cesim bâlâsında mürtefi' bir kale olup işbu kalenin derûnunda vaktiyle mûte'addid odalar olarak şimdi dahi bazı süknâları ve su sarnıcı mevcuttur.

82- Nahije-i mezkûrede derûn-ı cebelde Deyra Derik namıyla meşhur ebniye-i atıkadan kilise binası mevcut olup hâlâ mamurdur.

83- Kaza-i mezkûra tabi Beşiri nahiyesinde Keleş-i Hadiyan isminde bulunan bir yüksek tepenin üzerinde ve El-medina karyesinde Kale-i Şadiyan tepesinde bazı ebniye-i atıka âsârı mevcuttur.

84- Nahije-i mezkûreye tabi Gırık karyesi civarında ve Batman nehri üzerinde âsâr-ı atıkadan bir köprü binası mevcut olup nehr-i mezkûr çoktan beri mecrâsını tahvil ile diğer mahalden cereyân eylediğinden mezkûr köprü suyun dışısında kalmış ve bunun on üç burcu mevcut bulunmuştur.

Mardin Sancağı

Nefs-i Mardin Kasabası

85- Mardin kasabasının ittisâlinde bulunan kale-i cesîmede âsâr-ı atıkadan burc u bârûları ve ebniye-i saire olup harap olmuştur.

86- Kale-i mezkûrede derûnu tûlen ve arzan yirmi beşer metre ve umkan pek derin bir kebîr su sarnıcı ve bundan mâ'adâ müte'addid su sarnıcları olup cümlesi taşdan oyulmuş şeylerdir. Mezkûr su sarnıcı-ı kebîrin üzeri örtülü ve birkaç mahallinde kuyu ağzı olup kış mevsiminde nüzûl eden yağmur suları dolar ve yaz mevsiminde pek soğuk olup ahali götürür isti'mâl ederler.

87- Kasaba-i mezkûreye dört saat mesafede bulunan Koçhisar'da dahi âsâr-ı atıkadan harap binalar vardır.

88- Kasaba-i mezkûreye altı saat mesafede ve çölde Dara nam karyede haylice âsâr-ı atıkadan vardır. İskender ile Dara bu mahalde muharebe ettiklerinden burası onun için Dara diye şöhret bulmuştur ve karye-i mezkûre vaktiyle büyük bir mamure olduğu âsâr-ı bakîyeden malumdur. Bunda Kalenderan namıyla beyne'l-ahali yâd olunur bir cesim kasr-ı harap olup şu kasrın taşları ikişer ve bazıları üçer metre-i mik'abdır. Kemer ayaklarının altında pek mu-sanna' nukûş-ı mahkûke vardır.

89- Bu kasırdan üç saat ötede Sırçahan karyesi ittisâlinde bir cesim kasr daha harap olarak bunun cesâmeti ötekinden ziyadedir. Azamet-i binâyesi altı yedi saatlik mesafeden görünür.

Midyat Kazası

90- Mardin sancağına muzâf Midyat kazasında la-yu'ad ve lâ-yuhsâ mağaralar olup cümlesi taşdan oyulmuştur.

91- Midyat'a muzâf Hasankeyf nahiyesindeki hanelerin ekserisi taşdan oyulmuş ve odalar tefrik edilmiş şeyler olup bunlar da âsâr-ı atıkadır. İşbu Hasankeyf kasabası evâilinde bazı mü'lûkun makarnı olduğu tarih-şinâsân-ı cihanın malumlarıdır.

Cizre Kazası

92- Cizre kasabası ittisâlinde bir harap kale vardır.

93, 94, 95- Cizre'ye üç saat mesafede ve şark tarafında Şah karyesinde Kayser-i Rum namıyla üç kale dahi vardır.

96- Cizre'ye dört buçuk saat mesafede Çako nam cebel üzerinde bir harap kale vardır.

97, 98- Cizre'ye iki saat mesafede Geli nam boğazda Dirkök ve Cizre hududunda iki harap kale vardır.

99- Cezire'ye üç saat mesafede ve şimâl cihetinde Fenek nam karyede bir harap kale mevcuttur.

Kazalar ve Müdürlükleri ve Nevâhî İle Elviyenin Mesafe Cetvelidir

Merkezi Vilayete Bu'du Saat	Merkez-i Livâya Bu'du Saat	Re's-i Kazaya Bu'du Saat	Müdür Makarrına Bu'du Saat	Livâlar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhî-i Merbûta
			Diyarbakir		Âmid		
3	3	3				Şark	
7	7	7	4				Kikâ
8	8	8	5				Türkmen
3	3	3				Garb	
6	6	6	3				Ömerkan
8	8	8				Mahal	
11	11	11	3				Metinan
8	8	8				Behramki	
12	12	12	6				Abkür
18	18	-	-				Siverek
						Bizzat	
14	14	4					Şehir
14	14	4					Garb
27	27	9					Hoşin
22	22	4					Çem
9	9	9					Karacadağ
24	24	6					Burhan
24	24	6				Bucak	
24	24	6	5				Karavari
22	22	8				Karakeçi	
14	14				Lice		
20	20	6				Pıçar	
21	21	7	2				Herta
24	24	10	2				Tavusi
24	24	10				Zikti	
26	26	13	4				Genç
26	26	12	3				Yahkik
12	12	5				Hani	
16	16				Silvan		
12	12	5				Hazro	
15	15	8	2				Mihrani
24	24	8				Kulp	
24	24	8	3				Hüveydan
24	24	8	4				Badikan
15	15				Ergani Madeni		
12	12	3				Ergani	
8	8	6	3				Gevran
							Berdenç
							Kehruz

Merkezi Vilayete Bu'du Saat	Merkez-i Livâya Bu'du Saat	Re's-i Kazaya Bu'du Saat	Müdür Makarrına Bu'du Saat	Livâlar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhî-i Merbûta
16	16	7	4				İlyan
18	18	9				Çermik	
16	16	14	3				Günay
15	15	14	5				Dağ
33	33	15	5				Lif-i Ulya
20	20	11	2				Çaykese
33	33	14	5				Hasran
8	8	6				Eğil	
14	14	12	6				Nerib
12	12	10	4				Terkân
23	23	14				Çüngüş	
28	28	19	5				Ebu Tahir
12	12	12				Derik	
8	8	16	4				Deştekur
30	30	14				Milli	
27	27	12				Çirikan	
26	26	10				Halecan	
30	30	16				Dekori	
22	22	12				Viranşehir	
24	24	10				Zenkân	
28				Mamuretülaziz			
29	1				Harput		
						Bizzat	
22	2						Behreman
40	12						Hedi
38	8						Aluçlu
20	12				Palu		
						Bizzat	Mezruat
23	18	3					Bulanık
24	15	4					Hûn
29	6	5					Karaçor
27	8	7					Ohi
16	2	8				Karabekân	
24	18	6	1				Sivan
15	14	8	1				Veşin
24	20	8	3				Gökdere
24	24	12				Çabakçur	
28	24	12	12				Meneşkut
38	10				Keban Madeni		
26	12	8				Çemişgezek	
56	18				Arapkir		
56	18	18				Erguvan	
26	28				Eğîn		
52	14	8				Ağın	
36	8				Çarsancak		

Merkezi Vilayete Bu'du Saat	Merkez-i Livâya Bu'du Saat	Re's-i Kazaya Bu'du Saat	Müdür Makarrına Bu'du Saat	Livâlar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhî-i Merbûta
34	6	2				Pertek	
42				Malatya		Bizzat	
36	8	8					İzoli
12	12						Balyan
50	8				Akçadağ		
54	12	4				Kürne	
54	12	4				Kürecik	
56	24	18				Hekimhan	
66	20	8	6				Ayvalıdere
60	24	22	32				Hasan Çelebi
22	18				Hısn-ı Mansur		
						Bizzat	
4	22	3					Türkoğlu
26	22	3					Bereketoğlu
42	24	6					Has
30	30	12					Taşeli Kavisi
28	32	12					Kalyon Kavisi
26	16	3					Paşa Kavisi
42	12	4					Kör Kavisi
32	26	8				Samsat	
48	28				Besni		
5						Bizzat	
52	24	4					Keysun
54	30	6					Gölbaşı
62	16	16					Zübadere
51	30	5				Huveyda	
54	12	18				Bolam	
36	18				Kâhta		
						Bizzat	
3	28	10					Kefuri
28	26	6					Merdisi
28	26	8					Cihanbey
36	34	6				Zıravkan	
40	10	4	10				Yukankeler
40	14	12	6				Aşağıkeler
3	20	2	6				Alikanlı
4	64	6	6				İzoli
							Haşmek
20	12	12	10			Şiro	
26	18	6	4				Tepehan
20	19	12	7				Diricanlı
30	30	8				Gerger	
30	21	18	8				Çem
30	22	18	8				Beybol

Merkezi Vilayete Bu'du Saat	Merkez-i Livâya Bu'du Saat	Re's-i Kazaya Bu'du Saat	Müdür Makarrına Bu'du Saat	Livâlar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhî-i Merbûta
21	14	12	6				Dere İli
21							
31	14	4	4	Siird			Merdisi
14	5					Şirvan	
				Bizzat			Nurustan
							Behri
38	2	1					Reşan
45	5	3					İron
40	4	1					Beroş
							Deyinân
							Nerib
47	5	2					Gevher-i Garb
34	22	22				Zirkî	
48	12	8				Hizan	
							Nemrân
							Dumerdan
							Gevar
47	6	2	6				Espayrit
							Ahkis
							Koni
							Nizar
28	8	3				Garzan	
26	10	5			Rızvan		
28	6	8	4				Bamerd
32	2	3					Gurdilân
15	9					Beşiri	
20	16	4	5				Bahems
30	12				Sason		
26	21	5				Hıyan	
							Pirneşin
							Mutki
							Gevar
							Hazo
48	12				Eruh		
						Bizzat	
46	10	4					Keratil
42	8	5					Garsan
50	8	3					Kebûr
44	8	22					Kilis
46	10	2					Şivan
50	14					Bervari	
56	20	8				Dirköl	
56	20	8	1				Batuvân
54	18	6	2				Giran

Merkezi Vilayete Bu'du Saat	Merkez-i Livâya Bu'du Saat	Re's-i Kazaya Bu'du Saat	Müdür Makarrına Bu'du Saat	Livâlar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhî-i Merbûta
50	16	4	4				Hacaliyan Siyupan Begân
55	18	5	3				Derşev Zilan-ı Kebir Zilan-ı Sağır
21	5	4	13				Kerîşan
50	12	3	5				Kelhok
55.5	19.5	2.5	2.5				
				Mardin			
					Mardin		
						Bizzat	
22	4	4					Etraf-ı Şehir
20	2	2					Hâss-ı Hümayûn
22	4	4					Dara
24	6	6					Mir Sinan
23	5	5					Göçükan
24	6	6					Berivân
22	4	4					Kuçikan
24	6	6				Hams	
11	5	5	2				Şeyhan
12	6	6	1				Mazıdağı
23	5	5	2				Lif
20	2	2	2				Çurs
47	29	17	5				Hesnan
					Midyat		
						Bizzat	
28	10						Habızbını
25	12	5					Hisar
26	22	8					Kolikan
22	18	4					Arnas
22	18	4					Habbab
26	22	8				Zaz	
24	22	6	2				Kercevs
25	22	7	2				Raman
20	22	2	6				Mahalmi
21	22	3	7				Kurâ-i Selâse
28	24	10	1				Hasankeyf
29	15	1	6				Mezizah
22	18	4	2				Dermemkan
40	24	12	1				Basıklı
44	26	14	8				Çelik
44	26	14	8				Seyyidân
24	18	6	4				Salıhan
25	19	6	5				Basabrin

Merkezi Vilayete Bu'du Saat	Merkez-i Livâya Bu'du Saat	Re's-i Kazaya Bu'du Saat	Müdür Makarrına Bu'du Saat	Livâlar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhî-i Merbûta
12	6	12				Avine	Savur
14	8	14	2				Sürgücü
15	4	12	7				Ömerkan
26	54				Cizre		
						Bizzat	
56	28	2					Etraf-ı Şehir
56	28	2					Kurâ-i Selâse
58	40	4					Peşhabur
28	40	4					Şahpesend
56	28	2					Alikan
59	41	5					Hasanan-ı Zir
62	44	8					Ezerkan
57	29	2					Ömerkan
56	28	2					Harun-ı Baki
56	28	2					Fenek-i Baki
58	40	4					Şekûkan
58	40	4					Harun-ı Baki
59	41						Alevân
60	42	6					Şırnah
60	42	6					Zibari
66	48	12				Hacı Behram	
72	52	14	4				Bersivi
71	51	12	2				Bazmir
70	52	16	2				Zihberi
76	54	18	6				Pıştkor
80	60	24	12				Koban
82	62	27	15				Korkil

Bidâyet-i Teşkilattan Beri Dahil-i Vilayette Yapılan Şeylerin Hülasası

Devletlü Mustafa Paşa Hazretleri Zamanlarında

Müşârun-ileyh hazretlerinin valiliği zamanında vilayet teşkil buyurulup dört buçuk ay sonra Beşinci Ordu-yı Hümâyûn Müşirliğine tahvil-i memuriyet etmiş ve eğerçi kable't-teşkil haylice umûr-i hayriyye-i umrâniyyeye muvaffak olmuş ise de tahvil-i memuriyetiyle teşkil arasında pek az müddet geçtiğinden bu müddet zarfında teşkilatın usul ve furû'uyla iştigâle ancak vakit bulabilmiştir.

Devletlü Derviş Paşa Hazretleri Zamanlarında

Ebvâb-ı memlekette Dağ ve kapılarının tamiri

Mardinîçkaledde mücedded küşâd olunan kapı
Aded 1

Hükümet konağında mukaddemâ muhterik olarak inşa olunan büyük oda
Aded 1

Siverek'de tamir olunan hükümet konağı
Aded 1

Erga Kışlası'nda inşa olunan kule
1

Vali-i Lâhık Devletlü İsmail Paşa Hazretleri Zamanlarında

Hazret-i Süleyman bin Halid bin el-Velid'in türbe-i şeriflerinin tamiri
Aded 1

Ergani kalesinde Hazret-i Zülkifl aleyhisselâmın ürbe-i şerifleri ittisâlinde züvvâra mahsus daire
Aded 1

Dahil-i vilayette cami-i şerif
Aded 5

Mekâtib-i Rüşdiye
Aded 21

Medâris
Aded 7

Tekke
Aded 2

Vilayet Konağı
Aded 1

Evrak Mahzeni
Aded 1

Livâ dairesinde zabtiye koğuşu
Aded 2

Zabıta Odası
Aded 2

Nizamiye ve Zabtiye Kışlası
Aded mücedded 3
Tamir 2

Burçlu Hapishanesi
Aded

Kazalarda hükümet konağı
Aded 1 5

Guraba Hastahanesi
Aded 16

Havuz
Kebir 2
Sağır 4

Tefrik Odası
Aded 16

Millet Bahçesi Aded 1	Çeşme Aded 10	Debbağhane Aded 1	Cephane Aded 7	Redif Depoları Mücedded 3 Tamir 4
-----------------------------	---------------------	-------------------------	----------------------	---

Fırın Aded 2	Han Aded 5	Dükkan Aded 69	Kahvehane Aded 7	Ahır Aded 1
--------------------	------------------	----------------------	------------------------	-------------------

Erga'da Asâkir-i Şahane Kışlası ittisâlinde
Altı Kurnalı Hamam
Aded 1

Mardin'de hükümet konağı kurâ	Mutfak Aded 1	Mücedded imar olunan Aded 18
----------------------------------	---------------------	------------------------------------

Su bendleri
Aded
4

Diyarbakir Hamravat suyu mecrâsının
tamiri 17500 metre

Mamuretülaziz su yolları
8748 metre

Kilise
Aded
1

Değirmen
Aded
7

Köprü
Aded
365

Gars olunan eşcâr
Aded
5500

İnşa ve tesviye olunan
turuk
248798 metre

Tamir olunan turuk
704650 metre

Kaldırım
47938 metre

İcraat-ı sair gazetelerde muharrerdir.

Tashih Ve İlave

Defterdar-ı Vilayet Hacı Asım Efendi Sâlise
Malatya Mutasarrıflığı'na Osman Nuri Efendi İstabl-ı Âmire
Rûsûmât Nezâreti Muavinliği'ne Abdülvehhab Efendi
Malatya Muhasebeciliği'ne Fâik Efendi
Mamuretülaziz Muhasebeciliği'ne Tevfik Efendi
Arapkir Kaymakamlığı'na Eşref Bey Sâlise
Hısn-ı Mansur Kaymakamlığı'na Ahmed Efendi Sâlise
Şırnak Kaymakamlığı'na Hacı İsmail Efendi
Kâhta Kaymakamlığı'na Mahmud Ağa
Meclis-i İdare-i Vilayet Azalığı'na Ohannes Efendi
Divan-ı Temyiz Mümeyyizliği'ne Yusuf Efendi
Divan-ı Mezkûr Mümeyyizliğine Mıgırdıç Efendi
Divan-ı Mezkûr Mümeyyizliğine Agop Efendi
Mamuretülaziz Meclis-i İdaresi Azalığı'na Keyork Efendi Kapıcıbaşı
Meclis-i Mezkûr Azalığına Numan Ağa
Livâ-i Mezkûr Temyiz-i Hukuk Mümeyyizliğine Müftüzâde Muhammed Efendi
Meclis-i Mezkûr Mümeyyizliğine İbrahim Bey Kapıcıbaşı
Meclis-i Mezkûr Mümeyyizliğine Bağdasar Ağa
Ergani Madeni Kazası Meclis-i İdare Azalığı'na Abbas Efendi
Meclis-i Mezkûr Azalığına Mustafa Efendi
Meclis-i Mezkûr Azalığına Bor Ağa
Kaza-i mezkûr De'âvî Mümeyyizliğine Ahmed Ağa
Meclis-i mezkûr Mümeyyizliğine Hurşid Efendi
Meclis-i Mezkûr Mümeyyizliğine Bedros Efendi
Şırnak Mal Müdürlüğü'ne Süleyman Efendi
Ergani Nahiyesi Müdürlüğü'ne Hüseyin Efendi
Çermik Nahiyesi Müdürlüğü'ne Celal Efendi
Bucak Nahiyesi Müdürlüğü'ne Ömer Efendi
Eğil Nahiyesi Müdürlüğü'ne Hacı Osman Efendi
Beşiri Nahiyesi Müdürlüğü'ne Süleyman Efendi
Kürne Nahiyesi Müdürlüğü'ne Dursun Ağa
Şiro Nahiyesi Müdürlüğü'ne Ahmed Ağa
Gerger Nahiyesi Müdürlüğü'ne Ali Ağa
Bolam Nahiyesi Müdürlüğü'ne İbrahim Efendi
Siverek Tapu Kitâbeti'ne Şekip Efendi

۲۷۷
۲۷۷

دیاربکر
کتابخانه
رفیقا

MILLET GENEL KÜTÜPHANESİ

KISIM: A. E. Sâlname

ESKİ No

334

YENİ KAYIT No

TASNİF No.

Institut kurde de Paris

Defa

8

SALNÂME-İ DİYARBEKİR

Sene

1293 [1876]

Institut kurde de Paris

Mukaddime

Saye-i maarif-vâye-i hazret-i mülûkânede işbu doksan üç senesi sâlnâmesi tertib ve tanzim ve bazı malumat-ı müfide dahi derc ve ilave kılındı.

Takvim

İşbu takvim 38 derecesine mahsûbtur.

Yortu Günlerinin Rumuzu

- E Ermeni
- L Latin
- R Rum
- Y Yahudi
- K Katolik

Institut kurde de Paris

Şuhûr				Muharremü'l-haram sene 1293									
Arabiyye	Rumiyye	Frençiyeye	Eyyâm	Tulû'		Zuhr		Fecr		İmsak		Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
				Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika		
1	15	25	Perşembe	1	45	6	57	11	57	11	41		
2	16	26	Cuma		43		56		55		39		R
3	17	27	Cumartesi		41		55		53		37		R
4	18	28	Pazar		39		54		51		35	Âhir-i Erba'ın	
5	19	29	Pazartesi		37		53		49		33	Evvel-i Hamsîn	R
6	20	30	Salı		35		52		47		31		
7	21	31	Çarşamba		33		51		43		29		
8	22	1	Perşembe		31		50		43		27	Şubat-ı Frençî 29	
9	23	2	Cuma		29		49		41		25		
10	24	3	Cumartesi		27		48		39		23	Gayet-i kuvvet-i sermâ	
11	25	4	Pazar		25		47		37		21	Yevm-i Aşure, Vaka-i Kerbela sene 61	
12	26	5	Pazartesi		23		46		35		19		
13	27	6	Salı		21		45		33		17		
14	28	7	Çarşamba		19		44		31		15		R
15	29	8	Perşembe		17		43		29		13		
16	30	9	Cuma		15		42		27		11		
17	31	10	Cumartesi		13		41		25		9		
18	1	11	Pazar		11		40		22		7	Şubat-ı Rumî	R, K
19	2	11	Pazartesi		9		39		21		5		
20	3	13	Salı		7		38		19		3	Zaman-ı gars-ı eşcâr 29	
21	4	14	Çarşamba		5		37		17	11	1		
22	5	15	Perşembe	1	2		36		15	10	59		
23	6	16	Cuma	12	59		34		13		57		
24	7	17	Cumartesi		57		33		12		56	Tahvîl-i şems be-Hût, Cemre-i ûlâ	
25	8	18	Pazar		55		32		11		55	Siroz'da Kervan Panayın 22	
26	9	19	Pazartesi		52		31		9		53		
27	10	20	Salı		49		29		7		51		
28	11	21	Çarşamba		47		28		5		49		
29	12	22	Perşembe		44		27		3		47		
30	13	23	Cuma		42	6	26	11	00		44		

Şuhûr				Tulû'		Zuhr		Fecr		İmsak		Saferu'l hayr			
Arabiyye	Rumiyye	Frenghiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	14	26	Cumartesi	12	39	6	24	10	57	10	41			Cemre-i sâniye	
2	15	27	Pazar		37		23		54		38			Âmeden-i laklak, Kesr-i sermâ	E
3	16	28	Pazartesi		35		22		52		36			Perhiz-i kebîr	
4	17	29	Salı		32		21		50		32				
5	18	1	Çarşamba		30		20		47		31			Mart-ı Frenğî	
6	19	2	Perşembe		27		18		45		29				
7	20	3	Cuma		24		17		42		26			Cereyan-ı mâ-i eşcâr	
8	21	4	Cumartesi		22		16		40		24			Cemre-i sâlise	
9	22	5	Pazar		19		14		37		21			Kalem aşısı zamanı	
10	23	6	Pazartesi		16		13		35		19				
11	24	7	Salı		14		12		32		16				
12	25	8	Çarşamba		12		10		30		14				
13	26	9	Perşembe		10		9		28		12			Evvel-i berd-i acûz	Y
14	27	10	Cuma		8		8		26		10			Yahudinin şükür bayramı	Y
15	28	11	Cumartesi		6		7		24		8				
16	29	12	Pazar		4		6		22		6				
17	1	13	Pazartesi	12	2		5		20		4			Mart-ı Rumî 31 sene 1292	
18	2	14	Salı	12	00		4		17	10	1				
19	3	15	Çarşamba	11	58		3		14	9	58				
20	4	16	Perşembe		55		2		11		55			Âhir-i berd-i acûz	
21	5	17	Cuma		52	6	1		8		52				
22	6	18	Cumartesi		50	6	00		5		49				
23	7	19	Pazar		47	5	58		2		46			Nevruz-ı sultanî, Tahvil-i şems be-Hamel L	
24	8	20	Pazartesi		45		57	10	00		44			Evvel-i mevsim-i bahar	
25	9	21	Salı		42		58	9	58		42			Rûz saat 1 dakika 48 saniye 41	R
26	10	22	Çarşamba		39		54		56		40				
27	11	23	Perşembe		37		53		52		37				
28	12	24	Cuma		34		51		51		34				L
29	13	25	Cumartesi		31		50		50		31				

Şuhûr				Tulû'		Zuhr		Fecr		İmsak		Rebîu'l evvel			
Arabîyye	Rumîyye	Frengîyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusası
1	14	26	Pazar	11	29	5	49	9	44	9	28	Evvel-i şûrb-i müşil Âmeden-i çaylak			
2	15	27	Pazartesi		26		48		41		25	Lüleburgaz Panayır 8			
3	16	18	Salı		23		46		38		22				
4	17	29	Çarşamba		21		45		36		20	Evvel-i sefer-i derya, Kurşikan Panayır			
5	18	30	Perşembe		18		43		34		18				
6	49	31	Cuma		15		42		32		16	Nisan-ı Frengî 30			
7	20	1	Cumartesi		13		41		30		14				
8	21	2	Pazar		11		40		27		11				
9	22	3	Pazartesi		9		39		25		9	Feryad-ı andelib			
10	23	4	Salı		7		38		22		6				
11	24	5	Çarşamba		5		37		19		3				
12	25	6	Perşembe	11	2		35		16	9	00	Leyle-i mübareke-i Mevlid-i Nebî (A.S)			
13	26	7	Cuma	11	00		34		12	8	57				
14	27	8	Cumartesi	10	57		33		11		55	Hamursuz		K, Y	
15	28	9	Pazar		55		32		8		52			Y	
16	29	10	Pazartesi		52		30		6		50			Y	
17	30	11	Salı		50		29	9	3		47			Y	
18	31	12	Çarşamba		47		28	9	00		44	Nisan-ı Rumî, Mevsim-i Lâle		E, Y	
19	1	13	Perşembe		45		27	8	57		41	İvarine Panayır 15,		Y	
20	2	14	Cuma		43		26		54		38	Çorlu Panayır 20		Y	
21	3	15	Cumartesi		41		25		51		35	Paskalya		R, E, K, Y, L	
22	4	16	Pazar		39		24		49		33			R, E, K, L	
23	5	17	Pazartesi		37		23		46		30	Kuğu fırtınası		R, E, K, L	
24	6	18	Salı		35		22		43		27				
25	7	19	Çarşamba		32		21		40		24				
26	8	20	Perşembe		29		19		38		22	Evvel-i sitte-i sevr		R	
27	9	21	Cuma		26		18		35		19				
28	10	22	Cumartesi		23		16		33		17				
29	11	23	Pazar		20		15		30		14				
30	12	24	Pazartesi		18	5	14		28		12				

Şuhûr		Tulû'		Tulû	Zuhr	Fecr	İmsak	Rebîu'l âhir					
Arabiyye	Rumiyye	Frengiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	13	25	Salı		15	5	12	8	26	8	9		L
2	14	26	Çarşamba	10	13		11		23		6	Âhir-i sitte-i sevr	
3	15	27	Perşembe		11		10		19		3	Resîden-i lale be-kemal	
4	16	28	Cuma		9		9		16	8	00		
5	17	29	Cumartesi		7		8		13	7	59		
6	18	30	Pazar		5		7		16		54		
7	19	1	Pazartesi		3		6		8		52	Mayıs-ı Frengî 31	L
8	20	2	Salı	10	1		5		5		49		
9	21	3	Çarşamba	9	59		4		4		47		
10	22	4	Perşembe		57		3	8	3		45		L
11	23	5	Cuma		55		2	7	59		43	Yanya turnuvası 9, Rûz-ı Hızır ve Çermik ve Vişeg rad 3, Karasu 3, Zarça 3 panayırları R	
12	24	6	Cumartesi		53	5	1		57		41	Nihayet-i kuvvet-i bahar	
13	25	7	Pazar		51	5	00		54		38		
14	26	8	Pazartesi		49	4	59		51		35		
15	27	9	Salı		47		58		49		33	Vezîden-i bâd-ı şarkî	
16	28	10	Çarşamba		46		57		47		31		
17	29	11	Perşembe		45		57		44		28	Cisr-i Ergene Panayırı 4	
18	30	12	Cuma		43		46		41		25		
19	1	13	Cumartesi		41		55		39		23	Mayıs-ı Rumî 31, Priştine Panayırı 15	R
20	2	14	Pazar		39		54		37		21		
21	3	15	Pazartesi		32		53		34		18	Bosna'da Maden Panayırı 5	
22	4	16	Salı		36		52		32		16	Tutrâkan'da İsmil Panayırı 4	
23	5	17	Çarşamba		35		52		29		13		
24	6	18	Perşembe		33		51		26		10	Resîden-i gül ve gülistan	
25	7	19	Cuma		31		50		24		8		
26	8	20	Cumartesi		29		49		22		6		R
27	9	21	Pazar		27		48		20		4		
28	10	22	Pazartesi		25		47		18		2		
29	11	23	Salı	9	23	4	46	7	16	7	00		

Şuhûr				Tulû'	Zuhr	Fecr	İmsak	Cemaziyelevvel					
Arabîyye	Rumîyye	Frengîyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	12	24	Çarşamba	9	22	4	45	7	14	6	58	Selanik'de Eğribıçak Panayın 2	
2	13	25	Perşembe		21		45		12		56	Koyun kırkımı zamanı	R, K, L
3	14	26	Cuma		20		44		11		55		
4	15	27	Cumartesi		19		44		9		52		
5	16	28	Pazar		18		43		7		51	Âgâz-ı germâ Gerebne'de Ahıl 9, Hacoğlu Pazarcı ğı 8, Diyarbakir'de Alıpınarı 15 panayurları	
6	17	29	Pazartesi		17		43		6		50		
7	18	30	Salı		16		42		5		49	Yahudinin gül bayramı	Y
8	19	31	Çarşamba		15		42		4		48	Evvel-i riyâh-ı bevârih	Y
9	20	1	Perşembe		14		41		3		47	Haziran-i Frengî 30	K, E, L
10	21	2	Cuma		13		41		2		46	Mevsim-i gül der-Şam	R, K, E, L
11	22	3	Cumartesi		12		40	7	1		45		
12	23	4	Pazar		11		40	7	00		44		
13	24	5	Pazartesi		10		39	6	59		43		
14	25	6	Salı		9		39		58		42		
15	26	7	Çarşamba		8		38		57		41		
16	27	8	Perşembe		7		38		56		40		
17	28	9	Cuma		6		38		55		39		
18	29	10	Cumartesi		5		37		54		38		
19	30	11	Pazar		5		37		53		37		
20	31	12	Pazartesi		5		37		53		37		
21	1	13	Salı		3		37		52		36	Haziran-ı Rumî 3, Evvel-i şûrb-i müşhil	
22	2	14	Çarşamba		4		36		52		36		
23	3	15	Perşembe		4		36		51		35	Latin Gül Panayın, Yanbolu Panayın 7	L
24	4	16	Cuma		3		36		51		35		
25	5	17	Cumartesi		3		36		50		34		
26	6	18	Pazar		2		35		50		34		
27	7	19	Pazartesi		2		35		48		33		
28	8	20	Salı		1		35		48		33		
29	9	21	Çarşamba		1	4	35		49		33	Evvel-i fasl-ı sayf	

Şuhûr				Tulû'		Zuhr		Fecr		İmsak		Cemaziyelahir	
Arabîyye	Rumîyye	Frenğîyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	11	23	Çarşamba	9	1 4	35	6	49	6	33			
2	12	24	Cumartesi		2	35		49		33			L
3	13	25	Pazar		2	35		50		34		Cülûs-ı hümâyûn 18 Zilhicce 1277	
4	14	26	Pazartesi		3	36		50		34		Yaprak aşısı zamanı	
5	15	27	Salı		3	36		51		35		Bilecik'de Bayırbaşı Panayırı 8	
6	16	28	Çarşamba		4	36		51		35			
7	17	29	Perşembe		4	36		52		36			
8	18	30	Cuma		5	37		52		36		Temmuz-ı Frenğî 31	E, K, L
9	19	1	Cumartesi		5	37		53		37			L
10	20	2	Pazar		6	37		53		37		Evvel-i bâd-ı semûm	
11	21	3	Pazartesi		6	37		54		38			
12	22	4	Salı		7	38		55		39			
13	23	5	Çarşamba		7	38		56		40			
14	24	6	Perşembe		8	38		57		41		Ateş gecesi	R, K
15	25	7	Cuma		9	39		58		42			
16	26	8	Cumartesi		10	39		59		43		Ahur-i riyâh -ı evârih	
17	27	9	Pazar		11	40	6	00		44			
18	28	10	Pazartesi		12	40	7	1		45		Ruscuk'da Aşağı Rahova Panayırı 4	
19	29	11	Salı		13	41		2		46		İd-i Havariyyîn	R
20	30	12	Çarşamba		14	41		3		47			
21	1	13	Perşembe		15	42		4		48		Temmuz-ı Rumî 31	R
												Edirne pazarcığında ay nihayetine kadari ki gün panayır	
22	2	14	Cuma		16	42		5		49			
23	3	15	Cumartesi		17	43		6		50			
24	4	16	Pazar		18	43		7		51			
25	5	17	Pazartesi		19	44		9		53		Yergök Panayırı 5	
26	6	18	Salı		20	44		11		55			
27	7	19	Çarşamba		21	45		12		56		Şiddet-i hararet	
28	8	20	Perşembe		22	45		14		58		Nevâsilde Gülüç Panayırı	
29	9	21	Cuma		23	46		16	7	00			

Şuhûr				Tulû'		Zuhr		Fecr		İmsak		Recebü'l-ferd		
Arabîye	Rumîye	Frengîye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	
													Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	10	22	Cumartesi	9	26	4	47	7	18	7	3			
2	11	23	Pazar		27		48		20		4		E, K	
3	12	24	Pazartesi		29		49		23		6		E, K	
4	13	25	Salı		31		50		24		8		L	
5	14	26	Çarşamba		32		51		26		10			
6	15	27	Perşembe		35		52		29		13			
7	16	28	Cuma		36		52		32		16		Leyle-i Regâib, Yaprak aşısı nihayeti	
8	17	29	Cumartesi		37		53		34		18			
9	18	30	Pazar		39		54		37		21		Y	
10	19	31	Pazartesi		41		55		39		23		Ağustos-ı Frengî 31, Evvel-i eyyâm-ı bahûr L, R	
11	20	1	Salı		43		56		41		25			
12	21	2	Çarşamba		45		57		44		28			
13	22	3	Perşembe		46		57		47		31			
14	23	4	Cuma		47		58		49		33			
15	24	5	Cumartesi		49		59		51		35			
16	25	6	Pazar		51	5	00		54		38			
17	26	7	Pazartesi		53		1		57		41		Ahir-i eyyâm-ı bahûr R	
18	27	8	Salı		55		2		59		43			
19	28	9	Çarşamba		57		3	8	01		45		Nihayet-i kuvvet-i germâ	
20	29	10	Perşembe		59		4		3		47			
21	30	11	Cuma	10	1		5		5		49			
22	31	12	Cumartesi		3		6		8		52			
23	1	13	Pazar		5		7		10		54		Pirlepe Panayırı 15, Ağustos-ı Rumî 31, Evvel-i Savm-ı Meryem	
24	2	14	Pazartesi		7		8		13		57		Devr Panayın 5 L	
25	3	15	Salı		9		9		14	8	00			
26	4	16	Çarşamba		11		10		19		3			
27	5	17	Perşembe		13		11		21		5		Leyle-i Miraci'n-Nebî Aleyhisselâm R	
28	6	18	Cuma		15		12		24		8			
29	7	19	Cumartesi		18		14		27		11			
30	8	20	Pazar		20		15		29		13		Keşan Panayırı	

Şuhûr				Tulû'	Zuhr	Fecr	Imsak	Şabânül-Muazzam					
Arabîyye	Rumîyye	Frengîyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	9	21	Pazartesi	10	22	5	16	8	31	8	15	Tağyîr-i evrak	
2	10	22	Salı		24		17		34		18	Ankara'da Kışla Derûnu Panayırı 15	
3	11	23	Çarşamba		26		18		36		20		
4	12	24	Perşembe		29		19		38		22	Âhir-i bâd-ı semûm, Şarköy Panayırı	L
5	13	25	Cuma		32		21		40		24		
6	14	26	Cumartesi		35		22		43		27		
7	15	27	Pazar		37		23		46		30	Vefât-ı Meryem, Reften-i laklak	R, E, K
8	16	28	Pazartesi		39		24		49		33	Yerköy 5 ve Balıkesir panayırıları 15	R, E, V
9	17	29	Salı		41		25		51		34		
10	18	30	Çarşamba		43		26		54		38	Evvel-i fütûr-ı germâ	
11	19	31	Perşembe		45		27		57		41		
12	20	1	Cuma		47		28	9	00		44	Eylül-i Frengî 31	
13	21	2	Cumartesi		50		29		3		47		
14	22	3	Pazar		52		30		6		50		
15	23	4	Pazartesi		52		32		8		52	Leyle-i Berat, Vilâdet-i hümâyûn 1245	
16	22	5	Salı		57		33		11		55		
17	25	6	Çarşamba	10	00		34		13		57		
18	25	7	Perşembe		2		35		16	9	00	Koç ayırma zamanı	L
19	27	8	Cuma		5		37		19	9	3		
20	28	9	Cumartesi		7		38		22		6		
21	29	10	Pazar		9		39		25		9	Şehadet-i Yahya Aleyhisselâm	R
22	30	11	Pazartesi		11		40		27		11		
23	31	12	Salı		13		41		30		14		
24	1	13	Çarşamba		15		42		32		16	Eylül-i Rumî 30, Benekçe Panayırı 15	
25	2	14	Perşembe		18		43		34		18		
26	3	15	Cuma		21		45		36		20		
27	4	16	Cumartesi		23		46		38		22	Çırpan Panayırı 8, İnkisâr-ı germâ	
28	5	17	Pazar		26		48		41		25		
29	6	18	Pazartesi		29		49		44		28		

Şuhûr				Tulû'		Zuhr		Fecr		İmsak		Ramazanü'l-Mübarek	
Arabiyye	Rumiyye	Frengiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	7	19	Salı	11	31	5	50	8	47	9	31	Re's-i sene-i Mûseviye sene 5637	Y
2	8	20	Çarşamba	34			51		50		34	Vilâdet-i Meryem, Silivri Panayırı 7	R, K, Y
3	9	21	Perşembe	37			53		53		37		
4	10	22	Cuma	39			54		56		40	Serfice Panayırı 5	
5	11	23	Cumartesi	42			56		58		42	Evvel-i fasl-ı harif	
6	12	24	Pazar	44			57	10	00		44	İbtidâ-i Sene-i Şemsiyye-i Hicriyye 1255 E, K	
7	13	25	Pazartesi	47			58	10	2		46		R
8	14	26	Salı	50	6	00		5			49	İd-i Salîb Narda'da Meyhoş Panayırı	
9	15	27	Çarşamba	52	6	1		8			52	Evrence Ova Panayırı 8	Y
10	16	28	Perşembe	55			2		11		55	Çorap Bayramı	L
11	17	29	Cuma	58			4		14		58		
12	18	30	Cumartesi	12	00		5		17	10	1		
13	19	1	Pazar	12	3		6		20	10	4	Teşrin-i Evvel-i Frengî 31	
14	20	2	Pazartesi	5			7		22		6		
15	21	3	Salı	7			8		25		9	Kamış Bayramı	Y
16	22	4	Çarşamba	9			9		27		11		Y
17	23	5	Perşembe	11			10		30		14		Y
18	24	6	Cuma	14			12		32		16		Y
19	25	7	Cumartesi	16			13		35		14		R, Y
20	26	8	Pazar	19			14		37		21	Bed'i sukût-ı evrak	Y
21	27	9	Pazartesi	22			16		40		24		Y
22	28	10	Salı	24			17		42		26		Y
23	29	11	Çarşamba	27			18		45		29	Re's-i Sene-i Süryani sene 2188	Y
24	30	2	Perşembe	30			20		47		31	Teşrin-i Evvel-i Rumî 31	
25	1	13	Cuma	32			21		50		34		
26	2	14	Cumartesi	35			22		52		36		
27	3	15	Pazar	37			23		54		38	Leyle-i Kadir	
28	4	16	Pazartesi	39			24		57		41		
29	5	17	Salı	41			26	11	00		44		
30	6	18	Çarşamba	44			27	11	3		47		

Şuhûr				Tulû'		Zuhr		Fecr		İmsak		Şevvâlû'l-Mükerrerem			
Arabîyye	Rumîyye	Frengîyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	7	19	Perşembe	12	47	6	28	11	5	10	49			Salât-ı İd -i Fitr	
2	8	20	Cuma		49		29		7		51			Saat 1 Dakika 14	
3	9	21	Cumartesi		52		31		9		53				
4	10	22	Pazar		55		32		11		55				
5	11	23	Pazartesi		57		33		12		56				
6	12	24	Salı		59		34		13		57			İvarine Panayın 15	
7	13	25	Çarşamba	1	2		36		15		59				
8	14	26	Perşembe		5		37		17	11	1				
9	15	27	Cuma		7		38		19	11	3			Amasya'da umum panayın 15	
10	16	28	Cumartesi		9		39		21		5				L
11	17	29	Pazar		11		40		23		7				
12	18	30	Pazartesi		13		41		25		9				
13	19	31	Salı		15		42		27		11				
14	20	1	Çarşamba		17		43		29		13			Teşrin-i Sâni-i Frengî 30	
15	21	2	Perşembe		19		44		31		15				
16	22	3	Cuma		21		45		32		17			Nihayet-i kuvvet-i harif	
17	23	4	Cumartesi		23		46		35		19				
18	24	5	Pazar		25		47		37		21				
19	25	6	Pazartesi		27		48		39		23				
20	26	7	Salı		29		49		41		25			Rûz-ı Kasım, Luka Panayını 40	R
21	27	8	Çarşamba		31		50		43		27				
22	28	9	Perşembe		33		51		45		29				
23	29	10	Cuma		35		52		47		31				
24	30	11	Cumartesi		37		53		49		33				
25	31	12	Pazar		39		54		51		35			Teşrin-i Sâni-i Rumî 31	
26	1	13	Pazartesi		41		55		53		37			Zile Panayın 15	
27	2	14	Salı		43		56		55		39				
28	3	15	Çarşamba		45		57		57		41				
29	4	16	Perşembe		47	6	58		59	11	47				

Şuhûr				Tulû'		Zuhr		Fecr		İmsak		Zilkâde			
Arabiyye	Rumiyye	Frengiyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	5	17	Cuma	1	49	59	1	2	11	45					
2	6	18	Cumartesi		50	59		3		45			İhtifâ-i haşerât		R
3	7	19	Pazar		51	7 00		5		49					
4	8	20	Pazartesi		53	7 1		7		51					
5	9	21	Salı		59	2		9		53					
6	10	22	Çarşamba		57	3		11		55					R
7	11	23	Perşembe		55	4		12		56					
8	12	24	Cuma	2	1	5		13		57					
9	13	25	Cumartesi		2	5		14		58					
10	14	26	Pazar		3	6		15		59					
11	15	27	Pazartesi		5	7		16	12	00			Evvel-i savm-ı Milad		L
12	16	28	Salı		6	7		17	12	1					
13	17	29	Çarşamba		7	8		18		2					
14	18	30	Perşembe		8	8		19		3					L
15	19	1	Cuma		9	9		19		3			Kânûn-ı Evvel-i Frengî 31		
16	20	2	Cumartesi		10	9		20		4					
17	21	3	Pazar		11	10		21		5			Duhûl-i Meryem be-mihrab		R, E
18	22	4	Pazartesi		12	10		22		6					
19	23	5	Salı		13	11		23		7					
20	24	6	Çarşamba		13	11		23		7					
21	25	7	Perşembe		14	12		24		8					
22	26	8	Cuma		15	12		24		8			Ahir-i sukût-ı evrak		L
23	27	9	Cumartesi		15	12		25		9					
24	28	10	Pazar		16	13		25		9					
25	29	11	Pazartesi		16	13		26		10					
26	30	12	Salı		17	13		26		10					
27	1	13	Çarşamba		17	13		27		11			Kânûn-ı Evvel-i Rumî 31		R
28	2	14	Perşembe		18	14		27		11					
29	3	15	Cuma		18	14		28		12					
30	4	16	Cumartesi		19	14		28		12					

Şuhûr				Tulû'	Zuhr	Fecr	İmsak	Zilhiccetü'ş şerife					
Arabîyye	Rumîyye	Frengîyye	Eyyâm	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Saat	Dakika	Eyyâm-ı Meşhure	ve Mahsusa
1	5	17	Pazar	2	19	7	14	12	29	12	13	Evvel-i şeb-i yeldâ	R
2	6	18	Pazartesi		20		15		29		13		
3	7	19	Salı		20		15		30		14		
4	8	20	Çarşamba		21		15		30		14		E, K
5	9	21	Perşembe		21		15		30		14		
6	10	22	Cuma		21		15		30		14	Evvel-i Erba'ın ve fasl-ı şitâ	
7	11	23	Cumartesi		21		15		30		14		
8	12	24	Pazar		20		15		30		14	Âhir-i şeb-i yeldâ	R
9	13	25	Pazartesi		20		15		29		13		L
10	14	26	Salı		19		14		29		13	Salât-ı İd-i Edhâ	L
11	14	27	Çarşamba		19		14		28		12	saat 2 dakika 49	
12	16	28	Perşembe		18		14		28		12		L
13	17	29	Cuma		18		14		27		11		
14	18	30	Cumartesi		17		13		27		11	Kânûn-ı Sâni-i Frengî 31	
15	19	31	Pazar		17		13		26		10	Kızanlık Panayırı	
16	20	1	Pazartesi		16		13		26		10		
17	21	2	Salı		16		13		25		9		
18	22	3	Çarşamba		15		12		25		9		
19	23	4	Perşembe		15		12		24		8		
20	24	5	Cuma		14		12		24		8	Şeb-i Milad-ı İsa Aleyhisselâm	R, L, K
21	25	6	Cumartesi		13		11		23		7		
22	26	7	Pazar		13		11		23		7		
23	27	8	Pazartesi		12		10		22		6		
24	28	9	Salı		11		10		21		5	İştîdâd-ı berd	
25	29	10	Çarşamba		10		9		20		4		
26	30	11	Perşembe		9		9		19		3		
27	31	12	Cuma		8		8		19		2		
28	1	13	Cumartesi		7		8		18		2	Kânûn-ı Sâni-i Rumî 31	
29	2	14	Pazar		6		7		17		1	Re's-i Sene-i Milad sene 1877	R, K
30	3	15	Pazartesi		5		7		16	12	00		

Zuhûr-ı İslâm'dan evvel icra-yı hükümet eden mülûk-ı sâlifinin ve tâc-ı ser-i enbiyâ aleyhi efdalü't-tahiyât efendimiz hazretlerinin tarih-i hicretlerinden sonra Hulefâ-i Râşidîn rıdvânullahi aleyhim ecma'in hazerâtıyla selâtın-ı şevket-âyine-i Osmaniye'nin mebdâsına kadar müteâkiben ve müteselsilen câlis-i evrenge-i hükümrânî olan mülûk ve selâtının esmâ ve aded ve pâyitaht ve müddet-i saltanatlarını ve zaman-ı zuhûr ve inkırâzlarını mübeyyin *Bağdad Vilayet-i Ceflesi Sâlnâmesi*'nde görülen cetvel istifadeyi mücib olacağından ber-vech-i zîr nakl ve derc olundu.

Esmâ-i Dövel	Aded-i Mülûk	Dârü'l-Mülk	Tarih-i Zuhûr	Tarih-i İnkırâz	Müddet-i Hükümet
Pîş-i Dâdyân-ı ez-Mülûk-i Fars	91	Faris ve Horasan	2244	4600	2355
Kiyâniyân	Merd 18 Zen 1	Irakeyn	4602	5681	679
Eşkâniyân	32	Medâyin-i Irak-ı Arab	4527	5733	1286
Sâsâniyân	32	Medâyin-i Irak	5793	Sâl-i Hicretin 32	453
Ferâ'ine	67	Mısır-ı Atük	3013	4787	1884
Benî İsrail	68	Kudüs-i Şerif	4359	4868	509
Esbât-ı Benî İsrail	17	Nevâhî-i Kudüs	4444	4754	668
Mülûk-i Rum-ı Ôtâ	3	Makedonya	4612	5275	8700
Mülûk-i Rum-ı Sâniye	36	Rumiyetü'l-Kübrâ	5552	5877	330
Mülûk-i Nasârâ-i Kayâsıra	58	Kostantiniyye	5877	Sâl-i Hicretin 600	939
Batâle	13	Mısır ve İskender	5689	5963	274

Esmâ-i Düvel	Aded-i Mülûk	Dârü'l-Mülk	Tarih-i Zuhûr	Tarih-i İnkıraz	Müddet-i Hükümet
Mülûk-i Bâbil	42	Irak-ı Arab	4597	5031	434
Mülûk-i Asur	37	Musul	3243	4548	1035
Mülûk-i Âd-ı Ūlâ	3	Hadramevt ve Ahkâf	2500	3044	544
Mülûk-i Türk	31	Deşt ve Türkistan	2244	Sâl-i Hicretin 540	
Mülûk-i Hind	6	Der Hindistan	2240	Nâmalum	
Mülûk-i Cân	6	Çin	2241	Nâmalum	
Mülûk-i Hamir ve Niyâyık	55	San'a-i Yemen	3044	6093	3049
Hükkâm-ı Benî İsrail	22	Kudüs-i Şerif	3868	4359	491
Mülûk-i Benî Lahm Âl-i Münzir	24	Hire ve Bahriye	5606	Sâl-i Hicretin	622
Mülûk-i Gassan Âl-i Cifne	46	Şam	5600	Sâl-i Hicretin 16	432
Mülûk-i Kinde	4	Diyyarbakir	5600	Nâmalum	
Mülûk-i Cürhûm	12	Hicaz			

Hulefâ-i Raşidîn Rıdvânullahi Teâlâ Aleyhim	Tarih-i Vefatları	Müddet-i Ömürleriyle Hilafetleri
Ebu Bekir radiyallahu anh	Hicretin on üçüncü senesi Cumâde'l-âhîrinin yirmi ikisinde vefat ettiler. Radiyallahu anhu ve erdâhu	Müddet-i ömürleri altmış üç sene, müddet-i hilafetleri iki sene üç aydır.
Ömer radiyallahu anh	Hicretin yirmi dört senesi Zilhiccesinin yirmi altıncı gününde vefat etiler. Radiyallahu anhu ve erdâhu	Müddet-i ömürleri elli dört sene, müddet-i hilafetleri on sene altı aydır.
Osman radiyallahu anh	Hicretin otuz beşinci senesi Zilhiccesinin on sekizinde vefat ettiler. Radiyallahu anhu ve erdâhu	Müddet-i ömürleri seksen iki sene müddet-i hilafetleri on iki seneden on iki gün noksan eder.
Ali radiyallahu anh	Hicretin kırkıncı senesi Ramazan-ı şerîfinin on dokuzunda vefat ettiler. Radiyallahu anhu ve erdâhu	Müddet-i ömürleri altmış üç sene, müddet-i hilafetleri dört sene dokuz aydır.
Hasan radiyallahu anh	Hicretin kırkıncı senesi Ramazan-ı şerîfinin yirmi ikinci gününde halife olup beyat olundu.	Kırk bir senesi Cumâdelevvel'inin içinde Hazret-i Muaviye ile sulh olup kendi iradesiyle hilâfetinden vazgeçti. Müddet-i hilâfetleri yedi ay birkaç gün olur.

Esmâ-i Düvel	Aded-i Mülûk	Dârü'l-Mülk	Tarih-i Zuhûr	Tarih-i İnkıraz	Müddet-i Hükümet
Benî Ümeyye	14	Dumaşk-ı Şam	40	132	92
Mülûk-i Dâbeviyye	41	Der-Tayristan	40	781	841
Âl-i Abbas	37	Der- Bağdad	132	656	524
Min-Benî Ümeyye	16	Der-Kırtın ez-Endülüs	138	422	784
Benî Rüstem	11	Der-Mağrib	138	297	159
Benî Midrâr	10	Der-Selcas ez-Mağrib	172	307	135
Edârise ez-Şürefâ	5	Der-Faris ez-Mağrib	172	307	135
Benî Ağleb	11	Der-Trablus	184	296	112
Âl-i Tahir	5	Der Herat ez-Horasan	195	259	64
Benî Tabâbâ ez-Aleviyân	6	Der-Kûfe	199	244	145
Benî Ziyad	5	Düveyzbid ez-Yemen	203	407	204
Âl-i Sâ mân	9	Der-Horasan	204	389	185
Âl-i Safârini Benî Leys	3	Der-Cürcan	248	305	57
Mülûk-i Tayristan ez-Aleviyân	19	Der-Hicaz	750	840	290
Benî Ahizar	11	Der-Mısır	251	350	99
Benî Tolun	4	Der-Mısır	754	292	38
Fâtımiyyûn	14	Der-Tayristan	297	568	210

Esmâ-i Düvel	Aded-i Mülûk	Dârü'l-Mülk	Tarih-i Zuhûr	Tarih-i İnkırâz	Müddet-i Hükümet
Benî Ziyad Ez-Diyalma	6	Der-Kirman	315	470	155
Âl-i İlyas	3	Der-Bağdad ve Şiraz	318	359	41
Âl-i Buse	18	Der-Musul	320	447	120
Âl-i Hamdân	5	Der-Mısır ve Şam	323	380	57
Ihşidiye	5	Der-Cezîre Sakliye	323	357	34
Benî Kelb	9	Der-Mekke-i Mükerreme	336	444	107
Benî Hâşim	6	Der-Horasan	350	598	242
Benî Paris	9	Der-Afrikiye	360	543	183
Havvâkîn-i Türk	19	Der-Semerkant	280	690	229
Benî Akil	10	Der-Musul	380	495	115
Âl-i Feriun	3	Der-Hârezm	386	406	20
Âl-i Sebüktekin	16	Der-Gazne ve Horasan	387	555	16
Âl-i Mervan	6	Der-Diyarbakir	392	478	86
Kâkube	3	Der-İne ve Isfahan	394	437	43
Benî Cuhud ez-Aleviyân	8	Der-Endülüs	407	449	42
Benî Esed	7	Der-Hille ve Badiye	407	558	151
Âl-i Necah	7	Der-Zübeyde Ez-Yemen	412	553	141

Esmâ-i Düvel	Aded-i Mülûk	Dârü'l-Mülk	Tarih-i Zubûr	Tarih-i İnkıraz	Müddet-i Hükümet
Benî Mirdâs	7	Der- Haleb	414	472	58
Benî Sulh	3	Der-Yemen	429	484	55
Âl-i Selçuk	15	Der-Horasan	434	590	158
Âl-i Selçuk	11	Der-Kirman	422	583	150
Mülûk-i Tavâif	11	Der-Endülüs	435	477	42
Mülûk-i Şebtingâh Âl-i Fadleviyye	11	Der-Faris	448	668	240
Mülsemin	6	Der-Endülüs	448	595	147
Danişmendlü	6	Der-Sivas	464	564	100
Âl-i Selçuk	5	Der-Haleb	471	511	40
Âl-i Selçuk	15	Der-Konya ez-Rum	477	700	223
Benî Artuk	21	Der-Diyarbakir ve Haleb	477	811	334
Beni Aksungur ez-Atabegân	15	Der-Haleb ve Şam	480	630	150
Mülâhide-i İsmailiye	8	Der-Kühistan	483	654	171
Harezmiyân	9	Der-Irak ve Mâveraünnehir	490	628	138
Beni Taftekin	6	Der-Şam	499	549	50
Muvahhidîn	14	Aksa ve Endülüs	514	672	158

Esmâ-i Düvel	Aded-i Mülûk	Dârü'l-Mülk	Tarih-i Zuhûr	Tarih-i İnkırâz	Müddet-i Hükümet
Ferahtâniyân	5	Der-Semerkant	522	616	106
Benî İldeger Atabek	5	Der-Erzincan	540	622	82
Salguryân	11	Der-Faris ve Kirman	542	661	119
Atabegân Lur-ı Büzürk	8	Der-Luristan	545	700	155
Guryan	6	Der-Gazne ve Horasan	545	604	59
Benî Hafs	22	Der-Tunus ve Afrikiye	551	983	431
Âl-i Mehdi	3	Der-Yemen	554	569	15
Benî Salik	3	Der-Erzurum	556	598	42
Ekrâd-ı Eyyubiye	11	Der-Mısır	567	652	85
Şube-i Benî Eyyub	6	Der-Şam	615	644	39
Şube-i Beni Eyyub	5	Der-Hams	555	661	106
Şube-i Eyyub	8	Der-Hama	586	746	156
Şube-i Benî Eyyub	6	Der-Yemen	569	626	57
Şube-i Benî Eyyub	3	Der-Haleb	579	691	79

Esmâ-i Düvel	Aded-i Mülûk	Dârü'l-Mülk	Tarih-i Zuhûr	Tarih-i İnkârâz	Müddet-i Hükümet
Şube-i Benî Eyyub	11	Der-Hasankeyf	582	865	283
Benî Müeyyed	3	Der-Herat	567	595	28
Âl-i Hurşid	10	Der-Lur-ı Küçük	580	696	116
Mülûk-i Hind	38	Der-Hind	590	911	321
Benî Haşim ez-Şürefâ	17	Der-Medine-i Münevvere	599	855	256
Benî Katade ez-Şürefâ	41	Der-Mekke-i Mükerreme	598	-	-
Âl-i Cengine	20	Der-Kara Kırım	599	692	93
Âl-i Beraf Züferâ Hananiyân	8	Der-Kirman	621	706	85
Atabeg-i Lur-ı Küçük	11	Der-Luristan-ı Küçük	621	693	82
Şube-i Âl-i Cengiz	29	Der-Maveraün-nehir	628	812	164
Şube-i Âl-i Cengiz	17	Der-Horasan ve Irak	603	704	101
Şube-i Âl-i Cengiz Tatarhan	20	Der-Kırım ve Deşt	654	-	-
Benî Rasul	16	Der-Yemen	626	858	232
Benî Marin	17	Der-Mağrib	630	899	269

Esmâ-i Düvel	Aded-i Mülûk	Dârü'l-Mülk	Tarih-i Zuhûr	Tarih-i İnkıraz	Müddet-i Hükümet
Mülûk-i Kert Guryan	8	Der-Gazne ve Horasan	644	785	141
Etrâk	24	Der-Mısır	649	783	139
Şube-i Âl-i Abbas	17	Der-Mısır	659	922	263
Beni Müzenî	3	Der-Besker ez-Afrikiye	700	804	104
Âl-i Karaman	6	Der-Larende	700	871	171
Mülûk-i Tavâif-i Rum	14	Der-Anadolu ve Rum	716	895	179
Benî Ammâr	7	Der-Trablus-ı Mağrib	724	802	78
Benî Cevlan	4	Der-Erzincan	728	758	30
Âl-i Muzaffer	8	Der-Faris ve Horasan	733	796	63
İncuyân	2	Der-Şiraz	736	758	22
Serbedârân	12	Der-Sizvar	727	788	51
İlhaniyân	3	Der-İrak ve Erzincan	737	813	76
Celaviyân	7	Der-Mazenderân	750	909	159
Âl-i Timur Gürkan	24	Der-Semerkand	771	Hâlâ Baki	
Benî Abdülvâd	3	Der-Telmesan	760	795	35

Esmâ-i Düvel	Aded-i Mülûk	Dârü'l-Mülk	Tarih-i Zuhûr	Tarih-i İnkıraz	Müddet-i Hükümet
Mülûk-i Gücerân	14	Der-Gücerân	773	970	197
Şirvaniyân	8	Der-Şirvan	774	945	171
Karakoyunlu	4	Der-Diyarbakir	777	874	197
Zülkadriye	10	Der-Maraş	780	921	141
Benî Ramazan	8	Der-Adana	780	970	190
Çerâkise	24	Der-Mısır ve Şam	783	920	137
Âl-i Tahir	4	Der-Yemen	858	923	65
Benî Vatas	7	Der-Faris	876	955	79
Mülûk-i Geylan	8	Der-Geylan	890	1025	135
Şah-ı Acem	7	Der-Faris ve Erzincan	906	1135	229
Şürefâ-i Faris	7	Der-Faris	922	-	-
İmamân-ı Zeydiye	4	Der-Raşhedân ve Tayristan	957	-	-
Mülûk-i Ağvan	3	Der-Kandehar ve Isfahan	1020	1142	42

İbtidâ-yı zuhûr-ı Devlet-i Aliyye'den bu zaman-ı ma'delet-şan-ı şahaneye dek erîke-pîrâ-yı saltanat olan selâtin-i izâm-ı Osmaniyye hazerâtının esâmî-i âlileriyle tarih-i vilâdet ve cülûs ve irtihalleri ve sinîn-i ömr ve müddet-i saltanat ve medfen-i şeriflerini mübeyyin cetveldir.

Esâmî-i Selâtin-i İzâm	Vilâdeti	Cülûsu	İrtihâli	Müddet-i Saltanatu	Müddet-i Ömrü	Medfen-i Şerifleri
------------------------	----------	--------	----------	--------------------	---------------	--------------------

<i>Sultan Osman Han-ı Gazi</i>	Sene 656	Sene Fî 17 N 669	Sene Fî 21 N 726	Sene 27	Sene 70	Bursa'da Hisar içi'nde medfundur.
--------------------------------	----------	------------------	------------------	---------	---------	-----------------------------------

Fütûhât-ı Celileleri

Kale-i Kolça, Karahisar, Bozhisar, Yenişehir, İnönü, Bilecik, Yarhisar, İnegöl, Köprühisar, Marmara, Kete, Kestel, Koçhisar, Lüblücehisar, Lefke, Caduluk, Mekcebe, Akhisar, Geyve, Tekfurpınarı Önde, Yanıkçahisar, Karagözhisar, Onbaşhisar, Kale-i Sulu, Ayan Gölü, Karaciş, Sofuağzı, Karatekin, Akyazı, Kocaili Nahiyesi, Kuyucukhisar, Mudurnu, Evrenos, Bursa, Kandıra, Yalakâbâd, İrmi Pazarı, Bolu, Karamürsel ve saire

<i>Sultan Orban Gazi</i>	sene 680		761 Fî 17 N 726	35	81	Pederleri civarında Manastır nam kubbede medfundur.
--------------------------	----------	--	-----------------	----	----	---

Fütûhât-ı Celileleri

Kale-i Samandıra, Aydosu, İzmîd, Hereke, İznik, Tarakçı Yenicesi, Göynük, Gemlik, Edremid, Aydıncık, Kuzulca Tuzla, Vala Korusu, Kirmaş, Mihaliç, Ulubat, Balıkesir, Bergama, Menbası, Pınarhisar, Ayazmend, Anahor, Armudili, Karacık, Hayrabolu, Fugurhisar, Gelibolu, Malkara, İpsala, Bolayır, Tekfurdağı ve saire Bursa'da cami-i şerif ve medrese bina buyurmuşlardır. 726

<i>Sultan Murad Han-ı Gazi</i>	728	761	791 Fî 15 Ş şehiden	21	56	Bursa'da Çekirge nam mahalde medfundur
--------------------------------	-----	-----	---------------------	----	----	--

Fütûhât-ı Celileleri

Ankara ve tevâbii, Çorlu, Yozgat, Dimetoka, Keşan, Lüleburgaz, Edirne, Babaeski, Gümülcine, Vilayet-i Vardar, Zağra Yenicesi, Zağra Eskisi, Filibe, Biga, Çirmen, Yenice, Kızılağaç, Yanbolu, Aydosu, Karinâbâd, Süzebolu, Kırkkilise, Vize, Samako ve tevâbii, İhtiman, Vilayet-i Köstendil, İnceğiz, Hayal, Burgaz, Polonya, Borlueskine, Avrathisar, Kavala, Drama, Vilayet-i Zahin, Siroz, Karakara, Niş, Kütahya, Simav, Beyşehir, Seydişehir, Balavaç, Karaağaç, Isparta, Hamid, Akşehir, Pirlepe, Manastır, Eşet, Hersek, Sofya, Prevadi, Tirnovi, Şumnu, Niğbolu.

<i>Sultan Yıldırım Bayezid Han-ı Gazi</i>		761	792 Fî 4 N	805 Fî 15 Ş	13	44	Bursa'da camileri kurbunda medfundur.
---	--	-----	------------	-------------	----	----	---------------------------------------

Fütûhât-ı Celileleri

Vilayet-i Lasi, Karator, Üsküp, Cizoz, Varna, Vidin, Alaşehir, Vilayet-i Aydınli, Vilayet-i Saruhan, Menteşe ve tevâbii, Tekirli ve tevâbii, Ruscuk, Silistre, Develi, Karahisar, Konya, Akşehir, Niğde, Aksaray, Bilâd-ı Karaman, Lârende, Amasya, Tokat, Sivas, Kayseri, Kastamonu, Osmancık, Canik, Samsun ve tevâbii, Selanik, Yenişehir, Rumeli, Tırhala, Mürre ve tevâbii, Atina, Besni, Malatya, Divriği, Darendede, Kemah, Erzincan, Çankırı ve saire.

<i>Çelebi Sultan Mehmed Han</i>	781	816	824 Ca	8	43	Bursa Yeşil Cami civarında medfundur.
---------------------------------	-----	-----	--------	---	----	---------------------------------------

Fütûhât-ı Celileleri

İstihlâs-ı Tosya ve Çankırı, istihlâs-ı Samsun, bina-i cami-i şerif der-Bursa

<i>Sultan Murad</i>	806	824	30	49	Bursa'da camileri
<i>Han-ı Sâni</i>			şehir		kurbunda medfundur.
		B	Fî 5 M 855	6	

Fütûhât-ı Celileleri

İzmir, Alacahisar, Güvercinlik, muzâfât-ı Kütahya, istihlâs-ı Selanik, Yanya, Neveyerde, Ma'a-ma'âdin, Semendire ve Yula kulağı ve Bilâd-ı Mora, Kerhisar, Akçahisar, Varna, Gaza-yı ekber der-Kosova ve saire

Bina-i cami-i şerif der-Bursa 850 şeyhülislâm bunları nasb buyurdular.

<i>Sultan Ebü'l-</i>	833	855	886	31	53	İstanbul'da camileri
<i>Feth Mehmed Han-ı</i>						mihrabı cihetinde
<i>Gazi</i>	Fî 22 N	Fî 16 M	Fî 4 Za			medfundur.

Âsâr ve Fütûhât-ı Celileleri

Kostantiniyye 857, Silivri, Kumburgazi, Sivricehisar ve tevâbii, Emule İnöz, Taşoz, Kale-i Nevayeri, Viriciye, Der-vilayet-i Lasi, Kale-i Bahuri nam-ı diğer Encür ve Kale-i Fidke der-Mora ve tevâbii, Bakova ve Tokmakhisar, Minceli Gördösü, Ballubadır, Kılâ'-ı Rıza ve Emul ve Save ve Gerüce ve Birance, istihlâs-ı Semendire ve Güvercinlik, Amasra, Trabzon, Koyunluhisar, Midilli, Lofça, Kale-i Yayca ve Eğriçay ve Boyuca der-Bosna ve tevâbii ve Hersek, istihlâs-ı Akşehir ve İlekon Pazarı ve istihlâs-ı Beyşehir, Çaklanhisarı, Mora cezîresi, kılâ'ı tekrar, Kale-i Mesiran ve Levandar ve Kale-i Belder nam-ı diğer Kazili, Bina-i Kale-i İluçan ve Akhisar ve Avlonya ve İskenderiye ve Kavala, Darende, Cezayir, Ağriboz, ve Kızılhisar, Kale-i Mut, Ereğli, Üçhisar, Ortahisar, Alanya, Silifke, Kale-i Mokat, Kale-i Lülle, Karahisar-ı Şarkî, Ermenek, Kale-i Minan, Develi Karahisarı, Kefe, Bapugerme Cezîre-i Polye, Akçahisar, Kale-i Gölbaşı, Dragos, Kalesi, Vilayet-i Azak, Kale-i Mun, Bozcaada altı ve saire.

Cami-i Şerif	der-Âsitâne	Tarih-i bina-i			saray-ı cedid
Şurû'u	İtmâmı	Şurû'u			İtmâmı
867	875	872			883

<i>Sultan Gazi</i>	851	32	67		Camileri civarında
<i>Bayezid Han</i>		Fî 20 Ra 886	Fî 9 N 918	Fî 9	medfundur.

Âsâr ve Fütûhât-ı Celileleri

Kili, Akkirman, Adana, Tarsus, Tepedelen, İnebahtı, Moton, Avarin, Korun, Draç ve saire

Bina-i Camii Şerif: Şurû'u 902, İtmâmı 912

<i>Gazi Yavuz Sultan</i>	875		Fî 8 L 926	8	51 Camileri civarında
<i>Selim Han</i>	Fî 18 S 918		şehri		medfundur.
			9		

Âsâr ve Fütûhât-ı Celileleri

Kale-i Bayburd, Kale-i Kebiki, Kale-i Kemah, Kale-i Âmid, Kale-i Mardin, Kale-i Ruha ve tamamî-i vilayet-i Diyarbekir, Musul Sincar, Siverek, Birecik, tamamî-i bilâd-ı Haleb, Antakya, Malatya, Anteb, Darende, Divriği, Kale-i Sizer, Hama, Hama-Şehr, Dimaşk-ı Şam, Trablusşam, Baalbek, Kudüs-i Şerif, Remle, Gazze, Kale-i Safed, Kale-i Luhûn, Kafun ve kâffe-i bilâd-ı Şam, Mısır, Kahire, İskenderiye, Mat ve umum-ı bilâd-ı Mısır, zabt-ı Mekke-i Mükerrreme ve Medîne-i Münevvere nevhallâhu Teâlâ, Gürcistan, inhizâm-ı Şah İsmail der-Çaldıran ve saire.

Bina-i Cami-i Şerif 94 ve İmaret-i der-Şam ve inşa-i türbe-i şerif-i Şeyh Ekber

<i>Sultan Süleyman</i>	900	926	974	48	74	Camileri Önünde
<i>Han-Gazi</i>						medfundur.
	Fî 1 Ş	Fî 4 L	Fî 20 S			

Âsâr ve Fütûhât-ı Celîleleri

Belgrad, Eskararın, Rodos, İstanköy, Bodrumhisar, Varın, Ösek, Burin, Muhasara-i Peç Bağdad, Avlonya, Delvine, Saklam, Peçuy, Estergon, İston-i Belgrad, Van, Tortum, Akçakale, Temeşvar, Soltu, Nahcivan, Şehr-i Zor, Cezîre-i Sakız, Siğetvar ve saire.

Galebe-i Seydi Reisi be-Hind zuhûri be-diyar-ı Rum

Bina-i Cami-i Şerîf-i Süleymaniye Şurû'u itmâmı

957

<i>Sultan Gazi</i>	930	974	982	8	52	Ayasofya Camii
<i>Selim Han-ı</i>				şehr		kurbunda medfundur.
<i>Sânî</i>	Fî 24 B	Fî 9 Ra	Fî 27 Ş	5		

Âsâr ve Fütûhât-ı Celîleleri

İstihlâs-ı bilâd-ı Muşâ'sa', Zabt-ı Aden, Sebvaretkün, tamamî-i Cezîre-i Kıbrıs, tamamî-i bilâd-ı Tunus ve saire.

<i>Sultan Gazi</i>	958	982	1003	21	50	Ayasofya Camii
<i>Murad Han-ı</i>				şehr		civarında medfun
<i>Sâlis</i>	Fî 5 Ca	Fî 7 N	Fî 8 Ca	8		

Fütûhât-ı Celîleleri

Memâlik-i Nefâys ve Şerhi ve Şirvan, Bâbü'l-ebvâb, Luri, Küri, istihlâs-ı Tebriz, Pesira, Bulan, Papa, Bank ve saire.

<i>Sultan Gazi</i>	974	1003	1012	8	37	Ayasofya haremindedir
<i>Mehmed Han-ı</i>						Selim Han-ı Sânî
<i>Sâlis</i>	Fî 7 Za	Fî 16 Ca	Fî 12 B			

Âsâr ve Fütûhât-ı Celîleleri

Hisar-ı Eğri, inhizâm-ı mevîr, istihlâs-ı Papa ve Sartın, teshîr-i Osi, Hisar-ı Fenşize ve saire.

Tarh-ı bina-i Cami-i Şerîf-i Valide Sultan, bina-i cami-i şerîf: Şurû'u 1013, İtmâmı 1028

<i>Sultan Ahmed</i>	998	1012	1026	14	28	Camiileri cânibinde
<i>Han-ı Gazi</i>						medfundur.
	Fî 14 C	Fî 18 B	Fî 23 Za			

Âsâr ve Fütûhât-ı Celîleleri

İstihlâs-ı Estergon ve Nogay, istihlâs-ı Eflak ve Boğdan ve saire müşârün-ileyh rahmetullahi Teâlâ aleyh on dört yaşında on dördüncü padişah olup ondört sene müddet erike-pirâ-yı saltanat oldukları garâib-i menâkıbeden ma'dûldür. Elli altına alınmış olan adîmü'l-misl bir aded elmas ve iki yüz yirmi yedi kıt'a zî-kıymet cevâhîr ile tezyin ettikleri kevkeb-i dürrî nam levh-i zerîni nişâ-i vech-i kerîm-i cenâb-ı Risâlet-penâhî olmak [üzere] Ravza-i Mutahharâ'ya ta'lîka muvaffak olmuştur.

<i>Sultan Mustafa</i>	1001	1026	1048	Ferâğı		bin Mehmed Han
<i>Han</i>		Fî 22 Za	Fî Gurre-i Ra	Şehr		
				3		
<i>Sultan Osman</i>	1013	1027	1031		18	Pederleri Sultan Ahmed
<i>Han-ı Sânî</i>		Fî 13 Ra	Fî 9 B	Şehr		Han yanında medfundur.
				4		

<i>Defa-i sâniyede</i>	-	1023	Şehr	48	Ayasofya'daki kubbede medfundur.
<i>Sultan Mustafa Han</i>		Fî Za vefat 1049	14		

<i>Sultan Gazi Murad Han-ı Râbi'</i>	1023	1032	1049	16	31	Pederleri Sultan Ahmed Han yanında medfundur.
	Fî 28 Ca	Fî 15 Za		11		

Âsâr ve Fütûhât-ı Celileleri

İstirdâd-ı Erzurum zabt-ı Hemedan ve Derkirin, istihlâs-ı Revan ve Husi ve Hoy ve Behistan, gârât-ı Tebriz, istihlâs-ı Bağdad ve tevâbi'uhâ ve saire defa-i âşire olarak teccid-i bina-i Kâbe-i Muazzama'ya bunlar muvaffak olmuştur.

<i>Sultan İbrahim Han</i>	1024	1048	Ferâğ Fî 17 B 1058 vefatı	8	34	Ayasofya'da ammileri Sultan Mustafa Türbesinde medfundur.
---------------------------	------	------	---------------------------	---	----	---

<i>Han</i>	Fî 13 L 1024		Fî 16 L 1048	Fî 29 B	9	
------------	--------------	--	--------------	---------	---	--

<i>Sultan Gazi Mehmed Han-ı Râbi'</i>			Ferâğ 1099 vefat	40	53	Bahçekapısında valideleri Turhan Sultan Türbesinde medfundur.
	Fî 29 N 1051	Fî 7 B 1058	1104	5		

Âsâr ve Fütûhât-ı Celileleri

Feth-i Revan, Uyvar, Yeni Kale, Kandiye ve Girid ve tamamı-i cezîre-i Girid, Kamaniçe, Umman, Çehrîn sâniyen, Muhasara-i Peç ve saire, Cami-i Şerif-i Valide Sultan

<i>Sultan Süleyman Han-ı Sâni</i>	1052	1099	1102	3	50	Cedleri Sultan Süleyman Türbesinde medfundur.
		Fî 2 M	1099	8		

<i>Sultan Ahmed Han-ı Sâni</i>	1052	1102	1106	4	54	Cedleri Sultan Süleyman Türbesinde medfundur.
	Fî 6 Z	Fî 15 L		8		

<i>Sultan Mustafa Han-ı Sâni</i>	1074	1116	1115	8	40	Pederleri Sultan Mehmed Han-ı Râbi' civarında medfundur.
		Fî 22 C		9		

<i>Sultan Gazi Ahmed Han-ı Sâlis</i>	1084	1115	1143	27	65	Bahçekapısında Valide Türbesinde medfundur.
		Fî 3 Z	1149	11		

Fütûhât-ı Celileleri

Dahrân, Moton, Koron, Esir Lunka, Tiflis, Kirmanşah, Hoy, Hemedan, Revan, Nahcivan, Nihavend, Tebriz, Luristan, Erdebil, Gence ve saire

<i>Sultan Mahmud Han-ı Gazi</i>	1108	1143	1128	25	60	Pederleri Sultan Mustafa Han Türbesinde medfundur.
	Fî Z M §	Fî 15 Za	Fî 21 S			

Âsâr-ı Celîleleri

Tertib-i ceza-yı rüesâ-yı eşkiya ve gûşmâl-i levendân ve seferlerde hüsn-i tedbir ile muvaffak oldukları Fütûhât ve tahrib ve saire.

<i>Sultan Osman</i>	111	1168	1171	3	62	Pederleri Sultan
<i>Han-ı Sâlis</i>				Şehr		Mahmud Han cânibinde
		Fî 28 S	Fî 16 S	6		medfundur.

Âsâr-ı Celîleleri

Midilli cezîresinde kâin Suğra limanına metin iki aded cami-i şerîf ve bir hamam inşasıyla birkaç mahalle dahi su icrasına muvaffak olmuşlardır.

<i>Sultan Mustafa</i>	1129	1171	1187	16	58	Camileri
<i>Han-ı Sâlis</i>				şehr		sahasında
		Fî 16 S	Fî 8 R	8		medfundur.

Âsâr-i Hayriye ve Muvaffakiyetleri

Huzur-ı hümayûnda tefsir-i şerîf kıraatı âdet-i hasenesini bunlar icra buyurmuşlardır.
Bina-i Cami-i Şerîf-i Laleli Şurû'u 1173' İtmâmı 1177

<i>Sultan Abdülhamid</i>	1137	1187	1203	15	66	Bahçekapısında
<i>Han-ı Gazi</i>					Şehr	Medreseye muttasıl
		Fî 10 L	Fî 12 Ra	8		türbelerinde medfundur.

Âsâr-ı Celîleleri

İstisâl-i eşkiya-yı levendân ve tedmîr-i Şakî Ömer Tahir, bina-i medrese der-Bahçekapısı

<i>Sultan Selim</i>	1175	1203	1223	18	48	Pederleri Sultan Mustafa
<i>Han-ı Gazi Sâlis</i>						Han Türbesinde
						medfundur.

Âsâr-ı Celîleleri

Memâlik-i Mısıriye'nin Fransalıdan harben istihlâsı ve saire

<i>Sultan Mustafa</i>	1193	1222	1223	1	30	Pederleri Sultan
<i>Han-ı Râbi'</i>				Şehr		Abdülhamid Han
		Fî 21 Ra		6		Türbesinde
						medfundur.

<i>Sultan Gazi</i>	1199	1233	1155	32	50,5	Çemberlitaş
<i>Mahmud Han-ı</i>				Şehr		kurbunda türbe-i
<i>Sânî</i>	Fî 13 L	Fî 4 Ca	Fî 19 N	10		mahsûsalarında
						medfundur.

Muvaffakiyet-i Celîleleri

Anadolu ve Rumeli'nde alem-efrâz-ı bagy ve isyan olan derebeylerinden basbanoğlu ve Tuzcuoğlu ve Nasuhoğlu ve Baylakoğlu ve Dağdevirenoğlu ve Kalyoncuoğlu ve Sarı Osman ve Esad Bey ile onlara mümâsil sair erbâb-ı şekâvet tîğ-i ser-tîz-i hüsvâneleri ile mazhar-ı kahr-ı ceza olmuşlardır. Mekke-i Mükerrreme ve Medine-i Münevvere'yi istila eden Vahhabi Suud-ı şakî kantara-i şemşîr-ibdârlarından güzâr etmiştir ve Yeniçeri Ocağının ilgâsı ve Asâkir-i Nizâmiye'nin ihdâsı.

<i>Sultan Gazi</i>	1237	1255	1277	22,5	40	Sultan Selim
<i>Abdülmeçid Han</i>						Camii civarında
	Fî 14 S	Fî 19 Za	Fî 17 Za			türbelerinde
						medfundur.

Cenab-ı fermân-ı fermâ-yı hıttâ-i tü'izzu men-teşâu ve hâkim-i hâsım-kışver-i yef'alu mâ-yürüdü ve mâ-yeşâu halife-i hazret-i sultan serîr-ârâ-yı saray-ı esrâ ve padişah-ı âlem-penâh-ı ma'delet-pîrâ-yı es-Sultan İbnü's-Sultan Abdülaziz Han dâme fi-erîketi's-saltanati mâ-dârati'd-devârân efendimiz hazretlerini dünya durdukça her mâh ve sâl âlem te-ceddüd eyledikçe serîr-i hilâfet-masîr-i mülûkânelerinde müeyyed ve ber-karar buyursun âmin. Es'ad-ı sinîn olan bin iki yüz kırk beş sene-i müteyeminesi Şaban-ı şerîfin on beşinci gecesinde vâki leyle-i Berât-ı mes'aded-âyâtda pî-râye-bahş-ı vücud olup iki yüz yetmiş yedi senesi Zilhiccesinin on yedinci salı günü taht-ı hümâyûnlarına şeref-vu-kû'-ı cülûs-ı meymenet-me'nûs-ı şehinşahaneleriyle kâffe-i sekene-i memâlik ve bilâd mazhar-ı adl ü dâd olmuştur.

Nüfus ve Mezheb-i Nev'-i Beşer Kürre-i Arz

Kıta'ât	Nüfus	Mezheb [Dinler]	Nüfus
Avrupa	301.200.000	Putperest	987.000.000
Asya	798.000.000	Hıristiyan	303.200.000
Afrika	202.000.000	İslâm	96.000.000
Amerika	74.500.000	Yahudi	4.000.000
Osanya [Avustralya]	4.500.000		
Cem'an	1.390.200.000		1.390.200.000

Nüfus-ı Memâlik-i Şahane

Avrupa Kıtası	Asya Kıtası
9.791.582	14.321.214

Nüfus-ı

Eyalet-i Mümtâze

Mısır Eyaleti	8.400.000	Tunus Eyaleti	2.000.000
Eflak Eyaleti	4.500.000	Sırp Eyaleti	1.325.000
Karadağ Eyaleti	100.000	Sisam Cezîresi	15.000
	Yekün		
	16.240.437		
	Cem'an		
	40.453.000		

Milel ve Mezheb-i Memâlik-i Şahane

İslâm	Hıristiyan
Osmanlı	Bulgar
15.000.000	8.000.000
Arap	İslav
6.000.000	2.000.000
Arnavud	Rum
1.000.000	260.000
Kürd	Ermeni
250.000	240.000
Saire	Saire
1.853.000	200.000
Yekün	Yekün
24.103.000	16.600.000
	Çingene
	250.000
Cem'an	40453000

Asâkir-i Şahane

Esna-i Sulhte	152.000	Esna-i Harpte	800.000
---------------	---------	---------------	---------

Ahvâl-i Maliye-i Şahane

Vâridât	Düyûnât Lira-i Osmanî	Masârifât
Kese	1309521	Kese
4.776.588	Düyûnâta Karşılık Lira-i Osmanî	5.785.819
	11.883.881	

Ahvâl-i Ticariye-i Şahane

İhracat	145.200.000	Fazla-i İthalat	İthalat	328.500.000
		183.200.000		

Aded-i Sefâyin		Tersane-i Âmire		Aded-i Top
24	Zırhlı			127
111	Vapur-ı saire			669
60	Yelken			
196	Cem'an		Cem'an	796

Eyalet-i Mümtâze

Eyalet	Hıdiv ve Vali ve Emâret	Tarih-i Vîlâdet	Tarih-i Memuriyet	Nüfus	Asâkir	Sefâyin	Vâridât	Ahvâl-i Maliye		Cins	Ahvâl-i Ticariye	
								Masârîfât	Düydânât		İhracat	İthalat
Mısır	Hıdiv İsmail Paşa	26 Teşrin-i Sâni sene 1216	18 Kânûn-ı Sâni sene 1280	8.400.000	14.000	52	1.982.394	1.763.128	44.203.962	İngiliz Lirası	1.912.000	1.150.000
Tunus	Vali Mehmed Sadık Paşa	Sene 1229	23 Eylül sene 1255	2.000.000	Muntazam 4.000	2					9.241.000	9.761.200
Memleketeyn	Prens Şarl	21 Nisan sene 1255	20 Nisan sene 1283	4.500.000	59.422	9	73.105.403	73.065.843	144.470.019	Frank	173.240.000	89.700.000
Sırp	Prens Milan Opronoviç	Sene 1275	Sene 1285	4.345.437	5.622	-	35.704.00	35.692.259			30.595.400	27.937.238
Karacâğ	Prens Nikola	Sene 1256	Sene 1386	100.000	20.000	-	40.100	40.100	56.000	Florin		

Kuvve-i Dâvel-i Mütemeddine

Devlet	İmparator ve Kral ve Rele-i Cümhur	Tarih-i Vîlâdet	Tarih-i Cülûs	Paytaht	Asâkir		Nüfus	Vâridât	Ahvâl-i Maliye		Ahvâl-i Ticariye		
					Esna-i Sulbâ	Esna-i Harpte			Cins	Masârîfât	Düydânât	İhracat	İthalat
Almanya	İmparator Wilhelm Gıyon	10 Mart sene 1213	sene 1278	Berlin	401.659	1.276.526	47 44.060.695	129.397.547	Dolar	139.332.13	12.976.835		
İngiltere	Kraliçe Viktoya	12 Mayıs sene 1235	16 Haziran sene 1254	Londra	İngiltere'de 187.928	Hindistan'da 64.466	416 233.160.000	72.766.000	İngiliz Lirası	71.022.448	784.972.103	256.239.000	254.091.000
Avusturya	İmparator Fransuva Jozef	2 Ağustos sene 1246	2 Teşrin-i Sâni sene 1265	Viyana	283.125	1.093.679	68 35.904.435	393.677.697	Florin	389.929.262	1.172.000.000	389.040.000	60.105.000

Devlet	İmparator ve Kral ve Reis-i Cumbur	Tarih-i Vîlâdet	Tarih-i Cülûs	Paytahtı	Asâkir		Selâyın	Nüfus	Vâridat	Ahvâl-i Maliye		Ahvâl-i Ticariye		
					Esna-i Sulhda	Esna-i Harpte				Cins	Masarifât	Düyûnât	İhracat	İthalat
İspanya	Kral Don Alfons	9 Kânûnî Sâni sene 1291	6 Eylül sene 1291	Madrid	İspanya'da 21.200.000	Muhâcirin 78.400	125	Ahali 588.696.671 16.835.506 Muhâcirin 6.419.339	İkenda	8627397063	743.364.653	115.500.000	178.200.000	
İsveç ve Norveç	Kral Oskarı Sâni	9 Kânûnî Sâni sene 1245	6 Eylül sene 1289	Stokholm	44.000	150.430	240	İsveç 4.250.402 Norveç 1.763.000	Riksdalar	60.386.550	85.200.000	161.073.000	169.179.000	
İsviçre	Reis-i Cumbur Velet	-	-	Bern	13.399	-	2.669.147	29.641.914	-	27.559.245	-	417.800.000	457.200.000	
İtalya	Kral Viktora Manuel-i Sâni	2 Mart sene 1236	16 Ağustos sene 1266	Roma	541.575	743.654	76	26.801.154	1.309.601.387	Frank	1.532.620.571	10.060.000.000	1.288.300.000	1.506.400.000
Bâd Dükalığı	Düka Frederik Luiz	Sene 1242	Sene 1273	-	60.209	-	1.461.562	11.452.296	Filirin	12.610.292	29.304.294	-	-	
Bavyera	Kral Frederik Alon	13 Ağustos sene 1263	26 Şubat sene 1281	Munih	-	-	4.863.450	74.969.625	Filirin	74.969.635	212.609.300	-	-	
Belçika	Kral Leopold-i Sâni	28 Mart sene 1251	9 Temmuz sene 1282	Brüksel	108.540	-	5.087.105	205985500	Frank	204.076.663	760.114.664	888.7000.000	1.277.000.000	
Portekiz	Kral Lui Filip	19 Teşrin-i Evvel sene 1254	30 Teşrin-i Evvel sene 1278	Lizbon	31.355	-	45	4.367.882 Muhâcirin 3.880.227	Milrai	23.164.104	22.581.626	349.569.956	30.000.000	25.000.000
Danimarka	Kral Karstan	28 Mart sene 1234	3 Teşrin-i Sâni sene 1280	Kopenhag	-	-	1.784.741	23.736.161	Riksdalar	22.989.633	69.941.056	9.000.000	21.000.000	
Rusya	İmparator Aleksandr	sene 1241	sene 1272	Petersburg	765.876	1.213.176	263	72.135.740	517.349.834	Ruble	517.322.162	2.201.689.259	360.367.259	360.367.000.000
Saksonya	Kral Şarl	12 Haziran sene 1274	28 Haziran sene 1270	Dezenda	60.143	-	2.556.244	13.752.919	Dolar	13.752.919	115.003.250	-	-	
Fransa	Reis-i Cumhuriyet Mareşal Makmahûn	19 Haziran sene 1223	12 Mayıs sene 1290	Paris	-	-	115	39.981.221 Flemenk'ie 3.674.402	Frank	2.384.735.894	1.097.284.134	2.802.100.000	2.897.400.000	
Flemenk	Kral Lui Filip	19 Teşrin-i Evvel sene 1254	29 Teşrin-i Sâni sene 1278	Amsterdam	Felemenk'de 62.068	Hindistan'da 27.691	113	22.836.000	Filirin	91.373.719	96.879.274	950.693.000	438.844.000	
Vertenbung	Kral Şarl Frederik	15 Eylül sene 1196	13 Haziran sene 1281	Şutgart	48.555	-	1.778.396	23.253.688	Filirin	23.253.688	178.464.395	-	-	
Yunan	Kral Yorgi	24 Kânûn-i Evvel sene 1262	6 Haziran sene 1280	Atina	12.397	-	21	1.431.763	35.927.000	Drahmi	35.443.330	243.487.853	76.282.000	108.537.000

Devlet	İmparator ve Kral ve Reis-i Cümhar	Tarih-i Vahdet	Tarih-i Cühıs	Paytahat	Askür		Seflyta	Nüfus	Ahvâl-i Maliye			Ahvâl-i Ticariye		
					Esma-i Sultaha	Esma-i Harpie			Vahdat	Clas	Mazarifit	Düytah	İhracat	İthalat
Asya Kitası														
İRAN	Nasıreddin Şah	Sene 1246 Sene 1265	29 Ağustos	Tahran	60.000			4.500.000	4.912.500	Tümen	4.250.000		37.000.000	50.000.000
Japon	İmparator Motembito	22 Teşrin-i Sani sene 1269	Sene 1284		35.564		17	31.110.501	48.736.883	Rio	46.594.518	131.983.401	5.215.200	3.487.735
Çin				Pekin	70.000		-	425.157.000	200.000.000	Taimles	200.000.000	-	61.690.000	69.290.000
Sıyani	Hükümdâr-ı Evvel Tıya Olatola Hükümdâr-ı Sani		19 Eylül sene 1285	Bangkok	24.500		8	6.300.000	75.000.000	Frank	-	-	6.684.390	5.247.729
			19 Eylül sene 1285	Karim Nomita										
Afrika Kitası														
Frakey	İmparator Kussa			Gondar		Askür-i Gayri Muntazama 40.000		4.500.000	3.000.000	Frank				
Fas	Sultan Padishahij Hüseyin		13 Eylül sene 1290	Fas				6.000.000		Frank			19.530.000	22.830.000
Zendeher Şahlıj	Sultan Yongıy		Sene 1287	Zendeher	1.400		3	100.000	7.300.000	Frank			2.355.000	20.383
Amerika Kitası														
Arantina	Reis-i Cumhuriyet Sarmento		Sene 1285	Puatoz	6.487		7	1.877.490	18.172.380	Pezo	26.242.785	74.164.351	26.130.000	44.160.000
Brezilya	İmparator Pedro	20 Teşrin-i Sani sene 1241	26 Mart sene 1247	Rio de Jenerio	6311		61	11.779.842	130.353.257	Milray	109.767.300	612.964.369	177.000.000	155.700.000
Peru	Reis-i Cumhuriyet Parlo		20 Temmuz sene 1289	Lima	9192		23	2.500.000	26.532.422	Sul	25.520.312	104.855.000	48.000.000	24.000.000
Haiti	Reis-i Cumhuriyet General Nisaj		7 Mart Sene 1287	Port-au-Prens	50.000		8	572.000	12.540.000	Dolar	12.958.000		7.504.633	6.860.408
Mütemmî Amerika	Reis-i Cumhuriyeti General Grant	27 Nisan sene 1238	3 Mart sene 1290	Vaşington	32.534		161	38.925.598	320.300.000	Dolar	286.600.000	2.147.818.714	549.220.000	640.340.000
Meksika	Reis-i Cümhar Lord Tıyade		6 Temmuz sene 1289	Meksika	30.000			9.173.052	14.426.576	Dolar	13.046.742		823.000	321.000

Devlet-i Aliyye'nin mevcut vükelâ ve vüzerâsının esâmî ve tarih-i nasblarını mübeyyindir.

Esâmî	Tarih-i Nasbı	
Devletlü Nuri Paşa hazretleri	Fî 26 M	sene 1248
Devletlü Hasan Rıza Paşa hazretleri	Fî 20 R	sene 1255
Devletlü Mehmed Namık Paşa hazretleri	Fî 17 Za	sene 1259
Devletlü el-Hac Ali Paşa hazretleri	Fî 14 L	sene 1262
Übbehettü Devletlü Mehmed Rüşdü Paşa hazretleri	Fî 16 S	sene 1262
Devletlü İsmail Rahmî Paşa hazretleri	Fî 23 Ra	sene 1263
Devletlü Abdülkerim Nadir Paşa hazretleri	Fî 4 Ra	sene 1264
Devletlü İsmail Paşa hazretleri	Fî 6 Za	sene 1264
Devletlü İzzet Paşa hazretleri	Fî 17 C	sene 1265
Devletlü Hacı Ali Rıza Paşa hazretleri	Fî 13 N	sene 1269
Devletlü Mehmed Reşid Paşa hazretleri	Fî 19 L	sene 1266
Devletlü Sami Paşa hazretleri	Fî 2 M	sene 1267
Devletlü Hamdi Paşa hazretleri	Fî 17 S	sene 1267
Übbehettü Devletlü Yusuf Kâmil Paşa hazretleri	Fî 13 C	sene 1267
Devletlü Mehmed Paşa hazretleri	Fî 8 N	sene 1267
Devletlü Veliyyüddin Paşa hazretleri	Fî 18 Za	sene 1267
Devletlü Hurşid Paşa hazretleri	Fî 26 L	sene 1267
Devletlü Mustafa Paşa hazretleri	Fî 11 L	sene 1270
Devletlü Mehmed Cemaleddin Paşa hazretleri	Fî 4 M	sene 1271
Devletlü Ahmed Paşa hazretleri	Fî 27 Ra	sene 1271
Devletlü İzzet Paşa hazretleri	Fî 18 N	sene 1291
Fehâmetlü Devletlü Mahmud Nedim Paşa hazretleri	Fî 11 C	sene 1271
Devletlü Vilyams Paşa hazretleri	Fî 21 Ra	sene 1272
Devletlü Siyâdetlü Şerif Abdullah Paşa hazretleri	Fî 16 Ca	sene 1272
Devletlü Mustafa Paşa hazretleri	Fî 8 B	sene 1272
Devletlü Edhem Paşa hazretleri	Fî 26 Ra	sene 1273
Devletlü Ahmed Celal Paşa hazretleri	Fî 24 B	sene 1273
Devletlü Mehmed Kâni Paşa hazretleri	Fî 21 B	sene 1274
Devletlü Atûfetlü Mahmud Paşa hazretleri	Fî 11 Ş	sene 1274
Devletlü Atûfetlü Edhem Paşa hazretleri	Fî 11 Ş	sene 1274
Fehâmetlü Devletlü Hidiv İsmail Paşa hazretleri	Fî 7 N	sene 1274
Devletlü Fazıl Mustafa Paşa hazretleri	Fî 7 N	sene 1274
Devletlü Abdülhalim Paşa hazretleri	Fî 7 N	sene 1274
Devletlü Hüsnü Paşa hazretleri	Fî 8 M	sene 1275
Devletlü Mehmed Akif Paşa hazretleri	Fî 11 S	sene 1275
Devletlü Atûfetlü Nuri Paşa hazretleri	Fî 7 Ş	sene 1275
Tunus Valisi Devletlü Mehmed Sadık Paşa hazretleri	Fî 15 Ca	sene 1276

Devletlü Osman Paşa hazretleri	Fî L	sene 1276
Devletlü Abdulhalim Paşa hazretleri	Fî 22 Z	sene 1276
Devletlü Osman Paşa hazretleri	Fî 10 M	sene 1277
Devletlü Ahmed Tevfik Paşa hazretleri	Fî 16 B	sene 1277
Übbehetlü Devletlü Midhat Paşa hazretleri	Fî 24 B	sene 1277
Devletlü Mehmed Tevfik Paşa hazretleri	Fî 21 Ş	sene 1277
Devletlü Mustafa Paşa hazretleri	Fî 15 S	sene 1278
Devletlü Abdi Paşa hazretleri	Fî 28 L	sene 1278
Devletlü Derviş Paşa hazretleri	Fî 28 L	sene 1278
Devletlü Mehmed Saffet Paşa hazretleri	Fî 26 Ş	sene 1279
Devletlü Süreyya Paşa hazretleri	Fî 24 N	sene 1279
Devletlü Kabulî Paşa hazretleri	Fî 24 N	sene 1279
Übbehetlü Devletlü Hüseyin Avni Paşa hazretleri	Fî 26 S	sene 1280
Devletlü Hurşid Paşa hazretleri	Fî 7 N	sene 1281
Devletlü Ahmed Paşa hazretleri	Fî 17 R	sene 1281
Devletlü Raşid Paşa hazretleri	Fî 11 B	sene 1281
Devletlü Vesim Paşa hazretleri	Fî 23 Ş	sene 1281
Devletlü Esad Muhlis Paşa hazretleri	Fî 19 Ca	sene 1282
Devletlü Cevdet Paşa hazretleri	Fî 20 Ş	sene 1282
Devletlü Sabri Paşa hazretleri	Fî 3 S	sene 1284
Devletlü Ali Rıza Paşa hazretleri	Fî 16 S	sene 1284
Devletlü Kostaki Muzurus Paşa hazretleri	Fî 13 Ra	sene 1284
Devletlü Ahmed Rasim Paşa hazretleri	Fî 12 Za	sene 1284
Devletlü Takıyyüddin Paşa hazretleri	Fî 14 Za	sene 1284
Devletlü İsmail Paşa hazretleri	Fî 7 M	sene 1285
Devletlü Naşid Paşa hazretleri	Fî 9 M	sene 1285
Devletlü Ömer Fevzi Paşa hazretleri	Fî 24 M	sene 1285
Devletlü Mehmed Tevfik Paşa hazretleri	Fî 22 M	sene 1285
Devletlü Rafet Paşa hazretleri	Fî 3 Ra	sene 1285
Devletlü Mensur Paşa hazretleri	Fî 24 Za	sene 1285
Devletlü Sadık Paşa hazretleri	Fî 17 M	sene 1286
Devletlü Asım Paşa hazretleri	Fî 17 M	sene 1286
Devletlü Safvet Paşa hazretleri	Fî 7 S	sene 1286
Devletlü Mustafa Paşa hazretleri	Fî 17 S	sene 1286
Devletlü İzzet Paşa hazretleri	Fî 24 Ş	sene 1286
Devletlü Derviş Paşa hazretleri	Fî 8 L	sene 1286
Devletlü Halet Paşa hazretleri	Fî 16 Za	sene 1286
Devletlü Kemal Paşa hazretleri	Fî 11 Ca	sene 1287
Übbehetlü Devletlü Esad Paşa hazretleri	Fî 18 Ca	sene 1287

Esâmî**Tarih-i Nasbı**

Devletlü Rauf Paşa hazretleri	Fî Gurre-i Ş	sene 1287
Devletlü Redîf Paşa hazretleri	Fî 27 S	sene 1287
Devletlü Hamdi Paşa hazretleri	Fî Gurre-i R	sene 1288
Devletlü Halil Paşa hazretleri	Fî 23 Ca	sene 1288
Devletlü Ahmed Muhtar Paşa hazretleri	Fî 24 C	sene 1288
Devletlü Sürur Paşa hazretleri	Fî 24 C	sene 1288
Devletlü Suphi Paşa hazretleri	Fî 9 B	sene 1288
Devletlü Samih Paşa hazretleri	Fî 7 N	sene 1288
Devletlü İrfan Paşa hazretleri	Fî 7 N	sene 1288
Devletlü İbrahim Paşa hazretleri	Fî 21 Za	sene 1288
Devletlü Nusret Paşa hazretleri	Fî 4 M	sene 1289
Devletlü Necabetlü Yusuf İzzeddin Efendi hazretleri	Fî 5 S	sene 1289
Devletlü Emin Paşa hazretleri	Fî 11 Ra	sene 1289
Devletlü Yaver Paşa hazretleri	Fî 11 Ca	sene 1289
Devletlü Mustafa Asım Paşa hazretleri	Fî 11 C	sene 1289
Devletlü Abdurrahman Paşa hazretleri	Fî 9 C	sene 1289
Devletlü Mısırlı Hüseyin Paşa hazretleri	Fî Gurre-i L	sene 1289
Devletlü Mısırlı Hasan Paşa hazretleri	Fî Gurre-i L	sene 1289
Devletlü Mısırlı Tosun Paşa hazretleri	Fî Gurre-i L	sene 1289
Devletlü İbrahim Paşa hazretleri	Fî Gurre-i L	sene 1289
Devletlü Rüstem Paşa hazretleri	Fî 15 Z	sene 1289
Devletlü Ahmed Eyyub Paşa hazretleri	Fî 25 Ra	sene 1290
Devletlü Ali Sâib Paşa hazretleri	Fî 5 C	Sen 1290
Devletlü İsmail Sıddık Paşa hazretleri	Fî 12 B	sene 1290
Devletlü Nubar Paşa hazretleri	Fî 12 B	sene 1290
Devletlü Arif Paşa hazretleri	Fî Gurre-i R	sene 1291
Devletlü Yusuf Paşa hazretleri	Fî 11 B	sene 1291
Devletlü Abraham Paşa hazretleri	Fî 8 Ş	sene 1291
Devletlü Ahmed Hamdi Paşa hazretleri	Fî	sene 1292
Devletlü Nasır Paşa hazretleri		sene 1293

Institut kurde de Paris

[ERKÂN VE ME'MURÎNÎ VİLAYET]

Institut kurde de Paris

ERKÂN VE ME'MURÎNÎ VİLAYET

Vali-yi Vilayet
Ahmed Tevfik Paşa

Erkân-ı Vilayet

Defterdar Âsım Efendi Sâlise
Nâib Ahmed Hamdi Efendi Mahrec Mevâfisi
Müftü el-Hâc Abdülgani Efendi İzmir Payesi Dördüncü
Mektubî Feyzullah Raif Efendi Mütemâyiz Üçüncü

Kumandârân-ı Askeriye

Diyarbakir Mevkii Askerî
Kumandanı Mirlivâ Ali Paşa Üçüncü

Mamuretülaziz Mevkii Askerî
Kumandanı Mirlivâ Ahmed Paşa

Vilayet Zabtiye Alaybeyi Süleyman Şevki Paşa

Meclis-i İdare-i Vilayet

Reis-i Vali-i Vilayet

Azâ-i Tabiiyye	Azâ-i Müntehabe
Defterdar Efendi	Rum Murahhası Vekili
Nâib Efendi	Dimitri Efendi
Müftü Efendi	Ermeni Murahhası Vekili Filipos Efendi
Mektubî Efendi	Protestan Piskoposu Tomas Efendi Dördüncü
Evkaf Muhasebecisi Şerif Efendi	Keldani Metropolidi Abdüşşû' Efendi
Aza-i Müntehabe	Süryani Katolik Murahhası
Hacı Mehmed Ağa İstabl-ı Âmire	Vekili Petros Efendi
Hacı Mesud Efendi Bursa Müderrisi	Süryani Patrik Vekili İmertere Efendi
Mihail Efendi Beşinci	Tomas Efendi

Ketebesî

Başkâtib Nazif Efendi Sâlise
Ragıb Efendi Feyzi Efendi
Rıza Efendi Said Efendi

Divan-ı Temyiz-i Vilayet

Reis Merkez Nâibi Efendi

Mümeyyizân	Mümeyyizân
Halil Atık Efendi Müderris	Derviş Efendi
Hacı Salih Efendi	Yusuf Efendi
Mıgırdıç Efendi	Agop Efendi

Ketebesî .

Başkâtib Mehmed Şerif Efendi

Abdülkadir Efendi

Hafız Mustafa Efendi

Süleyman Efendi

Mahkeme-i Şer'iyye Memurları

Başkâtib Salih Feyzi Efendi Müderris

Ömer Fevzi Efendi

Ali Rıza Efendi

Hüseyin Fehmi Efendi

Bekir Efendi

Muhasebe-i Vilayet

Masârifât Kâtibi Hacı Seyfullah Efend Sâlise

Vâridât Kâtibi Ataullah Efendi

Eyyub Sabri Efendi

Mustafa Galib Efendi

Tayfur Efendi

Şakir Efendi

Mehmed Asım Efendi

Muhyiddin Bey

Receb Naci Efendi

Hafız Zülfikar Efendi

Ömer Fevzi Efendi

Mustafa Efendi

Mustafa Efendi

Mâruf Efendi

Mehmed Said Efendi

Evrak Mukayyidi Ali Azmi Efendi

Osman Efendi

Refiki Necib Efendi

Abdurrahman Efendi

Sandık Emîni Bogos Efendi

Mektubî-i Vilayet Dairesi

Mümeyyiz Osman Zeki Bey Sâlise

Müsevvidân

Ali Necib Efendi

Abdülkadir Efendi

Arif Efendi Hâcegân

Hafız Mehmed Hamdi Efendi

Hacı Bekir Efendi

Osman Sakıb Efendi

Mübeyyizân

Abdülğani Efendi

Hafız Necib Efendi

Abdullah Salim Efendi

Ali Rıza Efendi

Zülfikar Vasfî Efendi

Mehmed Vahid Efendi

Mehmed Nâfi' Bey

Mehmed Cemil Efendi

Zülfikar Hakkı Efendi

Ali Efendi

Mustafa Efendi

Vilayet Evrak Odası

Evrak Müdürü Tevfik Efendi

Mukayyid Mustafa Akif Efendi

Mukayyid Hasan Efendi

Mukayyid Hacı Şeyh Efendi

Mukayyid Hamdi Efendi

Arzuhal Mukayyidi Mehmed Efendi

Mukayyid Mahmud Efendi

Refiki Mehmed Mazlum Efendi

Raif Efendi

Numara Mukayyidi Mehmed Efendi

Numara Mukayyidi Sabri Efendi

Jurnal Mukayyidi Şükrü Efendi

Meclis-i Temyiz-i Hukuk

Reis münhal
Mümeyyizân
Arif Efendi
Zülfikar Bey
İlyas Efendi
Kasper Efendi

Başkâtib İbrahim Edhem Efendi
Mustantık Nazım Efendi
Mukayyid Abdullah Efendi
Mübeyyiz Hacı Remzi Efendi
Reffiki Tahir Bey
Mukayyid Refiki Cemil Efendi

Meclis-i Maarif

Reis Mektubî Efendi
Azâ
Ömer Efendi
Bekir Efendi
Tomas Efendi
Yusuf Efendi

Tefrik-i Bakâyâ Komisyonu

Reis Hacı Mehmed Ağa
Azâ
Hacı Emin Efendi
Hacı Abbas Efendi
Hacı Ali Efendi
Tomas Efendi
Yordam Efendi
Said Efendi

Zabtiye Alay Meclisi

Reis Alaybeyi Süleyman Şevki Ağa
Azâ
Tabur Ağası Ali Bey
İdare Emmini Ali Efendi
Hesap Emmini Hüseyin Efendi
Bölük Ağası İzzet Efendi
Muavin Ahmed Efendi
Muavin Hamid Efendi

Mahkeme-i Ticaret

Reis Hacı Mehmed Efendi
Azâ-i Daimî
Abdülhamid Efendi
Bedon Efendi
Azâ-i Muvakkate
İbiş Efendi
Derviş Efendi
Mıgırdıç Efendi
Kâtib Yavuz Efendi

Daire-i Belediye

Reis Hacı Mehmed Nuri Ağa
Hacı İbiş Ağa
Abdülhamid Efendi
Abdülkadir Efendi
Bedros Efendi
Mansur Efendi
Ishak Efendi
Azâ
Kâtib Mustafa Efendi
Sandık Emmini
Karabet Efendi
Memleket Tabibi Mösyö Vanitirker

Tahsilat Komisyonu

Reis Miralay Ömey Bey Nişan-ı Me cidî
Azâ
Binbaşı Hacı Aziz Efendi
Mustafa Efendi
Yasin Efendi
Abdurrahman Ağa
Süleyman Efendi
Efendi

Tahrir-i Emlâk Komisyonu

Reis Komisyon Başkâtibi Raif Efen di
Azâ
Hacı Osman Ağa
Hacı Hasan Efendi
Hacı Hafız Hüseyin Efendi
Mıgırdıç Ağa
münhal

Matbaa-i Vilayet

Nâzır-ı Matbaa-i Mektubî-i Vilayet

Litoğrafya Matbaası

Muhasib Hasan Efendi
Sermemur Mehmed Said Efendi
Muavin Hacı İbrahim Efendi
Osib Efendi
İbrahim Efendi
Mehmed Muhlis Efendi
Ömer Efendi
Hacı Zülfikar Efendi
Necib Efendi
Halil Efendi
Mehmed Efendi

Hurûf Matbaası

Muharrir Ali Necib Efendi
Sermürettib Halil Nâtik Efendi
Mürettib Mansur Efendi
Mürettib Hanna Necmi Efendi
Mürettib Sehak Efendi
Müvezzi' Mehmed Efendi
Destgâhçı Serkis Efendi
Refiki Ohannes Efendi
Merdaneci Derviş Efendi

Islahhane Memurları

Islahat ve İmalat Müdürü Eyyub Efendi
Kâtib-i Evvel Abdurrahman Efendi
Kâtib-i Sâni Ahmed Efendi

Rüsûmât Nezâreti Dairesi

Rüsûmât Nâzırı Ahmed Şerif Efendi Sâlise
Muavini Muhyiddin Efendi

Tahrirât Kalemi

Muhasebe Başkâtibi Hacı Mazhar Efendi
Refik-i Evvel Mehmed Faik Efendi
Refik-i Sâni Mehmed Sâbir Efendi
Evrak-ı Sahîha ve Bandrol Kâtibi
Hüseyin Vasfi Efendi
Tuz ve Müskirât Kâtibi Mustafa Efendi
Sandık Emîni Agop Efendi

Muhasebe Kalemi

Tahrirât Başkâtibi Hacı Bekir Efendi
Evrak-ı Sahîha Memuru Abdurrahman Efendi
Tahrirât Refik-i Evvel Mehmed Şerif Efendi
Refik-i Sâni Abdülmecid Salim Efendi
Mürûriye Kâtibi Osman Efendi
Mukayyid Abdullah Galib Efendi

Fabrika Memurları

Hüseyin Ağa'nın Fabrikası
Hasan Efendi Fabrikası
Makdisi Karabet'in Fabrikası
Hafız Necib Efendi Fabrikası
Makdisi Tomas Fabrikası

Memur Mahmud Zeki
Memur Antasi Efendi
Memur Hüseyin Efendi
Memur İbrahim Edhem
Memur İbrahim Efendi

Muavin Feti Efendi
Muavin Abdülvahhab Efendi
Muavin İsa Niyazi Efendi
Muavin Ömer Lütfi Efendi
Muavin İbiş Efendi

Tahrir-i Emlâk Memurları

Tahrir Mümeyyizi Osman Halim Efendi
Heyet-i Mukime-i Merkez-i Vilayet
Başkâtib Raif Efendi
İlamât Kâtibi Ali Faik Efendi
Mîzân-ı Umumî Kâtibi Abdülcebbar Efendi
Defterci Hüsrev Efendi
Vukuat Kâtibi Beşar Fehmi Efendi
Tahsilat Kâtibi Osman Nuri Efendi
Yabancı Taharrî Memuru Mehmed Hüsrev Efendi

Heyet-i Seyyâre-i Vilayet

Birinci Fırka	İkinci Fırka	Üçüncü Fırka	Dördüncü Fırka
Muharrir-i Evvel Arif Efendi	Muharrir-i Evvel Aleksan Efendi	Muharrir-i Evvel Hacı Hasan Efendi	Muharrir-i Evvel Lütü Efendi
Muharrir-i Sâni Evans Efendi	Muharrir-i Sâni Ahmed Faik Efendi	Muharrir-i Sâni Osman Efendi	Muharrir-i Sâni Abdül- fettah Efendi
Mukayyid Süreyya Efendi	Mukayyid Mehmed Hâmid Efendi	Mukayyid Mustafa Efendi	Mukayyid Mihri Efendi
Diğeri İbrahim Efendi	Diğeri Mehmed Fehmi Efendi	Diğeri Mehmed Şerif Efendi	Diğeri İbrahim Besim Efendi
Messâh Ahmed Efendi	Messâh Zülfikar Efendi	Messâh Ahmed Efendi	Messâh Said Efendi
Diğeri Hokas Efendi	Diğeri Zihni Efendi	Diğeri Ahmed Efendi	Diğeri Sena Efendi

Diyarbakir Evkaf Kalemî

Evkaf Muhasebecisi Şerif Efendi
Kâtib-i Evvel Abdülhadi Efendi   Kâtib-i Sâni Zülfikar Efendi

Diyarbakir Defter-i Hakanî Kalemî

Defter-i Hakanî Memuru İsmail Hakkı Efendi
Kâtib-i Evvel Ahmed Muhtar Bey   Kâtib-i Sâni Ömer Ali Bey
Diyarbakir Kazası Tapu Kâtibi   Diyarbakir Kazası Emlâk Kâtibi
Mesud Efendi   Derviş Efendi
Arazi Tahsildarı Abdurrahim Efendi   Emlâk Tahsildarı İsmail Bey

Diyarbakir Telgraf Memurları

Diyarbakir Ciheti Telgraf ve Posta Müfettişi Antonyadis Efendi

<p>Türkçe Muhabere Memurları Telgraf ve Posta Müdürü Avni Efendi Sermemur Şükrü Efendi Sermemur Nüzhet Efendi Posta Memuru Ahmed Efendi Memur-ı Sâni Osman Efendi Memur-ı Sâni Mihri Efendi Memur-ı Sâni Ahmed Faik Efendi Memur-ı Sâlis Mehmed Faik Efendi Memur-ı Sâlis Fethi Efendi Memur-ı Sâlis Cemal Efendi Vilayet Nüfus Mukayyidi Said Efendi</p>	<p>Fransızca Muhabere Memurları Şefdistasyon Mösyö Pirai Sermemur Mösyö Antuvan Sermemur Mösyö Amasyan Sermemur Mösyö Pol Atar Memur-ı Sâni Mösyö Harzusyan Memur-ı Sâni Mösyö Hanna Memur-ı Sâlis Mösyö Bedros Türkçe Memur-ı Râbi David Efendi Posta Mukayyidi Hafız Nusret Efendi Makineci Agop Ağa Diyarbakir Nüfus Mukayyidi Abdurrahman Efendi</p>
---	--

Başmühendis Mösyö Sister

Kondüktör Talat Efendi   Kondüktör Bogos Efendi

Merkez-i Vilayet İdaresinde Bulunan Nevâhî Memurları

Şark Nahiyesi	Garb Nahiyesi	Derik Nahiyesi
Müdürü Ahmed Bey	Müdürü Osman Efendi Hâmise	Müdürü Osman Efendi
Kâtibi Sükuti Efendi	Kâtibi Bekir Efendi	Kâtibi Zülfikar Efendi
Mukayyid Sadullah Efendi	Mukayyid Halil Efendi	Mukayyid Ahmed Efendi
Garbda Alıpınarı Şarkda Katarbil Karyeleriyle Derik Nahiyesi Vukuat Kâtibi Agop Efendi		

Behramki Nahiyesi

Müdürü Hüseyin Efendi
Kâtibi Abdullah Efendi
Mukayyid Hafız Mahmud Efendi
Nevâhî-i Mülhaka Arazi Yoklama Kâtibi Ahmed Efendi

Mahal ve Metinan Nahiyesi

Zabıta Memuru Abdurrahman Efendi
Kâtibi
Mukayyid Hafız Ahmed Efendi

Kaza-i Ergani Madeni

Ergani ve Keban Maden-i Hümâyûnu Mudûriyeti İnzimâmıyla

Kaymakamı Rumi Efendi

Mütemâyiz Mecidi Nişanı Dördüncü

Nâib Yahya Efendi Müderris
Mal Müdürü Mustafa Efendi
Müftü Osman Efendi
Tahrirât Kâtibi Hacı Hasan Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Efendi
Azâ-i Tabiiyye
Müftü Efendi
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Abuş Efendi
Mustafa Efendi
Bor Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Mümeyyizân
Hurşid Efendi
Ahmed Ağa
Bedros Ağa
De'âvîKâtibi Kasım Efendi
Kaza Sandık Emni Avram Efendi

Daire-i Belediye

Reis Hacı Güllü Ağa
Azâ
Hafız Mehmed Efendi
Gazer Ağa
Kâtib Halil Nazmi Efendi
Sandık Emni Lamiyani Efendi
Anbar Memuru Mustafa Efendi Katibi Ömer Efendi

Memurîn-i Ma'âdin-i Hümâyûn

Müdür Kaymakam Efendi
Muhasebeci Ahmed Ramiz Efendi
Nühâs Kâtibi Abdülhamid Efendi
Sandık Emni Abdullah Efendi

Kalhane Memurları

Kal Memuru Memur Osman Ağa
Hacı Mehmed Ağa
Nühâs Muhasebecisi Davud Bey
Kalhane Kâtibi Mehmed Efendi

Memurîn-i Sairesi

Batmandağı Kadranashane Memuru Rifat Efendi
Nüfus Mukayyidi Mustafa Efendi
Tapu Kâtibi Mehmed Mihri Efendi
Emlâk Kâtibi Zülfikar Efendi
Vukuat Kâtibi Mustafa Efendi
Rüsûmât Memuru Mahmud Efendi
Rüsûmât Kâtibi Hasan Efendi
Fabrika Memuru Tahir, Muavini Hamîd Efendi
Vukuat Kâtibi Refik Fehmi Efendi

Nevâhî-i Mülhakası Memurîni

Ergani Nahiyesi

Müdürü Hacı Osman Efendi
Kâtibi Said Efendi
Mukayyid Mehmed Efendi
Birinci Yoklama Memuru Arif Efendi
İkinci Yoklama Memuru Sadullah Efendi

Çermik Nahiyesi

Müdürü Süleyman Efendi
Kâtibi Sami Efendi
Mukayyid Abdullah Efendi
Yoklama Kâtibi Mehmed Said Efendi

Çüngüş Nahiyesi

Müdürü Ahmed Efendi
Kâtibi Yusuf Efendi
Mukayyid Süleyman Efendi
Yoklama Kâtibi Mehmed Said Efendi

Eğil Nahiyesi

Müdürü Mehmed Bey
Kâtibi Ali Ulvi Efendi
Tefrik-i Arazi Memuru İbrahim Efendi

Eğil ve Çüngüş Vukuat Kâtibi İbrahim Halil Efendi

Kaza-i Siverek

Kaymakamı Emin Bey

Nâib Mustafa Kâmil Efendi
Mal Müdürü Hacı Ahmed Efendi

Müftü Eyyub Sabri Efendi
Tahrirât Kâtibi Abdurrahman Efendi

Meclis-i İdare Meclis-i Devâî

Reis Kaymakam Bey

Azâ-i Tabiiyye

Nâib Efendi

Müftü Efendi

Mal Müdürü

Tahrirât Kâtibi

Azâ-i Müntehabe

Hacı Numan Efendi

Mustafa Efendi

Ermeni Murahhası

Serabyon Efendi

Torosi Efendi

Reis Nâib Efendi

Mümeyyizân

Mustafa Ağa

Eyyub Efendi

Murad Efendi

De'âvî Kâtibi Şerif Efendi

Kaza Sandık Emîni Seydi Efendi

Daire-i Belediye

Reis Halil Ağa

Azâ

Mehmed Ağa

Abdullah Efendi

Nuri Efendi

Ramazan Ağa

Kespar Ağa

Artin Ağa

Kâtib ve Sandık Emîni Alişir Efendi

Me'murun-i Saire

Vukuat Kâtibi Ahmed Hamdi Efendi

Tapu Kâtibi Şekip Efendi

Emlâk Kâtibi Abdülvahhab Efendi

Emlâk Tahsildarı Ahmed Efendi

Nüfus Mukayyidi Yusuf Ziya Efendi

Rüsûmât İdaresi

Müdür Reşid Efendi

Kâtib-i Sâni Ahmed Bican Efendi

Başkâtib Abdülhadi Efendi

Sandık Emîni Anton Efendi

Telgrafhane

Telgraf ve Posta Müdürü Mehmed Şevket Efendi

Nevâhî-i Mülhakası

Karakeçi Nahiyesi

Müdürü Eyyub Bey Kapıcıbaşı
Kâtibi Hüseyin Efendi

Bucak Nahiyesi

Müdürü Hurşid Bey
Kâtibi Mehmed Efendi

Karacadağ Nahiyesi

Zabıta Memuru Ali Bey
Kâtibi

Kaza-i Lice

Kaymakam Derviş Efendi

Nâib İsmail Hakkı Efendi
Mal Müdürü Ali Rıza Efendi

Müftü Ahmed Rüşdü Efendi
Tahrirât Kâtibi Mehmed Şerif Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Efendi
Azâ-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Emin Efendi
Tahir Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Mümeyyizân
Hasan Hasbi Efendi
Ohannes Ağa
Kirkor Ağa
De'âvî Kâtibi Mehmed Efendi
Kaza Sandık Emni Serkis Ağa

Daire-i Belediye

Reis [...] Efendi
Azâ
Hasan Bey
Hasan Ağa
Ömer Ağa
Agop Ağa
Serkis Efendi
Kâtib Osman Efendi

Memurîn-i Sairesi

Nüfus Mukayyidi Mehmed Efendi
Rûsûmât Memuru Ragib Efendi
Kâtibi Osman Efendi
Vukuat Kâtibi Osman Efendi
Refiki Mustafa Kâmil Efendi
Tapu Kâtibi Cemal Efendi
Emlâk Kâtibi Abdülvahhab Efendi
Emlâk Tahsildarı Ahmed Efendi

Nevâhî-i Mülhakası

Hani Nahiyesi

Müdürü Behram Ağa
Kâtibi Mehmed Şibli Efendi
Mukayyidi Abdürrezzak Efendi

Zıktı Nahiyesi

Müdürü Hüseyin Efendi
Kâtibi Eyyub Efendi
Mukayyidi Abdullah Efendi

Pıçar Nahiyesi

Müdürü Tahir Bey
Kâtibi Abdülkadir Efendi
Mukayyidi Mehmed Efendi

Kaza-i Silvan

Kaymakamı Reşid Bey

Nâibi Muhyiddin Efendi
Mal [Müdürü] Derviş Efendi

Müftü

Tahrirât Kâtibi Mustafa Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Bey
Azâ-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Mal Müdürü

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Mümeyyizân
Osman Ağa
Ömer Ağa

Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Sadun Ağa
Mehmed Ağa
Ermeni Murahhası Efendi
Menvil Ağa

De'âvi Kâtibi Mustafa Kâşif Efendi
Kalo Ağa
Kaza Sandık Emîni Agop Efendi

Daire-i Belediye

Reis - Azâ Derdest-i tayin bulunmuştur

Memurîn-i Sairesi

Mukayyid Mehmed Şerif Efendi
Rüsûmât Memuru Ragıb Efendi
Rüsûmât Kâtibi Yakub Efendi
Vukat Kâtibi Ahmed Zeki Efendi
Tapu Kâtibi Mehmed Şerif Efendi
Emlâk Kâtibi Hamdullah Efendi
Yoklama Tahsildarı Eyyub Ağa

Nevâhî-i Mülhakası

Hazro Nahiyesi

Müdürü Ahmed Efendi
Kâtibi Ahmed Efendi
Mukayyidi Ömer Efendi

Kulp Nahiyesi

Müdürü Telli Ağa
Kâtibi Ömer Efendi
Mukayyidi Mustafa Efendi

Institut kurde de Paris

[Mamuratülaziz Sancağı]

Institut kurde de Paris

Mamuratülaziz Sancağı

Mutasarrıf Salih Paşa Mîru'l-ümerâ

Nâib Mehmed Tahir Efendi Pâye-i Mücerrede
Muhasebeci Ahmed Tevfik Efendi

Müftü Hacı Mehmed Efendi Müderris
Tahrirât Müdürü Âsaf Bey

Meclis-i İdare

Reis Mutasarrıf Paşa

Azâ-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Muhasebeci Efendi
Tahrirât Müdürü

Azâ-i Müntehabe
Mahmud Efendi Müderris
İshak Bey
Ermeni Murahhası münhal
Keyork Efendi Kapıcıbaşı
Naum Ağa

Ketebesî

Başkâtib Ahmed Cemil Efendi

Refiki Ömer Hilmi Efendi

Meclis-i Temyiz-i Hukuk

Reis Nâib Efendi
Mehmed Efendi Müderris
İbrahim Bey Kapıcıbaşı
Mardros Ağa
Ohannes Ağa

Ketebesî
Başkâtib Hadi Efendi
Mustantık Tevfik Efendi
Mukayyid Zülfü Efendi

Muhasebe-i Livâ Kalemî

Masânfât Kâtibi Bekir Efendi
Hafız Ömer Efendi
Ahmed Efendi
Hafız Hüsnü Efendi
Osman Nuri Efendi

Vâridât Kâtibi Hacı Zülfü Efendi
Ahmed Bey
Ömer Efendi
Sadık Efendi
Mustafa Efendi
Abdullah Efendi

Sandık Emîni Mihail Efendi

Tahrirât Ketebesî

Müsevvid İshak Efendi
Mübeyyiz Mehmed Efendi
Mübeyyiz Süleyman Faik Efendi
Mübeyyiz Mustafa Efendi
Mübeyyiz Ahmed Efendi
Mübeyyiz Derviş Efendi

Müsevvid Mehmed Efendi
Mübeyyiz Hacı İbrahim Selami Efendi
Mübeyyiz Ömer Azmi Efendi
Evrak Mukayyidi Zülfü Efendi
Refiki Mustafa Efendi
Diğer Refiki Hamdi Bey

Mahkeme-i Ticaret

Reis Mehmed Reşid Efendi
Azâ-i Daimî
Âsaf Ağa
Setrak Ağa
Ali Efendi
Azâ-i Muvakkate
İbrahim Ağa
Agop Ağa

Daire-i Belediye

Reis Hacı Ali Bey
Azâ
Mustafa Efendi
Hacı Ahmed Efendi
Hacı Ahmed Ağa
Hacı Reşid Efendi
Kespâr Ağa
Mardros Ağa

David Ağa
Kâtib-i Evvel Said Efendi
Kâtib-i Sânisî Ferhad Efendi

Keyork Ağa
Kâtib Hacı Mustafa Efendi
Sandık Emîni Körpe Efendi

Defter-i Hakanî Kalemî

Defter-i Hakanî Memuru Latif Efendi
Refik-i Evvelî Ali Efendi
Refik-i Sânisî Hafız Mustafa Efendi
Tapu Kâtibi Hacı Mehmed Efendi
Emlâk Kâtibi Hasan Tahsin Efendi
Refiki Hasan Raif Efendi
Tahsildar Hasan Efendi
Diğeri Hasan Efendi

Evkaf Kalemî

Evkaf Muhasebecisi Şakir Efendi Râbi'a
Kâtib-i Evvelî Mehmed Naci Efendi
Kâtib-i Sâni Arif Efendi
Kâtib-i Sâlis Cemal Efendi

Nüfus Odası

Nüfus Mukayyidi Hurşid Efendi

Tahrir-i Emlâk Memurları

Heyet-i Mukîme

Komisyon Başkâtibi İdris Efendi
İmalat Kâtibi Mehmed Efendi

Vukuat Kâtibi Mehmed Ali Efendi
Defterci Derviş Efendi

Telgraf ve Posta Memurları

Telgraf ve Posta Müdürü Naili Efendi

Sermemur Ahmed Efendi

Memur-ı Sâni Akif Efendi

Rüsûmât Memurları

Rüsûmât Müdürü İdris Efendi
Kâtib-i Sâni Hafız Efendi

Başkâtib Ahmed Fethi Efendi
Kâtib-i Sâlis Ahmed Behişt Efendi

Sandık Emîni Ohannes Efendi

Ağavat Mezraası Memuru Ali Efendi

Kâtibi Mehmed Âgâh Efendi

Kaza-i Palu

Kaymakamı Hacı Ömer Ağa Kapıcıbaşı

Nâib Mehmed Said Efendi

Müftü Mustafa Efendi

Mal Müdürü Emin Efendi

Tahrirât Kâtibi Hacı Ömer Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Ağa

Azâ-i Tabiiyye

Nâib Efendi

Müftü Efendi

Mal Müdürü

Tahrirât Kâtibi

Aza-i Müntehabe

Necib Bey

Bedros Ağa

Ermeni Murahhası Bedros Efendi

Meclis-i De'âvi

Nâib Efendi

Hüseyin Bey

Keyork Ağa

Ohannes Ağa

De'âvi Kâtibi Hüseyin Efendi

Kaza Sandık Emîni Mihail Efendi

Memurîn-i Sairesi

Nüfus Mukayyidi Nâşid Efendi

Rüsûmât Memuru Mehmed Efendi

Vukuat Kâtibi Osman Efendi

Rüsûmât Kâtibi Abdullah Efendi

Tapu Kâtibi Mustafa Efendi

Emlâk Kâtibi Derviş Efendi

Tahsildar Mehmed Ağa

Navâhî-i Mülhakası

Çabakçur Nahiyesi

Müdürü İbrahim Yümnî Bey
Kâtibi Süleyman Efendi
Mukayyid Süleyman Efendi

Karabegan Nahiyesi

Müdürü Tefvik Bey
Kâtibi Mehmed Efendi
Emlâk Kâtibi Ahmed Efendi

Kaza-i Maden-i Keban

Kaymakamı Salih Razi Efendi
Müftüsü Nâib Eyyub Sabri Efendi
Mal Müdürü Mehmed Şevki Efendi
Tahrirât Kâtibi Mehmet Şevket Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Efendi
Azâ-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Osman Efendi
Bekir Efendi
İstapan Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Mümeyyizân
İsmail Efendi
Şeyh Mehmed Efendi
Diğeri münhal
De'âvî Kâtibi Süleyman Efendi
Kaza Sandık Emîni Serab Efendi

Memurîn-i Sairesi

Nüfus Mukayyidi Halim Efendi
Rüsûmât Memuru Mehmed Halim Efendi
Tapu Kâtibi Osman Nuri Efendi
Emlâk Kâtibi Hasan Tahsin Efendi
Tahsildar Hafız Efendi
Diğeri Hasan Efendi

Çemişzek Nahiyesi

Müdürü İsmail Efendi
Kâtibi Rıdvan Efendi
Mukayyid Halil Efendi
Rüsûmât Memuru Ali Efendi
Kâtibi İbrahim Efendi
Vukuat Kâtibi Mustafa Efendi

Kaza-i Arapkir

Kaymakamı Ahmed Besim Efendi
Nâib Efendi
Müftüsü Mehmed Rüşdü Efendi
Mal Müdürü Abdurrahman Efendi
Tahrirât Kâtibi Süleyman Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Efendi
Azâ-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Protestan Murahhası Ohannes Efendi
Hacı Mustafa Ağa
Halid Ağa
Memahi Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Mümeyyizân
Mustafa Bey
Mıgırđıç Efendi
Keyork Efendi
De'âvî Kâtibi Mehmed Naim Efendi
Kaza Sandık Emîni
Mardros Efendi

Memurîn-i Sairesi

Mukayyid İbrahim Efendi
Rûsûmât Memuru Ömer Cemal Efendi
Kâtibi Hüseyin Efendi
Vukuat Kâtibi Hasan Hilmi Efendi
Tapu Kâtibi Süleyman Fehmi Efendi
Emlâk Kâtibi Mehmed Ferid Efendi

Erguvan Nahiyesi

Müdüdü Hüseyin Ağa
Kâtibi Şakir Efendi
Mukayyid Ahmed Efendi
Emlâk Kâtibi Mustafa Efendi
Kaza Emlâk Tahsildarı Hacı Yusuf Ağa

Kaza-i Eğin

Kaymakamı Hüseyin Hasbi Bey
Nâib Abdülkerim Efendi
Mal Müdüdü Mahmud Mevlud Efendi
Müftü Ömer Feyzi Efendi
Tahrirât Kâtibi Hacı Bekir Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Bey
Azâ-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdüdü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Ermeni Murahhası Agop Efendi
Metropolit Vekili Papa Dimitri
Mehmed Efendi
Karabet Efendi
Diğeri münhal

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Mümeyyizân
Hasan Rıza Efendi
Lamik Efendi
Nişan Efendi
De'âvî Kâtibi Ali Efendi
Kaza Sandık Emîni Markos Efendi

Ağın Nahiyesi

Müdüdü Hacı Abdi Bey
Mukayyid [...] Efendi

Memurîn-i Sairesi

Nüfus Mukayyidi Cemal Efendi
Vukuat Kâtibi Ahmed Efendi
Rûsûmât Memuru Hüseyin
Hüsnü Efendi
Rûsûmât Kâtibi Osman Efendi
Kâtibi Mehmed Şükrü Efendi
Tapu Kâtibi Süleyman Efendi
Emlâk Kâtibi İbrahim Efendi
Tahsildar Mustafa Ağa

Kaza-i Çarsacak

Kaymakamı Raif Efendi
Nâib Süleyman Efendi
Mal Müdüdü Receb Efendi
Müftü Mısırlı Mehmed Efendi
Tahrirât Kâtibi Mehmed Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Efendi
Azâ-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdüdü

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Mümeyyizân
Mehmed Efendi
Tatos Ağa
Mardros Ağa

Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Muntehabe
Fettah Ağa
Hüseyn Ağa
Manuk Ağa

De'âvî Kâtibi Şükrü Efendi
Kaza Sandık Emîni Karabet Efendi

Memurîn-i Sairesi

Nüfus Mukayyidi Mehmed Efendi
Vukuat Kâtibi Şerif Efendi
Emlâk Kâtibi Mehmed Efendi

Rüsûmât Memuru Mehmed Efendi
Tapu Kâtibi Hacı Mehmed Efendi
Tahsildar Emin Efendi

Pertek Nahiyesi

Müdürü Abdullah Efendi
Kâtibi Hasan Efendi
Mukayyid Efendi

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

[Mardin Sancağı]

Institut Kurde de Paris

Mardin Sancağı

Mutasarrıf Salih Rafet Bey Ülä Sınıf-ı Sânisî

Nâib Hacı Hasib Efendi Müderris
Muhasebeci Hacı Necib Efendi Sâlise

Müftü Nasrullah Efendi
Tahrirât Müdürü Abdülfetah Efendi Sâlise

Meclis-i İdare

Reis Mutasarrıf Bey
Azâ-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Muhasebeci Efendi
Tahrirât Müdürü
Azâ-i Muntehabe
Hulusi Efendi
Derviş Efendi

Azâ-i Tabiiyye
Katolik Murahhası Danyal Efendi
Keldani Murahhası Toma Tavsi Efendi
Süryani Katolik Patrik Vekili
Havri Efrayim Efendi
Yakubi Patrik Vekili İlyas Efendi
Azâ-i Muntehabe
Protestan Keşişi Cercis Efendi
Hanna Darati Efendi
İlyas Çiyancı Efendi

Ketebesi

Başkâtib Mehmed Hafız Efendi Hâcegân

Refiki Derviş Efendi

Meclis-i Temyiz-i Hukuk

Reis Nâib Efendi

Mümeyyizân
Sadık Efendi
Said Efendi

Mümeyyizân
Şeyhmus Efendi
Yunan Efendi
Başkâtib Fuad Efendi
Refiki Selim Efendi

Muhasebe-i Livâ

Vâridât Kâtibi Mahmud Efendi
Melkon Efendi
Nasri Efendi

Masârîfât Kâtibi Davud Efendi
Necib Efendi
Sandık Emîni Cercis Efendi

Tahrirat Kalemi

Müsevvid Derviş Efendi
Mübeyyiz Hüseyin Bey
Mübeyyiz Emin Efendi
Mübeyyiz Tahir Efendi

Müsevvid Mustafa Efendi
Mübeyyiz Şeyhmus Efendi
Mübeyyiz Hüseyin Efendi
Mübeyyiz Şeyhmus Efendi

Mübeyyiz Hızır Efendi

Mahkeme-i Ticaret

Reis münhal
Azâ-i Tabiiyye
Hacı Hızır Ağa
Yusuf Efendi
Hacı Ali Bey
Azâ-i Muntehabe
Hacı Faris Çelebi
Hanna Efendi
Emsih Efendi
Kâtib Said Efendi

Daire-i Belediye

Reis Abdullah Sırm Efendi
Hacı Murat Ağa
Süleyman Efendi
Süleyman Ağa
İlyas Efendi
Yahya Efendi
İlyas Efendi
Kâtib Şeyhmus Efendi
Sandık Emîni Abdurrahman Bey

Defter-i Hakanî Kalemi

Defter-i Hakanî Memuru Abdülkadir Efendi
Refik-i Evveli Mehmed Nuri Efendi
Refik-i Sâni Abdülkadir Efendi
Tapu Kâtibi Yusuf Efendi
Emlâk Kâtibi Mustafa Bey
Tahsildar Ali Ağa
Evkaf Yoklama Kâtibi Sati Efendi
Tahsildar Şeymus Efendi
Defterci Yusuf Efendi

Rûsûmât Memurları

Rûsûmât Müdürü Abdi Efendi
Başkâtib Halil Efendi
Sandık Emni Kırkor Efendi

Mihail Ağa Fabrikası

Memur Yusuf Efendi
Muavin Ahmed Efendi

Mehmed Ağa Fabrikası

Memur Ömer Efendi
Muavin İsmail Efendi

Savur Nüfus Mukayyidi Mustafa Efendi

Hams Nüfus Mukayyidi Takıyyüddin Efendi

Kaza-i Cizre

Kaymakam Said Galib Efendi

Nâib Nuri Efendi
Mal Müdürü Mehmed Efendi

Müftü Abdülkerim Efendi
Tahrirât Kâtibi Abbas Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Efendi
Azâ-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Muntehabe
Abdülfetah Efendi
Hasan Efendi
Lahdo Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Mümeyyizân
Abdurrahman Efendi
Seyyid Mehmed Efendi
Şemas Andon Efendi
De'âvî Kâtibi Emin Efendi
Kaza Sandık Emni Şemas İlhad Efendi

Daire-i Belediye

Reis Abdi Ağa
Azâ
Ahmed Şakir Ağa
Hamatori Ağa
Şemas İsa
Şemas Patris

Nüfus Mukayyidi Mehmed Muhlis Efendi
Vukuat Kâtibi Mehmed Şeymus Efendi
Tapu Kâtibi Eblahd Efendi
Yoklama Kâtibi Fethullah Efendi
Tahsildar Eblahd Efendi
Rûsûmât Memuru Mehmed Efendi
Kâtibi Osman Efendi

Evkaf Kalemi

Diyarbakir Evkaf Muhasebeciliğine muhavveldir.
Mardin Nüfus Mukayyidi Adem Efendi

Tahrir-i Emlâk Memurları

Komision Başkâtibi Mehmed Nazım Efendi
Vukuat Kâtibi Kasım Efendi
İmalat Kâtibi Efendi
Tahsilat Kâtibi Süleyman Efendi

Telgraf ve Posta Memurları

Telgraf ve Posta Müdürü Hafız Efendi
Sermemur Halil Efendi
Refik-i Sâni Osman Efendi

Esad Ağa Fabrikası

Memur Süleyman Efendi
Muavin Mustafa Efendi

Kâtib ve Sandık Emîni
Efrayim Efendi
Telgraf ve Posta Müdürü Şevki Efendi

Fabrika Memuru Said Efendi
Muavini Mehmed Efendi
Memur-ı Sâlis Mustafa Efendi

Kaza-i Midyat

Kaymakamı Ahmed Esad Efendi

Nâib Mustafa Efendi
Mal Müdürü Ömer Lütfü Efendi

Müftü İbrahim Efendi
Tahrirât Kâtibi Derviş Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Efendi
Azâ-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Mehmed Bey
Hasan Bey
Zitti Çilme

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Mümeyyizân
Abdi Ağa
Süleyman Ağa
Gori Ağa
De'âvî Kâtibi Hafız Mehmed Efendi
Kaza Sandık Emîni Şemun Efendi

Memurîn-i Saire

Nüfus Mukayyidi Ahmed Efendi
Vukuat Kâtibi Mehmed Reşid Efendi
Tapu Kâtibi Ali Efendi
Emlâk Kâtibi Yunus Efendi
Tahsildar Halil Efendi

Daire-i Belediye

Reis Hasan Efendi
Azâ
İbrahim Ağa
Hemo Ağa
Gori Ağa
Ömer Ağa
Kâtib ve Sandık Emîni Mustafa Efendi

Rüsûmât Memurları

Rüsûmât Memuru Şemdin Efendi
Kâtibi Efendi
Fabrika Memuru Mehmed Efendi
Muavini Abdülkadir Efendi

Hasankeyf Nahiyesi

Müdürü Davud Ağa
Kâtibi Süleyman Efendi
Mukayyid Mehmed Kazım Efendi

Kaza-i Şirnak

Kaymakamı Rıza Efendi

Nâib Şakir Efendi
Mal Müdürü Süleyman Efendi

Müftü Efendi
Tahrirât Kâtibi Naim Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Efendi
Azâ-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü
Azâ-i Müntehabe
Tahrirât Kâtibi
Mehmed Ağa
Yusuf Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Azâ
Derdest-i intihâbdır.
De'âvî Kâtibi Abdülcebbar Efendi
Kaza Sandık Emîni Şemas Kırıyakos Efendi

Memurîn-i Sairesi

Nüfus Mukayyidi Abdülkadir Efendi
Rüsûmât Memuru Salih Efendi
Rüsûmât Kâtibi Mahmud Efendi

Tapu ve Emlak Kâtibi Mesud Efendi
Fabrika Memuru Mehmed Efendi
Muavini Abdülcebbar Efendi

Nevâhî-i Mülhakası

Dirköl Nahiyesi

Müdürü Mahmud Efendi
Kâtibi Efendi

Koban Nahiyesi

Zabıta Memuru Ramazan Ağa
Kâtibi Mustafa Kâmil Efendi

Kaza-i Avine

Kaymakamı Mehmed Emin Efendi

Nâib Hacı Bekir Efendi
Mal Müdürü Yesari Efendi

Müftü Efendi
Tahrirât Kâtibi Hafız Mehmed Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Efendi
Azâ-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Molla Münci Ağa
Hacı Halil Ağa
Cevher Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Ali Bey
Diğeri münhal
Yakub Efendi
De'âvî Kâtibi Ahmed Efendi
Kaza Sandık Emîni Mehmed Bey

Ömerkan Nahiyesi

Rüsûmât Memuru Sıdkı Efendi
Kâtibi Fehmi Efendi

Zabıta Memuru İbrahim Ağa
Kâtibi Mehmed Takıyyüddin Efendi

Me'murîn-i Sairesi

Nüfus Mukayyidi Emin Efendi
Arazi ve Emlak Yoklamacısı Abdülkadir Efendi

Tapu Katibi Şeyhmus Efendi
Tahsildar Faris Ağa

[Siird Sancağı]

Institut kurde de Paris

Siird Sancağı

Mutasarrıf Osman Nuri Bey İstabl-ı Amire

Naib Salih Şerif Efendi müderris
Nakıbu'l-Eşraf Kaymakamı Seyyid Abdülâl Efendi
Tahrirât Müdürü Mehmed Agah Efendi Hâcegân

Müftü Hüseyin Efendi Dördüncü Mecidi
Muhasebeci Hasan RızaEfendi

Meclis-i İdare

Reis Muzasarrıf Bey
Azâ-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Nakıbu'l-Eşraf Kaymakamı
Muhasebeci Efendi
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Hacı Musa Ağa
Hacı Pirho Ağa
Ermeni Murahhası Ohannes Ağa
Keldânî Murahhası Vekili Mansur Ağa
Şemmas Abuş Efendi
Minas Efendi Başkâtib Hacı Ahmed Efendi

Meclis-i Temyiz-i Hukuk

Reis Nâib Efendi
Mümeyyizân
Hacı Mahmud Efendi
Yusuf Efendi
İbrahim Efendi
Başkâtib Hasan Vehbi Efendi
Refiki Tahir Efendi
Hasan Efendi

Muhasebe Kalemî

Varidât Katibi Ali Efendi
Masrifât Katibi Mustafa Efendi
Varidât Katibi Refik Efendi

Masârifât Kâtibi Refiki Osman
Şevket Efendi

Tahrirât Kalemî

Reis Münhal
Müsevvid Ahmed Lüzumi Efendi
Müsevvid Hasan Sabri Efendi
Mübeyyiz Mehmed Şakir Efendi
Mübeyyiz İsa Ruhi Efendi
Mübeyyiz Mehmed Behcet Efendi
Mübeyyiz İbrahim Edhem Efendi
Mübeyyiz Musa Kelim Efendi

Daire-i Belediye

Azâ
Hasan Efendi
Hacı Mustafa Efendi
Diğeri münhal
Mirza Efendi
Yakub Efendi
Kâtib ve Sandık Emîni
Abdülbaki Efendi

Defter-i Hakanî Kalemî

Defter-i Hakanî Memuru Abdurrahman Efendi
Refik-i Evveli Mustafa Nuri Efendi
Refik-i Sâni Hacı Ömer Fevzi Efendi

Evkaf Kalemî

Diyarbakir Evkaf Kalemine merbuttur.
Nüfus Mukayyidi Zülfikar Bey

Tahrir-i Emlâk Memurları

Tapu Kâtibi Ahmed Hilmi Efendi
Emlâk Kâtibi Abdal Arif Efendi
Vukuat Kâtibi Ahmed Hulusi Efendi
Refikî Abdullah Efendi

Rusûmât Memurları

Rusûmât Müdürü Osman Efendi
Başkâtib Mehmed Fehmi Efendi
Sandık Emîni Hasan Tahsin Efendi

Telgraf ve Posta Memurları

Telgraf ve Posta Müdürü Raşid Efendi
Memur-ı Sâni Agop Efendi

Fabrika Memurları

Birinci Fabrika Memuru Şeyh Mehmed Efendi
Muavini Ali Efendi

İkinci Fabrika Memuru Abdülfettah Efendi
Muavini Ali Ağa

Kaza-i Rızvan

Kaymakamı Ahmed Derviş Efendi

Nâib Ahmed Şevki Efendi
Mal Müdürü Zübeyir Bey

Müftü Efendi
Tahrirât Kâtibi Derviş Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Efendi
Aza-i Tabiiyye
Müftü Efendi
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Mirza Ağa
Azâ-i Muntehabe
Mehmed Ağa
Mıgırđıç Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Mümeyyizaân
Nâib Efendi
Hacı Reşid Ağa
Ömer Ağa
Abdülahad Ağa
De'âvî Kâtibi İsmail Efendi
Kaza Sandık Emni
Hamza Efendi

Beşiri Nahiyesi

Müdürü İsmail Efendi
Kâtibi Emin Efendi
Mukayyid Abdülkadir Efendi
Şeyh Çoban Kadranashanesi
Memuru David Efendi

Memurîn-i Sairesi

Nüfus Mukayyidi Bekir Fikri Efendi
Vukuat Kâtibi Hüseyin Sabri Efendi
Tapu Kâtibi Abdülgani Efendi
Emlâk Kâtibi İbrahim Efendi
Refiki Derviş Efendi
Rüsûmât Memuru Emin Efendi
Refiki Bedros Efendi

Kaza-i Şirvan

Kaymakamı Ahmed Efendi

Nâib Ömer Hulusi Efendi
Mal Müdürü İsmail Bey

Müftü Efendi
Tahrirât Kâtibi Derviş Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Efendi
Azâ-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Muntehabe
Osman Nuri Bey
Hacı Ağa
Serkis Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Abdülfettah Efendi
Sinan Efendi
Diğeri münhal
De'âvî Kâtibi Mehmed Efendi
Kaza Sandık Emni Hamza Efendi

Nevâhî-i Mülhakası

Memurîn-i Sairesi

Nüfus Mukayyidi Mehmed Efendi
Tapu Kâtibi Salih Zeki Efendi
Emlâk Kâtibi Abdülaziz Efendi

Zerki Nahiyesi

Müdürü Ali Bey
Kâtib Mehmed Emin Efendi
Mukayyid Hacı Ali Efendi

Refiki Ahmed Efendi
Tahsildar Abdullah Bey
Rüsûmât Memuru Ahmed Efendi

Hizan Nahiyesi
Müdürü Salih Bey
Kâtibi Şemseddin Efendi
Mukayyid Şemseddin Efendi

Kaza-i Eruh

Kaymakamı İsmail Efendi

Nâib İbrahim Fevzi Efendi
Mal Müdürü Hacı Necib Efendi

Müftü Efendi
Tahrirât Kâtibi Ali Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Efendi
Aza-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Aza-i Müntehabe
Ali Ağa
Diğeri münhal
Nisan Ağa

Meclis-i De'âvî

Nâib Efendi
Mümeyyizân
Hacı Fakih Efendi
Halef Şevki Ağa
Hanna Ağa
De'âvî Kâtibi Musa Sükuti Efendi
Kaza Sandık Emîni
Haçador Efendi

Bervari Nahiyesi

Müdür Ömer Efendi
Kâtibi Hüseyin Efendi
Mukayyid Hasan Efendi
Zilan Mukayyidi Ahmed Efendi

Memurîn-i Sairesi

Nüfus Mukayyidi İsa Efendi
Vukuat Kâtibi Vehbi Efendi
Tapu Kâtibi İbrahim Raif Efendi
Emlâk Kâtibi Hasan Hasbi Efendi
Tahsildar Mehmed Efendi
Rüsûmât Memuru İsmail Hakkı Efendi

Kaza-i Sason

Kaymakamı Ahmed Bey

Nâib Mehmed Tahir Efendi
Mal Müdürü Şaban Efendi

Müftü Efendi
Tahrirât Kâtibi Abdurrahman Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Efendi
Aza-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Şeviş Ağa
Reşid Ağa
Genco Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Mümeyyizân
Hacı Abdurrahman Efendi
Çeto Ağa
Şemo Ağa
De'âvî Kâtibi Abdülhamid Efendi
Kaza Sandık Emîni Agop Efendi

Nevâhî-i Mülhakası

Memurîn-i Sairesi

Nüfus Mukayyidi Osman Nuri Efendi
Tapu Kâtibi Mehmed Şerif Efendi
Emlâk Kâtibi Dikran Efendi
Tahsildar münhal
Sason Memhelası Memuru Rifat Efendi
Kâtibi Mehmed Emin Efendi

Garzan Nahiyesi

Müdürü Yusuf Efendi
Kâtibi Yusuf Efendi
Mukayyid Halil Efendi

Hıyan Nahiyesi

Müdürü Mirza Efendi
Kâtibi Hasan Lütfü
Mukayyid Reviş Efendi

Süird Rüsûmât Müdüriyetine Merbût Memâlih Memurîni

Melefan Memhelası Memuru Kâtibi Ali Efendi
Ahmed Efendi
Küfre Memlehası Memuru Kâtibi Mehmed Emin Efendi
Mehmed Efendi
Sadch Memlehası Memuru Kâtibi Hafız Ahmed Efendi
Ali Efendi
Serhel Memhelası Memuru Kâtibi Refik Efendi
Süleyman Efendi
Kilis Memlehası Memuru Kâtibi Abdülkadir Efendi
Hasan Efendi
Sulha Memlehası Memuru Kâtibi Şaban Efendi
Zülfikar Efendi
Zırki Memlehası Memuru Kâtibi Edhem Efendi
Süleyman Efendi
Lice Memlehası Memuru Kâtibi Receb Efendi
Talha Efendi

[Malatya Sancağı]

Institutul kurde de Paris

Malatya Sancağı

Mutasarrıfı Mustafa Şevki Bey İstabl-ı Âmire

Nâib Mehmed Asım Şemseddin Efendi
Muhasebeci İbrahim Faik Efendi

Müftü Mustafa Feyzi Efendi
Tahrirât Müdürü Osman NuriEfendi Sâlise

Meclis-i İdare

Reis Mutasarrıf Bey
Azâ-i Tabüyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Muhasebeci Efendi
Tahrirât Müdürü
Hacı Osman Ağa Efendi
Azâ-i Müntehabe

Ermeni Murahhası Sarabyon Efendi
Katolik Murahhası Sarabyon Efendi
İstapan Efendi
Karabet Efendi
Refiki Hasan Efendi

Daire-i Belediye

Reis Ömer Efendi
Aza
Sıddık Bey
Halil Ağa
Kasım Ağa
İbrahim Ağa
Serkis Efendi

Belediye Tabibi Abdülahad Efendi
Kâtib Mehmed Münir Efendi
Sandık Emîni Hacı Efendi

Mahkeme-i Ticaret

Reis münhal
Azâ-i Daimî
Hacı İbrahim Ağa
Agop Efendi
Hacı İbrahim Ağa
Aza-i Muvakkate
Hacı Hüseyin Ağa
Kirkor Efendi
Kâtib Ahmed Efendi

Tahrir-i Emlâk Memurları

Komisyon Başkâtibi Abdullah Efendi
Tahsilât Kâtibi Osman Efendi
Vukuat Kâtibi Mehmed Efendi
Defterci Ahmed Hamdi Efendi

Meclis-i Temyiz-i Hukuk

Reis Nâib Efendi
Mümeyyizân
Abbas Efendi
Hacı Mehmed Ağa
Keyork Efendi
Bozo Efendi
Başkâtib Abdullah Efendi
Refiki Hacı Bekir Efendi

Muhasebe Kalemi

Vâridât Kâtibi Mehmed Kemal Efendi
Masârîfât Kâtibi Hasan Behçet Efendi
Vâridât Refiki Mehmed Efendi
Diğeri Hasan Efendi
Masârîfât Refiki Halid Efendi
Diğeri Abdülbâki Efendi
Sandık Emîni Agop Efendi

Tahrirât Kalemi

Müsevvid Abdullah Efendi
Müsevvid Mehmed Emin Efendi
Mübeyyiz Mahmud Fuad Efendi
Mübeyyiz Mustafa Fevzi Bey
Mukayyid Mahmud Efendi
Mukayyid Mehmed Efendi
Arzuhal Mukayyidi Abdülmuin Efendi

Defter-i Hakanî Kalemi

Defter-i Hakanî Memuru Abdülkadir Efendi
Refik-i Evvel Mehmed Emin Efendi
Refik-i Sâni Mustafa Efendi
Tapu Kâtibi Mehmed Efendi
Emlâk Kâtibi Ömer Efendi
Yoklama Kâtibi Mahmud Efendi
Diğeri Hacı Hasan Efendi
Arazi Tahsildarı İbrahim Efendi
Diğeri Ahmed Efendi
Emlâk Tahsildarı Mustafa Efendi

Evkaf Kalemi

Mamuretülaziz Evkaf Muhasebecisi idaresindedir
Nüfus Mukayyidi Bekir Efendi

Telgraf ve Posta Memurları

Telgraf ve Posta Müdürü Şevki Efendi
Memur-ı Sâlise Muhlis Efendi

Rüsûmât Memurları

Rüsûmât Memuru Mehmed Efendi
Kâtib-i Evvel Mehmed Said Efendi
Kâtib-i Sâni Said Efendi

Kaza-i Akçadağ

Kaymakamı Mehmed Naim Efendi
Nâib Hacı Ali Efendi Müftü Efendi
Mal Müdürü Hasan Tahsin Efendi Tahrirât Kâtibi Mehmed Atif Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Efendi
Azâ-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Mehmed Ağa
Sadık Ağa
Ömer Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Mümeyyizân
Battal Ağa
Hacı İbrahim Ağa
Halil Ağa
De'âvî Kâtibi Bekir Efendi
Kaza Sandık Emîni Ahmed Efendi

Nevâhî-i Mülhakası

Memurîn-i Sairesi

Nüfus Mukayyidi Ahmed Efendi
Tapu Kâtibi Tayfur Efendi
Emlâk Kâtibi İbrahim Efendi
Tahsildar Hacı Davud Ağa

Kürne Nahiyesi

Müdür Ali Ağa
Kâtib Mehmed Efendi
Kürecik Nahiyesi
Zabıta Memuru Şakir Ağa

Hekimhan Nahiyesi

Müdürü Bekir Efendi Kâtibi Mahmud Efendi
Mukayyid Mehmed Şerif Ağa Hasan Çelebi Mukayyidi Mustafa Efendi
Hekimhan Kadranashanesi Memuru Eflatun Efendi Rüsûmât Memuru Osman Efendi
Kürd Abdal Nahiyesi Zabıta Memuru Efendi

Kaza-i Hisn-ı Mansur

Kaymakamı
Nâib Behçet Efendi Müftü Hasan Efendi
Mal Müdürü Osman Necati Efendi Tahrirât Kâtibi Abdullah Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam
Azâ-i Tabiiyye

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Mümeyyizân

Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
Abuzer Ağa
Yusuf Ağa
Kesper Ağa

Hasan Efendi
Abdurrahman Efendi
Keyork Efendi
De'âvî Kâtibi Hüseyin Efendi
Kaza Sandık Emîni Hacı Efendi

Memurîn-i Sairesi

Nüfus Mukayyidi Mehmed Efendi
Rûsûmât Memuru İbrahim Efendi
Kâtibi Asım Efendi
Tahsildar Osman Ağa

Vukuat Kâtibi Abdullah Efendi
Tapu Kâtibi Hacı Ali Efendi
Emlâk Kâtibi Lami Efendi
Yoklama Kâtibi Yusuf Efendi

Samsat Nahiyesi

Müdürü İslâm Ağa
Mukayyid Hafız Efendi

Kâtibi Veli Efendi
Rûsûmât Memuru Ali Efendi

Kaza-i Kâhta

Kaymakamı Mehmed Sadık Efendi

Nâib Ali Efendi
Mal Müdürü Mehmed Cemal Efendi

Müftü Efendi
Tahrirât Kâtibi Hacı Mehmed Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Efendi
Azâ-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Azâ-i Müntehabe
İbrahim Ağa
Ahmed Ağa
Beşar Ağa

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Mümeyyizân
Yasin Bey
İsmail Bey
Danyal Efendi
De'âvî Kâtibi Mehmed Efendi
Kaza Sandık Emîni Hacı Hüseyin Efendi

Memurîn-i Sairesi

Nüfus Mukayyidi Mehmed Efendi
Emlâk Kâtibi Mustafa Efendi

Tapu Kâtibi Salih Efendi
Yoklama Kâtibi Hafız Efendi

Tahsildarı Mustafa Ağa

Nevâhî-i Mülhakası

Gerger Nahiyesi

Müdürü İsmail Efendi
Kâtibi Abdurrahman Efendi
Mukayyid Mehmed Efendi
Rûsûmât Memuru Eyyub Efendi

Kâtibi Mustafa Efendi

Merdisi Nahiyesi

Zabıta Memuru Sefer Ağa

Şiro Nahiyesi

Müdürü Hacı Reşid Efendi
Kâtibi Timur Efendi
Mukayyid Mehmed Ali Efendi

Zıravkan Nahiyesi

Müdürü Halil Ağa
Kâtibi Mustafa Efendi

Kaza-i Besni

Kaymakamı Eşref Bey Sâlise

Nâib Kemal Efendi
Mal Müdürü Mustafa Efendi

Mukayyid Mehmed Efendi
Tahrirât Kâtibi Osman Efendi

Meclis-i İdare

Reis Kaymakam Bey
Azâ-i Tabiiyye
Nâib Efendi
Müftü Efendi
Mal Müdürü
Tahrirât Kâtibi
Abidin Bey
Azâ-i Müntehabe
Mehmed Ağa
Agop Efendi

Meclis-i De'âvî

Reis Nâib Efendi
Mümeyyizân
Mustafa Bey
Mehmed Ağa
Agop Efendi
De'âvî Kâtibi Mehmed Salih Efendi
Kaza Sandık Emîni Keyork Efendi

Nevahî-i Mülhakası

Bolam Nahiyesi

Müdürü Mehmed Ağa
Kâtibi Hasan Efendi

Huveyda Nahiyesi

Müdürü Ahmed Lütfü Efendi
Kâtibi Süleyman Bey

Memurîn-i Sairesi

Nüfus Mukayyidi Mustafa Efendi
Vukuat Kâtibi Mehmed Sıdkı Efendi
Rüsûmât Memuru Ahmed Efendi
Rüsûmât Kâtibi Halil Bey
Tapu Kâtibi Mehmed Zeki Efendi
Emlâk Kâtibi Hasan Efendi
Yoklama Kâtibi Ali Akif Efendi
Diğeri Mustafa Efendi
Tahsildar Şeyh Efendi
Tahsildar Şeyh Ağa

Dahil-i Vilayette bulunan Asâkir-i Şahane Saff-ı Piyade

Beşinci Alayı Diyarbakir ve Hısn-ı Mansur'da Ârâmsâz Birinci Taburu

Binbaşı Osman Efendi
Tabib-i Evvel Veliyüddin Efendi
Kâtib Muavini Şemseddin Efendi

Birinci Yüzbaşı Mehmed Ağa

İkinci Yüzbaşı Hasan Ağa
Üçüncü Yüzbaşı Mehmed Efendi
Dördüncü Yüzbaşı Tahir Efendi

Beşinci Yüzbaşı Yusuf Ağa
Altıncı Yüzbaşı İbrahim Ağa
Yedinci Yüzbaşı Mehmed Ağa
Sekizinci Yüzbaşı Hasan Ağa

Alay Müftüsü Said Efendi
Sol Kolağası Mehmed Efendi
Eczacı Panayot Efendi
(Mecidi Beşinci)
Mülâzım-ı Evvel münhal
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa
Mülâzım-ı Evvel Hasan Efendi
Mülâzım-ı Evvel Hafız Yecari Efendi
Mülâzım-ı Evvel Salih Efendi
Mülâzım-ı Evvel münhal
Mülâzım-ı Evvel Emin Ağa
Mülâzım-ı Evvel Ömer Ağa
Çakmakçıbaşı İsmail Ağa

Sağ Kolağası münhal
Tabur Kâtibi Hafız Efendi
Cerrah Abidin Efendi
Mülâzım-ı Sâni münhal
Mülâzım-ı Sâni münhal
Mülâzım-ı Sâni Hüseyin Fahri Efendi
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Efendi
Mülâzım-ı Sâni münhal
Mülâzım-ı Sâni münhal
Mülâzım-ı Sâni münhal
Mülâzım-ı Sâni İzzet Efendi

Alay-ı Mezkûrun Diyarbekir Mevkiinde Bulunan Üçüncü Taburu

Binbaşı İsmail Ağa Mecidi Beşinci	Sağ Kolağası Salih Efendi	Sol Kolağası münhal
Tabur Kâtibi Ali Fuzuli Efendi Tabib Rûzan Savamo	Kâtib Muavini Rıdvan Hilmi Efendi Eczacı Pavtadi Efendi	Tabur İmamı Mehmed Efendi Cerrah Mahmud Efendi
Birinci Yüzbaşı Mustafa Ağa	Mülâzım-ı Evvel Mehmed Efendi	Mülâzım-ı Sâni münhal
İkinci Yüzbaşı Mehmed Emin Efendi	Mülâzım-ı Evvel Mehmed Efendi	Mülâzım-ı Sâni Ahmed Ağa
Üçüncü Yüzbaşı İbrahim Ağa	Mülâzım-ı Evvel Ali Ağa	Mülâzım-ı Sâni Mehmed Ağa
Dördüncü Yüzbaşı İbrahim Ağa	Mülâzım-ı Evvel Abdullah Ağa	Mülâzım-ı Sâni münhal
Beşinci Yüzbaşı Ahmed Ağa	Mülâzım-ı Evvel Bekir Ağa	Mülâzım-ı Sâni Şeyhmus Ağa
Altıncı Yüzbaşı münhal	Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	Mülâzım-ı Sâni Hüseyin Ağa
Yedinci Yüzbaşı Ahmed Ağa	Mülâzım-ı Evvel Hacı Ömer Ağa	Mülâzım-ı Sâni münhal
Sekizinci Yüzbaşı Mustafa Ağa	Mülâzım-ı Evvel Ahmed Ağa	Mülâzım-ı Sâni İbrahim Ağa
Muzıka Yüzbaşısı Haşım Ağa	Mülâzım-ı Evvel münhal Çakmakçı Hasan Usta	Mülâzım-ı Sâni Mustafa Ağa

Saff-ı Piyade Dördüncü Alayın Sürd Mevkiinde Bulunan Birinci Taburu

Binbaşı Şevki Efendi	Alay İmamı Mehmed Efendi	Sağ Kolağası Haşım Ağa
Solkol Ağası Mehmed Efendi	Tabur Kâtibi Mikdad Efendi	Kâtib Muavini Nazif Efendi
Sercerrah Ahmed Efendi	Eczacı Artin Efendi	Çakmakçı İbrahim Usta
Birinci Yüzbaşı Mustafa Ağa	Mülâzım-ı Evvel Hakkı Ağa	Mülâzım-ı Sâni İbrahim Ağa
İkinci Yüzbaşı Şükrü Bey	Mülâzım-ı Evvel Bekir Efendi	Mülâzım-ı Sâni Mehmed Efendi
Üçüncü Yüzbaşı Ali Ağa	Mülâzım-ı Evvel Mustafa Efendi	Mülâzım-ı Sâni Edhem Efendi
Dördüncü Yüzbaşı Nuri Efendi	Mülâzım-ı Evvel Habib Ağa	Mülâzım-ı Sâni İbrahim Ağa
Beşinci Yüzbaşı Osman Ağa	Mülâzım-ı Evvel Zülfü Bey	Mülâzım-ı Sâni Hasan Ağa
Altıncı Yüzbaşı Yusuf Ağa	Mülâzım-ı Evvel Hıfzullah Ağa	Mülâzım-ı Sâni Ahmed Ağa
Yedinci Yüzbaşı Abdullah Efendi	Mülâzım-ı Evvel Hakkı Ağa	Mülâzım-ı Sâni Süleyman Ağa
Sekizinci Yüzbaşı Ahmed Ağa	Mülâzım-ı Evvel İbrahim Ağa	Mülâzım-ı Sâni Salih Ağa

Saff-ı Piyade Altıncı Alayın Mamuretülaziz Mevkiinde Bulunan Birinci Taburu

Binbaşı Hakkı Efendi	Tabib Binbaşı Ayamanvanos Efendi	Sağ Kolağası Şevki Efendi
Sol Kolağası Mehmed Nuri Efendi	Tabur Kâtibi İsmail Hakkı Efendi	Kâtib Muavini Mehmed Emin Efendi
Cerrah Ali Rıza Efendi	Eczacı Nazali Efendi	Tüfekçi Mehmed Usta
Birinci Yüzbaşı Arslan Ağa	Mülâzım-ı Evvel Süleyman Ağa	Mülâzım-ı Sâni Hüseyin Ağa
İkinci Yüzbaşı Mehmed Tayyar Efendi	Mülâzım-ı Evvel İsmail Efendi	Mülâzım-ı Sâni İsmail Efendi
Üçüncü Yüzbaşı Hüseyin Ağa	Mülâzım-ı Evvel Ali Efendi	Mülâzım-ı Sâni İbrahim Efendi
Beşinci Mecidi	Mülâzım-ı Evvel Hacı Ahmed Ağa	Mülâzım-ı Sâni münhal
Dördüncü Yüzbaşı Ali Ağa	Mülâzım-ı Evvel Ali Efendi	Mülâzım-ı Sâni Hafız Ali Efendi
Beşinci Yüzbaşı Selim Bey	Mülâzım-ı Evvel Mustafa Ağa	Mülâzım-ı Sâni münhal
Altıncı Yüzbaşı Hacı Hüseyin Ağa	Mülâzım-ı Evvel Hacı Mehmed Ağa	Mülâzım-ı Sâni Mehmed Efendi
Yedinci Yüzbaşı Osman Ağa	Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	Mülâzım-ı Sâni Receb Ağa
Sekizinci Yüzbaşı Hacı Süleyman Ağa		

Hozat Mevkiinde Ârâmsâz Birinci Talf'a Taburu

Binbaşı Ali Şefik Bey	Sağ Kolağası Tahsin Efendi	Sol Kolağası Mehmed Efendi
Beşinci Mecidi	Kâtib Muavini Ömer Vasfi Efendi	Tabur İmamı Mehmed Sabri Efendi
Tabur Kâtibi Mahmud Celal Efendi Beşinci Mecidi	Timarcı İsmail Hakkı Efendi	Tüfenkçi Veli Usta

Eczacı Nikola Covani Birinci Yüzbaşı Hacı Hüseyin Ağa	Mülâzım-ı Evvel Ömer Efendi Mülâzım-ı Evvel Behram Ağa Mülâzım-ı Evvel Ali Ağa	Mülâzım-ı Sâni münhal Mülâzım-ı Sâni münhal Mülâzım-ı Sâni Ahmed Hamdi Efendi
İkinci Yüzbaşı Sadık Ağa Beşinci Mecidi	Mülâzım-ı Evvel İbrahim Efendi	Mülâzım-ı Sâni münhal
Üçüncü Yüzbaşı Mehmed Tahir Efendi	Mülâzım-ı Evvel Mehmed Turabi Efendi	Mülâzım-ı Sâni münhal
Dördüncü Yüzbaşı Ali Remzi Efendi Beşinci Mecidi	Mülâzım-ı Evvel münhal	Mülâzım-ı Sâni münhal
Altıncı Yüzbaşı Mahmud Efendi		
Yedinci Yüzbaşı Hüseyin Ağa Beşinci Mecidi	Mülâzım-ı Evvel Salih Efendi	Mülâzım-ı Sâni Mehmed Emin Efendi
Sekizinci Yüzbaşı Ali Kâmil Efendi	Mülâzım-ı Evvel Mustafa Efendi	Mülâzım-ı Sâni münhal

Mamuretülaziz Mevkiinde Ârâmsâz Üçüncü Tali'a Taburu

Binbaşı Mehmed Şükrü Efendi	Sağ Kolağası Yusuf Efendi Beşinci Mecidi	Sol Kolağası Hulusi Efendi
Tabur Kâtibi Abdurrahman Rahmi Efendi Tabib Mehmed Niyazi Efendi	Kâtib Muavini Mustafa Şemsi Efendi Eczacı Karlo Efendi	Tabur İmamı Hacı Mustafa Efendi Timarcı Ahmed Efendi
Birinci Yüzbaşı Mustafa Raif Efendi	Mülâzım-ı Evvel Nuri Efendi	Mülâzım-ı Sâni Derviş Efendi
İkinci Yüzbaşı münhal	Mülâzım-ı Evvel Aziz Ağa	Mülâzım-ı Sâni Yusuf Ağa
Üçüncü Yüzbaşı Mehmed Ağa	Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	Mülâzım-ı Sâni Beşir Ağa
Dördüncü Yüzbaşı Mustafa Ağa	Mülâzım-ı Evvel Mevlud Efendi	Mülâzım-ı Sâni Hüseyin Efendi
Beşinci Yüzbaşı Hacı İsmail Efendi	Mülâzım-ı Evvel Cemal Ağa	Mülâzım-ı Sâni Osman Ağa
Altıncı Yüzbaşı Alaaddin Efendi	Mülâzım-ı Evvel Hüseyin Efendi	Mülâzım-ı Sâni İbrahim Nafiz Efendi
Yedinci Yüzbaşı Ahmed Efendi	Mülâzım-ı Evvel Rasul Efendi	Mülâzım-ı Sâni Cemal Efendi
Sekizinci Yüzbaşı İbrahim Ağa	Mülâzım-ı Evvel Ramiz Ağa	Mülâzım-ı Sâni Osman Ağa

Diyairebakir Mevkiinde Bulunan Süvari Üçüncü Alayı

Miralay Ömer Tahir Bey Beşinci Mecidi	Dördüncü Mecidi	Kaymakam Mustafa Mazhar Bey Beşinci Mecidi
Binbaşı-i Evvel Ali Ağa Alay Emiri İbrahim Efendi Beşinci Mecidi	Binbaşı-i Sâni Hacı Aziz Efendi Sağ Kolağası Reşid Ağa	Baytar Binbaşısı Mehmed Efendi Baytar Sağ Kolağası Tahir Efendi
Alay Kâtibi Abdurrauf Efendi Kâtib-i Sâni Ziya Efendi	Sol Kolağası Tevfik Bey Kâtib Muavini Hafız Yusuf Efendi	Baytar Sol Kolağası münhal İmam-ı Evvel Abdullah Efendi
İmam-ı Sâni Ahmed Efendi	Sancakdar Hacı Selim Ağa	Tabib münhal
Saraç Mehmed Efendi Sersaraç münhal	Cerrah-ı Sâni İbrahim Efendi Çakmakçı Mustafa Ağa	Eczacı Agop Efendi Kaltakçı İbrahim Ağa
Birinci Yüzbaşı Nureddin Efendi	Mülâzım-ı Evvel Ahmed Ağa	Mülâzım-ı Sâni Hacı Halil Ağa
Vekili İbrahim Efendi	Vekili Habib Ağa	Vekili Ahmed Ağa
İkinci Yüzbaşı Tevfik Bey	Mülâzım-ı Evvel Behram Ağa	Mülâzım-ı Sâni Burhan Efendi
Vekili Mehmed Ağa	Vekili münhal	Vekili münhal
Üçüncü Yüzbaşı Salih Ağa	Mülâzım Hafız İbrahim Ağa	Mülâzım-ı Sâni Hüseyin Efendi
Vekili Said Ağa	Vekili Nadir Ağa	Vekili Ali Ağa
Dördüncü Yüzbaşı münhal	Mülâzım-ı Evvel Salih Ağa	Mülâzım-ı Sâni Mehmed Ağa
Vekili Abdullah Ağa	Vekil İbrahim Efendi	Vekili Ahmed Ağa
Beşinci Yüzbaşı Ali Ağa	Mülâzım-ı Evvel Hasan Efendi	Mülâzım-ı Sâni Ahmed Efendi
Vekili Mustafa Ağa	Vekili Mustafa Ağa	Vekili münhal
Altıncı Yüzbaşı Mehmed Ağa	Mülâzım-ı Evvel Yusuf Efendi	Mülâzım-ı Sâni Abdülkadir Efendi
Vekili Hüseyin Ağa	Vekili Halil Ağa	Vekili münhal

Altıncı Redif Alayının Diyarbekir'den Müretteb Birinci Taburu

Binbaşı-i Mukaddem İbrahim Efendi	Binbaşı-i Sâni Şükrü Efendi	Sağ Kolağası İsmail Ağa
Sol Kolağası Hasan Ağa	Alay Kâtibi Abdülkadir Efendi	Tabur Kâtibi Mustafa Efendi
Mukaddem Birinci Yüzbaşı Halil Ağa	Mukaddem İkinci Yüzbaşı Mehmed Ağa	Tâli İkinci Yüzbaşı Hacı Şerif Ağa
]Mukaddem Üçüncü Yüzbaşı	Mukaddem Dördüncü Yüzbaşı	Tâli Dördüncü Yüzbaşı Hüseyin Ağa
İbrahim Efendi	Ahmed Ağa	
Mukaddem Beşinci Yüzbaşı	Tâli Beşinci Yüzbaşı Hüseyin Ağa	Mukaddem Altıncı Yüzbaşı
Mehmed Efendi		İsmail Ağa
Tâli Altıncı Yüzbaşı Ali Ağa	Mukaddem Yedinci Yüzbaşı	Tâli Yedinci Yüzbaşı Hasan Ağa
	Mustafa Efendi	
Mukaddem Sekizinci Yüzbaşı	Tâli Sekizinci Yüzbaşı Hasan Ağa	Birinci Mülâzım-ı Evvel
Mehmed Ağa		Hacı Salih Ağa
İkinci Mülâzım-ı Evvel	Üçüncü Mülâzım-ı Evvel Kâmil Efendi	Dördüncü Mülâzım-ı Evvel
Ahmed Efendi		Mehmed Ağa
Beşinci Mülâzım-ı Evvel	Altıncı Mülâzım-ı Evvel	Yedinci Mülâzım-ı Evvel Said Ağa
Derviş Efendi	Hüseyin Ağa	
	Sekizinci Mülâzım-ı Evvel	
	Mehmed Efendi	

Alay-ı Mezkûrun Lice'den Müretteb İkinci Taburu

Binbaşı Salih Hayri Efendi	Sağ Kolağası Ali Efendi	Tabur Kâtibi Ahmed Rüşdü Efendi
Birinci Yüzbaşı münhal	İkinci Yüzbaşı münhal	Üçüncü Yüzbaşı Ali Ağa
Dördüncü Yüzbaşı Mehmed Ağa	Beşinci Yüzbaşı Arif Ağa	Altıncı Yüzbaşı Hacı Halil Ağa
Yedinci Yüzbaşı Abdurrahman Ağa	Sekizinci Yüzbaşı Süleyman Ağa	Birinci Mülâzım-ı Evvel Ömer Ağa
İkinci Mülâzım-ı Evvel Halil Ağa	Üçüncü Mülâzım-ı Evvel İbrahim Ağa	Dördüncü Mülâzım-ı Evvel Ali Ağa
Beşinci Mülâzım-ı Evvel İbrahim Ağa	Altıncı Mülâzım-ı Evvel Bekir Ağa	Yedinci Mülâzım-ı Evvel Abdullah Ağa
	Sekizinci Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	

Alay-ı Mezkûrun Cizre'den Müretteb Üçüncü Taburu

Binbaşı münhal	Sağ Kolağası Hafız Mustafa Efendi	Sol Kolağası Hacı Hasan Ağa
Tabur Kâtibi Hacı Ali Sırrı Efendi	Birinci Yüzbaşı Rasul Ağa	İkinci Yüzbaşı Mustafa Ağa
Üçüncü Yüzbaşı münhal	Dördüncü Yüzbaşı Bekir Efendi	Beşinci Yüzbaşı Dursun Ağa
Altıncı Yüzbaşı İsmail Efendi	Yedinci Yüzbaşı Arif Ağa	Sekizinci Yüzbaşı Mahmud Ağa
Birinci Mülâzım-ı Evvel münhal	İkinci Mülâzım-ı Evvel Osman Efendi	Üçüncü Mülâzım-ı Evvel Reyhan Ağa
Dördüncü Mülâzım-ı Evvel İlyas Ağa	Beşinci Mülâzım-ı Evvel münhal	Altıncı Mülâzım-ı Evvel Receb Ağa
Yedinci Mülâzım-ı Evvel Halil Ağa	Sekizinci Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	

Alay-ı Mezkûrun Mardin'den Müretteb Dördüncü Taburu

Dördüncü Mecidi		
Binbaşı Osman Nuri Efendi	Sağ Kolağası Hacı Mehmed Ağa	Sol Kolağası İbrahim Ağa
Tabur Kâtibi Mehmed Eşref Efendi	Birinci Yüzbaşı Ahmed Ağa	İkinci Yüzbaşı Mehmed Ağa
	Dördüncü Yüzbaşı Ali Ağa	Beşinci Yüzbaşı İbrahim Ağa
Üçüncü Yüzbaşı Mahmud Ağa		
Altıncı Yüzbaşı Mehmed Efendi	Yedinci Yüzbaşı Hüseyin Ağa	Sekizinci Yüzbaşı Ali Efendi
Birinci Mülâzım-ı Evvel Hacı	İkinci Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	Üçüncü Mülâzım-ı Evvel Abdülkadir Ağa
Mehmed Ağa	Beşinci Mülâzım-ı Evvel	Altıncı Mülâzım-ı Evvel Nuri Efendi
Dördüncü Mülâzım-ı Evvel	Hacı Hüseyin Ağa	
Osman Ağa	Sekizinci Mülâzım-ı Evvel Mustafa Efendi	
Yedinci Mülâzım-ı Evvel		
Mevlud Ağa		

Redif Beşinci Alayın Sürd'den Müretteb Üçüncü Taburu

Binbaşı Seyyid İbrahim Efendi	Sağ Kolağası Mehmed Ağa	Sol Kolağası Mehmed Efendi
Tabur Kâtibi Halim Efendi	Birinci Yüzbaşı Şerif Efendi	İkinci Yüzbaşı münhal
Üçüncü Yüzbaşı Hasan Ağa	Dördüncü Yüzbaşı Şerif Efendi	Beşinci Yüzbaşı Receb Ağa
Altıncı Yüzbaşı Ahmed Efendi	Yedinci Yüzbaşı Zülfikar Efendi	Sekizinci Yüzbaşı Ahmed Ağa
Birinci Mülâzım-ı Evvel Efendi	İkinci Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa	Üçüncü Mülâzım-ı Evvel Halil
Abdurrahman Efendi	Beşinci Mülâzım-ı Evvel münhal	Altıncı Mülâzım-ı Evvel Ali Efendi
Dördüncü Mülâzım-ı Evvel	Sekizinci Mülâzım-ı Evvel Mustafa Ağa	
Mustafa Efendi		
Yedinci Mülâzım-ı Evvel		
Abdülvahhab Efendi		

Redif Birinci Alayın Memuratülaziz'de Müretteb Birinci Sınıf Tâli Taburu

Binbaşı Mehmed Ağa	Tabur Kâtibi Emin Bey	Sancakdar Ali Ağa
Birinci Yüzbaşı Abdullah Ağa	İkinci Yüzbaşı Abdülkerim Efendi	Üçüncü Yüzbaşı İbrahim Ağa
Dördüncü Yüzbaşı Ali Arslan Ağa	Beşinci Yüzbaşı Süleyman Ağa	Altıncı Yüzbaşı Hacı Osman Ağa
Yedinci Yüzbaşı Mevlud Ağa	Sekizinci Yüzbaşı Ali Efendi	Mülâzım henüz tayin olunmamıştır.

Alay-ı Mezkûrun Malatya'dan Müretteb İkinci Taburu

	Beşinci Mecidi	
Binbaşı Mehmed Efendi	Sağ Kolağası münhal	Sol Kolağası İsmail Ağa
Tabur Kâtibi Halil	Birinci Yüzbaşı Mehmed	İkinci Yüzbaşı Hacı
Zühdü Efendi	Sabri Efendi	Mercan Ağa
Üçüncü Yüzbaşı Hacı Hasan Efendi	Dördüncü Yüzbaşı Mehmed Ağa	Beşinci Yüzbaşı Bekir Ağa
Altıncı Yüzbaşı Sadık Ağa	Yedinci Yüzbaşı Osman Ağa	Sekizinci Yüzbaşı Hacı Mahmud Efendi
Birinci Mülâzım-ı Evvel	İkinci Mülâzım-ı Evvel	Üçüncü Mülâzım-ı Evvel
İsmail Hakkı Efendi	Mustafa Efendi	Dursun Ağa
Dördüncü Mülâzım-ı Evvel	Beşinci Mülâzım-ı Evvel	Altıncı Mülâzım-ı Evvel
Abdullah Ağa	Hüseyin Ağa	Ali Efendi
Yedinci Mülâzım-ı Evvel	Sekizinci Mülâzım-ı Evvel	
Şakir Ağa	Hüseyin Efendi	

Alay-ı Mezkûrun Hısn-ı Mansur'dan Müretteb Tâli Sınıf Üçüncü Taburu

	Beşinci Mecidi	
Sağ Kolağası İsmail Efendi	Birinci Mülâzım-ı Evvel Selim Ağa	İkinci Mülâzım-ı Evvel Dursun Ağa
Üçüncü Mülâzım-ı Evvel Osman Ağa	Dördüncü Mülâzım-ı Evvel münhal	Beşinci Mülâzım-ı Evvel Ali Ağa
Altıncı Mülâzım-ı Evvel Hüseyin Ağa	Yedinci Mülâzım-ı Evvel münhal	Sekizinci Mülâzım-ı Evvel
		Süleyman Ağa

Alay-ı Mezkûrun Ergani Madeni'nden Müretteb Dördüncü Taburu

Binbaşı Seyfullah Efendi	Sağ Kolağası Mehmed Efendi	Sol Kolağası Hakkı Efendi
Tabur Kâtibi Dilaver Efendi	Birinci Yüzbaşı Mehmed Ağa	İkinci Yüzbaşı Hasan Efendi
Üçüncü Yüzbaşı İsmail Ağa	Dördüncü Yüzbaşı Mahmud Ağa	Beşinci Yüzbaşı Süleyman Efendi
Altıncı Yüzbaşı Hacı Hüseyin Ağa	Yedinci Yüzbaşı Abdülkadir Efendi	Sekizinci Yüzbaşı Ali Efendi
Birinci Mülâzım-ı Evvel Ömer Efendi	İkinci Mülâzım-ı Evvel İbrahim Ağa	Üçüncü Mülâzım-ı Evvel Ahmed Ağa
Dördüncü Mülâzım-ı Evvel Ali Ağa	Beşinci Mülâzım-ı Evvel Hafız Osman Efendi	Altıncı Mülâzım-ı Evvel
Yedinci Mülâzım-ı Evvel Mustafa Efendi	Sekizinci Mülâzım-ı Evvel Ahmed Ağa	Mehmed Ali Efendi

Redif Üçüncü Alayın Arapkir'den Müretteb Üçüncü Taburu

Binbaşı münhal	Sağkol Ağası Ahmed Efendi	Solkol Ağası İbrahim Efendi
Tabur Kâtibi Eşref Hamza Efendi	Birinci Yüzbaşı münhal	İkinci Yüzbaşı Burhan Efendi

Üçüncü Yüzbaşı Salih Ağa
Altıncı Yüzbaşı Mehmed Ağa
Birinci Mülâzım-ı Evvel Ahmed Ağa
Dördüncü Mülâzım-ı Evvel Hasan Ağa
Yedinci Mülâzım-ı Evvel Yahya Ağa

Dördüncü Yüzbaşı Ali Ağa
Yedinci Yüzbaşı Ali Ağa
İkinci Mülâzım-ı Evvel Hüseyin Ağa
Beşinci Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa
Sekizinci Mülâzım-ı Evvel
Mehmed Cebrail Efendi

Beşinci Yüzbaşı Mehmed Ağa
Sekizinci Yüzbaşı Mahir Efendi
Üçüncü Mülâzım-ı Evvel Ahmed Ağa
Altıncı Mülâzım-ı Evvel Hasan Ağa

Vilayet Zabtiye Alayı Ümerâ ve Zabitânı

Alaybeyi Süleyman Şevki Bey
İdare Emîni Ali Efendi

Diyarbakir Mevkiinde Bulunan Birinci Tabur

Süvari

Birinci Bölük Ağası Mehmed Ağa
İkinci Bölük Ağası İzzet Ağa
Üçüncü Bölük Ağası Hamid Ağa
Dördüncü Bölük Ağası Osman Efendi
Beşinci Bölük Ağası münhal

Mülâzım-ı Evvel Ahmed Efendi
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ali Ağa
Mülâzım-ı Evvel münhal
Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ali Efendi
Mülâzım-ı Evvel Hacı İsmail Ağa

Mülâzım-ı Sâni Ahmed Efendi
Mülâzım-ı Sâni Mustafa Efendi
Mülâzım-ı Sâni Abdurrahman Efendi
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Ağa
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Efendi

Piyade

Birinci Bölük Ağası Mustafa Ağa
İkinci Bölük Ağası Hacı İsmail Efendi
Üçüncü Bölük Ağası Hasan Efendi
Dördüncü Bölük Ağası Durak Bey
Beşinci Bölük Ağası Süleyman Ağa

Mülâzım-ı Evvel Hamid Efendi
Mülâzım-ı Evvel Hasan Ağa
Mülâzım-ı Evvel Hacı Salih Ağa
Mülâzım-ı Evvel İsmail Ağa
Mülâzım-ı Evvel Ahmed Ağa

Mülâzım-ı Sâni münhal
Mülâzım-ı Sâni Ahmed Hamdi Efendi
Mülâzım-ı Sâni Hasan Ağa
Mülâzım-ı Sâni Hüseyin Ağa
Mülâzım-ı Sâni Hasan Efendi

Mamuretülaziz Mevkiinde Bulunan İkinci Tabur

Tabur Ağası Mahmud Efendi

Tabur Kâtibi Ahmed Efendi

Süvari

Birinci Bölük Ağası Mustafa Ağa
İkinci Bölük Ağası Mustafa Ağa

Mülâzım-ı Evvel İbrahim Ağa
Mülâzım-ı Evvel Arif Ağa

Mülâzım-ı Sâni Derviş Efendi
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Efendi

Piyade

Beşinci Mecidi

Birinci Bölük Ağası Cafer Ağa
İkinci Bölük Ağası İsmail Bey
Üçüncü Bölük Ağası Mustafa Ağa

Mülâzım-ı Evvel Mikdad Ağa
Mülâzım-ı Evvel Abdullah Efendi
Mülâzım-ı Evvel Ahmed Ağa

Mülâzım-ı Sâni Tahir Efendi
Mülâzım-ı Sâni Ömer Ağa
Mülâzım-ı Sâni Mehmed Ağa

Mardin Mevkiinde Bulunan Üçüncü Tabur

Tabur Ağası Mehmed İhsan Bey

Tabur Kâtibi Tahir Efendi

Birinci Bölük Ağası İbrahim Ağa
İkinci Bölük Ağası Mehmed Ağa

Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ali Ağa
Mülâzım-ı Evvel Mustafa Ağa

Mülâzım-ı Sâni Zeynel Ağa
Mülâzım-ı Sâni Şeyhmus Ağa

Piyade

Birinci Bölük Ağası Ali Ağa
İkinci Bölük Ağası Şaban Ağa
Üçüncü Bölük Ağası Bekir Ağa

Mülâzım-ı Evvel Salih Ağa
Mülâzım-ı Evvel İbrahim Bey
Mülâzım-ı Evvel Halef Ağa

Mülâzım-ı Sâni Satı Efendi
Mülâzım-ı Sâni münhal
Mülâzım-ı Sâni Ali Akif Efendi

Malatya Mevkiinde Bulunan Dördüncü Tabur

Tabur Ağası Mahmud Ağa

Tabur Kâtibi Sadık Efendi

Süvari

Birinci Bölük Ağası Ali Ağa

Mülâzım-ı Evvel Ali Ağa

Mülâzım-ı Sâni Mahmud Efendi

İkinci Bölük Ağası Necib Ağa

Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa

Mülâzım-ı Sâni Abdullah Efendi

Piyade

Birinci Bölük Ağası İsmail Efendi

Mülâzım-ı Evvel Rüstem Ağa

Mülâzım-ı Sâni Ömer Ağa

İkinci Bölük Ağası Ahmed Efendi

Mülâzım-ı Evvel Behram Efendi

Mülâzım-ı Sâni Hasan Efendi

Üçüncü Bölük Ağası Ali Ağa

Mülâzım-ı Evvel Şeyhmus Ağa

Mülâzım-ı Sâni Mahmud Efendi

Siird Mevkiinde Bulunan Beşinci Tabur

Tabur Ağası Hacı Ali Ağa

Tabur Kâtibi Zülfişkar Efendi

Süvari

Birinci Bölük Ağası Hacı Hasan Ağa

Mülâzım-ı Evvel Halil Ağa

Mülâzım-ı Sâni Halid Efendi

İkinci Bölük Ağası Ali Ağa

Mülâzım-ı Evvel Mehmed Efendi

Mülâzım-ı Sâni Salih Ağa

Piyade

Birinci Bölük Ağası Yusuf Ağa

Mülâzım-ı Evvel Hacı Mehmed Ağa

Mülâzım-ı Sâni Mehmed Ağa

İkinci Bölük Ağası Hasan Ağa

Mülâzım-ı Evvel Hacı Süleyman Ağa

Mülâzım-ı Sâni Derviş Ağa

Üçüncü Bölük Ağası Salih Ağa

Mülâzım-ı Evvel Mehmed Ağa

Mülâzım-ı Sâni Hacı Sadık Ağa

Dahil-i Vilayette Bulunan Mekâtib-i Rüşdiye

Muallim-i Evvel Mahmud

Muallim-i Sâni Osman

Muallim-i Sâni Ali Efendi

Hamdi

ve Muallimi Sâni Ali İlmî

Tevfik Efendi Şâkirdân

Bevvâb Mahmud Efendi Şâkirdân

ve Muallim-i Sâlis Hüseyin

Aded 30

Aded 30

Efendiler, Mubassır Şakir Ağa

Şâkirdân Aded 125

Diyarbakir Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni Hüseyin Efendi

Bevvâb Said Efendi Şâkirdân

Aded 25

Ergani Madeni Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni Mustafa Efendi

Şâkirdân

Aded 21

Eğil Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Evvel Zühdü Efendi

Şâkirdân

Aded 25

Çermik Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni

Fethullah Efendi

Şâkirdân

Aded 25

Çüngüş Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni Adem Efendi

Efendi

Şâkirdân

Aded 15

Siverek Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni İbrahim Lebib

Efendi

Şâkirdân

Aded 85

Lice Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni Hacı

Osman Efendi

Şâkirdân

Aded 40

Hani Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni Hüseyin

Efendi Şâkirdân

Aded 25

Mamurrat'ülaziz Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Evvel Mustafa

Efendi ve Muallim-i Sâni

Mustafa Fevzi Efendiler

Şâkirdân

Aded 65

**Mamurra'tülaziz Kasabası
Rüşdiye Mektebi**

Muallim-i Evvel Mustafa
Naci ve Muallim-i Sâni Bekir
Efendiler Şâkirdân Aded 70

Palu Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni Osman
Efendi Şâkirdân
Aded 25

Arapkir Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni Hafız Ömer
Efendi Şâkirdân
Aded 30

Eğir Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni Hacı Davud
Efendi Yazı Hocası Mehmed
Reşid Efendi Şâkirdân
Aded 45

Keban Madeni Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni Fethullah
Efendi Şâkirdân
Aded 41

Pertek Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Evvel Bekir ve
Muallim-i Sâni Hacı Hasan
Efendiler, Bevvâb Hacı
Hasan Efendi, Şâkirdân
Aded 100

Mardin Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni Ahmed
Hamdi Efendi, Bevvâb
Mehmed Said Efendi
Şâkirdân Aded 25

Siirt Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Sâni Şeyh Mehmed
Efendi
Bevvâb Mehmed Ali Efendi
Aded 30

Malatya Rüşdiye Mektebi

Muallim-i Evvel Tomas ve
Sâni Serkis Efendiler
Türkçe Muallimi Mıgırdıç
Efendi

Besni Rüşdiye Mektebi

Hısn-ı Mansur Rüşdiye Mektebi

Diyarbakir Protestan Rüşdiye Mektebi

Diyarbakir'de Bulunan Düvel-i Ecnebiye Konsolosları

İngiltere Devlet-i Fahimesi Fransa Devlet-i Fahimesi Viskonsolosu Onori Bey
Konsolosu Mösyö Niller

Dahil-i Vilayette Bulunan Milet-i Gayr-i Müslim

Rüesâ-yı Ruhâniyesi

Rum Milleti

Diyarbakir'de Metropolit Aya Kokosi Efendi

Ermeni Milleti

Diyarbakir'de Murahhas Vekili
Filipos Efendi
Harput'da Münhal
Palu'da Bedros Efendi
Eğir'de Piskopos Agop Efendi
Malatya'da Piskopos Serabyon Efendi
Hısn-ı Mansur'da Piskopos Kirkor Efendi
Siverek'de Murahhas Serabyon Efendi
Siird'de Murahhas Vekili Ohannes Efendi
Ergani Madeni'nde Murahhas Ohannes Efendi
Garzan'da Murahhas Haçador Efendi
Silvan ve Lice'de Murahhas Arakil Efendi

Protestan Milleti

Diyarbakir'de Piskopos Tomas
Efendi
Harput'da Mardros Efendi
Arapkir'de Mardros Efendi
Eğir'de Mardros Efendi
Palu'da Gregos Efendi
Malatya'da Mardros Efendi
Siird'de İlyas Efendi
Mardin'de Cercis Efendi
Hani'de İstapan Efendi

Keldani Milleti

Diyarbakir'de Piskopos Abdüşşü' Efendi
Mardin'de Matran Dimotyos Efendi
Cizre'de Matran Batras Efendi
Siird'de Matran Batras Efendi

Süryani Katoligi

Diyarbakir'de Murahhas Vekili Batras Efendi
Mardin'de Murahhas Vekili Efrayim Efendi
Cizre'de Murahhas Vekili Şemun Efendi
Hısn-ı Mansur'da Matran Efrayim Efendi

Ermeni Katolik Milleti

Diyarbakir'de Piskopos Agop Efendi
 Malatya'da Murahhas Kirkor Efendi
 Mardin'de Murahhas Danyal Efendi

Kadim Süryani Milleti

Diyarbakir'de Murahhas Vekili Keşiş Mirza Efendi
 Cizre'de Murahhas Vekili Abdülahad Efendi
 Mardin'de Murahhas Vekili İlyas Efendi

Vilayetin Doksan İki Senesi Muvâzenesidir**Diyarbakir Sancağı****Birinci Kısım**

Mali

Vergi-yi Kadîmi	2572002
Vergi-yi Cedfidi	544220
Bedelât-ı Askeriyesi	465069
Yekün	3581391

İkinci Kısım

Öşr-i Hububat	3747555
Öşr-i Harîr	82600
Zeytin Öşrü	20000
Öşr-i Duhân	44600
Rüsûmât-ı Müteferrika	354170
Yekün	4248925

Üçüncü Kısım

Ağnâm Rüsûmu	1291336
Mürûr Tezâkiri	000000
Kontratodan	1975
Harc-ı Vesâik	41093

Resm-i Tahsiliye	6646
Harc-ı Mazâbit	7321
Resm-i Tapu ve Arazi ve Yoklama	200000
Yekün	1548377

Dördüncü Kısım

Akçe İskontosu	6282
Beytümâl Hasılatı	649
Öşr-i Maaş	6264
Ceza-yı Nakdî	4020
Müteferrikadan	480
Yekün	17699

Sâl-ı Hal Emvâli

Yekünü	9396417
Sene-i Sâbika	16153653
Bakâyası Yekünü	
Cem'an Yekün	25550071

Mamuretülaziz Sancağı**Birinci Kısım**

Malî

Vergiden	3879582
Bedelât-ı Askeriyeden	1001173
Yekün	3879582

İkinci Kısım

Öşr-i Hububat	747560
Harîr Öşrü	3000
Duhân Öşrü	1715
Cehri Öşrü	10565
Afyon Öşrü	44625

Harc-ı Mazâbit	9500
Harc-ı Vesâik	70000
Resm-i Tahsil	11000
Resm-i Tapu ve Yoklama Hasılatı	721991

Tapu ve Varaka Bahası	34521
Müteferrikadan	5264
Yekün	22511879

Rusûmât-ı Mütferrikadan	142760
Yekün	5341225

Üçüncü Kısım

Öşr-i Hububat	690370
Harîr Öşrü	24059
Duhân Öşrü	21991
Mazî Öşrü	5239
Ağnâm Rüsûmu	843882
Rişte-i Pembe Rüsûmu	7122
Kontrato	3850

Dördüncü Kısım

Akçe İskontosu	2500
Beytülmal Hasılatı	4928
Til Arazi Hasılatı	8000
Öşr-i Maaş	1911
Ceza-yı Nakdî	3820
Tatbik Mührü Harcı	129
Mürûr Eden Eyyâm Güzeştesi	17445
Tahrir masârıfı karşılığında	4300
Yekün	43024
Sâl-i Hâl Emvâli	
Yekünü	11523020
Sene-i Sâbika	11804491
Bakâyası Yekünü	
Cem'an	23327511

Mardin Sancağı

Birinci Kısım

	Malî
Vergisi	1530510
Bedelât-ı Askeriyesi	352795
Yekün	1883305

İkinci Kısım

Öşr-i Hububat	2126206
Öşr-i Duhân	28122
Öşr-i Zeytin	8020
Rüsûmât-ı Mütferrika	63876
Yekün	2226624

Üçüncü Kısım

Öşr-i Hububat	18200
Ağnâm Rüsûmu	1746805
Kontrato	500
Harc-ı Mazâbit	3190

Birinci Kısım

	Malî
Vergi-yi Kadîmi	1761429
Vergi-yi Cedîdi	306065

İkinci Kısım

Maktû'an İhale	
Resm-i Tahsîl	4200
Öşr-i Hububat	3941002
Rub'-ı Öşür Bedelî	735250
Afyon Öşrü	360750
Duhân Öşrü	27077

Harc-ı Vesâik	14657
Resm-i Tahsiliye	4880
Resm-i Tapu ve Arazi	65000
Yoklama Hasılatı	
Yekün	1853232

Dördüncü Kısım

Akçe İskontosu	2112
Emlâk İcârından	17018
Öşr-i Maaş	1303
Ceza-yı Nakdî	1000
Tereke Esmânından	481
Yekün	21914

Sâl-i Hal Emvâli Yekünü	984675
Sene-i Sâbika Bakâyası	
Yekünü	6573443
Cem'an	12558118

Malatya Sancağı

Bedelât-ı Askeriyesi	184041
Yekün	2251526

Harc-ı Vesâik	39000
Resm-i Tapu ve	
Yoklama Hasılâtı	360000
Yekün	1262400

Harir Öşrü	16000
Mazi Öşrü	12000
Rüsûmât-ı Müteferrika	226550

Yekün 4318630

Üçüncü Kısım

Emaneten İdare	
Ağnâm Rüsûmu	852000
Harc-ı Mazâbıt	7200

Dördüncü Kısım

Ceza-yı Nakdî	1000
Öşr-i Maaş	488
Vâridât-ı Müteferrika	1000
Yekün	2488

Sene 291 Emvâli Yekünü	7835054
Sene 91 nihayetine kadar sinîn-i sâbika bakâyası	-
Cem'an	-

Siird Sancağı

Birinci Kısım

Vergiden	1359725
Bedelât-ı Askeriye	380816
Yekün	1740541

Üçüncü Kısım

Emâneten İdare	
Ağnâm Rüsûmu	659507
Harc-ı Mazâbıt	3200
Harc-ı Vesâik	30000
Resm-i Tahsil	3500
Resm-i Tapu	45000

İkinci Kısım Maktû'an İhale

Öşr-i Hububat	2149227
Rüsûmât-ı Müteferrika	52155
Yekün	2201382

Yekün 741217

Dördüncü Kısım

Öşr-i Maaş	480
Ceza-yı Nakdî	500
Müteferrikadan	500

Yekün	1480
Sene 91 Emvâli Yekünü	4684600

90 senesi nihayetine kadar sinîn-i sâbika bakâyası Cem'an

Vilayetin Kâffe-i Vâridâtı

Diyarbakir Sancağı	9396417
Mamuretülaziz Sancağı	11523020
Mardin Sancağı	5984675
Malatya Sancağı	7835054
Siird Sancağı	4684600
Cem'an	39423766

**Dahil-i Vilayette Tahrir Altına Alınmış Olan Mahallerin
Musakkafât-ı Mevcudesiyle Mikdar-ı Nüfusu**

Esâmî-i Kurâ ve Kasabât	Nüfus-ı Gayr-i Müslim	Nüfus-ı Zükûr-ı Müslim	İcmâl-i Nüfus	Musakkafât-ı Sairesi	Arsa-i Hâliyesi	Bağ ve Bahçe ve Tarla	Deynek ve Değirmen	Cevâmi' ve Mesâcid ve Medâris	Hamam	Dekâkîn	Hane	İcmâl-i Musakkafât
Diyarbakir Sancağı												
Diyarbakir Kasabası	6793	5258	12051	723	367	607	58	80	12	2111	4119	8004
Katarbil Karyesi	236	-	236	30	12	105	2	-	-	09	70	253
Alıpınarı Karyesi	40	65	105	9	12	133	-	01	-	16	66	227
Derik Kasabası	320	788	1108	31	44	1713	12	02	-	80	472	2354
Siverek Kasabası	1021	3278	4299	487	47	3482	15	33	3	406	1711	6184
Maden Kasabası	1000	928	1928	229	12	926	7	7	4	253	900	2348
Çermik Kasabası	741	1473	2213	116	15	2072	15	18	3	326	913	3478
Ergani Kasabası	780	859	1639	239	5	1781	5	12	1	131	711	2885
Çüngüş Kasabası	1150	672	1822	158	43	1606	13	9	1	93	956	2978
Eğil Kasabası	380	862	1242	220	23	818	4	4	2	70	664	1855
Lice Kasabası	642	1624	2276	188	3	2473	13	5	1	116	940	3745
Hani Kasabası	908	818	1726	37	6	1282	10	5	-	112	671	213

Esâmî-i Kurâ ve Kasabât	Nüfus-ı Gayr-ı Müslim	Nüfus-ı Zükûr-ı Müslim	İcmâl-i Nüfus	Musakkafât-ı Sairesi	Arsa-i Hâliyesi	Bağ ve Bahçe ve Tarla	Deynek ve Değirmen	Cevâmî ve Mesâcid ve Medâris	Hamam	Dekâkîn	Hane	İcmâl-i Musakkafât
Silvan												
Kasabası	298	77	375	118	42	448	11	2	-	15	133	770
Hazro												
Kasabası	641	1010	1651	79	18	1828	29	5	-	62	619	2640
Mamuretülaziz	944	261	1205	71	19	591	2	8	4	263	395	1353
Kasabası												
Harput	2624	4155	6779	905	27	278	4	5	9	909	2361	6243
Kasabası												
Arapkir	4527	3989	8516	446	178	2779	48	42	4	467	3348	7313
Kasabası												
Eğir Kasabası	2716	2326	5038	414	28	2000	21	41	2	604	2087	5207
Ağın Kasabası	121	694	815	124	57	2644	15	5	-	18	372	3255
Palu Kasabası	1402	2351	3753	169	128	1990	22	21	3	552	1552	4437
Keban Madeni	336	336	672	114	91	163	4	8	2	133	401	916
Kasabası												
Çemişgezek	820	1040	1860	88	63	2064	11	11	2	178	753	1170
Kasabası												
Piri Kasabası	1112	234	1246	27	35	791	4	2	-	91	401	1251
Pertek	180	1117	1297	68	426	2496	12	8	2	29	520	3573
Kasabası												
Malatya Sancağı												
Malatya	3612	8824	12476	446	528	5987	33	109	8	1105	4070	12886
Kasabası												
Hısn-ı Mansur	1563	3185	4748	136	35	2502	10	20	2	623	1872	6188
Kasabası												

Esâmî-i Kurâ ve Kasabât	Nüfus-ı Gayr-ı Müslim	Nüfus-ı Zükûr-ı Müslim	İcmâl-i Nüfus	Musakkafât-ı Sairesi	Arsa-i Hâliyesi	Bağ ve Bahçe ve Tarla	Deynek ve Değirmen	Cevâmî ve Mesâcid ve Medâris	Hamam	Dekâkîn	Hane	İcmâl-i Musakkafât
Besni Kasabası	725	3761	4486	326	140	1737	17	44	1	692	3317	8277
Mardin Kasabası	3720	4219	7939	105	42	1072	25	38	4	1258	2291	4836
Cizre Kasabası	328	1113	1441	276	265	214	3	214	7	232	605	1913
Midyat Kasabası	202	11	714	264	34	1464	-	-	-	69	336	2167
Hasankeyf Kasabası	150	921	1071	83	195	92	8	11	4	216	757	1566
Siird Sancağı												
Siird Kasabası	1580	1446	6036	91	143	3314	4	59	7	754	1679	6051
Rızvan Kasabası	273	123	496	207	2	245	7	-	-	21	200	684
Hazo Kasabası	352	188	540	40	12	39	6	8	-	56	234	395
Deh Kasabası	790	5	795	191	6	993	10	-	-	97	278	1575
Diyarbakir Sancağı Yekünü	14949	17822	32771	2663	616	19341	190	183	28	3940	13000	39931
Mamuretülaziz Sancağı Yekünü	14678	16503	31181	2426	1052	17616	144	197	29	3254	13200	36918
Malarya Sancağı Yekünü	5900	15810	21710	898	703	17226	60	173	14	2419	9859	27252
Mardin Sancağı Yekünü	4901	6264	11165	728	636	2043	36	265	10	1775	3989	10482
Siird Sancağı Yekünü	3105	4762	7867	529	165	4591	27	67	7	928	2391	8705
	43535	61161	104694	7244	3172	57817	457	885	88	12286	41439	123388

**Dahil-i Vilayette Bulunan Mutasarrıf ve
Kaymakamların Aded ve Mikdar-ı Maaşları**

Mutasarrıflıklar

**Mamuretülaziz Sancağında
Bulunan Kaymakamlar**

Maaş	Aded	Esâmî-i Livâ	Maaş	Aded	Esâmî-i Kaza
25000	1	Diyarbakir Sancağı Merkez-i Vilayettir	1570	1	Palu
11000	1	Mamuretülaziz Sancağı	1800	1	Keban Madeni
6500	1	Mardin Sancağı	1800	1	Arapkir
6500	1	Malatya Sancağı	1800	1	Eğın
6500	1	Siird Sancağı	1350	1	Çarsancak

**Diyarbakir Sancağında
Bulunan Kaymakamlar**

**Malatya Sancağında
Bulunan Kaymakamlar**

Maaş	Aded	Esâmî-i Kaza	Maaş	Aded	Esâmî-i Kaza
2700	1	Ergani Madeni	1800	1	Hısn-ı Mansur
1800	1	Siverek	1800	1	Besni
135	1	Silvan	1350	1	Akçadağ
1250	1	Lice	1350	1	Kâhta

**Mardin Sancağında
Bulunan Kaymakamlar**

**Siird Sancağında
Bulunan Kaymakamlar**

Maaş	Aded	Esâmî-i Kaza	Maaş	Aded	Esâmî-i Kaza
1400	1	Cizre	1350	1	Rızvan
1400	1	Midyat	1350	1	Şirvan
120	1	Şırnak	1350	1	Sason
1000	1	Avine	1100	1	Eruh

**Dahil-i Vilayette Bulunan Bilumum Nevâhî Müdürünün
Mikdar-ı Maaş ve Merbut Oldukları Mahaller**

Maaş	Esâmî-i Nevâhî	Merbût Oldukları Kazalar	Merbût Oldukları Livâlar	Maaş	Esâmî-i Nevâhî	Merbût Oldukları Kazalar	Merbût Oldukları Livâlar
670	Şark	Kaza-i	Livâ-i	370	Karakeçi	Kaza-i	Livâ-i
670	Garb	Diyarbakir	Diyarbakir	450	Bucak	Siverek	Diyarbakir
570	Derik			300	Karacadağ		
670	Behramki			670	Hazro	Kaza-i	
375	Mahal ve Metinan			450	Kulp	Silvan	
630	Ergani	Kaza-i		450	Hani	Kaza-i	
630	Çermik	Ergani		450	Zikti	Lice	
670	Çüngüş	Madeni		360	Pıçar		
720	Eğil			570	Çabakçur	Kaza-i	Livâ-i
580	Karabegan	Kaza-i	Livâ-i Mamuretülaziz	670	Boiam		Mamuretülaziz
		Palu					Besni Livâ-i
570	Çemişgezek	Keban		450	Hevidan	Kazası	Livâ-i
		Madeni					Malatya
		Kazası					
390	Erguvan	Arapkir		550	Hasankeyf	Midyat	Livâ-i
		Kazası				Kazası	Mardin
390	Ağın	Eğil		500	Dirköl	Şırnak	
		Kazası				Kazası	
390	Pertek	Çarsancak		400	Guyan ve		
		Kazası			Korkil		
730	Hekimhan	Kaza-i	Livâ-i Malatya	670	Ömerkan	Avine	
		Akçadağ					
550	Kürne			670	Beşiri	Rızvan	Livâ-i
						Kazası	Siird
270	Kürecik			670	Hizan	Şirvan	
						Kazası	
220	Kürd Abdal			450	Zirki		
450	Samsat	Hısn-ı		670	Bervari	Eruh	
		Mansur				Kazası	
		Kazası					
540	Gerger	Kaza-i		670	Garzan	Sason	
		Kâhta				Kazası	
440	Zıravkan			450	Hıyan		
270	Merdisi						

Diyarbakir Vilayeti Telgraf Ücûrâtı

Ücûrât	Aded-i Kelimât		Ücûrât	Aded-i Kelimât	
10	20	Vilayet Mülhakâtına	40	20	Aydın Vilayet-i Mülhakâtına
15	20	Haleb Vilayeti Mülhakâtına	40	20	Edirne Vilayet-i Mülhakâtına
15	20	Ankara Vilayeti Mülhakâtına	70	20	Cezair-i Bahr-ı Sefid Vilayeti Mülhakâtına
15	20	Bağdad Vilayeti Mülhakâtına	70	20	Bosna Vilayeti Mülhakâtına
30	20	Kastamonu Vilayeti Mülhakâtına	45	20	İstanbul ve Mülhakâtına
60	20	Tuna Vilayeti Mülhakâtına	15	20	Erzurum Vilayeti ve Mülhakâtına
45	20	Hüdavendigâr Vilayeti Mülhakâtına	70	20	Yanya Vilayeti ve Mülhakâtına
30	20	Konya Vilayeti ve Mülhakâtına	60	20	Selanik Vilayeti ve Mülhakâtına
70	20	İşkodra Vilayeti ve Mülhakâtına	15	20	Sivas Vilayeti ve Mülhakâtına
30	20	Suriye Vilayeti ve Mülhakâtına	30	70	Trabzon Vilayeti ve Mülhakâtına

Bâlâda beyan olunan ücûrât yalnız yirmi kelime için olup yirmi kelimeyi bir kelimedenden on kelimeye kadar tecâvüz ettiğinde ücret-i asliyesine nisfî zam olunur ve ilâ-nihâye minvâl-i muharrer üzere ahz kılınır.

Vilayât-ı Şahânedede Tab' ve Neşr Olunan Gazetelerin Esâmî ve Yevm-i Hurûc ve Ücret-i Seneviyelerini Mübeyyin Cetveldir.

Esâmî-i Vilâyet	Neşrolunan Günler	Gazetelerin İsmi	Bir Seneliği	Esâmî-i Vilâyet	Neşrolunan Günler	Gazetelerin ismi	Bir Seneliği
Mısır	Salı	<i>Ruznâme-i Vekâyi-i Mısırye</i>	85	Edirne	Salı	<i>Edirne</i>	60
Manastır	Çarşamba	<i>Rumeli</i>	60	Şam	Çarşamba	<i>Suriye</i>	75
Ruscuk	Çarşamba ve Pazar	<i>Tuna</i>	70	İzmir	Çarşamba ve Pazartesi	<i>Aydın</i>	100
Bursa	Çarşamba ve Cumartesi	<i>Hüdavendigâr</i>	100	Cebel-i Lübnan	Perşembe	<i>Hadikatü'l-Ahbâr</i>	100
Erzurum	Perşembe	<i>Envâr-ı Şarkîye</i>	65	Adana	Cumartesi	<i>Seyhan</i>	100
Haleb	Cumartesi	<i>Fırat</i>	80	Bağdad	Cumartesi ve Salı	<i>Zevra</i>	100
Yanya	Çarşamba	<i>Yanya</i>	60	Ankara	Çarşamba	<i>Ankara</i>	40
Kastamonu	Çarşamba	<i>Kastamonu</i>	50	Girid	Çarşamba	<i>Girid</i>	60
Trablusgarb	Perşembe	<i>Trablusgarb</i>	50	Selanik	Perşembe	<i>Selanik</i>	60
Konya	Perşembe	<i>Konya</i>	60	Trabzon	Perşembe	<i>Trabzon</i>	48
Diyarbakır	Perşembe	<i>Diyarbakır</i>	70	Bosna	Pazartesi	<i>Bosna</i>	60
Gayr-ı Resmî							
İzmir'de	Perşembe	<i>Kocasinan</i>	40				
Selanik'de	Pazartesi	<i>Zaman</i>	60	Selanik'de Pazar		<i>Ayine</i>	25
Beyrut'da	Salı ve Cuma	<i>el-Cenne</i>	70	Beyrut'da	Perşembe	<i>Semerâtü'l-Fünûn</i>	50
Beyrut'da	Onbeş Günde	<i>el-Cinan</i>	100	İzmir'de	Cumartesi ve Çarşamba	<i>İntibah</i>	100

Bâlâda mezkûr gazetelere abone olmak için Dersââdetçe merkez-i idareleri olan merhum Reşid Paşa Türbe-i şerîfesi karşısında Kırâathane-i Osmanî Müdürü Sarafım Efendi'ye müracaat olunduğu halde senedleri mahallerine celb ve teslim kılınır.

Diyarbakir Vilayetinin İstatistik Usulüyle Tanzim ve İmlâ Olunan Cetvelidir

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Yekün-ı Kıymet
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	

Diyarbakir Sancağının Mahsulat-ı Araziyesi

	Kile-i İstanbulî		Kuruş					
Hınta	3050000	-	3050000	9	-	27450000	-	27450000
Şa'ır	3250000	-	3250000	4,5	-	14625000	-	14625000
Hububat	2000000	-	2000000	6	8	2000000	1600000	1260000
Ma'a-Sair								
Kesilen	Aded							
Koyun ve Keçi	280000	-	280000	30	-	8400000	-	8400000
Balmumu	Kıyye							
	1500	1500	3000	23	25	24500	37500	72000
Tiftik	6750	-	6750	15	-	101250	-	101250
Yapağı	30.000	15000	45000	7	10	210000	150000	360000
Kıl	35000	10000	45000	3	4	105000	40000	145000
Kök Boya	5000	-	5000	5	-	25000	-	25000
Mazı								
Teferruatı	140000	100000	240000	4	6	560000	600000	1160000
Nar Kabuğu	100000	50000	150000	1	1	75000	50000	125000
Yekün						63585750	2477500	61063250
Sumak								
Yaprağı	100000	-	100000	2,5	-	75000	-	75000
Sumak	50000	-	50000	3	-	150000	-	150000
Fenek	500	-	500	15	-	2500	-	7500
Ketre	10000	20000	30000	1	2	10000	40000	50000
Pembe-i Ham	Kıyye							
	30000	200000	500000	7	8	1500000	1400000	2900000
Ürz-i Safi	230000	70000	300000	2	3	460000	210000	670000
Cild-i Sansar	5000	1000	6000	20	-	30000	70000	100000
Cild-i Tilki	24000	3000	5200	9	12	16800	28000	55800
Cild-i Tavşan	1000	8000	9000	1	2	1000	16000	17000
Harır								
Kozası	50000	-	50000	50	-	350000	-	250000
Badem	2000	1000	3000	13	16	26000	16000	200000
Yekün						66116550	4065100	72620550

Sancağ-ı Mezkûrun Mahsulat-ı Sınâiyesi

	Aded		Kuruş					
Çetari	2000	14000	16000	50	65	100000	910000	1010000
Kutni	-	3000	3000	-	32	-	111000	111000

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Yekün-ı Kıymet
	Dahili	Harici		Dahili	Harici	Dahili	Harici	
Gazaliye	6500	12500	24000	25	30	66250	525000	6875000
Manusa	10000	20000	30000	15	18	150000	360000	510000
Çarşaf	1000	3000	4000	170	150	170000	450000	520000
Mülevven	Aded							
Meşin	15000	15000	30000	6	8	90000	120000	210000
Mülevven								
Sahtiyân	30000	40000	70000	16	20	480000	800000	1280000
Mamul								
Cild-i Bakar	18000	8270	20270	50	65	900000	53755	437550
Ayakkabı	130000	30000	160000	20	24	2600000	720000	3330000
Kırmızı								
İplik	15000	20000	35000	25	28	375000	510000	835000
Bez								
Yekün						5027500	5093550	10121050
	Aded			Kuruş				
Tiftik Abası	1000	1000	2000	70	80	70000	80000	150000
Şal Abası	300	700	1000	25	30	7500	21000	28500
Basma								
Yerlisi	10000	10000	20000	12	14	120000	140000	260000
Harîr	15000	25000	40000	3	4	45000	100000	145000
Poşi								
Canfes	5000	25000	30000	8	9	40000	225000	265000
Ma'reke	1000	1000	2000	150	200	150000	200000	350000
Eğer								
Takımı	1500	1500	3000	80	100	120000	150000	270000
Mamulât-ı								
Ahşabiye	200000	100000	300000	10	12	20000	13000	330000
Çorap	20000	10000	30000	5	7	100000	70000	170000
Külâh	70000	20000	90000	3	4	210000	120000	330000
Yekün						1062500	1746000	22985000
		Kıyye						
Muytâbiye	30000	35000	65000	7	9	210000	315000	525000
Mamul								
Cild-i Camus	15000	-	15000	13	-	195000	-	195000
Nühâs								
Evânî	20000	40000	60000	26	30	520000	1200000	1720000
Mamul								
Gümüş	1200	750	1950	1600	1700	1920000	1275000	3195000
Mamul								
Gazaziye	2000	2500	4500	250	300	500000	750000	1250000
Mamul								
Tunç	3000	4000	7000	60	25	60000	100000	160000
Mamul Demir ve Teferruatı	100000	20000	120000	8	10	800000	200000	1000000
Mamul								
Çift Âlâtı	200000	-	200000	10	-	2000000	-	2000000
Pestil ve								
Sucuk	40000		40000	3		120000		120000

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Yekün-ı Kıymet
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
Lüle ve Sebil	500000	500000	100000	Para 5	Para 7	63500	87500	150005
Yekün						7150000	5166500	12612500
Sancağ-ı Mezkûrun Mahsulat-ı Mâyî'ası								
	Kıyye							
Peynir	300000	-	300000	2	-	600000	-	600000
Revgan-ı Sade	150000	50000	200000	9	11	1350000	550000	1900000
İçyağı	300000	-	300000	4	-	1200000	-	1200000
Zeytinyağı	3000	7000	10000	8	10	24000	70000	94000
Susam Yağı	360000	40000	400000	8	9	320000	288000	3240000
Yağ Sabunu	10000	15000	25000	8	9	80000	135000	215000
Pekmez ve Akid	170000	-	170000	1,5	-	255000	-	255000
Meşrubat-ı Mütenevvi'a	10000	15000	25000	7	8	70000	120000	190000
Meyve-i Höşk	55000	-	55000	1,5	-	825000	-	825000
Kuru Üzüm	1000000	-	1000000	1,5	-	1500000	-	1500000
Asel	20000	-	20000	6	-	140000	-	140000
Yekün						8924000	123500	2159000

Süird Sancağı Mahsulat-ı Arziyesi

	Kile-i İstanbulî		Kuruş					
Hınta	1350000	-	1250000	9	-	12150000	-	12150000
Şair	810000	-	810000	4	-	3240000	-	3240000
Hububat	900000	-	900000	3	-	3700000	-	3700000
	Kıyye							
Erz	120000	-	120000	2	-	240000	-	240000
Kök Boya	2500	30000	32500	5	6	12500	180000	192500
				Para				
Soğan	8000	-	8000	10	0	20000	-	20000
Kuru Üzüm	100000	150000	250000	1	1,5	100000	225000	325000
Pembe-i Ham	40000	50000	90000	4	5	160000	250000	410000
Bitim	22000	13000	35000	1,5	2,5	33000	32500	655000
Fındık	16000	18000	24000	1,5	2,5	24000	45000	69000
Yekün						18679505	732500	19412000

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Yekün-ı Kıymet
	Dahili	Haricî		Dahili	Haricî	Dahilî	Haricî	
	Kıyye			Kuruş Para				
Ceviz	200000	-	200000	20	-	100000	-	100000
Badem	2000	2000	4000	8	10	16000	20000	36000
Kestane	1500	25000	4000	1,5	2,5	2250	6250	8500
Elma								
Armut	200000	-	200000	0,5	-	100000	-	100000
Teferruatı								
İncir	25000	35000	60000	0,5	1	12500	35000	47500
Kırmızı								
Ketre	1000	2000	3000	2	2,5	2000	7500	9500
Şakaloz	6000	-	6000	2	-	12000	-	12000
Mazı	10000	150000	1600000	3	4	30000	600000	630000
Antuf	6000	14000	20000	2	3	12000	42000	54000
Nar Kabuğu	30000	-	30000	1	-	30000	-	30000
Yekün						316750	710750	1027500
	Kıyye							
Duhân	25000	-	25000	4	-	100000	-	100000
Üzüm								
Keşmirî	4000	2400	6400	2	3	8000	7200	15200
Bal mumu	200	1000	1200	20	25	4000	25000	29000
Tiftik	25000	75000	100000	13	15	325000	1125000	1450000
Yapağı	25000	12000	37000	5	6	125000	72000	197000
Kıl	10000	10000	20000	3	4	30000	40000	70000
Cild-i	Aded							
Sansar	-	1000	1000	60	-	-	60000	60000
Cild-i								
Tilki	500	2000	2500	8	13	4000	24000	28000
Cild-i								
Vaşak	-	50	50	-	150	-	7500	7500
Cild-i								
Kunduz	-	100	100	-	60	-	6000	6000
Kesilen								
Koyun								
Keçi	60000	-	60000	30	-	-	1800000	1800000
Yekün						21472250	2959950	74432200

Sancağ-ı Mezkûrun Mahsulat-ı Sınâiyesi

Mahsulatın Nevi	Aded	Mahsulat Yekünü	Kuruş		Kıymeti Dahilî	Kıymeti Haricî	Yekün-ı Kıymet	
			Dahili	Haricî				
Yünlü								
Kuşak	3000	3000	6000	10	12	30000	36000	66000
İpekli								
Kuşak	4000	5000	9000	6	8	24000	40000	64000
Yünlü								
Aba	4000	4000	8000	30	35	120000	140000	260000
Tiftikli								
Aba	7000	2000	9000	20	25	140000	50000	190000
Beyaz								
Ham								

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Yekün-ı Kıymet
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
Bez	15000	15000	30000	10	12	150000	180000	330000
Süird								
Basmaşı	3000	2000	5000	10	13	30000	26000	56000
Kırmızı								
Bez	20000	20000	40000	15	17	300000	340000	640000
Beyaz								
Meşin	5000	15000	20000	5	7	25000	105000	130000
Kırmızı								
Meşin	2000	1000	3000	8	10	16000	10000	26000
Ayak								
Yemenisi	40000	10000	50000	12	14	480000	140000	620000
Yekün						1315000	1097000	2382000
	Aded			Kuruş				
Çarık	20000	-	20000	11		220000	-	220000
Mülevven								
Sahtiyan	4500	700	5200	12	15	54000	160500	214500
Mamül								
Camus								
Cildi	200	-	200	800		160000	-	160000
Mamül								
Cild-i	5000	-	5000	20		100000	-	100000
Bakar								
Kırmızı	Kıyye							
İplik	500	1000	1500	40	50	20000	50000	70000
Beyaz								
İplik	10000	-	10000	17		170000	-	120000
Yağ Sabunu	12000	-	12000	3		36000	-	36000
Butum Sabunu	1000	5000	6000	7	8	7000	40000	47000
Tüfenk	Aded							
Çakmağı	500	500	1000	10	15	5000	7500	12500
Abanos								
Sigara								
Ağacı	20000	18000	38000	1	2	2000	36000	38000
Yekün						2039000	1261000	34000
Sancağ-ı Mezkûrun Mahsulat-ı Mâyi'ası								
	Kıyye			Kuruş				
Peynir	50000	-	50000	1		500000	-	500000
Revgan-ı								
sâde	50000	10000	60000	7	8	350000	80000	430000
İç								
Yağı	30000	15000	45000	4	5	120000	75000	195000
Butum								
Yağı	1200	5800	7000	5	6	6000	34800	40800
Pekmez	80000	-	80000	1		80000	-	80000
Akide	30000	-	30000	1,5		45000	-	45000
Asel	10000	25000	35000	4	6	40000	150000	190000

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Yekün-ı Kıymet
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
Meyve-i Huşk ve Ter	100000	-	100000	1	-	100000	-	100000
Nar								
Pekmezi	2000	-	2000	3	-	6000	-	6000
Meşrubât	50000	-	50000	5	-	250000	-	250000
Yekün						1047000	339800	1386800

Mardin Sancağı Mahsulat-ı Arziyesi

	Kile-i İstanbuli		Mahsulat Yekünü	Kuruş		Kıymeti		Yekün-ı Kıymet
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
	1260000	-	1260000	9	-	11340000	-	11340000
Şa'ir	568000	-	568000	4	-	2268000	-	2268000
Darı	540000	-	540000	3	-	1620000	-	1620000
Hububat	540000	-	540000	4	-	2160000	-	7160000
	Kıyye							
Duhân	60000	20000	80000	5	7	300000	140000	440000
Penbe-i Ham	80000	26000	106000	7	8	560000	208000	768000
Erz	60000	-	60000	2,5	-	150000	-	150000
Tane-i Zeytin	40000	100000	140000	1	1,5	40000	150000	190000
Mahleb	60000	260000	320000	1,5	2,5	90000	65000	740000
Bitüm	100000	150000	250000	1,5	2,5	150000	375000	525000
Yapağı	35000	50000	85000	6	8	210000	400000	610000
Yekün						9888000	1923000	30811000
İcasi	Kıyye			Kuruş				
	150000	150000	300000	2	3	300000	450000	750000
Susam	200000	400000	600000	1	1,5	200000	600000	800000
Badem	6000	10000	16000	10	12	6000	12000	18000
Mazı	20000	100000	120000	3	4	60000	400000	460000
Antuf	15000	-	15000	2	-	30000	-	30000
Şakaloz	15000	-	15000	2	-	30000	-	30000
Sumak	60000	40000	100000	1,5	2	90000	80000	170000
Nar Kabuğu	20000	-	20000	1	-	20000	-	20000
Sucuk	40000	40000	80000	3	4	120000	160000	280000
Pestil	40000	60000	100000	2	3	80000	180000	260000
Tiftik	40000	170000	210000	13	15	520000	2450000	2970000
Yekün						30398000	6363000	36861000

Sancağ-ı Mezkûrun Mahsulat-ı Sınâiyesi

	Kıyye		Mahsulat Yekünü	Kuruş		Kıymeti		Yekün-ı Kıymet
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
Nühâs	2000	3000	5000	25	30	500000	90000	140000
Mamulât-ı Demir	20000	30000	50000	6	7	120000	210000	330000

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Yekün-ı Kıymet
	Dahili	Harici		Dahili	Harici	Dahili	Harici	
Mamul								
Cild-i								
Camus	15000	5000	20000	10	12	250000	60000	210000
Kırmızı								
İplik	4000	1500	5500	30	35	120000	52500	177500
Beyaz								
İplik	5000	2000	7000	12	18	60000	28000	88000
Mamul								
Tunç	2000	2000	4000	15	18	3000	3600	6600
Bitüm								
Sabunu	1500	500	2000	6	7	9000	3500	12500
Şal	Aded							
Aba	1500	8500	10000	30	35	15000	217000	31200
Mülevven								
Meşin	5000	8000	13000	6	7	30000	56000	86000
Mülevven								
Sahtiyan	20000	10000	30000	14	16	280000	160000	440000
Gümüş	Kıyye							
Mamulâtı	100	50	150	1600	1800	160000	90000	250000
Yekün						1027000	1051100	2028100
	Aded			Kuruş				
Ayakkabı	60000	20000	80000	20	25	120000	50000	170000
Beyaz								
Bez	12500	4000	16500	20	25	27500	88000	268000
Kırmızı								
Bez	6000	2000	8000	30	35	180000	70000	250000
Muytâbiye	2000	1000	3000	14	16	28000	16000	44000
Keçe	5000	-	5000	5	-	25000	-	25000
Külâh	5000	-	5000	5	-	25000	-	25000
Yün aba	2500	2500	5000	60	70	150000	175000	325000
Gazaliye	10000	100000	20000	25	28	250000	280000	530000
Mendil	100000	-	100000	4	00	40000	-	40000
Kesilen								
Ağnâm ve				Para	Para			
Keçi	80000	200000	280000	10	15	5000	75000	80000
Yekün						6400000	2255100	8655100
Livâ-i Mezkûrun Mahsulat-ı Mâyi'ası								
	Kıyye			Kuruş				
İç yağı	40000	-	40000	4	-	160000	-	160000
Peynir	80000	-	80000	1,5	-	120000	-	120000
Revgan-ı								
Sade	60000	-	60000	9	-	540000	-	540000
Bitüm								
Yağı	3000	1500	4500	5	6	15000	9000	24000
Asel	20000	12000	32000	6	7	120000	84000	204000

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Yekün-ı Kıymet
	Dahili	Harici		Dahili	Harici	Dahili	Harici	
Pekmez	200000	100000	300000	1	1,5	200000	150000	350000
Akıld	40000	-	40000	2	-	80000	-	80000
Meyve-i								
Höşk ve Ter	500000	-	500000	1	-	500000	-	500000
Üzüm	100000	100000	200000	1	1,5	100000	150000	250000
Meşrubat	2000	-	2000	5	-	10000	-	10000
Yekün						1845000	393000	2238000

Mamuretülaziz Sancağı Mahsulat-ı Arziyesi

Kile-i İstanbuli			Kuruş					
Hinta	3000000	-	3000000	10	-	3000000	-	3000000
Şa'ir	1500000	-	1500000	7	-	10500000	50000	10500000
Darı	300000	-	300000	7	-	2100000	-	2100000
Gılgıl	300000	-	300000	7	-	2100000	-	2100000
Kokoroz	60000	-	60000	7	-	420000	-	420000
Bakla	60000	-	60000	10	-	600000	-	600000
Mercimek	30000	-	30000	10	-	300000	-	300000
Nohud	60000	-	60000	10	-	600000	-	600000
Cülbend	90000	-	90000	7	-	630000	-	630000
Küşne	150000	-	150000	5	-	750000	-	750000
Yekün						48000000	-	48000000
Kile-i İstanbuli			Kuruş					
Zeğrek	150000	-	150000	10	-	1500000	-	1500000
Susam	300000	-	300000	10	-	3000000	-	3000000
Ceviz	15000	-	15000	13	-	195000	-	195000
Kıyye			Kuruş					
Erz	100000	-	100000	3	-	300000	-	300000
Penbe-i								
Ham	400000	600000	1000000	6	7	2400000	4200000	6600000
Harir								
Kozası	10000	20000	30000	60	70	600000	1400000	2000000
Üzüm	300000	-	300000	1	-	300000	-	300000
Badem	15000	25000	40000	10	12	150000	300000	450000
			Para					
Soğan	500000	-	500000	10	-	125000	-	125000
Cehri	15000	45000	60000	20	25	300000	1125000	1425000
Yekün						8870000	7025000	15885000
Balmumu			Kuruş					
	5000	6000	11000	20	25	100000	150000	250000
Yapağı	2000	3000	5000	6	7	12000	21000	33000
Tiftik	3000	7000	10000	10	12	30000	91000	121000
Kıl	40000	10000	50000	4	5	260000	50000	310000
Cild-i			Aded					
Sansar	200	3800	4000	60	70	12000	266000	278000
Cild-i								
Tilki	17000	10000	27000	12	15	204000	180000	354000

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Yekün-ı Kıymet
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
Kök	Kıyye							
Boya	2000	3000	5000	5	6	10000	18000	28000
Çiriş	20000	80000	100000	1.5	2.5	30000	200000	230000
Mazı	20000	30000	50000	4	4.5	80000	135000	215000
Antuf	2000	3000	5000	3	3.5	6000	10500	16500
Yekün						752000	1280500	2032500
Şakaloz	Kıyye							
	2000	3000	5000	3	3,5	6000	10500	16500
Duhân	80000	100000	180000	5	6	400000	600000	1000000
Kesilen	Aded							
Ağnam ve								
Keçi	180000	-	180000	40	-	7200000	-	7200000
				Para				
Patates	50000	100000	150000	20	-	25000	10000	125000
Ketre	5000	25000	30000	1	2	5000	50000	550000
				Para				
Sumak	5000	-	5000	12	-	7500	-	7500
Sumak								
Yaprağı	10000	-	10000	4	-	5000	-	5000
Nar								
Kabuğu	10000	-	10000	4	-	5000	-	5000
Yekün						9066000	65575500	74341500
Livâ-i Mezkûrun Mahsulat-ı Sınâiyesi								
Mülevven	Aded			Kuruş				
Sahtiyan	50000	30000	80000	15	12	750000	540000	1290000
Mülevven								
Meşin	60000	10000	70000	6	8	360000	320000	680000
Kösele	20000	-	20000	40	-	80000	-	800000
Muytâbiye	60000	-	60000	9	-	540000	-	540000
Keçe ve								
Külâh	40000	-	40000	6	-	240000	-	240000
Tunç Mangal								
ve	1000	-	10000	150	-	82500	-	82500
Şamdan				15				
Dökme								
Zengi	200	-	200	7	-	1400	-	1400
Mamulât-ı								
Ahşabiye	30000	20000	50000	15	20	450000	400000	850000
Çift Âlâtu								
Takımı	50000	-	50000	40	-	2000000	-	2000000
Eyer								
Takımı	500	-	500	100	-	50000	-	50000
Ma'reke								
Takımı	500	-	500	150	-	75000	-	75000
Yekün						5348800	1260000	6608900

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Yekün-ı Kıymet
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahili	Haricî	
	Aded			Kuruş				
Çetari İpliği	2000	2000	4000	100	120	200000	240000	440000
Gazaliye	3000	2000	5000	50	60	150000	120000	270000
Manusa	20000	30000	50000	15	20	300000	600000	900000
Beyaz ve Kırmızı								
Bez	60000	-	60000	10	-	600000	-	600000
Ayakkabı	200000	-	200000	12	-	2400000	-	2400000
Havlu	10000	10000	20000	5	6	50000	60000	110000
Yazma								
Yemeni	20000	5000	25000	7	8	140000	40000	180000
Gümüş	Kıyye							
Mamulâtı	500	-	500	1600	-	800000	-	800000
Beyaz ve Kırmızı İplik	40000	-	40000	23	-	520000	-	520000
Nühâs								
Mamulâtı	20000	-	20000	27	-	540000	-	540000
Demir								
Mamulâtı	300000	-	300000	8	-	240000	-	240000
Yekün						1344890	3320000	15768900
Livâ-i Mezkûrun Mahsulat-ı Mâyi'ası								
	Kıyye			Kuruş				
Peynir	300000	-	300000	2	-	600000	-	600000
Revgan-ı								
Sade	200000	-	200000	8	-	300000	-	300000
Pekmez	100000	-	100000	2	-	200000	-	200000
İç Yağı	120000	-	120000	5	-	600000	-	600000
Bezir								
Yağı	30000	-	30000	5	-	150000	-	150000
Hind								
Yağı	8000	-	8000	4	-	32000	-	32000
Susam								
Yağı	10000	-	10000	6	-	60000	-	60000
Meyve-i Höşk ve								
Ter	500000	-	500000	1	-	500000	-	500000
Meşrubat-ı	30000	-	30000	7	-	210000	-	210000
Mütenevvi'a								
Yekün						3952000	-	3952000
Malatya Sancağı Mahsulat-ı Arziyesi								
	Kile-i İstanbulî			Kuruş				
Hinta	1500000	-	1500000	10	-	15000000	-	15000000
Şa'ir	750000	-	750000	7	-	5250000	-	5250000

Mahsulatın Nevi	Sarfıyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Yekün-ı Kıymet
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
Mercimek	60000	-	60000	10	-	600000	-	600000
Nohud	90000	-	90000	10	-	900000	-	900000
Küşne	90000	-	90000	7	-	630000	-	630000
Bakla	90000	-	90000	7	-	630000	-	630000
Cülbend	90000	-	90000	6	-	540000	-	540000
Gilgıl	60000	-	60000	6	-	360000	-	360000
Darı	90000	-	90000	6	-	540000	-	540000
Zeyrek	60000	-	60000	10	-	600000	-	600000
Yekün						25320000		25320000
Penbe-i	Kıyye			Kuruş				
Ham	50000	60000	110000	7	8	350000	480000	830000
Harîr								
Kozası	30000	-	30000	60	-	1800000	-	1800000
Afyon	10000	-	10000	200	-	2000000	-	2000000
Erz	100000	100000	200000	2,5	3	250000	300000	550000
Kereste	Aded							
Ağacı	50000	60000	110000	10	15	500000	1050000	1550000
Kuru	Kıyye							
Dut	2000	2000	4000	1	1,5	2000	3000	5000
Duhân	90000	170000	260000	3	4	270000	680000	950000
Kök								
Boya	7000	27000	34000	4	5	28000	135000	163000
Çiriş	20000	10000	30000	2	2,5	40000	25000	65000
Mazı	5000	10000	15000	3	4	15000	40000	55000
Yekün						5255000	2713000	7968000
Ketre	Kıyye			Kuruş				
Antuf	3500	1000	4500	1	1,5	3500	1500	5000
Şakaloz	4000	-	4000	3	3,5	12000	-	12000
Pestil	3000	-	3000	3	-	9000	-	9000
Sucuk	40000	7000	110000	2	2,5	80000	775000	255000
Eşbabiye	20000	30000	50000	3	4	60000	120000	180000
Kuru	50000	60000	110000	1,5	3	75000	120000	195000
Üzüm	40000	-	40000	1,5	-	60000	-	60000
Cıld-i								
Sansar	800	200	1000	60	70	4800	14000	62000
Cıld-i								
Tilki	600	2000	2600	10	12	6000	24000	30000
Meyve-i Ter	812000	-	812000	Para	-	203000	-	203000
Yekün				10		556500	454500	1011000
Badem	Kıyye							
Balmumu	4000	6000	10000	10	13	40000	13000	1123000
Yapağı	1000	6000	7000	20	23	20000	138000	158000
Tiftik	20000	20000	40000	6	7	120000	140000	260000
Kul	5000	5000	10000	10	12	50000	60000	110000
Kesilen	20000	30000	50000	2	4	60000	30000	90000
Ağnâm ve	80000	-	80000	30	-	240000	-	240000

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Yekün-ı Kıymet
	Dahili	Harici		Dahili	Harici	Dahili	Harici	
Keçi								
				Para				
Ceviz	100000		100000	20		50000		50000
Cehri	100	10000	10100	18	20	1800	200000	201800
Yekün						3387330	3897500	37770800
Livâ-i Mezkûrun Mahsulat-ı Sınâiyesi								
Manusa	Aded			Kuruş				
	5000		5000	12		60000	-	60000
Beyazbez	15000	15000	30000	12	14	180000	210000	390000
Kilim ve								
Halı	1500	1500	3000	120	15	180000	225000	405000
Çubuk	5000	5000	10000	1	1,5	5000	7500	12500
Külek	10000	10000	20000	5	7	50000	70000	120000
Ayakkabı	50000	0000	50000	10	-	500000	-	500000
İskemle								
Sandık	1500	1500	3000	12	15	18000	22500	40500
Cild-i								
Camus	200	-	200	250	-	50000	-	50000
Cild-i								
Bakar	2000	-	2000	30	-	60000	-	60000
Çorap	12000	-	12000	6	-	72000	-	72000
Yekün						1175000	5450000	1710000
Kaval	Aded			Kuruş				
Zurna	1000	4000	5000	2	2,5	2000	10000	12000
Kırmızı								
Bez	20000	15000	35000	20	25	400000	275000	775000
Muytâbiye	2000	8000	10000	8	9	16000	72000	88000
Mülevven								
Meşin	15000	-	15000	6	-	90000	-	90000
Mülevven								
Sahtıyan	15000	-	15000	15	-	225000	-	2250000
Keçe								
ve Külâh	25000	-	25000	4	-	100000	-	100000
Nühâs								
Evânî	4000	-	4000	25	-	100000	-	100000
Mamul								
Demir ve								
Teferruatı	120000	-	120000	7	-	840000	-	840000
Tunç								
Evânî	7000	-	7000	15	-	105000	-	105000
Çift								
Alâtu	10000	-	10000	40	-	400000	-	400000
Yekun						3452000	992000	4445000

Mahsulatın Nevi	Sarfiyat-ı		Mahsulat Yekünü	Fiyat		Kıymeti		Yekün-ı Kıymet
	Dahilî	Haricî		Dahilî	Haricî	Dahilî	Haricî	
Livâ-i Mezkûrun Mahsulat-ı Mâyi'ası								
	Kıyye			Kuruş				
Peynir	100000	-	100000	1	-	100000	-	100000
Revgan-ı								
Sade	80000	-	80000	7	-	560000	-	560000
Revgan-ı								
Ter	10000	-	10000	8	-	80000	-	80000
Asel	20000	10000	30000	5	6	50000	120000	170000
Pekmez	50000	-	50000	2,5	-	125000	-	125000
Revgan-ı								
Neft	2000	3000	5000	10	15	2000	4500	65000
İçyağı	20000	-	20000	5	-	100000	-	100000
Dut								
Pekmezi	10000	-	10000	1	-	20000	-	20000
Yekün	-	-	0000	-	-	1037000	124500	1161500

İstatistik Cetvelinin Hülâsası

	Mâyi'ât Sınâiye	Mahsulat-ı Arzıye	Mahsulat-ı	İcmâl
Diyarbakır Sancağı	10759000	12613500	73123500	96583000
Siird Sancağı	1286800	3400000	34517200	29219000
Mardin Sancağı	2238000	8655100	36761000	47604100
Mamuretülaziz Sancağı	3952000	15718900	74341500	94062400
Malatya Sancağı	1161500	4445000	33873300	139479800

Posta Tarifnamesidir

Mukaddime

Memâlik-i Mahrûse-i Şahane'nin hangi mahallerine hangi günlerde posta çıkarılmakta olduğu ve nerelere Tatarlar vasıtasıyla mekâtib ve emanât ve eşya ve ne yerlere sürücü yedleriyle yalnız muharrerât îsâl kılınmakta ve ne mahallerin merkezlerinde müdür ikâme olunmakta bulunduğu ve posta işleyen mahallerin yekdiğerlerine olan bu'd ve mesafesi kaçır saatten ibaret idüğünü mübeyyin bu kere saye-i muhassenât-vâye-i cenâb-ı padişahîde haritası tanzim kılınmakla bunca lazım gelen bazı tarifât ve ihtarâtı ve alınacak ücürât ve saire muamelatı mübeyyin risalenin suretidir.

Malumat-ı Umumiye

Postalara tevdi' olunacak mekâtib ve matbû'âtın her halde peşinen ücürâtı alınmak usul-i müttehazedendir. Yapıştırılacak pulların esmânı ve elvânı ber-vech-i zîr beyân olunur.

Fi	Elvânı
On Paralık	Mor
Yirmi Paralık	Yeşil
Bir Kuruşluk	Sarı
İki Kuruşluk	Turuncu
Beş Kuruşluk	Mavi
Yirmi Kuruşluk	Kırmızı

Postalara teslim olunacak mekâtib ve evrak-ı saire ve gazete ve matbuat-ı mütenevvi'anın üzerlerine ber-müceb-i tarife ashâbı taraflarından pullar yapıştırılarak zîrde isimleri tahrîr ve ta'dâd kılınan merkezler sandıklarına vaz'ı lazım gelecektir ve pullar dahi işbu merâkizde fûruht olunacaktır.

Postahane-i Âmire, Galata, Beşiktaş, Üsküdar, Cağaloğlu, Bayezid, Ayasofya, Mahmud Paşa.

Bir mektubun posta pulları gram ve mikdarına nisbetle ücretinden noksan yapıştırılıp posta sandığına atıldığı halde mahalline gönderilmeyip postahanedeki tevkîf ve görünecek bir mahalle vaz' ile sahibi görüp mektubun mahalline irsâline tâlib olduğu halde noksan pullar ba'de'l-ikmâl irsâl olunacaktır.

Bir mektup sahibi postaya teslim etmiş olduğu mektubu geriye almak murad eylediği halde işbu mektup kendisinin olduğuna posta idaresinin temin ve sebep-i istirdâdı ne idüğünü dahi izah ve tebeyyün etmeğe mecbur olacaktır.

Posta sandığına atılan mektup ve evrak-ı saire üzerinde bulunan posta pullarının kalb ve yahud bir defa müsta'mel olduğu tebeyyün ettiği halde o makûle evrak mahalline gönderilmeyeceğinden mâ'adâ ashâbı dahi li-eclî't-te'dîb taharrî ve derdest edilecektir.

Eğer ki bozgunluk pullarda olan uygunsuzluk kendi tarafından olmadığının sahib-i mektub iddia ederse mütecâsirîni irâe ve isbat-ı madde etmesi lazım gelecektir.

Gönderilecek mekâtib ve sairenin üzerleri her kime gidecek olur ise isim ve şöreti ve mahalli ecnebi lisanında yazıldığı takdirde taşra postahane müdürü ecnebi lisanına âşinâ olmadıkları cihetle vakt-i zamanıyla mahallerine îsâle güçlük olmamak için eydan Türkçe dahi yazılması muktezîdir.

Postahane müdürü bulunan mahallere verilen bîlcümle mekâtib ve evrak-ı saire ücreti kâmil ol mahalde ahz olunur ve müdürü bulunmayan mahalden müdürü bulunan mahalle gönderilen evrak ve mekâtibin ücreti bittab' müdür bulunan mahalde ahz kılınacağından yalnız üzerlerine tarçmî renginde pul yapıştırılacaktır. Bir kimse kendi ismine vârid olan bir mektubun mührünü fek ve küşâd etmezden evvel adem-i kabul ile red ve iade edebilir ise de mektubun mührünü fek ve feth eyledikten sonra hiç bir vesile ve bahane ile eda-i ücretten imtinâ' edemeyecektir.

Mektup derûnuna kâime ve konsolide ve yahud her nevi meskûkât ve eşya-i saire vaz'ı katiyyen memnû' olup şayet bu memnû'iyeti isgâ etmeyip de yine vaz' edenler olduğu takdirde mektupları alıkonulup bundan dolayı zuhur edecek davasına havale-i sem' ve itina olunmayacaktır.

Posta işleyen mahaller için hariçten pulsuz mektup ve evrak-ı saire olup îsâl edecek olanlardan yedlerinde zuhur edip memurları taraflarından tutulacak olan o makûle evraktan postadan kaçırılmış farziyle iki kat ücret alınacaktır.

Taahhüd ettirilecek mektuplar bir zarf derûnuna vaz' olunup mühür fekki vâki olmadıkça açılmayacak surette zarfın üzeri mühür-i mûmâ-ileyhle ekal üç mahalden temhîr olunmak iktizâ eder. Bu suretle mektup gönderecek olan adam mektubu memur-ı mahsûsa teslim edeceğinden bunun için kendisine bir kıt'a makbuz senedi itâ edilecektir ve böyle taahhüdü mektup zayı olacak olur ve makbuz senedi sahibinin yedinde görülür ise ol halde mektup sahibine postahanedeki yüz kuruş itâ edilecektir. Bir kimse ber-minvâl-i muharrer senet alınmış taahhüdü bir mektubun postaya teslimi tarihinden altı mâh mûrûrunda zayı olduğu beyanıyla dava etmeye hakkı olmayacaktır. Alması ve yahud tarafından ma'rûf bir vekil irsâl ile icab eden senedi imza ederek aldırması lazım gelir.

Gazete ve sair malbu evrak zarf derûnuna vaz' olunup görünür surette kağıt ile çenberletilmesi iktizâ eder ve bu takım gazete ve matbuat arasına sıkıştırılmış mektup gönderilir ise sahibi tarafından iki kat ücret alınacaktır.

Eczâ-i nâriye ve bunun emsali muhâtaralı şeyler katiyyen kabul olunmayup reddolunur.

Taşraya akçe göndermek isteyenler taleb eyledikleri halde teshîlât olmak üzere yalnız posta ücreti ahz olunarak icabına göre Dersââdet Postahanesi havale verebilir.

Posta vârid olduğu gün mektupların ne saatten itibaren tevdi' olunacağı ahaliye ilan olunacak ve akşama kadar postahane derûnunda olan mahall-i mahsûsunda mektuplar tevzi' kılınacaktır.

Postanın vârid olduğu günde postahanedен alınmayan mektuplar ertesi günü müvezzî'ler ma'rifetiyle ashâbının mahallerine gönderileceğinden şimdilik adi mektubun beheri için yirmi taahhüdü için kırkar para alınacaktır.

Postahanelerde verilecek mekâtîbden ücret-i kademiye olarak bir şey alınmayacaktır.

Mekâtîbin işbu müvezzî'ler ma'rifetiyle ibtidâ tayin edilen hududun derece derece tatviliyle uzaklara kadar tevzi' edilecektir. Bu makûle mektupların ücreti verilmemiş ise mezkûr tarçinî renginde üzerinde ne kadar pul var ise ol miktar ücret peşinen eda olunacaktır.

Müvezzî'lerin icra-yı memuriyetlerinde kendilerinden nâ-becâ bir hareket ve muamele görülür ve yahud ziyade ücret talep olunur da Postahane-i Âmire idaresine iştikâ olunacak olur kimler olduğu anlaşılacak için yakalarında bulunan numaraların beyânı iktizâ eder.

Taşraya gönderilmek üzere postahancye gelecek emanet ve eşya ve taahhüdü mekâtîb saat dokuz buçuğa ve adi mekâtîb saat ona değin kabul olunacaktır.

Kara ve deniz postalarıyla gönderilecek emanet ve eşya ve taahhüdü mekâtîb yalnız Postahane-i Âmire'den ahz ve kabul olunup Galata Postahanesi'nden fakat bahren dahi taahhüdü mekâtîb alınır. Galata Postahanesi ile sair merkezlerde kara postaları için verilecek mekâtîb saat dokuz buçuğa kadar alınacaktır. Bahren ve berren postaların yevm-i hareket ve vürûdları Anadolu cânibine işleyen postalardan gerisi her Çarşamba çıkarıldığı misillü beher Pazar günleri Kayseri ve Kütahya ve Salı günleri Şam ve Bağdad tarikleri postaları Dersââdet'e vürûd eder ve Rumeli cânibinin karadan posta işleyen Niş ve Vidin ve saire mahallerine haftada bir kere her Salı günü emanet ve mektup ile postalar çıkarılıp oralardan her Cumartesi Dersââdet'e gelir ve her Perşembe günü Edirne, Sofya, Niş, Filibe taraflarına fevkalade olarak sürücü ile yalnız evrak postası gönderilip işbu mahallerden dahi Çarşamba günü Dersââdet'e vürûd eder. Ve bir de Edirne'den Dersââdet'e Pazartesi günü yalnız mektup postası gelir. Kezâlik Memâlik-i Mahrûse-i Şahane'nin sevâhil olan mahalleriyle içerisinde bulunan yerlere bahren işleyen postalardır.

Varna Tariki

Varna ve Şumnu ve Ruscuk tariklerine haftada iki defa Salı ve Cuma günleri posta çıkarılır ve emanet ve mektup saat altıya kadar alınır her Pazartesi ve Perşembe mahâl-i merkûmeden Dersââdet'e gelir.

Trabzon Tariki

Her Çarşamba günü Ereğli, Amasra, İnebolu, Sinop, Samsun, Giresun'a uğrayarak Trabzon'a gidip o civarda ve Anadolu'nun içerisinde bulunan mahallere olan emanet ve mekâtibi dahi buralardan gönderilmek üzere emanet saat sekize ve mekâtîb saat sekiz buçuğa kadar alınır ve avdette mezkûr iskelelere uğrayan posta her Pazar günü Dersââdet'e avdet eder.

Selanik Tariki

Selanik ve Manastır ve İşkodra'ya gitmek üzere kezâlik Perşembe günleri doğruca Selanik'e posta çıkarılıp kezâlik emanet saat sekize mekâtîb saat sekiz buçuğa kadar kabul olunur ve oralardan kezâlik Perşembe günleri Dersââdet'e gelir.

Galos Tariki

Kale-i Sultaniye ve Karaağaç ve Kavala ve Selanik'e uğrayarak mezkûr Galos ve Yenişehir ve Tırhala ve Yanya'ya beher hafta Cumartesi günleri posta çıkarılır. Emanet saat sekize mektup saat sekiz buçuğa kadar kabul olunur ve mezkûr mahallerden her Pazartesi günleri Dersââdet'e gelir.

İzmir Tariki

Gelibolu Kale-i Sultaniye ve Midilli'ye uğrayarak İzmir ve civarı mahallere beher Perşembe günleri posta çıkarılır. Emanet saat sekiz ve mekâtîb saat sekiz buçuğa kadar alınır ve zikrolunan mahallerden her Çarşamba günleri gelir.

Körfez Tariki

Danca ve Karamürsel'e uğrayarak beher gün sabahları İzmir'de posta çıkarılır ve beher gün akşam üzerleri gelir.

Gemlik Tariki

Mudanya, Gemlik'e uğrayarak Bursa'ya her Pazar ve Salı ve Cuma günleri sabahleyin posta ihrâc olunup her Cumartesi ve Pazartesi ve Çarşamba günleri akşamları vürüd eder.

Bandırma Tariki

Bandırma ve oradan Balıkesir'e her Perşembe günleri posta çıkarılır ve bu mahallerden her Pazar sabahleyin gelir.

Tekfurdağı Tariki

Silivri ve Ereğli'ye uğrayarak Tekfurdağı'na her Salı ve Cumartesi günleri sabahleyin posta çıkarılır ve işbu mahallerden Pazartesi ve Perşembe günleri akşam üzerleri gelir.

Malumat-ı Bahriye

Deniz postasıyla nakl olunacak mekâtib ve gazete ve evrak-ı sairenin posta ücreti kara postası misillü peşinen te'diye olunacağından bunlara dahi iktizâ eden posta pulları evvelce yapıştırılmak icab-ı haldendir. Âsitâne'den Memâlik-i Şahane sevâhilinde vâki iskelelere gerek bu iskelelerin birinden diğerine gönderilecek adı bir mektuptan kırkar para ücret alınacaktır. Fazla olan mektubun her bir dirhemi için nısf ücret yani yirmişer para daha zam olunacaktır. Gazete ve evrak-ı matbu ve taahhüdü mektuplar için kara postasında ne suretle ücret alınırsa bahren isâline dahi ol vechile muamele edilir.

Posta Tarifesi

Mektup Tarifesi

Kadîmden beri beyne'n-nâs ma'rûf ve müsta'mel olan kuyyenin üç dirhemi dirhem-i a'şârî hesabıyla on gram itibar olunarak beher on gramlık mektuptan yüz saat mesafe için ve yüz bir saatten iki yüz saate kadar üç ve iki yüz bir saatten ilerisi için her kaç saat olur ise olsun hudud-ı hakanîde nihayet-i mesafeye kadar altı kuruş ücret ahz olunur. Ve on gramdan fazla gelen mekâtübden beher beşer gram kadar fazlası için nısf ücret alınır.

Postahane olan mahallerde iki kat ücret ahzıyla taahhüd usulü icra olunduğu misillü Tatar caddesi olan mahallere emanet ve eşya ve mektup gönderilip Tatar işlemeyen mahallere yalnız mektup gönderilir.

Gazetelerin beheri on altı gram olanların beş ve otuz gram kadar on ve bundan ziyadesinin ücreti yirmi paradır. Ve risâle şeklinde olan gazetelerin beher seksen üç gramlığının yirmi paradır.

Devlet-i Aliyye matbaalarında basılan kitapların taşraya nakl ve ihracında eşya-i saireye nisbetle nısf ücret ahz olunur.

Evâmîr-i aliyye ve defâtîr ve senedât gibi evraktan yüz otuz bir grama kadar on gramlık adı bir mektup ücreti ve yüz otuz bir gramı tecâvüz eder ise nümune vechile saatte iki yüz elli grama kadar iki ve iki yüz elli birden beş yüz grama kadar dört ve beş yüz birden yedi yüz elli grama altı ve yedi yüz elli birden bir kilograma kadar sekiz para ahz olunacaktır.

Ve bu makûle evrakın taahhüdü arzu olunur ise ücretinin iki misli ahz edilerek icra olunacaktır.

Emanet Tarifesi

Altın emanetinin beher bin kuruşu için saatte üç ve sîm mecdiyenin kezâlik beher bin kuruşu için saatte altı ve meteliğin beher bin kuruşu için kezâlik on iki para ücret alınacaktır.

Posta ile bu makûle sîm zer meskûkât ve mücevherât ve saire zî-kıymet eşyanın hîn-i naklinde kıymetleri hesabıyla beher bin kuruşu için altı para alınarak sigorta usulü icra olunur ve meskûkât-ı nühâsiyenin postalar ile nakli memnû'dur.

Nümune Tarifesi

Zî-kıymet eşyadan usul-i sâbıkî üzere kıymetine nisbetle beher bin kuruşu için iki para ücret alınır. Fakat kıymetdar olmayan eşya-i adiyeye de dirhem hesabı dirhem-i a'şârîye tahvîl olduğundan ha'demâ beher saatte bir gramdan iki yüz elli grama kadar olan eşyadan iki ve iki yüz elli birden beş yüz grama kadar olan eşyadan dört ve beş yüz birden yedi yüz elli grama kadar ağırlıkta bulunan eşyadan altı ve yedi yüz elli birden bir kilograma kadar eşyadan sekiz para ücret alınacaktır. Ve bir kilogramdan ziyade olan eşyanın nihayet iki kilogramdan ziyade ağırlıkta bulunanlarının kabul ve adem-i kabulünde posta muhtâr olacaktır. Postaya verilen emanet akçenin derûnunda beyan olunan mikdardan fazla akçe zuhur eyledikte bu fazlanın iki kat ücreti ahz olunur.

Bir zatın nefsince bazı mühim ve müsta'cel işi vuku bulup da zuhurât Tatar ve sürücü ihracını murad eylediği takdirde ber-müceb-i tarife mektup ücreti verdikten sonra beher saatte Tatar için yirmi beş ve sürücü için üçer buçuk kuruş ücret ahz olunur.

Selanik'den Rumeli Tarîki

Yenice-i Vardar	2,5					
Vidin	2,5	İşkodra	2,5	Ergürü	2,5	Varna demiryoluyla
Türbeli	2,5	Bar	2,5	Sayade	2,5	Şumnu 2,5
Manastır	2,5	Siroz	2,5	Nadre	2,5	Cuma-i Atık 2,5
Ohri	2,5	Galos'dan	-	Preveze	2,5	Bervari 2,5
İlbasan	2,5	Yenişehir	2,5	Karaağaç'dan		Hezergrad 2,5
Tiran	2,5	Tırhala	2,5	Yenice-i Karasu		Ruscuk 2,5
Draç	2,5	Yanya	2,5	Kavala'dan		Silistre 2,5
Niş	2,5	Premed	2,5	Drama	2,5	
		Berat	2,5	Nevrekop	2,5	

Trabzon Tarîki

Gümmüşhane	2,5	Veli Baba	2,5	Hakkari	4	Amasolon	2,5
Erzincan	2,5	Toprakkale	2,5	Samsun'dan		Aydın	2,5
Bayburt	2,5	İKikâlise	2,5	Ladik	2,5	Muğla	2,5
Masad	2,5	Üçkilise	2,5	Amasya	2,5	Nazilli	2,5
Hoşpınar	2,5	Diyadin	2,5	İzmir'den		Denizli	2,5
Erzurum	2,5	Bayezid	4	Melemen	2,5	Burdur	2,5
Hasankale	2,5	Bitlis	4	Manisa	2,5	Sarayköy	
Kars	2,5	Van	4	Kasaba	2,5		

Dahil-i Vilayette Bulunan Ma'âdin Ve Bunlara Müte'allik Malumat

Diyarbakır Sancağında Ergani Maden-i Hümayûnu

İşbu maden tarih-i Hicretin altı yüz on ikinci senesinde zuhûr eylediği *Müneccimbaşı Taribi*'nde mezkûrdur. Maden-i mezkûr kibrit-i nühâs tabir olunur cevherden ibaret ve cevher-i mezbûr yüzde yirmiden otuz kadar nühâs ve yüzde otuz mikdarı kükürt ve yüzde kırk mikdarı demirden mürekkebtir. İşbu cevher eb'âd-ı selâseyi hâvî ve murabba'ı ve yahud müsemmeniyü's-şekl kristallenmiş ve bazen mürekkeb olduğu halde bulunur. İnşikâk-ı tabiisi fark olunmaz. Cevher-i mezkûrun reng-i tabiisi turuncu sarıdır ve ekseriyâ kararmış olmak üzere gayet sarıdır ve kezâlik menekşe gibi reng-âmiz olur ve yol çizgileri gayr-i madenî olduğu halde yeşile karîb siyah ve lakin biraz parlaktır.

Bu madenin salâbeti 15'den dörde ve siklet-i izâfiyesi 415'den 423 kadardır.

Zikrolunan cevâhir ağız körüğünde izâbe olunarak habbelenir. İşbu habbeler miktatsız demir olduğu nümâyân olur ve kömür üzerine dumani zâhir olarak bundan tenkâr ile halis bakır zuhur eder ve kezzab suyu müessirdir.

Kibrit-i nühâs-ı mezkûr hasbe't-tabî'a altın ile kibrit-i cedîde ziyadece müşâbih ise de çakı ve saire ile kesilmek murad olduğu halde parça parça kopmayıp dağılmasın nazaran altın olmayarak kibrit-i nühâs olduğu zâhir olur.

İşbu kibritin fark ve temyizi bu vehiledir ki bâlâda beyân olduğu üzere cevher-i mezkûrun rengi gayet sarı ve birkaç ucuyla dokunulduğu takdirde ateş çıkmaksızın müessirdir.

Kibrit-i nühâs cevheri granit ve buna mûmâsil ve kezâlik akîb tabir olunan tabaka derûnunda damar halinde bulunup hasbe'l-âde kibrit-i hadîd ve ekseriyâ kibrit-i rasâs ve tunya ve fahm-ı nühâs ile birlikte bulunur. İsviçre'de vâki Fahlul tabir olunan bakır madeni bir nevi cevher olup Yılantaş ve Nayis tabir olunan bir nevi tabaka derûnunda ekseriyet üzere bulunur bir nevi cevherden, diğer madenler Kozla tabir olunan mahalle karîb Hartz dağlarında ve Taban'da ve Macaristan'da ve Turinciya'da ve mahall-i sairede zuhur eder. İngiltere'de meşhur Kornol tabir olunan mahalde bu türlü cevherden senevi ondan iki bin tonilata -Osmanlı'nın tahminen on sekiz kantarı ve yahud sekiz yüz kıyye çekisidir- nühâs-ı safi çıkarılır. Zikir olunan kibrit-i nühâs cevherinin nemâli olup olmadığı ekseriyâ reng-i tabiisinden malum olup eğer rengi gayet sarı olur ve çekice mukabele etmez ise nemâli ve eğer gayet sert olup rengi dahi beyazca ve sarıya karîb ise bunda ziyadece kibrit-i hadîd olacağından nemâsiz olduğuna hükm olunur. Cevher-i mezkûrun izâbesiyle bakır haline tahvîlinde her bir işte kullandıktan başka pek çok göztaşı dahi istihsâl kılınır ve eczâ-yı kimyeviyede çelik tabir olunan kibrit-i hadîd dahi işbu cevherden istihsâl edilir.

Bâlâda zikir olunduğu üzere işbu kibrit-i nühâs kurre-i arzda ya damar halinde ve yahud yığın halinde bulunur idi.

İşte Ergani Madeni cevheri Cindere tabir olunan mahalde yığın halinde olarak tahminen yirmi bin metre murabba'î mahalli istî'âb ederek sath-ı arzda amûdî otuz metrede cevhere yetişilir. Cevher-i mezkûr tabakalarının yekdiğerlerine mülâsik ve meyilleri muhtelif olduğundan âlât-ı hendese ile tayini kâbil değildir.

Arpa Meydanı denilen mahalde dahi cevher tabakaları olduğu mervî ve her ne kadar re'yen bi'l-ayn gayr-i mer'î ise de hasbe'l-fen müşâbede olunan bazı emârelerinden şu rivayetin sıhhati istidlâl olunabilir.

Bundan başka Altındüzü tabir olunan mahalde işbu cevherden sath-ı zemin üzerinde bulunmuş ise de cindere cevheri kadar nemalî olmadığı inde't-tecrûbe anlaşılmış olduğundan ve bunun şimdilik imaline hacet görülmediğinden ne cânib-i mûriden imal olunmakta bulunmuş ve ne de madenciler taraflarından imaline râğbet olunmuştur.

Mezkûr Ergani Maden-i hümâyûnu bir su yolu ile dokuz aded mağaradan ibaret olup işbu mağaralardan altısı madenciler taraflarından ve cânib-i mûriden imal olunmakta bulunmuş ve üçü dahi mezkûr su yoluna menfes ittihaz olunmuştur. Zikr olunan su yolu ve dokuz aded mağaradan saye-i islahat-vâye-i hazret-i padişahîde sinin-i sâbıkada otuz bin kova beher kovası üç yüz kıyyedir, cevâhir ihraç olunup hîn-i iktizâda bu mikdarın iki misli dahi ihrac olunur.

Cindere'de vâki mağaraların suyu alınmak üzere mezkûr su yolu yetmiş sene mukaddem maden emini bulunan müteveffâ Yusuf Ziya Paşa zamanında hafır olunmuş ise de hîn-i küşâdında âlât-ı hendese ile imal edilmediğinden intizamsız surette olarak pek çok vakitler zayi ve akçeler telef olmuş ve layık vechile küşâdına muvaffak olunamadığından alâ-hâlihî terk olunmasıyla kapanıp kalmış.

Ve üst tarafında bulunan mağaralarda cereyanı ise gayr-i mümkün bulunmuş olduğu halde seksen üç senesi Martında biri şiddetli yağmur yağarak birinci numaralı mağaradan başkaları yıkılmış olduğundan şeref -ta'alluk eden irâde-i seniyye mûcib-i âlisi üzere asâkir-i şahane miralaylarından izzetlü İsmail Hakkı Bey'le maden mühendislerinden Mösyö Avayis islahat memuriyet-i mahsûsuyla maden-i mezkûra gelerek mezkûr mağaraların tamir ve madenin islahatına himmetle bir taraftan su yolunun hafır ve küşâdına ve diğer taraftan yıkılan mağaraların fenne tabikan yapılmasına teşebbüs olunarak bi-lutfihî teâlâ hüsni hitâmına muvaffakiyet hasil olmuş ve su yolu iki el arabası yan yana geçebilecek derecede açtırılıp mağaralar derûnunda ne kadar toplanmış sular var ise kâmilen alınarak daha tatbîr olunacak mahalli kalmamıştır. Gerek mezkûr su yolundan ve gerek zikr olunan mağaraların tabanlarından nemalî cevher çıkarılmış ve sene be-sene otuz bin kova mikdarı cevher çıkarılıp filika ocaklarında ihrâk olunmakta bulunmuştur. Su yolu tabir olunan bakırlı suyun yani roş suyunun keyfiyeti böyledir ki kibrîti-nühâs tabakalarının bulunduğu mahal üzerine kar ve yağmur yağdıktan sonra suları işbu tabakalardan içeri geçmeyerek suyun terkibinde bulunan müvellidü'l-humûza ile bakır arasında bir imtizâc-ı kimyevî vuku bulmakla su kibrîti-nühâsın yalnız nühâsını alıp hamzı nühâs halinde su yolunda dışarıya akmakta olduğu halde bu su derûnuna demir konulduktan yine imtizâc-ı kimyevî hâsıl olarak su derûnundaki demir birkaç gün zarfında ham bakıra tahavvül eder. Mezkûr demir ham bakıra döndükten ve kâl edildikten sonra yüzde elliden altmışa kadar safî bakır hâsıl olur. Seksen beş senesinde altı bin kıyye mikdarı Ergani Madeninde demirden mütehavvel nühâs-ı matbûh alınarak Dersaadet'e gönderildiği gibi sonraki senelerde dahi gönderilmekte bulunmuştur. İşbu sudan senevî on-onbeş bin kıyye safî bakırın istihsâli mümkün olabilir ise de kâl edilecek çam ağacının fikdânı hasilat-ı mezkûrenin ma'dûmiyetini mûcib bir emir-i mücbir olmaktadır. Maden-i mezkûrda kadîmen Macaristan kâidesi üzere dört aded izâbe fırını mevcut olup iki aded dahi geçen seksen dokuz senesinde bi'l-inşa altı adede iblâğ edilmiş ve bu sayede sene-i mezkûrede hasilatın mikdarı yüz seksen bin batman îsâl eylediği gibi işbu doksan sene-i hâliyesinde dahi iki yüz bin batmanı tecâvüz edeceği me'mûl ve eltâf-ı hafiyeye-i ilâhiyyeden mes'ûl olup ancak mikdar-ı mezkûre nühâsın kâl ve tasviyesi husûsunda Tokat Kâlhane'sinin adem-i kifayeti cihetiyle ya mezkûr kâlhane ocaklarının tezyîd ve yahud diğer bir mahalde daha kâlhane inşasına taharrî-i imkan mecburiyeti rû-nümûd olunmakta bulunmuştur. Ve maden-i mezkûrun cevherine hadd-i nihayet olmayıp ancak izâbesine muktezî hatabın sene be-sene tabâ'üd etmekte olduğundan esbâb-ı servet ve mamuriyet-i mülkü mükemmel ve himmet-i cihan-kıymet-ü ulyâsı mesâlih-i imâriye-i memâlik ve bilâdın her cihetini şâmil olan metbû'-ı mufahhamımız ve veliyyü'n-nimet-i bî-minnetimiz padişahımız efendimiz hazretlerinin saye-i islahat-vâye-i mülûkânelerinde maden-i mezkûrun her türlü islahatının istihsâline çalışılması matlûb ve mültezim-i âlî bulunmuş olmasıyla maden-i mezkûrun on iki saat mesafe cihet-i şarkıye ve şimaliyesi arasında kâin Hoşin ve Sivan ve Karabegan taraflarında ormanlar had ve nihayetsiz ve iki yüz seneden ziyade maden-i mezkûru idareye kifayeti şüphesiz olmakla mahâll-i mezkûreden ber-vech-i sühûlet mahrûkât-ı mukteziyenin nakli zımında bir tarîk küşâd ve inşası mutasavver olarak evvelce mühendis ve memurlar tayini ile keşfiyyât-ı nazariyyesi icra ettirilmiş ve henüz amelîyatına mübâşeret olunamamıştır. Maden-i mezkûr için senevî dört milyon kuruş sermaye tahsis ve emvâl-i vilayetten havale ve tertib olunmakta olup işbu doksan senesinde Tokat'a nakl olunacak nühâsın üçürât-ı nakliyesi karşılığı olmak üzere bir milyon kuruşun dahi ilavesiyle beş milyon kuruşa iblâğ buyurulmuştur.

Mamuretülaziz Sancağında Keban Maden-i Humayûnu

Maden-i mezkûrda iki aded cesîm kurşunlu sîm mağarası ve iki aded nâ-tamam su yolu olup mezkûr mağaralar elân işlemektedir. Zikr olunan kurşun birisi kibrîti-rasâs ve diğeri karbon-ı rasâs olmak üzere iki neviden ibaret olup senevî iki binden üç bin kovaya kadar cevher çıkarılır. Cevher-i mezkûrdan altmış binden yüz bin kıyyeye kadar kurşun ve kırk binden altmış bin kıyyeye kadar mürdesen ve üç yüz elli kıyye mikdarı sîm-i hâlis hâsıl olur. Levazımâtı vaktiyle tedarik olursa bir misli daha tezâyüd edeceği me'mûl-i kavîdir. Maden-i hümâyûn-ı mezkûrda yine Macaristan usulü üzere körükler ve dört aded izâbe fırını ve bir aded kâl ocağı olup yirmi dört saat zarfında cevherin nemasına göre beş kıyye sîm istihsâl olunabilir.

Maden-i mezkûrda bir aded dahi kına ocağı vardır. Kâl ocağında ameliyat gören sîm bir ocakta tekrar tasfiye olunur.

Maden-i mezkûr için dahi senevî beş yük kuruş sermaye tahsis ve sermaye-i mezkûre Ergani Madeni havalesiyle tertib olunmaktadır.

İmalat için seksen dokuz senesinde tertib edilen cevher izâbesine muktezî kömür ve kütüğe nazaran dört yüz kıyye sîm-i saf istihsâli mümkün olabileceği me'mûldür.

Doksan senesi imalatına sene-i mezkûre Teşrîn-i Evvel ibtidâsından itibaren mübaşeret ettirildiği cihetle sâl-i hâl hasılatı bi't-tab' sinin-i sâbika hasılatından dîn olacağı derkâr ise de bi-lutfihî teâlâ derdest-i icra olan ıslahat ve tasavvurât icabınca doksan bir senesinden itibaren maden-i mezkûrun umûr-ı imaliyesi dahi bir hasen surette cereyan ve usûl-i idare ve imaliyesinin diğer sîm madenlere kavâid-i imaliyesine tahvîl ve tebdîliyle temettu'ât-ı fevkâlâdesinin istihsâline atf-ı nazar-ı im'ân ettirileceğinden bâ-lâyiha istîzân olunan tedâbîr ve teşebbüsâtına müsaade buyrulduğu surette bu maden hasılatının sene be-sene tezâyüd ve terakkîsi me'mûl ve eltâf-ı hafiyeye-ilâhîden mütemennâ ve mes'ul bulunduğu müdürlüğünden gönderilen varakada gösterilmiştir.

Yine Mamuretülaziz Sancağında Çabakçur Madeni

Maden-i mezkûr kibrit-i hadîdden ibaret olup imale şâyân maden olmadığı bu defa olunan muayeneden anlaşılmıştır.

Livâ-i Mezkûrda Hoşin Madeni

İşbu Hoşin Palu kazasına muzâf bir nahiyedir. Nahiyeye-i mezkûrda nühâs madeni damar halinde bulunup bir aded mağara ve bir su yolundan ibarettir ve cevher kibrit-i nühâstır. Cevher-i mezkûr yüzde beşten ona kadar nühâs-ı sâfi verir. İşbu madende iki aded izâbe fırınıyla bir kâl ocağı ve sekiz aded falaka mevcut olarak iltizâmen hafr ve imal olunur.

Ve hasılattan yüzde beş cânib-i mîrîye alınır. Maden-i mezkûrun cevheri her ne kadar Ergani Madeni cevheri kadar nemalî değil ise de cevânib-i erba'ası orman ve meşe ve ardıç ağaçlarıyla muhât olduğundan mahrûkâtça sühûletli ve Ergani Madeni'ne nisbetle ikinci derecede bir madendir.

Malatya Sancağında Tepehan Madeni

Maden-i mezkûr kibrit-i nühâs madeni olup ve damar halinde bulunup cevheri Hoşin madeninden daha nemalîdir. Bundan takriben yüzde on beşten yirmiye kadar nühâs-ı sâfi alınabilir. Cevherini ihrâk ve izâbeye muktezî mahrûkât yarım saat mesafede olduğundan maden-i mezkûr imale şâyândır.

İşbu maden vali-i esbak müteveffâ Hafız Paşa zamanında bin iki yüz elli senesinde hafr ve imal olunarak muahharan tatil edilmiş olduğu halde hâlâ Sivas vilayet-i celîlesi valisi devletlü İzzet Paşa hazretlerinin Mamuretülaziz valiliği zamanında dahi bir sene mikdarı hafr ve imal ettirilmiş ise de ameliyâtı devam etmeyip ve mağarası dahi yıkılıp mu'attal kalmıştır. Zikr olunan madende bazı filika ocakları ve fırını dahi mevcut ise de o da müşrif-i harabe olmuştur.

Eğil Madeni

Diyarbakir sancağı dahilinde ve Eğil nahiyesinde Perçeman nam karye ile sair üç karyede kurşun madeni de vardır.

Maden-i mezkûrun birisi fahm ve diğeri kibrit-i rasâsdan ibaret olmak üzere iki cins olup bundan yirmi beş sene mukaddem mültezim ma'rifetiyle hafr ve imal ve muahharan terk ve tatil edilmiştir. Maden-i mezkûr yalnız kurşun istihsâli için imale şâyân ise de bunun bir kıyyesinde bir buğday kadar sîm mevcut olduğundan sîm için masârifini idare edemeyeceği cihetle imale şâyân değildir.

Süird Sancağında Kâin Ma'âdin

Livâ-i mezkûra tabi Şirvan ve Garzan ve Hıyan dağlarında madenler var ise de bunlar için bir keşf-i sahîh icra olunmamış ve fakat Esad Paşa merhum zamanında Hıyan ve Şirvan taraflarında biraz cevher Diyarbakir'e celb ile kâl ettirilerek altın madeni olduğu anlaşılıp ol vakit keyfiyet Dersaadet'e inhâ olunmuştu. Bir memur irsâliyle şöylece keşf ettirilmiş ise de imalatta faide olmayacağını memur-ı mûmâ-ileyh Dersaadet'e yazıp iş ele alınmamıştır.

Lakin madeniyât fenninde mâhir bir zat müceddeden tayin olunarak keşf edilse faidesiz olmayacağından me'mûl-i kavî vardır. Mezkûr Hıyan dağında bir demir madeni olup maden-i mezkûr devletlü İsmail Paşa hazretleri miralay iken li-eclî'l-ıslahat o havaliye vardıkta bulmuş ve li-eclî't-tecrûbe cevheri izâbe edilerek faidesi anlaşılmış ve dört sene evvel dahi bu tecrûbenin te'kîdiyle maden-i mezkûrun menfaati olduğu meydana çıkıp keyfiyet Dersaadet'e arz edilmiştir.

Mardin Sancağında Kömür Madeni

Livâ-i mezkûra muzâf Hacı Behram nahiyesinde dört sene mukaddem bir vapur kömürü madeni tahkik olunup lede'l-muayene temiz maden olduğu anlaşılıp ve haylice kömür dahi Bağdad vilayet-i celîlesi cânibinden mutâlebe

ile gönderilip vapurlarda isti'mâl olunmuş ise de maden-i mezkûr la nehr-i Dicle arasında bulunan on on beş saatlik yol gayet sa'bu'l-mürûr olmak cihetiyle ondan nehre kadar naklinde külfî masraf ve müşkilât görülmekle bi-menihî teâlâ mezkûr yol tesviye olunur ise maden-i mezkûr pek menfaatli bir şey olur.

Bu suret dahi vilayetçe daire-i tasavvurda olmağa saye-i şahanede hüsn-i muvaffakiyet husûlü eltâf-ı ilâhiyyeden mercûdur.

Vilayetin sair bazı mahallerinde dahi kömür madeni olduğu haber verilerek nûmuneleri celb ve muayene olunmuş ise de işe yarar surette görülemediği anlaşılmıştır.

Dahil-i Vilayette Kâin Memlehalar

1-Melefan Memlehası

Memleha-i mezkûre Siird sancağına muzâf Garzan kazasında ve kaymakam makarnı bulunan Zok karyesine üç saat mesafededir.

Bulunduğu mahal sengistân ve cebel olup mezkûr Melefan dahi iki yüz haneyi şâmil bir karyedir. Memleha-i mezkûre yirmi zirâ' umkunda şor sular ile memlû kırk aded kuyudan ve şu kuyuların yanında üç yüz seksen üç aded tâbeler olduğundan karye-i mezkûre ahalisinden olan amele ma'rifetiyle kovalar ile kuyulardan su çekilip tâbelere döküldükten sonra incimâd ettirilir. Haziran ibtidâsından Teşrîn-i Evvel nihayetine değin hararet-i havaya nisbetle beher on beş gün incimâd eden tuzların kıyyesine dörder buçuk para ücret-i imaliye ve nakliye ve anbariye verilir. Kuyular karye-i mezkûreye bir çeyrek saatten iki ve üç saate kadar mesafât-ı mütefâvitededir.

Memleha-i mezkûreden senevî bir milyon kıyye ve daha ziyade tuz husûle gelir. Eğer itina olursa bir ol kadar tuz daha çıkarılabilir ise de killet-i sarfiyat cihetiyle o dereceye imalatına kesret ve ehemmiyet verilmemektedir.

2-Sason Memlehası

Memleha-i mezkûre yine Siird sancağı dahilinde Siird'e on iki saat mesafesi olan Sason kazasında sengistân bir mahalde ve iki yüz haneyi şâmil bir kasabadır. İşbu memleha yirmi bir aded tuz kuyusuyla altmış üç aded tâbeden ibaret olup keyfiyet-i imal ve idaresi Melefan memlehası gibidir. Mezkûr kuyular kasaba-i mezkûrenin cevânib-i erba'asında bir çeyrek saat nihayet iki buçuk saat mikdarı mesafât-ı mütefâvitedir. Bundan dahi bir nisfi kadar ziyade çıkarılabilir ise de sarfiyatçı olan killet üzerine bu mikdarla iktifâ olunur.

3-Salha Memlehası

İşbu memleha dahi Siird sancağında ve Garzan kazasının kaymakam makarnına üç ve nefsi Siird'e altı saat mesafede bulunan on beş haneyi şâmil Hoşyar nam karye-i mezkûra bir çeyrek saatten iki saat kadar mesafât-ı mütefâvitedir. Memleha-i mezkûre yirmi bir aded kuyu ve yüz yirmi beş tâbe ve bir havuz ve dört aded cesîm ve mürtefi ve devri birer saat mesafeli ve metrûk kaya tuzlarından ibaret olup keyfiyet-i imal ve idareleri zikr olunan memlehalardan gibidir. Bu memlehadan senevî üç yüz bin kıyye tuz çıkarılır.

Bir nisfi mikdarı dahi ziyade çıkarılabilir ise de sarfiyatın killeti üzerine çıkarılmaktadır.

4-Zırkı Memlehası

Bu memleha dahi Siird sancağında on beş haneyi şâmil Deklan karyesinde olup mutasarrıf makarnına bir saat mesafede sengistân bir mahalde karyeye bir saatten beş saate kadar mesafe-i mütefâvitede bulunmuştur.

Memleha-i mezkûre yirmi sekiz kuyu ve üç tâbe ve bir havuz ve devri bir saat mesafeli ve metrûk kaya tuzlarından ibaret olup keyfiyet-i imal ve idareleri ötekiler gibidir.

Bundan senevî beş yüz bin kıyye tuz çıkarılır. Nisfi mikdarı daha çıkarılabilir ise de kezâlik sarfiyatında killet olduğundan sarf-ı nazar olunmaktadır.

5-Küfre Memlehası

Bu da Siird sancağında olup Şirvan kazasının kaymakam makarnına iki veya nefsi Siird'e dört saat mesafede ve yüz elli haneli Küfre karyesinde ve sengistân bir mahalde ve karyeye yarım saatten beş saat mesafeye kadar mesafât-ı mütefâvitedir.

Memleha-i mezkûre on-on beş zirâ' umkunda elli beş aded kuyu ve iki yüz otuz tâbe ve devren bir saat mesafeli metrûk bir cesîm kaya tuzundan ibaret olup keyfiyet-i imal ve idaresi ötekiler gibidir.

Bundan senevî altı yüz bin kıyye tuz çıkarılıp sarfiyatında killet olmasa bir ol kadar dahi çıkarılabilir.

6-Sadeh Memlehası

Bu memleha dahi Siird sancağında olup Eruh kazasının kaymakam makamına üç ve nefsi Siird'e dört saat mesafede ve otuz haneyi şâmil Sadah karyesinde ve karyeye yarım saatten üç saat kadar mesafât-ı mütefâvitede sengistân bir mahallededir.

Memleha-i mezkûre sekiz ve on zirâ' umkunda yedi aded kuyu ve yüz seksen aded tâbe ve beş havuz ve devren bir saat mesafeli metrük bir kaya tuzundan ibaret olup keyfiyet-i imal ve idareleri ötekiler gibidir.

Bundan senevî beş yüz bin kıyye tuz çıkarılıp sarfiyat ve sürümü olsa bir nisfi kadar dahi çıkarılabilir.

7-Kilis Memlehası

Bu dahi Siird sancağında Eruh kazasının kaymakam makamına dört ve nefsi Siird'e yedi saat mesafede on beş haneyi şâmil Kilis karyesine yarım saatten dört saate kadar mesafât-ı mütefâvitede ve sengistân bir mahallededir.

Memleha-i mezkûre sekiz on zirâ' umkunda on yedi aded kuyu ve yüz otuz sekiz aded tâbe ve dört havuz ve bir pınardan ibaret olup keyfiyet-i imal ve idaresi ötekiler gibidir.

Bundan senevî üç yüz bin kıyye mikdarı tuz çıkarılabilir. Sarfiyatı olsa bir ol kadar da çıkarılır.

8-Serhel Memlehası

Bu dahi Siird sancağında Eruh kazasının kaymakam makamına altı ve Siird'de on iki saat mesafesi olan on beş haneyi şâmil karye-i mezkûrda ve karyeye yarım saatten dört saate kadar mesafât-ı mütefâvitede sengistân bir mahaldir.

Memleha-i mezkûre yirmi iki aded kuyu ve iki yüz yedi aded tâbe ve bir havuz ve devren bir saat mesafeli metrük ve cesim bir kaya tuzundan ibaret, keyfiyet-i imal ve idareleri ötekiler gibidir.

Bundan senevî altı yüz bin kıyye mikdarı tuz çıkarılıp sürümü olsa bir nisfi kadar daha çıkarılabilir.

9-Lice Memlehası

İşbu memleha Diyarbekir sancağı dahilinde Lice kazasında kaymakam makamı olan Lice kasabasına iki ve nefsi Diyarbekir'e on sekiz saat mesafeli ve on beş haneli Malik karyesinde sengistân bir mahalledir. Memleha-i mezkûre on on iki zirâ' umkunda iki aded kuyu ve iki havuz ve altmış beş tâbeden ibaret olup yevmî ikişer kuruş ücretle altı nefsi amele işletirilerek senevî yetmiş seksen bin kıyye mikdarı tuz çıkarılır ve senesi içinde sarf olunur.

10-Bulank Memlehası

İşbu memleha Mamuretülaziz sancağında Palu kazasında kaymakam makamı olan Palu kazasına beş saat mesafede olup beş aded kuyu ve yirmi aded tâbeden ibarettir. Bundan senevî on bin kıyye tuz husûle gelip senesi içinde memâlih-i mezkûreden başka olmak üzere Siird sancağında ve Botan kalesinde ahali ve sekeneden hâli mahallerde Çemikârî ve tevâbii denilen on kadar memleha adem-i sarfiyata mebnî ba'de'l-inhisâr bâ-irâde ibtal edilmiş ve muhafazası için bir memur muhafız ve birkaç nefer kolcu olup tuz çıkacak mevsimlerde bi'l-istihdâm muhafazada bulunurlar ve bâlâda zikrolunan memlehalardaki kaya tuzları bu havalice muteber olmadığından metrükurlar.

Dahil-i Vilayette Kâin Enhâr Ve Sular Ve Köprüler

Diyarbekir Sancağı

1-Dicle Nehri

Nehr-i mezkûrun bir mikdarı Lice kazası dahilinde bulunan Piçar dağından ve birazı dahi Ergani Madeni'ne on saat mesafesi olan Gaydan karyesinden çıkıp cereyan ile Eğil nahiyesinde ikisi birbirine karışarak Diyarbekir pîşgâhından mürûr ettikten sonra âfide beyân olunacağı vechile enhâr-ı saire ile dahi birleşip ve Cizre ve Musul ve Bağdad ve Basra arasında nehr-i Fırat ile birleşip ve sonra Basra Körfezi'ne munsab olur. Tûl-i cereyânisi 1240 kilometredir. Maden'den gelen nehr-i mezkûr üzerinde kârgir ve müte'addid ahşap köprüler olduğu gibi Diyarbekir önünden cereyan [eden] nehr-i mezbûr üzerinde ve Diyarbekir'in yarım saat hâricinde on bir kemer üzerine mebnî bir cesim ve müstahkem köprü vardır ki şu köprü hulefâ-i Emeviye'den Hişam zamanında bina olunmuştur. Nehri mezkûr üzerinde Hasankeyf'de ve Cizre'de dahi bir harab köprü vardır.

2-Fırat Nehri

Nehr-i mezkûrun bir şube-i cesimesi Bingöl'den ve diğer şube-i cesimesi Erzurum vilayetinde Tercan kazasında Yeniköy'den çıkarak Bingöl'den çıkan şube Murad nehri namıyla mezkûr olmak üzere Meneşgüt nahiyesi taraflarında dahil-i vilayete vâsil olup ve diğer şubesi dahi Eğin kazasında vilayet hududuna yetişip Murad nehri Çabakçur ve

Zikri nahiyeleri arasında ve Palu ve Pertek kasabaları önünden ve diğer şubesi dahi Eğin ve Ağın'dan cereyan ile Keban Madeni civarında birleşerek Fırat nehri teşekkül ettikten sonra akıp çağlayarak İzoli ve Çüngüş ve Gerger'den mürûr ile Diyarbekir sancağında Siverek kazasına muzâf Bucak nahiyesinde Diyarbekir sancağı hududuna vâsıl olduktan sonra Samsat ve Birecik taraflarından ve Meskene ve Aneh câniblerinden geçip Dicle nehrinde mezkûr olduğu üzere Bağdad ile Basra arasında Dicle nehriyle birleşip aşağıda Basra Körfezi'ne munsab olur. Tûl-i cereyanı-si bin sekiz yüz kilometredir.

3-Murad Nehri

Fırat nehri bahsinde zikri mürûr eyledi.

4-Batman Nehri

Nehr-i mezkûr bir kısmı Siirt sancağına muzâf Sason kazasında Kabelceviz karyesinden ve bir kısmı da Kanisirm karyesinden çıkıp nefis-i Sason cânibinde birleşerek cereyan ettikten sonra Kulp nahiyesinde vaki Nerçek karyesinden çıkan su ile dahi birleşip bu cesim nehir teşekkül eder ve akıp çağlayarak Diyarbekir sancağına muzâf Silvan kazası derûnunda Beşiri'de Elmedina karyesi önünden mürûr ile Hasankeyf nahiyesinde Dicle nehrine munsab olur.

Nehr-i mezkûr üzerinde ve Silvan kazasında kaymakam makamı olan Meyafarkin kasabasına dört saat mesafede âsâr-ı atıkadın bir köprü vardır.

5-Enbar Nehri

Nehr-i mezkûr Diyarbekir sancağında Lice kazasına tabi Hani nahiyesinde müdür makamı olan Hani kasabası derûnundaki Ayn-ı Kebîr namıyla çıkan su olup oradan cereyan [ile] Pir Hüseyin karyesinden ve Karakoç'dan bi'l-mürûr Türkmen nahiyesinde Bismil karyesinden beride Köseli karyesi önünde Dicle nehrine munsab olur.

Nehr-i mezkûr üzerinde ve Karakoç karyesine on beş yirmi dakika bir mahalde bir köprü vardır.

6-Sinan Nehri

Nehr-i mezkûr Diyarbekir sancağında Çermik kasabasının arka tarafındaki dağlardan çıkıp cereyan ile aşağıda nehr-i Fırat'a munsab olur. Nehr-i mezkûr üzerinde ve kasaba civarında bir kârgir köprü vardır.

Mamuretülaziz Sancağı

1-Harankit Nehri

Nehr-i mezkûr Mamuretülaziz'e dört saat mesafede Alişam ve Kürsülü karyesi pişgâhından cereyan edip Çaybaki nam karyeden nebe'ân eder. Boyunda bulunan Ulubad kurâsi mevrû'âtını yaz mevsimlerinde saky ederek vakt-i şitâda Murad nehrine munsab olur.

2-Munzur Nehri

Nehr-i mezkûr Hozat kazasına muzâf Mercandağı pişgâhından çıkıp Çarsancak'dan ve Ovacık ve Cenc ve Bah nam mahallerden cereyan ederek Pertek kasabası civarında nehr-i Murad'a munsab olur.

Nehr-i mezkûr üzerinde bir köprü vardır.

3-Vanko Nehri

Nehr-i mezkûr Sançîçek nam mahalden çıkarak Ağın nahiyesinde cereyan ile nehr-i Fırat'a dökülür.

Nehr-i mezkûr üzerinde iki köprü vardır.

4-Eriki Nehri

Nehr-i mezkûr Sançîçek taraflarından çıkıp Eğin kazasında cereyan ederek Bahçe nam karyenin müte'addid değirmenlerini idare ve Eriki ve Gücan ve Mahalle nam mahalleri ve Ayçığa karyesinin bahçelerini iskâ ettikten sonra nehr-i Fırat'a munsab olur.

Malatya Sancağı

1-Dirmesih Nehri

İşbu nehir Malatya kasabasının cenûben müntehâsında eser-i binası mevcut olan bir harab kilise yerinde murabba'uş-şekl bir havuzdan çıkıp menba'ında bir değirmen idare edecek kadar ise de beş dakika açıldıkta geçit vermez mertebede cesâmet kesb eyler. Kasabaya duhûlünden sonra nisfı ayrılıp çeltik harklarına cereyan ve altı saat mesafe tahtında bulunan bağ ve bahçe ve mevrû'âtu saky ile eyyâm-ı şitâda lüzumsuz kalarak nehr-i Fırat'a munsab olur. İşbu suda yengeç ve balık ve kurbağa ve kaplumbağa misillü hayvanat olmayıp suyu gayet soğuk ve letâfet üzeredir.

Nehr-i mezkûr üzerinde gayet cesîm bir köprü ve yirmi kadar cesîmce köprüler nehr-i mezkûr menba'ından bir buçuk saat mesafeye gelinceye kadar vasatında cereyan eden su süt renginde olup güyâ kâfûr ile vasat-ı nehre bir beyaz hat çekilmiş gibi görünür. Bu mesafeyi geçtikten sonra hatt-ı mezkûr gâib olur.

2-Horata Nehri

Nehr-i mezkûr dahi kasaba-i mezbûrenin cihet-i şarkîyesinde Niyazi nam karyeden çıkıp kasabanın arzan vasatından mürûr eder. İşbu nehir ile Dirmesih nehri Aşağı Betanı denilen mahalde birbirine tesadüf ederek nehr-i Dirmesih kantara ile üzerinden ve işbu Horata nehri altından cereyan eyler. Bu letafet ve lezzeti fevka't-tarif ise de aşağılarda ta'mı bozulup boyuna bağ ve bahçe ve tarlaları saky eder. Üzerinde Niyazi ve Çifteköprü ve sair nam ile cesîm köprüler vardır.

3-Pınarbaşı Nehri

İşbu nehir kasaba-i mezkûreye bir saat mesafede Erdüzü nam karyenin üst tarafında Pınarbaşı denilen mahalden nübû' edip karye-i mezkûrenin vasatından şimâle doğru cereyan ve alt tarafında bağ ve bahçe ve mezzû'âtı saky eder ve eyyâm-ı mahsûsasında Dirmesih nehriyle birleşir. Bunun üzerinde müte'addid köprüler vardır.

4-Gernek Suyu

İşbu su enhârdan ma'dûd olmayıp değirmen idare edecek kadar ise de ahvâl-i acîbesi şâyân-ı beyândır. Şöyle ki kasabanın aşağı tarafında cihet-i şarkîyeden nebe'ân edip kırk elli hatve gider gitmez Dirmesih nehrine munsab olur. Cereyanı daimî olmayıp Nisan evâsıtında bir Cuma gecesi top patlar gibi bir gürültü bu dereden birdenbire çıkar. İki mâh müddet-i cereyandan sonra bütün nâ-bedîd olur.

5-Tokma Nehri

İşbu nehir Malatya sancağında Akçadağ kazasının Kürne nahiyesi tarafından şarka doğru cereyan eder ve Malatya'ya iki saat mesafe mahalle yaklaştıkta şimâle dönerek Korucak nam ziyaretgâh pişgâhında nehr-i Fırat'a munsab olur. Bağdad ve Dersaadet caddesi işbu nehre musâdif olmasıyla cennet-mekân Sultan Murad Han-ı Râbî' hazretlerinin âsâr-ı celîlelerinden olarak nehr-i mezkûr üstünde kırk kantara üzerine yapılmış bir köprü vardır.

6-Ballısu Nehri

İşbu nehir kasabanın cânib-i şarkîsinde bulunan cibâlden çıkan suların tecemmu'uyla hâsıl ve müteşekkîl olup kasabaya bir saat mesafe mahalden mürûr ile şimâle doğru cereyan ve etrafında bulunan kurâ ve mezârî' mazrû'âtını saky ederek nihayet nehr-i Fırat'a munsab olur.

7-Şişman Nehri

İşbu nehir kezâlik kasabanın cibâl-i mütecâvire-i şarkîyesinden çıkan sulardan teşekkül ederek dört saat mahalden cânib-i şimâle cereyan ve bir takım mezzû'âtı saky ederek nihayet nehr-i Fırat'a dökülür.

8-Hatun Nehri

Nehr-i mezkûr kasabanın cihet-i garbiyesinde bahçeler arasında Babohti nam mahalden çıkarak ve gittikçe uyûn-ı müte'addide sularıyla karışarak tekessür ve etrafında bulunan kurâ ve mezârî' saky ederek nehr-i Tokma'ye munsab olur.

9-Sultan Suyu Nehri

Nehr-i mezkûr Bulan karyesinden gelip Balyan suyuna karışarak Malatya sancağı merkezi olan Esposi kasabasına dört saat mesafede Akçadağ ile Esposi arasından şimâle doğru cereyan edip nehr-i Tokma'ye munsab olur. Mülgâ Harput Eyâleti Valisi esbak müteveffâ Sabri Mustafa Paşa işbu nehirden bir cetvel açtırıp altı saat mesafeye kadar götürmüş olduğu suyu matlûb olan mahalle yetiştirmezden evvel terk ve tatil etmişti. Muahharan seksen iki tarihinde cetvel-i mezkûr cânib-i mîrîden hafır ve tecdîd ve noksanı ikmâl ve on saat tûl dört saat arzında vâsî' münbit sahraya îsâl olunarak Dördüncü Ordu-yı Hümâyûn için bir çiftlik inşa olunmuştur.

10-Kalburcu Nehri

Nehr-i mezkûr Malatya sancağına muzâf Hısn-ı Mansur kazasında Kavi nam mahal derûnundaki cibâl pişgâhından çıkarak nehr-i Fırat'a munsab olur. Nehr-i mezkûr üzerinde bir kaç köprü vardır.

11-Değirmenko Nehri

Nehr-i mezkûr Malatya sancağına muzâf Besni kazasında kaymakam makarnı olan Besni kasabasına bir saat mesafede vâki boğaz içinden çıkarak on iki saat aşağıda nehr-i Fırat'a dökülür.

12-Göksu Nehri

Nehr-i mezkûr Besni kazasında Bolam nahiyesinde Sökü karyesi pişgâhında ve bir kısmı da karyeye bir saat mesafe mahalden ve birazı da Elbistan kazası tarafından çıkıp Besni'ye muzâf Oran karyesinde birleşerek cânib-i kibleye doğru cereyan ile nehr-i Fırat'a munsab olur. Nehr-i mezkûr üzerinde Gölbaşı nam mahalde Altınlı köprü namıyla ma'rûf bir köprü vardır.

13-Akdere Nehri

Bu nehir dahi Besni kazasında Burunçayır karyesi pişgâhından çıkıp Beşgeçit nam mahalde Göksu nehrine dökülür. Nehr-i mezkûr üzerinde Çelboğaz namıyla bir köprü vardır.

14-Kâhta Nehri

Nehr-i mezkûr Malatya sancağında Kâhta kazasında câri olup o civardan çıkarak Fırat'a dökülür. İşbu nehir üzerinde âsâr-ı atıkadan bir metin ve müstahkem köprü vardır.

Siird Sancağı

1-Botan Nehri

Nehr-i mezkûr Siird Sancağı dahilinde cari olup bir kısmı Muş sancağında Muks kazasında nefsi Muks'e üç saat mesafesi olan Ziyaret karyesinden bir buçuk saat aşağıda bir mağaradan ve diğer kısmı Van sancağında Çatak kazasından çıkıp Siird'e muzâf Beydar karyesine geldikte ikisi birleşerek cereyan ve Siird'e bir saat mesafeden geçip Telnuro karyesi hizasında Diyarbekir nehrine munsab olur.

2-Başur Nehri

Nehr-i mezkûr yine Siird sancağından câridir. Muş sancağında Mutki nahiyesinde çıkarak Rızvan'a muzâf Fındık karyesinden bir buçuk saat aşağıda Dicle nehrine dökülür.

Nehr-i mezkûr üzerinde bir köprü vardır.

3-Kezer Nehri

Nehr-i mezkûr dahi Siird sancağında câri olup Muş sancağına muzâf Bitlis kazasında güzel dereeden nebe'ân ederek Siird'in alt tarafında bir mahalden Botan nehrine munsab olur.

Dahil-i Vilayette Bulunan Âsâr-ı Atîka

1-Nefs-i Diyarbekir

Diyarbekir sancağı dahilinde bulunan âsâr-ı atîkanın birincisi memleketin etrafını muhît olan sur-ı cesîm olup işbu sur devren beş bin metre ve duvarların irtifâî on dokuz ve bazan on beş metre ve sahnı bir buçuk ve bazan iki buçuk metredir. Mezkûr duvarlardan irtifâî noksan olanlarının mevkileri yüksek olduğundan devri suret-i muntazama ve müsteviyededir. Sur-ı mezkûrda seksen iki aded cesîm kule olarak şu kulelerin her birisi kavsen elli bir ve irtifâ'î yirmi bir ve yirmi iki metre olup cümlesi metin ve müstahkem kârgâr olmak üzere bina olunmuştur.

Mezkûr kulelerin her birisinde fevkânî ve tahtânî ikişer büyük anbar olup işbu anbarların her birisi yirmi beşer bin keyl-i İstanbulî zahîre alacak derecede vâsî bulunmuştur.

2-Nisfi sur-ı mezkûrun cihet-i şarkiyesindeki burûc ve cidârdan bir nisfi da sur-ı asliyle memleket arasını fâsîl ve sekiz yüz metreye karîb diğer bir surdan ibaret ve yine âsâr-ı atîkadan ma'dûd olmak üzere İçkale namıyla nefsi memlekette ve sur-ı kebîr dahilinde bir daire daha olup daire-i mezkûrede mahkeme-i şeriat ve ticaret ve telgraf ve posta ve tahrîr-i emlâk ve belediye ve zabıta heyetleri ikâmet etmekte ve umumî hapishane de ondadır.

Bunun memleketi fâsîl olan surunda o kule ve şu kulelerde dahi sur-ı kebîr gibi tahtânî ve fevkânî cesîm anbarlar vardır.

Sur-ı aslînin hâric-i surda açılır dört kapısı ve İçkale dairesinin nefsi memlekete doğru açılır iki ve sur haricine açılır yine iki kapısı olup İçkalenin hâric-i sura olan iki kapısı daıma kapalı durur. Ve ebvâb-ı saire gündüzleri açılıp geceleri kapanır.

3-Daire-i mezkûre dahilinde Virankale namıyla ma'rûf ve memlekete nâzır ve amûdî sath-ı zeminden elli metreye karîb mürtefi' bir kale olup şu kale vaktiyle burc u bârûyu şâmil ve mamur iken asâkir-i Cengiziye ve Moğol taifesinin hücumlarında yıkılmış ve bina eserleri câ be-câ şimdi mevcut bulunmuştur.

Diyarbakir ebniyesi mukaddemleri mülevven mermerden idiği *Tarib-i Vâkidi*'de mezkûr olup iki mukaddem böyle bahs cereyan eyledikte bazı itirazât ve tezkibât vuku bulmuştu. Kale-i mezkûrenin bir cihetinden geçen sene bir delik açılıp altında bina eseri görünmesiyle hafr edildiğinde *Vâkidi Taribi*'nde olan ifadeye muvâfık ve musanna' bir bina zuhûr ederek itirazât-ı mezkûre çürümüşdür. İşbu kale derûnunda çıkan suların mikdarı iki bin masuradan ziyade olup derûn-ı kalenin her tarafı kol kol cereyan eden mezkûr sulara menba' ve maksem olmasıyla haricden işbu maksemelere gider ince uzun ve mahûf ve karanlık yollar olarak ve bu yollardan bir adam eğilerek gidebilir ve gündüz bile şem'a olmadıkça gidilemez.

4-Nefs-i Diyarbakir'de bulunan Cami-i Kebir'in heykel tabir olunan vasatı dahi kable'l-İslâm bina olunmuş idiği tarihçe sabittir.

5-Nefs-i Diyarbakir'de bulunan cami-i şerifinin minaresi dahi kable'l-İslâm bina olunmuş, metin ve mürtefi bir eser olup ha'de'l-feth ittisâlinde cami-i şerif-i mezkûr inşa olunarak eser-i mezkûr dahi camiye minare ittihaz olunmuştur.

6-Diyarbakir'de on iki dakika mesafede vâki Çift Kastal denilen pınarın yanında taştan oyulmuş bir mağara olup tûlü yirmi metredir.

Siverek Kazası

7-Diyarbakir sancağına muzâf ve merkez-i vilayete on sekiz saat mesafede ve garb cihetinde vâki Siverek kasabası ittisâlinde bir kale olup şu kale yonma taşlardan yapılmış cesim iken yine harabe olmuştur.

8-Yine Siverek kasabasında zîr-i zeminde bir atık hamam olup işbu hamam yakın vakitlere kadar işler iken şimdi mu'attal bulunmuştur.

Silvan Kazası

9-Yine Diyarbakir sancağında Silvan kazasının kaymakam makarnı bulunan Meyafarkîn kasabasının etrafındaki sur harab ve derûn-ı kasabada duvarları bâkî bazı ebniye dahi âsâr-ı atıkadandır.

Kasaba-i mezkûre tarihlerde ahvali mezkûr olan Meyyâfarikin mülûk-i sâlifesinin makarnı olduğu halde inkılabât-ı zaman yıka yıka bir küçük karye şekline tenezzül ettirmiştir.

Kasabanın on beş dakika haricinde bir minare mevcut olup vaktiyle orası vasat-ı memleket imiş diye mervîdir.

10-Derûn-ı kasabada âsâr-ı atıkadan ma'dûd bir musanna' bina olup işbu binanın şâmil olduğu on iki pencerelerin vaz'-ı binasında muvâzene-i mahsûsaya riayet olunmuş idiğinden güneş nokta-i itidâle varıp tesâvî-i leyl ü nehâr vukuunda mezkûr pencerelerin herbirisine birer saat güneş vurur yani sabahleyin saat birde birinci ve ikide ikinci ve kış alâ-hâzâ on ikide on ikinci pencereye güneş vurup on ikinci pencereye güneş vurduktan sonra gurûb-ı şems vâki olur.

11-Yine Silvan kazasında Boşat karyesi derûnunda aşağısı kalın ve yukarısı nisbetle ince ve bir minare irtifâ'ında bir kaya ve işbu üzerine çıkılacak sa'bu'l-mürûr bir yol kayanın en yukarısında taştan oyulmuş su sarnıcı ve bazı odalar dahi vardır.

12-Yine Silvan kazasında dört saat mesafede ve nehirlere bahsinde münderic Batman Suyu üzerindeki köprü de temaşaya şâyân âsâr-ı atıkadandır. İşbu köprünün her tarafında bir küçük göz var ise de orta gözü sudan kemer merkezine kadar yirmi metre mürtefi ve kâimelerinin arası on metreden ziyadece vâsi' olup işbu büyük kemerin her yanında fevkânî iki oda dahi var ise de inhidâma yüz tutmuştur.

13-Silvan kazasında Hazro nahiyesinde bulunan Hod nam cebel derûnunda mağaralardan seyelan eden sular mevsim-i sayfa incimâd ederek billur gibi parlak ve sâfi buz olur ve kış mevsiminde adeda su gibi erir.

Lice Kazası

14-Yine Diyarbakir sancağında Lice kazasında kasabaya iki buçuk ve Tuzla karyesine bir buçuk saat mesafede ve Korha nam karyenin civarında kapısının tûlü yedi ve arzı metre vüs'atinde bir karanlık mağara olup derûnunda taştan oyulmuş dükkan ve merdiven eseri okluğu gibi kayadan ibaret olan sakıftan gayet bir soğuk su daralayıp mevsim-i sayfa katreleri yere düştüğü anda münce mid olur.

15-Yine Lice kazasında ve Hani kasabası ile arasında Fis nam karye civarında taştan oyulmuş pek cesim mağara olup işbu mağarada Dakyanos mağarası denmekle ma'rûftur.

Derûnunda taştan yonma oda ve ahırlar vardır.

16-Kaza-i mezkûrede başka âsâr-ı atika var ise de daha tahkikâ icra olunamadığından bundan böyle bi't-tahkik bi-mennihi teâlâ gelecek sene sâlnâmesine derc olunacaktır.

Ergani Madeni Kazası

17-Diyarbakir sancağında ve Ergani Madeni kazası dahilinde vâki Ergani kasabası ittisâlindeki kale üzerinde burc u bârûlar eserleri olduğu gibi şu kalede dört adet su sarnıcı dahi vardır. İşbu sarnıklar pek amîk ve taştan oyulmuş ve araları metin kemerlerle ittisâl edilmiş olduğu halde derûnunda daima mâ-i leziz doludur ve mâ-i leziz-i mezkûr

mevsim-i sayfa ve en sıcak günlerde bile ağız dayanmayacak derecede soğuktur.

18-Kasaba-i mezkûrenin kiblesiyle garbîsi arasında ve iki saat mesafede yani Sultan Pınarı denilen çeşmenin öte cānibinde bulunan dağdaki mağara dahi âsâr-ı atıktan olup işbu mağara zir-i zemine doğru taştan oyulmuş ve haylice ta'mîk olunmuş olduğu halde derûnunda leziz bir su vardır. Mağaranın kapısından suya varınca taştan oyulmuş dereceler olup bu derecelerden suya inilir.

18-Yine Ergani Madeni kazasında Çermik kasabasında bir atık kale olup vaktiyle sur iken yıkılıp ebniye âsârı kalmıştır.

19-Mezkûr Çermik kasabasının ittisâlinde bir cebel olup işbu cebelin üzerinde ıraktan bir cemiyet-i askeriye var gibi görünür.

Mamuretülaziz Sancağı

Mamuretülaziz Kazası

20-Mamuretülaziz kasabasının cānib-i şarkîsinde bir atık ve harab kale olup işbu kale tarihlerde Hısn-ı Ziyâd diye mezkûrdur.

21-Kale-i mezkûrenin alt tarafında bir kadîm kilise olarak onun da altında bir musanna' ve mücessem humâr sureti olmakla bunun için mahallince bir hikaye-i vâhiye şâyi ise de îrâdına hacet görülemedi.

22-Kasaba-i mezkûrenin cānib-i cenûbiyesinde kasaba-i mezkûreye bir buçuk saat mesafede Yassıca nam cebelin zirvesinde gayet cesim ve vâsî bir mağara olup derûnuna ne kadar gidilse intihâsına vâsıl olmuş ve her cānibine ittulâ kesb etmiş kimse görülemeyip işbu mağara fusûl-i selâsede yani bahar ve güz ve kış mevsimlerinde sıcak ve Haziran ibtidâsından itibaren havalara ne denli kesb-i hararet etse orası o kadar soğuk olduğundan bunun sakfından aşağı tekâtür ve cereyan eden sular mevsim-i sayfa müncemid olur. İşbu mevsimde mahsûs buz satıcılar olmakla giderek buzları demir âlât ile kırıp yük yük getirirler ve kesretinden dolayı üç okkasını on paraya verirler. Kasabaya ve sair civar karyelere taşırlar.

Palu Kazası

23-Mamuretülaziz sancağında Palu kazasında makarr-ı kaymakam Palu kasabasında yekpare taş üzerine bir kale ve hisar olup derûnunda kezâlik bir parça taştan yonulmuş ve yapılmış bir atık kilise ve mektep ve bir takım odalar vardır.

Keban Madeni Kazası

24-Yine Mamuretülaziz sancağında Keban Madeni kazasına muzâf Çemişgezek kasabası karşısında kâin İbni Kıyas nam taşın vasatında yirmi bâb oda ve yine taştan bir muntazam sulu havuz mevcuttur.

Eğîn Kazası

25-Yine Mamuretülaziz sancağında Eğîn kazasının kaymakam makarrı olan Eğîn kasabasında Surup Kozmo demekle ma'rûf bir atık kilise vardır.

27-Yine Nahiyeye-i mezkûrede Memas Geliği demekle ma'rûf bir atık kilise vardır.

Malatya Sancağı

Malatya Kazası

28-Eski Malatya kasabasının şark cihetinde maktû'ul-etraf ufacık bir cebel olup bu cebelin üzerinde olan tasâvîr-i musannâta garâibtir. Guyâ vaktiyle civar karyeye bir gelin getirilir iken vâlidesinin inkisârıyla düğün halkı umumen taşın inkılab etmiş deyü bunun hakkında beyne'l-ahali bir hikaye-i vâhiye şâyi ise de işbu dağın tepesinde diz üzerine çökmüş taştan deve ve at ve katır ve atlı ve piyade ve tahirevan ve yüklü hayvanat ve tepsilerle baş üzerinde evânî ve saire suretleri olup tasâvîr-i mezkûrenin mücessem yapılmış olmasıyla uzak ve yakın mahalden bakıldıkta guyâ dağın en tepesine yürümüş bir düğün cemiyeti gibi görünür. Tahirevan dağın en tepesinde olup işbu tahirevanın üzerinde eyyâm-ı sayfa yüz masura kadar bir su çıkıp beher sene bir müddet cereyan eder ve işbu su etrafında sahan ve leğen şeklinde oyulmuş bulunan taşlar derûnunda dolup bir sene müddet vuhûş ve tuyûr ve saire ondan içerler ve ta'mî deniz suyuna benzer tuzludur.

29-Yine Malatya kazasında eski Malatya ile Esposi arasında Erdüzü nam karyede kable'l-İslâm bina olunmuş bir Rum kilisesi mevcut olup şimdi Ermeni milleti icra-yı âyin ederler.

30-Karye-i mezkûreye üç saat mesafede cebel eteğinde Vanik demekle ma'rûf pek atık bir manastır daha var ise de üzerlerinde olan hutût-ı mahkûke mürûr-ı zaman cihetiyle bozulup okunamamıştır.

31-Yine Malatya kasabasının şarkiyesinde Kernek dağı demekle ma'rûf cebelin arka tarafında İnderesi namıyla bir boğaz olup işbu boğazda âsâr-ı atıkadan ma'dûd bazı mağaralar ve eserler vardır. Guyâ buralarda defâin varmış deyü söylenegeldiğinden ashâb-ı merak pek çok çalışmış ise de bir şey çıkaramamışlardır.

İşbu boğazın derûnundaki kayanın bir köşesinde haylice su kaynayıp bir tarafa cereyan etmeksizin yine ol kayanın içinde gâib olur, ne mahalle gittiği bilinmez.

32-Mezkûr boğaz cihet-i şimâliyesinde bulunan dağda bir atık kilise vardır.

Akçadağ Kazası

33-Yine Malatya sancağında Akçadağ derûnunda Suğur namında bir boğaz olup etrafında taşlardan oyulmuş bin beş yüzden ziyade mağaralar vardır.

34-Yine Ağçadağ'da Kürne nahiyesinde âsâr-ı atıkadan olarak on iki harabe hane vardır.

Hısn-ı Mansur Kazası

35-Hısn-ı Mansur kasabasında bir harab kale vardır.

36-Yine Hısn-ı Mansur kazasında Zek karyesinin cihet-i garbîsindeki Gelincik dağı derûnunda taştan oyulmuş bir mağara olup bu mağaranın nihyeti zemine doğru imtidâd ile tâ karye ortasındaki nehre ittisâl eder.

37-Cebel-i mezkûrun üstünde bir mağara daha olup tasâvîr-i musanna'a ve mücesseme ile memlûdur. Tasâvîr-i mezkûre derûnunda insan ve beşik ve hamur teknesi gibi şeyler suretleri ve taşlar üzerinde bazı atık yazılar dahi var ise de yazılar henüz tahkik olunamamıştır.

Besni Kazası

38-Kasabası derûnunda bir harap kale olup burçlarının ve ebniye-i sairenin âsâr-ı atıkası mevcuttur.

39-Kaza-i mezkûrede Tut nahiyesi derûnunda Ereselç demekle ma'rûf bir harab kale daha vardır.

40-Kaza-i mezkûrede Bolam nahiyesinde bir harab şehir olup derûnunda âsâr-ı atıka mevcuttur.

41-Besni kazasında Göksu nehri üzerinde âsâr-ı atıkadan ma'dûd ve cesîm köprü olup vaktiyle aşâirin ondan mürûr ve ahaliye zarar ettikleri için kurâ-i mütecâvire ahali barut ile tahrib edip iki taraflı âsâr-ı atıkası bâkîdir.

Kâhta Kazası

42-Yine Malatya sancağında Kâhta kazasının kaymakam makarı olan kasaba ittisâlinde bir kale olup burc u bârûları ekseri bâkîdir.

43-Bu kale üzerinde yonma taştan su sarnıçları vardır.

44-Kaleden tâ aşâğısında bulunan Kâhta nehrine bir hayvan gidip gelecek derecede taştan oyulmuş ve üzeri belirsiz derecede örtülmüş bir tarık vardır.

45-Bu kasabasının garb cihetinde Kablar namıyla bazı kârgir ebniye-i atıka vardır.

46-Kâhta kasabası önünden cereyan eden Kâhta nehri üzerinde köprü dahi seyre şâyân âsâr-ı atıkadandır. İşbu köprü iki buçuk metre ve daha ziyade tül ve bir buçuk ve daha ziyade metre arzında büyük büyük taşlardan yapılmış ve beş metre kadar mürtefi' bir duvarı şâmil bulunmuş olup metanet ve rasânet-i binaiyesi pek alâdır. Mezkûr köprünün her tarafında beşer metre irtifâ'ında ve yarım metre kutrunda taştan mamul iki amûd olup bu amûdlardan birisinin üzerinde bazı hutût-ı atıkayı hâvi bir taş levha var ise de yazıların ismi alınamamıştır.

47-Kasaba-i mezkûreye iki saat kadar mesafede bulunan Karakuş Tepesi namıyla bir meşhur tepe olup işbu tepe bir cebel üzerinde ve topraktan mamuldür. Cihât-ı erba'asının her birisinde ve beş metre irtifâ'ında ve yarımşar metre kutrunda taştan mamul birer amûd olup işbu amûdların birisinin üzerinde bir kocakan sureti ve diğesinde bir karakuş ve öbürüstünün bir domuz suret-i mücessemeleri yapılmış ve bir amûd üzerinde dahi hutût-ı atıka ile mahkûk ve taştan mamul bir levha bulunmuş ise de devr-i vilayet zımında Kâhta'da buldukları vakit İsmail Paşa hazretleri erkân-ı harb zabitanından bir zat irsâl ederek mezkûr tepe ve amûdların resmi aldınıp levha amûd üzerinde ve yüksek yerde olmak ve orada merdiven ve saire bulunmamak cihetiy-le yazının resmini zabıt-i mûmâl-ileyh] alamamıştır.

48-Kâhta kasabasının cihet-i şimâliyesinde ve Kâhta'ya bir buçuk saat mesafede bulunan Bellik nam Cebel üzerinde bir mağara olup bu mağara üzerinde taştan mamul ve mücessem insan ve saire suret-i garîbe ve musanna'ası vardır.

49-Yine Kâhta kazasında Gerger nahiyesinin müdür makarı olan Gerger kasabasının ittisâlinde bir harab kale olup işbu kalede taştan oyulmuş su sarnıçları vardır.

50-Gerger kasabasında dahi pek çok âsâr-ı atıkadan ma'dûd harab ebniye mevcuttur.

Siird Sancağı

51-Siird'e bir buçuk saat mesafede vâki Tillo karyesinde *Ma'rifetname* sahibi merhum İbrahim Hakkı Efendi hazretlerinin müşşidi Fakirullah Şeyh İsmail-i Tillovî karye-i mezkûrede bulunan türbe-i şerifelerinin cihet-i şarkiyesinde ve türbeye yarım saat kadar mesafede bulunan bir mahalde müşâr-un-ileyh İbrahim Hakkı Efendi hazretleri bir küçük kule bina buyurup işbu kulenin türbeye nazır cihetinde bir pencere vaz' olunduğundan güneş burca tahavvül ettiği gün yani Nevruz'da erken tulû'-ı şems vukuunda kule türbe ile şems arasında hâil bulunmakla şu'â-i şems pencereden geçip türbe üzerindeki pencereden mürûr ile derûn-ı türbedeki sanduka-i şerifeye isabet eder. İşbu isabet yevm-i mezkûra mahsus olup vukuunda rûz-ı Nevruz olduğu anlaşılır.

52-Siird kasabasına iki buçuk saat mesafede bulunan Zükars nam mahalde zaman-ı kadîmde taştan oyulmuş mağaralar ve işbu mağaraların içlerinde müte'addid odalar olup el-hâletü hâzihî mevsim-i şitâda bazı koçerler derûnunda ikâmet ve aġnâm ve hayvanat-ı sairelerini muhafaza ederler.

53-Yine kasaba-i mezkûreye üç saat mesafede Germabe nâm mahalde ve Botan nehrinin kenarında bir ılıca olup bunun sakfı yekpâre musanna' ve müdevver taştan mamuldür. Şunun kükürt kokusu bir çeyrek mesafeden alınır ise de şat kenarında vâki olmak mülâbesesiyle suyu pek de sıcak değildir.

54-Yine kasaba-i mezkûreye bir saat mesafede bulunan Re'sû'l-Hacer nâm mahalde taştan oyulmuş bir büyük mağara olup bunun dahi derûnunda mukaddemleri göçebe hayvanları bulundurulageldiği mervîdir.

55-Livâ-i mezkûr dahilinde kâin Şirvan kazasının makarr-ı hükümeti bulunan karyesinin cânib-i şimalisinde yekpâre bir kaya üzerinde âsâr-ı atıkadan olarak taştan mamul ve musannâ' bir kale olup işbu kalede vaktiyle yetmiş seksen kadar muhkem odalar olduğu halde mürûr-ı zaman ile cümlesi harabe ve âşiyân-ı bûm ve gurâb olmuş ve orada bir su sarnıcı dahi bulunmuştur.

56-Kaza-i mezkûra tabi İron nahiyesinde Kale-i İron ismiyle müsemnâ olarak âsâr-ı atıkadan bir kale olup vaktiyle müte'addid odaları şâmil ve bir tarafı karye-i mezkûreye ve üç tarafı zirindeki derelere nazır bulunmuştur. Kemâl-i irtifâ' cihetiyle mezkûr kaleden aşağıya bakanları adeta dehşet alır.

57-Kaza-i mezkûra tabi Küfre karyesinde dahi bir kale olup bu dahi mürûr-ı eyyâm ile harab olmuş ve nâm ve nişanı kalmayacak bir râddeye gelmiştir.

58-Yine kaza-i mezkûra tabi Mavis karyesi kurbunda bazı ahcâr-ı musanna'a üzerinde tasâvîr-i acîbe ve nukûş-ı garîbe musavver ve munakkaş olup seyr ve temâşâsı zihne hayret verir derecede bulunmuştur.

59-Yine kaza-i mezkûra tabi Maden karyesinin üst tarafındaki cebelin zirvesinde bulunan kayanın altında ve insan şeklinde taştan yapılmış bir tasvîr olup işbu taş dikkatli bakılmadıkça taş olduğu fark olunamaz.

60-Yine kaza-i mezkûra tabi Berhorik karesinde ve Başur suyu kenarında taştan oyulmuş pek musanna' ve cesîm mağaralar bulunduğu ve işbu mağaralarda müte'addid odalar olup içerileri ikâmete ve hayvanat muhafaza elverişli cihetiyle aşâirin iskânından mukaddem ekseriya oralarda banna geldikleri rivayet olunmuştur.

61-Yine kaza-i mezkûra tabi Hizan nahiyesinde kâin Kerni karyesi civarında ve armut şeklinde gayet yüksek ve cesîm bir cebel üzerinde âsâr-ı atıkadan bir kale-i büleud olup bunun irtifâ'ı kilâ'-ı saireden ziyadedir.

62-Nahiye-i mezkûreye tabi müdür ikâmetgâhı olan Karasu karyesinin üzerinde bir kale olup bu da mürûr-ı zaman ile münderis olmuş ve hemen eseri bile mefkûd hükmüne girmiştir.

63-Nefs-i Hizan karye[sinin] vaktiyle bir cesîm şehir olduğu el-hâletü hâzihî derûnunda bulunan bir büyük camiden ve bazı cihetinin henüz mevcut bulunan surlarıyla cereyân eden miyâh-ı kesîresinden istidlâl olunmaktadır. İşbu şehirde evliya-i izâmdan Şeyh Mehmed Bathayî kudde sarruh's-Samedânî hazretleri medfûn olup ol taraf ahali daima türbe-i şerifesini ziyaret ederler.

64-Kaza-i mezkûra tabi Espayrit Nahiyesinde kale-i Espayrit demekle meşhur ve âsâr-ı atıkadan ma'dûd bir cesîm kale olup burc u bârûsunun ekserisi hâlâ mevcut ve bunun iç tarafındaki taşlarda hutûr-ı atika muharrer bulunmuştur ve işbu bârûlar İron hükümdarânından meşhur Keyhüsrev Şah zamanında yazılmış olduğundan rivayât-ı vâkiadandır.

65-Yine kaza-i mezkûra tabi Zirkî nahiyesinde Kale-i Derzin demekle ma'rûf ve âsâr-ı atıkadan] ma'dûd cesîm ve mürtefi' cebel hâlâsında bir kale olup mürûr-ı zaman cihetiyle harab ve yebâb olmuştur.

66-Kezâlik livâ-i mezkûr dahilinde Eruh kazasına tabi Bısrıt karyesinin pişgâhında cereyân eden nehrin kenarında bir mağara olup kibâr-i evliya-i kirâmdan İbrahim Edhem kudde sarruh'l-aziz hazretleri işbu mağaranın derûnunda yedi sene ikâmet ve ezkâr ve ibadetle imrâr-ı vakt eylediği Botan havalisince meşhurdur ve mezkûr Bısrıt karyesinden nice evliya-i izâm ve meşâyih-ı kirâm zuhûr eylediğine binâen mahallince o karyeye makarr-ı evliya tabir olunmaktadır.

67-Eruh kazasına tabi Bervari nahiyesine Kale-i Marin isminde bir kale olup şimdi ekser-i mahalleri harab olmuştur ve derûnunda bir su sarnıcı dahi vardır.

68-Mezkûr Bervari nahiyesinde Kale-i Besniz namında diğer bir kale daha olup bunun dahi derûnunda bir su sarnıcı olduğu ve şimdi yerleri münderis bulunduğu mervîdir.

69-Nahiye-i mezkûrede Kale-i Rüstem ve bazen Avreh demekle ma'rûf bir kale-i atika olup derûnunda taştan mamul ve beş altı aded su sarnıcları vardır ve işbu kale dahi refte refte harab olmuştur.

- 70-Kaza-i mezkûrede Kale-i Kelhok namında bir kale daha bulunup bunun dahi içerisinde su sarnıcı var ise de şimdi suyu kurumuş ve kale dahi harab olmuştur.
- 71-Kaza-i mezkûrede Kale-i Kayor namında bir kale-i mürtefi'a olup el-hâletü hâzihî eser-i binasıyla su sarnıcı mevcut bulunmuştur.
- 72-Kaza-i mezkûrun Kiver nahiyesinde ve Kale-i Hatem-i Tayî isminde bir kale daha olup bunun dahi eser-i binasıyla içerisinde su vardır.
- 73-Kaza-i mezkûra tabi Dirikül nahiyesinde Kale-i Çeko demekle meşhur bir kale olup şimdi harab olmuş ve bunun dahi derûnunda mâ-i leziz bulunmuştur.
- 74-Kaza-i mezkûrda Kale-i Bir namında bir kale olarak Botan kıtasınca gayet meşhurdur. Bu kalenin derûnunda su sarnıcı olup orasını ziyaretgâh olmak hasebiyle mahall-i mezkûrda her kim hane yapmış ise devam etmeyip harab olduğu beyne'l-ahali söylenmektedir.
- 75-Kaza-i mezkûra tabi Dirikül ve Zilan nahiyeleri arasında ve Cezire ve mahall-i saireye giden yol üzerinde âsâr-ı acıbeden olarak içerisi yonulmuş bir delik taş olup orada mezkûr taşın deliğinden diğer bir yol bulunmadığı cihetle tarik-i mezkûrdan gelip gidenler mezkûr taş deliğinin bir tarafından içerisine dühül ile on beş dakika gittikten sonra diğer tarafından hurûc ederler.
- 76-Yine Siird sancağında vâki Sason kazasının makarr-ı hükümeti olan Hazo kasabasında âsâr-ı hasene ve atıkadan olarak İbrahim Bey Mescidi demekle meşhur ve beş kemer üzerine mebnî bir cami-i şerif olup el-hâletü hâzihî onda evkât-ı hamse namazı eda olunmaktadır. Cami-i mezkûrun tarih-i inşası duvarında yazılmış olan bu misra'ı murassa'dır. "Salâdır mescide gelsin cemaat 1118". İşbu caminin avlusunda bir minare-i refi'a ve musanna'a vardır ve şu minarenin iki tariki olup birisi yüz ve birisi doksan dokuz derecedir. Cânib-i kiblesinde ve esas-ı binadan on beş zirâ yukarıda bir karış tülünde bir mil takılmıştır. Bu milin mukâbelesindeki taş on iki cetvele taksim olunur. Mezkûr milin gölgesi zikr olunan taşın kaçınıcı cetveline düşer ise günden kaç saat geçtiği malum olur.
- 77-Kasaba-i mezkûreye on iki saat mesafede bulunan Sarımi nahiyesinde Hükmo karyesi civarında âsâr-ı atıkadan Kale-i Kandil ismiyle şöhrat-şîâr bir kale-i musanna'a olup refte refte harab olmuş ve burc u bârûlarının ekserisi mevcut bulunmuştur.
- 78-Kaza-i mezkûra tabi Musa nahiyesinde Kabelceviz karyesine iki saat mesafede Meleto nam bir dağ olup irtifâ'en ve cesâmeten işbu cebele mukâbil bu havâlîde hiçbir cebel bulunmadığı gibi mezkûr cebelin zirvesinde bir kilisenin eser-i binası mevcut olarak oradan hiçbir mevsimde kar eksik olmaz.
- 79-Kaza-i mezkûra tabi Garzan nahiyesinde vâki Nursin karyesi meyanından cereyan eden Rızvan nehri üzerinde bir cesim kemer üzerine mebnî bir köprü olup şimdi ekseri yerleri harab olmuş ve bazı köşeleri mevcut bulunmuştur.
- 80-Nahiye-i mezkûre derûnunda Erzen şehri nâmiyle müsemmâ bir cesim ve kadim şehrin hâlâ mevzii ve mebnâsi ve harab olan surların taşları mevcuttur. Rivayet-i vâkiyaya nazaran şehri-i mezkûr şiddet-i hareket-i arzdan harabe-zâr olduğu anlaşılmıştır.
- 81-Rızvan kazasına tabi Kurdilân nahiyesinde kâin Bikend karyesinde bir cesim[vel] bâlâsında mürtefi bir kale olup işbu kalenin derûnunda vaktiyle müte'addid odalar olarak şimdi dahi bazı süknâları ve su sarnıkları mevcuttur.
- 82-Nahiye-i mezkûrede derûn-ı cebelde Diraderik namıyla meşhur ebniye-i atıkadan kilise binası mevcut olup hâlâ mamurdur.
- 83-Kaza-i mezkûra tabi Beşiri nahiyesinde Keleş-i Hadliyan isminde bulunan bir yüksek tepenin üzerinde ve Elmedina karyesinde Kale-i Şâdyan tepesinde bazı ebniye-i atika âsân mevcuttur.
- 84-Nahiye-i mezkûreye tabi Gırık karyesi civarında ve Batman nehri üzerinde âsâr-ı atıkadan bir köprü binası mevcut olup nehr-i mezkûr çoktan beri mecrâsını tahvil ile diğer mahalden cereyan eylediğinden mezkûr köprü suyun dışarısında kalmış ve bunun on üç burcu mevcut bulunmuştur.

Mardin Sancağı

Nefs-i Mardin Kasabası

- 85-Mardin kasabasının ittisâlinde bulunan bu kale-i cesîmede âsâr-ı atıkadan burc u bârûları ve ebniye-i saire olup harab olmuştur.
- 86-Kale-i mezkûrede derûnu tûlen ve arzan yirmi beş metre ve umkan pek derin bir kebîr su sarnıcı ve bundan mâ'adâ müte'addid sarnıklar olup cümlesi taştan oyulmuş şeylerdir. Mezkûr su sarnıcı-ı kebîrin üzeri örtülü ve birkaç mahallinde kuyu ağız olup kış mevsiminde nüzül eden yağmur suları dolar ve yaz mevsiminde pek soğuk olup ahalisi götürür istîmâl ederler.
- 87-Kasaba-i mezkûreye dört saat mesafede bulunan Koçhisar'da dahi âsâr-ı atıkadan harab binalar vardır.
- 88-Kasaba-i mezkûreye altı saat mesafede ve çölde Dara (nam) karyede haylice âsâr-ı atıkadan vardır. İskender ile Dara bu mahalde muharebe ettiklerinde burası onun için Dara deyu şöhrat bulmuştur. Ve karye-i mezkûre vaktiyle büyük bir mamûre olduğu âsâr-ı bâkiyeden malumdur. Bunda Kalendarân namıyla beyne'l-ahali yâd olunur bir

cesîm kasır harab olup şu kasrın taşları ikişer ve bazıları üçer metre mik'abtır. Kemer ayaklarının altında pek musanna' nukûş-ı mahkûke vardır.

89-Bu kasırdan üç saat ötede ve Serçehan karyesi ittisâlinde bir cesîm kasır daha harab olarak bunun cesâmeti ötekenden ziyadedir. Azamet-i binâiyesi altı yedi saatlik mesafeden görünür.

Midyat Kazası

90-Mardin sancağına muzâf Midyat kazasında lâ-yu'ad ve lâ-yuhsâ mağaralar olup cümlesi taştan oyulmuştur.

91-Midyat'a muzâf Hasankeyf nahiyesindeki hanelerin ekserisi taştan oyulmuş ve odalar tefrik edilmiş şeyler olup bunlar da âsâr-ı atîkadandır. İşbu Hasankeyf kasabası evâilinde bazı mülûkun makarrı olduğu tarih-şinâsân-ı cihanın malumlarıdır.

Cizre Kazası

92-Cizre kasabası ittisâlinde bir harab kale vardır.

93-94-95-Cizre'ye üç saat mesafede ve şark tarafında Şah karyesinde Kayser-i Rum namıyla üç kale dahi vardır.

96-Cizre'ye dört buçuk saat mesafede Çakü nam cebel üzerinde bir harab kale vardır.

97, 98-Cizre'ye iki saat mesafede Geli nam boğazda Dirköl ve Cizre hududunda iki harab kale vardır.

99-Cizre'ye üç saat mesafede ve şimâl cihetinde Fenek nam karyede bir harab kale mevcuttur.

Kazalar ve Müdürlükler ve Nevâhî ile Elviyenin Mesafe Cetvelidir

Merkezi Vilayete Bu'du Saat	Merkez-i Livâya Bu'du Saat	Re's-i Kazaya Bu'du Saat	Müdür Makarrına Bu'du Saat	Livâlar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhî-i Merbûta
				Diyarbakir			
					Âmid		
3	3	3				Şark	
7	7	7	4				Kikâ
8	8	8	5				Türkmen
3	3	3				Garb	
6	6	6	3				Ömerkan
8	8	8				Mahal	
11	11	11	3				Metinan
8	8	8				Behramki	
12	12	12	6				Abkûr
18	18					Siverek bizzat	
14	14	4					Şehr
14	14	4					Garb
27	27	9					Hoşin
23	23	4					Çem
9	9	9					Karacadağ
24	24	6					Burhan
24	24	6				Bucak	
24	24	6					Karavari
22	22	8				Karakeçi	
14	14					Lice	
20	20	6				Piçar	
21	21	7	2				Herta
24	24	10	2				Tavusi
24	24	10				Zikti	
26	26	12	4				Genç
26	26	12	3				Yahkik
12	12	5				Hani	
16	16					Silvan	
12	12	5				Hazro	
15	15	8	3				Mihrani
24	24	8	3			Kulb	
24	24	8	3				Hüveydan
24	24	8	4				Badükân
15	15					Ergani Madeni	
12	12	3				Ergani	
8	8	6	3				Gevran

Merkezi Vilayete Bu'du Saat	Merkez-i Livâya Bu'du Saat	Re's-i Kazaya Bu'du Saat	Müdür Makarrına Bu'du Saat	Livâlar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhî-i Merbûta
16	16	7	4				Berdenç
7	4						Kehruz
11	8	9					İlyan
16	16	14	3			Çermik	Günay
15	15	14	5				Dağ
23	23	15	5				Lif-i Ulyâ
20	20	11	2				Çaykese
33	23	14	5				Hasran
8	8	6				Eğil	
14	14	12	6				Nerib
12	12	10	4				Terkân
23	22	14				Çüngüş	
28	28	19	5				Ebutahir
12	12	12				Derik	
8	8	16	4				Deşteğür
30	30	15				Milli	
27	27	12				Çınkan	
26	26	10				Halecan	
30	30	19				Dekori	
22	22	12				Viranşehir	
24	24	10				Zerikan	
28				Mamuretülaziz			
29	1			Harput			
						bizzat	
22	2						Behreman
40	12						Hedi
38	8						Aluçlu
				Palu			
						bizzat	
							Mezruat
23	18	3					Bulanık
24	15	4					Hûn
29	3	5					Karaçor
27	8	7					Ohi
16	2	8				Karabegan	
24	18	6	1				Sivan
15	14	8	1				Veşin
24	20	8	3				Gökdere
24	24	12				Çabakçur	
28	24	12	12				Meneşkut
38	10				Keban Madeni		

Merkezi Vilayete Bu'du Saat	Merkez-i Livâya Bu'du Saat	Re's-i Kazaya Bu'du Saat	Müdür Makarrına Bu'du Saat	Livâlar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhî-i Merbûta
46	17	8				Çemişgezek	
56	18				Arapkir		
56	18	8				Erguvan	
26	28				Eğîn		
56	14	8				Ağın	
36	8				Çarsancak		
34	4	6				Pertek	
42				Malatya			
						Bizzat	
36	8	8					İzoli
	12	12					Balyan
50	8				Akçadağ		
54	12	4				Kürne	
54	12	4				Kürecik	
56	24	18				Hekimhan	
66	20	8	6				Ayvahdere
60	24	22	32				Hasan Çelebi
22	18				Hısn-ı	bizzat	
4	22	3			Mansur		Türkoğlu
26	22	3					Bereketoğlu
42	24	6					Has
30	30	13					Taşeli Kavisi
28	34	12					Kalyon Kavisi
26	16	3					Paşa Kavisi
42	12	4					Kör Kavisi
32	26	8				Samsat	
48	28				Besni		
5						bizzat	
52	24	4					Keysun
50	35	6					Gölbaşı
61	16	16					Zübeler
50	30	5				Hevidan	
54	12	18				Bolam	
36	18				Kâhta		
						bizzat	
30	28	10					Kefuri
28	26	6					Merdisi
28	26	8					Cihanbey
36	34	6				Zıravkan	
40	10	4	10				Yukarı Keler

Merkezi Vilayete Bu'du Saat	Merkez-i Livâya Bu'du Saat	Re's-i Kazaya Bu'du Saat	Müdür Makarrına Bu'du Saat	Livâlar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhî-i Merbûta
40	14	12	6				Aşağı Keler
20	20	2	6				Alıkanlı
40	64	6	6				İzoli Haşmek
						Şiro	
26	18	6	4				Tepehan
20	19	12	7				Diricanlı
30	30	8				Gerger	
30	21	18	8				Çem
30	22	18	8				Beybol
21	14	12	6				Dereili
21	14	4	4				Merdisi
30				Siird			
	5						Şirvan
						bizzat	
							Nurustan
							Behri
38	2	1					Reşan
45	5	3					İron
40	4	1					Beroş
							Deyinân
							Nerib
47	5	2					Gevher-i Garb
48	22	22				Zırkî	
48	12	8				Hizan	
							Nemiran
							Dumerdan
							Gevar
47	6	2	6				Espayrit
							Ahkis
							Koni
							Nizar
28	8	3				Garzan	
26	10	5			Rızvan		
32	6	8	4				Bamerd
32	4	2	3				Gurdilân
15	21	9					Beşiri
20	16	4	5				Bahems
3	12				Sason		
26	21	5				Hıyan	
							Pırneşin
							Mutki
							Gavar

Merkezi Vilayete Bu'du Saat	Merkez-i Livâya Bu'du Saat	Re's-i Kazaya Bu'du Saat	Müdür Makarrına Bu'du Saat	Livâlar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhî-i Merbûta
48	12				Eruh	bizzat	Hazo
46	10	4					Keratil
42	8	5					Garısan
50	8	3					Kebûr
44	8	2					Kilis
46	10	2					Şivan
50	14					Bervari	
56	20	8				Dirkól	
56	20	8	1				Batuvân
54	18	6	7				Kerân
50	15	4	4				Hacıaliyan
							Sepuyan
							Begân
55	18	5	3				Derşev
							Zilan-ı Kebîr
							Zilan-ı Sağır
50	14	3	5				Kerışan
55.5	19.5	2.5	2.5				Kelhoc
				Mardin			
					Mardin		
						bizzat	
22	4	4					Etrafşehir
20	2	2					Hâss-ı
							Hümâyûn
21	4	4					Dara
24	6	6					Mir Sinan
23	5	5					Kuçikan
24	6	6					Berivân
22	4	4					Koçhisar
24	6	6				Hams	
11	5	5	2				Şeyhan
12	6	6	1				Mazıdağı
22	5	5	2				Lif
20	2	2	2				Çurs
47	29	17	5				Hesenan
					Midyat		
						bizzat	
28	10						Habızbını
25	12	5					Hisar
22	22	8					Kolikân
22	18	4					Arnas

Merkezi Vilayete Bu'du Saat	Merkez-i Livâya Bu'du Saat	Re's-i Kazaya Bu'du Saat	Müdür Makarrına Bu'du Saat	Livâlar	Kazalar	Müdürlükler	Nevâhî-i Merbûta
22	18	4					Habbab
26	24	8				Zaz	
25	22	6	2				Kercevs
25	22	7	2				Raman
20	22	2	6				Mahalmi
21	22	3	7				Kurâ-i Selâse
28	24	10	1				Hasankeyf
29	15	1	6				Mezizah
22	18	4	2				Dermimikan
40	24	12	1				Basıklı
44	26	14	8				Çelik
44	26	14	8				Seyyidân
24	18	6	4				Salıhan
25	19	6					Basbarin
					Avine		
12	6	12					Savur
13	8	14	2				Sürgücü
15	4	12	7				Ömeryan
26	54				Cizre		
						bizzat	
56	28	2					Etraşehir
56	28	2					Kurâ-i Selâse
58	40	4					Peşhabur
28	40	4					Şahpesend
56	28	2					Alıkan
59	41	5					Hesnan-ı Zir
62	44	8					Ezerkan
57	29	2					Ömerkan
56	28	2					Harunbaki
56	28	2					Fenek-ı Baki
58	40	4					Şekakan
58	40	4					Harun-ı Baki
59	41						Alevân
66	48	6				Hacı Behram	
					Şırnak		
60	42	6					Zibari
60	42	12					Bersakı
72	52	14	4				Bazmir
71	51	12	2				Zihberi
70	52	16	2				Pıştekür
76	54	18	6				
80	60	24	12			Koban Korkil	

Bidâyet-i Teşkilattan Beri Dahil-i Vilayette Yapılan Şeylerin Hülâsası Devletlü Mustafa Paşa Hazretleri Zamanlarında

Müşârun-ileyh hazretlerinin valiliği zamanında vilayet teşkil buyrulup dört buçuk ay sonra Beşinci Ordu-yı Hümayûn Müşirliği'ne tahvil-i memuriyet etmiş ve eğer ki kable't-teşkil haylice umûr-ı hayriye-i umrâniyeye muvafak olmuş ise de tahvil-i memuriyetle teşkil-i idaresinde pek az müddet geçtiğinden bu müddet zarfında teşkilatın usul ve fûrû'uyla iştigâle ancak vakit bulabilmıştır.

Devletlü Reşid Paşa Hazretleri Zamanlarında

Ebvâb-ı memlekette Dağçıkale'de mücedded ve Mardin kapılarının tamiri küşâd olunan kapı

Aded

1

Hükümet Konağında mukaddemâ
muhterik olarak inşa olunan büyük oda

Aded

1

Siverek'de tamir olunan

Hükümet Konağı

Aded

1

Erga Kışlası'nda inşa olunan

kule

Aded

1

Devletlü İsmail Hakkı Paşa Hazretlerinin Zamanlarında

Hazret-i Süleyman bin Halid bin
el-Velid'in türbe-i şeriflerinin

tamiri

Aded

1

Ergani kalesinde Hazret-i Zülkifl
Nebî Aleyhisselâmin türbe-i şerifleri
ittisâlinde züvvâra mahsus daire

Aded

1

Dahil-i vilayette cami-i şerif

Aded

5

Mekâtib-i Rüşdiye

Aded

1

Medâris

Aded

5

Tekke

Aded

7

Vilayet Konağı

aded

1

Evrak Mahzeni

aded

1

Liva Dairesinde Zaptiye

Koşuşu

aded

2

Zabıta Odası

aded

2

Nizamiye ve Zaptiye

Kışlası

aded

3 Mücedded

2 Tamir

Burçlu Hapishanesi

aded

1

Kazalarda Hükümet

Konağı

aded

5

Tefrik Odası

aded

16

Gurebâ Hastahanesi

aded

1

Havuz aded	Redif depolan aded	Çeşme aded	Debbâghane aded	Cebehane aded
2 Kebîr	3 Mücedded	10	1	2
4 Sağîr	4 Tamir			

Ahır aded	Fırın aded	Han aded	Dükkan aded	Kahvehane aded
1	2	5	69	2

Erga'da Asâkir-i Şahane Kışlası ittisâlinde
altı kurnalı hamam
aded
1

Mardin'de Hükümet Konağı aded	Matbah 2	Mücedded imar olunan kurâ aded	Su bendleri 4
1		18	

Diyarbakir Hamravat Suyu mecrâsının tamiri Metre	Mamuretülaziz su yolları Metre	Kilise 1
17500	8748	

Değirmen 7	Köprü 365	Gars olunan eşcâr 5500 Metre	İnşa ve tesviye olunan turuk
			148798

Tamir olunan turuk Metre	Kaldırım Metre
70462	47937

**Vali-yi Lâhık Devletlü Ahmed Tevfik Paşa
Hazretleri'nin Zamanlarında**

Sâlnâmenin ihrâcı müşârün-ileyh hazretlerinin bidâyet-i teşriflerine tesadüf ettiğinden vâki olacak muvaffakiyet-i hayriyeleri bi-lutfihî teâlâ gelecek sene sâlnâmesine derc ve imlâ olunacaktır.

Harrarahû Mehmed Derviş Şevki

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

سالنامه دیار بکر

۱۳۲۳ - ۱۲۸۶

OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞUNUN
700. YILI ANISINA

DİYARBAKIR
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ